

JAARSTUKKEN 2021

Inhoudsopgave

JAARSTUKKEN 2021	1
INHOUDSOPGAVE	2
AANBIEDINGSBRIEF	5
LEESWIJZER JAARSTUKKEN 2021	7
JAARVERSLAG	9
PROGRAMMA 1 WERKEN.....	10
<i>Sub-Programma 1.1 Economie sterk water gerelateerd</i>	11
<i>Sub-Programma 1.2 Innovatieve landbouw en aquacultuur</i>	32
<i>Sub-Programma 1.3 Florerende kleinschalige bedrijvigheid</i>	39
<i>Sub-Programma 1.4 Arbeidsmarkt in balans</i>	53
<i>Sub-Programma 1.5 Vakantie-eiland toonaangevend in water</i>	62
PROGRAMMA 2 WONEN	68
<i>Sub-Programma 2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau</i>	70
<i>Sub-Programma 2.2 Wonen naar wens</i>	86
<i>Sub-Programma 2.3 Leefbare kernen met betrokken inwoners</i>	114
<i>Sub-Programma 2.4 Goed en betaalbaar aanbod zorg en welzijn</i>	137
PROGRAMMA 3 VERBLIJVEN	156
<i>Sub-Programma 3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland</i>	157
<i>Sub-Programma 3.2 Krachtige toeristische hoofdstructuur</i>	171
<i>Sub-Programma 3.3 Toerisme is sterk divers en profiteert van water</i>	178
<i>Sub-Programma 3.4 Evenementen en activiteiten aan het water</i>	189
PROGRAMMA 4 BESTUUR EN BURGERZAKEN	205
OVERZICHT VAN DE ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	217

OVERZICHT VAN DE KOSTEN VAN OVERHEAD	220
VENNOOTSCHAPSBELASTING	222
ONVOORZIEN.....	223
PARAGRAFEN	224
<i>Paragraaf 1 Lokale heffingen</i>	225
<i>Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	238
<i>Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen</i>	247
<i>Paragraaf 4 Financiering</i>	261
<i>Paragraaf 5 Bedrijfsvoering</i>	265
<i>Paragraaf 6 Verbonden partijen</i>	274
<i>Paragraaf 7 Grondbeleid</i>	311
<i>Paragraaf 8 Demografische ontwikkeling</i>	320
<i>Paragraaf 9 Sociaal Domein</i>	322
<i>Corona en de gevolgen voor onze samenleving en onze organisatie in 2021</i>	330
JAARREKENING	333
BALANS PER 31-12-2021	334
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	337
TOELICHTINGEN	340
<i>Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling</i>	341
<i>Toelichting op de balans</i>	346
<i>Toelichting op het overzicht van baten en lasten</i>	365
Overzicht incidentele baten en lasten.....	365
Overzicht structurele mutaties reserves	367
Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector (WNT)	368

<i>Begrotingsrechtmatigheid</i>	369
SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)	372
OVERZICHT GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	378
VERDELINGSPRINCIPE TAAKVELDEN	381
CONTROLEVERKLARING	386
BIJLAGEN	391
OVERZICHT VERLOOP INVESTERINGEN	392
OVERZICHT GROTE PROJECTEN BINNEN DE SUB-PROGRAMMA'S, NIET ZIJNDE INVESTERINGEN.....	395
KERNGEGEVENS.....	396

Aanbiedingsbrief

AAN DE LEDEN VAN DE GEMEENTERAAD

ALGEMEEN

Voor u liggen de jaarstukken 2021.

Met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne lijkt 2021 al heel ver achter ons te liggen. Een jaar waarvan we hoopten dat we corona achter ons konden laten vanwege het beschikbaar komen van vaccins. Maar toch werden we door het hele jaar heen in meer of mindere mate met het virus geconfronteerd en moesten we meebewegen met de grillen ervan.

Na de uitbraak van corona in 2020 hebben gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie veel geleerd, zoals leren omgaan met de hectiek en de andere manieren van werken. Dit hebben we helaas voor een groot deel van het jaar 2021 voort moeten zetten. Gelukkig was de situatie in de zomerperiode gunstig en was er gelegenheid om beperkende maatregelen te versoepelen. Toch konden grote evenementen niet doorgaan en moesten veel ondernemers hun bedrijfsvoering aanpassen. Er waren vormen van bedrijfsvoering mogelijk, die vaak veel minder inkomsten opleverden, maar toch vindingrijk werden benut. Dit gold helaas niet voor de Kerstperiode, terwijl ook dan een belangrijk deel van het inkomen verdiend moet worden. De verstreckende gevolgen voor onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, onderwijs, culturele en maatschappelijke voorzieningen en verenigingen zijn uw raad inmiddels genoegzaam bekend. U heeft, net als het college, contact onderhouden. In uw vergaderingen heeft u hiervoor aandacht gevraagd via moties en amendementen. Daarbij heeft u ook geld vrijgemaakt voor een herstel- en groeifonds.

U zult bij de programma's lezen dat we in de uitvoering van taken en projecten regelmatig te maken hebben gehad met belemmeringen als gevolg van corona. De uitvoering van verschillende taken is daarom vertraagd. Dit heeft vooral te maken met de noodzaak van fysieke ontmoeting. Toch zijn vertragingen in 2021 al minder aan de orde dan in 2020, omdat we als samenleving geleerd hebben om ook op afstand via een scherm goed met elkaar te overleggen, te debatteren en besluiten te nemen. Het college stelt daarom met gepaste trots vast dat veel zaken zijn doorgedaan en veel aanpassingsvermogen en creativiteit aan de dag is gelegd. Dit geldt voor de Schouwen-Duivelandse samenleving als geheel en voor het functioneren van de gemeente als politieke, bestuurlijke en ambtelijke organisatie.

Bij deze bieden wij u de jaarstukken 2021 ter vaststelling aan. In de programmaverantwoording leggen we verantwoording af over de uitvoering van in de begroting opgenomen zaken.

REKENINGRESULTAAT 2021

De rekening sluit met een overschot van € 2.814.000. De belangrijkste componenten die hebben bijgedragen aan dit resultaat vindt u terug aan het eind van ieder (sub-)programma.

In bijlage 1 bij het raadsvoorstel over de jaarstukken 2021 vindt u een globale analyse van het rekeningsaldo. Daaruit blijkt dat het rekeningsaldo hoofdzakelijk bestaat uit incidentele meevallers. Voor € 662.000 betreft het budgetten die niet zijn besteed in 2021 en doorschuiven naar 2022. Via de Financiële rapportage 2022-1 brengen we deze budgetten in 2022 opnieuw ter begroting.

SLOT

Uit “de Peilstok, het collegeprogramma 2018-2022 halverwege”, bleek al dat het college meer uitvoert dan in het collegeprogramma is opgenomen. Aanvullend op het collegeprogramma heeft de gemeenteraad veel amendementen en moties aangenomen. Een aantal amendementen had financiële consequenties of consequenties voor inzet van capaciteit. Dit levert volle bestuurlijke portefeuilles op voor de collegeleden en een hoge werkdruk voor de ambtelijke organisatie. Ook de gemeente wordt geconfronteerd met een overspannen arbeidsmarkt, waardoor vacatures moeilijk in te vullen zijn. De overspannen arbeidsmarkt leidt er ook toe dat er steeds beperkter mogelijkheden zijn voor externe inhuur; ook de portefeuilles van adviesbureaus zijn overvol. Daarnaast hadden en hebben we te maken met oplopende prijzen voor werken vanwege de sterke stijging van prijzen voor grondstoffen en logistiek en de toenemende inflatie.

In 2021 speelde nog steeds de stikstof- en PFAS-problematiek, waardoor veel bouwprojecten in de vertraging raakten. Op deze dossiers is flinke inzet geleverd om ontwikkelingen weer vlot te trekken, maar daar is, mede vanwege het uitblijven van rijksbeleid, beperkt resultaat op geboekt.

Terugblikkend op 2021 stellen wij vast dat er veel werk is verzet in bijzondere omstandigheden. De jaarstukken geven zowel een inhoudelijk als een financieel verslag van de werkzaamheden in 2021. Met deze werkzaamheden is een flinke stap gemaakt in de uitvoering van het collegeprogramma en de aangenomen amendementen en moties en we kunnen concluderen dat het collegeprogramma vrijwel volledig is uitgevoerd.

We zien als college terug op een bijzonder jaar. Ondanks de aanhoudende bijzondere omstandigheden waren we in staat om op een goede en constructieve wijze samen te werken met inwoners, bedrijven, instellingen, gemeenteraad en ambtelijke organisatie. Wij waarderen dit enorm. Wij zijn ons er zeer van bewust dat ook deze jaarstukken onder bijzondere omstandigheden met communicatie op afstand tot stand zijn gekomen. Ook daarvoor spreken wij onze grote waardering uit.

Wij stellen u voor de jaarstukken 2021 vast te stellen.

Zierikzee, 25 mei 2022

Burgemeester en wethouders van Schouwen-Duiveland,

M.K. van den Heuvel
secretaris

J. Chr. van der Hoek
burgemeester

A.M.J. van Burg
wethouder

D.P.W. Joppe
wethouder

P. Schot
wethouder

J.G. Smit
wethouder

Leeswijzer jaarstukken 2021

LEESWIJZER

De jaarstukken, met daarin opgenomen het jaarverslag en de jaarrekening, zijn opgebouwd uit een aantal hoofdstukken. Elk hoofdstuk staat onder een zogenoemde 'tegel'. Via de knop 'Home' rechtsbovenaan de website komt u altijd weer terug op de startpagina van de jaarstukken. Via de knop 'Programma's' kunt u rechtstreeks naar andere hoofdstukken navigeren.

Het jaarverslag is geschreven vanuit het college van burgemeester en wethouders en is gericht aan de gemeenteraad.

Onder de tegels treft u de volgende informatie aan:

Aanbiedingsbrief

Onder deze tegel leest u de samenvatting van het college aan de gemeenteraad.

Leeswijzer

Op de pagina waar u nu bent, lichten wij de opzet van de jaarstukken toe.

Jaarverslag

Onder deze tegels staan eerst onze vier **beleidsinhoudelijke programma's**. Programma's 1, 2 en 3 zijn onderverdeeld in sub-programma's. Elk (sub-)programma bevat per onderwerp de beantwoording van de vraag 'Wat willen wij bereiken?' en 'Wat deden we daarvoor?' Hierbij blikken wij ook per onderwerp terug op het voorgaande jaar. Ook rapporteren we door middel van een stoplichtmodel over de voortgang op de indicatoren tijd en geld:

- **Groen:** De activiteit loopt volgens planning en/of raming.
- **Oranje:** De activiteit wijkt (licht) af van de planning en/of raming.
- **Rood:** De activiteit wijkt veel af van de planning en/of raming.

De vraag 'Wat heeft het gekost?' is aan het eind van ieder (sub-)programma opgenomen. Als in een (sub-)programma de lasten en/of baten met meer dan € 100.000 worden overschreden, vindt een analyse plaats.

Ook treft u hier diverse **financiële overzichten** aan die de vier programma's overstijgen:

- Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen
- Een overzicht van de kosten van overhead
- Informatie over de Vennootschapsbelasting
- Toelichting op de post onvoorzien.

Als laatste treft u hier de volgende **paragrafen** aan:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen

- Grondbeleid
- Sociaal Domein
- Corona en de gevolgen voor onze samenleving en onze organisatie in 2021

Jaarrekening

Onder deze tegel hebben wij de jaarrekening opgenomen. Deze tegel bevat onder andere de balans en diverse daaraan gerelateerde overzichten. Achtereenvolgens treft u de volgende onderwerpen aan:

- De balans per 31 december 2021
- Het overzicht van baten en lasten
- De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- De toelichting op de balans
- Het overzicht van incidentele baten en lasten in de jaarrekening
- Het overzicht van structurele mutaties op reserves
- Het overzicht van de Wet Normering Topinkomens, met daarin de bezoldiging van topfunctionarissen
- Begrotingsrechtmatigheid
- Single Information Single Audit met verslaglegging
- De gerealiseerde baten en lasten per taakveld
- Het verdelingsprincipe van de taakvelden.

Controleverklaring

Onder deze tegel treft u de verklaring van de onafhankelijke accountant aan, waarin een oordeel is gegeven over de uitgevoerde controle van de jaarrekening.

Bijlagen

Onder deze tegel hebben wij de volgende overzichten opgenomen:

- Overzicht verloop investeringen
- Overzicht grote projecten binnen de sub-programma's, niet zijnde investeringen
- Kerngegevens.

Jaarverslag

Programma 1 Werken

WAT HOUDT HET PROGRAMMA IN?

Werk is een belangrijke factor voor onze inwoners bij het participeren in onze lokale samenleving. Om lokaal werk te realiseren is economische ontwikkeling nodig.

De gemeente wordt omringd en doorsneden door water; dat water is de motor achter vele innovaties, economische ontwikkelingen en kansen die hieruit voortkomen. We noemen dit watereconomie. We profileren ons bewust hiermee. Het behoud van kwaliteit en diversiteit staan hierbij centraal. Vooral dankzij het water is Schouwen-Duiveland een 'vakantie-eiland'.

Maar water heeft ons meer te bieden. Slimme en innovatieve concepten in de combinatie van land en water maken nieuwe economische ontwikkelingen mogelijk op het gebied van onder meer aquacultuur, landbouw, visserij, energie, zorg en kennisontwikkeling op het gebied van water. Dit draagt bij aan een vitale economie die weer een positieve factor is voor het behoud van lokaal werk, zowel voor bestaande als nieuwe werkgelegenheid. Belangrijk voor onze ondernemers en inwoners.

IN WELKE GEMEENTELIJKE BELEIDSSTUKKEN IS HET BESTAANDE BELEID OMSCHREVEN?

- Uitvoeringsprogramma Strand 2018-2021
- Nota Zonering en Ontwikkelingskader Strand (2012)
- Nota Cafetariamodel Strandpaviljoens (2012)
- Horecavisie 2018
- Detailhandel Structuurvisie (2014)
- Nota Kamperen 2013, geëvalueerd 2017
- Watersportvisie (2009)
- Structuurvisie en Gebiedsvisie Brouwersdam (2012)
- Nota Recreatiewoningen (2011)
- Notitie Ecolodges (2013)
- Notitie Recreatief Nachtverblijf Noordzeestrand (2016)
- Agenda Toerisme 2018–2026
- Energieagenda 2018–2023
- Waterplan Schouwen-Duiveland 2007
- Beleidsmodules 'Luchtkwaliteit' en 'Geluid en stilte' (2008), 'Licht en duisternis', 'Energie en klimaat', 'Externe veiligheid' en 'Bedrijven en milieuzonering' (2009), 'Bodem' (2010)
- Regionale Energiestrategie (2020)
- Beleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening 2017–2021
- Hoofdlijnen uitvoering Participatiewet voor de komende jaren (2019)
- Startnotitie Vitale Arbeidsmarkt Schouwen-Duiveland (2019)
- Strategische koers de Zuidhoek - positionering binnen de Participatiewet (2019)
- Structuurvisie Buitengebied in beweging (2009)
- Nota Grondbeleid 2018
- Bedrijventerreinprogramma 2016-2025
- Beleid hogere waarden wegverkeerslawaaï 2015
- Beleidsplan Archeologie Schouwen-Duiveland (2008)

Sub-Programma 1.1 Economie sterk water gerelateerd

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Watergebonden bedrijvigheid is, naast recreatie, een belangrijke pijler onder de Schouwen-Duivelandse economie. Dit sub-programma gaat over sterk water gerelateerde economische onderdelen, zoals visserij, watergebonden bedrijvigheid en energie.

BELEIDSINDICATOREN

Naam indicator	Eenheid	Bron	Waarde
Funcziemenging (verhouding banen en woningen –bij 50% evenveel banen als woningen)	%	LISA	48,6

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.1.1. We versterken de watereconomie.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.1.1.1. We stimuleren ondernemers en instellingen om gebruik te maken van het Aanjaagfonds Zeeuwse Investeringsagenda

Omschrijving

De provincie zet het Aanjaagfonds Zeeuwse Investeringsagenda in 2020 en 2021 (totale looptijd 4 jaar) voort. Daarvoor hebben Gedeputeerde Staten evenals in 2019, naast bijdragen uit de private sector, aan alle Zeeuwse gemeenten gevraagd een bijdrage van € 1 per inwoner voor 2020 te leveren. Gelet op de inhoud van projecten die het Aanjaagfonds ondersteunt, het belang hiervan voor de Zeeuwse economie en leefbaarheid stellen we ook voor 2020 een bijdrage van € 34.000 beschikbaar. Deze jaarlijkse bijdragen heeft uw raad al eerder tot en met 2022 beschikbaar gesteld.

Wij betrekken bij de uitvoering van dit agendapunt het door uw raad aangenomen amendement Oprichten van Stimuleringsfonds Ondernemerscollectieven (A6 bij Kadernota 2021). Er zijn Zeeuws breed al vele subsidie- en ondersteuningsmaatregelen in het kader van Corona zoals het door de provincie ingestelde fonds en de SOS-begeleiding vanuit Impuls Zeeland (incl. financieringsmogelijkheden en de ondersteuning via Dockwize. Daarnaast blijven het Zeeuwse Investeringsfonds (Invest Zeeland) en de subsidierondes Aanjaaggelden van kracht. Daarbij faciliteert onze gemeente al bij aanvragen van onze ondernemers. De suggestie van een Miljonairsfonds via Stichting Renesse zullen we nader onderzoeken in het 4e kwartaal van 2020 en het eerste kwartaal van 2021. De uitkomsten leggen we voor aan uw raad. Daarbij betrekken we de vraag hoe een dergelijk fonds aanvullend kan werken op het door het Rijk aangekondigde derde steunpakket dat veel meer ziet op duurzaam herstel, het eventueel verleggen van activiteiten, veranderingen in de bedrijfsvoeringen omscholing van personeel.

Stand van zaken

De provincie heeft het Aanjaagfonds Zeeuwse Investeringsagenda ook in 2021 (totale looptijd vier jaar) voortgezet. Alle Zeeuwse gemeenten hebben hiervoor een bijdrage van € 1 per inwoner per jaar beschikbaar gesteld.

Wij hebben bij de uitvoering het door uw raad aangenomen amendement Oprichten van Stimuleringsfonds Ondernemerscollectieven (A6 bij Kadernota 2021) betrokken. Over de uitkomst van het onderzoek naar het instellen van een Miljonairsfonds en de uitvoering daarvan heeft het college u met de raadsbrief van 29 juni 2021 in kennis gesteld.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.1.2. We willen komen tot een regulering van het ruimtegebruik van water.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.1.2.1. We voeren onderzoek uit naar het ruimtegebruik van water

Omschrijving

Het onderzoek naar ruimtegebruik van de wateren vindt op onderdelen plaats binnen de samenwerking van Living Lab Schouwen-Duiveland. We gaan bij alle betrokken partijen na of we afspraken kunnen maken over tijdvensters en/of in meer lagen gebruik maken van het water voor diverse functies. Bouwstenen voor de Omgevingsvisie Schouwen-Duiveland, de Oosterscheldevisie, opgesteld door Rijkswaterstaat, provincie Zeeland en de Oosterscheldegemeenten en het Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen 2020–2030.

Stand van zaken

2021 was het 2e onderzoekjaar van ZEEMOS, een project binnen het Living Lab Schouwen-Duiveland. Er zijn goede testresultaten van de combinatiekweek van mosselen en zeewier. Hiermee komen we dichterbij het antwoord of deze combinatie teelt een meerwaarde kan opleveren.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.2.2. We zetten in op het meervoudig gebruik (tijdsvensters) van het rond om ons liggende water en maken gebruik van de sublieme waterkwaliteit

Omschrijving

De onderzoeksvragen voeren we uit via de structuur van Living Labs Schouwen-Duiveland waarbij één van de sporen is onderzoek naar de kansen voor aquacultuur en onderzoek naar combinatiekweek van hangcultuurmosselen en zeewier. In dat kader heeft Hogeschool Zeeland in samenwerking met overige onderzoeks- en kennisinstellingen een onderzoeksvoorstel opgesteld dat in het nieuwe studiejaar 2020–2021 gaat starten.

Stand van zaken

Het was het 2e projectjaar van ZEEMOS, het onderzoek dat geleid wordt door de HZ UAS naar combinatiecultuur van mosselen en zeewier en de resultaten zijn hoopgevend (zie hiervoor).

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.1.3. We versterken watergebonden bedrijvigheid.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat al bijdraagt aan de doelstelling

Watersport gerelateerde bedrijvigheid en dienstverlening rond jachthavens blijven we planologisch mogelijk maken.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.1.3.1. We bepalen een zoeklocatie voor een water gerelateerd bedrijventerrein

Omschrijving

Vanwege de gebleken behoefte nemen we in de Omgevingsvisie Schouwen-Duiveland een zone op voor een water gerelateerd bedrijventerrein.

Stand van zaken

Vanwege de pandemie is het proces voor het opstellen van de Omgevingsvisie Schouwen-Duiveland nog niet gestart.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.3.2. We stimuleren infrastructuur voor aquacultuur (watergebonden bedrijventerrein)

Omschrijving

Op het moment dat een zoeklocatie voor een water gerelateerd bedrijventerrein (met name voor aquacultuur) aangewezen is, werken we de financiële en planologische haalbaarheid verder uit. Hiervoor zijn aanvullende onderzoeken en exploitatieopzetten nodig om het belangrijke onderdeel van aan-en afvoer van vers zoutwater concreet te maken. De voorbereidende onderzoeken zijn voor een deel onder te brengen als onderzoeksvragen in het Living Lab.

Stand van zaken

Het onderzoek naar een concrete zoeklocatie voor een watergerelateerd bedrijventerrein met aan- en afvoer van vers zout water, inclusief de financiële en planologische haalbaarheid heeft niet plaatsgevonden en is doorgeschoven naar 2022. Provincie Zeeland en HZ UAS hebben een inventarisatie afgerond naar bestaande initiatieven en mogelijke locaties voor aquacultuur in Zeeland.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.1.4. Het waterbeheer is in 2040 van een hoogwaardige kwaliteit en de basis voor de water economie.

Wat doen we hiervoor nu al- bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

We nemen de belangen van de schaal-, schelpdier- en overige visserij mee bij besluiten waar de gemeente een adviesrol heeft of in gehoord wordt.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.1.4.1. We participeren actief in de projecten Getijdecentrale/doorlaat Brouwersdam

Omschrijving

In maart 2020 heeft de Minister van Infrastructuur en Water het besluit genomen om over te gaan naar de MIRT-3 fase voor het project Getij Grevelingen. Concreet betekent dit dat de planuitwerkingsfase wordt gestart door het werkverband Getij Grevelingen. Deze fase zal naar verwachting tot en met 2022 duren. De initiatiefnemer van het Tidal Technology Centre is in financiële problemen geraakt en niet meer in staat om de testcentrale in de Grevelingendam af te bouwen. Samen met de ministeries van EZK, I&W en de provincies Zuid-Holland en Zeeland zoeken we naar mogelijkheden om het initiatief afgebouwd en geëxploiteerd te krijgen. Hiervoor wordt een marktconsultatie uitgevoerd.

Stand van zaken

In 2021 is een marktconsultatie naar een mogelijke doorstart van het project Tidal Test Centre afgerond. Deze consultatie heeft niet geleid tot voldoende zekerheid of uitzicht om met een reële aanvullende bijdrage het testcentrum met aanvaardbare risico's af te bouwen en tot exploitatie te komen. Rijkswaterstaat heeft opdracht verleend tot geconditioneerd slopen om de spuifunctie van de hevel weer te herstellen met de mogelijkheid om later eventueel nog turbines voor de hevel te kunnen aanbrengen. Inmiddels is het werk uitgevoerd en vanaf het najaar 2021 is de hevel weer in werking.

Na het zomerreces van 2021 heeft de Minister van Infrastructuur en Water (I&W) besloten tot een review van de door betrokken partijen vastgestelde voorkeursvariant om de planuitwerkingsfase voor het project Getij Grevelingen in te gaan (MIRT-3 fase). De review is uitgevoerd door een door de Minister ingesteld expertteam. Na oplevering van de review zijn de regiopartijen, zijnde de twee betrokken provincies en de twee betrokken gemeenten, in kennis gesteld. De betrokken rijkspartijen hebben besloten een herziene voorkeursvariant uit te werken binnen randvoorwaarde van het taakstellend budget en na te gaan of dit voldoende doelbereik heeft. Hierbij wordt de mogelijkheid van het integreren van een getijdecentrale niet meer meegenomen. De regiopartijen hebben besloten om een second opinion uit te voeren naar de haalbaarheid om alsnog de mogelijke uitwerking van een getijdecentrale in de planuitwerkingsfase mee te nemen. De uitkomsten van beide trajecten worden in de zomer van 2022 bij elkaar gebracht om de afbakening van de plantuitwerkingsfase te bepalen en met die afbakening deze fase in te gaan.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.4.2. We benutten de potentie van de verbeterde waterkwaliteit en begeleiden via het Bestuurlijk Overleg Grevelingen de uitvoering van het Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen 2020-2030

Omschrijving

In maart 2020 hebben provincie Zeeland, gemeente Goeree-Overflakkee en onze gemeente, gehoord de provincie Zuid-Holland en in nauwe afstemming met onze regionale partners het Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen 2020–2030 vastgesteld. Dit ontwikkelplan dient nadrukkelijk om aan hand van een toetsingskader voor de komende periode van 5 jaar te kunnen bepalen aan welke projecten en initiatieven de in het Grevelingenfonds beschikbare middelen worden besteed. Inmiddels is een projectenlijst opgesteld waarbij nadrukkelijk aandacht is besteed aan de projecten die een bijdrage leveren aan de compensatieopgaven voor Getij Grevelingen. Deze zogenoemde synergieprojecten

dragen bij aan de doelstelling en afspraak om de kosten voor compenserende maatregelen als gevolg van terugbrengen van het beperkt getij te verlagen door de bijdrage aan natuurdoelstellingen die de projecten vanuit het Ontwikkelplan leveren.

Stand van zaken

In 2021 is vooral aandacht besteed aan de zogenoemde synergieprojecten voor het project Getij Grevelingen. Deze projecten worden vanuit de regionale opgaven gefinancierd door de regionale overheden. Naast de door het Bestuurlijk Overleg Grevelingen geformuleerde doelen moeten deze projecten ook een bijdrage gaan leveren aan de natuurcompensatieopgaven die voortvloeien uit het project Getij Grevelingen. Het project Getij Grevelingen kan anders niet binnen het hiervoor al vastgestelde taakstellend budget worden uitgevoerd. De toerekening en waarde van de synergieprojecten aan de natuurcompensatie voor Getij Grevelingen stuit op juridische vraagstukken vanuit de Natuurwetgeving. Verdere uitwerking dient in 2022 plaats te vinden alvorens voorstellen ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.4.3. We bewaken de uitvoering van een nulmeting van de effecten van de doorlaat Grevelingen

Omschrijving

In het project Getij Grevelingen is een uitgebreid grondwaterpeilnetwerk voorzien om de effecten van beperkt getij op de Grevelingen voor het omliggende land te monitoren en eventuele maatregelen te treffen. Bij deze monitoring worden de agrariërs en terreinbeheerders in het gebied nadrukkelijk betrokken. Deze monitoring start bij aanvang van de planuitwerkingsfase met een nulmeting voordat de uitvoeringswerkzaamheden voor de doorlaat plaatsvinden. De resultaten van de monitor volgen we nauwlettend.

Stand van zaken

De monitoring is voor een deel al planmatig uitgewerkt maar start bij de aanvang van de planuitwerkingsfase voor het project Getij Grevelingen. Het startpunt van deze monitoring is een nulmeting.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.4.4. We stellen een gemeentelijke Ruimtelijke adaptatie strategie op

Omschrijving

Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie verplicht de overheden ervoor te zorgen dat Nederland in 2050 klimaatbestendig is ingericht. Inmiddels is een stresstest gehouden voor onze gemeente en is geïnventariseerd welke effecten klimaatverandering op het gebied van waterveiligheid, wateroverlast, droogte en hitte hebben voor de doelgroepen recreatie, natuur, landbouw/visserij en bebouwd gebied. Zeeland breed heeft er een dialoog plaatsgevonden wat nu verwerkt wordt tot een Zeeuwse klimaatadaptatiestrategie die ook de basis zal zijn voor onze gemeentelijke strategie. De Zeeuwse strategie staat gepland voor medio 2021. De gemeentelijk strategie zal ook in 2021 gereed zijn.

Stand van zaken

In 2021 is de Klimaat adaptatie Strategie Zeeland (KaSZ) opgesteld. De inhoud van deze strategie was zodanig dat er geen gemeentelijke strategie nodig is. Tijdens de raadsvergadering van oktober 2021 is de KaSZ vastgesteld en daarmee ook de gemeentelijke strategie. Een belangrijk uitgangspunt is dat vanaf dat moment alle werken klimaatbestendig en waterrobuust uitgevoerd moeten worden. Daarbij haken we zoveel als mogelijk aan bij natuurlijke momenten. Ook wordt een Zeeuws afwegingskader Klimaatadaptatie gemaakt voor nieuwe ontwikkelingen en doen we een klimaatcheck bij kleine onderhoudsmaatregelen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.4.5. We voeren de gemeentelijke Ruimtelijke adaptatie strategie uit

Omschrijving

Aan de hand van de resultaten van de stresstest en de risicodialoog bepalen we op welke wijze de gemeente de openbare ruimte na 2020 moet gaan inrichten om in 2050 klimaatbestendig en water robuust te zijn, conform de richtlijn van het Rijk uit het Deltaprogramma Klimaatadaptatie. Inmiddels houden we hier bij de uitvoering van werken in de openbare ruimte al rekening mee. Ook aan de bewustwording van klimaatverandering en –adaptatie wordt al ruim aandacht besteed via de activiteiten uit het Interreg-project Star2Cs, waarbij een interactieve klimaatwand, een interactieve kennisbank, spelregels en hulpmiddelen bij het houden van een verdiepende klimaatdialoog en een onderzoek naar de relatie klimaatadaptatie met N2000-en stikstofvraagstukken wordt onderzocht.

Stand van zaken

In 2021 hebben wij bij diverse uitvoering van werken extra rekening gehouden met de effecten van klimaatverandering. Voorbeelden hiervan de bestrating in een groot deel van Scharendijke (o.a. de Grevelingenlaan en het Betlehemplein), en in Zierikzee de parkeerplaats 's Heer Lauwendorp en de Buijsse. In de planvorming onder meer bij de Ring van Renesse en de Dorpsstraat in Scharendijke. In 2021 hebben we ook onze eerste aanvraag voor een Tijdelijke Impulsregeling Klimaatadaptatie 2021-2027 (TIK-aanvraag) ingediend voor totaal € 161.263 voor het aanpakken van de Vroonweg in Renesse en de Balie en Zaagmolen in Zierikzee.

Het project Star2Cs is afgerond in 2021. Er is een interactieve klimaatwand gerealiseerd die een plaats heeft gekregen in het Watersnoodmuseum. Daarnaast is een kennisbank (www.klimaatkennisbanksd.nl) opgeleverd waar eenieder kan zien wat de effecten van klimaatverandering zijn voor zijn woonomgeving. Daarnaast bevat de kennisbank nog veel extra algemene informatie over klimaatverandering. Er is een klimaatspel ontwikkeld dat kan helpen bij de regionale klimaatdialogen die nog gehouden moeten worden met onze burgers als de openbare ruimte in hun beurt aangepast gaat worden. Daarnaast is in Bruinisse uitgetest op welke wijze de dialoog met de bewoners het best aangepast kan worden. Helaas moest dit door de dreiging van Corona vaak digitaal, terwijl dergelijke gesprekken het best fysiek op locatie plaats moeten vinden. Daarnaast is door Sweco een rapport opgeleverd over de mogelijke transitiepaden voor de Grevelingen tot ca. 2100 rekening houdend met natuurbehoud, natuurontwikkeling en klimaatverandering.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.4.6. We zetten ons maximaal in tot uitgifte door het ministerie van LNV van 35 hectare oestergronden aan de Grevelingen vissers

Omschrijving

We stellen alles in het werk om bij de minister van LNV te bewerkstelligen dat de 35 hectare oestergronden die tot voor kort als compensatie(gronden) aan de Grevelingen vissers zouden worden uitgegeven alsnog aan deze vissers kunnen worden uitgegeven. Als de minister hiermee instemt, werkt het college na consultatie van de Grevelingen vissers een voorstel uit tot aanleg van openbare infra zoals steigers/loswal.

Stand van zaken

Mogelijke compensatie maar ook eventuele aanleg van aanvullende voorzieningen voor de Grevelingenvissers is met Rijkspartijen inventariserend besproken naar aanleiding van het door de gemeenteraad aangenomen amendement. De Rijkspartijen relateren de vragen over compensatie aan argumenten die een recht tot compensatie laten ontstaan. Met het niet doorgaan van Brouwerseiland zijn die er juridisch maar ook financieel niet. Mogelijkerwijs ontstaat een nieuw perspectief op deze vraag vanwege het op handen zijnde besluit over aflopende pilot MZI's bij de Brouwersdam die voor 10 jaar aan de Grevelingenvissers is toegekend. Voor extra kansen en perspectieven voor visserij en aquacultuur op en in de Grevelingen is een werkgroep ingesteld onder voorzitterschap van gemeente Goeree-Overflakkee en die wordt ondersteund door provincie Zeeland. Alle belanghebbenden zijn in deze werkgroep vertegenwoordigd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.1.5. Schouwen-Duiveland is in 2040 energieneutraal.

Wat doen we hiervoor nu al -bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Energiezuiniger openbare verlichting (versneld verLEDden).
- Onderzoek getijdencentrale Brouwersdam.
- Ondersteunen (van het voortzetten) van het project Tidal Technology Centre.
- Energiebesparing gemeentelijke gebouwen.
- Uitvoering Energieakkoord particuliere woningbouw en bedrijven.
- Faciliteren en ondersteunen Energiecoöperatie "Energie werkt Schouwen-Duiveland".
- Faciliteren en ondersteunen mobiliteitsplatform SDopWeg.
- Deelname aan het Zeeuws Klimaat Fonds.
- Inzet op behoud van het vrije uitzicht bij eventuele nieuwe windenergie-plannen op zee voor onze kust.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.1.5.1. We voeren de Energieagenda 2018–2023 uit

Omschrijving

De gemeente heeft als doel om in 2040 energieneutraal te zijn. Om deze ambitie te bereiken wordt iedere keer een 5-jaarlijkse energieagenda met projecten en maatregelen opgesteld. De eerste energieagenda 2018–2023 is in uitvoering. De uitvoering doen we gezamenlijk met inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties. Hiertoe is voor de periode 2018–2022 jaarlijks een bedrag van € 40.000 opgenomen in de begroting.

Met de overige Zeeuwse gemeenten werken we, mede voortkomend uit het landelijk Energieakkoord, samen aan het stimuleren van energiebesparing bij particuliere woningbouw. Deze samenwerking levert efficiencyvoordelen op. Voor de uitvoering van de samenwerking (uitwerking projecten en de uitvoering daarvan) draagt onze gemeente financieel bij.

Daarnaast zijn wij via de gemeentelijke samenwerking betrokken bij het opstellen van een regionale energiestrategie (RES) als opgave vanuit het Nationale Klimaatakkoord. Hierin zal uiteindelijk vertaald worden wat we als gemeente exact moeten bijdragen aan de energietransitie van Nederland. In september 2020 wordt deze strategie ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Aan de totstandkoming (proceskosten) van deze RES dragen wij als gemeente financieel bij. In het kader van het klimaatakkoord moet iedere gemeente voor eind 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) opstellen waarin wordt aangegeven welke wijk met welk alternatief voor 2030 van het aardgas af gaat. Het proces voor het opstellen van deze TVW wordt deels regionaal en lokaal opgepakt. Op 4 juni 2020 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het plan van aanpak. Het budget is door uw raad bij de besluitvorming over de programmabegroting 2020–2023 beschikbaar gesteld.

Stand van zaken

In het kader van de uitvoering van de Energie-Agenda zijn er diverse projecten uitgevoerd. Allereerst wordt er via de maandelijkse duurzaam doen pagina in de Wereldregio informatie gegeven over energiebesparing, duurzame energieopwekking en duurzame mobiliteit. Daarnaast worden er diverse stimulerings- en financieringsregelingen uitgevoerd zoals de gemeentelijke isolatiesubsidie, stimuleringslening duurzame particuliere woningbouw, stimuleringsregeling verduurzaming bedrijven en verenigingen en de Regeling Reductie Energieverbruik voor particulieren en huurders. Daarnaast zijn er activiteiten georganiseerd zoals de Band op Spanning actie en de jaarlijkse Klimaatmarkt. Jaarlijks wordt de energiebesparing en duurzame energieopwekking gemonitord in de energiebalans Schouwen-Duiveland. In het kader van het Zeeuws Energie Akkoord wordt samengewerkt op het gebied van energietransitie en worden gezamenlijke projecten uitgevoerd. De Regeling Reductie Energieverbruik voor particulieren is regionaal opgepakt. Binnen deze regeling konden particulieren gebruik maken van een warmtescan, energieadvies of energiebox. De Regionale Energie Strategie die in 2020 is vastgesteld wordt momenteel uitgevoerd. Als gemeenten Schouwen-Duiveland werken wij actief mee in de hoofdtafel gebouwde omgeving, elektriciteit en mobiliteit en het uitvoeren van projecten binnen deze tafels. Code Groen is één van de projecten die regionaal is opgepakt via de RES organisatie. Eind december 2021 is de Transitievisie Warmte opgesteld. Bij het opstellen is gebruik gemaakt van de regionale samenwerking binnen de subtafel Transitievisie Warmte. Om participatie in de warmtetransitie te stimuleren is het project Energieke Gemeente uitgevoerd. De gemeente Schouwen-Duiveland was hiervan de trekker. Binnen dit project is een Sociale Warmte Atlas, een participatie toolkit, bijeenkomsten voor kennisdeling en een leidraad voor inwonersparticipatie in de warmtetransitie opgesteld. Het project loopt nog tot 1 maart 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.10. We geven als gemeente het goede voorbeeld door waar reëel mogelijk elektrisch of met waterstof te gaan rijden en bij aanbestedingen de markt uit te dagen om de CO2-prestatieladder toe te passen

Omschrijving

We blijven elektrisch rijden stimuleren door het in samenwerking met de markt realiseren van extra laadinfrastructuur en bij kleinschalige mobiliteitsprojecten elektrisch vervoer te faciliteren. Aan de hand van het Plan van Aanpak Duurzame Mobiliteit van het Mobiliteitsplatform SD Op Weg pakken we de ambities op rondom sociale, zakelijke en toeristische mobiliteit en willen we die verduurzamen. In de uitvragen voor de vervanging van gemeentelijke voertuigen nemen we verduurzaming mee en gaan we in gesprek met de markt om te komen met innovatieve plannen voor onze mobiliteit.

Stand van zaken

Op 21 december 2021 hebben wij kennisgenomen van het door Stichting Duurzame mobiliteit Zeeland opgesteld onderzoek naar de verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark. Hiernaast stemden wij in met het opstarten van een aanbesteding voor mobiliteit. Door middel van een raadsbrief (dd. 21 december 2021) hebben wij u hierover geïnformeerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.11. We informeren en stimuleren ondernemers om wettelijk verplichte duurzaamheidsinvesteringen te doen

Omschrijving

Tijdens ondernemersbijeenkomsten en bedrijfsbezoeken wijzen we ondernemers op het bestaan van de omschreven verplichting. Vanuit onze Energieagenda en in relatie tot het eilandmarketingplan en het nog op te stellen acquisitieplan, verbeteren we de online informatievoorziening op dit vlak aan onze ondernemers via een ondernemersloket. We doen dit in samenwerking met onze regionale partner Economische Impuls Zeeland (EIZ) en koppelen dit aan de door Impuls opgezette verduurzamingsprogramma voor bedrijven. Het benodigde bedrag van € 10.000 is bij de behandeling van de programmabegroting 2020-2023 door uw raad niet gehonoreerd. Dit is de reden dat wij dit bedrag opnieuw hebben opgenomen in de programmabegroting 2021-2024.

Stand van zaken

In 2020 is een plan van aanpak verduurzaming bedrijven opgesteld met een voucherregeling voor duurzaamheidsadviezen, en een duurzaamheidslening voor bedrijven en verenigingen. De uitvoering wordt gedaan door de Energiecoöperatie Schouwen Duiveland Werkt (EWSD) in samenwerking met Natuur en Milieu Educatie Centrum (NME). Tijdens de bedrijfsbezoeken wordt aandacht besteed aan de informatieplicht en de energiebesparingsplicht.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.12. We leggen geen bovenwettelijke milieueisen op maar stimuleren het bedrijfsleven actief tot duurzaam en maatschappelijk ondernemen door tijdens bedrijfsbezoeken op mogelijkheden en voordelen te wijzen

Omschrijving

In vergunningen en ontheffingen leggen we geen bovenwettelijke milieueisen op. In ondernemersbijeenkomsten en tijdens bedrijfsbezoeken gaan we in op maatschappelijk verantwoord ondernemen en reiken we (extra) mogelijkheden aan om aan dit onderwerp invulling te geven op een manier waar de ondernemer ook bij wint. Ook door middel van de duurzaamheidsvouchers voor bedrijven en verenigingen wordt breed aandacht besteed aan verduurzaming en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Stand van zaken

Nog steeds leggen we als gemeente geen extra bovenwettelijke verplichtingen op aan ons bedrijfsleven. Tijdens controle wordt op dit moment alleen nog gekeken naar energieverbruik. Andere onderdelen van verantwoord ondernemen krijgen nog geen aandacht. De RUD is uitvoerende partij en heeft daar nog geen opdracht en geldmiddelen voor gehad. Daarnaast blijkt het bedrijfsleven in 2021 voorzichtig te zijn geweest met investeringen, onder meer doordat Corona veel onzekerheid gaf. Eind 2021 waren de vooruitzichten weer positiever en zijn de diverse gesprekken weer op gang gekomen en Economische Impuls Zeeland verwacht dat diverse bedrijven in 2022 wel gebruik maken van een voucher. De verwachting is dat er een inhaaleffect zal plaatsvinden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.13. We stimuleren bedrijven die bijdragen aan een circulaire economie

Omschrijving

We benutten de kansen van de provinciale subsidieregeling in de vorm van innovatievouchers voor circulair en energieneutraal bouwen. We stimuleren deze ontwikkeling actief door een bijdrage in de vorm van gemeentelijke subsidie. We doen dit vanuit de Agenda Toerisme voor recreatiebedrijven, maar ook voor het MKB en bedrijven op de bedrijventerreinen. Samen met experts op het gebied van duurzaamheid gaan we met ondernemers na op welke wijze investeringen in duurzaamheid zou efficiënt en effectief mogelijk zijn uit te voeren. Binnen de aanpak voor energiebesparing bedrijven is de uitreiking van een jaarlijks duurzaam ondernemen prijs gepland. Voor de verduurzaming van het Bedrijvenpark Zierikzee Zuid is een provinciale subsidie aangevraagd en toegekend.

Stand van zaken

Recreatieondernemers kunnen gebruik maken van de innovatievouchers op het gebied van circulair en energieneutraal bouwen van Impuls Zeeland. In het kader van het plan van aanpak verduurzaming bedrijven dat wordt uitgevoerd door EWSD/NME wordt bij de duurzaamheidsadviezen aandacht besteed aan brede duurzaamheidsthema's als energietransitie, biodiversiteit, klimaat en kringlooeconomie. In 2021 heeft tijdens een inspiratie bijeenkomst de uitreiking van de duurzaam ondernemen prijs plaats gevonden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.14. We onderzoeken de mogelijkheden voor stimuleringsmaatregelen om nieuw te vestigen bedrijven die CO2-neutraal zijn in het bijzonder te verwelkomen

Omschrijving

Samen met de Ondernemerskring Schouwen-Duiveland (OSD) en EIZ onderzoeken we de mogelijkheden die kunnen bijdragen aan het stimuleren van de vestiging van energie neutrale en 'groene' bedrijven. Het huidige pakket aan mogelijkheden om nieuw te vestigen ondernemers extra te interesseren voor vestiging in onze gemeente is, ook in vergelijking met andere gemeenten, toereikend. Omdat ook in de afgelopen jaren actief acquireren van bedrijven buiten de gemeente en buiten de provincie niet tot resultaten heeft geleid laten we het opstellen van een acquisitieplan los. De ervaring leert dat we ons beter kunnen focussen op starters in nieuwe veelbelovende vormen van bedrijvigheid, zoals aquacultuur en de creatieve industrie. Wij hebben de voor de uitvoering eerder opgevoerde maar niet gehonoreerde budgetten daarom niet meer opgevoerd op de lijst uitbreidingsinvesteringen 2021-2024.

Stand van zaken

Op de gemeentelijke bedrijfsterreinen zijn geen vrije kavels meer beschikbaar. Het afgelopen jaar zijn de gronden verkocht of in optie gegeven aan reeds op het eiland gevestigde bedrijven. Bij de te volgen procedures zijn bedrijven gewezen op de mogelijkheden die er zijn om (zo goed als) energieneutraal te werken.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.15. We zetten in op verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed

Omschrijving

Om het maatschappelijk vastgoed structureel te verduurzamen is het noodzakelijk dat het onderhoud en beheersplan uitgebreid wordt met maatregelen voor duurzaamheid. In 2019 en 2020 hebben we een onderzoek uitgevoerd voor de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed en hebben we het energieverbruik van de gemeentelijke gebouwen en voorzieningen in kaart gebracht. Op basis van dit onderzoek hebben we een routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed opgesteld dat in oktober 2020 zal worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Voor het uitvoeren van onderzoeken, maatwerkadviezen en energie-labeling ten behoeve van het energiemanagement is voor de jaren 2021 tot en met 2023 een bedrag van € 25.000 nodig. We hebben deze bedragen daarom opnieuw opgevoerd op de lijst van uitbreidingsinvesteringen.

Voor nieuw te bouwen gebouwen binnen onze gemeente onderzoeken we of het mogelijk is een materialenpaspoort aan te maken. Dit onderzoek is uitgesteld naar het derde en vierde kwartaal 2020 omdat we willen aansluiten bij de landelijke ontwikkelingen in het kader van het materialenpaspoort.

Stand van zaken

In 2020 is de Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed vastgesteld. Gedurende 2021 zijn Energie Prestatie Adviezen opgesteld voor de gymzalen. Voor monumenten is een start gemaakt met het opstellen van monumentenpaspoorten. Op basis hiervan zal in 2022 een voorstel worden gemaakt voor het doorvoeren van maatregelen. Het aardgasvrij maken van het gemeentehuis is in 2021 afgerond.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.16. We voeren een CO2-nulmeting uit met aansluitend een verfijning door een CO2-balans

Omschrijving

Voor onze inwoners hebben we niet helemaal inzichtelijk wat onze CO2-uitstoot is en wat onze CO2 invang capaciteit is. Door de CO2 uitstoot en invang capaciteit in kaart te brengen is het mogelijk om de doelen op dit gebied zuiverder/beter te bepalen. Hiervoor voeren we een CO2-nulmeting uit. Voor deze nulmeting stellen we een budget beschikbaar van € 50.000 incidenteel en dit bedrag dekken we uit de reserve strategische visie.

Aansluitend nemen we de CO2-data op in een CO2-balans. Dit middel zetten we in om zo te monitoren of en in hoeverre we onze lange termijn doelstellingen behalen met het beleid. Deze balans vertalen we zo dat hij voor iedereen leesbaar en begrijpelijk is en vervolgens wordt gedeeld met de gemeenteraad. Voor het jaarlijks monitoren via een CO2-balans stellen we € 50.000 structureel beschikbaar, te dekken uit de budgettaire ruimte.

Voor zowel de realisatie van de CO2-nulmeting als de CO2-balans huren we externe deskundigheid in.

Stand van zaken

In 2021 is een globale doorrekening gedaan van het CO2 budget voor de gemeente Schouwen-Duiveland. Dit rapport is gepresenteerd in het college en de gemeenteraad. Dit rapport wordt nu verfijnd naar een CO2 nulmeting en CO2 balans waarna concrete maatregelen zullen worden doorgerekend om de CO2 uitstoot terug te dringen. Voorbereidingen zijn getroffen voor de uitvoering van de motie over de film CO2 budget. In 2022 zal dit verder uitgewerkt worden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.2. We gaan met het bedrijfsleven op zoek naar mogelijkheden om energie te besparen

Omschrijving

De ambitie om energieneutraal te zijn in 2040 kan alleen gerealiseerd worden als onze inwoners en bedrijven deze ambitie ondersteunen en hieraan meewerken. Daarom gaan we in de komende periode in overleg met de bedrijven op welke wijze zij kunnen bijdragen. Energiebesparing bij bedrijven en verenigingen met een hoog energieverbruik (meer dan 50.000 kWh en/of meer dan 25.000 m3 aardgas) wordt gestimuleerd door middel van een voucherregeling. De gemeenteraad heeft hier voor de komende drie jaar (tot 2022) € 50.000 per jaar voor beschikbaar gesteld vanuit het budget dat beschikbaar is voor

de isolatiesubsidie voor particulieren. Ook is een stimuleringslening ingesteld voor alle bedrijven en verenigingen waar zij via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) in aanmerking kunnen komen voor een laagrentende lening voor het uitvoeren van duurzame maatregelen.

Stand van zaken

In 2021 is een plan van aanpak opgesteld voor de verduurzaming van bedrijven en verenigingen. Voor bedrijven en verenigingen met een hoog energieverbruik is een voucherregeling ingesteld en een duurzaamheidslening. De voucherregeling wordt gebiedsgericht per bedrijvenpark uitgevoerd. Voor het uitvoeren van de duurzaamheidsadviezen bij Bedrijvenpark Zierikzee Zuid afgerond. In 2021 zijn de inventarisatie en de duurzaamheidsadviezen bij Bedrijvenpark Zierikzee Zuid afgerond. Als resultaat is er een inventarisatie gedaan bij 54 bedrijven, zijn 13 duurzaamheidsadviezen uitgevoerd en is er een plan van aanpak opgesteld voor verdere verduurzaming. Op dit moment wordt in samenspraak met de ondernemers en de provincie gewerkt aan een vervolgprijs. In 2021 is verder een start gemaakt met het verduurzamen van de bedrijvenvereniging Renesse. Inmiddels is de inventarisatie uitgevoerd en zijn er 8 duurzaamheidsadviezen uitgevoerd. Dit project zal verder doorlopen in 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.3. We passen de subsidieregeling isolatiefonds aan

Omschrijving

Van alle woonadressen in Gemeente Schouwen-Duiveland is het voorlopige energielabel in kaart gebracht. De isolatiesubsidie is zodanig aangepast dat deze alleen beschikbaar is voor woningen die ouder zijn dan 1975 en een lager energielabel hebben dan label C. De WOZ-waarde is hierbij losgelaten.

Stand van zaken

Aangezien de regelgeving omtrent de energielabels is gewijzigd is het voor particuliere woningeigenaren alleen mogelijk een definitief label aan te vragen door een erkend Energie Prestatie Adviseur. Dit brengt hogere kosten met zich mee. Om deze reden is het energielabel C uit de criteria gehaald. De regeling is hierop aangepast.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.4. We voeren de aangepaste subsidieregeling Isolatiefonds uit

Omschrijving

De aangepaste isolatiesubsidie zal in het kader van de uitvoering van de Transitievisie Warmte en de wijkuitvoeringsplannen ingezet worden bij het stimuleren van particulier eigenaren bij het aardgasvrij maken van de woningen.

Voor de uitvoering van de isolatiesubsidie is tot en met 2022 een bedrag van € 100.000 per jaar in de begroting opgenomen. In 2022 maken wij een voorstel voor het stimuleren van isolatie bij monumentale panden en /of biobased isoleren. Om de isolatiesubsidie na 2023 voort te zetten is vanaf 2023 tot en met 2028 een budget nodig van totaal € 150.000 per jaar. Dit is opgenomen op de lijst te honoreren prioriteiten.

Stand van zaken

Tot 31 december 2021 is er in totaal 66.000,00 aan subsidie aangevraagd en toegekend. Het aangevraagde bedrag is lager dan gepland. Dit komt doordat het voor woningeigenaren lastiger was de subsidie aan te vragen vanwege het criteria van het energielabel C. Dit criteria is inmiddels uit de regeling gehaald.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.5. We dragen zorg voor een goede ontsluiting van de informatie en ondersteuning voor inwoners en ondernemers die energiebesparende maatregelen willen treffen of zelf energie willen opwekken

Omschrijving

In 2021 zetten we het gemeentelijk energieloket www.duurzaambouwloket.nl met daarin informatie over energiebesparing en duurzame energieopwekking voor bewoners en bedrijven voort. Daarnaast ondersteunen we het Platform Energiek Zeeland met het geven van onafhankelijke energieadviezen voor bewoners. In aanvulling daarop communiceren we maandelijks in de Wereldregio over duurzaamheid door middel van de Duurzaam Doen pagina.

Stand van zaken

De overeenkomst met het Duurzaam Bouwloket en platform energiek zeeland is verlengd en loopt nog tot juli 2022. Binnen de regionale samenwerking worden deze loketten geëvalueerd en komt er een voorstel voor vervolg. Maandelijks vind er communicatie plaats over duurzaamheid in de Duurzaam Doen Pagina in de Wereldregio. Voor particuliere eigenaren en ondernemer is er een folder gemaakt met informatie over verduurzamingen en de subsidie- en stimuleringsregelingen. In 2021 is er een klimaatmarkt georganiseerd met informatie op het gebied van duurzaamheid (energietransitie, transitievisie warmte, klimaatadaptatie en biodiversiteit).

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.6. Voor het opwekken van duurzame energie leggen we de focus op de mogelijkheden voor zonne-energie en energie uit water

Omschrijving

Om onze energievraag duurzaam te krijgen focussen we ons op zonne-energie en energie uit water. Onze prioriteit ligt bij het voorzien van de daken van zonnepanelen met name bij bedrijven. We hebben niet genoeg dakoppervlak om geheel in onze energievraag te voorzien. Aangezien we geen verdere uitbreiding van windlocaties willen, verdient het realiseren van zonneparken nadere aandacht. In samenwerking met de netbeheerders (Tennet en Enduris) werken we aan het toekomstbestendig maken van ons elektriciteitsnet (o.a. door 150 KV station). Dit zal verder uitgewerkt worden in het nog op te stellen ruimtelijk beleid duurzame energievoorziening. Daarnaast houden we gezien het vele water dat we om ons heen hebben, de ontwikkeling van energie uit water goed in de gaten omdat wij daar op termijn kansen zien, zodat we kansrijke ontwikkelingen ook kansen willen bieden in onze gemeente. In 2019 is een start gemaakt met onderzoek naar kansrijke locaties voor thermische energie uit oppervlaktewater. Op basis van dit onderzoek is 1 juli 2020 in samenspraak met Zeeuwend en Zeeuwind een start gemaakt voor een participatief praktijkonderzoek voor aquathermie in Zierikzee. Voor de uitvoering van deze pilot is een bijdrage toegekend van de Stichting Zeeuwse Publieke Belangen. Deze pilot wordt uitgevoerd in samenspraak met de Kopgroep Aquathermie Zeeland.

Stand van zaken

Samen met Tennet en Stedin (voorheen Enduris) heeft er een omgevingsdialoog plaats gevonden met betrekking tot de locatie van een 150 kV station. In december heeft de gemeenteraad ingestemd met de voorkeurslocatie. In samenhang met het 380 kV station in Bergen op Zoom wordt de realisatie van het 150 kV station verder voorbereid. Het ruimtelijk beleid duurzame energievoorziening is losgekoppeld van de omgevingsdialoog van het 150 kV station. Vaststelling is gepland voor juni 2022. In de wijk Malta in Zierikzee wordt momenteel onderzoek gedaan naar aardgasvrij Malta waar onder anderen de mogelijkheden van aquathermie wordt onderzocht in samenspraak met Zeeuwind, Zeeuwend en de wijk. Het haalbaarheidsonderzoek loopt nog tot 1 juli 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.7. Grootschalige zonnepaneelontwikkelingen en eventuele ontwikkelingen met wind maken we alleen mogelijk op voorwaarde van stevige participatie door de lokale samenleving

Omschrijving

Zoals al eerder aangegeven hebben we niet genoeg dakoppervlak om geheel in onze energievraag te voorzien. Aangezien we geen verdere uitbreiding van windlocaties willen, verdient het realiseren van

zonneparken nadere aandacht. Gezien de impact op de directe omgeving vinden we het belangrijk dat de opbrengst van een dergelijk park ook ten goede komt aan onze bevolking en vinden wij participatie door de lokale samenleving een voorwaarde om mee te werken aan dergelijke ontwikkeling. Het kader hiervoor was neergelegd in het ontwerp Omgevingsvisie landelijk gebied. Aangezien dit proces stop is gezet wordt nu een Beleidsvisie Duurzame Energie voorbereid waarin een participatieregeling voor grootschalige energieopwekking met ruimtelijk impact zal worden uitgewerkt. In deze visie zal ook het kader worden neergelegd voor landschappelijk inpassing en meervoudig ruimtegebruik.

Stand van zaken

In het ruimtelijk beleid duurzame energievoorziening wordt het onderdeel participatie verder uitgewerkt. De verwachting is dat het beleid in juni 2022 kan worden vastgesteld.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.8. We stimuleren zonne-energie op water als dit bijdraagt aan slim en handig meervoudig ruimtegebruik

Omschrijving

Zon op land heeft vaak grote gevolgen voor doorzichten in ons open landschap. We denken dat zon op water een mogelijkheid is om die gevolgen te verkleinen. Binnenwater in sloten en watergangen is verdiept in het landschap aanwezig. Daarnaast kost zon op water geen kostbare landbouwgrond. Bij initiatieven moet wel duidelijk zijn dat de huidige functie van het water niet in gevaar komt en dat de landschappelijke impact kleiner is. Vooralsnog werken we mee aan zon op water in het hoogbekken en eventueel het laagbekken van het Krammersluizencomplex en willen we een pilot naar de haalbaarheid van zon op water in de primaire watergang in de polder Schouwen uitvoeren.

Stand van zaken

Het beleid met betrekking tot zonne-energie wordt vastgelegd in het ruimtelijk beleid duurzame energievoorziening. Vaststelling is gepland voor eind juni 2022. Vooruitlopend heeft Zeeuwind een initiatief ingediend voor het realiseren van zon op water bij de Krammer. Voor dit initiatief loopt momenteel de ruimtelijke procedure.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.1.5.9. We blijven elektrisch rijden stimuleren door het in samenwerking met de markt realiseren van extra laadinfrastructuur en bij kleinschalige mobiliteitsprojecten elektrisch vervoer te faciliteren

Omschrijving

Aan de hand van het Plan van Aanpak Duurzame Mobiliteit van het Mobiliteitsplatform SD Op Weg pakken we de ambities op rondom sociale, zakelijke en toeristische mobiliteit en willen we die verduurzamen. In de uitvragen ten behoeve van de vervanging van gemeentelijke voertuigen nemen we verduurzaming mee en gaan we in gesprek met de markt om te komen met innovatieve plannen voor onze mobiliteit.

In samenspraak met de andere gemeenten in Zeeland, de provincie en andere partijenwerken we aan een Roadmap Laadinfra Zeeland Elektrisch. Ook dragen we bij aan de Nationale Agenda Laadinfrastructuur.

Stand van zaken

In het vierde kwartaal 2021 is een start gemaakt met het opstellen van beleid met betrekking tot laadinfrastructuur. Dit op basis van een strategische plankaart laadinfra. De kaart wordt momenteel geactualiseerd en zal daarna via het participatieplatform Denk Mee Schouwen-Duiveland voorgelegd worden aan inwoners en ondernemers. Vaststelling van het beleid en de strategische plankaart is gepland voor juni 2022. Via het mobiliteitsplatform SD op Weg worden oplaadpunten gerealiseerd voor specifieke doelgroepen. In 2021 is een start gemaakt met het vervangen van het eigen wagenpark door elektrisch vervoer. De aanbesteding zal begin 2022 worden opgestart.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DOELSTELLINGEN SUB-PROGRAMMA 1.1

PZEM

Na verkoop in 2017 van de delen van Delta en Delta Netwerkbedrijf zijn belangen van de provincie Zeeland en met name Zeeuwse gemeenten achtergebleven en ondergebracht in PZEM. Ook voor de afsplitsing van het waterbedrijf Evides loopt een traject. Doel hiervan is om de eigendom van het Zeeuwse aandeel in het waterbedrijf bij de Zeeuwse aandeelhouders onder te brengen, en daarmee de risico's die een bedrijf loopt dat onderdeel uitmaakt van een commercieel concern te vermijden.

Doelstellingen van PZEM zijn om de energieproductie zo duurzaam mogelijk te laten verlopen en zo mogelijk maatschappelijk verantwoord over te dragen. Voor de elektriciteitsproductie beschikt PZEM over een gevarieerde productiemix met gas, wind, biomassa en kernenergie. Ongeveer 40 procent van de elektriciteit wordt duurzaam opgewekt en met een uitstoot van 100 à 125 gram CO₂ per kWh heeft PZEM de laagste emissiefactor van de grote energieproducenten in Nederland.

De flexibele capaciteit van PZEM is van belangrijke waarde om de leveringszekerheid in Nederland te ondersteunen, wanneer wind en zon het laten afweten. Met de Sloecentrale kan PZEM gebruik maken van een schone, moderne en flexibele gasgestookte centrale. Middels diverse gasopslag en – transportcontracten is ook een optimale beschikbaarheid en aanvoer van gas voor de centrales en voor klanten verzekerd.

Daarnaast neemt PZEM duurzaam opgewekte elektriciteit af van een aantal grote en kleinere windparken, middels langjarige afnamecontracten (PPA's). PZEM streeft naar een gebalanceerde groei van opwek- en verkoopactiviteiten. In deze strategie zien PZEM een duidelijke rol waar het gaat om het inspelen op de behoefte aan kennis en kunde op het gebied van balancering. PZEM zal in dit kader de nadruk leggen op het uitbreiden van gasgeneratie en het aantrekken van PPA's.

Tevens volgt PZEM de ontwikkelingen op het gebied van waterstof en het afvangen van CO2 nauwgezet om ook hier haar verantwoordelijkheid tijdig te kunnen nemen. De verwachting is dat, na jaren van krimp, het innovatieve karakter van de werkzaamheden van PZEM weer gaat leiden tot een toename van werkgelegenheid.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-553.522	-615.780	-709.765	-93.985
Baten	392.451	394.004	452.558	58.554
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-161.071	-221.776	-257.207	-35.431
Gerealiseerd resultaat	-161.071	-221.776	-257.207	-35.431

TOELICHTING EXPLOITATIE

Vluchthaven Bruinisse, incidenteel nadeel van € 52.000

In de vluchthaven meerden, onder invloed van de coronacrisis, minder grote cruiseschepen aan, waardoor we minder liggelden incasseerden.

Bij de doorbelasting van energieverbruik werden foute meterstanden gebruikt, waardoor we een gedeelte hebben moeten terugbetalen. Het probleem is inmiddels opgelost

Haven Bruinisse, incidenteel nadeel van € 35.000

Doordat niet alle boxen door vaste ligplaatshouders waren bezet in 2021 waren de scheepvaartrechten lager dan begroot. De structurele component hiervan betrekken we bij het onderzoek naar de tarieven voor de beroepsvaart dat we in 2022 uitvoeren.

Doorbelaste salarislasten en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel nadeel van € 68.000

Voor deze afwijking verwijzen wij u naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead

STAR2C, per saldo (lasten en baten) een incidenteel voordeel van € 81.000

In 2021 vond de eindafrekening van de Interreg subsidie van het project STAR2C plaats. In deze afrekening namen wij de kosten mee van het project Oranjedok in Bruinisse, die onderdeel uitmaakte van de subsidieaanvraag. Deze kosten hebben wij de afgelopen jaren in onze jaarrekeningen verwerkt. Door deze mee te nemen in de eindafrekening, ontstaat een incidenteel voordeel van € 161.000.

Wegens onder andere Covid-19 heeft de leadpartner de mogelijkheid geboden aan de partners om budgetten die in 2020 niet zijn besteed in 2021 te kunnen benutten voor extra opdrachten binnen het project. Wij gaven hier uitvoering aan door onder andere een extra opdracht aan een uitvoeringspartner in

het kader van adaptatiepaden getijde Grevelingen. Omdat deze lasten niet waren begroot, laat dit een incidenteel nadeel zien van € 80.000. Per saldo is dus sprake van een voordeel van € 81.000.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Sub-Programma 1.2 Innovatieve landbouw en aquacultuur

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

De landbouw vervult in onze gemeente een belangrijke rol in ons grote buitengebied. De landbouw verzorgt voor het overgrote deel de stoffering van ons landschap. Bedrijven hebben een weg gevonden voor een bestendige toekomst. Meekunnen in noodzakelijke schaalvergroting en marktgerichte innoverende productie. Of als beheerder van ons landschap en als gastheer voor de beleving van ons buitengebied en onze authentieke producten. Door intensieve samenwerking van ondernemers, kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties is er een klimaatbestendig perspectief voor de landbouw in het kader van de toenemende verzilting, behoud en verbetering van bodemvruchtbaarheid, omgaan met hevige regenval, beschikbaarheid van zoet water en kansrijke teelten in bestaande of nieuwe markten met passende afzetcombinaties. Dankzij kennisontwikkeling op het gebied van water en het ondernemerschap van onze agrariërs zijn we in staat duurzame oplossingen te realiseren voor verdroging en verzilting als gevolg van klimaatverandering. De aquacultuur in en om het water is vermaard vanwege de hoge kwaliteit en gekend bij onze inwoners en vele gasten. En daarom in ruime mate te vinden op lokale menukaarten, aangevuld met streekproducten. Met hoogwaardige wieren en algen en verwerking naar op natuur gebaseerde toepassingen in de medische, farmaceutische en voedingsindustrie profileren we ons met een nieuwe niche die de bijzondere goede waterkwaliteit rondom ons eiland mogelijk maakt.

BELEIDSINDICATOREN

Voor dit sub-programma zijn geen beleidsindicatoren benoemd.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.2.1. We geven ruimte aan innovatie in (zilte) landbouw, (binnen- en buitendijkse) aquacultuur en verbindingen met andere functies.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Ingediende initiatieven beoordelen en doorlopen van de planologische procedures.
- Uitvoering gebiedsvisie Schelphoek met aanleg zeewierteelt.
- Bij initiatieven geven we planologische ruimte aan innovaties binnen de landbouw, zoals zilte of brakke landbouw en verbindingen met andere functies.
- Faciliteren innovatieve nieuwe zilte teelten (Zeevenkel en Zeebanaan), onder andere door cofinanciering POPIII/Leader-beschikking.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.2.1.1. We gaan met Schouwen-Duiveland (ASD/ZLTO) in overleg over de vraag hoe we de agrariërs kunnen ondersteunen in innovatie en nieuwe teeltechnieken

Omschrijving

In het project Living Labs Schouwen-Duiveland participeert ASD/ZLTO intensief bij de thema's zoete, zoute, zilte teelten en duurzame buitendijkse voedselproductie waarbij we inzetten op onderzoek naar

innovatie. Dit project doen we samen met het onderwijs, andere overheden en ondernemers. Waar mogelijk benutten we de kansen voor financiële ondersteuning met Europees en rijksgeuld. Voorbeelden hiervan zijn een initiatief voor nieuwe zilte teelten en een initiatief voor een nieuwe economische drager, ondersteund met een POPIII/Leader-subsidie.

Stand van zaken

Er is intensief overlegd met ASD en ZLTO over de noodzakelijke zoetwateroplossingen voor de landbouw. In dat kader werd ook gesproken over de verduurzaming van de sector naar een volhoudbare landbouw op langere termijn. Samen met de agrarische sector, kennisinstellingen Deltares, Wageningen Universiteit Research, KWR Water en provincie Zeeland is in 2021 een driejarig onderzoek gestart naar een klimaatrobuust Schouwen-Duiveland in 2050, zowel vanuit economisch perspectief als vanuit het natuurlijk systeem.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.2.1.2. We volgen de uitwerking van LTO en ASD van de nationale bijenstrategie en gaan in gesprek met ASD/ZLTO en bijenhoudersvereniging over het realiseren van meer biodiversiteit in het buitengebied

Omschrijving

In 2019 en 2020 is 20 km (18 ha) akkerrand ingezaaid. Alle betrokken partijen zijn enthousiast over het project maar begrijpen dat de gemeente de kosten niet structureel kan blijven dekken. Voor de dekking van kosten van handhaven en zo mogelijk uitbreiden van de akkerranden zoeken we samen met ASD/ZLTO naar externe middelen. Ook binnen de kernen willen we een bij-vriendelijke gemeente zijn. Er zijn inmiddels 10 speerpunten uitgewerkt waarin aangegeven wordt op welke manier we de bijenstrategie vorm en inhoud kunnen geven. Daarmee staat ook biodiversiteit binnen de kernen op de kaart. In 2020 is de Zeeuwse bijenstrategie door onze gemeente ondertekend. ASD/ZLTO wil het project graag voorzetten na 2020 en zoekt actief naar middelen buiten de gemeente om.

Stand van zaken

2021 was het laatste jaar van de pilot bloemenranden langs akkers. In 2021 is ruim 22 ha bloemenrand ingezaaid. Dit project wordt hoog gewaardeerd door deelnemers, inwoners en recreanten en kan ook de komende 3 jaar voortgezet worden. De projectgroep (St. Zonnestraal/ASD, imkervereniging SD en gemeente) zoekt actief naar verdienmodellen, om het areaal bloemenranden verder te kunnen uitbreiden. In 2021 zijn in dit kader plukbonnen geïntroduceerd en een aantal sponsoracties opgestart. De projectgroep zoekt samen met plaatselijke ondernemers naar diverse mogelijkheden om bij te dragen aan de biodiversiteit in het buitengebied. Functionele agrarische biodiversiteit is daarbij een actueel item. Daarnaast zijn we in 2021 gestart met het opstellen van een kanskaart biodiversiteit, waar we met een brede projectgroep (Waterschap, provincie, SLZ, NVSD, IVSD, St. Zonnestraal) de kansen voor biodiversiteit op korte en langere termijn in beeld brengen en uitwerken in quick wins en uitvoeringsplannen. Het akkerrandenproject is sinds 2020 onderwerp van diverse (afstudeer-)onderzoeken van studenten toegepaste ecologie van de Has in Den Bosch. Deze studenten monitoren

de akkerranden en richten zich in 2022 op de waarde van de akkerranden in de ecologische structuur, waarmee een link gelegd wordt met de kanskaart biodiversiteit.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.2.1.3. We zetten in op duurzame teelten als wieren- en algenteelt, creëren faciliteiten om deze teelten in kennis te ondersteunen

Omschrijving

Door middel van toekenning van subsidies (POP III) aan ondernemers en de kennisontwikkeling die plaats vindt in het kader van de samenwerking binnen het Living Lab Schouwen-Duiveland met de betreffende sector dragen we bij aan de ontwikkeling van zilte teelten waaronder zeewier- en algenteelt. Een van de activiteiten is om met de sector na te gaan welke mogelijkheden er op ons eiland zijn voor bewerking in de keten (denk aan farmacie, voedsel, energie, kustverdediging, zeewiergaswinning). Inmiddels worden twee subsidieverzoeken bij landelijke kennisregelingen voorbereid en ingediend door gerenommeerde consortia van kennisinstellingen met het Living Lab als speerpunt omdat hier de samenwerkingsvormen en vormen van leren al in praktijk gebracht worden die deze kennisinstellingen voorstaan.

Stand van zaken

De zeewierboerderij in de Schelphoek is uitgebreid, er is in kader van het Living Lab regelmatig contact geweest met de zeewiertelers. De ontwikkelingen en kansen op het gebied van zeewier- en algenteelt, ook in combinatie met schelpdierteelt hebben we nauwlettend gevolgd. We faciliteren vanaf 2021 gedurende drie jaren de Kenniscommunity Oosterschelde waar gezamenlijk ontwerpend onderzoek wordt gedaan naar ideeën van waterkerende landschappen waar ook zilte teelten (binnen- en/of buitendijks) als kustverdediging verder onderzocht kunnen worden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.2.2. We zetten in op een diversiteit aan nieuwe economische dragers in combinatie met agrarische bedrijvigheid.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Beoordelen ingediende initiatieven en doorlopen van de planologische procedure.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.2.2.1. We blijven ons in overleg met andere wegbeheerders inzetten voor een beter netwerk voor landbouwverkeer, zowel rond Zierikzee als voor de N59.

Omschrijving

We blijven ons in overleg met andere wegbeheerders inzetten voor een beter netwerk voor landbouwverkeer, zowel rond Zierikzee als voor de N59. In het kader van het project Betere bereikbaarheid binnenstad Zierikzee zitten alle betrokken stakeholders nu structureel aan tafel. Een belangrijke uitwerking is de vormgeving van het tracé kruispunt N256/N59 tot aan een mogelijke tweede aansluiting Haringvlietplein/Boerenweg. In dat kader wordt het landbouwverkeer meegenomen en naar oplossingen gezocht. Voor het overige tracé N59 blijven we in overleg om de doorstroming te verbeteren en vragen we voortdurend aandacht voor het aspect landbouwverkeer op deze weg.

Stand van zaken

Het rapport opgesteld samen met Juust, "Inventarisatie, Analyse met Visie" is op 21 oktober 2021 door uw raad vastgesteld.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.2.3. We maken schaalvergroting in de landbouw ruimtelijk mogelijk.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Ingediende initiatieven beoordelen en doorlopen van de planologische procedure.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.2.3.1. Bij agrarische bedrijfsovernames willen we uitbreiding van het te gebruiken bouwblok met overgenomen schuren en loodsen mogelijk maken met sanering van het te verlaten bouwblok (rood voor rood)

Omschrijving

Dit uitgangspunt nemen we mee in het opstellen van de gemeentelijke omgevingsvisie. Hierbij geven we uitvoering aan het door uw raad aangenomen amendement Beleidsmatige oplossing voor vrijkomende

agrarische gebouwen (A1 bij Kadernota 2021). Wij kunnen uw redenering volgen om de dit onderwerp als apart raadsvoorstel, vergelijkbaar aan de beleidsvraag duurzame energievoorziening, apart te behandelen en naar voren te halen. Wij geven in 2021 uitvoering aan de uitwerking van deze beleidsvraag.

Stand van zaken

De concept-regeling ruimte voor ruimte (compensatie sloop van alle agrarische bebouwing met een extra woning) is gereed. De definitieve regeling ruimte voor ruimte wordt opgenomen in de structuurvisie Wonen die in 2022 in procedure gaat.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.2.4. We zetten in op een goede zoetwatervoorziening voor de landbouw om verdroging/verzilting te voorkomen.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Benutten van de ambtelijke en bestuurlijke lobby en continu dit punt agenderen.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.2.4.1. We gaan actief met de agrarische sector op zoek naar oplossingen voor een goede zoetwatervoorziening voor de landbouw waar dit nodig is

Omschrijving

Binnen Living Labs Schouwen-Duiveland zijn we in 2019 zijn in nauwe samenwerking met ASD/ZLTO gestart met een participatief meetprogramma (Natuurlijk Zoet, boeren meten water). Het Waterschap Zeeuwse Eilanden en provincie Zeeland dragen bij in de kosten. We zetten in op intensivering van onderzoek naar zoetwaterbeschikbaarheid voor de landbouw en het uitwerken van toepassingsmogelijkheden voor zoet watergebruik in het kader van het Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland in combinatie met een beroep op de POPIII-subsidieregeling. Het voorstel voor dit innovatieprogramma is in nauwe samenwerking met ASD/ZLTO en terreinbeheerders tot stand gekomen. Aanvullend hierop is een aanzienlijk bedrag beschikbaar gekomen vanuit het IBP Vitaal Platteland in het kader van de Broedplaats Zoetwater. Dat betekent dat we zowel op concreet experimenteel niveau als gebiedsgericht de komende jaren gezamenlijk forse stappen kunnen zetten in het optimaal benutten van het beschikbare zoetwater, zoals bufferen, opslaan, slimme bevoeiing en beregening, etc.

Stand van zaken

Samen met provincie Zeeland en de agrarische sector is het onderzoek naar externe zoetwateraanvoer in het kader van het Zeeuws Deltaplan zoet water afgerond. Provinciale Staten heeft besloten dat externe aanvoer op de Zeeuwse agenda moet blijven staan. In kader van het programma van broedplaats zoet water Schouwen-Duiveland wordt tot en met 2024 uitvoering gegeven aan de projecten zoetwateropslag in de ondergrond, fieldlabs, bodem-en watercoaching, zoetwateracademie en taskforce governance. Broedplaats zoet water maakt onderdeel uit van het landelijke Interbestuurlijk programma Vitaal Platteland en draagt ook bij aan het Deltaprogramma (Zuidwestelijke Delta). We zijn samen met ASD en een Schouwen-Duivelandse agrariër betrokken bij een haalbaarheidsonderzoek naar ontziltten van brak water dat uitgevoerd wordt door de HZ UAS. Voor demonstratieprojecten met betrekking tot testen en monitoren van innovatieve drainagetechnieken op drie locaties bij boeren is een subsidieaanvraag in het kader van het Europese Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP 3) ingediend.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.2.4.2. We ronden in samenspraak met provincie en Waterschap het onderzoek naar externe aanvoer van zoetwater af

Omschrijving

In 2020 is de gemeente in samenwerking met Agrarisch Schouwen-Duiveland, de ZLTO, het Waterschap en de provincie gestart met een onderzoek naar de kosten van externe aanvoer van zoet water. Op dit moment wordt onderzocht wat de kosten zijn voor het aanvoeren van het zoete water per pijpleiding naar ons eiland. Hierna zal worden besloten of een verder onderzoek naar de kosten van distributie over het eiland zinvol is.

Stand van zaken

Het onderzoek naar de aanvoer van externe aanvoer is afgerond. Onderzocht zijn 3 mogelijke bronnen voor het zoete water (Haringvliet, Rijn-Schelde kanaal en Krammer Volkerak) en 2 distributiemogelijkheden (in het oppervlaktewater door doorspoeling en met een ringleiding) (totaal 6 opties). Hiervan zijn de kosten en de kwaliteit van het water in beeld gebracht. Dit heeft ertoe geleid dat er in principe nog 2 bronnen in beeld zijn en daarvoor ook de 2 distributiemogelijkheden (4 opties dus). Water afkomstig uit het Krammer Volkerak wordt niet reëel geacht omdat de waterkwaliteit in drogere perioden niet te garanderen is. Dit onderzoek vond plaats in het kader van het Zeeuws Deltaplan Zoet water. Wij hebben ingebracht dat de optie van externe wateraanvoer open moet blijven nu duurzame alternatieven nog niet beproefd en breed toepasbaar zijn. Bij de vaststelling van dit plan heeft Provinciale Staten aangegeven dat ondanks de kosten de mogelijkheid van externe aanvoer van zoet water op de politieke agenda moet blijven.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-46.314	-408.440	-437.495	-29.055
Baten	0	358.859	140.680	-218.179
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-46.314	-49.581	-296.815	-247.234
Gerealiseerd resultaat	-46.314	-49.581	-296.815	-247.234

TOELICHTING EXPLOITATIE

Project Broedplaats Zoet Water, incidenteel nadeel van € 242.000

Omdat de subsidiebeschikkingen van de Provincies Zeeland en Zuid-Holland voor dit project nog niet definitief waren verleend hebben we de kosten voor dit project in 2021 volledig bekostigd uit onze cofinanciering. We verwachten de subsidies in 2022 wel in te kunnen zetten.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Sub-Programma 1.3 Florerende kleinschalige bedrijvigheid

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Schouwen-Duiveland staat te boek als een ondernemend en bedrijvig eiland. Onze bedrijven profiteren van de mogelijkheid om de kwaliteiten van het (vakantie-)eiland voor prettig en (sociaal) veilig wonen met werken te combineren. Een goede (ICT-) infrastructuur, de beschikbaarheid van moderne methoden en technieken en de interactieve en sociale media dragen ertoe bij dat mensen flexibel en dicht bij huis kunnen werken. Ons eiland is de thuisbasis voor een groot aantal (kleine) ondernemers, die graag profiteren van de kwaliteiten van het vakantie-eiland. Daarenboven kiezen velen ervoor om wonen en werken te combineren. Bijvoorbeeld creatieve bedrijvigheid (grafische en interactieve media, architecten en kunstenaars) en de ICT-sector maken hiervan gebruik. Schouwen-Duiveland is voor een groot aantal werknemers een ideale uitvalsbasis ('beste van twee werelden'). Door een goede (digitale) infrastructuur bieden we ook deeltijdbewoners een goede service, die steeds belangrijker wordt omdat de scheidslijn tussen werken en vrije tijd steeds verder vervaagt.

BELEIDSINDICATOREN

Naam indicator	Eenheid	Bron	Waarde
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar	LISA	233,5

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.3.1 We zetten in op revitalisering en herstructurering van bestaande bedrijventerreinen en intensivering van ruimtegebruik.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Uitvoeren van de Nota grondbeleid, inclusief de bepalingen strategische aankopen.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.3.1.1. We voeren de herstructurering van Haringvlietplein fase 1 uit

Omschrijving

De samenwerkingsovereenkomst met de projectontwikkelaar is op 31 maart 2017 ondertekend en het bestemmingsplan is in mei 2018 vastgesteld. Door drie partijen was beroep aangetekend bij de Raad van State. Na de positieve uitspraak van de Raad van State waarbij het bestemmingsplan begin 2020 onherroepelijk is geworden, is de ontwikkelaar medio juni 2020 gestart met de realisatie van het eerste deel van de 1e fase (verplaatsing van de bedrijven: supermarkt Lidl, Bakker Bunt en drankenhandel World Of Drinks alsmede de herstructurering van het omliggend terrein). De tweede supermarkt, Albert Heijn, wordt gerealiseerd tussen medio februari 2021 en september 2021, na verplaatsing van Z-Wear naar de nieuwe locatie aan de Grevelingenstraat.

Stand van zaken

Fase 1 van het Haringvlietplein is medio 2021 opgeleverd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.1.2. We voeren de herstructurering van Haringvlietplein fase 2 (laatste) uit

Omschrijving

De tweede fase van de herstructurering volgt na een gefaseerde verwerving en verplaatsing van de nog aanwezige bedrijven op het Haringvlietplein. Verwerving van Haringvlietplein 1 en 3 zijn door gemeente respectievelijk ontwikkelaar al geëffectueerd. De inkomsten van de vestigers in fase 1 maakt verwerving van (een deel van) fase 2 mogelijk. Vestiging in fase 2 is alleen mogelijk voor formules die groter zijn dan 1.000m² BVO en niet inpasbaar zijn in de Binnenstad van Zierikzee, door omvang van de winkel, wijze van bevoorraden en realistische toekomstvisie van de winkelformule. De eerste retailformule die in fase 2 zal participeren is Action, die op dit moment tijdelijk gehuisvest is in de voormalige bibliotheek op Haringvlietplein 2. Met de fietsenhandel Centerpoint volgen eveneens gesprekken voor verplaatsing naar Fase 2 van deze herontwikkeling.

Stand van zaken

Samen met de ontwikkelaar zijn gesprekken gevoerd met de te verplaatsen retailers binnen het Haringvlietplein, te weten Action en Centerpoint. Deze gesprekken/onderhandelingen bevinden zich in de laatste cruciale fase.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.1.3. We stellen een Uitvoeringsplan bestaande kleinschalige bedrijventerreinen op

Omschrijving

Met het opstellen van een inventarisatie krijgen we inzicht in de kwaliteit van de bestaande bedrijventerreinen. De uitgebreide inventarisatie is in maart 2020 opgeleverd. Dit verwerken we in een Uitvoeringsplan voor de bestaande kleinschalige bedrijventerreinen. Zo geven we structureel uitvoering aan het bedrijventerreinenprogramma. We zetten in op het behoud van schone, veilige en toekomstbestendige bedrijventerreinen. De uitvoering pakken we samen met de ondernemers op.

Stand van zaken

Vanwege capaciteitsgebrek is dit project in 2021 niet opgepakt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.1.4. Via werk met werk maken stimuleren we maatregelen die bijdragen aan de energieopgave, klimaatopgave en combinaties voor duurzame bedrijfsvoering

Omschrijving

Bij herstructureringsopgaven, nieuwbouwplannen en af te geven vergunningen houden we rekening met klimaatrobuuste inrichting, zoals voldoende groen, voldoende waterafvoermogelijkheden en mogelijkheden om water vast te houden. Daarnaast stimuleren we bedrijven en inwoners om energieneutraal te bouwen en de inrichting van bedrijfspanden op een zo effectieve en efficiënte manier in te richten. Daarbij proberen we zo goed mogelijk gebruik te maken van fondsen uit Europa, van het Rijk en van de provincie.

Stand van zaken

Bij herstructureringsopgaven, nieuwbouwplannen, plannen voor inrichting van de openbare ruimte en af te geven vergunningen houdt het college rekening met klimaatrobuuste inrichting, zoals voldoende groen, voldoende waterafvoermogelijkheden en mogelijkheden om water vast te houden. Daarnaast stimuleert het college bedrijven en inwoners om energieneutraal te bouwen en bedrijfspanden zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten wat betreft logistiek, vormgeving van bedrijfsprocessen en energiegebruik. De ervaringen van de pilot Oranjedok Bruinisse passen we toe bij de uitvoeringsprojecten van de masterplannen, stads- en dorpsvisies.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.3.2. We ondersteunen Bedrijven Investerings Zones (BIZ- zones) en geven een economische impuls aan opgerichte BIZ-zones.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.3.2.1. We faciliteren BIZ-zone Zierikzee

Omschrijving

Voor de BIZ-zone Zierikzee voeren we jaarlijks de benodigde werkzaamheden uit, zoals goedkeuren van het jaarplan en beschikbaar stellen van de BIZ-gelden. We evalueren conform de wettelijke bepaling in 2021.

In 2021 wordt de procedure en bijbehorende draagvlakmeting voor de periode 2022 - 2016 uitgevoerd.

Stand van zaken

Door verschillende omstandigheden is het niet gelukt om in 2021 een draagvlakmeting uit te voeren. Deze wordt eerste helft april 2022 uitgevoerd. De uitslag zal bepalen of er een BIZ Zierikzee Binnenstad 2022 - 2026 uitgevoerd zal worden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.2.2. We faciliteren BIZ-zone Renesse

Omschrijving

Voor BIZ-zone Renesse voeren we jaarlijks de benodigde werkzaamheden uit. We evalueren de BIZ-zone Renesse conform de wettelijke bepaling in 2024.

Stand van zaken

Voor BIZ-zone Renesse voeren we jaarlijks de benodigde werkzaamheden uit. De eerste gesprekken om in 2024 een nieuwe BIZ periode te kunnen starten zijn al gevoerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.2.3. Bij voldoende draagvlak van de ondernemers doorlopen we de BIZ procedure

Omschrijving

Gelet op de beschikbare capaciteit voor begeleiding doorlopen we één BIZ procedure tegelijk. Voorwaarde hierbij is dat uit de inventarisatie bij de start van de procedure blijkt dat er sprake is van voldoende draagvlak bij ondernemers. De BIZ-zones in Zierikzee binnenstad en Renesse zijn inmiddels gerealiseerd. De procedure voor het bedrijventerrein Zierikzee Zuid is ook afgerond, maar kende helaas

een negatieve uitslag in de draagvlakmeting. Er zijn op dit moment geen initiatieven vanuit andere kernen op het eiland. Het amendement van de gemeenteraad voor het bijdragen in de vorm van een Economische Impuls loopt tot en met 2020. Dit betekent dat de Bedrijveninvesteringszones in Renesse en Zierikzee binnenstad recht hebben op deze bijdrage gedurende de looptijd van de eerste termijn. Bij een nieuwe aanvraag moet de economische impuls opnieuw overwogen worden.

Stand van zaken

De BIZ Renesse loopt af op 31 december 2023. De samenwerking verloopt soepel en volgens het vastgestelde activiteitenplan. Het bestuur is zich al aan het oriënteren op een tweede periode.

De BIZ Zierikzee Binnenstad is afgelopen op 31 december 2021. Door interne problemen van het bestuur en de lockdown is er nog geen draagvlakmeting gehouden. Dit staat op de planning voor april 2022. Bij een positieve uitslag treedt deze met terugwerkende kracht op 1 januari 2022 in werking.

Vanuit twee andere kernen is ook interesse getoond in een BIZ. De mogelijkheden worden hiervoor besproken.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.2.4. We evalueren het amendement BIZ-zones en economische impuls

Omschrijving

In 2021 evalueren we de uitvoering van het gehele amendement. Daarbij kijken we naar de gevoerde processen en de inhoudelijke resultaten.

Stand van zaken

De gemeenteraad heeft middels een amendement besloten om de Economische Impuls voor de volgende BIZ periode van Zierikzee en Renesse, en elke andere toekomstige BIZ te verhogen naar € 40.000 per jaar.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.3.3. We stimuleren en faciliteren (kleinschalige) bedrijvigheid op Schouwen-Duiveland.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Vergelijkend onderzoek naar regelgeving en grondprijzen omliggende gemeenten.
- Digitaal Ondernemersloket/Ondernemingsdossier.
- Investeren in kwaliteit openbare ruimte.
- We voeren accountmanagement uit en zorgen voor snelle procedures zodat ondernemers kunnen inspelen op de constant veranderende marktvrage.
- Deelname Economische Impuls Zeeland.
- Uitvoering geven aan bedrijventerreinenprogramma 2016–2025.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.3.3.1. Voor reeds gevestigde (te verplaatsen) bedrijven of bedrijven die geïnteresseerd zijn in vestiging op Schouwen-Duiveland leggen we de rode loper uit

Omschrijving

We maken geen inventarisatie van vrijwillig te verplaatsen bedrijven omdat een lijst vanwege de dynamiek in het bedrijfsleven snel achterhaald is. We zorgen ervoor dat als bedrijven zich melden wij deze faciliteren met snelle procedures en overig advies om deze zoveel als mogelijk te ontzorgen. Dit in samenwerking met onder andere EIZ, Invest Zeeland en eventueel Dockwize. Voor de, in een aantal gevallen wettelijke, verduurzamingsopgave dragen we € 10.000 bij aan het Ondernemersloket van EIZ om onze bedrijven te voorzien van goede adviezen en subsidiemogelijkheden.

Stand van zaken

De situatie is ongewijzigd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.3.2. We stellen een eilandbrede Economische Visie op

Omschrijving

In 2021 wordt een eilandbrede Economische Visie opgesteld. De kosten, naar raming € 30.000, worden gedekt ten laste van de reserve Strategische Visie. Deze visie dient als onderligger voor de algehele herziening van de Strategische Visie, zodat deze daarbij met meerdere beleidsstukken geïncorporeerd kan worden

Stand van zaken

De opdracht voor de Economische Visie is uitbesteed aan Bureau Buiten. Eind kwartaal 2 wordt de visie opgeleverd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.3.4. We stimuleren en faciliteren maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Opnemen van een paragraaf Social Return in alle daarvoor in aanmerking komende aanbestedingen.
- Ondersteunen MVO-prijs Schouwen-Duiveland.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.3.4.1. We stimuleren MVO bij onze toeleveranciers via ons inkoop- en aanbestedingsbeleid

Omschrijving

Ons geactualiseerde inkoop- en aanbestedingsbeleid besteedt veel aandacht aan beginselen van maatschappelijk verantwoord ondernemen zoals duurzame productie, beperking CO₂- uitstoot, gebruik van gecertificeerde en duurzame onderdelen of halffabricaten, duurzaam personeelsbeleid, geen inkoop van met kinderarbeid geproduceerde goederen en korte ketens. Deze randvoorwaarden stimuleren onze leveranciers om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Daarnaast vindt via de communicatie over de Energie-agenda en de bedrijfsbezoeken die in dit kader plaatsvinden veel informatieoverdracht plaats naar ondernemers om invulling te geven aan MVO en de voordelen die dat voor hen biedt.

Stand van zaken

In 2020 is het nieuwe inkoopbeleid vastgesteld. In het inkoopbeleid is door middel van inspiratiekaarten aandacht voor duurzaamheid. In 2021 zijn bij drie projecten de bijdrage aan de duurzame ontwikkelingsdoelen in kaart gebracht.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.3.5. Er is een optimale (digitale) infrastructuur.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Marktinitiatieven faciliteren om de digitale en telefonische bereikbaarheid van het eiland te verbeteren.

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

1.3.5.1. We voeren bestuurlijke en ambtelijke lobby voor de verbetering toegangswegen N57/N59/N256

Omschrijving

Onder projectleiderschap van provincie Zuid-Holland wordt door Rijkswaterstaat, directies Zee en Delta en Zuid-Holland Zuid, provincies Zuid-Holland en Zeeland en de gemeenten Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland gewerkt aan de uitwerking van maatregelen om de verkeersveiligheid en de doorstroming op de N59 te verbeteren. De maatregelen moeten in 2024 uitgevoerd zijn en bestaan uit fysieke maatregelen, verbetering van de werking van verkeerregelininstallaties, elektronische rijondersteuning en gedragscampagnes.

Voor de N256 en N59 blijven we de lobby voeren om ook de overblijvende tracés te agenderen en verbetering wat betreft verkeersveiligheid en doorstroming met elkaar na te gaan. Hierbij proberen we een beroep te doen op subsidiemogelijkheden om deze processen te versnellen.

Stand van zaken

In het kader van het project "N59 van de toekomst" is in 2021 in samenwerking met de recreatiesector een gedragscampagne uitgevoerd. Bij de verdere uitwerking van het complete maatregelenpakket aan de weg is duidelijk geworden dat als gevolg van extra noodzakelijke werkzaamheden als funderingen maar ook forse prijsstijgingen de fysieke maatregelen flink duurder worden. Binnen het taakstellend budget dat voor dit project geldt moeten daarom verstrekkende en limiterende keuzes gemaakt worden. De prioritering wordt in het voorjaar van 2022 gemaakt. De betrokken gemeenteraden van Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland en de Provinciale Staten van Zuid-Holland en Zeeland worden hierover ingelicht.

Voor de N256 is in 2021 een onderzoek uitgevoerd naar verbetering van de doorstroming en verkeersveiligheid voor het tracé A256-Zeelandbrug. De inzet van het college is om de varianten af te wegen in een breder perspectief van de Noord-Zuid corridor voor Zeeland. Hetzelfde geldt voor het onderzoek "Tolvrij maken Westerscheldetunnel" waar onze gemeente ook bij betrokken was. Inmiddels geldt voor dit laatste rapport dat dit inzet was van uit Zeeland in het kader van de formatie en het Kabinet hierover al een uitspraak heeft gedaan.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.5.2. We zetten in op verbetering eilandelijke wegen N57/N59

Omschrijving

Het bestemmingsplan voor de verkeersmaatregelen op de N57/N59 is onherroepelijk. Het project is aanbesteed en gegund aan Boskalis. Die bereidt de uitvoering voor, waaronder ook de benodigde vergunningen voor de fietstunnels. Planning uitvoering is van 4e kwartaal 2020 tot en met 2e kwartaal 2022.

Stand van zaken

De rotondes op het tracé N57 ter hoogte van Burgh-Haamstede zijn uitgevoerd. Als gevolg van het stikstofdossier lagen de werkzaamheden ter hoogte van de Hoosjesweg voor een belangrijk deel van 2021 stil. Rijkswaterstaat heeft in overleg met provincie Zeeland gezocht naar een oplossing. De gemeente denkt hierin mee. Een oplossing is echter moeilijk te vinden. Daarnaast is een discussie ontstaan over de toepassing van bodemas als wegverharding. Nadere onderzoeken zijn verricht en landelijke uitkomsten worden gevolgd. Na positieve beoordelingen door het bevoegd gezag kan het werk worden hervat. De verwachting is dat dit kan gebeuren in het eerste kwartaal van 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.5.4. In het kader van een betere bereikbaarheid en ontsluiting van Zierikzee onderzoeken we de mogelijkheden van structurele verbeteringen van alle vormen van mobiliteit in en om de stad

Omschrijving

De druk op de Laan van Sint Hilaire / aansluiting N59 als ontsluiting van Zierikzee is op piekmomenten zeer hoog. Wij blijven daarom zoeken en lobbyen naar/voor een extra aansluiting op de N59 bij de Grevelingenstraat.

Ook onderzoeken we alternatieve ontsluitingswegen om Zierikzee heen, zowel een zuidelijke variant met een kanaalkruising en een extra aansluiting op de N256 (Weg naar de Val) te realiseren is, als een noordelijke variant via de bovenzijde van Zierikzee.

Met dit uitgebreide onderzoek, waarvan de inventarisatie en analyse in het 3e kwartaal 2020 wordt opgeleverd, en in een conceptvisie de mogelijke oplossingsrichtingen worden geboden, wordt ook gekeken naar een betere bereikbaarheid van Zierikzee voor de fietsers, openbaar vervoer, automobilisten, vrachtverkeer en landbouwverkeer. Met als doel een betere bereikbaarheid en oplossingen die ten goede komen aan bewoners, bezoekers, werkenden, toeristen en passanten. Immers de N59, een rijksweg, doorsnijdt Zierikzee waarbij passerend (landbouw)verkeer zonder eindbestemming Zierikzee, op dit moment op meerdere punten zorgt voor onveilige situaties bij verschillende oversteekplaatsen voor fietsers, voetgangers en een stagnerende doorstroom. Ook de aanwezigheid van het tankstation aan de

N59 in de kern Zierikzee zorgt voor de nodige onveilige situaties en stagnatie van verkeer. Dit vraagt om een structurele oplossing, in fases te realiseren, passend bij de veranderende visies van de overige wegbeheerders en inspeland op het veranderend vervoergebruik en veranderende vraag van de gebruikers. Afhankelijk van de mening van de overige betrokken wegbeheerders en stakeholders bij deze visie, de mate waarin zij deze kunnen onderschrijven en wijze waarop het verdere proces naar een gezamenlijk project vorm is te geven zullen wij u een voorstel doen over de verdere aanpak van dit vraagstuk.

Stand van zaken

Het rapport Inventarisatie, Analyse met Visie - opgesteld samen met bureau Juust - is door uw raad op 21 oktober 2021 vastgesteld.

De aanvraag voor een calamiteitenontsluiting vanuit Zierikzee-West op de N59 is - in afstemming met Rijkswaterstaat - ingediend. Aanvullend op genoemd rapport hebben wij samen met Rijkswaterstaat een aanvullende opdracht uitgezet bij RoyalHaskoning DHV voor dynamische verkeersmodelberekening. Dit rapport heeft aangetoond dat de grote rotonde op de N59 nabij de Nobelpoort de grote veroorzaker is van opstoppingen op het traject van de N59 binnen Zierikzee. De oplossing hiervoor is de aanleg van een turborotonde met een fiets-voetgangerstunnel, aangevuld met flankerende maatregelen. Ditzelfde rapport heeft tevens aangetoond dat een tweede permanente ontsluiting ter hoogte van Zierikzee-West (waar eerst de calamiteitenontsluiting wordt gerealiseerd) niet leidt tot verslechterende netwerkprestaties voor Rijkswaterstaat.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.5.5. We gaan op zoek naar alternatieven voor aanvullend en vraaggericht vervoer

Omschrijving

Inmiddels zijn diverse initiatieven voor sociale duurzame mobiliteit in onze gemeente gestart. In de tweede helft van 2020, begin 2021 gaan wij na of onze gemeente pilot-gemeente kan zijn voor het anders vormgeven van doelgroepenvervoer waarbij de leerervaringen zijn te delen met de overige Zeeuwse gemeenten en de provincie ten behoeve van het Platform Slimme Mobiliteit. Daarnaast gaan we met het bedrijfsleven in het kader van woon-werk verkeer naar innovatieve mobiliteitsconcepten kijken en willen we vormen van multimodaal vervoer (voor de laatste kilometer via hubs) vormgeven. Dit past in de conceptuele kaders van de provincie over de toekomstige inrichting van mobiliteit en sluit aan bij de landelijke agenda over mobiliteit die uitgaat van Mobility as a Service (MaaS). We benutten hiervoor het mobiliteitsplatform SD op Weg.

Stand van zaken

Door Corona zijn veel mobiliteitsinitiatieven vanuit de kernen stil komen te liggen. Dit heeft geleid tot extra gevoel van eenzaamheid bij met name ouderen en kwetsbaren omdat veel sociaal vervoer naar activiteiten in dorpshuizen of andere vormen van ontmoeting niet door konden gaan vanwege de beperkende maatregelen. Het college heeft de uitwisseling tussen de initiatieven wel gaande gehouden via het Mobiliteitsplatform SD op Weg. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over het vormen van een bestuur voor Stichting SD op Weg: in het voorjaar van 2022 kan de stichting worden opgericht met een

bestuur. Tot slot zijn projecten voorbereid in samenwerking met de Zuidhoek op grond van de toegekende prijs door StartFoundation. Die kunnen starten op het moment dat de beperkende maatregelen dat weer toelaten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.5.6. We bevorderen elektrisch rijden en elektrisch vervoer door uitbreiding van het laadpalennetwerk op ons eiland in samenwerking met de hierin opererende marktpartijen

Omschrijving

In de afgelopen periode is het laadpalennetwerk al fors uitgebreid. Er staan nog een aantal uitbreidingsprojecten op stapel. In het kader van de RES Mobiliteit werken we aan de roadmap laadinfrastructuur. Hieruit volgt een uitrolprogramma voor onze gemeente die wij u uiteraard ter besluitvorming voorleggen.

Stand van zaken

In het vierde kwartaal is een start gemaakt met het opstellen van beleid met betrekking tot de laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer. De strategische plankaart laadinfra wordt geactualiseerd en wordt in 2022 voorgelegd aan inwoners en ondernemers via het participatieplatform denk mee Schouwen-Duiveland. De verwachting is dat het beleid in juni 2022 voor vaststelling aan de gemeenteraad kan worden aangeboden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.5.7. We voeren een verbetering van de fietsvoorziening Grachtweg Zierikzee door

Omschrijving

Verbetering van de fietsvoorziening Grachtweg is van belang voor het gezicht van de entree van Zierikzee met openbaar vervoer. Daarnaast is de fietsstalling te krap. Daarom gaan we aan de slag met verbetering van de fietsstalling. Hiervoor stelde uw raad vorig jaar al een budget beschikbaar van € 50.000. Hierbij nemen we de ambitie mee om bij deze fietsvoorziening een hub te realiseren voor deelfietsen en zo mogelijk deel-ebikes.

Stand van zaken

We hebben in 2021 afstemming gehad met Connexxion en met de manager vastgoed. Hier zijn afspraken mee gemaakt om te komen tot een aanpassing van de fietsenstalling. Voor wat betreft de deelfietsen en deel-Ebikes is de conclusie dat dit complex is qua proces, techniek en verantwoordelijkheid. Hier wordt in 2022 verder onderzoek naar gedaan. Zodra de uitkomst duidelijk is zal dit verder tot uitvoering worden gebracht.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.5.8. We voeren een verkenning uit op basis van de MIRT-spelregels voor het poldertracé bij Burgh-Haamstede en voor een veilige oversteekplaats nabij Bruinisse

Omschrijving

Uit overleg met Rijkswaterstaat is gebleken dat zij deze onderzoekskosten niet kan dragen. De gemeenteraad gaf eerder via een motie aan te overwegen om de kosten van deze MIRT verkenningen als gemeente zelf te dragen. Het college stelt voor deze afweging een raadsvoorstel op, inclusief een kredietvoorstel voor de onderzoekskosten door een daartoe gespecialiseerd bureau. Afhankelijk van een positief raadsbesluit kan vervolgens op basis van de uitkomsten van deze verkenningen de raad een politieke afweging maken om deze twee infrastructurele projecten wel of niet bij de minister van Infrastructuur en Waterstaat aanhangig te maken.

Stand van zaken

Hiertoe heeft de gemeenteraad een amendement aangenomen. Over de wijze van uitvoering van het aangenomen amendement is diverse keren overleg gevoerd met de wegbeheerder, vertegenwoordigers van het ministerie van Infrastructuur en Water en Provincie Zeeland. Voor de uitvoering van de gevraagde verkenning is geen gangbare procedure voorhanden. De uitvoering is daarom doorgenomen met onderzoeksbureaus op onder de gegeven feiten en omstandigheden uit te voeren onderzoekstappen. Dit heeft geleid tot een voorstel dat in het voorjaar van 2022 aan de gemeenteraad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.3.5.3. We leveren de definitieve evaluatie Verkeersplan Binnenstad Zierikzee op

Omschrijving

In de definitieve evaluatie betrekken we het gewenningsproces van verkeersdeelnemers aan de veranderde routes en getroffen maatregelen in de binnenstad. In dat kader worden ook de relevante op- en aanmerkingen uit de enquêtes voor het parkeren gebruikt.

Stand van zaken

Ten aanzien van parkeren in de binnenstad Zierikzee zijn in 2021 diverse maatregelen uitgevoerd. De effecten daarvan zijn nu pas zichtbaar. Door verschuiving in de planning is de evaluatie niet uitgevoerd in 2021.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DOELSTELLINGEN SUB-PROGRAMMA 1.3

NV Economische Impuls Zeeland (EIZ)

EIZ pleegt acquisitie om bedrijven in Zeeland te laten vestigen. Daarnaast ondersteunt EIZ bedrijven branche-gericht en individueel om innovaties of verdere ontwikkeling en groei te realiseren.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-1.114.052	-840.231	-645.740	194.491
Baten	1.055.095	1.432.770	2.244.090	811.320
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-58.957	592.539	1.598.350	1.005.811
Gerealiseerd resultaat	-58.957	592.539	1.598.350	1.005.811

TOELICHTING EXPLOITATIE

Doorbelasting personeelslasten, incidenteel voordeel van € 79.000

Voor deze afwijking verwijzen wij u naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead

Economische aangelegenheden, incidenteel voordeel van € 58.000

Met het opstellen van de Economische Visie is in 2021 een start gemaakt, maar de oplevering vindt pas plaats in 2022. Een gedeelte van de advieskosten schuift daarom door naar 2022.

De bijdrage voor de Gebiedsvisie Grevelingen die in 2021 geraamd stond is pas nodig in 2022. De financiële consequenties voor 2022 verwerken we via de eerste financiële rapportage 2022.

Grondexploitaties, incidenteel voordeel van € 811.000

Het voordeel op de grondexploitaties komt met name door vrijval van verliesvoorzieningen bij de exploitaties Business Park Zierikzee Noordwest en Gouwepoort.

Ook is de tussentijdse winstneming bij de exploitatie bedrijventerrein Straalweg II hoger dan geraamd. Deze voordelen verlopen budgettair neutraal via de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf, welke is

gekoppeld aan de algemene dekkingsmiddelen.
Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Sub-Programma 1.4 Arbeidsmarkt in balans

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

We willen de voor onze bedrijven nodige aanwas van de beroepsbevolking verzekeren door een goede samenwerking met andere regio's en (onderwijs) instanties, waarbij het aanbod kwantitatief en kwalitatief aansluit op de vraag. Door nauwe samenwerking met het bedrijfsleven en onderwijsinstanties is er een infrastructuur waar leerlingen vanwege het concrete zicht op hun toekomstige carrière enthousiast en gemotiveerd opleidingen volgen die praktijkgericht zijn en afgestemd op wat onze mooie en bijzondere bedrijven vragen aan (praktijk)kennis, vaardigheden en competenties. Techniek is weer "in". Bedrijven nemen hier graag aan deel met stages, leerwerkplaatsen en leren op het bedrijf vanwege het uitzicht op goed gekwalificeerde en gemotiveerde medewerkers. Met deze aanpak wordt al in het voortgezet onderwijs een band tussen ondernemer en toekomstige werknemer gesmeed. Door de ontmoeting met studenten van verschillende studierichtingen die vanuit het nieuwe Pieter Zeeman aan het werk zijn voor en met ondernemers hebben leerlingen een goed zicht en een betere kennismaking met gerichte vervolgopleidingen en het uitzicht dat die bieden voor een boeiende en perspectiefvolle baan in een aantrekkelijke woon- en werkomgeving. Zowel voor leerlingen en studenten die hier zijn opgegroeid als studenten van elders. We blijven daarnaast werk maken van de aan ons overgedragen Participatiewet. Met een rechtvaardig beleid heeft vrijwel iedereen met arbeidsvermogen een passende baan in een onderneming of bij een maatschappelijke organisatie of bij een overheidsinstelling. De Zuidhoek is aangepast aan de nieuwe rol. Het biedt beschut werk aan mensen die een dusdanige mate van begeleiding en/of aanpassing(en) van het werk nodig hebben dat dit niet van een werkgever kan worden verwacht. Ook levert De Zuidhoek vanuit de nieuwe positionering als mensontwikkelbedrijf een belangrijke bijdrage aan het maximaliseren van de uitstroom naar werk (betaald werk, beschut werk, arbeidsmatige dagbesteding). De Zuidhoek zet daarbij zijn expertise in voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die op De Zuidhoek hun basiswerkneemersvaardigheden ontwikkelen en werkervaring opdoen, zodat zij beter kunnen uitstromen naar een reguliere plaats op de arbeidsmarkt.

BELEIDSINDICATOREN

Naam indicator	Eenheid	Bron	Waarde
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15–64 jaar	LISA	796,3
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	68,1
Werkloze jongeren	% 16 tot en met 22-jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,0
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15–64 jaar	CBS	225,9

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.4.1. Alliantie met het onderwijs en het bedrijfsleven om opleidingsmogelijkheden aan te laten sluiten op de behoefte van de arbeidsmarkt.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Deelname aan kennisnetwerken op het gebied van arbeid en opleiding.
- Uitvoeren van Uitvoeringsagenda sociaal domein.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.4.1.1. Met ondernemers en onderwijsinstellingen ontwikkelen we gezamenlijk arbeidsmarktbeleid

Omschrijving

Om de vele vacatures in het bedrijfsleven tegen te gaan, het voorgezet onderwijs en mbo-onderwijs op het eiland te behouden en de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te stimuleren brengen we ondernemers, onderwijs en overheid bij elkaar binnen het Platform Vitale Arbeidsmarkt. Deze samenwerking is op 9 april 2019 vastgelegd met een convenant tussen de betrokken partijen Pontes Scholengroep, Scalda, HZ en de gemeente. De agenda Vitale Arbeidsmarkt is de 'paraplu' voor veel verschillende initiatieven die al lopen of nog worden opgezet. Om de verschillende vormen van praktijkgericht onderwijs te stimuleren stelde uw raad voor de jaren 2019, 2020 en 2021 jaarlijks € 50.000 beschikbaar. Bedragen die niet worden besteed in de betreffende jaren blijven beschikbaar voor praktijkgericht onderwijs, ook na 2021. Deze middelen mogen ook ingezet worden voor de doelgroep werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt, mits dit in samenwerking met het lokale bedrijfsleven gebeurt. Hiermee wordt getracht proactief en concreet in te zetten op het geven van een extra impuls aan het praktijkgericht onderwijs. Aanvullend maken we samen met het bedrijfsleven en kennisinstellingen gebruik van andere financiële stromen zoals Regiodeal Human Capital en de Regiodeal Leefbare kernen met als doel dat nieuwe medewerkers zich ook in de gemeente gaan vestigen.

Stand van zaken

Het afgelopen jaar is geïnvesteerd in verdere samenwerking. Met de door uw raad beschikbare middelen is het masterplan Hospitality HUB opgeleverd. Dit masterplan biedt een plan voor de realisatie van een opleiding horeca, recreatie en bakkerij voor vmbo- en mbo-leerlingen én stimuleert verdere samenwerking tussen ondernemers en onderwijs en ondernemers onderling. De samenwerking tussen ondernemers en onderwijs is ook versterkt in projecten 'Jaarrond werken' en 'Goed werkgeverschap'. Naast de Hospitality HUB is samen met Pieter Zeeman Lyceum geïnvesteerd in het realiseren van de functie van bedrijvenmakelaar. Deze makelaar verbindt onderwijs aan ondernemers en zorgt er voor dat gezamenlijke activiteiten, zoals een beroepenmarkt wordt georganiseerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.4.1.2. We versterken de samenwerking met ondernemers om meer personeel van buiten de gemeente te werven voor vacatures in de techniek, horeca, recreatie en zorg

Omschrijving

De integrale vacaturebank die samen met ondernemend Schouwen-Duiveland is opgezet functioneert. Er is daarbij aandacht voor de zogenoemde tweede baan voor een gezin, onze verschillende woonmilieus, vele voorzieningen, het verenigingsleven, activiteiten en evenementen. Dit middel zetten we in om in samenwerking met ondernemers meer personeel van buiten de gemeente te werven voor vacatures in de techniek, horeca, recreatie en zorg. De vacaturebank wordt goed bezocht.

Stand van zaken

Eind 2020 verkeerde de partij die de website van de vacaturebank beheerde in onzekere tijden. Om het behoud van de content te waarborgen is besloten de website bij een andere partij onder te brengen. In juni 2021 is de nieuwe website opgeleverd. In totaal zijn er 1.300 bezoekers geweest. De activiteiten op de website zijn afgeschaald in afwachting van de start van Stichting Eilandmarketing Schouwen-Duiveland. In 2021 hebben we de evaluatie van de integrale vacaturebank opgestart.

De samenwerking met ondernemers heeft in 2021 weer een impuls gekregen op dit onderwerp. Met name in de eerste stappen naar de verkenning van de mogelijkheden van jaarrond werken op Schouwen-Duiveland. De eerste aanname van ondernemers is dat een dergelijke samenwerking ook juist kan helpen bij het werven van personeel buiten Schouwen-Duiveland. De eerste ervaringen zijn onderling opgedaan in de covid-periode met collegiale inleen, waardoor werknemers uit de horeca konden blijven werken.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.4.1.3. We continueren het project Living Labs Schouwen-Duiveland Grevelingen Oosterschelde

Omschrijving

Living Labs zien wij als een uitstekend middel voor een stevige band met kennisinstellingen (via Campus Zeeland) om kennis en onderzoek naar onze ondernemers en maatschappelijke organisaties te brengen en zo hun innoverend vermogen te vergroten. Bijkomend effect is dat vroegtijdig een band met de ondernemer of het bedrijf ontstaat en studenten onze gemeente beter leren kennen. Wij continueren Living Labs. Living Labs levert inmiddels een bijdrage aan de versterking van de economie en onderwijs, innovatievermogen van bedrijven en is een belangrijk project op de agenda voor een gezamenlijk arbeidsmarktbeleid. Steeds meer partijen sluiten aan en het project wordt inmiddels landelijk gevolgd

Stand van zaken

In 2021 richtte het netwerk van het Living Lab met ondernemers, kennisexperts, onderwijsinstellingen en verschillende overheden zich met broedplaats zoet water op innovaties voor voldoende zoet water voor de voedselproductie op Schouwen-Duiveland. Studenten van de HAS Hogeschool hebben twee

onderzoeken afgerond naar het lopende akkerrandenproject dat we uitgevoerd hebben samen met agrariërs, Stichting Zonnestraal en de imkervereniging. Met betrekking tot het ruimtegebruik op de Oosterschelde loopt het project ZEEMOS met de combinatieweek van mosselen en zeewier. Met de nieuwe website van het living lab, gebruik van social media en het maken van een corporate-filmpje zijn de resultaten die gehaald zijn breed onder de aandacht gebracht.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.4.1.4. Met onderwijs-, kennisinstellingen en ondernemers gaan we de mogelijkheden voor seizoensafhankelijke arbeidsplaatsen/scholingsmogelijkheden na

Omschrijving

Vanuit de agenda Vitale Arbeidsmarkt willen wij met onderwijs en ondernemers onderzoeken of er mogelijkheden zijn om scholieren, studenten en werkzoekenden zo op te leiden dat ze als (toekomstige) medewerkers in meerdere soorten van bedrijven zijn in te zetten (flexibele inzetbaarheid). Deze concepten dienen ook toegankelijk te zijn voor bestaande werknemers en moeten een passende structuur met arbeidsvoorwaarden kennen.

Stand van zaken

In 2021 zijn we met ondernemers uit diverse branches gestart met het verkennen van de mogelijkheden van jaarrond werken. Deze verkenning is allereerst gericht op de korte termijn van aankomend jaar en de bestaande werknemers. In deze verkenning is ook ruimte genomen om verder vooruit te kijken en dit initiatief in te kunnen bedden in een stevige samenwerkingsstructuur.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.4.1.5. We stimuleren en subsidiëren de pilot 'Watersportopleiding Schouwen-Duiveland' van het CIOS

Omschrijving

In 2019 is door CIOS/Scalda in samenwerking met watersportondernemers en gemeente een watersportopleiding opgezet. Hiermee sluiten we aan op de behoefte eilandelijke watersportondernemers voor goed en beschikbaar personeel in brede zin en wordt een nieuwe leerlijn bij het CIOS opgezet. De pilot is een van de uitwerkingen van om studenten vroegtijdig met onze ondernemers en bedrijven in aanraking te brengen. De pilot wordt eind 2020 /begin 2021 geëvalueerd. De resultaten van deze evaluatie leggen wij uw raad in het voorjaar van 2021 voor.

Stand van zaken

Het is Scalda niet gelukt de evaluatie in 2021 op te leveren. Dit heeft voornamelijk te maken gehad met de corona-crisis die veel tijd en energie heeft gevraagd van betrokkenen om de opleiding en het CIOS als geheel. Eind 2021 is de eerste concept-evaluatie ontvangen waarmee we samen met Scalda de evaluatie hebben gestart.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.4.2. We richten ons op omscholing en het activeren van de niet-actieven met als doel sociale en/of economische zelfredzaamheid.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Inzet op (om)scholing van uitkeringsgerechtigden
- Aanbieden van re-integratietrajecten en trajecten voor passende arbeid

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

1.4.2.1. We breiden het werk-leeraanbod voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt uit

Omschrijving

Binnen de toegang werken we integraal en over de verschillende domeinen heen samen. Voor het ondersteunen en versterken van participatie van mensen op de arbeidsmarkt blijft in 2021 en volgende jaren extra aandacht voor het optimaliseren van de processen zoals re-integratie, omscholing en het activeren van de niet-actieven.

Stand van zaken

In 2021 hebben we aantal trajecten speciaal voor statushouders gerealiseerd, denk hierbij aan empowerment en VCA voor anderstaligen. Ook het Participatielab draait voor personen die door middel van werken-leren hun MBO niveau 1 willen behalen. Daarnaast zijn er leer-werktrajecten bij Startbloq en de Ruilwinkel.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.4.2.2. We stimuleren het bevorderen van het taalniveau

Omschrijving

De mogelijkheden om statushouders zo snel mogelijk maatschappelijk te laten participeren wordt met de invoering van de nieuwe Wet Inburgering per 1 juli 2021 aanzienlijk vergroot. Met deze wet komt de regie over het volledige inburgeringsproces bij de gemeente te liggen en komt het zwaartepunt van het beleid te liggen bij de inzet van duale trajecten, waarmee de taalontwikkeling wordt versterkt. Met de nieuwe wet worden ook de mogelijkheden voor ontheffing voor taalonderwijs verder beperkt, waardoor een bredere doelgroep trajecten gaan volgen. De nieuwe wet biedt de gemeente daarbij de mogelijkheid om de inzet van diverse aanbieders op dit terrein beter op elkaar af te stemmen.

Stand van zaken

In 2021 zijn de trajecten empowerment, pre-z route en vaktaal-intensivering gerealiseerd voor statushouders die onder de wet inburgering 2013-2021 vallen. Deze groep heeft in de afgelopen jaren een grote (taal)achterstand opgelopen doordat de oude wet inburgering onvoldoende functioneerde.

De gemeente heeft in 2021, met gebruikmaking van de AMIF-subsidie, speciaal voor inwoners uit deze doelgroep deze extra inzet gepleegd.

In de empowerment trajecten ging het naast taalontwikkeling ook over cultuur en een goede integratie in de Nederlandse samenleving.

Aan de Pre-Z route hebben diverse inwoners met een verblijfsvergunning deelgenomen ter verbetering van hun Nederlandse taal. Dit traject is georganiseerd als voorloper op het inburgeringstraject vanaf 2022. Dan heet het de Z-route.

Door deelname aan deze trajecten zijn ten minste 7 personen uitgestroomd naar betaald werk, doordat zij nu bijvoorbeeld wel het VCA kunnen halen. We verwachten dat er nog meer mensen uit kunnen stromen. Daarnaast heeft deelname ook positief effect op integratie in de maatschappij.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.4.2.3. We voeren de Participatienotitie uit

Omschrijving

We voeren de Participatienotitie uit. Vanuit een integrale benadering wordt niet alleen naar problemen, maar vooral naar mogelijkheden gekeken. Passende arbeid is een belangrijke sleutel om eigen kracht bij mensen te versterken. Met de maatregelen, zoals opgenomen in de notitie, willen wij tekorten in de gebundelde uitkering voorkomen en tijdig hierop te kunnen sturen.

Stand van zaken

In 2021 hebben we de lijn zoals bedoeld in de participatienotitie goed kunnen uitvoeren, zoveel mogelijk mensen doen mee op de arbeidsmarkt. Over het gehele jaar was er meer uitstroom dan instroom in de uitkeringen ook al heeft Corona er met momenten voor gezorgd dat het andersom was. De economie draait goed waardoor veel mensen een kans hebben om te werken. In 2021 is er veel gebruik gemaakt van het instrument loonkostensubsidie waardoor de kwetsbare inwoners toch de kans kregen mee te draaien op de reguliere arbeidsmarkt. Hierdoor is de uitkeringslast omlaag gegaan en heeft de gemeente geld overgehouden op de gebundelde uitkering.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.4.2.4. We ontwikkelen passende instrumenten binnen de mogelijkheden voor de werkgever en de werknemer om terugkeer naar het arbeidsproces te laten lonen

Omschrijving

Diverse instrumenten kunnen de arbeidsinschakeling van onze werkzoekenden bevorderen en/of een werkgever verleiden eerder een werkzoekende in dienst te nemen. Deze instrumenten kunnen variëren van loonkostensubsidies tot begeleiding door jobcoaches. Wij willen deze instrumenten meer onder de aandacht van werkgevers brengen. Ook willen wij werkgevers beter ondersteunen (ontzorgen) bij de toepassing van deze instrumenten.

Stand van zaken

In 2021 is er veelvuldig gebruik gemaakt van de instrumenten jobcoaching en loonkostensubsidie. De (door)ontwikkeling van deze instrumenten is in 2021 vooral ingegeven door wijzigingen vanuit de rijksoverheid zoals bijvoorbeeld de wijziging van het werkproces en de financieringsystematiek rondom loonkostensubsidies. Deze ingrepen zijn gedaan om het werkgevers makkelijker te maken met deze instrumenten te werken en om gemeenten te stimuleren gebruik te maken van deze instrumenten.

We zijn hierbij goed op orde met het doorvoeren van deze landelijke wijzigingen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.4.2.5. We onderzoeken de mogelijkheden voor maatwerktrajecten waarbij zorg en ondersteuning wordt geboden aan kwetsbare inwoners, zodat zij (alsnog) een diploma halen of vakvaardigheden opdoen en een baan krijgen

Omschrijving

Vanuit de agenda Vitale arbeidsmarkt is er ook aandacht voor maatwerktrajecten voor kwetsbare inwoners. Jongeren en volwassenen kunnen via maatwerktrajecten met zorg en ondersteuning weer naar school en/of werk gaan. Focus daarbij is het behalen van een startkwalificatie of vakvaardigheden waardoor een baan mogelijk wordt en waarbij ze zoveel mogelijk zelfstandig kunnen leven. Deze maatwerktrajecten worden momenteel opgezet en/of uitgevoerd in de volgende projecten: TROTS, Ruilwinkel en Participatielab. De in 2019 ingezette leerwerktrajecten in samenspraak met het onderwijs (Scalda), werkgevers en de gemeente (De Zuidhoek) zetten we in 2021 door.

Stand van zaken

In 2021 zijn de trajecten Participatielab en Ruilwinkel voortgezet. Ook zijn er nieuwe trajecten in ontwikkeling. Werk in de sectoren zorg en productie biedt kansen om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt verder te ontwikkelen door middel van werken-leren. Met betrekking tot deze mogelijkheden zijn wij in 2021 verkennende gesprekken gestart met onderwijs en bedrijfsleven.

In 2021 is er vanuit de arbeidsmarktregio gestart met een verkenning naar Leven Lang Ontwikkelen. Hier hebben wij actief aan meegewerkt. De bedoeling is in Zeeland voor alle werkende inwoners scholingstrajecten door middel van subsidies te ontsluiten. Zo blijven inwoners in staat zich te ontwikkelen in een richting waarin passend werk te vinden is.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DOELSTELLINGEN SUB1PROGRAMMA

Zuidhoek – Flex bv

Dit bedrijf zet in zich om, al dan niet tijdelijk en al dan niet geïndiceerd, gesubsidieerde arbeid te leveren door het in dienst nemen van uitkeringsgerechtigden als opstap naar een reguliere baan.

Zuidhoek – Re-integratie bv

Dit bedrijf zet zich in voor het bevorderen van re-integratie, via het arbeidsproces van uitkeringsgerechtigden door het uitvoeren van re-integratieopdrachten.

Zuidhoek – Personeels bv

Dit bedrijf voorziet in het aannemen van nieuw personeel, zonder de ambtelijke status, ter vervanging van personeel met een ambtelijke status.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-9.712.955	-10.680.818	-10.111.005	569.813
Baten	3.512.746	4.117.728	4.220.975	103.247
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-6.200.209	-6.563.090	-5.890.029	673.061
Onttrekkingen	123.392	160.392	135.392	-25.000
Gerealiseerd resultaat	-6.076.817	-6.402.698	-5.754.637	648.061

TOELICHTING EXPLOITATIE

Sociale werkvoorziening De Zuidhoek, incidenteel voordeel € 454.000 (saldo lasten en baten)

Waar na bijstelling een nadeel was begroot van € 532.000 is in plaats daarvan een negatief resultaat (vóór onttrekking uit reserves) gerealiseerd van € 78.000.

In navolging van 2020 is, gelet op de onzekerheden rondom corona in relatie tot de reguliere bedrijfsvoering, een kostentechnisch terughoudend beleid gevoerd en waren de opbrengsten aan een grote onzekerheid onderhevig.

De netto toegevoegde waarde viel uiteindelijk € 46.000 hoger uit dan de eerder bijgestelde begroting, de overige bedrijfsopbrengsten € 7.000. De salariskosten vielen uiteindelijk € 295.000 lager uit dan begroot. Dit als gevolg van een lagere werkelijke loonindexatie in combinatie met een tijdelijke verlaging van sociale premies. Daarbij was sprake van een sterkere terugloop van medewerkers dan eerder rekening mee gehouden. De overige bedrijfskosten vielen € 106.000 lager uit. Dit vooral als gevolg van (nog) niet uitgevoerde werkzaamheden.

Participatiebudget, incidenteel voordeel € 131.000

Via de 2e Financiële rapportage 2021 is reeds € 69.000 van het totale budget van € 99.000 voor Deltabanen (Participatielab) doorgeschoven naar 2024. Nu blijkt dat het volledige budget, evenals in 2020, niet is ingezet. Reden hiervoor is dat naast ons eigen gereserveerde budget ook een subsidie beschikbaar is bij de uitvoerende partij Scalda. Zij hebben meer personen dan verwacht onder de subsidie laten vallen, waardoor er geen lasten waren voor de gemeente. Daarnaast is tijdens de opstartfase, mede door corona, minder gebruik gemaakt van het Participatielab dan gewenst. We werken aan verandering hiervan, waardoor we menen dat dit budget wel benodigd is voor de jaren 2022-2024.

Verder vielen de uitgaven aan reiskostenvergoeding en kinderopvang lager uit. Dit omdat er perioden waren van lockdowns, waardoor cliënten niet naar voorzieningen konden (en dus geen reiskosten en kosten voor kinderopvang maakten).

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Sub-Programma 1.5 Vakantie-eiland toonaangevend in water

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Schouwen-Duiveland wordt in 2040 geassocieerd met vakantie-eiland en met water. We staan binnen en buiten de landsgrenzen bekend als recreatieve bestemming vanwege het veelzijdig karakter en de diversiteit. De veelzijdigheid van het eiland komt terug in de bruisende activiteiten, de aantrekkingskracht van Renesse als “trendy badplaats”, de mogelijkheden tot beoefenen van (water)sporten en de combinatie van water, natuur en cultuur. Met deze veelzijdigheid heeft het eiland alles in zich om verschillende doelgroepen te bedienen. Schouwen-Duiveland heeft ook naam als eiland waar innovatie, kennis en ondernemerschap op het terrein van water samenkomen. De relatief grote naamsbekendheid van Zierikzee en Renesse is benut in de profilering van het eiland.

Schouwen-Duiveland staat in het rijtje van meest duurzame delta-bestemmingen in de wereld. We hebben die positie vast weten te houden, niet alleen door de kwaliteit van het strand en het water, maar ook vanwege de kwaliteit van de recreatie- en horecabedrijven, het veelzijdig karakter als vakantiebestemming vanwege het landschap, de rijke cultuurhistorie en de recreatiemogelijkheden op en aan het water. We hebben onze positie weten te gebruiken in de marketing van ons eiland als duurzame vakantiebestemming waarbij we onze keurmerken stevig inzetten. Onze gasten waarderen onze vakantiebestemming, omdat we deze keurmerken waarmaken. Het gastheerschap van onze ondernemers draagt daaraan bij. Met als gezamenlijke strategie: “Niet meer maar continu beter”. Het Watersnoodmuseum is, naast nationaal herdenkings- en herinneringscentrum, verder uitgegroeid tot een (inter)nationaal kenniscentrum voor klimaatadaptatie, specifiek voor water. Het bijzondere karakter van het museum vanuit de historie van ons eiland draagt bij aan de noodzaak om mensen bewust en weerbaar te maken voor (de gevolgen van) klimaatverandering. Het bijzonder karakter van het museum zorgt ervoor dat de boodschap echt “binnenkomt” en beklijft.

BELEIDSINDICATOREN

Voor dit sub-programma zijn geen beleidsindicatoren benoemd.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1.5.1. We voeren een meerjarige strategische marketingcampagne gericht op de in het Eilandmarketingplan onderscheiden doelgroepen.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Offline marketing- en promotie (Recreatiebijlage Wereldregio, Kust- & Zeegids, VVV Promotiemateriaal, Badkoerier).
- Onderhoud website Ikhebeenband.nl (Verblijven, Wonen en Werken).
- Eilanddressing (banieren in vijf kernen).
- Uitvoeren Plan van Aanpak Gezond Eten Schouwen-Duiveland 2018-2021 (zie programma 3.4)
- Beter verbinden websites gemeente met VVV Zeeland, Zeelandapp, Renesse Bruist, ikhebeenband.nl.

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

1.5.1.1. We geven een economische impuls om de eilandelijke ondernemersverenigingen van Schouwen-Duiveland in staat te stellen om gezamenlijk de marketingstrategie en de daarbij behorende uitvoering over te nemen

Omschrijving

Op basis van de resultaten van de 'Verkenning Duurzame Borging Eilandmarketing' en de evaluatie van de uitvoering van het Eilandmarketingplan 2012-2018, hebben we in 2019 samen met onze eilandelijke partners, de benodigde besluiten genomen en (governance-)afspraken gemaakt rondom de promotie van ons eiland. Deze governance benut enerzijds de kansen voor ons eiland op het gebied van Wonen, Werken en Verblijven en houdt anderzijds rekening met de noodzaak tot efficiënte marketing tegen relatief weinig kosten. We stellen voor de economische impuls nu eenmalig voor drie jaar de volgende gelden beschikbaar: € 500.000 in de jaarschijf 2021, € 250.000 in 2022 en € 250.000 in 2023. Deze gelden zijn bedoeld om de gezamenlijke ondernemersverenigingen zich professioneel te kunnen laten ondersteunen door een (marketing) bureau. Ieder jaar wordt er een tussentijdse evaluatie uitgevoerd zodat we de voortgang goed kunnen monitoren. Deze wordt jaarlijks voor de kadernota met de gemeenteraad gedeeld. Op basis van de evaluatie in 2023 moet bekeken worden hoe we na die eerste drie jaar verder gaan met de eilandmarketing. We dekken dit bedrag van totaal € 1 miljoen uit de reserve voor de Strategische Visie. Deze gelden worden beschikbaar gesteld aan een specifiek hiervoor op te richten organisatie zonder winstogmerk met een heldere taakstelling en duidelijke kaders die voldoen aan de wensen van het gemeentebestuur.

Stand van zaken

2021 is verlopen zoals bovenstaand benoemd. De SESD heeft eind 2021 een directeur eilandmarketing aangesteld die per 1 januari 2022 is begonnen. In het eerste kwartaal van 2022 beginnen nog twee werknemers. Vanaf dan is de SESD echt operationeel. Het genoemde activiteitenplan is eind 2021 in grote lijnen opgeleverd, maar men heeft aangegeven voor de daadwerkelijke invulling een grote rol te zien voor de nieuwe directeur. Dit wordt vanaf januari verder ingevuld. Verder loopt één en ander volgens plan en worden we maandelijks bijgepraat door de SESD over de vorderingen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.5.1.2. We zetten de innovatieprojecten op ons eiland als toeristische trekkers in zoals het Tidal Technology Centre en op termijn de (realisatie van de) doorlaat in de Brouwersdam

Omschrijving

Na realisatie van de diverse innovatieprojecten koppelen we deze aan de verhaallijn 'Nederland Waterland: omgaan met water'. Aan de hand hiervan stellen we vervolgens met de sector toeristische product-marktcombinaties en arrangementen op, bijvoorbeeld gekoppeld aan cruisevaarttoerisme. De initiatiefnemer van TTC is helaas in betalingsproblemen terecht gekomen. De Ministers van I&W en LNV

hebben uitgesproken om een ultieme poging te doen dit initiatief alsnog gerealiseerd te krijgen, zo mogelijk in een verbrede opzet met meer ruimte voor kennisontwikkeling en –innovatie. Hiertoe start nog in 2020 een marktconsultatie die bij succes moet leiden tot een aanbestedingsarrangement waarin de gezamenlijke overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven de randvoorwaarden creëren om dit initiatief alsnog tot realisatie te brengen.

Stand van zaken

De innovatieve ontwikkeling van het Tidal Technology Centre is helaas niet tot realisatie gekomen. Daarmee zijn kansen voor Schouwen-Duiveland, mede in relatie met de ontwikkeling van de Delta Academy voor het onderdeel Energie uit water, blijven liggen.

In het project Getij Grevelingen hebben de Rijkspartijen het standpunt ingenomen om niet meer in te zetten op het mede realiseren van een getijdecentrale als meekoppelkans, ondanks de door Kamerleden ingediende moties in het kader van de Tweede Kamerbrief Energie uit Water in het najaar van 2021. In de zomer van 2022 moet blijken of de second opinion die de regiopartijen uitvoeren voldoende basis biedt om een gezamenlijk gedragen besluit te nemen om deze optie mee te nemen als een variant in de te starten planuitwerkingsfase van de MIRT-procedure.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.5.1.3. We leveren een bijdrage aan de verhaallijn Ode aan het landschap (Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen - NBTC)

Omschrijving

In 2021 staat het thema 'Ode aan het Landschap' centraal bij het NBTC. Hierin wordt onder meer de impact van de Sint Elizabethvloed van 600 jaar geleden uitgelicht die belangrijke delen van Zeeland heeft geraakt. Wij trekken hierbij op met het Watersnoodmuseum en Geopark. Schelde-Delta in oprichting. Ook via P10 wordt voor het landelijk gebied een bijdrage geleverd aan de verhaallijnen. De verhaallijnen en dagexcursies die NBTC ontwikkelt zijn sterk en hebben landelijk grote promotionele waarde en aantrekkingskracht op (dag-)toeristen.

Stand van zaken

Zeeland heeft besloten om niet aan deze verhaallijn deel te nemen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.5.1.4. We promoten en evalueren de eilandelijke vacature-en woningenbank

Omschrijving

De in 2019 gerealiseerde vacaturebank en woningenbank benutten we in 2020 en verder om blijvend de kansen op het gebied van werken en wonen op ons eiland te promoten, zowel on- als offline. We betrekken voortzetting in de te maken afspraken met ondernemend Schouwen-Duiveland over eilandmarketing.

Stand van zaken

In 2021 heeft een optimalisatieslag plaatsgevonden, het behoud van de website en de content is gewaarborgd. Hiervoor zijn extra kosten gemaakt, een deel hiervan is in 2020 betaald, het restant in 2021. Binnen de Agenda Toerisme was hiervoor wel budget beschikbaar. Hoe verder wordt omgegaan met deze content en de aan de website gekoppelde woning- en vacaturebank wordt in 2022 verder afgestemd met de eilandmarketing stichting SESD, dat naast verblijven ook wonen en werken in het takenpakket heeft.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.5.1.5. We blijven het initiatief van het Watersnoodmuseum en omliggende ondernemers ondersteunen om een aanlegplaats voor pleziervaartuigen, rondvaartboten en passagiersschepen in de omgeving van Ouwerkerk te realiseren

Omschrijving

We streven ernaar dit initiatief uiterlijk in 2021 te realiseren in verband met de looptijd van de subsidiebeschikking POPIII/Leader die voor dit project verleend is. Van groot belang is het maken van afspraken over compensatie van het visperceel dat dit initiatief raakt. Indien overeenstemming wordt bereikt volgen direct de vergunningenprocedures en realisatie.

Stand van zaken

Eind 2021 is een compensatievoorstel gedaan waarin de meest betrokken partijen zich kunnen vinden. Hiermee is de realisatie van de steiger een stuk dichterbij gekomen. Tijdige realisatie zal vooral afhangen van de uitkomsten van de te doorlopen vergunningenprocedures (Natuurbeschermingsvergunning en Watervergunning) en de procedure voor het zakelijk recht met Rijkswaterstaat en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB).

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

1.5.1.6. We ondersteunen het Watersnoodmuseum in de ontwikkeling naar kenniscentrum

Omschrijving

De gemeentelijke budgetsubsidie voor het Watersnoodmuseum loopt tot en met 2020 en is geëvalueerd. De directie wil de voor- en nadelen van het doorgroeien naar een museum met een officiële status onderzoeken en hiervoor een voorstel ontwikkelen. Een officiële museumstatus geeft uitzicht op meerdere externe geldstromen en daarmee een bredere basis voor een duurzame exploitatie. Voor 2021 willen we daarom het gemeentelijke budget van € 45.000 voor één jaar continueren. In de loop van 2021 wordt aan uw raad een voorstel voorgelegd op basis van de uitkomsten van het onderzoek. Voor de ontwikkeling naar (inter)nationaal kenniscentrum rondom klimaat, klimaatadaptatie en waterveiligheid faciliteren we het Watersnoodmuseum vanuit het Europese klimaatadaptatieproject Star2Cs met producten en resultaten die relevant zijn voor de opbouw van een kenniscentrum over klimaat en klimaatadaptatie. Zo zijn recent een interactieve klimaatwand, een interactieve kennisbank, een handleiding voor klimaatdialog en bijbehorend geautomatiseerd spel opgeleverd en ter beschikking gesteld.

Stand van zaken

Met de afronding van het Interreg Twee Zeeën project Star2Cs zijn verschillende projectenresultaten opgeleverd waarbij het Watersnoodmuseum was betrokken en nu zijn te gebruiken in verdere kennisverspreiding en kennisontwikkeling. Dit betreffen een interactieve kennisbank voor klimaat en klimaatadaptatie, een elektronisch en fysiek bordspel om de dialoog over klimaat en klimaatadaptatie te ondersteunen, een handleiding met goede voorbeelden over het voeren van de klimaatdialogen met (delen van) de samenleving en een interactieve klimaatwand die op een eenvoudige manier handelingsperspectief biedt om met klimaatverandering om te gaan, vooral voor jonge kinderen. Daarnaast bieden de uitgevoerde onderzoeken zoals "Klimaatadaptatie en N2000-regelgeving" en het beslismodel dat Deltares in het kader van het project heeft gemaakt wetenschappelijke kennis om als kenniscentrum verder uit te werken en te agenderen in de samenleving.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-14.671	-14.671	-10.623	4.048
Baten	14.799	2.799	2.575	-224
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	128	-11.872	-8.048	3.824
Gerealiseerd resultaat	128	-11.872	-8.048	3.824

TOELICHTING EXPLOITATIE

Geen relevante afwijkingen te melden

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Programma 2 Wonen

WAT HOUDT HET PROGRAMMA IN?

Goed wonen is een primaire basisbehoefte van onze permanente en tijdelijke inwoners. Dat stopt niet bij de woonvoorziening zelf en een passende woningvoorraad, maar betreft ook een goede en sociale leefomgeving, met goede en betaalbare voorzieningen op het gebied van onder andere onderwijs, zorg, welzijn en veiligheid.

Onze eigen bevolkingssamenstelling verandert door ontgroening en vergrijzing, de beroepsbevolking neemt af. Bovendien verandert steeds vaker de samenstelling van de huishoudens. Schouwen-Duiveland beweegt mee met de demografische ontwikkelingen. Onze strategie richt zich op het goed voorbereiden op veranderingen in de bevolkingssamenstelling. Door flexibel en dynamisch mee te bewegen, blijven we economisch gezond en sociaal veerkrachtig. Daartoe spelen we in op de veranderingen die op ons afkomen, met als doel een afgestemd en goed voorzieningenniveau te behouden, een woningbouwprogramma te realiseren dat voorziet in behoefte en vraag, de leefbaarheid in kernen te behouden en te versterken, waarbij voorzieningen in onze gemeente betaalbaar blijven.

IN WELKE GEMEENTELIJKE BELEIDSSTUKKEN IS HET BESTAANDE BELEID OMSCHREVEN?

Sociaal domein

- Kadernota subsidies Prestaties voor de samenleving 2010
- Samenwerken aan vitale inwoners en een gezonde regio – Regionaal kader gezondheidsbeleid Oosterschelderegio 2018–2021
- Vitaal Schouwen-Duiveland 2020-2022
- Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2018-2021
- Lokaal uitvoeringsplan Een beschermd thuis en kwalitatief goed leven op Schouwen- Duiveland 2019–2022
- Op weg naar een dementievriendelijk Schouwen-Duiveland 2019-2022
- Schouwen-Duiveland voor elkaar – visie sociaal domein 2014
- Beleidsnota Sociaal Domein Oosterschelderegio 2015-2018
- Naar een Integraal sociaal domein, aanzet tot een dienstverleningsmodel
- Operationalisering Integraal dienstverleningsmodel
- Beleidsplan Jeugd 2015-2018
- Voor een toekomst zonder geweld - Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Zeeland 2019-2023
- Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning 2015-2018
- Notitie Sturen op Maatschappelijk Resultaat
- Beleid Mantelzorgondersteuning 2017-2020
- Beleidsvisie Vrijwilligerswerk 2018-2022 'Vrijwilligerswerk Onbetaalbaar'
- Nota Dorpshuizenbeleid 2008

Openbare ruimte

- Visie Integraal Beheer Openbare Ruimte (2014)
- Integraal verkeer- en vervoersplan Schouwen-Duiveland 2017-2027
- Handboek Begraafplaatsen gemeente Schouwen-Duiveland 2016
 - Capaciteit en exploitatie Begraafplaatsen gemeente Schouwen-Duiveland 2016
 - Uitvoeringsprogramma Begraafplaatsen gemeente Schouwen-Duiveland 2016

- Speelruimtebeleid Samen spelen (2017-2026)
- Beleidsplan Wegen 2017-2021
- Bomenbeleidsplan (2009)
- Landschappelijk raamwerk Buitengebied in beweging (2007)
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2019 (verlengd voor 2020 en 2021)
- Beleidsplan openbare verlichting 2019-2023

Veiligheid en openbare orde

- Integraal Veiligheidsprogramma 2017–2018
- Regionaal beleidsplan multidisciplinaire advisering grootschalige evenementen (2011)
- Integraal Handhavingsbeleid 2016-2019

Onderwijs

- Integraal Huisvestingsplan basisonderwijs Schouwen-Duiveland 2017- 2027
- Meerjaren uitvoeringsplan en Meerjaren uitvoeringsprogramma 2020-2028
- Onderwijsakkoord Kinderopvang en Onderwijs Schouwen-Duiveland 2018-2022
- Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022

Wonen

- Nota grondbeleid gemeente Schouwen-Duiveland 2018
- Erfgoednota 2012-2018
- Woonvisie 2018-2027
- Uitvoeringsprogramma Woonvisie 2021
- Regionale woningmarktafspraken 2014-2023
- Structuurvisie ongebruikte individuele bouwtitels in bestemmingsplannen (2015)
- Structuurvisie Bruinisse 2025
- Structuurvisie Zierikzee 2030
- Programma Zierikzee
- Energieagenda 2018-2023
- Regionale Energiestrategie (2020)

Sub-Programma 2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Schouwen-Duiveland heeft een kwalitatief goed maatschappelijk voorzieningenniveau, dat verspreid is over het eiland. De betaalbaarheid van de voorzieningen is gewaarborgd door bundeling van functies en de gebruiksintensiteit is goed. De inwoners houden zelf sport- en culturele voorzieningen en gemeenschappelijke ontmoetingsruimten in stand. Dit blijkt uit de vrijwillige inzet, goed eigen initiatief en bestuurs- en daadkracht van lokale instellingen en verenigingen.

In Zierikzee zijn de eilandelijke functies aanwezig, zoals een middelbare school, sportcomplexen, een mediatheek en diverse andere culturele voorzieningen. Zierikzee is daarmee de dragende kern met centrumvoorzieningen. Daarbuiten zijn verder, verspreid over het eiland, in diverse kernen kwalitatief goede voorzieningen op het gebied van sport, cultuur, onderwijs, zorg en welzijn aanwezig. Deze multifunctionele voorzieningen voorzien in de lokale behoefte van de omliggende gebieden; zij vervullen daarmee een satellietfunctie.

Het aantal onderwijsvoorzieningen is afgestemd op het leerlingenaantal. Scholen van diverse signatuur werken samen om het totale aanbod in kwalitatieve zin en in diversiteit te realiseren.

BELEIDSINDICATOREN

Naam indicator	Eenheid	Bron	Waarde
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0,0
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	53,0
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,7

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.1.1. We hebben een kwalitatief goed en realistisch maatschappelijk voorzieningenniveau.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

We onderhouden de beheersstructuur van de dorpshuizen en leggen verbindingen met andere maatschappelijke organisaties en inwoners.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.1.1.1. We onderzoeken of we kaders voor maatschappelijke voorzieningen op kunnen nemen in de Structuurvisie Wonen

Omschrijving

In de opstellen Structuurvisie Wonen onderzoeken we of de indicaties van de type kernen (groei-, balans, en transitiekernen) aanleiding geven om kaders op te nemen voor maatschappelijke voorzieningen.

Stand van zaken

In 2021 zijn we gestart met het opstellen van de Structuurvisie Wonen waarin de ruimtelijke en financiële uitgangspunten die betrekking hebben op wonen voor de komende jaren vast worden gelegd. Door de openstaande vacature binnen de vakafdeling is het niet gelukt deze eerder af te ronden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.1.2. We exploiteren zwembad Dol-Fijn

Omschrijving

De komende jaren blijft zwembad Dol-Fijn open. Uw raad en ons college waarderen de grote mate van vrijwillige inzet en de regiofunctie van het zwembad voor een deel van het eiland. Voor het onderhoud en beheer van het zwembad Dol-Fijn is structureel een bedrag van € 17.000 gereserveerd. Stichting Zwembad Dol-Fijn verzorgt de exploitatie. Uw raad heeft hiervoor structureel een subsidie van € 50.000 per jaar beschikbaar gesteld. Om zwembad Dol-Fijn voor de komende jaren in orde te brengen heeft uw raad in 2019 een investeringsbudget van circa € 120.000 beschikbaar gesteld waardoor het zwembad weer voldoet aan wettelijke eisen, over een energiezuinige klimaatinstallatie beschikt en qua verwerk weer in orde is. Tegelijkertijd heeft uw raad een investeringsplafond ingesteld van € 150.000 (inclusief de investering in 2019). Wanneer dit investeringsplafond wordt bereikt stopt de exploitatie van het zwembad. Zo blijven de kosten onder controle. Met de Stichting Zwembad Dol-Fijn wordt een huurovereenkomst aangegaan. Dit na ontvangst van de benodigde informatie van de belastingdienst. Momenteel verkeert de stichting in financieel zwaar weer, door verminderde ontvangsten in coronatijd. Er wordt overleg met het bestuur van de stichting gevoerd.

Stand van zaken

Ondanks het lastige jaar waarin het zwembad wederom te maken had met corona-maatregelen en daardoor inkomsten heeft misgelopen, heeft de stichting een positief resultaat behaald in 2021. Dit is mede te danken aan sponsors en donateurs.

Uw raad heeft een investeringsplafond ingesteld van € 150.000 euro. Hiervan zijn in het afgelopen jaar enkele (nodige) investeringen gedaan en er is nog ruim € 28.000 euro beschikbaar.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.1.2. Er zijn goede voorzieningen op het gebied van (openbaar) vervoer om de bereikbaarheid van voorzieningen (voor de minder mobiele groepen) te garanderen.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Volgen en beïnvloeden van de uitvoering van de concessie Openbaar Vervoer.
- Invalidetoeankelijk maken abri's (onderdeel van de werkzaamheden volgend uit het VN-verdrag Handicap voor gemeenten).

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.1.2.1. De bereikbaarheid van de voorzieningen nemen we mee in het Project Integrale mobiliteit (SD op Weg)

Omschrijving

De bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen is een belangrijk onderdeel van de leefbaarheid van kernen die inwoners ervaren. Een goede en bereikbare toegang tot voorzieningen is voor veel oudere mensen een belangrijk element om langer zelfstandig thuis te blijven wonen, een doelstelling uit het sociaal domein. De afgelopen jaren hebben diverse pilots aangetoond hoe belangrijk sociale mobiliteit vanuit de kernen is. Inmiddels zijn zestien initiatieven actief in onze gemeente die verenigd zijn in het Mobiliteitsplatform SD op Weg. We gaan de ervaringen uit het Mobiliteitsplatform gebruiken als input om de mobiliteitsvraagstukken op ons eiland aan te pakken en zo integraal efficiënt, slim en schoon vorm te geven. Dit sluit aan bij de agenda Slimme Mobiliteit van provincie Zeeland die moet leiden tot het anders inkleden en op een andere manier uitvragen van de Openbaar Vervoerconcessie in 2024. SD op Weg helpt bewoners-, ondernemers- en maatschappelijke initiatieven rondom mobiliteit op Schouwen-Duiveland (verder) op te starten en zoekt daarbij naar verbindingen, gemeenschappelijke oplossingen en nieuwe kansen om al werkend te komen tot een toekomstbestendig, robuust en duurzaam 'eilandelijk mobiliteitsnetwerk' dat kan worden ingebracht in de voorbereiding naar een nieuwe Openbaar Vervoer concessie. Voor de verdere uitwerking en opbouw (waarbij de kost voor baat uit gaat in termen van kwaliteit en efficiency) nemen we voor twee jaar € 35.000 op.

Stand van zaken

De bereikbaarheid van voorzieningen heeft in 2021 voor een belangrijk deel stilgelegen. Vrijwel alle sociale mobiliteitsinitiatieven en activiteiten in dorps- en gemeenschapshuizen zijn als gevolg van de beperkende maatregelen door Corona niet doorgegaan. In 2021 is de uitwisseling tussen initiatieven wel doorgegaan, is het netwerk en daarbinnen het enthousiasme behouden en zijn nieuwe ideeën uitgewerkt. Op het moment dat de beperkende maatregelen het weer toelaten starten de initiatieven weer op. Voor zover nu is te overzien is het overgrote deel van de vrijwilligers nog beschikbaar om zich in te zetten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.2.2. We voeren het VN-verdrag Mensen met een beperking uit

Omschrijving

Het VN-verdrag verplicht gemeenten om aan de slag te gaan met een aantal internationale uitgangspunten om mensen met een beperking te laten participeren in de maatschappij met borging van de algemeen geldende rechten en vrijheden. De gemeente is verplicht een Lokale Agenda Inclusie te maken. Hierin laat de gemeente zien hoe de uitvoering van het VN-verdrag in de gemeente er concreet uit gaat zien. Het opstellen van deze agenda heeft in 2020 vertraging opgelopen door de coronacrisis. We hopen dat de RIVM-richtlijnen het toelaten tweede helft 2020 weer op te starten met de bijeenkomsten en de agenda eerste helft 2021 te kunnen opleveren. Bij een positieve uitkomst van de evaluatie van app Ongehinderd in 2021 willen wij vanaf 2022 structureel een bedrag van € 10.000 per jaar beschikbaar stellen.

Stand van zaken

In het voorjaar en zomer 2021 zijn diverse bijeenkomsten en (digitale) werksessies met maatschappelijk betrokken inwoners, organisaties en verenigingen en bedrijven georganiseerd. Zij hebben hun wensen en verwachtingen met betrekking tot vijf thema's voor een inclusieve(re) samenleving benoemd en daar een prioriteit aan gegeven. De input van deze verschillende bijeenkomsten is door het externe bureau InclusionLab samengevoegd in een conceptversie van het dialoogdocument "*Schouwen-Duiveland Inclusief, Lokale Inclusie Agenda*".

De verwachting was dat de participanten naast input leveren ook eigenaarschap zouden nemen in specifieke onderdelen van en actiepunten uit de Lokale Inclusie Agenda, middels werkgroepen. Tijdens een bijeenkomst in het najaar is gebleken dat er toch vooral naar de gemeente als kartrekker en uitvoerder van de Lokale Inclusie Agenda wordt gekeken. Er zijn daarom met verschillende betrokken partijen aparte afspraken gemaakt om het gezamenlijk eigenaarschap te stimuleren.

Er zijn in de loop van het jaar verschillende gesprekken gevoerd met interne (beleids-)medewerkers en met externe organisaties, waaronder Platform Toegankelijk Schouwen-Duiveland, SMWO en Zeeuwend. Er is gekeken naar een betere en nauwere samenwerking.

Ongehinderd is nog niet benaderd voor een evaluatie. De Lokale Inclusie Agenda is nog niet definitief vastgesteld en aan u voorgelegd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.1.3. We bundelen eilandelijke voorzieningen zoveel mogelijk in Zierikzee. Verspreid over het eiland bundelen we voorzieningen die in een samenhangend netwerk een satellietfunctie voor de omgeving vervullen.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Participeren in Stichting Sportbedrijf Schouwen-Duiveland.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.1.3.1. We formuleren lokaal beleid voor het bibliotheekwerk op Schouwen-Duiveland

Omschrijving

De Zeeuwse gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen werken in de Oosterschelderegio samen met Bibliotheek Oosterschelde op het gebied van bibliotheekwerk. Het Samenwerkingsverband Welzijnzorg Oosterschelderegio (SWVO) ondersteunt de gemeenten in de regio op onder andere dit terrein. De inhoudelijke visie en het financiële kader zijn door de gemeenten vastgesteld in een samenwerkingsovereenkomst tot en met 2021. Naast deze overeenkomst hebben de individuele gemeenten met de bibliotheek een meerjaren subsidieovereenkomst afgesloten met Bibliotheek Oosterschelde tot en met 2021.

De hoofdvestiging in Zierikzee is sinds september 2013 onderdeel van het complex van de Pieter Zeeman. Daarnaast zijn er satellietvestigingen in Bruinisse en Burgh-Haamstede en worden kleine kernen en scholen bediend met de Biblioservicebus en de Columbus. De bibliotheek in Bruinisse is momenteel ondergebracht in een tijdelijke vestiging, in afwachting van de oplevering van een nieuwe ruimte in het gezondheidscentrum aan de Kop Nieuwstraat in Bruinisse.

De kern van de opdracht van de openbare bibliotheek is bijdragen aan en de basis vormen voor de kennis- en informatiesamenleving. De bibliotheek is hierin een onmisbare schakel. De opdracht bestaat uit het stimuleren, ondersteunen, faciliteren en toerusten van burgers om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving. In het verlengde daarvan speelt de bibliotheek een belangrijke sociaal-culturele rol. De Wet Stelsel Openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob 2014) sluit hierop aan en biedt de openbare bibliotheken een leidraad waarmee is vastgelegd welke functies een bibliotheek in ieder geval moet vervullen, te weten:

- ter beschikking stellen van informatie
- bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
- bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur
- publieke ruimte voor ontmoeting en debat
- publieke ruimte voor kunst en cultuur

De Bibliotheek Oosterschelde vertaalt de wettelijke taken in drie beleidslijnen, c.q. programmaliijnen:

- De bibliotheek als partner voor educatie en talentontwikkeling
- De bibliotheek als bron voor informatie en lezen
- De bibliotheek als partner in het maatschappelijke culturele veld.

Beleidsvoornemens

- We geven lokaal invulling aan de regionale visie bibliotheekwerk, zoals is benoemd in de meerjaren subsidieovereenkomst afgesloten met Bibliotheek Oosterschelde tot en met 2021.

- In toenemende mate richt de stichting zich actief op het aanbieden van vraaggerichte activiteiten voor de uiteenlopende doelgroepen.
- Eind 2019 is gestart met een onderzoek of de bibliobus kan stoppen. Dit voorstel wordt meegenomen in de opdracht budgettaire ruimte en komt terug in de kadernota 2021-2024.
- Er worden naast het reguliere bibliotheekwerk (het beschikbaar stellen van informatie, laten kennismaken met literatuur, kunst en cultuur) structureel activiteiten uitgevoerd conform de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken, waaronder trainingen voor taal en digitale vaardigheden bv. via het (digi)Taalhuis (ontwikkeling en educatie) en (doelgroep) bijeenkomsten en lezingen (ontmoeting en debat).
- Het programma 'de Bibliotheek op school' (dBos) wordt uitgebreid van 4 naar (bijna) alle scholen op Schouwen-Duiveland.

Stand van zaken

De Bibliotheek Oosterschelde heeft in 2021 uitvoering gegeven aan de lokale afspraken tussen de bibliotheek en de gemeente, zoals deze zijn vastgelegd in een meerjarensubsidieovereenkomst 2018-2021 en de lokale uitvoeringsovereenkomst 2021. De Samenwerkingsovereenkomst bibliotheekwerk gemeenten Oosterschelderegio 2018-2021 en de meerjarensubsidieovereenkomst zijn in 2021 met één jaar verlengd t/m 2022. Het programma de Bibliotheek op School is in 2021 uitgebreid naar alle scholen op Schouwen-Duiveland.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.3.2. We ondersteunen het onderzoek van stichting Brogum naar een vernieuwd Brogum

Omschrijving

Met een initiatiefvoorstel heeft uw raad het initiatief tot onderzoek naar een vernieuwd Brogum op de huidige locatie bij de stichting Brogum gelegd. Stichting Brogum is binnen de door uw raad gestelde randvoorwaarden aan de slag en heeft het door uw raad beschikbaar gestelde bedrag van € 35.000 aangevraagd. Ons college heeft dit bedrag inmiddels beschikbaar gesteld. Wij houden contact met stichting Brogum over de voortgang en faciliteren bij eventuele vragen.

Stand van zaken

Stichting Brogum heeft in 2021 het haalbaarheidsonderzoek afgerond. Uw raad heeft financiële middelen geraamd om de komende jaren een nieuw poppodium te realiseren. Ons college is in 2021 gestart met het onderzoek op welke wijze en onder welke voorwaarden deze realisatie kan plaatsvinden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.1.4. We maken de omslag van voorzieningen en gebouwen naar de subsidiëring van activiteiten.

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

2.1.4.1. We herzien de Kadernota Prestaties voor de samenleving 2009

Omschrijving

In 2021 pakken we de voorbereiding van de herziening op. We stellen ook vast met welk doel we de Kadernota herzien. Een van de doelen die al bekend is, is dat subsidies een bijdrage leveren aan maatschappelijke doelstellingen. Daarnaast willen we subsidies bij kunnen stellen. Daarom wordt de voorzienbaarheid op herziening van de subsidie in de Algemene Subsidieverordening en de Kadernota opgenomen. Het aspect voorzienbaarheid op mogelijke herziening van subsidiebeschikkingen nemen we op in alle subsidiebeschikkingen.

Stand van zaken

Het gehele subsidiebeleid is toe aan herijking, wij hebben uw raad hierover op 7 december met een raadsbrief over geïnformeerd. Voor de herijking hanteren we de volgende volgorde en tijdslijn:

Herijking van de ASV. Start eind 2021

Vorbereiding herijking kadernota start in het voorjaar van 2022, waarbij de gemeenteraad keuzes maakt over hoe het proces vormgegeven wordt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.4.2. We herzien de subsidieverordening (ASV) 2013 en bijbehorende beleidsregels

Omschrijving

Aansluitend aan bovenstaande herziening stellen we een nieuwe ASV en herzien we de beleidsregels. Richtinggevend voor de kaders van het nieuwe subsidiebeleid is de bijdrage aan de gewenste maatschappelijke doelstellingen. Tegelijkertijd kijken we naar de mogelijkheden voor minder administratieve handelingen en eenvoudiger digitaal indienen van aanvragen.

Stand van zaken

Het gehele subsidiebeleid is toe aan herijking, wij hebben uw raad hierover op 7 december met een raadsbrief over geïnformeerd. In deze raadsbrief is aangegeven dat de herijking van de ASV gestart is eind 2021. Voor het herijken van de ASV zien wij de volgende noodzaak:

- 1) Er is sprake van verouderd beleid, met inefficiëntie tot gevolg
- 2) Er is nieuwe wetgeving waar het huidige beleid nog niet aan voldoet

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.4.3. We gaan na voor welke organisaties en instellingen een inkooprelatie meer voor de hand ligt dan een subsidierelatie.

Omschrijving

Op basis van de nieuwe kadernota bekijken we voor welke organisaties en instellingen een inkooprelatie meer passend is dan een subsidierelatie.

Stand van zaken

De herijking van de ASV is inmiddels gestart en hierin nemen we ook mee of een subsidierelatie of inkooprelatie van toepassing is.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.1.5. We stimuleren activiteiten waaruit veel zelfsturing, eigen initiatief en bestuurskracht van lokale instellingen en verenigingen blijkt.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Thuis in de Kern
- Innovatieproject voetbalvereniging DFS (ontplooiën bredere activiteiten)

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

2.1.5.1. We faciliteren het realiseren van een wijkvoorziening voor Malta

Omschrijving

Zeeuwendland heeft een subsidie ontvangen voor het openen van de wijklocatie ter grootte van € 7.500 per jaar voor de duur tot 1 april 2022. Door de coronacrisis is deze wijkvoorziening nog niet gerealiseerd en operationeel. We onderzoeken of de subsidietermijn verlengd moet worden. De subsidiebeschikking wordt geëvalueerd na afloop van de (nader te bepalen) einddatum.

Stand van zaken

Deze ontmoetingsruimte is nog niet gerealiseerd. Dit heeft onder andere te maken met coronamaatregelen waardoor er lange tijd geen mogelijkheid was tot ontmoeting. Tevens zijn er strengere ventilatie-eisen zijn gesteld aan ontmoetingsruimtes, waar Office 51 nu niet aan voldoet. In de tussentijd is duidelijk geworden dat er diverse andere ontmoetingsruimten in de wijk gewenst en aanwezig zijn met elk hun eigen functie. Denk hierbij aan de Ruilwinkel (met omliggende ruimten waar 4SD, Bij de Buurvrouw, een timmerlokaal en het postcafé gevestigd zijn), Harmonie en Valletta. Zeeuwendland, SMWO en de diverse partijen zijn met elkaar in gesprek om deze locaties te bundelen, zodat voor gebruikers één aanspreekpunt kan ontstaan. De inwoners van de wijk Malta zijn hierbij betrokken. Zeeuwendland zal na het einde van de subsidieperiode een verantwoording indienen waarbij zij het college verzoeken om de subsidie terug te vorderen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.1.6. We stimuleren samenwerking van het onderwijs in onze gemeente, met als doel kwaliteit en huisvesting te verbeteren, passend in het toekomstig beeld van spreiding en bundeling van onderwijsvoorzieningen. Met als doel kwalitatief goed onderwijs.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Verstrekken ruimte voor bewegingsonderwijs (gymnastiek en schoolzwemmen) voor het primair onderwijs.
- Uitvoeren van het Onderwijsakkoord in de Lokaal Educatieve Agenda (LEA), samen met het onderwijs en kinderopvang.
- Faciliteren en ondersteunen van initiatieven als zich kansen voor toekomstbestendig (voortgezet) onderwijs zich voordoen.

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

2.1.6.1. We realiseren de nieuwe huisvesting voor de Pieter Zeeman en SBO de Meie

Omschrijving

In de zomer van 2020 zijn we gestart met de nieuwbouw van de Pieter Zeeman en de Meie. De totale bouw neemt een kleine anderhalf jaar in beslag. We streven ernaar het gebouw in december 2021 op te leveren. Vervolgens hebben we nog het 1e kwartaal en een deel van het 2e kwartaal van 2022 nodig om de openbare ruimte in te richten.

Stand van zaken

Het gebouwdeel van de Pieter Zeeman is medio december 2021 naar tevredenheid van de directie van Pontes Scholengroep opgeleverd met diverse opleverpunten die de komende tijd opgepakt worden. Het gebouwdeel van de Meie is qua prioriteit verschoven, aangezien oplevering daar pas medio 2e kwartaal 2022 gepland is. We zijn gestart met de herinrichting van de buitenruimte rondom het scholencomplex.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.6.2. We volgen de effecten van de nieuwe onderwijshuisvesting voor Pieter Zeeman en SBO de Meie

Omschrijving

We verwachten positieve effecten voor de scholen Pieter Zeeman en SBO de Meie vanwege de realisatie van de nieuwbouw. In de periodieke overleggen met bestuurders van Scholengroep Pontes en Obase bespreken wij de ontwikkelingen en via jaarverslagen houden zij ons en u op de hoogte van de ontwikkelingen in de organisaties.

Stand van zaken

Het nieuwe onderwijsgebouw is gerealiseerd in 2021. Dit gebouw maakt het mogelijk voor het Pieter Zeeman Lyceum om vanaf 2022 het eigen onderwijsconcept toe te passen in een daarvoor geschikt en modern gebouw. We zien in de leerlingtelling van 1 oktober 2021 een verminderde krimp van het aantal leerlingen met daarbij een eerste positieve kentering ten opzichte van de laatste leerlingprognoses opgesteld in 2020.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.6.3. Binnen de kaders van het ‘Integraal huisvestingsplan primair onderwijs Schouwen- Duiveland 2017–2027’ (IHP) en het amendement stellen we uitvoeringsplannen op.

Omschrijving

We zetten hierbij in op het realiseren van energieneutrale en zo mogelijk circulair gebouwde schoolgebouwen

In 2020 hebben we samen met Obase, Radar en Kibeo het onderzoek afgerond over de toekomst van de school- en kinderopvanglocaties in het cluster Noord-West, conform uitgangspunten van het concept ‘Integraal Huisvestingsplan basisonderwijs Schouwen- Duiveland 2017-2027’ en het door uw raad aangenomen amendement ‘Algemeen kader regioscholen en breedtesportvoorzieningen’. Het amendement bepaalt tevens dat het traject van de voetbalverenigingen volgend is op het traject van de scholen. De voetbalverenigingen zijn daarom betrokken bij het opstellen van het plan door de schoolbesturen. Het plan is onderdeel van de aanvraag van Obase en Radar tot nieuwbouw van vier scholen op één nieuwe locatie.

In het proces van besluitvorming betrekken we het door uw gemeenteraad aangenomen amendement Regioschool en breedtesportvoorziening cluster Noord-West (A5 bij Kadernota 2021). In aanvulling op de raadsbrief van 2 juni 2020 over het Eindrapport onderzoek regioschool cluster Noord-West leggen wij uw raad eerst een voorstel over de gewenste locatie van de regioschool voor zodat uw raad eerst over de locatie een besluit heeft genomen voordat wij uw raad een voorstel tot beschikbaarstelling van het voorbereidings- en investeringskrediet aanbieden.

Naast de aanvraag voor nieuwbouw van scholen in het cluster Noord-West hebben we ook een aanvraag ontvangen van Radar voor deels nieuwbouw van Johan Louis de Jongeschool naast de St. Willibrordusschool en deels inhuizing in de St. Willibrordusschool. Tot slot worden verkennende gesprekken gevoerd voor de scholen in cluster Oost. We stellen een voorbereidingskrediet ten laste van het de stelpost IHP beschikbaar van € 140.000.

We zetten in op het realiseren van gezonde, duurzame en zo mogelijk circulair gebouwde onderwijshuisvesting of renovatie om voor onze kinderen een zo gezond mogelijk binnen- en buitenklimaat in en om school te realiseren. We maken met schoolbesturen binnen het kader van het IHP afspraken hoe budgetten voor dit doel te organiseren en in te zetten. Dit doen we door het herijken van het IHP uit 2017 naar de veranderde context op Schouwen-Duiveland en de bouweisen van de aankomende jaren. Deze herijking is ook gericht op het versterken van de uitvoerbaarheid van het IHP.

Eerder is in de begroting meerjarig binnen de budgettaire ruimte een olopend bedrag tot € 422.000 gereserveerd voor de huisvesting van het basisonderwijs en via een amendement en daarop volgende voorziening € 260.000 procesgeld voor de schoolbesturen voor de uitvoering van het IHP.

Stand van zaken

Het haalbaarheidsonderzoek naar de regioschool in cluster Noord-West is verder opgepakt samen met de schoolbesturen. De schoolbesturen Obase en Radar hebben geïnvesteerd in het onderzoeken van draagvlak bij ouders en medezeggenschapsraden. Het resultaat van dit vervolgproces is aan het college aangeboden in november 2021 als situatieanalyse. In cluster Oost is ook het proces van het haalbaarheidsonderzoek opgestart, inclusief de daarvoor door uw raad beschikbaar gestelde procesgeld IHP.

Voor het project nieuwbouw en samenhuizen in één gebouw voor Johan Louis de Jongeschool en de St. Willibrordusschool is door Radar en Prisma Scholengroep gestart met een programmatische en ruimtelijke verkenning naar de mogelijkheden. Voor deze verkenning maken ook zij gebruik van de door uw raad beschikbaar gestelde procesgeld IHP.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.6.4. We ondersteunen het onderzoek naar samenwerking tussen Obase en het openbaar onderwijs (OcTho) op Tholen

Omschrijving

De voorgenomen fusie is in een vergevorderd stadium. In het derde en vierde kwartaal van 2020 wordt de fusie- effect rapportage opgemaakt. Het college heeft hierin een adviserende rol. Indien de fusie door Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) wordt geaccordeerd, zullen de statuten van beide schoolbesturen moeten worden aangepast. Hier wordt u over geïnformeerd.

Stand van zaken

De Raad van Toezicht en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van OcTho gaven in november 2021 geen groen licht voor de fusie. Zij hebben meer tijd nodig. Er komt een pas op de plaats. Obase en OcTho blijven wel samenwerken in de back-office.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.6.5. We stimuleren zogenoemde groene scholen, waar aandacht is voor groen op het schoolplein, een schooltuin (met uitleg over gezond eten) en natuur- en milieueducatie en dagen schoolbesturen uit om het predicaat “Groene school” te halen

Omschrijving

We hebben de mogelijkheden tot toepassen van goede voorbeelden “Groene School” die in het land reeds worden uitgevoerd onderzocht. Inmiddels is deze actie in de provincie Zeeland breed opgepakt. IVN natuureducatie Zeeland, GGD Zeeland en de Hogeschool Zeeland zijn gezamenlijk het initiatief Groene (r)evolutie Zeeuwse schoolpleinen gestart. De provincie Zeeland heeft hieraan een financiële bijdrage geleverd. Met het initiatief worden scholen gestimuleerd een groene speel- en leerplek te creëren. Het initiatief de Groene (r)evolutie hebben we onder de aandacht gebracht bij het LEA. Een aantal scholen neemt deel aan het initiatief. Vanuit het project Vitaal Schouwen-Duiveland is de samenwerking gezocht met Natuur- en milieueducatie (NME). NME is in de afgelopen jaren geprofessionaliseerd en speelt in op

actuele duurzaamheids-, natuur- en milieuvraagstukken in een breed netwerk van eilandelijke organisaties. Om deze rol te kunnen blijven invullen stellen wij vanaf 2021 structureel een bedrag beschikbaar van € 20.000 per jaar via de Lijst van Uitbreidingsinvesteringen/nieuw beleid.

Stand van zaken

Vergroening van schoolpleinen vraagt per individuele school een zodanige inzet dat veel scholen dit niet georganiseerd krijgen. NME, IVN en IVSD zetten in op een eiland brede aanpak om kinderen kennis te laten maken met alle aspecten van biodiversiteit. Met de 'Routekaart biodiversiteit' zetten zij zich in voor vergroening van alle 21 basisscholen. Een eerste pilot is een moestuinproject bij basisschool Klimop in Dreischor.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.6.6. We stimuleren de samenwerking tussen scholen voor primair onderwijs met Pieter Zeeman (POVO procedure)

Omschrijving

De werkgroep PO/VO onder regie van Pieter Zeeman stelt zich tot doel om aan de hand van thema's een doorgaande onderwijslijn te ontwikkelen om te voorkomen dat leerlingen een 'knip' ervaren als ze de grote stap moeten maken om vanuit de hoogste en laatste groep van het primair onderwijs naar het voorgezet onderwijs, in het bijzonder Pieter Zeeman, te gaan. In het kader van het LEA wordt door de doorgaande leerlijn geagendeerd maar heeft geen hoge prioriteit.

Stand van zaken

Vanuit de LEA is de prioriteit hierop laag. Het Pieter Zeeman Lyceum onderneemt zelf verschillende activiteiten om bovenbouwleerlingen van de basisscholen kennis te laten maken met het Pieter Zeeman Lyceum.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.1.6.7. We breiden de Uitbreiding Theo Thijssenschool uit door plaatsing noodlokalen

Omschrijving

Het succes van de Brede school Noorderpolder Theo Thijssen is groter dan verwacht. Niet alleen is er een aanzuigende werking door de nieuwbouw, maar ouders waarderen ook het netwerk van voorzieningen in en rond de school betreffende onderwijs, welzijn, sport en zorg rond de kinderen en het gezin. Het leerlingenaantal is in de afgelopen jaren gestegen van 167 in 2015 naar 245 in 2019. Dit heeft als gevolg dat de Theo Thijssen een acuut huisvestingsprobleem heeft. De groei van de school zet door naar zo'n 275 leerlingen.

Met een amendement heeft uw raad budget vrijgemaakt voor de huur van drie noodlokalen. In het amendement heeft uw raad ook gevraagd naar een structurele oplossing. Wij hebben dit opgepakt door semipermanente lokalen voor de Theo Thijssenschool op te nemen in de herijking van het IHP. De dekking van deze structurele oplossing valt binnen de door u gereserveerde ruimte in de begroting tot en met 2024 voor de uitvoering van het IHP.

Stand van zaken

De noodlokalen zijn geplaatst.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DOELSTELLINGEN SUBPROGRAMMA 2.1

Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)

Het RBL biedt begeleiding aan alle leerlingen uit de Oosterschelderegio in beeld en alle leerplichtige leerlingen die spijbelen, dreigen uit te vallen of uitgevallen zijn, met als doel het succesvol (ver)volgen van hun schoolcarrière.

GR De Zeeuwse Muziekschool

De Zeeuwse Muziekschool heeft tot doel om de beleving van muziek te bevorderen door muziekonderwijs, om daarmee een bijdrage te leveren aan de culturele ontwikkeling van de lokale samenleving.

GR Veiligheidsregio Zeeland

Deze verplichte gemeenschappelijke regeling heeft tot doel te voorzien in goede hulpverlening bij rampen en incidenten. Daartoe stelt de Veiligheidsregio preventie-, rampen- en nazorgplannen op en houdt ze een kwalitatief goede hulpverleningsorganisatie in stand.

Stichting Renesse

Deze stichting heeft onder meer tot doel maatschappelijke initiatieven in de gemeente te bevorderen. Daartoe levert ze financiële bijdragen aan culturele evenementen en lokale verenigingen voor sportbeoefening, jeugd- en jongerenwerk, etc.

Stichting Obase

Deze stichting heeft tot doel kwalitatief goed openbaar primair onderwijs te verzorgen, waarbij de persoonlijke ontwikkeling van het kind centraal staat.

Stichting Pontes Scholengroep

Pontes staat voor kwalitatief, thuis-nabij en openbaar voortgezet onderwijs. Door het aanbieden van gedifferentieerde onderwijsprogramma's haalt Pontes op verschillende manieren de talenten uit haar leerlingen; ze worden uitgedaagd, geïnspireerd en nieuwsgierig gemaakt naar meer onderwijs. De leerlingen worden opgeleid tot zelfbewuste jongeren met een maatschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel.

Stichting Sportbedrijf Schouwen-Duiveland

Het Sportbedrijf Schouwen-Duiveland heeft als doel het in stand houden van kwalitatief goede sportaccommodaties. Daarvoor exploiteert ze sportaccommodaties, op een zo doelmatig mogelijk manier, om deze in stand te houden.

Stichting Bibliotheek Oosterschelde

Deze stichting heeft tot doel inwoners van alle leeftijden te faciliteren in hun ontwikkeling en (digi)taalvaardigheden en zo bij te dragen aan de kennis- en informatiesamenleving en de zelfredzaamheid en eigen kracht van alle inwoners.

Stichting Maatschappelijk Werk en Welzijn Oosterschelde (SMWO)

SMWO is een brede welzijnsorganisatie, die diensten aanbiedt op het gebied van welzijn, sport, maatschappelijk werk en cliëntondersteuning.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-12.847.703	-13.201.109	-12.834.956	366.153
Baten	1.006.246	1.323.725	1.144.246	-179.479
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-11.841.457	-11.877.384	-11.690.710	186.674
Gerealiseerd resultaat	-11.841.457	-11.877.384	-11.690.710	186.674

TOELICHTING EXPLOITATIE

Procesgelden uitvoering Integraal Huisvestingsplan (IHP), incidenteel voordeel € 138.000

In het kader van de uitvoering van het IHP heeft uw raad de bijlage 'Procesgelden uitvoering IHP' onder de verordening 'Materiële en financiële gelijkstelling basisonderwijs Schouwen-Duiveland 2010' ingesteld. Deze voorziening kent een subsidieplafond van € 255.000 voor alle projecten, opgenomen in het IHP ten behoeve van het uitvoeren van haalbaarheidsonderzoeken door de schoolbesturen. Op basis van de gemeentelijke boekhoudvoorschriften (het BBV) is geen voorziening ingesteld en zijn in eerste instantie de gelden voor de jaren 2020 en 2021 opgevoerd. Nog niet alle projecten zijn gestart of afgerond en daarmee houden we budget over. De komende jaren voorzien we de afronding en start van meerdere haalbaarheidsonderzoeken en daarmee blijft er budget nodig. Daarmee voldoen we ook aan het beschikbaar houden van budget conform vastgestelde bijlage 'Procesgelden uitvoering IHP'. Voor de kosten die betrekking hebben op de uitgevoerde werkzaamheden in 2021 vindt onttrekking plaats vanuit de reserve uitvoering strategische visie. Zie hiervoor ook de toelichting onder de algemene dekkingsmiddelen.

Sisa-regelingen Onderwijsachterstanden en Nationaal Programma Onderwijs (per saldo nihil)

Wegens vertraging in de uitvoering van deze regelingen vielen de lasten hiervoor lager uit dan begroot (onderwijsachterstanden € 68.000 en Nationaal Programma Onderwijs € 81.000). Het betreffen hier zogenaamde specifieke uitkeringen, waarvan de uitgaven achteraf aan het Rijk worden verantwoord via Sisa (Single information, Single audit). Niet uitgegeven rijksmiddelen worden op de balans opgenomen als

voortontvangen bedragen. Het is de planning dat de ontvangen middelen voor zowel onderwijsachterstanden als het Nationaal Programma Onderwijs besteed worden in 2022.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Inrichting buitenruimte Pontes, nadeel € 102.000

Dit investeringskrediet heeft een overschrijding in de jaarschijf 2021. We verwachten echter dat het totaal van de uitgaven binnen het toegekende meerjarige budget blijft.

Nieuwbouw Pontes, nadeel € 282.000

We hebben duurzaamheidsmaatregelen getroffen, waardoor de uitgaven met € 957.725 zijn overschreden in 2021. Daartegenover hebben we een bijdrage ontvangen voor de duurzaamheidsmaatregelen van de scholen van € 677.000. Per saldo is het investeringskrediet met € 281.725 overschreden in 2021. We verwachten dat het totaal van de uitgaven binnen het toegekende meerjarige budget blijft.

Sub-Programma 2.2 Wonen naar wens

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Wonen op Schouwen-Duiveland is wonen op een vakantie-eiland. Het doel is om te voorzien in veilig en prettig wonen voor onze inwoners in een onderkomen dat voorziet in de behoeften. En dat kan in verschillende woonsferen op ons veelzijdige eiland: wonen aan de kust, wonen aan het water, wonen in woonkernen met een rijk verleden, nabij natuurgebieden et cetera.

De woningvoorraad is afgestemd op de wensen van de (nieuwe) inwoners. In aantal zijn vraag en aanbod van woningen in balans. De kwalitatieve woningvoorraad is afgestemd op de woningbehoefte en verkeert in goede staat. Ouderen kunnen lang zelfstandig wonen en nieuwe inwoners vinden een plek naar wens.

Een eiland om te ontspannen en te genieten van het leven, de rust en de ruimte en tegelijkertijd inspiratie op te doen voor professe of beroep.

BELEIDSINDICATOREN

Naam indicator	Eenheid	Bron	Waarde
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt	200,0
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,4
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,8
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,8
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	4,6
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	154,2
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	45,6
Gemiddelde WOZ-waarde	€ 1.000	CBS	279,0
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	6,9

Demografische druk	%	CBS	88,1
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In €	COELO	845,0
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In €	COELO	941,0

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.2.1. We wonen prettig naar wens en behoefte.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Uitvoeren grondexploitaties. Zie hiervoor de paragraaf grondbeleid.
- Structuurvisie ongebruikte individuele bouwtitels in bestemmingsplannen.
- Overleg met provincie en ConneXXion over de uitvoering van de concessie openbaar vervoer en onze wensen in dit kader.
- Plaatsen Smileykasten.
- Ongewijzigd voortzetten van het bestaande beleid voor de openstelling van winkels op zondag en de huidige sluitingstijden van de horeca.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.2.1.1. We voeren de Woonvisie uit

Omschrijving

We actualiseren jaarlijks het uitvoeringsprogramma 2019-2020 om de actiepunten uit de in juni 2018 vastgestelde Woonvisie te realiseren. Hierbij zorgen we voor een meer toekomstbestendigere bestaande woningvoorraad, een gedifferentieerder aanbod aan nieuwbouwwoningen en meer onderscheidende en kwalitatief hoogstaande nieuwbouwplannen voor vestigers. We ontwikkelen een strategie om bestaande plannen die niet meer aan de vraag voldoen te verminderen en tegelijkertijd in te kunnen spelen op plannen die wel aan de vraag voldoen en een essentiële bijdrage aan herontwikkelings- en daarmee gepaard gaande leefbaarheidsopgaven leveren. Plannen voor een bepaalde kern moeten ultiem maatwerk bevatten, afgestemd op het bestaande woonsegment, de objectief bepaalde behoefte en de bijdrage aan de leefbaarheid. We zetten instrumenten als veranderen en verplaatsen van plannen in om goede plannen ruimtelijk op de juiste wijze te onderbouwen. We leggen in het vierde kwartaal van 2020 een Structuurvisie Wonen aan voor om de ruimtelijke en financiële uitgangspunten die betrekking hebben op wonen voor de komende jaren vast te leggen. Voor de uitvoering van de woonvisie hebben we uw raad vanaf 2020 een structureel budget van € 40.000 beschikbaar gesteld.

Stand van zaken

Er wordt ingezet op een meer toekomstbestendigere bestaande woningvoorraad, een gedifferentieerder aanbod aan nieuwbouwwoningen en meer onderscheidende en kwalitatief hoogstaande

nieuwbouwplannen voor vestigers. Maatwerk en de behoefte aan doelgroepen, aantallen en woningtype per kern wordt bepaald aan de hand van kernprofielen die we gezamenlijk met woningcorporatie Zeeuwsland hebben opgesteld. Deze profielen worden besproken met verschillende stads- en dorpsraden en leiden uiteindelijk tot meer inzicht in behoefte per kern. We zijn bezig met het opstellen van de Structuurvisie Wonen waarin de ruimtelijke en financiële uitgangspunten die betrekking hebben op wonen voor de komende jaren vast worden geleggen. Door de openstaande vacature binnen de vakafdeling is het niet gelukt deze eerder af te ronden. De verwachting is dat deze aan het eind van het tweede kwartaal wordt voorgelegd aan uw raad.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.11. We onderzoeken of we een fonds in het leven kunnen roepen voor het opknappen van verpauperde panden en het energiezuiniger maken van woningen in aanvulling op bestaande regelingen

Omschrijving

We hebben een regeling voor Duurzame particuliere woningverbetering en een Blijverslening. Daarnaast kennen we sloopregeling van Provincie Zeeland waar we regelmatig een beroep op doen. We evalueren periodiek of deze regelingen nog voldoen aan de vraag en stellen deze bij indien dit niet meer het geval is of door uw raad gewenst. In het derde en vierde kwartaal van 2020 onderzoeken we of beide regelingen zijn te integreren in één regeling en of dit beter aansluit bij de behoefte van onze inwoners.

Stand van zaken

Dit jaar zullen de Duurzame particuliere woningverbetering en Blijverslening worden samengevoegd tot de 'Duurzaam en Langer Thuis lening' geschikt voor zowel het verduurzamen als het levensloopbestendig maken van woningen. Ook zoeken we aansluiting bij regelingen vanuit de Provincie Zeeland en kijken we welke projecten hiervoor in aanmerking komen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.12. We maken een warmteplan (Transitievisie Warmte - TVW)

Omschrijving

De meeste energie wordt verbruikt voor het produceren van warmte. In de meeste gevallen wordt warmte geproduceerd door verbranding van fossiele brandstoffen (vooral aardgas). Het Rijksbeleid is er op gericht dat het gebruik van aardgas zodanig moet afnemen dat in 2030 geen Nederlands aardgas meer nodig is.

De gemeenten zijn wettelijk verplicht om een TVW te maken waarin zij aangeven wat de alternatieven voor de warmtevraag zijn en wanneer welke wijk van een alternatief gebruik kan maken. Een dergelijk warmteplan moet er uiterlijk eind 2021 liggen. In 2019 is de gemeenteraad akkoord gegaan met de bestuursopdracht voor het opstellen van een TVW. Op regionaal niveau is een plan van aanpak opgesteld waarbij het opstellen van de TVW deels op regionaal niveau zal worden opgepakt en deels lokaal. Uw raad is op 4 juni 2020 akkoord gegaan met het plan van aanpak. De TVW moet voor eind 2021 gereed zijn. Voor het opstellen van de TVW is reeds een budget van € 50.000 beschikbaar gesteld.

Op regionaal niveau wordt zoveel mogelijk samengewerkt met de andere Zeeuwse gemeenten door middel van de hoofdtafel Gebouwde omgeving en de subtafel Warmtetransitievisie van de Regionale Energie Strategie (RES) Zeeland.

Ter ondersteuning van de participatie bij het opstellen van de TVW is het regionale project Energieke gemeenten geïnitieerd waarbij een Sociale Warmte Atlas zal worden opgesteld en een participatietoolkit. De gemeente Schouwen-Duiveland is penvoerder van dit traject en heeft hiervoor een financiële bijdrage ontvangen van de Stichting Zeeuwse Publieke Belangen.

Stand van zaken

In samenspraak met de andere gemeenten van Zeeland en andere partijen, inwoners en ondernemers is in 2021 gewerkt aan het opstellen van de Transitievisie Warmte voor de gemeente Schouwen-Duiveland. De Transitievisie Warmte is in december 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. In 2022 zal een start gemaakt worden met het uitvoeringsprogramma waarbij ingezet wordt op een doelgroepgerichte aanpak en een gebiedsgerichte aanpak. In 2022 is ruimte voor twee gebiedsgerichte wijk uitvoeringsplannen. Het project aardgasvrij Malta is hiervan het eerste uitvoeringsplan.

Het project Energieke gemeenten loopt nog tot 1 maart 2021. Het doel van het project is om de participatie in de warmtetransitie te stimuleren en hiervoor tools op te stellen. Binnen het project is de Sociale Warmte Atlas opgesteld, een participatietoolkit en zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd. Op basis van deze bijeenkomsten zijn de geleerde lessen weergegeven in een Leidraad. Alle tools zijn te vinden via de website van het Zeeuws Energie Akkoord onder het thema meepraten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.13. We zien toe op een goed informatiepunt waar actuele en duidelijke informatie wordt verstrekt voor energiebesparende maatregelen, waaronder methoden voor isolatie

Omschrijving

Via het gemeentelijk energieloket www.duurzaambouwloket.nl is voor bewoners en bedrijven algemene informatie beschikbaar over energiebesparing en duurzame energieopwekking en (rijks)subsidies. Het contract met het Duurzaam Bouwloket (www.duurzaambouwloket.nl) is met twee jaar verlengd tot 1 juli 2022. Met het platform Energiek Zeeland waarbij bewoners een gebruik kunnen maken van een (digitaal) energieadvies is voor de komende twee jaar een dienstverleningsovereenkomst aangegaan tot september 2022. In het eerste kwartaal van 2022 wordt bekeken of beide loketten te integreren zijn. De

gemeentelijke website is geactualiseerd. Maandelijks wordt er in de Wereldregio gecommuniceerd over duurzaamheid in de Duurzaam Doen pagina.

Stand van zaken

Door middel van de gemeentelijke website, de maandelijkse duurzaam doen pagina in de Wereldregio en folders voor inwoners en ondernemers wordt er continu aandacht besteed aan het Duurzaam Bouwloket, Platform Energiek Zeeland en overige duurzaamheidsregelingen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.14. We geven uitvoering aan het huisvesten van statushouders

Omschrijving

We geven uitvoering aan het huisvesten van statushouders. Door de coronacrisis is het proces van herhuisvesten op landelijk niveau vertraagd. We besteden nadrukkelijk aandacht aan het integratieproces met als belangrijkste onderdeel het taalvaardig worden in de Nederlandse taal.

Stand van zaken

In 2021 hebben we de taakstelling huisvesting behaald. We moesten in 2021 44 personen huisvesten, ook was er aan het begin van het jaar een achterstand van 9 personen uit 2020. Totaal 53 personen te huisvesten. Wat ook is gelukt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.15. We blijven initiatieven tot het opwekken van duurzame energie voor woningen faciliteren

Omschrijving

In 2019 is een start gemaakt met onderzoek naar aquathermie als een alternatief voor aardgas. Hierbij zijn een aantal kansrijke locaties voor aquathermie op Schouwen-Duiveland naar voren gekomen. Het onderzoek naar kansrijke locaties voor aquathermie is in het eerste kwartaal van 2020 afgerond. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is in samenspraak met Zeeuwend en Zeeuwind het project Aquathermie en burgerparticipatie opgesteld en is een financiële bijdrage van de Stichting Zeeuwse

Publieke Belangen toegekend. Op 1 juli is een start gemaakt met de uitvoering van dit project dat bestaat uit een participatief praktijkonderzoek op het gebied van aquathermie in een wijk in Zierikzee.

Stand van zaken

In samenspraak met de energie coöperatie Zeeuwind en de woningbouwcorporatie Zeeuwend en de klankbordgroep van de wijk is uitvoering gegeven aan het project aardgasvrij Malta waar een participatief praktijkonderzoek wordt gedaan naar alternatieve aardgasvrije opties onder andere aquathermie. Het project is verlengd tot juli 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.16. We ondersteunen collectieve bewonersinitiatieven op het gebied van energie en energiebesparing, zoals het Monumentenpaspoort, elektrisch rijden, rijden op waterstof en opwekken van duurzame energie

Omschrijving

Het halen van de gemeentelijke ambitie om in 2040 energieneutraal te worden lukt alleen als onze inwoners, ondernemers hieraan meewerken. Wij zijn aangesloten bij de Duurzame Huizenroute (www.duurzamehuizenroute.nl) waarbij duurzame woningen als voorbeeld kunnen dienen voor anderen. Het monumentenpaspoort, de isolatiesubsidie en de stimuleringslening Duurzame Particuliere Woningbouw worden verder gestimuleerd. Door middel van SD op weg worden initiatieven op het gebied van duurzame mobiliteit gerealiseerd. In samenwerking met de energiecoöperatie Energie Werkt Schouwen-Duiveland Werkt (EWSD) zijn diverse postcoderoos projecten geïnitieerd en gerealiseerd.

Stand van zaken

In 2021 zijn diverse acties georganiseerd om de doelstellingen met betrekking tot energiebesparing en duurzame energieopwekking te behalen. Samengewerkt wordt met de Stichting Energiek Zeeland voor het uitvoeren van adviezen bij particulieren; Duurzame Huizenroute voor het uitwisselen van ervaringen met betrekking tot het verduurzamen van woningen; Duurzaam Bouwloket voor informatie over verduurzaming; monumentenpaspoort voor verduurzamen van monumentale panden: EWSD/NME voor duurzaamheidsadviezen voor ondernemers. Ter ondersteuning van inwoners heeft de gemeente een isolatiesubsidie en een stimuleringslening voor duurzame maatregelen. Ondernemers kunnen gebruik maken van duurzaamheidsadviezen en een stimuleringslening duurzaamheid voor bedrijven en verenigingen. In 2021 is samen met de andere gemeenten van Zeeland de Regeling Reductie Energieverbruik voor particuliere eigenaren uitgevoerd. Hier konden particuliere eigenaren gebruik maken van warmtescans, energieadviezen, energieboxen ter waarde van € 90,00. Momenteel loopt in samenspraak met de woningbouwcorporatie de Regeling Reductie Energieverbruik voor huurders waarin zowel particuliere huurders als huurders van Zeeuwend gebruik kunnen kiezen uit drie energieboxen namelijk een energiebesparingsbox, warmtebox en een innovatiebox. Alle regelingen zijn weergegeven in een folder voor inwoners en ondernemers.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

.2.1.17. We voeren de Bestuursopdracht parkeren Schouwen-Duiveland uit

Omschrijving

In het voorjaar van 2020 heeft uw raad een motie aangenomen over parkeren in onze gemeente. De bestuursopdracht leggen wij u in het 3e kwartaal van 2020 ter vaststelling voor. In het kader van mogelijk te treffen maatregelen en voorzieningen voor seizoen 2021, mede in het licht van de intentie van uw motie, is de uitvoering van de bestuursopdracht direct na vaststelling opgepakt. In het voorjaar 2021 leggen wij u resultaten uit de bestuursopdracht voor inclusief een investeringsvoorstel, zo mogelijk op een sluitende businesscase.

Stand van zaken

In 2021 hebben is de focus gelegd op het eerste deel van de bestuursopdracht, namelijk het introduceren van het parkeervignet. Aan dit geautomatiseerde product zijn nog een aantal parkeerproducten toegevoegd. De meegegeven voorwaarden hadden tot gevolg dat de gebruiksvriendelijkheid te wensen overliet. Dit werd veroorzaakt door het aantal koppelingen dat met andere bestanden moest worden gemaakt. Vrijwel gelijk na de introductie is gewerkt aan het beter toegankelijk en gebruiksvriendelijker uitvoeren van de parkeerproducten parkeervignet voor inwoners voor stranden en betaald parkeren in centrumgebieden, de kraskaart en vergunninghoudersparkeren. De aanpassingen tot het gewenste niveau van gebruiksvriendelijkheid hebben meer tijd en doorlooptijd gevraagd dan voorzien. De aanpassingen zijn gedeeltelijk al in 2021 doorgevoerd, het laatste deel wordt doorgevoerd in het voorjaar van 2022. De gebruiksschermen van de applicatie zijn nu vrijwel identiek als in andere gemeenten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.18. We blijven inzetten op een alternatieve langzaam verkeersroute rond Zierikzee en oplossingen voor het langzaam verkeer op de N59

Omschrijving

We hebben gedurende meerdere jaren overleg gevoerd met alle betrokken wegbeheerders en belanghebbenden en brancheorganisaties. Daarin hebben we alle mogelijke alternatieven voor Zierikzee onderzocht, doorgerekend en besproken. Een nadere studie voor een permanente oplossing langzaam verkeersroute wordt meegenomen in de bestuursopdracht Betere Bereikbare Centrumstad Zierikzee. Het voordeel is dat in het kader van deze bestuursopdracht inmiddels de betrokken wegbeheerders en stakeholders permanent aan tafel zitten en de overleggen een structureel en opbouwend karakter hebben.

Stand van zaken

De door uw raad in oktober 2021 vastgestelde visie en voorgestelde aanpak op basis van het rapport Inventarisatie & Analyse, geeft richting aan de koers die we inzetten in het overleg met de overige wegbeheerders. Binnen de GebiedsGerichte aanpak Zierikzee (GGA) wordt dit nader vorm gegeven.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.19. We voeren in overleg met inwoners en ondernemers maatregelen uit om zwaar verkeer uit het centrumgebied van Zierikzee te weren.

Omschrijving

We hebben in het verleden al een studie laten uitvoeren naar de haalbaarheid van een Stadsdistributiecentrum voor Zierikzee. De uitkomst daarvan was negatief. Toch blijft de wens om zwaar verkeer uit de binnenstad van Zierikzee te weren onverminderd van kracht. In 2020 is onder meer een enquête gehouden en is een klankbordgroep ingesteld. Initiatieven afkomstig uit het project SD op Weg worden onderzocht op haalbaarheid en uitvoering met als doel in 2021 eerste stappen te zetten om de belasting van de binnenstad door bevoorrading en pakketbezorging te verminderen.

Stand van zaken

In 2021 zijn er onderzoeken uitgevoerd naar het vrachtverkeer en pakketbezorging in Zierikzee. In 2022 worden conclusies, aanbevelingen en adviezen die voortkomen uit deze onderzoeken aan het college voorgelegd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.2. We voeren de woningmarktafspraken uit

Omschrijving

De herijkte woningmarktanalyse in 2020, de Woonvisie 2018-2027 (vastgesteld in juni 2018), de provinciale prognoses 2019 en het Kwalitatief woningonderzoek uit 2020 zijn de basis voor het herijken van de regionale woningmarktafspraken met de Provincie. In het derde kwartaal 2020 starten we met het opstellen van herijkte afspraken en leggen die in het voorjaar 2021 aan uw raad voor.

Stand van zaken

De Regionale Woningmarkt Afspraken (RWMA) zijn in juli 2021 vastgesteld door uw raad. Dit heeft gezorgd voor meer focus op kwaliteit en meerwaarde van nieuwe initiatieven in plaats van kwantiteit. Daarnaast hebben de afspraken gezorgd voor meer (transitie)ruimte voor nieuwe woningbouwplannen (235 extra woningen). De actualisatie van de Woningmarkt Analyse en provinciale prognose staat gepland voor 2023. Aan de hand daarvan kijken we of het noodzakelijk is om de huidige Woonvisie te actualiseren.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.20. We passen haltes voor openbaar vervoer aan voor gebruik door invaliden

Omschrijving

We willen de toegankelijkheid van onze bushaltes voor invaliden vergroten. De bushaltes Bruinisse Dorp en Transferium Renesse zijn aangepast. De aanpassing van Zierikzee Sas wordt op dit moment opnieuw bezien in het kader van de bestuursopdracht Betere Bereikbare Centrumstad Zierikzee ook wordt gekeken naar een optimalisatie van het openbaar vervoer in relatie tot de behoefte van gebruikers. De bestaande haltes voor openbaar vervoer in Zierikzee worden daarbij tegen het licht gehouden. Bushalte Zierikzee Grachtweg is in eigendom van ConneXXion en valt daarmee buiten onze invloedssfeer voor wat betreft aanpassing.

Stand van zaken

Vanuit het programma bereikbare centrumstad Zierikzee is er onderzoek gedaan hoe het centrum van Zierikzee bereikbaar blijft in de toekomst. Een van de uitkomsten is om de bushaltes Grachtweg en Sas op termijn te verplaatsen. Vanuit deze verplaatsing worden er nu geen aanpassingen meer gedaan aan de bestaande inrichting.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.21. We evalueren de Nota Grondbeleid

Omschrijving

We voeren de Nota Grondbeleid Schouwen-Duiveland 2018 uit en evalueren deze in 2021. Indien nodig stellen we in 2022, of zoveel eerder als wenselijk, een nieuwe/aangepaste Nota Grondbeleid op.

Stand van zaken

De nota grondbeleid wordt in het werk toegepast, in het najaar van 2021 is een aanvang gemaakt met de evaluatie en in 2022 actualiseren we de nota grondbeleid.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.22. We actualiseren het bestemmingsplan Renesse

Omschrijving

De gemeente Schouwen-Duiveland wil voor haar grondgebied over actuele bestemmingsplannen beschikken. Het huidige bestemmingsplan Bebouwde kom Renesse is in 2007 vastgesteld. De afgelopen jaren is het beleid van de gemeente op verschillende punten gewijzigd en zijn er nieuwe ontwikkelingen gerealiseerd. Om aan deze ambitie te voldoen is het nodig voor het plangebied Renesse een nieuw bestemmingsplan op te stellen.

Het ontwerp van het bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. Naar verwachting neemt de gemeenteraad in september/oktober 2021 een besluit over de vaststelling van het bestemmingsplan. Na de vaststelling start de termijn voor het indienen van beroep bij de Raad van State. Beroep op het bestemmingsplan wordt wel verwacht. Behandeling van het beroep door de Raad van State zal in 2022 plaatsvinden.

Stand van zaken

Vaststelling van het bestemmingsplan staat gepland voor 27 januari 2022. Daarna volgt de beroepsprocedure.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.23. We realiseren de laatste ontbrekende schakels in de wandel-, fiets- en ruiterspadenstructuur op ons eiland en bevorderen dat informatie goed toegankelijk is

Omschrijving

Tegen de Wet natuurbeschermingsvergunning is hoger beroep aangetekend. De behandeling daarvan neemt door de coronamaatregelen meer tijd in beslag. De provincie heeft de uitvoeringstermijn verlengd naar 2022. Voor de ontbrekende schakel Renesse-Plompeloren zoeken we samen met Rijkswaterstaat en de provincie naar een oplossing voor het tekort in het gemeentelijke budget om de N57 te kunnen kruisen via een fietstunneldoor middel van een zogenoemde SPV-subsidie.

Het ruiterspad langs het fietspad Lange Moermondswegrealiseren we als het waterschap de aanleg van het fietspad heeft voltooid. Scheiden van verkeersstromen nemen we ook weer mee in de gebiedsvisie Rampweg.

Stand van zaken

In december heeft de Raad van State het besluit genomen de door de provincie Zeeland verleende natuurvergunning voor de aanleg van het fietspad Adriaan vd Weijdeweg – Moolweg te Burgh-Haamstede in stand te houden. De aanleg vindt plaats in het eerste kwartaal 2022 en kan daarna in gebruik genomen worden.

De ontbrekende fietsschakel Renesse-Plompeteren is met het toekennen van de SPV-beschikking van ruim 1,0 mln. voor onderliggende wegenstructuur 3e fase recreatieverdeelweg mogelijk geworden. De voorbereidingen voor de verdere uitwerking en uitvoering worden getroffen. De uitvoerings- en verantwoordingsstermijn van de SPV-beschikking is met een jaar verlengd.

Het realiseren van het ruiterspad wordt opgepakt bij de uitvoering van de gebiedsvisie Rampweg.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.24. We faciliteren de herstructurering van Kop Nieuwstraat Bruinisse

Omschrijving

De aanvraag omgevingsvergunning voor de ontwikkeling van dit plan tot een gebouw waarin een gezondheidscentrum, bibliotheek en levensloopgeschikte huurwoningen worden geclusterd is eind mei 2020 ontvangen en in behandeling. Deze functies in het dorpshart van Bruinisse dragen bij aan de gewenste trekkersfunctie in het centrumgebied en uiteraard aan de verbetering van de leefbaarheid. De clustering van maatschappelijke functies past binnen de toekomstvisie op maatschappelijke functies, waarbij combinaties van gebruik en ontmoeten belangrijke ingrediënten zijn. Met de keuze om dit plan te steunen, kiezen we ook voor behoud van een bibliotheekvoorziening in een gebouw. Dat betekent dat de bibliotheek naar verwachting in 2021 haar intrek kan nemen in dit nieuwe gebouw. Huisvesting van de bibliotheek in dit gebouw vereist een gemeentelijke bijdrage. Hiervoor is door uw raad in de programmabegroting 2018-2021 een extra incidenteel budget van € 142.000 en een extra structureel budget van € 8.000 beschikbaar gesteld. De tijdelijke verhuizing van de bibliotheek naar het Kerkplein is deels gefinancierd uit dit budget. De aangebrachte voorzieningen kunnen te zijner tijd weer meeverhuizen.

Stand van zaken

Vergunning is verleend en de start van de uitvoering staat gepland medio april met bouwrijp maken en eerste paal boren in juni 2022. Realisatie is gestart.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.25. We Realiseren Gat van Bru (fase 2)

Omschrijving

Het Gat van Bru betreft de bouw van een grondgebonden woning en 350 vierkante meter kleinschalige detailhandel in de plint en daarboven zes appartementen op de plaats van de voormalige locatie van garage Bal en C-1000. De bouw is medio 2020 gestart in opdracht van de ontwikkelaar en wordt in het 2e deel van 2021 opgeleverd.

Stand van zaken

Het gebouw is eind 2021 opgeleverd en alle wooneenheden zijn verhuurd. De benedenverdieping, geschikt voor circa 350 vierkante meter detailhandel, is eveneens gereed voor exploitatie.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.26. We implementeren het GRP na inwerkingtreding van de omgevingswet.

Omschrijving

De looptijd van het vGRP 2015 –2019 is in 2019 verlengd tot de implementatie van een rioleringsplan binnen het raam van de nieuwe Omgevingswet in 2022.

Stand van zaken

In 2021 hebben we een vGRP voor de periode 2022-2026 opgesteld. De opzet van dit rioleringsplan is zodanig dat de teksten gemakkelijk in het op te stellen Omgevingsplan kunnen worden gebruikt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.27. We voeren de Omgevingswet in

Omschrijving

Op 1 januari 2022 treedt volgens planning de nieuwe Omgevingswet in werking. Deze wet brengt grote veranderingen in de ruimtelijke planvorming in Nederland. Hoewel onderdelen van die veranderingen, met

name het digitale stuk, nog volop in ontwikkeling zijn lijkt het erop dat de Minister vasthoudt aan de geplande datum. Voor onze gemeente betekent dit dat we voorbereid moeten zijn om met ingang van 1 januari 2022 de nieuwe wetgeving uit te kunnen voeren. In die voorbereiding is het nodige gebeurd maar hebben we ook nog het nodige te doen. De begrote middelen zijn nodig voor expertise en capaciteit en het instrumentarium en de werkprocessen aan te passen. Hiervoor is incidenteel in 2020 al een bedrag van € 340.000 beschikbaar gesteld en in 2021 een incidenteel bedrag van € 60.000. De onderbouwing van deze bedragen zijn aan uw raad in november 2019 met een plan van aanpak voorgelegd .

Stand van zaken

De inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2022 is losgelaten. In de laatste berichtgeving koerst men aan op inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2023. De implementatie gaat onverminderd voort in lijn met het plan van aanpak wat is vastgesteld voor 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.28. We onderzoeken de mogelijkheid tot (her)ontwikkeling en herbestemming van (leegstaande) gemeentelijke objecten.

Omschrijving

Wij zijn eigenaar van opstallen die niet worden gebruikt voor gemeentelijke doelen binnen de verschillende beleidsterreinen. Wij onderzoeken de mogelijkheid tot (her)ontwikkeling en herbestemming met het doel tot verkoop te komen om zo te bezuinigen op structurele lasten en/of een boekwinst te realiseren.

Stand van zaken

Bij het opstellen van dorpsplannen wordt de mogelijke invulling van leegstaande gemeentelijke objecten meegenomen. Daarnaast betrekken we de leegstaande gemeentelijke objecten die op structuurversterkende plekken staan bij het opstellen en de uitvoering van het gemeentelijk woningbouwprogramma.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.29. We leveren een financiële bijdrage aan de realisatie van fietspad Roterijdkijk

Omschrijving

Voor de aanleg door Waterschap Scheldestromen van een fietspad tussen Dreischor en de Kloosterweg staat reeds een aantal jaren een geormerkt bedrag van € 256.000 gereserveerd. Dit is een bijdrage van 25% in de oorspronkelijke projectkosten van € 1.100.000.

Wij dragen bij omdat het fietspad voorkomt dat fietsers –waaronder schoolkinderen –nog langer tussen het autoverkeer op de smalle Zuiddijk-Roterijdkijk moeten rijden. De lange grondverwervingstijd heeft ertoe geleid dat nu uiteindelijk in 2021 met de aanleg kan worden gestart. De projectkosten zijn door aantoonbare oorzaken opgelopen tot € 2.200.000. Dit is de reden waarom het Waterschap in 2021 een extra bijdrage van € 256.000 vraagt. Wij blijven dan zoals eerder afgesproken 25% van de kosten bijdragen.

Stand van zaken

Het waterschap heeft in 2021 met twee van de vier grondeigenaren overeenstemming bereikt over de grondaankoop. Met de derde grondeigenaar lopen de onderhandeling nog. Het is niet gelukt om met de vierde grondeigenaar tot overeenstemming te komen wat betreft de grondaankoop. De onderhandelingen met deze eigenaar zijn gestaakt. Dat betekent dat er nabij de aansluiting met de Dreischorsedijk over een lengte van circa 100 meter (vooralnog) geen vrij liggend fietspad kan worden gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.3. Binnen 3 jaar actualiseren we de woningmarktanalyse

Omschrijving

De uitkomsten van de in 2020 herijkte onafhankelijke woningmarktanalyse, opgesteld door een extern bureau, gebruiken we om de Woonvisie in 2021 eventueel bij te stellen.

Stand van zaken

De actualisatie van de Woningmarkt Analyse staat in 2023 gepland. Dit gebruiken we om de Woonvisie eventueel bij te stellen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.30. We zetten de Basisadministratie Gebouwen om ten behoeve van de Wet Onroerende Zaakbelasting

Omschrijving

Vanaf 2022 moeten voor de WOZ alle woningen gewaardeerd worden op 'Gebruiksoppervlakte' en niet meer op 'Inhoud'. Bij de implementatie van de BAG in 2008 is de inhoud van een woning geconverteerd naar een gebruiksoppervlakte door middel van een conversietabel. Uit een steekproef blijkt dat deze conversie afwijkingen geeft. Wij zijn als beheerder van de BAG verplicht een goede basisregistratie bij te houden. Met deze investering willen wij ons bestand doorlopen, eventuele onvolkomenheden aanpassen en daarmee voldoen aan een goede basisregistratie. Een bijkomend voordeel is dat wanneer de OZB op basis van gebruiksoppervlakte wordt bepaald deze ook betrouwbaar en goed is, zodat bezwaren tegen de aanslag voorkomen kunnen worden. Voor deze omzetting is in 2019 al een uitbreidingsinvestering opgenomen van € 57.350 incidenteel in 2020 en € 26.875 incidenteel in 2021.

Stand van zaken

In het eerste kwartaal van 2022 ronden we de controlewerkzaamheden voor de woningen af. Hiervoor hebben we wel een beroep gedaan op het calamiteitenbudget.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.4. We voeren de prestatieafspraken met de woningbouwcorporatie uit en stellen die jaarlijks bij

Omschrijving

De wederkerige prestatieafspraken tussen de gemeente Schouwen-Duiveland en Zeeuwendland worden jaarlijks geactualiseerd op basis van woonvisie. In 2020 is er een Samenwerkingsovereenkomst gesloten met een gezamenlijke ambitie. De kerntaak van woningcorporaties is dat mensen met een laag inkomen goed en betaalbaar kunnen wonen. De bijdrage van de corporaties moet worden vertaald in een bod op het lokale woonbeleid, op basis waarvan jaarlijks prestatieafspraken worden vastgesteld. In de prestatieafspraken zullen ook energiebesparingsafspraken worden opgenomen.

Stand van zaken

Jaarlijks worden wederkerige prestatieafspraken gemaakt tussen de gemeente en Zeeuwendland op basis van de Woonvisie en Samenwerkingsovereenkomst. In 2021 zijn de prestatieafspraken voor het jaar 2022 vastgesteld. Daarnaast heeft het college een extra reactie op het bod van Zeeuwendland gegeven met aanvullende besprekingspunten voor de prestatieafspraken van aankomend jaar, wat vooral in gaat op de betaalbaarheid van woningen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.5. We stellen beleid voor langer zelfstandig wonen op

Omschrijving

De belangrijkste randvoorwaarden voor langer thuis wonen zijn: geschikte woningen, een vitaal netwerk, een toegankelijke wijk en heldere informatie. In de uitvoeringsagenda sociaal domein is dit project uitgesteld naar 2021 en verder. Dit betekent niet dat er momenteel niets gebeurt. Door in te zetten op onder andere welzijn en preventie (zoals voorlichtingsbijeenkomsten, Wmo-maatwerkvoorzieningen en de blijverslening, wordt al veel gedaan aan het (langer) zelfstandig wonen.

Stand van zaken

Veel verschillende beleidsontwikkelingen dragen bij aan het Maatschappelijk Resultaat 'Mensen wonen langer zelfstandig thuis in een veilige en toegankelijke omgeving, indien nodig met ondersteuning'. Zo zijn er nieuwe prestatieafspraken met de woningcorporatie gemaakt rond dit thema, is de campagne 'een schoon en veilig thuis' gestart, is de beleidsvisie zorglandschap opgesteld en ontvangen inwoners ondersteuning vanuit de Wmo om langer zelfstandig thuis te kunnen wonen. Een aparte beleidsvisie heeft geen toegevoegde waarde. Wel is het zinvol om al het beleid dat bijdraagt aan dit Maatschappelijk Resultaat in samenhang te bezien en waar nodig op hiaten in te zetten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.6. We verwerken de doelstellingen van het VN verdrag voor rechten van mensen met een beperking in het gemeentelijk beleid

Omschrijving

De eerste aanzet voor het VN-verdrag is gegeven door de doelen te betrekken in planvorming en om te zetten naar resultaten bij uitvoeringsmaatregelen, bijvoorbeeld de aanpassing van stoepen, straten en bushaltes. Dit breiden we in 2021 geleidelijk uit naar andere domeinen.

Stand van zaken

Het VN-verdrag is vertaald in het document Schouwen-Duiveland Inclusief, de Lokale Inclusie Agenda. Dit document is door InclusionLab samengesteld en in het najaar ter bespreking en feedback voorgelegd aan betrokken partners. Het document is in conceptvorm gebruikt voor samenwerking met verschillende afdelingen binnen de gemeente en met een aantal externe partijen, waaronder Platform Toegankelijk Schouwen-Duiveland. Ook is gekeken naar waar verbeterpunten zijn in de communicatie over de Lokale Inclusie Agenda.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.7. We doen onderzoek naar stimuleringsmaatregelen voor het bevorderen duurzaamheid binnen woningbouw

Omschrijving

We stimuleren duurzaam bouwen bij nieuwbouw en bestaande bouw. Dit door middel van het digitale Duurzaambouwloket (www.duurzaambouwloket) waarin we informatie beschikbaar stellen over energiebesparing, duurzaam energie opwekken en de beschikbaarheid van (rijks)subsidies. Het contract met het Duurzaam Bouwloket (www.duurzaambouwloket) is met twee jaar verlengd tot 1 juni 2022. Met het platform Energiek Zeeland waarbij bewoners een gebruik kunnen maken van een (digitaal) energieadvies is voor de komende twee jaar tot september 2022 een dienstverleningsovereenkomst aangegaan. De gemeentelijke website is geactualiseerd. Maandelijks wordt er in de Wereldregio gecommuniceerd over duurzaamheid in de Duurzaam Doen pagina.

In 2019 is er een gemeentelijke isolatiesubsidie ingesteld. Hiervoor is structureel tot 2023 €100.000 per jaar voor beschikbaar gesteld. In 2019 en 2020 is het gehele subsidiebudget benut. We voorzien deze benutting ook voor de komende jaren.

Voor eigenaren – bewoners die hun huis willen vernieuwen of opknappen is de Stimuleringslening Duurzame Particuliere Woningverbetering beschikbaar. In 2018 is hiervoor € 92.000 beschikbaar gesteld. Hiervan is nog een groot deel beschikbaar. Deze lening loopt via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SvN). In het kader van duurzame monumenten is er voor eigenaren van monumentale panden een monumentenpaspoort (individueel energieadvies) beschikbaar waar ze tegen betaling gebruik van kunnen maken. In overleg met andere gemeenten wordt onderzocht hoe verduurzaming van monumenten verder gestimuleerd kan worden.

De gemeente is verder aangesloten bij het digitale platform Duurzame Huizenroute (www.duurzamehuizenroute.nl). Bewoners die hun woning hebben verduurzaamd kunnen hun woning als voorbeeld op de website plaatsen als inspiratie voor anderen. Jaarlijks worden er thematours georganiseerd.

Stand van zaken

Duurzaam bouwen wordt gestimuleerd door informatie via het Duurzaam Bouwloket, adviezen door Stichting Energiek Zeeland, monumentenpaspoort, duurzame huizenroute en de verschillende regelingen als gemeentelijke isolatiesubsidie en duurzaamheidslening.

Bij nieuwbouw wordt getoetst op de wettelijke vereisten van Bijna Energie Neutraal Bouwen en Milieu Prestatie Gebouwen. In het kader van het beleid kringlooeconomie zal bekeken worden op welke wijze duurzaam bouwen verder gestimuleerd kan worden. In 2022 zal een start gemaakt worden met het beleid voor kringlooeconomie.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.8. We werven 100 nieuwe huishoudens met hoogwaardige plannen

Omschrijving

In het kader van de Regiodealgelden is een subsidieprogramma vastgesteld met als doel de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van kernen te verbeteren met als doel nieuwe werknemers naar Zeeland en dus ook naar onze gemeente te trekken die zich hier ook gaan vestigen vanwege het leefklimaat. Door de inzet op hoogwaardige woningbouwplannen en goede advertenciacampagnes voor deze plannen streven we er naar om 100 huishoudens van buiten zich in onze gemeente te laten vestigen.

Stand van zaken

Binnen Noorderpolder De Velden wordt ingezet op een bovenregionale aantrekking om huishoudens van buiten de gemeente in onze gemeente te laten vestigen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.1.9. We zetten in op permanente oplossingen voor de huisvesting van tijdelijke werknemers

Omschrijving

We onderzoeken de aard en globale omvang van het probleem en welke mogelijkheden er zijn. Hierbij houden we rekening met de uitgangspunten vanuit de nieuwe Woonvisie en met de wens vanuit de nieuwe Agenda Toerisme dat de kwaliteit van de recreatieterreinen niet moet lijden onder de eventuele huisvesting van tijdelijke medewerkers. In 2020 ronden we dit onderzoek af en adviseren we over mogelijke oplossingen die we kunnen realiseren in 2021 en verder. Het tiny house-project in Renesse is een mooi voorbeeld hoe oplossingen voor dit vraagstuk zijn te bieden.

Stand van zaken

In 2021 is het beleidskader vastgesteld waarbinnen huisvesting van tijdelijke werknemers kan plaatsvinden. Daarnaast wordt er in de provinciale werkgroep ook gekeken naar deze opgave. Zo wordt er onderzocht welke middelen en oplossingen zijn voor de huisvesting van tijdelijke werknemers, zoals locaties, flexconcepten en andere huisvestings mogelijkheden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.2.2. We zetten daar waar mogelijk in op het verbeteren van de sociale veiligheid.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Uitvoeren Handhavingsprogramma 2019-2022.
- Deelname aan project “Ondernemingsdossier”.
- Bijdrage Zorg- Veiligheidshuis.
- Tijdelijk cameratoezicht in kernen of op locaties waar regelmatig overlast is.
- De vestiging van coffeeshops in onze gemeente laten we niet toe.
- Snel herstellen van vernielingen aan gemeentelijke eigendommen en inzet op een schone leefomgeving.
- Erop toezien dat onze brandweervrijwilligers én onze jeugdbrandweer de waardering vanuit de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) maar ook van college en gemeenteraad krijgen die zij verdienen.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.2.2.1. We investeren de komende jaren samen met onze ketenpartners extra in preventie

Omschrijving

We investeren in en werken samen met partijen die een (wettelijke) taak hebben zoals Veilig Thuis, het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland, Intervence en de Raad van de Kinderbescherming. Daarvoor is een nieuwe Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling opgesteld. We hanteren nu een Zeeuwse regiekaart en gebruiken de Zeeuwse Verwijsindex en de Meldcode.

Stand van zaken

Er wordt doorlopend ingezet op preventie, het voorkomen van multi-problem casuïstiek en de aanpak huiselijk geweld- en kindermishandeling. Dit doen we door vroegtijdig met betrokken ketenpartners in gesprek te gaan en samen tot interventies te komen, bijvoorbeeld onder de structuur van het Zorg- en Veiligheidshuis.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.10. We realiseren de nieuwbouw brandweerkazerne Zierikzee

Omschrijving

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van de brandweer en daarmee ook verantwoordelijk voor het realiseren van de nieuwe brandweerpost. Hiervoor is op termijn een uitbreidingsinvestering

noodzakelijk. Het locatieonderzoek voor de huisvesting van een nieuwe Brandweerkazerne en Reddingsbrigade scharniert met de bestuursopdracht Betere Bereikbare Centrumstad Zierikzee en wordt 3e kwartaal 2021 opgeleverd. De realisering is van veel factoren afhankelijk waarbij veel stakeholders zijn betrokken. In een ambitieuze maar ook realistische planning hebben we hiervoor in totaal € 4.000.000 opgenomen over de jaarschijven 2022 tot en met 2024.

Stand van zaken

De bestuursopdracht is in 2021 (voor zover van belang voor de bouw van de kazerne) afgerond met het opleveren van het rapport Betere Bereikbare Centrumstad Zierikzee. Het opleveren van de kazerne is nog steeds voorzien in 2024.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.11. We willen de professionalisering van de handhaving verder vorm kunnen geven

Omschrijving

Om de professionalisering te bereiken, wordt de flexibele schil van inhuur omgezet in vaste formatie door het beschikbare inhuurbudget mede in te zetten voor het aantrekken van vaste krachten handhaving leefbaarheid. We werken verschillende doorgroeivarianten uit om de formatie door te laten groeien naar een handhavingsteam van voldoende omvang en kwaliteit voor een adequate handhaving en voldoende zichtbaarheid in al onze kernen. Dit wordt bij behandeling van de kadernota voor de begroting 2022-2025 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. Uitgangspunt hierbij is het realiseren van een team handhaving in vaste dienst met voldoende perspectief om in dienst van onze gemeente te blijven, zoals een passend salarisniveau en goede opleidings- en ontwikkelingsmogelijkheden.

Stand van zaken

Dit onderwerp is door gebrek aan tijd doorgeschoven naar Q1 2022. De voorbereidingen voor het verandertraject zijn gaande. De raad zal Q1 2022 in ieder geval worden geadviseerd over het afbouwen van de flexibele schil, het gebiedsgericht werken en perspectief op een passend salaris niveau in een momenteel zeer dynamische arbeidsmarkt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.2. We evalueren het IVP 2019-2022

Omschrijving

Het integraal veiligheidsprogramma en de uitvoering daarvan evalueren we in 2022. De uitkomst is input voor het nieuw op de stellen Integrale Veiligheidsprogramma 2023-2026.

Stand van zaken

In 2021 is nog niet gestart met de evaluatie van het integraal veiligheidsprogramma. De planning is echter gemaakt en in 2022 wordt de evaluatie uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.3. We stellen het IVP 2023-2026 en de jaarlijkse uitvoeringsplannen op

Omschrijving

In samenwerking met interne en externe stakeholders stellen we na de evaluatie in 2022 het nieuwe integrale Veiligheidsprogramma 2023-2026 op. Dit programma met de daarin voorgestelde doelstellingen en prioriteiten leggen we ter besluitvorming aan uw raad voor.

Stand van zaken

In 2021 is gestart met de eerste fase van het opstellen van het nieuwe integrale veiligheidsprogramma 2023-2026, namelijk de dataverzamelingsfase. Door het Centraal Bureau voor de Statistiek is de veiligheidsmonitor 2021 uitgevoerd, welke onder andere als input dient voor het nieuwe integrale veiligheidsprogramma.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.4. We zetten de doorontwikkeling professionalisering Handhaving door

Omschrijving

We gaan door met de doorontwikkeling van het team handhaving. De professionalisering van de handhavers leefbaarheid is daar een speerpunt in. We blijven inzetten op het opleiden van personeel en creëren doorgroeimogelijkheden binnen het team.

Stand van zaken

Het opleiden loopt goed, maar het probleem is dat er een hoger verloop is van handhavers door een toegenomen vraag bij andere diensten zoals politie, douane en Koninklijke Marechaussee. Dit in combinatie met de coronacrisis heeft voor vertraging bij de doorontwikkeling gezorgd. In Q 4 2021 zijn we doorgestart met de doorontwikkeling, met het creëren van een tijdelijke functie van ploegchef en hebben we een start gemaakt met gebiedsgebonden werken.

Het handhavingsteam heeft zich daarentegen wel professioneel doorontwikkeld, werken nauwer samen met de politie en de kwaliteit van verslaglegging en rapportages zijn verbeterd, mede door de invoering van het systeem Sygmax City Control. Ook hebben in 2021 samen met de politie gewerkt aan een handavingsarrangement, waarin we allerhande afspraken en taakverdeling tussen politie en handhavers hebben vastgelegd. Het formeel vaststellen van deze zaken in de bestuurlijke driehoek is voorzien in Q2 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.5. We continueren beleid Veilige publieke taak om ons personeel te ondersteunen

Omschrijving

We accepteren onder geen enkel beding agressief of gewelddadig gedrag naar (eerste) hulpverleners, onze handhavers en gemeentelijk personeel. De incidenten die plaatsvinden werken we af volgens ons gemeentelijk agressieprotocol. Voor onze medewerkers is er een vast aanspreekpunt waarbij zij met vragen terecht kunnen en die hen zal bijstaan in de afwikkeling van een incident.

Stand van zaken

Dit is een doorlopend proces. Er zijn in 2021 meerdere medewerkers ondersteund bij het doen van aangifte. Daarnaast is navolging van organisaties als de politie en de veiligheidsregio een start gemaakt met het opstellen van een Bedrijfsopvangteam (BOT) om medewerkers nog betere ondersteuning te bieden bij incidenten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.6. We zetten in op begeleiding van jongeren om goed en veilig om te gaan met vuurwerk

Omschrijving

Via HALT bieden we aan scholen lessen aan over vuurwerkoverlast en omgaan met groepsdruk. We stemmen het in te kopen lespakket af op de diensten die we van andere aanbieders op het gebied van jeugd afnemen.

Stand van zaken

In 2021 zijn lessen ingekocht via Halt voor het onderwijs. Bij vuurwerkoverlast zien we vaak een relatie met groepsdruk en middelengebruik. Om die reden had de inhoud van de lessen in het onderwijs betrekking op "hoe omgaan met groepsdruk". Halt heeft naast deze groepslessen lichte ondersteuning aangeboden. Zij werkten in 2021 hierbij samen met 1NUL1 en het SMWO.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.7. We zetten in op een uitsterfbeleid voor kansspel- en gokhallen

Omschrijving

Wij hebben uw raad geïnformeerd over de werking van de Europese dienstenrichtlijn in dit kader. Het gevolg is dat vergunningen een maximale duur van 10 jaar kunnen hebben. Daarna ontstaat een afwegingskader voor het opnieuw op de markt zetten van een vergunning. Hierover is nog geen jurisprudentie ontwikkeld. Zodra hier sprake van is nemen wij uw raad mee in de richting waarin deze zich ontwikkeld en welke beleidskeuzes uw raad kunt maken. Wij handelen inmiddels volgens de Europese dienstenrichtlijn.

Stand van zaken

Het uitsterfbeleid is door de vaststelling van de Speelautomatenverordening 2019 omgezet naar een beleid voor één speelautomatenhal. Er is geen uitgangspunt van een nul-beleid meer. De exploitatievergunning heeft een looptijd van 15 jaar en we voldoen hiermee aan de Europese Dienstenrichtlijn. Afgelopen jaar (2021) zijn in dit dossier dan ook geen activiteiten verricht.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.8. We zetten in op een visie op dekkende adequate brandweezorg op de lange termijn. Het Regionale Dekkingsplan borgt ook voor onze gemeente een duurzame brandweezorg

Omschrijving

We kijken scherp mee met het actualiseren van het Regionaal dekkingsplan van de Veiligheidsregio Zeeland en het nieuwe Regionale Beleidsplan. Deze documenten borgen voor onze gemeente een duurzame brandweezorg. Daarbij zijn we kritisch op de kosten.

Stand van zaken

Het nieuwe regionaal beleidsplan 2022-2025 is in 2021 door de VRZ opgesteld en in februari 2022 behandeld in de gemeenteraad. Bij de vastgestelde zienswijze is nadrukkelijk stilgestaan bij het kostenaspect en financiële onderbouwing. Het borgen van een duurzame brandweezorg krijgt een vervolg in de uitvoering van programma 1 (toekomstbestendige brandweezorg) van het regionale beleidsplan.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.2.2.9. We houden vinger aan de pols wat betreft de aanrijtijden van de hulpdiensten en vragen aandacht voor het terugdringen van (structurele) overschrijdingen van de normen

Omschrijving

We analyseren de periodieke terugkoppeling vanuit politie, brandweer en ambulance over de staat van de opkomsttijden. Bij onredelijke overschrijding vragen we via de bestuurlijke overleggen om verbetering.

Stand van zaken

Er zijn in 2021 geen incidenten gemeld rond de opkomsttijd van de hulpdiensten. Het is en blijft een doorlopend aandachtspunt in de bestuurlijke overleggen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DOELSTELLINGEN SUBPROGRAMMA 2.2

GR Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ)

OLAZ draagt bij aan het handhaven van de publieke gezondheid en een goed woon-, werk- en leefmilieu, door het milieuvriendelijk en maatschappelijk verantwoord verwijderen en laten verwerken van afvalstoffen, met aandacht voor hergebruik.

GR Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

Deze verplichte dienst draagt bij aan een goed woon-, werk- en leefmilieu. Daartoe verstrekt ze omgevingsvergunningen en handhaaft ze vergunningen en algemene regels.

Stichting Dataland

Deze stichting draagt bij aan een rechtmatige wijze van gegevensbeheer en –gebruik, door informatie op een wettelijk geoorloofde wijze te verzamelen, te koppelen, te analyseren en te bewaren.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum Zuid-West Nederland (RIEC)

Het RIEC heeft als doel het terugdringen van criminaliteit, door het verzamelen en analyseren van informatie over vermeend crimineel gedrag en mogelijke ondermijningsactiviteiten, en voorziet politie, justitie en burgemeesters van gerichte adviezen en informatie om op te kunnen treden en maatregelen te nemen.

Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland

Het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland koppelt de justitiële keten en de zorg- en welzijnketen fysiek aan elkaar om op een zo effectief mogelijke wijze criminaliteit, recidive en overlast tegen te gaan en daarmee de (sociale) veiligheid in Zeeland te verhogen.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-32.026.489	-37.715.534	-37.175.958	539.576
Baten	18.167.460	20.328.934	20.410.250	81.316
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-13.859.029	-17.386.600	-16.765.709	620.891
Stortingen	-26.450	-45.855	-54.547	-8.692
Onttrekkingen	200.000	2.416.974	2.392.974	-24.000
Mutaties reserves	173.550	2.371.119	2.338.428	-32.691
Gerealiseerd resultaat	-13.685.479	-15.015.481	-14.427.281	588.200

TOELICHTING EXPLOITATIE

Extra dotatie aan de voorziening vuilverwerking, incidenteel nadeel van € 587.000

Sinds 2020 neemt de Belastingdienst het standpunt in dat gemeenten handelen als btw-ondernemer bij de gescheiden inzameling van verpakkingsmaterialen. Aan dit standpunt heeft de Belastingdienst terugwerkende kracht tot 2015 verbonden. Hierdoor hebben we de afgelopen jaren de btw op de kosten van het gescheiden inzamelen van verpakkingsmaterialen ten onrechte meegenomen als last die drukt op de voorziening vuilverwerking. Dit is met terugwerkende kracht tot 2015 gecorrigeerd via een extra dotatie van € 587.100 aan de voorziening vuilverwerking.

Budgettair resultaat exploitatie Riolering, incidenteel nadeel van € 452.000

Binnen de exploitatie van de Riolering waren er hoofdzakelijk de volgende afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Lagere kosten onderhoud hoofdriolen	€ 153.000
Hogere opbrengst rioolheffingen	€ 84.000
Per saldo positief resultaat	€ 237.000

Dit positieve resultaat wordt toegevoegd aan de voorziening GRP, waardoor het geen effect heeft op het jaarrekeningsaldo.

Daarnaast worden vanuit de gemeentelijke begroting kosten aan de Riolering toegerekend. In 2021 waren er op dit onderdeel de volgende afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Lagere toerekening BTW ivm hogere verwerkingskosten	€ 422.000
Lagere toerekening overige gemeentelijke lasten (o.a. rente en overhead)	€ 30.000
Per saldo	€ 452.000

Door lagere toerekening vindt er een lagere onttrekking plaats uit de voorziening GRP en leidt daardoor tot een incidenteel nadeel in het jaarrekening saldo.

Inkomsten begraafplaatsen, incidenteel voordeel van € 131.000

Het afgelopen jaar zagen we helaas een aanzienlijke stijging in het aantal overlijdens. Hierdoor zijn meer graven uitgegeven dan in voorgaande jaren. Daarnaast zien we een trend dat de onderhoudskosten van de graven voor een langere periode worden afgekocht. In 2021 hebben meer rechthebbenden het onderhoud afgekocht waardoor de inkomsten zijn gestegen.

Doorbelaste salarislasten en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel voordeel van € 487.000

Voor deze afwijking verwijzen wij u naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead.

Onderhoud wegen, incidenteel nadeel van € 123.000

Bij het wegenonderhoud hebben we vanuit de bestuursopdracht creëren budgettaire ruimte het kwaliteitsniveau van de wegen naar beneden bijgesteld met een verwachte structurele besparing van € 400.000. In 2021 is deze besparing niet volledig gerealiseerd. Door het verlagen van het kwaliteitsniveau kom je vlugger op het moment dat direct ingrijpen noodzakelijk is om veiligheidsproblemen te voorkomen. Hierdoor zijn er in 2021 in totaliteit meerkosten gemaakt van ongeveer € 250.000. Voor een verdere inhoudelijke toelichting verwijzen we naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Hiertegenover staat een incidenteel voordeel van € 130.000 doordat de verwachte wortelopdruk achteraf, mede door de relatief natte zomer, is meegevallen. Bovendien zijn er ook werkzaamheden doorgeschoven naar 2022 doordat een aantal opdrachten doorlopen naar het nieuwe jaar. De financiële consequenties hiervan verwerken we via de de eerste financiële rapportage 2022.

Groenbeheerplan, incidenteel voordeel van € 112.000

Door een prioritering in capaciteit zijn er minder projecten uitgevoerd binnen het groenbeheer. Bovendien zijn er groen-onderdelen meegenomen binnen de budgetten van civiele projecten.

Verkeersmaatregelen N57/N59, incidenteel voordeel van € 200.000

Voor de aanleg van de rotondes in de Kraaijensteinweg verstrekken we een bijdrage aan Rijkswaterstaat. De eerste termijn is al voldaan maar de tweede termijn betalen we pas na afronding van de werkzaamheden. Omdat de afronding pas in 2022 plaatsvindt schuift de betaling van de tweede termijn van onze bijdrage door naar 2022. Dit betekent overigens ook dat er in 2021 geen onttrekking van dit bedrag uit de reserve uitvoering strategische visie nodig is. Deze reserve is gekoppeld aan de algemene dekkingsmiddelen. We nemen beide mutaties mee in de eerste financiële rapportage 2022.

Transitiefonds (sloop-en saneringsfonds woningen), incidenteel voordeel van € 1.000.000

Het officieel instellen van het transitiefonds is gekoppeld aan de Structuurvisie Wonen. Deze leggen we pas in 2022 aan u voor. Om die reden zijn er ook nog geen uitgaven gedaan ten laste van het fonds in 2021. Dit betekent overigens ook dat er in 2021 geen onttrekking van dit bedrag uit de reserve uitvoering strategische visie nodig is. Deze reserve is gekoppeld aan de algemene dekkingsmiddelen.

Omdat de planvorming nog niet was afgerond of de omgevingsvergunning nog niet was verleend zijn er in 2021 minder transitievergoedingen opgelegd. Bovendien is er één plan van voor 2021 ingetrokken. Dit nadeel (€ 54.000) verloopt budgettair neutraal omdat er ook geen toevoeging aan de algemene reserve plaats heeft gevonden voor hetzelfde bedrag.

Verkoop erfpachtpercelen, per saldo nihil

Van vier erfpachtpercelen hebben we in 2021 het blooteigendom verkocht. De afboeking van de boekwaarde van deze percelen leidt tot een incidenteel nadeel van € 149.000. Aan de batenkant komt het voordeel terug bij de verkoop van de gronden.

Leges omgevingsvergunningen, incidenteel nadeel van € 471.000

Het volume van de bouwsom was in 2021 lager dan gemiddeld. We hebben minder grote aanvragen binnen gekregen voor de activiteit bouw waardoor we voor dat onderdeel een minderopbrengst van € 521.000 melden.

Bij de activiteit strijdig gebruik melden we een voordeel van € 61.000. Omdat de woningverkoop stagneert gaan bewoners steeds vaker hun eigen woning opknappen waarbij we dan soms leges opleggen voor deze activiteit.

Degeneratievergoedingen wegen, incidenteel voordeel van € 348.000

In 2021 hebben diverse partijen graafwerkzaamheden verricht onder onze wegen. Hiervoor brengen wij een degeneratievergoeding in rekening. Rekening houdend met externe kosten voor toezicht is er in 2021 sprake van een meeropbrengst van € 348.000. Ruim € 250.000 hiervan heeft betrekking op de aanleg van glasvezel. Omdat nu nog niet duidelijk is of en wanneer er herstelwerkzaamheden nodig zijn door degeneratie komt dit saldo nu ten gunste van het rekeningresultaat.

Exploitatieovereenkomst MFC Malta, incidenteel nadeel van € 184.000

Een grondverkoop binnen deze exploitatieovereenkomst is in 2021 niet gerealiseerd. Dit komt doordat deze verkoop gekoppeld is aan het tijdstip van onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning. Naar verwachting zal dit in 2022 zijn. Hierdoor heeft er ook geen toevoeging plaatsgevonden aan de algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf. De consequenties voor 2022 verwerken we via de eerste financiële rapportage 2022.

Specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving (corona), incidenteel nadeel van € 102.000

Begin 2021 hebben wij van het ministerie van Justitie en Veiligheid een specifieke uitkering gekregen voor het tijdelijk in dienst nemen van personeel of extra inhuur in te zetten ter ondersteuning bij toezicht en handhaving op coronamaatregelen.

We kunnen kosten declareren tot een bedrag van € 23.000 zodat we het restant van de uitkering (€ 125.000 -/- € 23.000) als terugbetalingsverplichting hebben opgenomen.

Projecten energieke gemeenten en aquathermie, per saldo nihil

De projecten energieke gemeenten en aquathermie lopen over meerder jaarschijven. In 2021 zijn er ongeveer € 78.000 minder lasten gemaakt maar daardoor is er ook minder subsidie aan de batenkant verantwoord. De consequenties voor 2022 (doorschuiven van lasten en subsidies) verwerken we via de eerste financiële rapportage 2022.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Herinrichting Dorpsstraat Scharendijke, voordeel € 215.000

In het laatste kwartaal van 2021 zijn de werkzaamheden in de Dorpsstraat gestart, maar zijn er voornamelijk ondergrondse werkzaamheden aan kabels en leidingen en riolering verricht, waardoor het

budget voor bovengrondse inrichting niet geheel ingezet is. In de eerste maanden van 2022 ligt de focus op de bovengrondse herinrichting.

Herinrichting Kerkring Renesse, voordeel € 311.000

In het laatste kwartaal van 2021 zijn de werkzaamheden aan de Kerkring gestart, maar zijn er voornamelijk ondergrondse werkzaamheden aan kabels en leidingen en riolering verricht, waardoor het budget voor bovengrondse inrichting niet geheel ingezet is. Bovendien zijn enkele werkzaamheden vertraagd door corona gevallen bij (onder)aannemers. In de eerste maanden van 2022 ligt de focus op de bovengrondse herinrichting.

Vervanging vrijverval riolering, voordeel € 148.000 (per saldo nihil)

Door de ontwikkelingen binnen beheer is er in 2021 pas op de plaats gemaakt aangaande uitgaven vervangingen. De planning en het inzicht is tegen het licht gehouden om in 2022 door te ontwikkelen. Dit heeft als oorzaak dat we in 2021 alleen het strikt noodzakelijke opgepakt hebben.

Aanleg 80 extra parkeerplaatsen Noorderpolder, voordeel € 191.000

Vanwege tijdelijk capaciteitsgebrek, bij zowel het gemeentelijk apparaat als in de aannemerij, is dit jaar geen uitvoering gegeven aan deze investering. De verwachting is dat dit project in 2022 wordt afgerond.

Sub-Programma 2.3 Leefbare kernen met betrokken inwoners

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Schouwen-Duiveland is een prachtig stuk Zeeland, waar het prettig wonen is. De inwoners zijn betrokken. Zij nemen verantwoordelijkheid voor zichzelf en elkaar en voor de noodzakelijke voorzieningen in hun woon- en leefomgeving. Door betrokkenheid en actief burgerschap is invulling gegeven aan de toenemende zorgvraag, veroorzaakt door vergrijzing en krapte op de arbeidsmarkt. Ook deeltijdinwoners dragen hieraan bij.

Er is een model van communicerende vaten gerealiseerd tussen professionele zorg en informele zorg. Minder inzet van overheid en professionele zorg- en welzijnsinstellingen leidt tot evenredige toename van meer informele vormen van ondersteuning zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg en zelfhulp. De gemeenschap heeft collectieve veerkracht.

BELEIDSINDICATOREN

Naam indicator	Eenheid	Bron	Waarde
Niet sporters	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	55,4

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.3.1. We faciliteren sociaal maatschappelijke en culturele initiatieven van burgers die de leefbaarheid bevorderen.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Wijkontwikkeling Poortambacht
- Algemene subsidieverordening – beleidsregels leefbaarheid en cultuur en evenementen
- Wijkraden Zierikzee
- Welzijns- en preventiewerk
- Faciliteren samenwerkingsproject Groen Verbindt (o.a. door cofinanciering POPIII/Leaderbeschikking)
- Subsidies volksfeesten

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.3.1.1. We voeren de Uitvoeringsagenda sociaal domein uit

Omschrijving

Om de vijf maatschappelijke resultaten te bereiken voeren we activiteiten en projecten uit en stellen we beleid op. Het stellen van prioriteiten en aanbrengen van focus doen we zoveel als mogelijk in samenspraak en co-creatie met onze partners en inwoners. Vaak wordt de daadwerkelijke uitvoering opgepakt door derden. Als organisaties of inwoners met een initiatief komen dat bijdraagt aan de gemeentelijke doelstellingen, faciliteren we dit.

De nieuwe aandachtspunten en gewenste ontwikkelingen uit de brede evaluatie van het sociaal domein van 2019 zijn opgenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda vanaf 2020.

Stand van zaken

We hebben uitvoering gegeven aan de uitvoeringsagenda sociaal domein. Deze geeft richting aan de uitvoering van veel verschillende activiteiten, die we in onderlinge samenhang uitvoeren. Enkele voorbeelden van beleidsactiviteiten en projecten die in 2021 zijn uitgevoerd, zijn het opstellen van nieuw beleid inburgering en schuldhulpverlening en het opstellen van de businesscase jongerenwerk.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.1.2. We stimuleren experimenten in het sociaal domein

Omschrijving

Vanaf 2015 is structureel vernieuwingsgeld beschikbaar gesteld om experimenten en mogelijkheden tot vernieuwing in het sociaal domein te faciliteren en te ondersteunen. Doel is inwoners te ondersteunen met voorliggende algemene voorzieningen, waardoor minder maatwerkvoorzieningen nodig zijn. Ook de komende jaren blijft de gemeente bijdragen aan vernieuwende initiatieven die de (collectieve) draagkracht van inwoners en de leefbaarheid in de samenleving versterken. We evalueren de beleidsregel innovatie binnen het traject 'evaluatie subsidiebeleid' en de daarbinnen opgenomen herziening van de beleidsregels.

Stand van zaken

We hebben het 'innovatiebudget sociaal domein' aan uiteenlopende zaken uitgegeven. Bijvoorbeeld aan het mobiliteitstraject van het Rode Kruis in Burgh-Haamstede, werkconferenties voor het realiseren van de Lokale Inclusie Agenda, de aanschaf van een datawarehouse, het onderzoek naar kostenverhogende factoren in de zorg in Zeeland, een corona-actie om de zorgaanbieders en maatschappelijke instellingen een hart onder de riem te steken en het jaarlijkse magazine Vitaal Schouwen-Duiveland.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.1.3. We evalueren de resultaten van de uitvoering van de Uitvoeringsagenda en de experimenten in het sociaal domein

Omschrijving

In 2019 hebben we een brede evaluatie van het sociaal domein uitgevoerd. Hier komen nieuwe aandachtspunten en gewenste ontwikkelingen uit voor de komende jaren. Deze zijn opgenomen in de nieuwe uitvoeringsagenda vanaf 2020.

Experimenten en pilots in het sociaal domein hebben verschillende doorlooptijden en worden zowel tussentijds als na afloop van het experiment of de pilot geëvalueerd.

Stand van zaken

We hebben uitvoering gegeven aan de uitvoeringsagenda sociaal domein. Deze geeft richting aan de uitvoering van veel verschillende activiteiten, die we in onderlinge samenhang uitvoeren. Ook de aandachtspunten uit de brede evaluatie van het sociaal domein komen terug in de uitvoeringsagenda. We hebben de financiële tekorten Jeugd en Wmo teruggebracht, gewerkt aan een beter samenspel tussen informele en formele voorzieningen door het scholen en inzetten van (informele en formele) cliëntondersteuners en een betere informatievoorziening. Een aantal punten zijn nog niet afgerond, zoals passende huisvesting voor alle leeftijdsgroepen, het bereiken van inwoners die de weg niet (kunnen) vinden of het verder verlagen van de drempel tot de integrale toegang.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.1.4. We faciliteren sociaal maatschappelijke en culturele initiatieven van burgers die de leefbaarheid bevorderen als deze voldoende draagvlak hebben en voorzien in een gezamenlijk gevoelde behoefte.

Omschrijving

Ook de komende jaren blijft de gemeente bijdragen aan vernieuwende initiatieven die de (collectieve) draagkracht van inwoners en de leefbaarheid in de samenleving versterken. De bijdrage kan zowel inhoudelijk, door inzet van expertise en capaciteit, als financieel zijn via bijvoorbeeld het beschikbaar gestelde innovatiebudget sociaal domein. Wij houden hierin een regisserende rol.

Stand van zaken

De aanvraag voor middelen van het transformatiefonds Ambulantisering GGZ Zeeland is goedgekeurd, waardoor een zelfregiecentrum kan worden gerealiseerd op Schouwen-Duiveland.

De Oosterschelderegio heeft zich twee jaar ingezet als koploper cliëntondersteuner, een project dat mede gefinancierd werd door VWS. In het project zijn verbindingen gelegd, communicatieproducten ontwikkeld en activiteiten gestart. De opbrengsten zijn gepresenteerd in de slotbijeenkomst op 25 februari 2021. Het digitale platform Zeeland Zorgt Samen is een goed voorbeeld van een initiatief dat de samenwerking tussen vrijwilligers en professionals ondersteunt. De gemeente Schouwen-Duiveland heeft samen met SMWO zes vrijwilligers opgeleid tot meedenker. Na de zomer is een pool vrijwillige meedenkers, onder coördinatie van een cliëntondersteuner van SMWO, aan de slag gegaan. Er zijn al verschillende vragen door de vrijwillige meedenkers opgepakt. Verder is er een communicatietoolkit opgeleverd, waarmee verwijzers, inwoners en mantelzorgers worden geïnformeerd over cliëntondersteuning.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.1.5. We ontwikkelen met provincie en lokale samenleving het organisatiemodel Integrale mobiliteit Schouwen-Duiveland/SD op Weg

Omschrijving

Het gezamenlijke uitgangspunt is dat door middel van een integrale aanpak het thema mobiliteit op Schouwen-Duiveland meer vorm en structuur krijgt en uiteindelijk een positieve verandering teweeg brengt rondom vervoer, werkgelegenheid, leefbaarheid, duurzaamheid en bereikbaarheid. De onderlinge afstemming en verbinding leidt tot versterking van de afzonderlijke initiatieven en efficiency door combinatie van vervoersvragen en vervoersstromen. Daartoe is het mobiliteitsplatform SD op Weg opgezet dat in de komende periode een vaste en robuuste vorm moet krijgen.

Stand van zaken

In 2021 is de Regionale Mobiliteitsstrategie Zeeland (RMS) in ontwerp door Gedeputeerde Staten van Zeeland aangeboden en door het college vastgesteld. Met name in het onderdeel Fijnmazig vervoer past het concept van het Mobiliteitsplatform SD op Weg en de daarbinnen functionerende (sociale) mobiliteitsinitiatieven. In de komende periode wordt verder geëxperimenteerd met pilots om het samenspel maar ook de verhouding tussen vrijwillige initiatieven en beroepsmatig vervoer verder vorm te geven.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.1.6. We stimuleren en faciliteren initiatieven in het project Integrale mobiliteit Schouwen- Duiveland/SD op Weg

Omschrijving

Het plan voor de integrale aanpak van mobiliteit Schouwen-Duiveland is ontwikkeld op initiatief van verschillende partijen en burgers die ideeën hebben over sociale mobiliteit en bereikbaarheid met als doel de leefbaarheid in kernen en het eiland als geheel te vergroten. De beoogde doelstellingen en resultaten van de initiatieven worden in hoge mate door de initiatiefnemers zelf geformuleerd. Als gemeente hebben wij een ondersteunende rol en een houding die gelijkwaardig en faciliterend is. Tegelijkertijd willen we overzicht, inzicht en invloed omdat dit project aan verschillende beleidsdomeinen raakt waar de gemeente verantwoordelijkheden en taken in heeft. Initiatiefnemers staan zeer open om bij te dragen aan gemeentelijke (sociaal-maatschappelijke en duurzaamheids-) doelen op verschillende domeinen en denken en ontwikkelen mee in slimme combinaties en arrangementen. Met elkaar leren we in dit proces.

Wij willen in 2021 en daarop volgende jaren dit proces verder samen met uw raad doormaken zodat we als bestuur en politiek de juiste rollen en handelingsperspectieven weten te kiezen in nieuwe, sociaal-maatschappelijk georiënteerde, netwerken. In die zin is dit project aan te merken als 'learning by doing' voor het project Netwerksamenleving en netwerkmanagement (vergelijkbaar met Right to Challenge).

Stand van zaken

Het Mobiliteitsplatform SD op Weg heeft een grote meerwaarde op het gebied van leefbaarheid, eenzaamheidsbestrijding, langer actief en gezond blijven deelnemen aan de samenleving, langer zelfstandig thuiswonen en vroegsignalering. Goede mobiliteit en toegang tot voorzieningen is van essentieel belang in grote plattelandsgemeenten (bron: plattelandsonderzoek P10). De ambitie om in 2021 diverse initiatieven verder uit te bouwen is zeer gering tot uitvoering gekomen als gevolg van de beperkende maatregelen door Corona. Mede in het kader van de innovatieprijs StartFoundation zijn wel voorbereidingen getroffen om goed te kunnen starten op het moment dat de beperkende maatregelen vanwege Corona dit op een verantwoorde manier toelaten. Zo zijn aanvullende initiatieven voor Zonnemaire en Bruinisse in samenspraak met de dorps huisbeheerders uitgewerkt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.3.2. We zetten in op een kwaliteitsimpuls voor de kernen en stellen daartoe stads- en dorpsvisies met uitvoeringsprogramma's op.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Periodiek overleg met stads- en dorpsraden, bezoeken van vergaderingen van ondernemersverenigingen en stads- en dorpsraden.
- In samenspraak bezien welke taken stads- en dorpsraden uitvoeren.
- Periodieke schouw met stads- of dorpsraad waarin speelplaatsenbeleid wordt meegenomen.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.3.2.1. We blijven de ontwikkeling van de stads- en dorpsvisies en daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma's ondersteunen binnen de kaders die zijn vastgesteld

Omschrijving

In het tweede kwartaal van 2019 heeft uw raad een besluit genomen over de processen rondom de ontwikkeling van stads- en dorpsvisies. Hierbij is besloten om voor kernen met minder dan 1.500 inwoners in principe geen visie (meer) vast te stellen, maar maatwerk te leveren met een concreet uitvoeringsprogramma, eventueel aangevuld met richtinggevende uitspraken over maatschappelijke voorzieningen en/of ruimtelijke knelpunten. Kortom, per kern stellen we een document op dat past bij de aard en de omvang van de kern. In kleine kernen kan een inrichtingsplan voor het 'centrum' (dorpsplein)

wellicht volstaan. Wij willen de interne- en externe communicatie en websites voor de uitvoeringsfase van de stads- en dorpsvisies uniformeren en toegankelijker maken. Concreet betekent dit dat we een algemene website maken met doorverwijzing naar specifieke projectsites voor alle stads- en dorpsvisies die zijn of worden vastgesteld.

Voor een uitgebreide toelichting op de aanwending van de via amendementen beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van stads- en dorpsvisies verwijzen wij u naar de Toelichting op de financiële positie.

Stand van zaken

In 2021 zijn er geen nieuwe dorpsvisie en/of uitvoeringsprogramma's opgesteld, maar zijn er in diverse kernen als uitvloeisel van de gemeentelijke begroting wel kleinschalige werkzaamheden verricht of projecten uitgevoerd om de woon- en leefomgeving van bewoners en ondernemers te verbeteren.

De websites voor bestaande stads- en dorpsvisies hebben een 'technische' update gehad en zijn wat dat betreft weer up to date.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.10. We realiseren een speeltuin in Nieuwerkerk

Omschrijving

Vooruitlopend op de nog op te stellen dorpsvisie gaan we, in overleg met de dorpsraad, voor dit kinderrijke dorp nog voor het zomerseizoen 2021 een speeltuin realiseren. Hiervoor nemen we in 2021 een investeringsbudget op van € 35.000.

Stand van zaken

De speeltuin in Nieuwerkerk is nog niet gerealiseerd vanwege bezwaren tegen de komst van de speeltuin van direct omwonenden. De dorpsraad beraadt zich of een speeltuin op deze of een andere locatie in Nieuwerkerk nog gewenst is.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.11. We faciliteren het opstellen van het Dorpsplan Zonnemaire

Omschrijving

In samenwerking met de dorpsraad Zonnemaire is in 2020 gestart met het opstellen van een dorpsvisie. Dit proces is als gevolg van de coronacrisis vertraagd. We zetten dit in 2021 voort. Voor de verdere uitwerking hiervan stellen we voor 2021 een bedrag van € 25.000 beschikbaar vanuit het jaarlijkse budget voor de ontwikkeling van dorpsvisies voor kernen met minder dan 1.500 inwoners

Stand van zaken

De dorpsraad van Zonnemaire kiest ervoor om het plan zelfstandig op te stellen. Door coronamaatregelen is de uitvoering flink vertraagd. Het organiseren van bewonersavonden was fysiek niet mogelijk, waardoor de dorpsraad ervoor koos om het traject uit te stellen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.12. We ondersteunen het realiseren van een buurtplek in Zonnemaire

Omschrijving

Vooruitlopend op de realisatie van het uitvoeringsplan Zonnemaire realiseren we in 2021 samen met het dorp /de dorpsraad de buurtplek Zonnemaire waar al vanaf 2017 over wordt gesproken. Hiervoor in nemen we in 2021 een investeringsbudget op van € 50.000.

Stand van zaken

De binnentuin aan de Julianastraat/Margrietstraat is in 2021 gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.13. We faciliteren het opstellen van het Dorpsplan Sirjansland (Right to Challenge)

Omschrijving

De dorpsraad Sirjansland heeft de gemeente uitgedaagd om zelf een dorpsplan op te stellen. De samenwerkingsovereenkomst hiervoor is op 30 juni 2020 ondertekend. Daar waar nodig ondersteunen we de dorpsraad bij de uitvoering van deze challenge in de vorm van advies, aanreiken van netwerkcontacten en tips.

Stand van zaken

In maart 2021 heeft de dorpsraad Sirjansland het dorpsplan aan ons aangeboden en daarmee is de uitdaging (Right to Challenge) afgerond. In september heeft de gemeenteraad besloten over de bijdrage van de gemeente aan de uitvoering van het dorpsplan die gestart wordt in 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.14. We faciliteren het opstellen van het Dorpsplan Dreischor

Omschrijving

Dit traject is samen met de dorpsraad en lokale gemeenschap opgepakt en werken we verder uit. Voor het in 2021 opstellen en realiseren van een verkeerscirculatie- en parkeerplan van Dreischor nemen we een budget op van € 10.000 op.

Stand van zaken

In 2021 is het budget ingezet voor onderzoek en een participatie traject in samenwerking met een adviesbureau. Begin 2022 worden hier de resultaten van verwacht. Eventuele aanbevelingen worden uitgevoerd in het project herinrichting kerkring.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.15. We ondersteunen de dorpsraad Dreischor bij het plaatsen van nieuwe speeltoestellen

Omschrijving

De dorpsraad verkent of het mogelijk is om bij de kinderopvang/basisschool De Klimop nieuwe speeltoestellen te plaatsen, die vervolgens door het hele dorp gebruikt kunnen worden. Hiervoor nemen we voor 2021 een budget van € 5.000 op dat beschikbaar gesteld wordt, zodra de dorpsraad van Dreischor met een plan komt voor deze speeltoestellen.

Stand van zaken

De speeltoestellen zijn niet geplaatst. De reden hiervan is dat kort voor het beschikbaar stellen van het budget er al nieuwe toestellen bij de Klimop waren geplaatst.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.16. We geven een impuls aan het kabouterbos in Dreischor

Omschrijving

Op initiatief van een aantal inwoners van Dreischor is er een kabouterbos opgezet in Dreischor. Dit initiatief is een groot succes en wordt gedragen door dorpsraad en inwoners. Om dit initiatief een impuls te geven stellen wij € 1.000 beschikbaar voor investeringen om dit verder te ontwikkelen, gedacht kan onder andere worden aan verlichting of aankleding. Dit bedrag wordt ter beschikking gesteld via de Dorpsraad.

Stand van zaken

Het bedrag van € 1.000 voor het verder aankleden van het kabouterbos in Dreischor is beschikbaar gesteld aan de Dorpsraad.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.17. We ondersteunen het initiatief 'Rondje Dreischor'

Omschrijving

Op initiatief van een aantal inwoners wordt er een 'Rondje Dreischor' ontwikkeld. Dit gebeurt in overleg met de dorpsraad en andere lokale stakeholders. Hiervoor stellen we via de Dorpsraad € 1.000 beschikbaar.

Stand van zaken

Het bedrag van € 1.000 voor het rondje Dreischor is beschikbaar gesteld aan de Dorpsraad.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.18. We faciliteren het opstellen van het Dorpsplan Ellemeet

Omschrijving

Dit traject is samen met de dorpsraad en lokale gemeenschap opgepakt en werker we verder uit.

Stand van zaken

Het dorpsplan Ellemeet heeft vorm gekregen in het realiseren van beweegpark De Wuisse. De eerste fase, het plaatsen van fitnessstoestellen en het inzaaien van bloemenranden, is in 2021 uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.19. We faciliteren het opstellen van het Dorpsplan Ouwerkerk

Omschrijving

We faciliteren in 2021 het opstellen van een uitvoeringsplan Ouwerkerk. Binnen dit proces worden in ieder geval de mogelijkheden onderzocht om een aantrekkelijk en toegankelijk (wandel)pad door het buitengebied te realiseren voor inwoners, toeristen en bezoekers van het Watersnoodmuseum. Daarnaast wordt onderzocht of en zo ja hoe het sportpark 't Eultje' een andere bestemming kan krijgen. Voor dit onderzoek stellen we in 2021 een budget beschikbaar van € 25.000.

Stand van zaken

Met de dorpsraad Ouwerkerk is afgesproken het opstellen van een dorpsplan uit te stellen vanwege de pandemie en omdat eerst de herontwikkeling van sportpark 't Eultje wordt opgepakt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.2. We faciliteren de uitvoering van het meerjarig uitvoeringsprogramma stadsvisie Brouwershaven

Omschrijving

In de afgelopen periode zijn een aantal actiepunten opgeleverd zoals Greenport/Ecokaai en de brug over de sluis. Daarnaast is er fors geïnvesteerd in het Oude Haven. In 2021 gaan we samen met de stadsraad Brouwershaven verder met het uitvoeringsprogramma dat voorziet in verbeteringen van de fysieke ruimte.

Een project met mogelijke impact is het Herbestemmingsonderzoek Grote of Sint Nicolaaskerk. Nauw overleg met alle betrokken partijen loopt in het kader van dit onderzoek. Daarnaast zetten we in op de realisatie van de herinrichting van de Markt.

Via deze programmabegroting worden de volgende uitbreidingsinvesteringen opgenomen uit de beschikbare gelden voor de Masterplannen en stads- en dorpsvisies:

- Zichtbaar maken en opknappen wallen en redoutes (2021) € 11.500
- Bebording in kern eenduidig en actueel maken (2021) € 28.750
- Herinrichting Markt (incl. Haven Noord- en Zuidzijde) (2021/2022) € 1.955.000

Bij de programmering van de uitvoering hebben wij het door uw raad aangenomen amendement Uitvoering Marktvisie Brouwershaven (A3 bij Kadernota 2021) betrokken. De uitvoering is reeds verwerkt conform de planning zoals door uw raad is aangegeven. Daarnaast wordt het behoud en de opwaardering van de muziektent betrokken bij de herinrichting van de Markt. Dit onderwerp is recent door de stuurgroep Uitvoering Stadsvisie Brouwershaven behandeld en conform besloten.

Stand van zaken

Voor het zichtbaar maken en opknappen van de wallen redoutes is, wegens de Wet natuurbescherming, een quickscan uitgevoerd. Exacte planvorming wordt met stadsraad en OVB vormgegeven. De bebording in de kern wordt gecombineerd uitgevoerd met de herinrichting van de Markt inclusief Haven Noord- en Zuidzijde die in november 2021 is uitgevoerd is gegaan.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.20. We ondersteunen de realisatie van de verlichting op het oefenterrein van SV WIK in Kerkwerve

Omschrijving

In overleg met Sportvereniging WIK in Kerkwerve is gekozen voor lichtmasten voor het oefenterrein. Deze voetbalvelden worden door meerdere voetbalverenigingen gebruikt maar in de winter zijn ze beperkt bruikbaar wegens lichtgebrek. SV WIK heeft aangegeven in het kader van burgerparticipatie de hoge kostenpost betreffende de graafwerkzaamheden zelf op zich te nemen met leden en dorpsbewoners waardoor de totale kosten beperkt kunnen worden tot € 30.000. Hiervoor in 2021 een investeringsbudget opnemen van € 30.000. In overleg met SV WIK wordt bezien wat de mogelijkheden zijn om via de BOSA subsidie een gedeelte van de lichtmasten op een andere manier te financieren. Daarnaast maakt SV WIK

nog kans om via het tv programma Voetbal International een bedrag te winnen. Mocht SV WIK subsidie krijgen en/of via Voetbal International een bedrag winnen, dan worden deze bedragen in mindering gebracht op het door de gemeente te investeren bedrag en vloeit dan terug in de reserve strategische visie.

Stand van zaken

Eind 2021 is de veldverlichting (inclusief LED-armaturen) rondom veld 2 aangebracht. De vereniging heeft de BOSA-subsidie aangevraagd zodat de definitieve financiële afwikkeling in het eerste kwartaal van 2022 kan plaats vinden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.21. Wij passen de parkeervoorzieningen aan rondom het dorps huis van de kern Noordgouwe

Omschrijving

Voor de kern Noordgouwe is geen dorpsvisie. Voor het aanpassen van de parkeervoorzieningen rondom het dorps huis is door uw raad al een krediet van € 100.000 beschikbaar gesteld. Hierbij betrekken wij het door uw gemeenteraad aangenomen amendement Parkeren Noordgouwe (A4 bij Kadernota 2021). In het amendement doet uw raad een suggestie: los het parkeerprobleem rondom het dorps huis niet op met de keuze voor het opheffen van het groen langs de Pauwstraat. En verplaats de op het schoolplein aanwezige speeltoestellen naar het omliggende park. Deze suggestie nemen we als aanbeveling van uw raad mee naar de werkgroep ten behoeve van de verdere uitwerking en realisatie. Aanvullend starten wij in samenspraak met de dorpsraad een onderzoek naar het parkeren in de Brouwerijstraat en op de Ring. Daar nemen we de mogelijkheden voor een (gedeeltelijk) autovrije Ring bij mee. De kosten voor compensatie van de vervallen parkeerplaatsen op het terrein De Lelie maken we qua investering en consequenties voor de grondexploitatie inzichtelijk en leggen dit in 2021 aan uw raad met een voorstel voor.

Stand van zaken

Door onder andere capaciteitsproblemen is dit in 2021 niet opgepakt. Uit het eerste contact met de Dorpsraad is naar voren gekomen dat er fysieke bijeenkomsten nodig zijn om de problematiek goed in beeld te krijgen. Dit was door de coronamaatregelen niet mogelijk. We zullen dit verder oppakken als de corona maatregelen dit toelaten en er capaciteit beschikbaar is.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.22. Bij dorpsplannen van dorpen met minder dan 1.500 inwoners verlenen we maatwerk

Omschrijving

Kleinere dorpen met minder dan 1.500 inwoners hebben geen dorpsvisie. Hiervoor willen we maatwerk: ondersteuning bij het maken van een dorpsplan of het doen van een aanvraag voor een simpel plan. Hiervoor heeft uw raad in 2020 voor de periode tot en met 2022 jaarlijks een budget beschikbaar gesteld van € 25.000. Zoals hierboven vermeld besteden we dit bedrag voor 2021 aan de dorpsvisie voor Zonnemaire.

Stand van zaken

Vanwege een gebrek aan ambtelijke capaciteit hebben we in 2021 geen nieuwe dorpsvisies en/of uitvoeringsplannen opgesteld, dus ook niet voor Zonnemaire.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.23. Bij de uitvoering van de stads- en dorpsvisies houden we rekening met de toegankelijkheid voor mindervaliden

Omschrijving

Bij de aanpassingen/investeringen die gedaan worden in de openbare ruimte van alle kernen houden wij rekening met toegankelijkheid voor onze mindervalide inwoners en toeristen (inclusiviteit).

Stand van zaken

Wij hebben op regelmatige basis overleg met het platform toegankelijk Schouwen-Duiveland. Daarnaast wordt inclusiviteit meegenomen in het handboek van beheer en betrekken we het platform bij nieuwe projecten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.24. We maken een infographic over de uitvoering van de stads- en dorpsvisies

Omschrijving

Met ingang van de begroting 2022-2025 presenteren en publiceren we bij de gemeentebegroting ook een infographic (in de Wereldregio, tegelijk met de infographics programmabegroting) met daarop een overzicht van de uitvoering van de verschillende masterplannen, stad- en dorpsvisies en de uitvoeringsplannen van de kleinere dorpen. Daarvoor stellen we € 2.500 per jaar beschikbaar.

Stand van zaken

Er is geen specifieke infographic gemaakt voor de stads- en dorpsvisies, die waren integraal onderdeel van de publicatie over de gemeentebegroting.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.25. Bij het opstellen van stads- en dorpsvisies inventariseren we de behoefte aan buitenplaatsen met bewegingstoestellen om jong en oud in staat te stellen op een leuke en ontspannen manier te bewegen

Omschrijving

We richten ons op concrete locaties waar, in het kader van ontmoeten en bewegen, een zodanige inrichting is te realiseren dat een brede leeftijdsgroep gemotiveerd wordt om buiten actief in beweging te komen. In stads- en dorpsvisie nemen we de behoefte aan buitenplaatsen met bewegingstoestellen mee. Dit doen we ook bij herinrichtings- of vervangingsopgaven van speeltuinen en speelpleintjes. In de uitvoering brengen we samenhang aan met het uitvoeringsprogramma Vitaal Schouwen-Duiveland.

Stand van zaken

In Ellemeet is in 2021 de eerste fase van een beweegpark gerealiseerd. Dankzij een particulier initiatief en budget zijn in 2021 plannen uitgewerkt om beweegtoestellen voor ouderen te plaatsen in de kernen Scharendijke, Brouwershaven en Zonnemaire.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.26. We zorgen dat de speeltuinen in onze kernen veilige en schone plekken zijn waar kinderen onbezorgd en veilig kunnen spelen

Omschrijving

Speeltuinen moeten plekken zijn waar kinderen veilig en onbekommerd kunnen spelen. Dat betekent onder andere dat de speeltuinen niet toegankelijk zijn voor honden. Om dat te realiseren worden instrumenten als bebording en handhaving ingezet, ook wordt overwogen om als dat écht nodig is de speeltuinen te omheinen. Indien hiervoor binnen het budget dat beschikbaar is voor speelplaatsenbeleid onvoldoende middelen voorhanden zijn, legt het college bij de kadernota voor de begroting 2022-2025 een voorstel voor aan de gemeenteraad dat voorziet in extra budget.

Stand van zaken

In de APV is opgenomen dat honden verboden zijn op speelplaatsen. Op locaties waar overlast werd ondervonden van honden zijn verbodsborden geplaatst en is handhaving ingezet.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.3. We faciliteren de uitvoering van de dorpsvisie Burgh-Haamstede

Omschrijving

Bij vaststelling van de dorpsvisie Burgh-Haamstede heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om een procesvoorstel op te stellen voor de uitvoering van de dorpsvisie Burgh-Haamstede, in samenspraak met de dorpsraad en ondernemersvereniging en dit procesvoorstel vast te stellen in de stuurgroep. De gemeenteraad heeft daarbij overwogen het van belang te achten dat iemand die onafhankelijk is het proces kan begeleiden. Ons college heeft inmiddels besloten tot het aantrekken van een extern projectleider. Dit is voor een gedeelte op te vangen binnen de begroting van 2020. Voor 2021 voeren we hierover het aanvullend benodigde bedrag van € 50.000 op via de lijst Uitbreidingsvesteringen.

Daarnaast hebben dorpsraad en ondernemersvereniging een verzoek gedaan tot ondersteunen van een draagvlakproces met relevante stakeholders ten behoeve van toekomstige ontwikkelingen wat betreft onroerend goed als herbestemmingen en verplaatsing. Hiervoor is een bedrag van € 45.000 op de lijst Uitbreidingsinvesteringen opgevoerd omdat dit bedrag niet is te vinden binnen de reeds beschikbaar gestelde bedragen voor de uitvoering van de dorpsvisie.

Stand van zaken

In het derde kwartaal van 2021 heeft het college het Procesvoorstel uitvoering Dorpsvisie Burgh-Haamstede vastgesteld, waarmee we de komende jaren aan de hand van een duidelijke organisatiestructuur de projecten uit het bijbehorende uitvoeringsprogramma kunnen voorbereiden en uitvoeren.

Om het grote aantal projecten te kunnen begeleiden maakten we in 2021 gebruik van een externe projectmanager, die samen met de gemeentelijke projectmanager, het integrale proces rondom de diverse projecten en het procesvoorstel heeft aangestuurd. Dit naar tevredenheid van betrokkenen.

In het najaar van 2021 hebben we fors ingezet op middelen om burgers te betrekken bij de uitvoering van de dorpsvisie. Dit in de vorm van promotiefilmpjes, dorpsquiz en talkshows.

Verder heeft de gemeenteraad in oktober 2021 aanvullende kaders voor de verder uitvoering van de dorpsvisie vastgesteld. En hebben dorpsraad en ondernemersvereniging de toezegging dat er middelen vrijgemaakt worden om hen te ondersteunen in het proces rondom de uitvoering van alle projecten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.4. Projecten Burgh-Haamstede

Omschrijving

In 2021 gaan we aan de slag met diverse grootschalige projecten in en rond Burgh-Haamstede, waaronder het opstellen van een cultuurhistorische en landschappelijke analyse, een stedenbouwkundig plan voor Burgh en Haamstede, een verkeersstudie en een programmatische aanpak voor de centra. Daarnaast is in 2021 en in 2022 een krediet van € 250.000 beschikbaar om een aantal kleinere infrastructurele projecten in voornamelijk Nieuw- Haamstede en Westenschouwen voor te bereiden en uit te voeren.

Stand van zaken

In het voorjaar van 2021 heeft het college de volgende documenten vastgesteld, waarvan de raad uiteindelijk in juni 2021 kennis heeft genomen:

- Cultuurhistorische en landschappelijke analyse
- Verkeersstudie
- Strategisch programma centra Burgh en Haamstede

In juni 2021 hebben we verkeersmaatregelen getroffen aan de kruising Kloosterweg/Vertonsweg, kruisnig Vertonsweg/Badweg, het weggedeelte Kloosterweg tussen Badweg en Torenweg , de Strandweg en de Badweg.

Eind 2021 hebben we de herinrichting van het Bosplein in Westenschouwen opgeleverd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.5. Uitvoering dorpsvisie Scharendijke

Omschrijving

Voor de uitvoering van de dorpsvisie Scharendijken wordt gewerkt aan het onderzoek fietsen op de dijk en de planuitwerking Blauwe Boulevard. Hiervoor heeft uw raad de benodigde krediet beschikbaar gesteld bij de vaststelling van de programmabegroting 2020-2023. In 2021 gaan we verder met de projecten die u met hetzelfde vaststellingsbesluit van de benodigde budgetten, inclusief fasering over de jaren, heeft voorzien, te weten de dijktrappen, herinrichting Bethlehemplein fase 2, de herinrichting van de Dorpsstraat en parkeren op voormalige gemeentewerf. Bij de herinrichting van het Bethlehemplein voeren we de beplanting en de verlichting uit conform het plan. Hiervoor nemen we in 2021 een investeringsbudget op van € 50.000.

Stand van zaken

Het Bethlehemplein is december 2021 overgedragen aan beheer van het IB en het UOR. De uitvoering van de herinrichting van de Dorpsstraat is afgelopen najaar gestart en wordt medio Pasen 2022 opgeleverd. Onderdeel van de het plan is de aanleg van een dijktrap. Het ontwerp hiervan werd voorgelegd voor goedkeuring aan het waterschap en de rijksdienst voor monumenten. Realisatie kan plaatsvinden na goedkeuring vergunningen. De onderzoeken "fietsen op de dijk" en de "blauwe boulevard" werden door capaciteitsgebrek niet opgepakt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.6. We overleggen met ondernemers het aantrekkelijk maken van de Dorpsstraat in Scharendijke

Omschrijving

De appartementen die het 'Gat van Scharendijke' gaan opvullen, worden pas rond Pasen 2021 opgeleverd. Het is daarom helaas onmogelijk om de herinrichting van de dorpsstraat Scharendijke op te leveren voor de zomer van 2021. In overleg met ondernemers wordt er bepaald wat er tussen Pasen 2021 en zomerseizoen 2021 wel gedaan kan worden om de openbare ruimte in de Dorpsstraat voor het seizoen 2021 zo aantrekkelijk mogelijk te maken. De middelen die daarvoor eventueel extra nodig zijn worden gedekt uit de reserve Strategische visie. In het najaar van 2021 wordt dan gestart met de herinrichting van de Dorpsstraat. Dit moet afgerond zijn voor Pasen 2022.

Stand van zaken

De recreatieve appartementen (Gat van Scharendijke) zijn medio 2021 opgeleverd en in gebruik. In september 2021 zijn we gestart met de werkzaamheden aan de Dorpsstraat en omgeving. Het betrof eind 2021 vooral ondergrondse werkzaamheden, waarna we in 2022 boven de grond over gaan tot herinrichting. Het parkeerterrein aan de Middelpstraat is eind 2021 wel opgeleverd en in gebruik genomen.

Tevens hebben we eind 2021 een aanvraag watervergunning ingediend voor de aanleg van de trap. Deze kan pas worden verleend, indien het plan ook is goedgekeurd door de gemeentelijke monumentencommissie en daarvoor een omgevingsvergunning is verleend. Aanleg daarom pas medio 2022.

Voor het parkeerterrein op de voormalige gemeentewerkplaats (Dijkstraat) zijn we de ruimtelijke procedure gestart. In het geval van geen beroep start uitvoering medio 2022. Indien er wel beroep wordt ingesteld, is het afhankelijk van de zitting en uitspraak wanneer we kunnen starten met de aanleg.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.7. We onderzoeken het onderbrengen van Dorpshuis “de Putmeet’ te Scharendijke in de Stichting Dorpshuizen Schouwen-Duiveland

Omschrijving

In 2021 wordt onderzocht of en zo ja onder welke voorwaarden en tegen welke kosten Dorpshuis “de Putmeet’ ondergebracht kan worden in de Stichting Dorpshuizen Schouwen- Duiveland. We werken dit uit in een raadsvoorstel (inclusief de financiële consequenties) en leggen dit in het tweede kwartaal van 2021 voor ter besluitvorming.

Stand van zaken

Dorpshuis de Putmeet is per 1 januari 2021 ondergebracht bij de Stichting Dorps- en Gemeenschapshuizen. Hiermee is het voortbestaan van het dorps huis en daarmee de leefbaarheid in Scharendijke gewaarborgd. Het subsidiebedrag dat de Stichting Dorps- en Gemeenschapshuizen ontvangt voor de exploitatie van dit dorps huis (€38.140 in 2021) is nagenoeg gelijk aan het bedrag dat de dorpsraad Scharendijke voorheen ontving voor de exploitatie (€ 38.000).

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.8. We ondersteunen de dorpsraad Scharendijke bij het aanpassen van het voormalig JOP pand

Omschrijving

Het pand waarin voorheen de JOP gevestigd was, is geen eigendom van de gemeente, maar van Zeeuwend. Het huurcontract loopt tot 1 mei 2021. De 'Bende van het Strand' heeft interesse om dit pand te gaan gebruiken. Zij zullen daarover afspraken moeten maken met pandeigenaar Zeeuwend. Als de Bende van het Strand en Zeeuwend overeenstemming bereiken over het gebruik van dit pand, dan moet het pand aangepast worden. In overleg met de Dorpsraad Scharendijke stellen we in 2021 € 10.000 beschikbaar voor het geschikt maken van het voormalige JOP pand voor gebruik door de Bende van het Strand. Dit onder voorwaarde dat Zeeuwend en de bende van het Strand overeenstemming bereiken over een huur- en of gebruiksovereenkomst.

Stand van zaken

In 2021 verleende de gemeente een projectsubsidie van € 10.000,- Daarboven op verstrekken we een budgetsubsidie aan de Bende van het Strand van € 675,- per jaar. Dit voor de jaarlijks aan de woningcorporatie verschuldigde huur en verzekering van het gebouw. Er zijn inmiddels afspraken gemaakt over de verbouwing van het gebouw.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.2.9. We faciliteren het opstellen van het Dorpsplan Nieuwerkerk

Omschrijving

Dit traject is in 2020 door ons opgepakt maar heeft vertraging opgelopen als gevolg van de coronacrisis. We zetten het proces in 2021 voort.

We realiseren in overleg met de dorpsraad een speeltuin in Nieuwerkerk

Vooruitlopend op de nog op te stellen dorpsvisie gaan we, in overleg met de dorpsraad, voor dit kinderrijke dorp nog voor het zomerseizoen 2021 een speeltuin realiseren. Hiervoor nemen we in 2021 een investeringsbudget op van € 35.000.

Stand van zaken

Plan is vanwege gebrek aan ambtelijke capaciteit niet opgesteld in 2021.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.3.3. We ondersteunen en faciliteren vrijwilligers en mantelzorgers.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.3.3.1. We geven uitvoering aan het mantelzorgbeleid

Omschrijving

In 2020 hebben we het mantelzorgbeleid geëvalueerd. De resultaten hebben we aan uw raad ter kennisname voorgelegd. Eén van de conclusies en besluiten was het handhaven van het mantelzorgcompliment en het mantelzorgbloemetje.

Stand van zaken

In 2021 is de beleidsvisie mantelzorg verder uitgevoerd. Het Plan van aanpak van Steunpunt mantelzorg is geactualiseerd, mede met het oog op de gevolgen van corona voor mantelzorgers. Het mantelzorgcompliment over is in 2021 verstrekt in de vorm van Eilandbonnen. Daarnaast was er in 2021 aandacht voor het belang van mantelzorgwoningen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.3.2. We voeren vrijwilligersbeleid uit

Omschrijving

Het vrijwilligersbeleid is in 2018 vastgesteld. In 2019 is gestart met de implementatie van het beleid zoals het uitvoeringsprogramma en het communicatieplan. Het Steunpunt Vrijwilligers van SMWO voert hierbij een coördinerende rol uit.

Stand van zaken

Het Steunpunt Vrijwilligers van SMWO voert het vrijwilligersbeleid uit conform het Uitvoeringsprogramma en Communicatieplan. Het vrijwilligersbeleid verloopt goed, zij het met enige vertraging door ziekte bij het SMWO. Periodieke monitoring vindt plaats vanuit de gemeente.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.3.3.3. We evalueren het Uitvoeringsprogramma vrijwilligersbeleid

Omschrijving

De evaluatie van het uitvoeringsprogramma voeren we eind 2022/begin 2023 uit. De resultaten leggen we aan uw raad voor.

Stand van zaken

De evaluatie van het uitvoeringsprogramma voeren we in 2023 uit. Reden voor enige vertraging is ziekte bij de betreffende medewerkster van het Steunpunt Vrijwilligers van SMWO.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.3.4. We realiseren nieuwe netwerken en verbindingen tussen overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Uitvoeren burgerschouw
- Uitvoering speelplaatsenbeleid
- Faciliteren samenwerkingsproject Groen Verbindt (o.a. door cofinanciering POPIII/Leaderbeschikking)

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.3.4.1. We faciliteren en ondersteunen initiatieven tot het oprichten van sociale (maatschappelijke) ondernemingen (social enterprises) en andere maatschappelijke verbanden

Omschrijving

Passend bij de ontwikkeling van een netwerksamenleving, ondersteunen en stimuleren we actief de opzet van sociale ondernemingen als deze bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. In plaats van het innemen van een meer initiatief nemende en regisserende rol, past hierbij vaak beter een rol als partner. Een concreet voorbeeld waarin we als lokale overheid sociaal ondernemerschap met verschillende partijen actief ondersteunen, is het project Integrale mobiliteit Schouwen-Duiveland. Ook de provincie Zeeland is een ondersteunende partij in deze ontwikkeling. We onderzoeken al doende welke regels in de weg staan om de gewenste doelen te bereiken en zullen, als dit zich voordoet, het mogelijke doen om tot oplossingen te komen binnen de wettelijke kaders.

Stand van zaken

In 2021 zijn diverse samenwerkingsverbanden en sociaal maatschappelijke initiatieven ondersteund. Het portaal "Ik heb een idee" is geïntroduceerd. Dit wordt goed gevonden en er is team vanuit de gemeentelijke organisatie beschikbaar om ideeën en initiatieven te begeleiden. Daarnaast zijn diverse initiatieven ondersteund en begeleid zoals Groen Verbindt, De Peilschaal en als vervolg daarop Act as One. Ondanks de beperkende maatregelen zijn stappen gezet in de ontwikkeling van de dorpsvisie Sirjansland op grond van het Right to Challenge principe. Sociale ondernemingen, zoals de Repairschop, zijn beperkt open geweest als gevolg van de beperkende maatregelen door Corona. Deze initiatieven starten weer op zodra de beperkende maatregelen dit toelaten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-1.084.315	-1.880.917	-1.354.996	525.921
Baten	59.500	59.500	45.074	-14.426
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.024.815	-1.821.417	-1.309.922	511.495
Gerealiseerd resultaat	-1.024.815	-1.821.417	-1.309.922	511.495

TOELICHTING EXPLOITATIE

Tegemoetkoming coronaschade, incidenteel voordeel € 137.000

De werkzaamheden rond de Uitvoeringsregeling Tegemoetkoming schade COVID-19 over de tweede helft van 2021 vonden plaats in de eerste helft van 2022. Zie ook onze raadsbrief van 22 februari 2022. Hiervoor waren - behalve de reeds via de decembercirculaire 2021 beschikbaar gestelde middelen ad € 73.602 - geen middelen beschikbaar. In 2021 was er sprake van een restantbudget vanuit de regeling over de eerste helft van 2021. Het betreft een bedrag van € 136.904 voor cultuur, dat vrijvalt via deze jaarrekening. Via de 1e Financiële rapportage 2022 vragen wij u deze middelen in 2022 opnieuw - in ieder geval voor het benodigde bedrag - te oormerken voor compensatie van cultuur, dorpshuizen en jeugd- en jongerenorganisaties en deze in te zetten ter dekking van de financiële gevolgen van de uitvoering van de regeling over de tweede helft van 2021.

Uitvoering masterplan dorpsvisie Burgh-Haamstede, incidenteel voordeel € 142.000

Binnen het budget masterplan Burgh-Haamstede is in 2021 totaal € 142.000 nog niet besteed. Deze middelen schuiven door naar 2022. Het betreft onder andere:

- Het opstellen van de verkeersstudie Burgh-Haamstede om diverse verwachte verkeerskundige vraagstukken op locatieniveau te kunnen uitzetten en/of verkeerstellingen te organiseren in en rond het centrumgebied;
- Het opstellen van een beeldkwaliteits- en stedenbouwkundig plan dat in januari 2022 start;
- Het onderzoek naar de Inprikker Burgh is doorgeschoven naar het 2e kwartaal van 2022 vanwege het feit dat we eerst een stedenbouwkundig plan maken, alsmede door het ontbreken van ambtelijke capaciteit voor de begeleiding van dit project;
- Het onderzoek naar de optimalisatie verkeersveiligheid (en doorstroming) Kloosterweg start in januari 2022;
- De klankbordgroep Burgh-Haamstede komt in maart 2022 voor het eerst bij elkaar;
- Voor het opstellen en uitvoeren participatievoorstellen het kader van het betrekken van burgers en ondernemers bij diverse projecten in het kader van de uitvoering Dorpsvisie Burgh-Haamstede organiseerden we in 2021 onder meer filmpjes, talkshows en een dorpsquiz. Met de resterende middelen zetten we in 2022 verder in op participatie, bij voorkeur in relatie tot de doelgroep jongeren en jong volwassenen.

Doorbelaste salarislasten en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel voordeel van € 119.000
Voor deze afwijking verwijzen wij u naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Sub-Programma 2.4 Goed en betaalbaar aanbod zorg en welzijn

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Op Schouwen-Duiveland is het leefklimaat gezond. Rust, ruimte en beschikbaarheid van gevarieerde natuur zorgen voor een permanent 'vakantiegevoel'. Hier wonen mondige, zelfredzame burgers met een gezonde levensstijl. Mensen kunnen de eigen hulpbehoefte goed formuleren, zodat ondersteuning wordt afgestemd op de vraag. Waar mensen het niet meer zelf kunnen, is een vangnet gecreëerd en organiseert de zorgketen ondersteuning.

Zorg en ondersteuning zijn kleinschalig en dicht bij de mensen georganiseerd, waardoor mensen zo lang mogelijk binnen het eigen netwerk en in hun eigen omgeving kunnen blijven. Hoewel oudere mensen langer fit blijven, neemt door de toename van het aantal hoogbejaarden de vraag naar intensievere en gespecialiseerde zorg toe. Hoe intensiever de zorg, hoe meer geconcentreerd en mogelijk verder van huis. Specialistische zorg concentreert zich in grote centra buiten het eiland, om aan de minimale kwaliteitseisen te kunnen voldoen. Het mobiliteitsvraagstuk is opgelost.

Vanwege de diversiteit aan kwaliteiten (natuur, rust, ruimte, frisse lucht) is Schouwen-Duiveland aantrekkelijk voor resorts voor de eenvoudiger behandelingen, zowel als voor nazorg en herstel. De ontwikkeling van deze vormen van zorg en welzijn creëert werkgelegenheid, versterkt het toeristisch product (jaarrond) en levert daarmee impliciet een bijdrage aan het in stand houden of versterken van het welzijn en de zorg voor de vaste inwoners van Schouwen- Duiveland. Enerzijds omdat hierdoor het aanbod van voorzieningen wordt vergroot en in stand kan worden gehouden (meer mensen maken er immers gebruik van), anderzijds omdat hierdoor de inkomsten voor de gemeente hoger zijn, waardoor er vervolgens meer te besteden is per inwoner.

Passend bij het bevorderen van een gezonde levensstijl is er veel aandacht voor preventie en sportbeoefening.

BELEIDSINDICATOREN

Naam indicator	Eenheid	Bron	Waarde
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 tot en met 21-jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,0
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	5,0
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	293,2
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	10,2
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,1

Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,3
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	530,0

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.4.1. We organiseren één loket voor alle vragen over zorg en welzijn op Schouwen-Duiveland.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.4.1.1. We implementeren een integrale toegang voor het gehele sociale domein (fase 2)

Omschrijving

De eerste fase om een integrale toegang in te richten is gerealiseerd. In 2021 wordt de tweede fase van de integrale toegang, de positionering van samenwerkende partijen binnen de vraagverheldering en toegang, met betrokken partners opgepakt. Dit op basis van het integraal dienstverleningsmodel sociaal domein. In 2021 wordt een voorstel voor deze doorontwikkeling aan uw raad voorgelegd.

Stand van zaken

In de tweede helft van 2021 is het project om te onderzoeken wat een goede ontwikkeling van de integrale toegang zou zijn, gestart. Er is kwalitatief en kwantitatief onderzoek gedaan naar goede voorbeelden in het land en naar de ervaringen bij de eigen toegangsmedewerkers. Het is niet gelukt om in 2021 al een voorstel voor doorontwikkeling aan uw raad voor te leggen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.1.2. We optimaliseren de (digitale) vindbaarheid en de inrichting van systemen

Omschrijving

Uit de evaluatie sociaal domein komt onder andere naar voren dat bepaalde doelgroepen in de samenleving moeite hebben met de verdergaande digitalisering in brede zin. We investeren via onder andere bibliotheek- en welzijnswerk in het ondersteunen van inwoners op dit gebied. Binnen de integrale toegang loopt een proces optimalisatie zaaksysteem voor een klantvriendelijke inrichting van het systeem.

Stand van zaken

Door corona is de samenleving een stuk digitaal-vaardiger geworden. Desalnietemin blijft het nodig te investeren in het ondersteunen van mensen die moeite hebben met de verdergaande digitalisering. Binnen de integrale toegang hebben we gewerkt aan het optimaliseren van de digitale dienstverlening door het proces 'Melding' te vereenvoudigen. Het project is nog niet gereed en loopt door in de komende jaren.

Bibliotheek Oosterschelde heeft ook in 2021 via het Taalhuis onze inwoners het aanbod gedaan om hun digitale vaardigheid te vergroten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.1.3. We verbeteren de bekendheid en inzet van onafhankelijke cliëntondersteuning

Omschrijving

Hiervoor is in 2018 een plan voorbereid dat in 2019 is uitgerold met een uitloop naar 2020. We zetten in op onafhankelijkheid, levensbreed, toegankelijkheid, bekendheid en kwaliteit. De Oosterschelderegio is als nieuwe koploper geselecteerd. Dit betekent dat we in de periode 2019-2020 ook landelijk aan de slag gaan. Met het koploper schap verstevigen we de regionale samenwerking en gaan we aansluitend op basis van onze lokale speerpunten inzetten op communicatie en het netwerk (informeel/formeel).

Stand van zaken

Met een lichte uitloop naar 2021 is de deelname aan het regionale koploperschap cliëntondersteuning beëindigd. In het kort leest u hier de resultaten:

- In samenwerking met vele partijen is een definitie, visie en missie op cliëntondersteuning tot stand gekomen. Om de vindbaarheid van cliëntondersteuning te verbeteren is het begrip cliëntondersteuning vereenvoudigd naar Meedenken. We zijn gestart met de pilot Meedenkers. Een zestal enthousiaste inwoners zijn opgeleid en bieden informele laagdrempelige ondersteuning onder leiding van het SMWO.
- Een overzichtelijk aanbod van de verschillende vormen van cliëntondersteuning/Meedenken is in kaart gebracht en er is een communicatie-set ontwikkeld.
- Het platform www.zeelandzorgtsamen.nl is ontwikkeld zodat partijen elkaar ook kunnen vinden over gemeentegrenzen heen.
- Voor mensen met GGZ-problematiek wordt cliëntondersteuning aangeboden binnen de pilot Beschermd wonen/ Team thuis. In deze pilot wordt cliëntondersteuning geboden door ervaringsdeskundigen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.4.2. We versterken de ketengerichte benadering in de zorg en nemen een regisserende rol in.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Pilot WMO en Jeugd met de huisartsen.
- Kind in Scheiding in Zeeland.
- Pilot Samenwerking over stelsel (S.O.S) met CZ Zorgverzekeringen.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.4.2.1. We zetten in op het verminderen en voorkomen van problematische scheidingen met kinderen

Omschrijving

We ondersteunen het provinciale initiatief om te komen tot een sluitende aanpak voor kinderen die jaarlijks te maken krijgen met een problematische scheiding (circa 240 kinderen jaarlijks in heel Zeeland). Met Kind in scheiding Zeeland kan een scheidingsexpert worden ingezet om de hele situatie en het proces rondom een scheiding in goede banen te leiden.

Vanuit haar positie van 'spin in het web' verbindt de scheidingsexpert verschillende disciplines aan elkaar. Daarnaast volgt deze of de verbinding ook daadwerkelijk tot stand komt en gevolg krijgt. De scheidingsexpert handelt altijd vanuit het belang van het kind. Deze ondersteunt ouders, betreft het netwerk en adviseert over praktische en pedagogische zaken, weet wat er geregeld moet worden en waar eventueel hulp voor beschikbaar is. De scheidingsexpert is laagdrempelig en makkelijk te bereiken.

Stand van zaken

Eind 2021 zijn er subsidieafspraken gemaakt over de borging van het aanbod. Jaarlijks wordt het aanbod geëvalueerd. Hiermee kan het onderwerp van de lijst met ontwikkeldoelen afgehaald worden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.2.2. We zijn continu op zoek naar mogelijkheden om kosten te besparen en ondersteuning efficiënter in te zetten

Omschrijving

Het actieplan jeugdhulp is in uitvoering. Het actieplan Wmo is in ontwikkeling en wordt in het najaar van 2020 vastgesteld. De kostenbeheersing Participatiewet realiseren we langs de vastgestelde uitgangspunten in de hoofdlijnennotitie Participatiewet. Zowel binnen de Oosterschelderegio als Zeeuws breed is het grip krijgen op de financiën een belangrijk thema. We voeren het actieplan begeleiding uit en er vinden diverse onderzoeken plaats die handvatten moeten leveren hoe we zorgkosten naar de toekomst toe kunnen beheersen. En welk signaal we daarmee kunnen afgeven richting het rijk. Daarnaast willen we de regie hebben op de kosten van nieuwe zorginitiatieven. Daarvoor wordt eind 2020 de beleidsvisie zorglandschap en een afwegingskader ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

Stand van zaken

Door goede monitoring en analyse zijn we beter in staat om de tendensen in de zorguitgaven te zien en hierop te acteren. De korte termijn acties voor beheersen van de jeugdhulp zijn gerealiseerd en nu geborgd in reguliere werkzaamheden. De langere termijn acties, waarmee jeugdhulp vroegtijdig en voorliggend wordt aangeboden, zijn in 2021 ontwikkeld. Voorbeelden hiervoor zijn het anders inzetten van jongerenwerk en de BSO+ binnen de reguliere opvang. Voor de Wmo voeren we het plan 'Grip op de kosten Wmo' uit. We werken hierin samen binnen SWVO-verband. We zien we een vermindering van de kosten voor begeleiding. Er zijn gesprekken met zorgaanbieders gevoerd om het kostenbewustzijn te verhogen en afspraken te maken over het op tijd afschalen van zorg door bijvoorbeeld gebruik te maken van de waakvlamfunctie of de bouwsteen huishoudelijke zorg/individuele begeleiding. De beleidsvisie zorglandschap met beslisboom is vastgesteld.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.2.3. We zetten in op meer grip en sturing op de zorg(kosten)

Omschrijving

We willen meer grip op de financiën van de zorg krijgen. We voeren een aanpak uit dat zich richt op het organiseren van strategisch en integraal budgetbeheer, een goede monitoring en analyse en een continue en brede scan van de ontwikkelingen waardoor we proberen meer prognosticerend te begroten en de gelegenheid te creëren om bij te sturen. Daarnaast werken we via de actieplannen op het gebied van jeugdhulp, Wmo en Participatiewet aan kostenbeheersing.

Stand van zaken

De monitoring van cijfers, aantallen en ontwikkelingen en de analyse hiervan, is inmiddels opgenomen in een reguliere Plan-Do-Check-Act cyclus. Maandelijks of vaker indien nodig, worden de gegevens besproken in de driehoek beleid, uitvoering en financiën en gedeeld met de portefeuillehouder sociaal domein. Tweemaal per jaar wordt de gemeenteraad geïnformeerd via een raadsbrief en factsheets. In het afgelopen jaar zijn lokaal ook gesprekken met zorgaanbieders Wmo opgestart om met hen de ontwikkelingen te bespreken. Voor de jeugdhulp gebeurt dit provinciaal vanuit de inkooporganisatie jeugdhulp.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.2.4. We onderzoeken of (sociale) wijkteams bijdragen aan ketengericht werken

Omschrijving

Naast de realisatie van de integrale toegang zetten we ook in op het versterken van de vindplaatsen. De vindplaatsen zijn locaties waar onze inwoners hun (zorg-hulp) vraag kunnen stellen of waar vroegsignalering kan plaatsvinden (bijvoorbeeld verenigingen, kerken, dorpshuizen, Odensehuis, Ruilwinkel). We investeren onder andere in: goede samenwerking met huisartsen en praktijkondersteuners, het verbreden van het gebiedsgericht team (GGT) 0 tot 100 jaar, ondersteuningsteams in het basisonderwijs.

De effecten van deze voorzieningen nemen we mee in het onderzoek naar sociale wijkteams en de toegevoegde waarde van sociale wijkteams in gecoördineerde zorg. Vanaf 2021 wordt de positionering van samenwerkende partijen binnen de vraagverheldering en toegang met betrokken partners opgepakt. Dit op basis van het integraal dienstverleningsmodel sociaal domein. Het versterken van ketengericht werken, al dan niet in wijkteams, maakt hier onderdeel van uit. In 2021 wordt een voorstel voor deze doorontwikkeling aan uw raad voorgelegd.

Stand van zaken

Door corona is het onderzoek vertraagd. Inmiddels is de verkenning naar verschillende scenario's om de vraagverheldering dichterbij de inwoners te beleggen, gestart.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.2.5. We blijven inzetten op het behoud van de ADRZ-polikliniek als tweedelijns zorginstelling in onze gemeente

Omschrijving

ADRZ heeft samen met de huisartsen de visie voor een polikliniek op Schouwen-Duiveland verder uitgewerkt. We faciliteren de partijen om de plannen te realiseren, denk daarbij aan communicatie en draagvlak creëren, en locatieonderzoek.

Stand van zaken

Wij zijn in gesprek met het ADRZ over een nieuwe locatie of vernieuwing van de huidige locatie. Het ADRZ is hierin leidend, we zijn als gemeente op de hoogte van de ontwikkelingen. Het ADRZ heeft (nog) geen locatieonderzoek aangevraagd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.4.3. We stimuleren een gezonde levensstijl, door het voeren van een goed preventief gezondheidsbeleid met aandacht voor sportbeoefening. We zoomen in op de belangrijkste gezondheidsproblemen.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Activiteiten alcohol- en drugspreventie.
- 'Laat ze niet (ver)zuipen!'.
- We stimuleren projecten die een bijdrage leveren aan eenzaamheidsbestrijding.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.4.3.1. We voeren het uitvoeringsprogramma Vitaal Schouwen-Duiveland 2020–2022 uit

Omschrijving

Jongeren op gezond gewicht (JOGG), de brede regeling buurtsportcoaches en de Gezonde School blijven de drie pijlers voor Vitaal Schouwen-Duiveland. De samenwerking met het onderwijs, GGD Zeeland, Natuur- en Milieueducatie Schouwen-Duiveland, MQ Scan en de vele sport- en beweegaanbieders versterken we verder.

Stand van zaken

Door de buurtsportcoaches is ingezet op fysieke en mentale gezondheid met focus op sport, beweging en openbare ruimte. Verder is ingezet op de leefomgeving met focus op bewustwording van en het maken van gezonde keuzes, zoals gezonde voeding en ontspanning in een gezonde (natuurlijke en/of culturele) omgeving.

- Het Nationaal Preventieakkoord is aangevraagd, gehonoreerd en vertaald naar Schouwen-Duiveland Vitaal.
- Vier scholen zijn het schooljaar 2021/2022 gestart met het programma 'Het Bewegend Kind'. Basisscholen zijn actief geïnformeerd over het Jeugdfonds Sport & Cultuur, zodat ze leerlingen hiervoor kunnen aanmelden.
- Sportverenigingen zijn didactisch en pedagogisch ondersteund door een gespecialiseerde buurtsportcoach.

- In Oosterland is het leefstijlprogramma voor mensen met chronische aandoeningen 'De Zeeuwse Leefstijlroute' van start gegaan.
- De samenwerking tussen verschillende partijen is voortgezet en versterkt, met inzet van een nieuwe regisseur Schouwen-Duiveland Vitaal.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.3.2. We stellen een Integraal Preventie- en Handhavingsplan middelengebruik op

Omschrijving

Op basis van het format dat vanuit 'Laat ze niet (ver)zuipen!' is ontwikkeld, stellen we een Integraal Preventie- en Handhavingsplan middelengebruik.

Stand van zaken

Het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2022-2025 is opgesteld. De sanctiestrategie is daarbij opgenomen. Het is tegelijkertijd met het Regionaal Kader Gezondheid 2022-2025 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld.

In november 2021 is deelname aan het implementatietraject IJslands preventiemodel middelengebruik, begeleid door Trimbos instituut, voorgesteld en aangenomen. (Per 2022 heet dit het implementatietraject Opgroeien in een Kansrijke Omgeving - OKO.)

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.3.3. We stellen een beleidsplan volksgezondheid op

Omschrijving

Op basis van de cijfers uit de volwassenenmonitor 2020 van GGD Zeeland en de landelijke nota gezondheidsbeleid wordt een nieuw volksgezondheidsbeleid voor de periode 2022 en verder opgesteld. Vitaal Schouwen-Duiveland blijft ook in de nieuwe beleidsperiode het uitvoeringsprogramma. De nieuwe speerpunten nemen we hierin op.

Stand van zaken

Door SWVO is een nieuw Regionaal Kader Gezondheid 2022-2025 opgesteld op basis van de landelijke nota gezondheid en regionale cijfers vanuit de volwassenen en ouderen monitor van GGD Zeeland. Speerpunten uit dit kader zijn al deels opgenomen in het uitvoeringsprogramma Schouwen-Duiveland Vitaal.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.4.4. We hebben extra aandacht voor de jeugd en voor groepen met verhoogde kans op (gezondheids)achterstanden.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Faciliteren en ondersteunen initiatieven die bijdragen aan het verminderen van (gezondheids)achterstanden.
- Uitvoeren van het Zeeuws Actieplan Jeugdwerkloosheid.
- Kwetsbaar online.
- Veilig Thuis.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.4.4.1. We hebben aandacht voor pestgedrag onder jeugd en jongeren

Omschrijving

De scholen maken gebruik van de campagnes en stimuleringsprogramma's van het Rijk. Het onderwijs is verantwoordelijk voor het vormgeven van sociaal veiligheidsbeleid. Als gemeente vragen we blijvend aandacht voor pesten en het voorkomen daarvan, onder andere via het LEA.

Stand van zaken

Het onderwerp maakt onderdeel uit van de gesprekken met het onderwijs. Er is ook aandacht voor pestgedrag onder jeugdigen in de ondersteuningsteams waarbij ook het schoolmaatschappelijk werk deel vanuit maakt. Eventuele hulpvragen kunnen vandaar uit opgepakt worden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.4.2. We voeren het minimabeleid uit

Omschrijving

Vanuit de herijking minimabeleid wordt extra ingezoomd op gezinnen met (oudere) kinderen. De samenwerking met Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur wordt gecontinueerd. Het declaratiefonds wordt met ingang van 2020 uitgebreid met een reiskostenregeling voor kinderen in het voortgezet onderwijs. De individuele inkomenstoelage wordt verruimd. De herijking minimabeleid evalueren we in het najaar van 2020. Wij informeren u in het voorjaar van 2021 over onze bevindingen van deze evaluatie.

Stand van zaken

In maart 2021 heeft een cijfermatige evaluatie plaatsgevonden betreffende het herijkte minimabeleid, in juni 2021 een meer inhoudelijke evaluatie. Beide keren is uw raad geïnformeerd (april 2021 en september 2021). Naar aanleiding van de inhoudelijke evaluatie is de standaardvergoeding meerkosten chronisch zieken en gehandicapten voor 2021 tot en met 2023 verruimd van € 240 naar € 350 per persoon op jaarbasis.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.4.3. We voeren het onderwijsachterstandenbeleid uit

Omschrijving

We hebben voor de periode 2019 – 2022 nieuw onderwijsachterstandenbeleid vastgesteld. Het beleid richt zich op kinderen van 0 tot en met 12 jaar met een achterstand of een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. Inmiddels zijn we gestart met de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid waarbij we ons richten op de volgende drie doelen:

- Meer (doelgroep)peuters gaan naar een voorschoolse voorziening.
- Meer kinderen zijn beter in de Nederlandse taal.
- Meer ouders zijn betrokken bij de taalontwikkeling van hun kind.

Stand van zaken

We geven uitvoering aan het Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022.

In 2021 is er een verwijsbrief en indicatieprotocol vanuit de GGD opgesteld. Vanuit een restbudget is voor alle basisscholen het online leesbevorderingsprogramma Bouw toegekend. Dit is een bewezen effectieve interventie voor kinderen met (het risico op) een taalachterstand in groep 2 van de basisschool. In 2021 is extra subsidie verstrekt aan de bibliotheek waardoor nu alle 21 basisscholen deelnemen aan Boekstart/ Bibliotheek op school. Er is een intensieve samenwerking tussen de kinderopvang, de gemeente en de GGD. Dit bevordert de toeleiding van doelgroepkinderen naar voorschoolse educatie. Er is een monitor uitgevoerd waaruit is gebleken dat de getoetste doelgroepkinderen voldoen aan de prestatie indicatoren.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.4.4. We voeren het onderwijsakkoord uit

Omschrijving

We hebben voor de periode 2018-2022 een onderwijsakkoord vastgesteld in de LEA. Onder andere het onderwijsachterstandenbeleid staat hierin opgenomen. In 2020 hebben we prioriteiten gesteld. We zetten in op de ontwikkeling van een gedeelde kindvisie en Integraal Kindcentrum (IKC) en zetten in op voldoende naschools aanbod. We geven ook prioriteit aan de verbinding tussen onderwijs, jeugd en opvang.

Stand van zaken

Het onderwijs werkt samen om kennis te delen over Integrale Kindcentra. We werken aan de verbinding onderwijs-(jeugd)zorg-opvang. Door de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs zijn we gestart met het versneld uitvoeren van een breed naschools aanbod voor alle leerlingen op Schouwen-Duiveland.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.4.5. We zetten in op afstemming van passend onderwijs en jeugdhulp

Omschrijving

Op alle scholen voor primair onderwijs zijn ondersteuningsteams actief, Schoolmaatschappelijk Werk, Jeugdverpleegkundigen, Leerplicht en Intern Begeleiders (IB-ers) werken samen om preventief ondersteuning te bieden aan (ouders van) kinderen waar de school zich zorgen over maakt. Als de inzet van het ondersteuningsteam niet toereikend blijkt, wordt contact gelegd met de gemeentelijke Toegang om jeugdhulp aan te vragen.

Samen met Pieter Zeeman werken we aan een versterking van de samenwerking tussen preventieve partners op deze school voor voortgezet onderwijs: IB-ers, Jongerenwerk, leerplicht, JGZ, Indigo, Halt, schoolmaatschappelijk werk etc. Onze gemeentelijke Toegang is vertegenwoordigd in het ZAT (Zorg Advies Team) van Pieter Zeeman. We willen hiermee problemen vroegtijdig bij de kop pakken, voorkomen dat ze erger worden en individuele hulp bieden als dat nodig is.

Wij besteden ook aandacht aan leerlingen die een school buiten onze gemeente bezoeken. Dit doen wij door samenwerking met het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en de GGD die op deze scholen

aanwezig zijn als signaleringsfunctie en in zorg-overleggen. We werken samen met de gemeenten in de Oosterschelde Regio en de partijen in de Regionale Educatieve Agenda (REA).

Voor de intensivering van inzet van de preventieve taken willen wij structureel een bedrag van € 22.000 via de Lijst van uitbreidingsinvesteringen/nieuw beleid ter begroting brengen ten behoeve van schoolmaatschappelijk werk voortgezet onderwijs.

Stand van zaken

Onder invloed van corona hebben de ondersteuningsteams in het onderwijs onvoldoende hun werkzaamheden uit kunnen voeren. Wel zijn de overleggen tussen de verschillende partijen op afstand doorgegaan. Hierdoor is een platform ontwikkeld waarbij de verschillende betrokken partijen elkaar makkelijker kunnen vinden. De middelen voor extra ondersteuning zijn toegekend.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.4.6. We onderzoeken hoe de maatschappelijke voorziening BSO plus op Schouwen-Duiveland kan worden behouden

Omschrijving

We gaan in gesprek met de uitvoerende partij(en) die de BSO plus nu vormgeven om te bezien hoe wij deze maatschappelijke voorziening op Schouwen-Duiveland kunnen behouden. We brengen de doelgroep in kaart en benaderen deze actief waarbij de dienstverlening onder de aandacht wordt gebracht bij ouders en/of verzorgers van potentiële cliënten. Over de voortgang en resultaten informeren we de gemeenteraad via een raadsbrief.

Stand van zaken

Het afgelopen jaar zijn er afspraken gemaakt over de invulling en de financiering van een inclusieve BSO met mogelijkheden voor naschoolse dagbehandeling. Het college heeft ingestemd met de plannen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.4.5. We ondersteunen de zorgvrager bij het vergroten van zelfredzaamheid om deelname aan de samenleving mogelijk te maken.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Uitvoeren Lokaal Uitvoeringsplan Een beschermd thuis en kwalitatief goed leven op Schouwen-Duiveland 2019–2022.
- Uitvoeren Wet Verplichte ggz.
- Uitvoeren Aanpak personen met verward gedrag.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.4.5.1. We stimuleren ontwikkeling en uitbreiding van voorliggende voorzieningen

Omschrijving

Om de transformatie in het sociaal domein tot stand te brengen stimuleren we partners en inwoners tot nieuwe initiatieven gericht op preventie, vroeg signalering en het versterken van de eigen kracht van inwoners. Hiervoor hebben we vernieuwingsgelden ter beschikking. Ook worden de afspraken met onze partners zo geformuleerd dat samenwerking, preventie en vroegsignalering en innovatie gestimuleerd worden.

We stimuleren een laagdrempelige inloop van dorps- en gemeenschapshuizen. We werken aan een nauwere samenwerkingsrelatie met SMWO, Zeeuwland, dorpsraden, dorps huizen, kerken, hulpkringen, vrijwilligers, verenigingen en andere informele ondersteuningsvormen. Hierdoor komt de gemeente meer in de haarvaten van de samenleving te zitten en krijgt preventie, vroegsignalering en eigen kracht ook meer betekenis.

We stimuleren ook de ontwikkeling van laagdrempelige (inloop-) activiteiten voor ouders waarin ze contact kunnen leggen met andere ouders en (opvoed-) vragen kunnen stellen aan deskundigen op het gebied van opvoeden en opgroeien.

De vernieuwde website Jeugd en Gezin Schouwen-Duiveland is gelanceerd waar ouders en professionals zelf antwoord kunnen vinden op vragen over opvoeden en opgroeien en in contact kunnen komen met een Jeugdverpleegkundige.

Voor jongeren werken we aan een verbinding tussen de partijen die zich met deze groep bezighouden en stimuleren meer en een effectievere samenwerking. We koppelen deze zo veel mogelijk aan initiatieven van bewoners en dorpsgemeenschappen. Ook ondersteunen we de inzet van vrijwilligers en (sport-) verenigingen in hun rol als mede-opvoeder. Activiteiten waarbij fysieke ontmoeting nodig was zijn vertraagd als gevolg van de coronacrisis, bijvoorbeeld de pilot voor de dorps huizen.

Het actieplan Jeugd, gericht op het terugdringen van de budgetoverschrijdingen in de jeugdhulp, ligt op koers en leidt tot zeer goede resultaten. Wij willen die lijn vasthouden en de vervolgacties uit dit actieplan in 2021 oppakken. Vanuit dezelfde opzet maken we nu een actieplan Wmo. Vervolgacties vanuit beide actieplannen is het inzetten van meer jongerenwerk schoolmaatschappelijk werk en opbouwwerk om daarmee maatwerkvoorzieningen te voorkomen. We willen dit doen door te sturen via een vooraf op te stellen business-case, waarin duidelijke afspraken worden geformuleerd en opbrengsten concreet benoemd staan Dit is een nieuwe werkwijze waar zowel gemeente als opdrachtnemer aan moet wennen. Om dit in één keer goed te doen is een investeringsbudget noodzakelijk. Voor de versterking van het jongerenwerk stellen we daarom gedurende drie jaar een bedrag van ruim € 107.000 beschikbaar. Voor de versterking van het opbouwwerk stellen we voor drie jaar een bedrag van € 77.000 beschikbaar. Het bedrag wordt voor het eerste jaar opgesplitst in een bedrag voor het opstellen van een business-case en het bedrag voor het aantrekken van personeel. Voor de jaren daarna is het totaal gevraagde budget voor

de inzet van het personeel en uiteraard moet hier een minstens zo grote besparing tegenover komen te staan.

Stand van zaken

In 2021 is gewerkt aan de businesscase jongerenwerk. Daarnaast hebben we de mogelijkheden onderzocht om het voorliggend veld te versterken door specialisten toe te voegen aan basisvoorzieningen zoals de kinderopvang organisatie. Een voorbeeld daarvan is de ontwikkelingen rond de inclusieve BSO (Buiten Schoolse Opvang). Waarbij naschoolse dagbehandeling is geïntegreerd is het aanbod buitenschoolse opvang. Door deze vorm vrij toegankelijk (zonder tussenkomst van de gemeente) te organiseren kunnen ouders in onderlinge afstemming met het onderwijs en de kinderopvang organisatie zelfstandig bepalen het aanbod passend is. Dit geldt ook voor het aanbod voor 16 -27 jarigen in de gemeente. Ook voor deze doelgroep zijn gesprekken gevoerd om een vrij toegankelijk aanbod te ontwikkelen. Het achterliggende doel is om de samenhang is het bestaande aanbod te verbeteren.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.5.2. We anticiperen op en monitoren de nieuwe Wet Inburgering die per 1 juli 2021 wordt ingevoerd

Omschrijving

In het nieuwe stelsel krijgt de gemeente meer taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de inburgering en integratie van statushouders. Het gaat hierbij onder andere om het opstellen van het persoonlijk inburgerings- en participatieplan (PIP), financieel ontzorgen, casusregie voeren en inkopen inburgeringstrajecten. We bereiden ons voor op deze nieuwe aanpak en monitoren de effecten hiervan.

Stand van zaken

In 2021 is de kadernota Wet Inburgering opgesteld, deze omvat op hoofdlijnen het gehele beleid met betrekking tot de nieuwe wet Inburgering. Deze wet is op 1 januari 2022 van kracht gegaan. Vlak voor het ingaan van de wet zijn landelijk onduidelijkheden ontstaan over een onderdeel van de wet, namelijk 'de onderwijsroute'. Hierdoor heeft het afsluiten van de overeenkomst met de aanbieder van de inburgeringstrajecten vertraging opgelopen. Dit wordt in januari 2022 afgerond. Hierdoor is ook het afsluiten van de overeenkomsten over andere onderdelen van de Wet, die aansluiten op de inburgeringstrajecten, vertraagd. Het gaat hierbij om enkele specifieke onderdelen, met o.a. de Zuidhoek, SMWO en Vluchtelingenwerk als aanbieders.

De overeenkomst met Vluchtelingenwerk voor de uitvoering van maatschappelijke begeleiding en Participatieverklaringstrajecten is wel afgesloten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.5.3. In samenwerking met maatschappelijke partners realiseren we preventieve activiteiten

Omschrijving

We richten de ondersteuning van inwoners, die dit nodig hebben, waar mogelijk in op het behoud van eigen regie en het versterken van zelfredzaamheid. We zetten in op vroegsignalering en een integrale benadering zodat ondersteuning wordt ingezet als problemen nog klein zijn. Dit nemen wij mee in onze functie als beleidsregisseur. In onze account- en contractgesprekken bespreken we dit met onze partners als SMWO, kerken, dorpshuizen, dorpsraden, hulpkringen, verenigingen en andere formele en informele ondersteuningsvormen. Het is een weg die we gezamenlijk inslaan.

Stand van zaken

Er is veel aandacht voor het besef dat samenwerking en een integrale benadering maakt dat de eigen regie van de inwoner wordt bevorderd en dat de druk op individuele hulpverlening en specialistische zorg kan afnemen door problemen voor te zijn of vroeg te signaleren. Wij zijn gestart met het project vroegsignalering schuldpreventie en dit is effectief. Binnen De Zuidhoek houden instellingen spreekuur om onze inwoners die reintegreren snel te ondersteunen bij vragen. Ook Scalda geeft onderwijs binnen de muren van De Zuidhoek. Wij zien het scheppen van een sterke sociale basisstructuur als een gezamenlijke preventieopdracht.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

2.4.5.4. We zetten in op vroegsignalering financiële problematiek en het terugdringen van niet gebruik van bijstandsvorzieningen

Omschrijving

We zetten in op goede samenwerking van instellingen en organisaties en bij voorkeur werken wij samen met instellingen die dicht bij onze inwoners staan. Dit met als doel om zowel financiële problematiek snel te herkennen, als betere voorlichting te geven over de voorzieningen die wij hebben. Vanuit de herijking minimabeleid wordt vanaf 2020 extra geïnvesteerd op voorlichting aan de burger en instellingen om het bereik van de voorzieningen onder de doelgroep te vergroten. Wij informeren u in de loop van 2021 over de opgedane ervaring met deze extra voorlichting.

Stand van zaken

We zien een parallel tussen de ondernomen communicatie-acties en de pieken in het aantal aanvragen bij deze regeling. Ook in 2021 is geïnvesteerd in voorlichting t.a.v. de minimaregelingen. Zo zijn inwoners in de loop van 2021 erop gewezen dat zij de mogelijkheid hebben om de tegemoetkoming chronisch zieken

en gehandicapten aan te vragen. Daarnaast is de campagneperiode voor de gemeentepolis eind 2021 volledig uitbesteed. December 2021 is huis aan huis het blad Vitaal Schouwen-Duiveland verspreid.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.4.6. We zorgen voor een betaalbare zorg door in te zetten op preventie. Individuele voorzieningen maken plaats voor algemene en collectieve voorzieningen, die vanuit het welzijnswerk worden georganiseerd.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

2.4.6.1. We voeren de Uitvoeringsagenda sociaal domein uit

Omschrijving

Een aantal belangrijke investeringen om het voorliggend veld te versterken, zoals uitbreiding jongeren- en opbouwwerk, wordt in het najaar via de begroting voorgelegd. Dit in lijn met de maatregelen opgenomen in de actieplannen jeugdhulp en Wmo (in wording) om het voorliggend veld te versterken en uitgaven te verminderen.

Stand van zaken

De investeringen in jongerenwerk en opbouwwerk zijn bij de begroting 2021 gehonoreerd. Er is een businesscase jongerenwerk opgesteld, op basis hiervan is onderzocht welk soort jongerenwerk de meeste input oplevert. De uitbreiding is gerealiseerd door SMWO.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2.4.7. We zetten in op innovatieve ICT-ontwikkelingen die het mogelijk maken dat voorzieningen dicht bij de burger worden gebracht.

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

2.4.7.1. We ondersteunen initiatieven op het gebied van ICT die bijdragen aan zelfredzaamheid van inwoners en langer zelfstandig wonen

Omschrijving

We participeren in het traject Empowercare als onderdeel van het regionale actieplan begeleiding. Een pilot om via technologie het langer zelfstandig thuis wonen te versterken, loopt in Renesse en Burgh-Haamstede. Via een campagne "Ik woon veilig en schoon" worden onze inwoners gewezen op praktische tips, waarbij ook technologische oplossingen worden aangereikt.

Stand van zaken

De campagne Veilig & Schoon is onder de aandacht gebracht door media-uitingen zoals posters op billboards in de buitenruimte en onder meer in artikelen in de lokale media. Zodra inwoners een beroep doen op maatwerkvoorzieningen zijn zij ook gewezen op mogelijkheden zoals vermeld in de campagne Veilig & Schoon.

Als gevolg van Corona zijn fysieke bijeenkomsten niet mogelijk geweest. Dit heeft geleid tot stagnatie van de ontwikkelingen. Via het traject Empowercare is in november is een onlinecongres georganiseerd waar ervaringen zijn opgehaald. Zowel ervaringen uit Engeland en dichterbij huis zijn uitgewisseld. In de kop van Schouwen-Duiveland zijn interviews gehouden. De uitkomsten van de digitale ontmoetingen geeft inzicht in de behoeften van inwoners en worden meegenomen in de verdere ontwikkelingen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DOELSTELLINGEN SUBPROGRAMMA 2.4

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)

Deze gemeenschappelijke regeling draagt bij aan het behouden en verbeteren van de publieke gezondheid. Daarvoor voert deze gemeenschappelijke regeling activiteiten uit op het gebied van jeugdgezondheidszorg, en fysieke veiligheid en bescherming, en voorziet zij gemeenten van advies.

Inkoopbureau Jeugdzorg Zeeland, maakt deel uit van GGD

Het inkoopbureau draagt bij aan de uitvoering van de specialistische en algemene zorg voor jeugdigen onder de 18 jaar. Daarvoor sluit het inkoopbureau contracten met specialistische en algemene zorgverleners en ziet toe op een juiste uitvoering van de overeengekomen contracten.

GR Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO)

Binnen het SWVO werken de gemeenten samen aan de transformatie van het sociaal domein. De gemeenten willen regionaal samenwerken om de gewenste transformatie van de samenleving voor elkaar te krijgen, mits dit voor de lokale situatie meerwaarde heeft.

Bij initiatieven die bijdragen aan vernieuwing in het sociaal domein kan het SWVO een ondersteunende

rol spelen.

Het SVWO verzorgt het contracteren en het contractenbeheer van zorgaanbieders met betrekking tot de taken van de WMO.

Bureau College Zorg en Welzijn (CZW)

Het Bureau CZW voert de gezamenlijke beleidsvoorbereiding en -uitvoering uit op taken uit de taakvelden zorg en welzijn voor alle 13 Zeeuwse gemeenten en de provincie Zeeland. Het gaat om de invulling van de gemeentelijke Anti Discriminatie Voorziening, Meldpunt Huiselijk Geweld/ Huisverbod, het Project Jeugd en Alcohol en de Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en beschermd wonen (namens de centrumgemeente Vlissingen). Voor een goede en evenwichtige inrichting van de taakvelden zorg en welzijn op Zeeuwse schaal stelt dit bureau beleid op voor de deelnemende Zeeuwse gemeenten.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-33.276.191	-35.899.125	-34.930.996	968.129
Baten	7.823.327	9.105.732	9.443.641	337.909
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-25.452.864	-26.793.393	-25.487.355	1.306.038
Gerealiseerd resultaat	-25.452.864	-26.793.393	-25.487.355	1.306.038

TOELICHTING EXPLOITATIE

Gebundelde uitkering (BUIG), per saldo incidenteel voordeel van € 659.000 (€ 359.000 minder lasten, € 300.000 meer baten)

In 2021 gaven we minder BUIG-gelden (gebundelde uitkering voor Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 en voor de inzet van loonkostensubsidie) uit dan dat we ontvingen. Dit is deels het gevolg van de landelijke tendens dat er meer BUIG-gelden ter beschikking zijn gesteld dan gebruikt en deels het een gevolg van onze positieve uitstroom van uitkeringsgerechtigden naar werk. Aanvankelijk werd gedacht dat de economie zeer zwaar te lijden zou hebben onder de gevolgen van corona. In werkelijkheid viel dit mee en groeide de economie zelfs. Daardoor maakten minder mensen dan verwacht gebruik van de bijstand. Hierdoor is landelijk en ook in Schouwen-Duiveland een overschot op de BUIG-gelden.

Daarnaast zijn er in onze gemeente nog meer mensen aan de slag gegaan dan gemiddeld in Nederland en ook afgezet tegen onze eigen resultaat in voorgaande jaren. Aan het eind van 2021 ontvingen minder mensen een uitkering in Schouwen-Duiveland dan eind 2019 (vlak voor de coronacrisis). Dit zorgt ook voor een daling in uitgaven.

De uitgaven loonkostensubsidies voor beschut werken vallen € 63.000 lager uit dan begroot. Dit heeft te maken met de uitgekeerde ziektegeden van het UWV. Vooraf berekenen we het bedrag wat we kwijt denken te zijn aan loonkostensubsidie uitgaande van een volledig jaar werken. In 2021 waren er veel (langdurig) zieken als gevolg van corona. Wanneer de beschutwerkers ziek zijn, wordt het loon gecompenseerd door het UWV. Dit wordt verrekend met de loonkostensubsidie.

Aan de batenkant zien we een voordeel van € 200.000 op de post terugvorderingen waar € 100.000 was begroot. Het hoge bedrag wordt grotendeels verklaard door een tweetal terugvorderingen in verband met fraude en het verkrijgen van een nalatenschap. Daarnaast zijn enkele terugvorderingen geweest omdat inwoners met terugwerkende kracht recht hadden op een uitkering van het UWV.

Bijstandsbesluit zelfstandigen onderdeel Tozo, incidenteel voordeel van € 113.000

Omdat in 2021 bijna geen uitkeringen op grond van het BBZ zijn verstrekt (slechts tweemaal), vallen de

uitvoeringskosten € 50.000 lager uit dan begroot. Reden van het lage aantal uitkeringen is dat dat er in plaats van reguliere hulp in het kader van de BBZ Tozo-bedrijfskredieten zijn verstrekt in het kader van de coronacrisis. Verder valt de vergoeding voor uitvoeringskosten Tozo € 63.000 hoger uit dan dat we rekening mee hielden in de 2e Financiële rapportage 2021.

Wmo sociale wijkteams, incidenteel voordeel van € 100.000

Het structureel beschikbare budget voor sociale wijkteams is in 2021 niet uitgeven. Via de 1e Financiële rapportage 2022 vragen wij u dit budget in te zetten voor de opdracht optimalisering zaaksysteem en het efficiënt inrichten van de specifieke software die gebruikt wordt binnen het loket Samenleving en Zorg.

Wmo huishoudelijke hulp en begeleiding via SWVO, incidenteel nadeel van € 210.000

In de jaarrekening dienen wij de Wmo-kosten die gemaakt zijn via de gemeenschappelijke regeling SWVO te verantwoorden op basis van de zogenaamde T+1 systematiek. Dat houdt in dat de werkelijke lasten conform de laatste begrotingswijziging SWVO opgenomen dienen te worden. In 2022 vindt dan een afrekening plaats van de werkelijk gemaakte kosten over 2021 aan de hand van de definitieve jaarrekening van het SWVO (T+1). Zoals bekend volgden wij voor de onderdelen begeleiding en huishoudelijke hulp echter niet de SWVO begroting, maar gingen wij in onze begroting 2021 uit van onze eigen ramingen gebaseerd op eigen data en verwachtingen. Omdat deze een gunstiger beeld lieten zien als de laatste begrotingswijziging SWVO ontstaat in deze jaarrekening nu op het onderdeel begeleiding een nadeel van € 173.000 en op huishoudelijke hulp een nadeel van € 37.000, totaal € 210.000.

Inmiddels ontvingen wij de 4e kwartaalrapportage 2021 van het SWVO, deze geeft een goede indicatie van de te verwachten definitieve jaarcijfers 2021. Daaruit blijkt dat onze eigen raming dichterbij de werkelijkheid ligt dan de laatste begrotingswijziging SWVO, we zien op het onderdeel begeleiding een nadeel van € 7.000 en op huishoudelijke hulp een nadeel van € 32.000, totaal € 39.000. Als deze bedragen ook worden opgenomen in de definitieve jaarrekening 2021 van het SWVO en door het algemeen bestuur van het SWVO worden verrekend met de deelnemende gemeenten, dan melden wij u in 2022 aan de hand van de T+1 systematiek een voordeel van € 171.000.

Wmo chronisch zieken en gehandicapten, incidenteel voordeel van € 55.000

Hoewel wij medio 2021 besloten de standaardvergoeding meerkosten chronisch zieken en gehandicapten voor 2021 tot en met 2023 te verruimen van € 240 naar € 350 blijkt het aantal toekenningen toch lager te liggen dan verwacht.

Jeugdwet zorg in natura, incidenteel voordeel van € 78.000

Via de 2e Financiële rapportage 2021 namen wij abusievelijk een meerlast jeugdzorg over 2020 op van € 39.000. Het betrof echter een minderlast.

Doorbelaste salarislasten en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel voordeel van € 161.000

Voor deze afwijking verwijzen wij u naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead

Daarnaast zijn op dit sub-programma diverse kleinere verschillen gerealiseerd, die niet verder zijn toegelicht.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Programma 3 Verblijven

WAT HOUDT HET PROGRAMMA IN?

De dynamiek en veelzijdigheid van water, land, natuur en cultuur maken van ons eiland een geliefde vakantiebestemming. In de komende dertig jaar koesteren, versterken en verduurzamen we die onderscheidende kwaliteiten en blijft recreatie en toerisme een belangrijke economische sector. Ons eiland door goede promotie, marketing en kwaliteitskeurmerken gekend om het hoogstaande recreatieve product en een uitstekend gastheerschap. Het strand is een belangrijke trekker maar ons gasten weten ook de bijzondere stadjes, dorpen en ons fraaie en veelzijdige landschap te vinden en ervan te genieten. Kwaliteiten die overigens ook voor het wonen en werken op ons eiland van bijzondere betekenis zijn. Wonen en werken op Schouwen-Duiveland is wonen en werken op een vakantie-eiland. Eilanders ontspannen na een dag hard werken dankzij de buitengewone omgevingskwaliteiten en ervaren als bewoner de kwaliteit van leven die het eiland biedt. Onze strategie is dat Schouwen-Duiveland in 2040 een vakantie-eiland is dat de concurrentie met binnen- en buitenlandse bestemmingen vol zelfvertrouwen aan kan.

IN WELKE GEMEENTELIJKE BELEIDSSTUKKEN IS HET BESTAANDE BELEID OMSCHREVEN?

- Woonvisie 2018-2027
- Regionale woningmarktafspraken 2014-2023
- Nota grondbeleid gemeente Schouwen-Duiveland 2018
- Structuurvisie Buitengebied in beweging (2009)
- Structuurvisie Zierikzee 2030
- Structuurvisie Bruinisse 2025
- Masterplan Renesse
- Agenda Toerisme 2018-2026
- Horecavisie 2018
- Regiovisie Schouwen-West
- Structuurvisie Brouwersdam Zuid (2013)
- Uitvoeringsprogramma Zierikzee (2015)
- Nota Integraal Erfgoedbeleid Schouwen-Duiveland 2012-2018
- Energie-agenda 2018-2023
- Regionale Energiestrategie (2020)
- Dorpsvisie Burgh-Haamstede (2020)
- Dorpsvisie Scharendijke (2019)
- Stadsvisie Brouwershaven (2018)

Sub-Programma 3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Schouwen-Duiveland is het vakantie-eiland waar gasten en eilanders genieten van het fraaie en veelzijdige landschap, de bijzondere natuur, het water en de alom tastbare cultuur. De lucht is schoon, de nachten zijn donker en de elementen wind, water en zon worden beleefd. Er zijn veel mogelijkheden om die kwaliteiten te beleven en recreatief te gebruiken.

De kwaliteiten van het eiland zijn duurzaam behouden en verder ontwikkeld. Schouwen- Duiveland is hierdoor een geliefde vakantiebestemming die de concurrentie met binnen en buitenlandse bestemmingen vol zelfvertrouwen aan kan.

BELEIDSINDICATOREN

Voor dit sub-programma zijn geen beleidsindicatoren benoemd.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.1.1. We gaan zorgvuldig om met landschap, cultuur, monumenten en milieu en investeren in het verbeteren van deze kwaliteiten.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Invulling compensatielocaties (Regiovisie Schouwen-West).
- Aanleg fietspaden A. van de Weijdeweg- Moolweg Regiovisie Schouwen-West.
- Ontwikkelen met kwaliteit (Buitengebied in Beweging).
- Blijvend inzetten op een hoge ranking in kwaliteitskeurmerken, zoals Quality Coast en Green Destinations.
- Inzet om inwoners en gasten te laten genieten van de schoonste stranden van Nederland.
- We passen het instrumentarium voor beschermd erfgoed toe, inclusief eventuele herbestemmingsonderzoeken.
- Verbreiding van de jaarlijkse Monumentenprijs naar een Erfgoedprijs en Cultuurprijs.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.1.1.1. We faciliteren de uitvoering van Recreatieverdeelweg fase 3

Omschrijving

Het bedrag voor de te verwachten meerkosten voor de gemeente zijn in de begroting 2020 opgenomen. Gedeputeerde Staten hebben in februari besluit genomen om de begroting op dit onderdeel goed te keuren. De toets op grond van de Wet natuurbescherming, onderdeel stikstof is opgesteld. Verwachting is dat de aanvraag Wet natuurbescherming in het 2e kwartaal 2020 kan worden ingediend. Aanbesteding start nadat Wet natuurbeschermingsvergunning is verleend, naar verwachting 3e of 4e kwartaal van 2020. Dit betekent dat realisatie in 2021 kan plaatsvinden.

Stand van zaken

De Recreatieverdeelweg is in 2021 aangelegd en de weg is op 16 december opgeleverd. Overdracht vindt plaats na de onderhoudsperiode op 16 juni 2022. De verwachte meerkosten zijn lager dan ingeschat

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.10. We optimaliseren de bestaande strandapp en promoten beter gebruik van die strand app

Omschrijving

We inventariseren welke informatie er nu al beschikbaar is op de strandapp en hoe actueel die is. We optimaliseren de strandapp door ervoor te zorgen dat die per strand zo compleet en actueel mogelijk informeert over strandveiligheid, strandbewaking, getijden, toegankelijkheid, de drukte en de aanwezige voorzieningen inclusief parkeervoorzieningen. Ook evalueren we hoe de strandapp op dit moment actueel gehouden wordt en optimaliseren dit zo nodig. Wij bieden de gemeenteraad in 2021 een voorstel aan dat ziet op optimalisatie van (het gebruik van) de strandapp. Dat kan eventueel meegenomen worden in het voorstel optimalisatie van de voorzieningen op de stranden.

Stand van zaken

De strandapp is geoptimaliseerd met actuele en complete informatie over strandveiligheid, voorzieningen etc.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.2. We faciliteren de uitvoering van flankerende maatregelen Recreatieverdeelweg fase 3

Omschrijving

Na de aanleg van de 3e fase Recreatieverdeelweg realiseren we de flankerende maatregelen.

Het moment van start aanleg is afhankelijk van het moment dat de 3e fase Recreatieverdeelweg in gebruik kan worden genomen. Gelet op het feit dat de planning van de aanbesteding en dus ook aanleg van de 3e fase Recreatieverdeelweg is doorgeschoven in de tijd vanwege de gevolgen van de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State inzake het Programma Aanpak Stikstof, is ook de uitvoering van de flankerende maatregelen in de tijd doorgeschoven. De verwachting is nu steeds dat de voorbereiding 1e helft 2021 kan worden gestart en de uitvoering 2e helft 2021 tot 1e kwartaal 2022.

Stand van zaken

De Recreatieverdeelweg is uitgevoerd en de eerste oplevering vond plaats op 16 december 2021. Gelijktijdig zijn we najaar 2021 gestart met het uitvoeren van de flankerende maatregelen. In de begroting "stads- en dorpsvisies" is budget gereserveerd voor het aanpassen/upgraden van de kruisingen. Het ontwerp van de kruisingen is dan ook aangepast aan de wensen van de dorpsvisie. In de uitvoering staat het budget onder druk. Alhoewel het een taakstellend budget is verwachten we wel wat meerkosten. De oplevering van de flankerende maatregelen vindt plaats voor Pasen 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.3. We stellen een Omgevingsvisie Schouwen-Duiveland op

Omschrijving

De Omgevingswet verplicht de gemeente een Omgevingsvisie voor het gehele grondgebied op te stellen. Een Omgevingsvisie is een samenhangende visie voor de langere termijn over alle onderwerpen die de fysieke leefomgeving betreffen. In het kader voor de voorbereiding op de Omgevingswet hebben we een pilot uitgevoerd voor het opstellen van een Omgevingsvisie voor het landelijk gebied van ons eiland. Deze pilot heeft niet geleid tot vaststelling van een visie door de gemeenteraad. De opgehaalde informatie en leerervaringen uit de pilot betrekken we bij het opstellen van een Omgevingsvisie Schouwen-Duiveland. In 2021 starten we met een bestuursopdracht en een plan van aanpak.

Stand van zaken

Nadat de gemeenteraad in de loop van 2021 heeft uitgesproken geen besluiten te nemen over de sturingsfilosofie tot na de verkiezingen in maart 2022 is het opstellen van het plan van aanpak voor de Omgevingsvisie is doorgeschoven naar 2022. Wel is er in 2021 een evaluatie van de pilot Omgevingsvisie opgesteld. De resultaten van de evaluatie zijn gepresenteerd aan de gemeenteraad.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.4. We faciliteren de uitvoering van het Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen

Omschrijving

In 2020 stellen we een uitvoeringsprogramma op met projecten die volgen uit het Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen. Hierbij gaan we de synergiemogelijkheden na met het project Getij Grevelingen met als doel compenserende maatregelen in te vullen en werk met werk te maken zodat de

kosten voor compenserende maatregelen voor het project Getij Grevelingen worden verlaagd. Dit uitvoeringsplan wordt de leidraad voor de uitvoering van projecten door het Bestuurlijk Overleg Grevelingen (BOG).

Stand van zaken

In 2021 is verder aandacht besteed aan de uitwerking van het Strategisch Ontwikkelingsplan Grevelingen naar een uitvoeringsprogrammering. Daarbij is prioriteit gegeven aan het ontwikkelen van synergieprojecten voor natuurcompensatie die moeten gaan dienen als extra bijdrage vanuit de betrokken regiopartijen in het project Getij Grevelingen vanwege het door het Rijk bepaalde taakstellende budget. Met name de juridische kwalificatie of synergieprojecten met natuurversterkende maatregelen die een paar jaar eerder worden uitgevoerd zijn aan te merken als natuur compenserende maatregelen voor de latere uitvoering van project Getij Grevelingen dan wel de dan vastgestelde natuurwaarden juridisch als basis worden genomen (en het meetellen als compenserende maatregel onzeker wordt) is complex en vereist veel studie, discussie en daarmee doorlooptijd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.5. We werken samen met onze watersportondernemers, Staatsbosbeheer en gemeente Goeree-Overflakkee om de waterrecreatie op de Grevelingen verder te ontwikkelen vanwege de betere waterkwaliteit

Omschrijving

In het Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen nemen we de opgaven voor de waterrecreatie mee vanuit onze Agenda Toerisme zodat we een herijking en actualisering realiseren van de ambities van onze Watersportvisie. De mogelijkheden en kansen die de verbeterde waterkwaliteit in de Grevelingen kunnen brengen voor de watersportsector, ook onder water, zijn onderwerp in het ontwikkelplan. Voor de uitvoering van de projecten die aan het ontwikkelplan worden gekoppeld, wordt een toetsingskader opgesteld voor de afweging van de inzet van middelen uit het Grevelingenfonds. Hierbij brengen we zoveel als binnen de doelstellingen mogelijk synergie aan met de compensatieopgave die Getij Grevelingen met zich meebrengt in nauw overleg met het Bestuurlijk Overleg Getij Grevelingen (BO-GG).

Stand van zaken

In 2021 heeft de focus voor de uitwerking van projecten vooral gelegen op de uitwerking van synergieprojecten. Vanwege de beperkende maatregelen was fysieke ontmoeting met de watersportondernemers rond en op de Grevelingen beperkt mogelijk. De verenigde ondernemers hebben in 2021 een gezamenlijke visie aangeboden wat betreft de toeristische ontwikkelingsmogelijkheden van de Grevelingen en de toegevoegde waarde die dit oplevert. Deze visie wordt betrokken bij de verdere uitwerking van meer toeristisch georiënteerde projecten. Hierbij wordt nadrukkelijk samenwerking gezocht met de sector.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.6. We rusten onthaalplaatsen en toiletvoorzieningen zo uit dat die ook voor minder validen toegankelijk zijn

Omschrijving

In de uitwerking van projecten vanuit de Agenda Toerisme houden we rekening met de toegankelijkheid voor en het gebruik door mindervaliden.

Stand van zaken

Op het Haringvlietplein is een mindervalidentoilet geplaatst en de toegankelijkheid van zowel gebouw als buitenruimte voldoet aan de wet- en regelgeving. Verder zijn er in 2021 geen onthaalplaatsen of toiletvoorzieningen gerealiseerd of opnieuw ingericht, waardoor er op dit onderdeel verder geen actie is geweest.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.7. We zetten de Pilot Rookvrij Strand voort

Omschrijving

In het kader van Schoonste Strand is afgelopen twee jaar een actie uitgevoerd om het strand tussen strandpaviljoen Haven van Renesse en de strandopgang Scholderlaan rookvrij te houden. De reacties op de pilot zijn zeer positief. Daarom zetten we de pilot voort en breiden we die waar mogelijk uit.

Stand van zaken

De pilot rookvrij strand Renesse is voortgezet. Het gaat om het stuk strand tussen de strandovergang bij de Jan van Renesseweg en de strandopgang Scholderlaan. Door middel van informatieborden worden bezoekers op het rookvrije strand gewezen. Ook zijn er peukenbakken op de overgangen geplaatst om daar de laatste sigaret in te kunnen gooien voor het strand wordt betreden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.8. We optimaliseren de strandveiligheid

Omschrijving

Met ingang van het seizoen 2019 is optimalisatie van het toezicht op de veiligheid ingevoerd door een andere wijze van toezicht, aansturing en financiering. Zwemmersgebieden worden dwingender aangegeven waarmee verwachtingen helder worden gemaakt voor strandbezoekers, ondernemers, de reddingsbrigade en voor de gemeente. De werkzaamheden van de Strandreddingsbrigade Westerschouwen (SRB) worden uitgevoerd conform het Strandveiligheidsprotocol. In het seizoen 2020 zijn de in het Strandveiligheidsprotocol genoemde zwemmersgebieden niet aangegeven op het strand om clustering van badgasten te voorkomen in verband met de coronacrisis. De Vereniging van Strandpaviljoenhouders Schouwse Kust (VSSK) wenst meer toezicht bij de Verklikkerplaat dan nu in het Strandveiligheidsprotocol is opgenomen. Er wordt bekeken of en in welke mate er invulling wordt gegeven aan deze wens. Voor het optimaliseren van het strandtoezicht heeft uw raad bij de behandeling van de programmabegroting 2019-2022 structureel en incidenteel budget beschikbaar gesteld.

Stand van zaken

In 2021 is onder begeleiding van het Nederlands Instituut Veiligheid Zwemlocaties (NIVZ) een voorstel opgesteld voor het aanpassen van een aantal zaken op korte termijn om de dienstverlening en veiligheid op het strand te verbeteren (o.a. uitbreiding van het toezicht op de Verklikkerplaat en de ruimere aanwezigheid van de reddingsbrigade in het hoogseizoen). Naar aanleiding daarvan is in 2021 onder andere het aantal toezichtsdagen op de Verklikkerplaat uitgebreid met onder meer een deel van de Duitse en Belgische vakantieperiodes en zijn de reddingsposten in het hoogseizoen langer (tot 20.00 uur) open geweest. Het proces om een lange termijn visie op te stellen samen met de betrokken partners is nog lopende en wordt in 2022 afgerond.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.1.9. We optimaliseren het voorzieningenniveau van de stranden

Omschrijving

We inventariseren in overleg met stakeholders voor al onze stranden (inclusief Grevelingen en Oosterschelde) welke voorzieningen er nu zijn, welke voorzieningen we willen behouden en welke voorzieningen we willen toevoegen. Toegankelijkheid voor minder validen wordt daarin meegenomen. Wij bieden de gemeenteraad in 2021 een voorstel aan dat ziet op optimalisatie van de voorzieningen op de stranden en goede communicatie daarover met toerist en inwoners.

Stand van zaken

Naar aanleiding van het amendement 'Optimaliseren voorzieningen strand en strandapp' wordt gekeken naar het voorzieningenniveau op het strand. Dit wordt integraal onderdeel van de herziening van het

strandbeleid. Het voorzieningenniveau wordt geïnteriseerd en in lijn gebracht met de vernieuwde zonerings. De herziening van het strandbeleid staat op de planning voor 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.1.2. We zetten in op een hoge ruimtelijke kwaliteit voor het buitengebied.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Platform Veelzijdig Landschap.
- Stimuleren biodiversiteit.
- Optimaliseren langzaam verkeerroutes en oplossen knelpunten.
- Overleg met het Rijk voor behoud vastgestelde basiskustlijn, in combinatie met maatregelen voor de recreatiesector

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

3.1.2.1. We realiseren themaroutes en stellen die doorlopend bij

Omschrijving

In 2020 hebben we fors ingezet op het fietsknooppuntensysteem en de daarbij behorende voorzieningen, zoals het opknappen van de picknick- en rustplaatsen en het aanbrengen van zelfvoorzienende oplaadpunten voor e-bikes. In 2021 werken we met het Routebureau nadere themaroutes uit.

Stand van zaken

Het Routebureau is in 2021 tijdelijk waargenomen door de Provincie, door het wegvallen van de VVV Zeeland. De focus lag op het waarborgen van de bestaande routes en beheer en onderhoud. Omdat nog geen zicht is op hoe de Zeeland Marketing verder wordt ingevuld, blijft deze situatie nog een jaar gehandhaafd. Belangrijkste is hierbij de bestaande infrastructuur te borgen, voor promotionele en marketingaangelegenheden wordt vanaf 2022 samengewerkt met de SESD.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.2.2. We nemen criteria en een toetsingskader voor ruimtelijke kwaliteit op in de gemeentelijke omgevingsvisie

Omschrijving

Nu het proces Omgevingsvisie landelijk gebied is gestopt nemen we een toetsingskader voor het behoud van gebiedskwaliteiten op in de op grond van de Omgevingswet op te stellen gemeentelijke omgevingsvisie.

Stand van zaken

Het proces om te komen tot een gemeentelijke Omgevingsvisie onder de nieuwe Omgevingswet wordt in 2022 gestart.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.1.3. We gaan creatief en flexibel om met het (her)gebruik van het cultuurhistorisch erfgoed.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Jaarlijks verstrekken van kleine bijdragen in de kosten van onderhoud van kerken, molens en buitenverblijven.
- Educatief medewerker voor musea in relatie tot (onderwijs)educatie.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.1.3.1. We voeren de actiepunten uit de erfgoednota uit

Omschrijving

Onze monumenten krijgen een belangrijke plaats in onze toeristische hoofdstructuur (THS). We doen dit door bijzondere monumenten te verbinden aan de THS verhaallijnen van de 'Gouden Eeuw' en 'Nederland Waterland'.

Om het onderhoud van gemeentelijke cultuurhistorische objecten in de gemeente weer op peil te brengen nemen we een bedrag van € 10.000 voor vier jaar op in de Lijst Uitbreidingsinvesteringen/Nieuw beleid. Voor het regulier onderhoud van kunst- en cultuurhistorische objecten in de openbare ruimte nemen we een bedrag van € 10.000 structureel in deze lijst op.

Voor het opstellen van een plan voor Monumentenverlichting nemen we een budget van € 50.000 incidenteel op in 2021.

De onderzoeken voor herbestemming van de poorten in Zierikzee en de Grote of Sint Nicolaaskerk te Brouwershaven worden eind 2020 verwacht. Het voorstel met betrekking tot de herbestemming van de poorten in Zierikzee leggen we conform planning begin 2021 aan de gemeenteraad voor. Voordat we het onderzoek naar herbestemming van de Grote of Sint Nicolaaskerk te Brouwershaven aan de raad voorleggen, wordt er een verdiepingsslag gemaakt op scenario 4 uit dat onderzoek. Dit naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen die het verdienen om meegenomen te worden in de afwegingen. Deze verdiepingsslag maken we in samenwerking met de Stadsraad Brouwershaven, waarbij de gedelegeerde uitvoering zal liggen bij de Stichting Cultuur en Erfgoed Brouwershaven (SCEB), in samenwerking met de afvaardiging vanuit de Kerkenraad, de Ondernemersvereniging Brouwershaven en eventuele andere stakeholders.

Wij bieden uw raad in het voorjaar van 2021 een voorstel 'herbestemming Grote of Sint Nicolaaskerk te Brouwershaven' aan.

Stand van zaken

Het onderhoud (zowel regulier als groot onderhoud) van onze kunst- en cultuurhistorische objecten is in 2021 volgens plan uitgevoerd.

Het monumentenverlichtingsplan is gereed. Wij zullen dit plan met een uitvoeringsprogramma voorleggen aan de nieuwe gemeenteraad. We zijn voornemens voor de Jacobuskerk in Renesse een pilot uit te voeren en deze in het eerste halfjaar van 2022 te realiseren.

De onderzoeken voor herbestemming van de poorten in Zierikzee en de Grote of Sint Nicolaaskerk te Brouwershaven zijn in 2021 opgeleverd. Het voorstel met betrekking tot de herbestemming van de poorten in Zierikzee is in 2021 niet ter besluitvorming voorgelegd. Het voornemen van een brede consultatie van de inwoners over de mogelijke herbestemmingen heeft vanwege Corona niet plaats kunnen vinden. Dit gaat in het voorjaar van 2022 plaatsvinden. Voor het onderzoek naar herbestemming van de Grote of Sint Nicolaaskerk te Brouwershaven is in 2021 een verdiepingsslag gemaakt op scenario 4 uit dat onderzoek. Inmiddels ligt er conform het daartoe door de gemeenteraad aangenomen amendement een door alle betrokken stakeholders gedragen en door de Stadsraad uitgebrachte reactie op het onderzoek. Voorzien van een bestuurlijke annotatie legt het college het onderzoek in het voorjaar van 2022 aan de gemeenteraad voor.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.3.2. We actualiseren de Nota Integraal Erfgoedbeleid Schouwen-Duiveland

Omschrijving

De nota Integraal Erfgoedbeleid is opgesteld voor de periode 2012-2018. Op basis van deze nota voeren wij verschillende actiepunten uit. De actualisatie van de nota start in 2020 om die vervolgens in het eerste halfjaar 2021 aan uw raad voor te leggen.

Stand van zaken

In 2021 heeft een evaluatie van de Nota Integraal Erfgoedbeleid 2012-2018 plaatsgevonden. Op basis van de uitkomsten van deze evaluatie hebben wij actiepunten/ambities geformuleerd. In verband met de coronacrisis heeft het project vertraging opgelopen. De beoogde planning voor het opleveren van een nieuwe erfgoedvisie is het najaar van 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.3.3. We herijken het aantal monumenten met een gemeentelijke monumentenstatus

Omschrijving

Uw raad is in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te geven op het voornemen van ons college voor het herijken van de gemeentelijke monumenten. Wij verwerken uw reacties om daarna als college een definitief besluit te nemen. De website Erfgoedplatform is aangepast en uitgebreid. Hiervoor heeft uw raad in 2019 een krediet beschikbaar gesteld. De website wordt goed gewaardeerd en goed geraadpleegd.

Stand van zaken

De herijking van de gemeentelijke monumenten is afgerond. In december 2021 is de herijking definitief afgerond. Tegen het besluit van het college zijn namelijk geen zienswijzen ingediend.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.3.4. We maken een plan van aanpak op basis van de evaluatie van het bedrijfsplan van het Stadhuismuseum

Omschrijving

Het Rekenkamer onderzoek is uitgevoerd. Uw raad heeft inmiddels over het onderzoek en de onderzoeksbevindingen besloten. Het eerste bestuurlijk overleg tussen portefeuillehouder en museumdirecteur vond eveneens plaats. Daarnaast zijn al een aantal acties in uitvoering. Wij stellen het plan van aanpak op voor de uitvoering van uw raadsbesluit. Dit plan van aanpak leggen wij in 2021 aan uw raad ter bespreking voor.

Stand van zaken

De realisatie van deze tweede W-vraag vond al eerder plaats, in 2020. Het plan van aanpak is in 2020 door het college vastgesteld. De gemeenteraad is hierover in 2020 geïnformeerd met een raadsbrief Plan van Aanpak Stadhuismuseum.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.3.5. We leveren een bijdrage aan het educatieproject Doe Us

Omschrijving

Vanwege de grote belangstelling en hoge waardering zijn wij voor 2021 voornemens een gelijk budget als toegekend in voorgaande jaren beschikbaar te stellen. Het bedrag is reeds opgenomen in programmabegroting 2019-2022

Stand van zaken

In 2021 ontving de VMSSD een projectsubsidie om het project Doe-Us te realiseren. Het project is met succes afgerond. Het deelnemerspercentage voor Doe-us! 2021 was 95%. 19 van de 20 scholen van Schouwen-Duiveland hebben deelgenomen aan het project. Bijna 600 kinderen hebben een bezoek gebracht aan de musea. Ook de musea ervaren Doe-us! 2021 als een geslaagd project.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.3.6. We leveren een bijdrage aan kleinere musea die samenwerken in VMSSD

Omschrijving

In de praktijk blijkt het minder eenvoudig voor de kleinere musea om op thema's samen te werken met onder andere het Stadhuismuseum. Inmiddels wordt er gewerkt aan de voorbereidingen voor de gezamenlijke tentoonstelling "De bevrijding van Schouwen-Duiveland". De opgedane ervaringen zijn positief en ook de Provincie, de Vereniging Zeeuwse Musea en Erfgoed Zeeland zijn positief over deze samenwerking. Om de samenwerking en doorontwikkeling voort te zetten stellen we voor de kleinere musea binnen de VMSSD bestaande uit: Brusea Visserijmuseum Bruinisse, Brouws Museum in Brouwershaven, Museum de Burghse-Schoole in Burgh-Haamstede, Streek- en Landbouwmuseum Goemanszorg in Dreischor en de Museumhaven Zeeland in Zierikzee) gezamenlijk structureel € 50.000 subsidie beschikbaar. Het betreft hier musea die vrijwilligers in stand houden. Met dit budget kunnen zij ook in de toekomst hun museale presentatie aantrekkelijker maken voor een breed publiek. De dekking van dit bedrag vindt op termijn plaats door het subsidiebedrag voor het Stadhuismuseum met € 50.000 te verlagen. Voor de tussenliggende tijd is dekking beschikbaar binnen het Subsidieprogramma.

Binnen het subsidieprogramma is namelijk € 75.000 beschikbaar voor projectsubsidies, waarvan we nu reeds € 50.000 oormerken om beschikbaar te stellen aan de kleinere musea.

Stand van zaken

De subsidie aan de Vereniging Musea Schouwen-Duiveland is ook in 2021 verstrekt. Een aantal zaken op het gebied van samenwerking en doorontwikkeling binnen de VMSD is vanwege de coronacrisis vertraagd. Momenteel wordt nader onderzocht of dit gevolgen heeft voor de verleende subsidie over 2021.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.3.7. We dragen de in ons bezit zijnde rijks- en gemeentelijke monumenten over aan organisaties met oog en hart voor ons erfgoed en het algemeen belang

Omschrijving

Rijks en gemeentelijke monumenten, die in het bezit zijn van de gemeente worden overgedragen aan organisaties met oog en hart voor ons erfgoed en het algemeen belang zoals de Stichting Monumenten Schouwen-Duiveland. Per situatie wordt afgewogen of het noodzakelijk is dat er een bedrag wordt meegegeven om het monument in ere te kunnen herstellen.

Deze activiteit passen we toe op het monument 'De Bovenmeesterwoning', grenzend aan museum 'De Burghse Schoole'. Wij bieden hiervoor de gemeenteraad een voorstel aan inclusief financiële onderbouwing.

Stand van zaken

Een uitspraak van de Hoge Raad betreffende het overdragen van gemeentelijk bezit heeft mogelijk gevolgen voor de beoogde overdracht van de "Bovenmeesterswoning" t.b.v. de uitbreiding van het museum. Momenteel winnen we juridisch advies in over de gevolgen van de uitspraak van de Hoge Raad voor deze casus. We verwachten hierover in het voorjaar van 2022 duidelijkheid te hebben.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.1.3.8. We maken een verkenning naar mogelijke meerwaarde voor samenwerking culturele organisaties

Omschrijving

Geen toelichtende tekst in begroting 2021.

Stand van zaken

Inmiddels heeft dit onderdeel vorm gekregen in diverse initiatieven vanuit culturele instellingen, organisaties, stichtingen en verenigingen om tot samenwerking te komen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DOELSTELLINGEN SUBPROGRAMMA 3.1

Bestuurlijk Overleg Grevelingen

Het Bestuurlijk Overleg Grevelingen (BOG) is ontstaan uit het Natuur- en Recreatieschap Zuidwestelijke Delta naar aanleiding van het besluit van provincie Zuid-Holland om uit te treden. Het BOG wordt gevormd door de gemeenten Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland en de provincie Zeeland.

Staatsbosbeheer is het uitvoerende orgaan. Het BOG draagt zorg voor de uitvoering van gebiedsgerichte projecten ten behoeve van de ontwikkeling van recreatie en toerisme in en rond het Grevelingenbekken. Belangrijk richtinggevende beleidsstuk voor de Grevelingen is het Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen 2020–2028, waarin alle projecten voor de Grevelingen voor de periode zijn opgenomen en synergie is aangebracht met de compenserende opgaven vanuit het project Getij Grevelingen.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-3.417.251	-2.971.298	-2.649.730	321.568
Baten	1.771.806	536.972	426.293	-110.679
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.645.445	-2.434.326	-2.223.436	210.890
Storting	-327.934	-12.807	-1.010	11.797
Onttrekkingen	558.742	820.219	54.935	-765.284
Mutaties reserves	230.808	807.412	53.925	-753.487
Gerealiseerd resultaat	-1.414.637	-1.626.914	-2.169.511	-542.597

TOELICHTING EXPLOITATIE

Energie en klimaat, incidenteel voordeel van € 140.000

In 2021 zijn er op het gebied van energie en klimaat diverse budgetten beschikbaar gesteld die een incidenteel karakter hadden. Denk hierbij aan onderzoekskosten CO2 nulmeting, voucherregeling voor bedrijven en een budget voor warmtescans. Niet al deze middelen zijn in 2021 besteed. Bij de eerste financiële rapportage 2022 voeren we de benodigde middelen vanuit dit overschot opnieuw op.

Regiovisie, incidenteel voordeel van € 133.000

In 2021 waren binnen de Regiovisie onder andere middelen geraamd voor het opstellen van

gebiedsvisionen voor de aandachtsgebieden Rampweg en N57 te Scharendijke en een knelpuntenpot voor verkeersmaatregelen. Deze middelen zijn in 2021 niet volledig besteed. Het opstellen van de Gebiedsvisie Rampweg is opgestart, maar loopt door in 2022. Gebiedsvisie Scharendijke ligt stil als gevolg van het vertrek van de projectmanager Regiovisie. Er is in 2021 geen gebruik gemaakt van de knelpuntenpot.

Bestemmingsreserve Regiovisie, lagere onttrekking van € 765.000

Als gevolg van de lagere lasten binnen de Regiovisie vond er ook een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve plaats.

Daarnaast vindt de begrote overheveling vanuit de bestemmingsreserve Regiovisie naar de reserve dekking afschrijvingslasten voor een bedrag van € 633.000 niet plaats. Deze schuift door naar 2022.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Fietsschakels Regiovisie, voordeel € 242.000

De uitspraak van de Raad van State over voet- en fietspad A. v.d. Weijdeweg/Moolweg was half december, waarna de voorbereidingen op het werk zijn gestart. Hierdoor verwachten we de uitgaven pas in de eerste twee maanden van 2022.

Recreatieve Infra Regiovisie, voordeel € 200.000

De voorbereiding met stakeholders vergde de nodige tijd. Het starten met de voorbereiding is om deze reden ook nog niet opgepakt in 2021. We verwachten dit project in 2022 uit te voeren.

Flankerende maatregelen 3e fase Recreatieverdeelweg, voordeel € 459.000

Het project wordt deel gefinancierd met SPV-subsidie. De hierbij behorende uitvoeringstermijn is op verzoek van de VNG landelijk met een jaar verlengd. De voorbereiding van het werk vergde veel tijd omdat ook de input uit de Dorpsvisie in het project is verwerkt. De uitvoering is gestart direct na het hoogzomerseizoen en dit zal doorlopen in 2022.

Sub-Programma 3.2 Krachtige toeristische hoofdstructuur

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

Het vakantie-eiland Schouwen-Duiveland heeft een duidelijk herkenbare Toeristische Hoofdstructuur (THS) waar ondernemers de lokaal specifieke gebiedskwaliteiten en kenmerken, cultuurhistorie, verhalen en bijzondere geschiedenissen en gebeurtenissen inzetten. Zo kan iedere ondernemer zich onderscheiden en banden met bezoekers opbouwen. Het hele eiland is ontsloten door een recreatieve infrastructuur van wandel-, fiets- en ruiterspaden.

De toeristische infrastructuur heeft het mogelijk gemaakt dat allerhande interessante productmarkt combinaties zijn ontstaan onder het motto: het geheel is meer dan de som der delen. Daarmee is de hoofdstructuur niet alleen een fysiek herkenbare structuur, maar vooral ook een structuur waarbinnen ondernemers elkaar vinden en komen met aantrekkelijke, toeristische arrangementen. De bestaande wegenstructuur is geoptimaliseerd voor verbetering van de veiligheid, bereikbaarheid en doorstroming. De bestaande (verkeers)knelpunten bij de dorpen zijn opgelost. De verkeersafwikkeling voor de THS is daarmee structureel verbeterd.

Om de kwaliteit van onze verblijfsrecreatie te versterken zetten we in 2020 en verder in op de toepassing van het nieuwe Ontwikkelkader Verblijfsrecreatie en de Uitvoeringsregeling duurzaamheidsstaffel circulair en energieneutraal. We passen deze kaders toe in het nieuwe beoordelingsproces voor nieuwe initiatieven gekoppeld aan het Adviesteam Toerisme. Om verdere balans in vraag en aanbod te realiseren, starten we vanaf 2020 het proces om te komen tot planologische bestemming van de daadwerkelijk op recreatieterreinen aanwezige verblijfseenheden. In 2020 komen we in samenwerking met de recreatiesector met oplossingen op het huisvestingsvraagstuk voor tijdelijke medewerkers zowel in de recreatie als overige branches.

BELEIDSINDICATOREN

Voor dit sub-programma zijn geen beleidsindicatoren benoemd.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.2.1. We geven de Toeristisch Hoofdstructuur (THS) vorm.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Aanpakken knelpunten in de wandel, fiets- en ruiterspaden- en menroutestructuur.
- Uitvoering uitvoeringsprogramma parkeerbeleid.
- Toeristische cijfers en kennis profiel van de gast continu beschikbaar stellen.
- Subsidie veerpontje, onderhoud ATB en ruiterroutes, Toeristische routestructuren (FIKS).
- Beheerskosten knooppuntensysteem.
- Betere afstemming met wegbeheerders over werkzaamheden tijdens piekmomenten/vakanties.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.2.1.1. We voeren het Uitvoeringsprogramma Agenda Toerisme uit

Omschrijving

Het uitvoeringsprogramma Agenda Toerisme 2018-2026 voeren we in 2021 verder uit.

We doen dit aan de hand van de nieuwe werkwijze met werkgroepen vanuit het Platform Toerisme, gekoppeld aan de uitvoeringsthema's van de nieuwe agenda. Dit betekent dat de recreatiesector nadrukkelijk aan de lat staat om actief toeristische ontwikkelingen van de grond te krijgen, met onze gemeente in een stimulerende en faciliterende rol. Deze nieuwe manier van werken optimaliseren we verder in 2020.

De Agenda Toerisme bevat een zestal uitvoeringsthema's met bijbehorende acties en projecten. Aan het eind van ieder jaar inventariseren we samen met het Platform Toerisme de voortgang op deze 6 uitvoeringsthema's en de daaronder opgenomen projecten. We informeren uw raad en overige belangstellenden, zoals recreatieondernemers, over deze voortgang. Daarnaast publiceren we on- en offline actief de toeristische cijfers van het toerisme in Zeeland en op ons eiland, zodat de ontwikkeling van ons toerisme en de waarde van de recreatie voor onze eilandelijke economie beter vindbaar is.

Stand van zaken

Nadat in 2020 veel stil lag door Corona, hebben in 2021 weer diverse activiteiten plaatsgevonden. Het Agenda Team komt actief bij elkaar, er zijn diverse Platformbijeenkomsten geweest, gekoppeld aan kennismaken met het eigen toeristische product en ook de werkgroepen zijn weer actief. Via de jaarlijkse voortgangsrapportage houden we de gemeenteraad op de hoogte van de ontwikkelingen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.2.1.2. We beoordelen nieuwe initiatieven aan de hand van het stappenplan 'Beoordelen ruimtelijke initiatieven'

Omschrijving

Vanaf 2020 werken we met het nieuwe door college en raad vast te stellen stappenplan 'Beoordeling ruimtelijke initiatieven', gekoppeld aan het intern ambtelijke toets team en het Adviesteam Toerisme met externe experts. We koppelen deze werkwijze aan de toepassing van het instrument innovatievouchers en het ontwikkelkader Verblijfsrecreatief Gebied. In het stappenplan staat beschreven hoe en op welke momenten we uw raad betrekken bij ruimtelijke initiatieven en passen dat toe.

Stand van zaken

Op het gebied van initiatieven in de recreatiesector wordt binnen Schouwen-Duiveland intensief gebruik gemaakt van innovatievouchers. Vanaf de voorbereiding van Ruimtelijke planvorming tot en met de beoordeling is het ontwikkelkader een maatlat. Voor de aanpak van initiatieven en een stappenplan voor beoordeling sluiten we aan bij de implementatie van de Omgevingswet.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.2.1.3. We voeren de criteria door voor extra toe te kennen recreatie-eenheden, indien initiatiefnemers een lagere EPC waarde dan wettelijk voorgeschreven realiseren – wegklappen?

Omschrijving

We passen vanaf 2020 actief de door uw raad vastgestelde Uitvoeringsregeling Duurzaamheidsstaffel Circulair bouwen en Energieneutraal toe. Dit gebeurt in samenhang met het hanteren van het vast te stellen stappenplan 'Beoordeling ruimtelijke initiatieven'.

Stand van zaken

Bij recreatieve ontwikkelingen waar sprake is van een uitbreiding van meer dan 15% wordt de uitvoeringsregeling Duurzaamheidsstaffel Circulair bouwen en Energieneutraal toegepast. Inmiddels is de EPC vervangen door de BENG norm.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.2.1.4. We brengen de in de bestemmingsplannen opgenomen verblijfseenheden in overeenstemming met de werkelijk op het terrein aanwezige verblijfseenheden

Omschrijving

De betreffende bestaande bestemmingsplannen 'Kop van Schouwen' en 'Recreatieterreinen' passen we aan conform de daadwerkelijk aanwezige en in exploitatie zijnde verblijfseenheden.

Stand van zaken

We hebben ervoor gekozen om dit niet meer op te pakken en onderdeel te laten zijn van het opstellen van het 'omgevingsplan Schouwen-Duiveland'.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.2.1.5. We maken inzichtelijk wat de opgave is voor huisvesting van tijdelijke medewerkers.

Omschrijving

Op basis van de vastgestelde bestuursopdracht onderzoeken we de aard en omvang van het probleem en welke mogelijkheden er zijn. Hierbij houden we rekening met de uitgangspunten vanuit onder andere de nieuwe Woonvisie en met de wens vanuit de nieuwe Agenda Toerisme. Daarnaast is het project Tiny Houses in uitvoering.

Stand van zaken

Het beleid voor huisvesting tijdelijke werknemers is in juni 2021 vastgesteld door de gemeenteraad en hiermee 'afgehandeld'.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.2.1.6. We voeren het vervolgtraject van de aanbesteding Natransport Transferium Renesse 2021 en verder uit

Omschrijving

In 2019 is het Natransport Transferium opnieuw aanbesteed. De vervoerder is echter failliet. Vanwege de coronacrisis hebben we het natransport op een alternatieve, duurzame maar ook "gezondere manier" (met aandacht voor fietsten of e-bike naar bestemming) vormgegeven. Het aantal buskilometers natransport neemt hierdoor verder af en het vervoer vindt met kleine(re), elektrische, voertuigen plaats. Dit systeem, dat ook leidt tot kostenbesparing, bouwen de komende jaren verder uit. Tegelijkertijd monitort de Hogeschool Zeeland in opdracht van onze gemeente en samen met betrokken stakeholders de resultaten van deze nieuwe opzet van het toeristische natransportvervoer. De resultaten van deze monitoring vertalen we in 2021 naar een voorstel voor uw raad over het toeristische vervoer vanaf 2021 met als uitgangspunt een 'Duurzaam Mobiliteitsknooppunt Schouwen-West'. We maken combinaties met het 'Plan van Aanpak Duurzaam Eilandelijk Mobiliteitsnetwerk (SD op Weg)'.

Stand van zaken

Begin 2022 is er een aanbesteding geweest voor het Natransport Transferium voor de periode tot en met 2028. Samen met de winnaar van de aanbesteding en overige stakeholders wordt het programma voor het natransport ingevuld. Verder wordt gekeken om dit jaar in andere vormen van duurzaam natransport te voorzien.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.2.1.7. We creëren een netwerk voor elektrische fietsvervoersystemen

Omschrijving

Alle fysieke maatregelen, zoals oplaadpunten, van het project 'Elektrisch fietsnetwerk 5 sterren fietsprovincie' zijn uitgevoerd. De komende periode bouwen we de toegang en het gebruik van e-bikes verder uit in samenwerking met het Mobiliteitsplatform SD Op Weg, het Platform Toerisme en met gebruikmaking van de subsidiemogelijkheden vanuit de provincie Zeeland. Ook hier maken we combinaties met het 'Plan van Aanpak Duurzaam Eilandelijk Mobiliteitsnetwerk (SD op Weg)'.

Stand van zaken

Vanwege de lange levertijden voor elektrische fietsen, en het feit dat bestaande grote verhuurende partijen moesten kiezen waar elektrische fietsen in te zetten konden afgelopen jaar geen uitrol plaatsvinden. In de gesprekken is uitrol in 2022 aan de orde geweest.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.2.2. We benutten de potenties van musea, monumentale kernen en culturele evenementen om onze culturele en cultuurhistorische infrastructuur verder te versterken.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Verbetering recreatieve infrastructuur, bewegwijzering en informatieverstrekking over musea en erfgoed.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.2.2.1. We benutten cultuur- en natuurmogelijkheden maximaal. Natuurgebieden zijn voor iedereen toegankelijk.

Omschrijving

De versterking van onze Groen Blauwe Oase op het gebied van natuur- en cultuurbeleving is onderdeel van thema 2 'Meer Beleving' van de Agenda Toerisme. De verhaallijnen 'Internationale Topnatuur' en 'Gouden Eeuw' ronden we in 2021 af, waarna we deze samen met de recreatiesector kunnen omzetten in nieuwe product-marktcombinaties en arrangementen. In 2021 voeren we het geactualiseerde 'Promotieplan Veelzijdig Landschap' uit. We koppelen daarnaast de natuurbeleving aan ons internationale keurmerk 'Best of Nature' en trajecten als de Oosterscheldevisie en het nieuwe Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen, met als doel de natuurbeleving aan vooral de noordzijde van het eiland te versterken.

Stand van zaken

Het Promotieplan Veelzijdig Landschap wordt uitgevoerd onder werkgroep 2 van de Agenda Toerisme 'Beter Beleven en Benutten'. Fase 1 is afgerond en fase 2 en 3 staan op de planning voor 2022. Het volledige budget hoeft niet te worden benut.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-2.387.779	-2.456.852	-2.295.835	161.017
Baten	2.690.603	2.091.940	2.437.596	345.656
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	302.824	-364.912	141.760	506.672
Gerealiseerd resultaat	302.824	-364.912	141.760	506.672

TOELICHTING EXPLOITATIE

Doorbelaste salarislasteren en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel nadeel van € 120.000

Voor deze afwijking verwijzen wij u naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead.

Opbrengst betaald parkeren (inclusief naheffingsaanslagen), incidenteel voordeel van € 405.000

De opbrengst betaald parkeren is ruim € 300.000 hoger dan geraamd doordat de inkomstenderving op het betaald parkeren door invoering van het parkeervignet lager uitviel dan verwacht. Bovendien waren er minder storingen bij de parkeerautomaten dan de voorgaande jaren, door een betere borging van het onderhoud.

We melden ook een hogere opbrengst van ruim € 100.000 bij de naheffingsaanslagen. Door een verandering in de personele bezetting is er meer aandacht besteed aan de handhaving bij betaald parkeren dan in de jaren daarvoor. Het aantal uren dat we konden handhaven was ook groter door de kortere periodes van storingen bij de automaten zoals hiervoor vermeld.

Actieprogramma toerisme, incidenteel voordeel van € 138.000

Door corona is een aantal activiteiten niet opgepakt in 2021 of was er minder belangstelling vanuit de doelgroep. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een innovatie vouchertraject dat voor ons wordt verzorgd door Economische Impuls Zeeland met een looptijd van drie jaar (2020 t/m 2022). In 2022 hopen we een inhaalslag te maken.

Door de lagere lasten hebben we de stelpost op het actieprogramma in 2021 volledig kunnen realiseren. Het effect van het doorschuiven van activiteiten van 2021 naar 2022 op de begroting 2022 verwerken we via de eerste financiële rapportage 2022.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Herinrichting parkeerlocaties, voordeel € 172.000

Bij de vaststelling van het budget was het uitgangspunt om de markering in de verharding aan te brengen. Bij de uitvoering van de parkeermaatregelen is ervoor gekozen om de parkeervakken door middel van tijdelijke markering aan te brengen. Verder hebben we in 2021 minder parkeervakken aangebracht dat in eerste instantie was aangenomen. Dit project loopt door in 2022.

Sub-Programma 3.3 Toerisme is sterk divers en profiteert van water

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

De recreatieve voorzieningen op Schouwen-Duiveland onderscheiden zich door een aantrekkelijke diversiteit en een bovengemiddelde kwaliteit. De omgeving en aanwezige voorzieningen maken Schouwen-Duiveland tot een veelzijdig en energiek vakantie-eiland, waar gasten jaarrond verblijven. De sector is een voorbeeld voor andere regio's door het duurzame karakter van de bedrijfsvoering, het goede gastheerschap en de hoge kwaliteit, bereikt door innovatie en herstructurering.

De unieke kansen die het water op en om het eiland bieden, zijn in het kader van recreatief verblijf optimaal benut. Dit geldt ook voor de overgangen tussen land en water. Waterveiligheid en recreatie zijn op een innovatieve manier aan elkaar verbonden. Schouwen-Duiveland is koploper in Europa op het gebied van innovatie, klimaat, waterveiligheid en het gebruik van water en zeeweringen voor recreatieve doeleinden.

Enkele grote evenementen met landelijke uitstraling en lokale cultuurhistorische evenementen hebben een belangrijke meerwaarde.

BELEIDSINDICATOREN

Voor dit sub-programma zijn geen beleidsindicatoren benoemd.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.3.1. We zetten in op een stabiel hoogseizoen en een vaste en minder weersafhankelijke instroom van gasten gedurende het hoogseizoen.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Faciliteren van initiatieven voor herstructurering en kwaliteitsverbetering waar seizoenverlenging en jaarrondbestemming een onderdeel van is.
- Inzetten op structureel overleg (handhaving) gemeente en recreatiesector.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.3.1.1. We voeren onze taken in het kader van de ruimtelijke procedures voor Brouwerseiland uit

Omschrijving

De Raad van State heeft in 2019 uitspraak gedaan in de beroepszaak en het bestemmingsplan vernietigd. Ook de natuurvergunning en de omgevingsvergunning hebben de eindstreep niet gehaald. Brouwerseiland B.V. heeft vervolgens onze gemeente (als mede de provincie Zeeland als bevoegd gezag voor de natuurvergunning) laten weten dat men de door de Raad van State geconstateerde gebreken in zowel bestemmingsplan, omgevingsvergunning als natuurvergunning wil herstellen. In 2020 heeft Brouwerseiland B.V. zich gericht op het aanvullen, aanpassen en actualiseren van het bestemmingsplan en de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken. Tevens is een nieuwe aanvraag voor de natuurvergunning voorbereid.

De raad heeft op 5 november 2020 besloten het bestemmingsplan Brouwerseiland niet vast te stellen. Op grond van dit raadsbesluit hebben wij op 17 november 2020 de omgevingsvergunning geweigerd. Vervolgens heeft Brouwerseiland B.V. begin december 2020 bij de provincie Zeeland aangegeven de aanvraag natuurvergunning (voorlopig) in te trekken, om zich te richten op een beroepszaak inzake het bestemmingsplan (en omgevingsvergunning). Indien Brouwerseiland B.V. beroep aantekent, verwachten wij dat de Raad van State de beroepszaak medio 2021 zal behandelen.

Stand van zaken

In mei 2021 is het verweerschrift naar de Raad van State verzonden, waarbij op alle door Brouwerseiland B.V. aangegeven beroepsgronden gemotiveerd verweer is gevoerd. Tevens hebben we in april 2021 een reactie op hoofdlijnen gestuurd op de (vooraankondiging van de) aansprakelijkstelling. Een datum voor een zitting is in 2021 niet gepland en er is nog geen verdere correspondentie ontvangen inzake een aansprakelijkstelling.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.1.2. We geven uitvoering aan het thema meer jaarrond bezoekers vanuit de Agenda Toerisme

Omschrijving

In 2020 maken we vanuit de Agenda Toerisme, thema 3 'Het hele eiland gastvrij en meer jaarrond bezoekers' afspraken met de sector over aanwijzingen en collectieve initiatieven om te kunnen komen tot meer jaarrond openstellingen en –bestemmingen. Vanuit dit thema bevorderen we kruisbestuiving, kennisdeling, samenwerking en onderling begrip door het samenbrengen van recreatieondernemers en personeel, belangenorganisaties, dorpsraden en inwoners. We doen dit door het delen van 'best practices' in onder meer een jaarlijks Symposium.

Stand van zaken

Meer jaarrond bezoekers is een vast thema binnen de Agenda Toerisme. In 2021 moest de horeca veelvuldig sluiten door corona, dit heeft direct gevolg op het aantal reserveringen. Als de horeca dicht is komt men minder. Het symposium is verplaatst naar 2022. Vanwege de vele corona-maatregelen was het moeilijk een symposium te organiseren.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.3.2. We ondersteunen initiatieven die een bijdrage leveren aan verlenging van het seizoen.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Stimuleren seizoensverlenging in de toetsing van initiatieven.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.3.2.1. We voeren het 'Ontwikkeldkader Verblijfsrecreatief Gebied' vanuit de Zeeuwse Kustvisie en Agenda Toerisme voor seizoenverlenging uit.

Omschrijving

De 'maatlat verblijfsrecreatie' is in de Zeeuwse Kustvisie en onze nieuwe Agenda Toerisme geïmplementeerd in een 'Ontwikkeldkader Verblijfsrecreatief Gebied'. Na vaststelling van de Agenda Toerisme passen we dit ontwikkelkader integraal toe voor ons eiland.

Stand van zaken

We voeren het Ontwikkeldkader uit.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.3.3. We stimuleren investeringen in en rond jachthavens en vernieuwende concepten aan het water.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Deelname Dutch Delta Cruise Port.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.3.3.1. We stimuleren water(sport)gerelateerde initiatieven, zowel op, aan en onder water en in jachthavens

Omschrijving

Vanuit de Agenda Toerisme willen we de verbinding land-water en water-land verder versterken. Het nieuwe Strategisch Ontwikkelplan Grevelingen en de Oosterscheldevisie zijn een belangrijke basis voor een hernieuwde blik op de opgaven voor waterrecreatie/-sport en jachthavens. Om de watersportsector en jachthavens te stimuleren tot product vernieuwing hebben we voor 2020 en verder gemaakt afspraken met EIZ en het Platform Toerisme over de toepassing van innovatievouchers voor de watersportsector. De deelname aan de Dutch Delta Cruise Port zetten we om in arrangementen en promotie van onze Groen Blauwe Oase gekoppeld aan de Zeeuwse en eilandelijke verhaallijnen. Dit levert toegevoegde waarde op voor het cruisevaarttoerisme naar ons eiland.

Stand van zaken

Ondernemers in de watersport die met ideeën komen verwijzen we door naar EIZ voor advies en indien gewenst een voucher om een innovatieplan verder gestalte te geven. De activiteiten van Dutch Delta Cruise Port volgen we.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.3.2. We ondersteunen initiatieven die aquacultuur of ambachtelijke bedrijvigheid op of aan het water combineren met dag recreatieve arrangementen

Omschrijving

Bedrijfsmatige activiteiten op de grens van land en water, zoals aquacultuur, (ambachtelijke) visserij en bedrijvigheid laten we onderdeel uitmaken van de verhaallijnen van onze toeristische hoofdstructuur, specifiek de verhaallijn 'Ervaar het pure leven op ons eiland!' We zorgen voor een goede bereikbaarheid van onze toplocaties op land en water door investering in bebording en bewegwijzering. We combineren dit met de overige toeristische bewegwijzering.

Stand van zaken

Waar mogelijk ondersteunen we deze initiatieven.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.3.3. We passen innovatievouchers toe voor innovatie in water(sport)gerelateerde bedrijvigheid

Omschrijving

We hebben met EIZ en de Recron/Hiswa in 2020 afspraken gemaakt over de toepassing van innovatievouchers om te komen tot innovatieve (verblijfs-)concepten op het gebied van dag- en verblijfsrecreatie op en aan het water. In het kader van de coronacrisis zijn de innovatievouchers nog relevanter geworden. We stimuleren en faciliteren hierbij verdere kennisontwikkeling en de ontwikkeling van gerichte opleidingen. Kennisuitwisseling willen we stimuleren door kennis- en ontwerpessies, Summer schools en de onderzoeksthema's van de Living Labs.

Stand van zaken

EIZ ondervond in 2021 nog steeds hinder van Corona. Bedrijven blijken huiverig om te investeren, wel interesse in kennismaking met EIZ maar nog niet bereid te gaan innoveren en investeren. Eind 2021 kregen de gesprekken weer een duidelijker karakter, EIZ verwacht dat in 2022 meerdere bedrijven zullen overgaan tot innovatie, en alsnog vouchers kunnen worden vergeven, mits het vooruitzicht omtrent Corona zich goed ontwikkelt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.3.4. We stimuleren kwaliteitsverbetering, differentiatie en innovatie voor de bestaande dag- en verblijfsrecreatie. Evenementen maken hier onderdeel van uit.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Faciliteren van initiatieven ten behoeve van herstructurering en kwaliteitsverbetering van recreatiebedrijven.
- Dorpsraden en inwoners meer betrekken bij recreatieve gebiedsvisies en ontwikkelingen.
- Gezamenlijk ontwikkelen instrumentarium aandachtsgebieden (actie Zeeuwse Kustvisie).
- Structurele afspraken provincie Zeeland 'Database aanbod verblijfsrecreatie'.
- Exploitatiebijdrage kwaliteitsverbetering minicampings inzetten in landschapsopgaven in de aandachtsgebieden.
- Strandactiviteiten zoals verduaalpalen, (huur) mobiele toiletten, beheer en onderhoud overgangen, toiletten en vlaggen aan de Brouwersdam, jaarlijkse actie Schoonste strand, onderhoud strandrolstoelen, veiligheid Verklikkerplaat.
- Deelnemen aan regionale overleg kustbeheerders zandsuppletieprogramma (actie Zeeuwse Kustvisie).

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.3.4.1. De opgave tot herstructurering en kwaliteitsverbetering van recreatiebedrijven realiseren we door toepassing van de kaders vanuit de Zeeuwse Kustvisie en de Agenda Toerisme.

Omschrijving

Het Ontwikkelkader Verblijfsrecreatief Gebied blijven we in 2021 en verder hanteren in de toetsing van ruimtelijke initiatieven met als doel de beoogde Zeeuwse Kustkwaliteit te bereiken. Met de combinatie van het ontwikkelkader, de beoordeling van het Adviesteam Toerisme en de toepassing van de innovatievouchers voor verblijfsrecreatie, streven we naar kwalitatief betere recreatieve totaalconcepten

Stand van zaken

We hanteren het Ontwikkelkader in de toetsing van ruimtelijke initiatieven en streven daarbij naar betere recreatieve totaalconcepten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.4.2. We passen innovatievouchers voor kleinschalige kampeerterreinen/recreatieve Nieuwe Economische Draggers (NED's) en horeca toe

Omschrijving

Met EIZ en het Platform Toerisme maken we voor 2020 afspraken over de toepassing van innovatievouchers voor kleinschalige kampeerterreinen/recreatieve NED's (dagrecreatie) en horeca. De exploitatiebijdrage van minicampings in het kader van kwaliteitsverbetering zetten we in voor de aanpak van de landschapsopgaven in de aandachtsgebieden.

Stand van zaken

EIZ ondervond in 2021 nadeel van de Corona-maatregelen. Bedrijven blijken huiverig om te investeren, hebben wel interesse in de innovatie vouchers, maar vinden het moeilijk tot actie over te gaan. Eind 2021 waren de vooruitzichten weer positiever, diverse gesprekken zijn weer op gang gekomen en EIZ verwacht dat diverse bedrijven in 2022 wel gebruik willen maken van een voucher. De verwachting is dat een inhaaleffect zal plaatsvinden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.4.3. We evalueren de toepassing van innovatievouchers voor verblijfsrecreatie

Omschrijving

Voor de periode 2017–2019 hebben we voor de verblijfsrecreatie het instrument van de innovatievouchers toegepast door middel van een subsidieregeling. De evaluatie toont een positief beeld en daarom is

besloten tot het voortzetten van deze subsidieregeling voor 2020– 2022. Voor deze regeling zijn vanuit de besluitvorming rondom de Agenda Toerisme 2018– 2026 en het belang om te komen tot verdere herstructurering en kwaliteitsverbetering van onze verblijfsrecreatie, reeds structureel middelen beschikbaar gesteld voor de periode vanaf 2020. Het betreft een bedrag van € 25.000 per jaar.

Stand van zaken

Economisch Impuls Zeeland (EIZ) is onze partner m.b.t. de innovatie vouchers. 2021 was een lastig jaar, de naweeën van de corona-crisis waren groot in de recreatieve sector. EIZ geeft aan dat ondernemers huiverig zijn om te investeren in de onzekere tijden van een pandemie. Aan het einde van jaar nam de interesse van bedrijven weer toe. In 2021 zijn geen vouchers toegekend, maar wel weer enkele verkenningstrajecten opgezet die wellicht in 2022 wel leiden tot innovatievouchers.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.4.4. We voeren de actiepunten uit de Agenda Toerisme voor het thema ‘Het Mooiste Strand’, alsmede het uitvoeringsprogramma Strand 2020 uit

Omschrijving

In 2019 zijn afspraken gemaakt met de Vereniging Strandpaviljoenhouders Schouwse Kust (VSSK) als trekker van de uitvoering van de projecten onder de Agenda Toerisme, thema 5 ‘Strand als blijvende trekker’. De basis voor de uitvoering van deze projecten ligt in de resultaten van het nieuwe Strandonderzoek, in relatie tot een ‘Strategische Top 10’ die met de VSSK voor het strand is opgesteld. De resultaten van het strandonderzoek zijn in 2020 opgeleverd. Omdat het instrument ‘storytelling’ ook voor de beleving van het strand en binnen de THS een belangrijke basis wordt, zijn met de VSSK, Erfgoed Zeeland en de Hogeschool Zeeland afspraken gemaakt om te komen tot een verhaallijn ‘Zeereservaat’. Dit als onderdeel van de eilandelijke verhaallijn ‘Beleef onze internationale topnatuur’. Voor dit project waren in de begroting al middelen gereserveerd op basis van het uitvoeringsprogramma van de Agenda Toerisme. Maatregelen en acties die op de meer kortere termijn nodig zijn, gericht op het behoud en verbetering van de bestaande voorzieningen op onze stranden, pakken we op vanuit het Uitvoeringsprogramma Strand 2019–2022.

Stand van zaken

Er zijn projecten opgepakt onder de thema 5 ‘Strand als blijvende trekker’. Er is echter nog geen werkgroep geformeerd. In 2022 wordt hier extra energie op gezet.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.4.5. We doen onderzoek naar periodieke zandsuppletie voor de stranden vanuit veiligheids- en recreatief belang

Omschrijving

In het Zeeuws Overleg Waterkeringen (ZOW) is de vraag aan de orde gesteld of de Zeeuwse kustgemeenten bereid zijn te investeren in recreatieve verbetering van het strand met extra suppleties (meer droog strand). In de afgelopen periode hebben de provincie Zeeland, de kustgemeenten en Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ) met Rijkswaterstaat verder afgestemd over deze vraag. Over de financiële consequenties is nog geen onderlinge overeenstemming bereikt. We kunnen uw raad daarom nog geen voorstel voorleggen. In 2021 zetten we dit overleg voort. De Brouwersdam heeft hierbij onze bijzondere aandacht.

Bij dit onderwerp betrekken we het door uw raad aangenomen amendement Zandfonds (A7 bij Kadernota 2021). Wij kunnen de redenatie van uw raad volgen: bij wijze van pilot voor drie jaar bedragen in de begroting op te nemen om acute problemen op te lossen en “tijd te kopen” voor een structurele oplossing in gezamenlijkheid met de overig betrokken partijen. Zoals gemeld zetten wij het overleg ten behoeve van een structurele oplossing voort. In de tussentijd doen wij onderzoek om zicht te krijgen over de mogelijke omvang van acute problemen, welke werkzaamheden nodig zijn om die op te lossen en welke kostenramingen daarmee gemoeid zijn. Daarnaast lijkt het ons zinvol zicht te creëren op de vereiste toestemmingen en vergunningen alsmede de doorlooptijd van deze procedures. Op basis van de resultaten kunnen wij een beargumenteerde inschatting maken van een reële voeding van het voorgestelde fonds. Wij komen hier met een apart voorstel bij uw raad op terug. Ons streven is om dit voorstel in het tweede kwartaal van 2021 te kunnen aanbieden.

Stand van zaken

In 2021 heeft u ingestemd met de vorming van een recreatief zandfonds. Ook in de begroting voor 2022-2025 heeft u een budget van jaarlijks € 327.950 hiervoor opgenomen. Voor de uitvoering van deze recreatieve zandsuppleties is medewerking van Rijkswaterstaat noodzakelijk. Voordat zij willen onderzoeken of deze recreatieve suppleties meegenomen kunnen worden bij de voorbereidingen van de suppleties in het kader van de Kustlijn zorg voor de waterveiligheid, willen ze zeker weten dat de samenwerking hiervoor tussen de Zeeuwse kustgemeenten tot stand komt. Vandaar dat er in 2021 gewerkt is aan een convenant om deze samenwerking te borgen. In 2022 vindt de ondertekening plaats.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.4.6. We ondersteunen het Watersnoodmuseum in de ambitie om naast Nationaal herdenkings- en herinneringscentrum door te groeien naar (inter)nationaal Kenniscentrum Klimaat en klimaatadaptatie

Omschrijving

Daar waar mogelijk ondersteunen we het Watersnoodmuseum met kennis en middelen om door te groeien naar een (inter)nationaal Kenniscentrum. Zo is in 2019 door faciliteren bij een financieel

arrangement door uw raad de aankoop en opening van het Vijfde Caisson gerealiseerd. Periodiek overleggen we met het stichtingsbestuur over de (financiële) gang van zaken in relatie tot het door u verstrekte financiële arrangement. Wij informeren uw raad over de inhoud van deze periodieke overleggen. In de evaluatie van de budgetsubsidie voor het Watersnoodmuseum voor de periode 2021 en verder betrekken we de voor- en nadelen van een verdere professionalisering van het museum naar een officiële museumstatus. Deze evaluatie met mogelijke financiële consequenties leggen we aan uw raad ter besluitvorming voor. Via het Interreg Twee Zeeën project Star2Cs faciliteren we het Watersnoodmuseum met inhoudelijke middelen voor de verdere ontwikkeling tot Kenniscentrum.

Stand van zaken

Het college heeft met de eindresultaten van het Interreg Twee Zeeën project Star2Cs het Watersnoodmuseum voorzien van kennis- en tentoonstellings- maar ook wetenschappelijk materiaal dat zeer goed te gebruiken is in de positionering en verdere ontwikkeling als Kenniscentrum voor Klimaat en klimaatadaptatie. Het is aan de organisatie van het Watersnoodmuseum om deze kennis te borgen, verder door te ontwikkelen en naar de brede samenleving te agenderen en uit te dragen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.4.7. We voeren een behoefteonderzoek naar verblijfsrecreatieve eenheden uit

Omschrijving

In 20210 starten we een behoefteonderzoek naar verblijfsrecreatieve eenheden af op basis van de met het Kenniscentrum Kusttoerisme, uw raad en het Platform Toerisme gevoerde themadiscussie over dit onderwerp en de onderzoeksvragen vanuit de Agenda Toerisme.

Stand van zaken

Halverwege 2021 heeft het HZ Kenniscentrum Kusttoerisme de gemeenteraad geïnformeerd en wensen/behoefte opgehaald. Dit heeft geresulteerd in een onderzoeksvoorstel waarmee het kenniscentrum vervolgens aan de slag is gegaan. Begin 2022 is een rapportage opgeleverd die nog in Q1 via een commissievoorstel aan de raad wordt voorgelegd, waarna de rapportage definitief kan worden gemaakt en door het college kan worden vastgesteld.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.3.5. We stimuleren duurzaam en circulair toerisme.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Faciliteren pilot 'Circulair Recreëren' (o.a. cofinanciering POPIII/Leaderbeschikking).

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

3.3.5.1. Met de recreatiesector gaan we planmatig na met welke stappen en op welke termijn bedrijven energieneutraal kunnen worden

Omschrijving

Op basis van de Agenda Toerisme zijn vanaf 2020 middelen beschikbaar gesteld om innovatievouchers toe te passen voor de verduurzaming van recreatiebedrijven. Het betreft een bedrag van € 30.000 per jaar. Met EIZ en Recron/Hiswa zijn afspraken gemaakt voor de planmatige toepassing van voucher-regeling.

Stand van zaken

Er zijn in 2021 geen vouchers uitgereikt. Het programma loopt tot en met 2022. Wellicht volgt dit jaar een inhaalslag, de budgetten zijn nog beschikbaar.

EIZ ondervond in 2021 nadeel van de corona-maatregelen. Bedrijven blijken huiverig om te investeren, hebben wel interesse in de innovatie vouchers, maar vinden het moeilijk tot actie over te gaan. Eind 2021 waren de vooruitzichten weer positiever, diverse gesprekken zijn weer op gang gekomen en EIZ verwacht dat diverse bedrijven in 2022 wel gebruik willen maken van een voucher. De verwachting is dat een inhaaleffect zal plaatsvinden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.3.5.2. We bereiden ons voor op klimaatadaptatie, mede om reden van de wettelijke eis om in 2020 een klimaatadaptatieplan te kunnen presenteren

Omschrijving

In 2020 hebben we u een klimaatadaptatieplan voorgelegd waarin de resultaten van de eerder uitgevoerde stresstest klimaatadaptatie zijn verwerkt. In het uitvoeringsprogramma zijn maatregelen opgenomen om ons de komende jaren verder voor te bereiden op de gevolgen van klimaatverandering. We doen dit in samenwerking met onze regionale partners en gebiedsbeheerders. Een deel van de werkzaamheden voeren we uit binnen het Interreg Twee Zeeën project Star2Cs dat in 2021 eindigt

Stand van zaken

In de Klimaatadaptatie Strategie Zeeland (KaSZ) is ook een werkplan opgenomen. Dit is het werkplan dat de Zeeuwse regionale overheden gezamenlijk willen oppakken met medewerking van diverse externen (o.a. GGD Zeeland, Woningbouwcorporaties, Evides en Rijkswaterstaat). Met de vaststelling van de KaSZ zijn we als gemeente ook akkoord gegaan met de uitvoering van het werkplan. De acties van Star2Cs zijn uitgevoerd en in de uitvoering van projecten in de openbare ruimte wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de klimaatverandering zodat we als gemeente in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust zijn ingericht.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-25.500	-7.325	-10.848	-3.523
Baten	25.500	7.325	7.325	0
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	0	0	-3.523	-3.523
Gerealiseerd resultaat	0	0	-3.523	-3.523

TOELICHTING EXPLOITATIE

Geen relevante afwijkingen te melden

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Sub-Programma 3.4 Evenementen en activiteiten aan het water

WAT HOUDT HET SUB-PROGRAMMA IN?

De zuidwestelijke delta is één van de meest vooraanstaande watersportgebieden van Noordwest-Europa. Schouwen-Duiveland heeft binnen de delta een aantrekkelijk en divers aanbod watersportvoorzieningen, dat een belangrijke bijdrage levert aan de watereconomie van het eiland. Water is het thema dat Schouwen-Duiveland op de kaart moet zetten.

De jachthavens zijn een meer integraal onderdeel geworden van onze steden en dorpen. Terrassen aan het water en havens zijn populaire plekken om als toerist of recreant naar toe te gaan. Omgekeerd is een uitstap vanuit de jachthaven naar de horeca en winkels in de kernen een vanzelfsprekendheid. De kwaliteit van de jachthavens is hoog.

Nieuwe beeld- en imagobepalende watergerelateerde evenementen zijn ontwikkeld. Renesse, Scharendijke en de Brouwersdam hebben zich ontwikkeld tot een internationaal centrum voor dynamische water- en beachsporten zoals (kite)surfen, kitebuggyen, strandvolley- en voetbal. De Grevelingen en de Oosterschelde zijn blijvende hotspots voor de duiksport met een daarbij passende en aantrekkelijke infrastructuur onder en boven water. Tevens weten sportvissers hun weg te vinden op Schouwen-Duiveland.

BELEIDSINDICATOREN

Voor dit sub-programma zijn geen beleidsindicatoren benoemd.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.4.1. We dragen bij aan het optimaliseren van evenementen als trekpleister.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Faciliteren bij grootschalige evenementen (Concert at Sea, Kustmarathon etc.)
- Subsidiering van nieuwe evenementen.
- Faciliteren bij de knelpunten in procedures bij evenementen, ook op het strand.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.4.1.1. We herijken de Evenementenvisie

Omschrijving

In 2020 is de Evenementenvisie geëvalueerd. In 2021 willen we bezien of de gekozen uitgangspunten in 2020 goed werken en of de Evenementenvisie herijkt moet worden.

Stand van zaken

Vanwege capaciteitsgebrek is dit project in 2021 niet opgepakt. Het staat op de planning voor tweede helft 2022.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.4.2. We maken functies in onze havens ondergeschikt aan de functie van jachthaven.

Uitzonderingen zijn de Vluchthaven Bruinisse waar watergebonden bedrijvigheid prioriteit krijgt en de Vissershaven in Bruinisse. In Zierikzee blijft ruimte voor de beroepsvaart waaronder de mosselvloot.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.4.2.1. We faciliteren de Pilot Watersportopleiding Schouwen Duiveland

Omschrijving

De subsidie voor de Pilot Watersportopleiding loopt tot en met 2021. In 2021 evalueren we deze pilot en nemen we een besluit over een eventueel vervolg.

Stand van zaken

Het is Scalda niet gelukt de evaluatie in 2021 op te leveren. Dit heeft voornamelijk te maken gehad met de corona-crisis die veel tijd en energie heeft gevraagd van betrokkenen om de opleiding en het CIOS als geheel. Eind 2021 is de eerste concept-evaluatie ontvangen waarmee we samen met Scalda de evaluatie hebben gestart.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.4.3. We versterken het (maritieme) karakter van Zierikzee.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Stadsomwalling/Slingerbos.

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

3.4.3.1. We stellen een visie op de veranderende binnenstad op

Omschrijving

Het bezoek aan centrumgebieden verandert door een toenemende internetverkoop en het verdwijnen van winkelformules, door het gebrek aan bedrijfsopvolging. Dit is een nationale en internationale trend, die ook niet aan Zierikzee voorbij gaat. Binnensteden en centrumgebieden worden steeds meer een verblijfsplek voor funshopping, horeca en entertainment. De vraag ligt voor 'hoe in te spelen op deze ontwikkelingen', zowel wat betreft de invloed van deze ontwikkeling op de detailhandel en horeca, als de aandacht voor de blijvende leefbaarheid in het centrum ("hoe en met welke functies vullen we de vrijkomende winkelpanden in om de leefbaarheid minstens op peil te houden of te verbeteren"). Samen met de lokale middenstand, ondernemers en vastgoedeigenaren gaan we op zoek naar een antwoord (richtinggevend ontwikkelingskader) op deze vraag.

Stand van zaken

Als gevolg van prioritering in de voorhanden projecten is het oppakken van dit dossier doorgeschoven naar later in 2022, begin 2023.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.3.2. We voeren de restauratie kademuren uit

Omschrijving

Op basis van de meerjaren onderhoudsplanning (MJOP) restaureren we de kademuren van de Oude Haven te Zierikzee. De Oude Haven is een uitzonderlijk rijksmonument en bovendien uniek in Europa: Een getijdhaven in een historische binnenstad in combinatie met monumentale gemetselde gewichtsmuren. De restauratie vindt plaats over een lengte van vierhonderd meter. Voor dit project is een subsidie van ontvangen in het kader van de Subsidieregeling restauratie rijksmonumenten 2019-2020 namens de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE)

Stand van zaken

De raad heeft in juli 2021 besloten tot een geohydrologisch onderzoek gedurende vier seizoenen. De resultaten van dit onderzoek, worden met een advies voorgelegd aan de gemeenteraad. De RCE doet vooralsnog geen uitspraken ten aanzien van de subsidiebeschikking zo lang niet kan worden aangegeven wanneer exact met het project wordt gestart en sprake is van oplevering. De financiële gevolgen zijn daardoor nog niet duidelijk.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.3.3. We voeren 3e fase herinrichting binnenstad (Oude Haven) uit

Omschrijving

Na de start van de restauratie van de kademuren, vangen de voorbereidingen aan voor de 3e fase herinrichting Binnenstad. Dat betekent dat de bestaande inrichtingsschets wordt uitgewerkt tot een voorlopig en definitief ontwerp.

Stand van zaken

Dit project wordt uitgevoerd na de restauratie van de kademuren, we zijn afhankelijk van de start en oplevering van dat project.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.3.4. We voeren herstel en herinrichting van het wegvak Calandweg - kruising Scheepstimmersdijk uit

Omschrijving

In het afgelopen jaar is het project Beter Bereikbaar Centrum Zierikzee verder uitgewerkt. Inmiddels zitten alle betrokken stakeholders structureel aan tafel. Uit de onderzoeken en studies tot nu toe is duidelijk geworden dat het treffen van fysieke maatregelen aan de westkant van het stadscentrum (Laan van Sint Hilaire, Haringvlietstraat/-plein, Grevelingenstraat en Boerenweg meer urgent zijn dan herstelwerkzaamheden en afmaken van de inrichting van de Calandweg aan de oostzijde van het centrum. We pakken dit project daarom later op in 2024. Uw raad heeft hiervoor al een budget van € 330.000 voor beschikbaar gesteld bij de behandeling van de programmabegroting 2020-2023.

Stand van zaken

Staat gepland voor 2024.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.3.5. We voeren herstel en herinrichting van het wegvak Scheepstimmerdijk - Duiker 't Sas uit

Omschrijving

Voor dit wegvak geldt dezelfde toelichting als hierboven. Ook hiervoor heeft uw raad al een budget van € 330.000 beschikbaar gesteld tijdens de behandeling van de programmabegroting 2020-2023. Op grond van de argumenten zoals benoemd bij het hierboven genoemde project en de samenhang daarmee, pakken we dit project ook in 2024 op.

Stand van zaken

Staat gepland voor 2024

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.3.6. We voeren herstel en herinrichting van het wegvak Trambaan-Julianastraat uit

Omschrijving

Ook voor dit wegvak geldt de hierboven vermelde toelichting. Hiervoor heeft uw raad al een budget van € 395.000 beschikbaar gesteld bij de behandeling van de programmabegroting 2020-2023. Op grond van de argumenten zoals benoemd bij het hierboven genoemde project en de samenhang daarmee, pakken we dit project ook in 2024 op.

Stand van zaken

Staat gepland voor 2024. Gelet op de stijgende bouwprijzen zullen de ramingen voor de begroting nog geactualiseerd moeten worden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.3.7. We voeren het project Beter Bereikbaar Centrum Zierikzee uit

Omschrijving

Momenteel wordt hard gewerkt aan een visie op de mobiliteitsvraagstukken die zich rond en in Zierikzee afspelen. Daarbij wordt zo integraal mogelijk gekeken naar de voorziene en inmiddels in uitvoering zijnde

ontwikkel- en herstructureringsvraagstukken, de afwikkeling van mobiliteit via Schouwen-Duiveland langs en door Zierikzee en de vraagstukken die zich voordoen in de binnenstad, zoals (belanghebbenden) parkeren, doorgang en bevoorrading. Eenvoudiger activiteiten worden al in de lijnorganisatie opgepakt. De meer complexe vraagstukken waarbij meerdere belanghebbenden en stakeholders betrokken zijn worden in dit integrale project opgepakt. Eén van de meest belangrijke vraagstukken op dit moment is de ontsluiting van de westzijde van Zierikzee, mede gelet op de herontwikkeling van het Haringvlietplein en de beoogde verplaatsing van de brandweerkazerne. Eind 2021 willen wij een visie en projectplan aan uw raad voorleggen waarin de hierboven genoemde elementen worden behandeld. Met deze programmabegroting 2021-2024 willen wij alvast voorsorteren op de urgentie die nu al aanwezig is. Wij brengen daarom een bedrag van € 500.000 in 2022 en van € 2.000.000 in 2023 via te honoreren prioriteiten ter begroting om de politiek en bestuurlijk hoge urgentie van de bereikbaarheid van Zierikzee kracht bij te zetten en dit duidelijk te maken naar overige wegbeheerders. Zoals reeds aangeven zetten wij ons in om het beschikbare bedrag te vermeerderen met subsidies en bijdragen van overig betrokken partijen.

Stand van zaken

In samenhang met de opgaven 1.2.2.1 / 1.3.5.4 en 2.2.1.18 kan gemeld worden dat op 21 oktober het rapport Inventarisatie, Analyse met Visie - opgesteld samen met Juust - door uw raad is vastgesteld. In genoemde onderdelen is benoemd dat aanvullende rapportages zijn opgeleverd en eerste stappen tot realisatie zijn gezet, namelijk het aanleggen van een calamiteitenontsluiting bij Zierikzee-West.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.4.4. We versterken het (maritieme) karakter van Bruinisse.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Uitwerken ontwerp Kerkplein in samenspraak met de lokale samenleving.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.4.4.2. We realiseren de herinrichting van de Deestraat

Omschrijving

De herinrichting van de Deestraat kunnen we pas starten na afronding van de werkzaamheden aan de Kop Nieuwstraat, aangezien de bouwstromen voor deze ontwikkeling via de Deestraat verlopen. We verwachten dit pas medio 2022 te kunnen doen, nu de bouw van de Kop Nieuwstraat pas in de zomer van 2021 start. Het ontwerp is nu zodanig vormgegeven dat de rijbaan in het midden blijft liggen en haaks parkeren wordt gerealiseerd om extra parkeerplaatsen te realiseren. Het benodigde budget is al beschikbaar gesteld door uw raad.

Stand van zaken

Aangezien de bouw van de Kop Nieuwstraat pas in april 2022 start, is de uitvoering van dit werk pas in 2023 gepland om schade door zwaar bouwverkeer ten behoeve van de bouw Kop Nieuwstraat te voorkomen. De kwaliteit zal worden geborgd in het definitief ontwerp, het materialenboek en de aanbestedingsleidraad. En zal bovendien overeenkomen met de kwaliteit in de rest van het centrum van Bruinisse.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.4.3. We realiseren de herinrichting van het Kerkplein

Omschrijving

De herinrichting van het Kerkplein is ingepland voor de periode oktober 2020 tot en met april 2021, waarbij we nauwe afstemming zoeken met de ontwikkelaar van de Kop Nieuwstraat, gelet op alle bouwstromen. Het Kerkplein is het hart van Bruinisse, waar evenementen plaatsvinden, rouwen en trouwen aan de orde is en tevens een belangrijke ontmoetingsplaats. Bij de herinrichting staan deze uitgangspunten voorop, waarbij we tevens werken aan een gedeeltelijk autovrij deel en diverse bijzondere inrichtingselementen om het plein nog aantrekkelijker te maken voor bezoekers. Het benodigde budget is al beschikbaar gesteld door uw raad.

Stand van zaken

In juni 2021 zijn de werkzaamheden aan het Kerkplein en omgeving binnen de (aangepaste) planning en het budget opgeleverd. De plaatselijke bevolking en ondernemers zijn enthousiast over het eindresultaat. Eind 2021 zijn de laatste opleverpunten ook uitgevoerd, waarmee het project is afgesloten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.4.4. We realiseren de herinrichting van de Nieuwstraat

Omschrijving

De Nieuwstraat wordt begin 2021 heringericht, tegelijk met de werkzaamheden aan het Kerkplein. Dit is de verbindingstraat tussen de heringerichte Dreef en het Kerkplein. Hoewel het een smalle straat is die zich niet leent voor veel bijzondere elementen, willen we deze kwalitatief zo goed mogelijk inrichten. Hierdoor ontstaat er samenhang tussen de twee belangrijkste centrumdelen van Bruinisse. Het benodigde budget is al beschikbaar gesteld door uw raad.

Stand van zaken

De werkzaamheden aan de Nieuwstraat zijn in het voorjaar 2021 afgerond binnen de planning, het budget en het beoogde kwaliteitsniveau.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.4.5. Wij doen een onderzoek naar de parkeerbehoefte OV halte Bruinisse

Omschrijving

In 2020 zijn we gestart met een onderzoek naar de parkeerbehoefte van zowel automobilisten als fietsers rond de OV halte aan de rand van het dorp. De halte geeft Bruinisse en omliggende dorpen een directe busverbinding met Rotterdam. Een goede parkeervoorziening is daarom nodig om forenzen prettig te laten wonen in onze gemeente. Bruinisse heeft tevens directe busverbindingen met scholen voor voortgezet onderwijs in en buiten Schouwen-Duiveland. De resultaten van dit onderzoek leggen we in 2021 aan uw raad voor.

Stand van zaken

In 2020 en 2021 is het onderzoek niet uitgevoerd vanwege de corona maatregelen en het thuiswerken. In 2022 is er weer meer mogelijk en wordt er capaciteit gezocht om uitvoering te geven aan dit onderzoek in participatie met de dorpsraad.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.4.6. We realiseren de aankleding van het havenplateau Bruinisse

Omschrijving

We stellen in 2021 maximaal € 20.000 beschikbaar om het havenplateau Bruinisse aan te kleden met bijvoorbeeld paaltjes en/of plantenbakken.

Stand van zaken

In overleg met de dorpsraad en lokale ondernemer is een plan gemaakt om het beschikbare budget in te zetten om de verkeersveiligheid op de oversteekplaatsen van de havenkade naar het havenplateau te

verbeteren. Opdracht is verstrekt aan de aannemer, naar verwachting worden de werkzaamheden het 2e kwartaal 2022 uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.4.7. Nog niet gehonoreerde plannen herinrichting openbare ruimte Masterplan Centrumgebied en Haven Bruinisse

Omschrijving

Zoals eerder vermeld zijn niet alle plannen binnen de financiële kaders van het door uw raad aangenomen amendement voor de stads- en dorpsvisies verwerkt. De consequentie hiervan is dat we het geheel van uitvoeringsprogramma's per kern goed moeten coördineren en op urgentie of behoefte moeten prioriteren en faseren. Voor het Masterplan Bruinisse geldt dit voor de volgende plannen die nu financieel nog niet zijn verwerkt:

- Oudestraat: gedeelte van de dijk tot en met kruising Korte Ring en Ds. Waardenburgstraat;
- Aanpassing van de verkeersstructuur.

Deze onderdelen zijn betrokken in de aanpassing van de begroting voor de uitvoering van de stads- en dorpsvisies voor de aankomende jaren.

Stand van zaken

De herinrichting van de Oudestraat is tijdens de begrotingsraad van 2021 alsnog gehonoreerd en wordt in de eerste helft van 2022 voorbereid, zodat uitvoering in het tweede deel van 2022 kan plaatsvinden. Aanpassing van de verkeersstructuur is integraal onderdeel van de uitwerking van alle deelgebieden in het centrum.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.4.5. We zetten in op een kwaliteitsimpuls van het dorp Renesse en versterken de verbinding met de Brouwersdam.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

Uitvoeren Masterplan Renesse.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.4.5.1. We voeren het Verkeersplan centrum uit

Omschrijving

Het herinrichtingsplan voor het centrum van Renesse is, in de vorm van een definitief ontwerp, in juli 2017 vastgesteld door ons college. Periodiek worden in diverse fases diverse deelgebieden in het centrum heringericht. In het najaar van 2020 organiseren we een uitgebreide evaluatie voor het centrumgebied, met de focus op de pilot afsluiting Hogezoom tussen de kruising Oude Moolweg en kruising Jan van Renesseweg.

Stand van zaken

Eind 2020 en begin 2021 hebben we een uitgebreide evaluatie voor het centrumgebied georganiseerd, waaruit een breed gedragen evaluatiedocument met diverse verbeterpunten voor de korte en wat langere termijn is ontstaan. Daaraan hebben we in 2021 uitvoering gegeven. Eenzelfde soort evaluatie, maar dan in wat kleinere setting, is ook eind 2021 nog uitgevoerd om het seizoen 2021 te kunnen evalueren. Daarmee gaan we de eerste maanden van 2022 aan de slag, tezamen met het opstellen van een nieuw integraal verkeersplan voor het centrum.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.5.10. We onderzoeken het parkeren en opladen van (elektrische) fietsen op Schouwen-Duiveland, te starten in Renesse en Zierikzee

Omschrijving

In onder andere Renesse en Zierikzee bleek in de zomer van 2020 dat er parkeerproblematiek ontstond bij het fietsverkeer. De gemeenteraad heeft in 2019 besloten te stoppen met het verstrekken van subsidie aan VVV Zeeland. Destijds is geborgd dat het huidige budget beschikbaar blijft voor een nieuwe invulling van de taak die het VVV Zeeland had. Diverse ondernemersverenigingen zijn al bezig met een opzet voor het vormgeven van deze taken. Zeeland is in 2019 opnieuw uitgeroepen tot 5-sterren fietsprovincie. Daar zijn wij trots op maar dit betekent ook dat we moeten zorgdragen voor voldoende fietsparkeerplekken in combinatie met oplaadpunten voor elektrische fietsen. De gemeenteraad ziet een meerwaarde in het combineren van fietsparkeren, opladen van e-bikes en het digitaal verstrekken van toeristische informatie. Dit kan als mogelijkheid aangedragen worden aan de ondernemers die invulling gaan geven aan een gedeelte van de taken die voorheen door het VVV werden uitgevoerd.

In 2021 onderzoek wij het parkeren en opladen van (elektrische) fietsen op Schouwen- Duiveland, te starten in Renesse en Zierikzee. Daarbij worden mogelijkheden om de fietsparkeerproblematiek op te lossen in kaart gebracht en aan de gemeenteraad gepresenteerd.

Stand van zaken

Het onderzoek is in 2021 niet uitgevoerd vanwege capaciteitsgebrek. maar wordt in de planning van 2022 meegenomen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.5.2. We onderzoeken dynamische parkeerverwijzing

Omschrijving

Het college komt in 2021 met een voorstel naar de gemeenteraad voor dynamische parkeerverwijzing. Het doel van zo'n systeem is vooral het reguleren van de verkeersstroom en stimuleren dat auto's geparkeerd worden daar waar we het liefste zien dat ze geparkeerd worden (niet op de Laone, juist wel op het Transferium).

Stand van zaken

Er is in 2021 overleg geweest met leveranciers van systemen voor parkeerverwijzing. Bij Transferium Renesse is een camera geplaatst om verkeersbewegingen te meten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.5.3. We voeren een herinrichting uit van het parkeerterrein aan de Laone

Omschrijving

Vooruitlopend op de definitieve uitvoering van het Verkeersplan voeren we een herinrichting uit van het parkeerterrein aan de Laone. Op dat parkeerterrein zijn 24 plekken gereserveerd voor de bewoners van de Tiny Houses, voor de resterende parkeerplekken stellen we betaald en/of bewoners parkeren in, met een voorkeur voor betaald parkeren. Zodra de opstallen van SV Renesse overgedragen worden aan de gemeente, worden deze gesloopt. De vrijkomende ruimte wordt benut als extra (betaalde) parkeercapaciteit. Om de sloop van de opstallen en de herinrichting te realiseren stellen we een investeringskrediet van in totaal € 250.000 beschikbaar in 2021.

Stand van zaken

Eind 2021 was de herinrichting van het parkeerterrein al grotendeels afgerond. In februari 2022 planten we het terrein nog in. Er zijn iets meer kosten gemaakt dan vooraf geraamd, maar dat is niet substantieel en wordt meegenomen in een financiële afwijkingenrapportage

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.5.4. We voeren de herinrichting Vroonweg, Kabellaarsweg en Hoogenboomlaan uit

Omschrijving

In de eerste helft van 2019 hebben we de planologische procedure, meer in het bijzonder de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan, voorbereid. Door de uitspraak van de Raad van State inzake de stikstof (PAS) konden we het plan nog niet ter inzage leggen. De afgelopen periode hebben we de juridische mogelijkheden verkend om alsnog over te gaan tot terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan tezamen met een passende beoordeling om de stikstofdepositie nader te onderbouwen. Het is de bedoeling om het ontwerp bestemmingsplan in het vierde kwartaal van 2021 terinzage te leggen, om zodoende in het najaar van 2022 de werkzaamheden te starten.

Stand van zaken

Het ontwerp bestemmingsplan heeft het vierde kwartaal van 2021 terinzage gelegen. Basis hiervoor is het door het college vastgestelde definitief ontwerp uit 2019. Er zijn geen zienswijzen ingediend, dus willen we het bestemmingsplan in april 2022 laten vaststellen door de raad. Tevens hebben we eind 2021 een aanvraag natuurvergunning ingediend, waarvan de ontwerp beschikking in maart 2022 wordt afgegeven. In geval van onherroepelijke besluiten starten we in het 4e kwartaal van 2022 met de uitvoering van deel 1 van het wegtracé (van rotonde Helder tot ingang Camping Schouwen). In de loop van dit jaar bezien we de financiële mogelijkheden om ook deel 2 van het tracé aan te leggen (in 2023).

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.5.5. We voeren de herinrichting van de Dreef en omgeving uit

Omschrijving

We hebben een intentieovereenkomst gesloten met Kikx Development B.V. Deze ontwikkelaar onderzoekt in het eerste deel van 2021 de ruimtelijke en financiële haalbaarheid van de inrichting van het gebied Dreef, met onder meer een supermarkt, kleinschalige detailhandel en de bijbehorende openbare ruimte. Dit duurt langer dan gepland, mede vanwege het vraagstuk van stikstof en een aangepast programma. Medio 2019 zijn we eigenaar geworden van het perceel aan de Dreef. Afhankelijk van de uitkomsten van

dit haalbaarheidsonderzoek sluiten we in 2021 een exploitatieovereenkomst en starten we een ruimtelijke procedure.

Stand van zaken

Vanwege de complexiteit van het stikstofvraagstuk hebben we eind 2021 de intentieovereenkomst met de ontwikkelaar verlengd tot 1 juli 2022. Dat is een 'finale' termijn, waarbinnen de ruimtelijke en economische haalbaarheid van het plan aangetoond moet zijn. Indien dat lukt, dan sluiten we een exploitatieovereenkomst en starten we de ruimtelijke procedure om de bouw van de supermarkt, kleinschalige detailhandel en de inrichting van de openbare ruimte mogelijk te maken.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.5.7. We realiseren de herinrichting van de Kerkring Renesse

Omschrijving

De herinrichting van de Kerkring is gepland in de periode oktober 2021 tot en met april 2022 en de investering wordt geraamd op € 1.500.000. We starten begin 2021 de voorbereidende werkzaamheden in de vorm van een voorlopig ontwerp.

Stand van zaken

De herinrichting is in oktober 2021 gestart. Vanwege corona perikelen bij de aannemer en het slechte weer is er enige vertraging in de uitvoering, maar de einddatum (Pasen 2022) gaan we normaliter halen. De kwaliteit is in overeenstemming met de uitvraag.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.5.8. We realiseren de aanpassing van de aansluiting Roelandsweg/ingang Transferium.

Omschrijving

We realiseren de aanpassingen van de aansluiting Roelandsweg/ingang Transferium zoals ze gepland zijn. Daarnaast onderzoeken we in 2021 de mogelijkheid om hier een rotonde aan te leggen, we stellen hiervoor € 30.000 beschikbaar (voor ontwerp, infrastructuur, verkeer grondonderzoek). Op basis van dit onderzoek legt het college een voorstel ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad. In afwachting van

dat voorstel en de besluitvorming daarover reserveren we voor 2022 en 2023 alvast € 250.000 per jaar (€ 500.000 in totaal) voor de realisatie van deze rotonde (of een goedkoper, maar gelijkwaardig alternatief). Deze investeringen dekken we deels vanuit de middelen die geormerkt staan voor de tweede ontsluiting van het transferium (€ 361.000 in 2020).

Stand van zaken

In 2021 hebben we een variantenstudie voor de aansluiting Roelandsweg/ingang Transferium opgesteld, die medio 2022 ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden. Gelet op de beschikbare ambtelijke capaciteit zullen we in 2022 geen nader onderzoek verrichten naar de mogelijkheid om de voorkeursvariant ook daadwerkelijk tot uitvoer te brengen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.4.6. We zetten in op het versterken van onze gastronomie.

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

3.4.6.1. We voeren het plan van aanpak ‘Meer kansen voor culinair Schouwen-Duiveland’ uit

Omschrijving

In samenwerking met eilandelijke en regionale partijen op culinair gebied is in 2019 het plan “Meer kansen voor Culinair Schouwen-Duiveland” opgesteld. Hiervoor is voor de periode 2019- 2021 een budget van in totaal € 40.000 in de begroting opgenomen. We voeren in 2021 de geprogrammeerde activiteiten uit en evalueren in 2022.

Stand van zaken

Het plan “Meer kansen voor Culinair Schouwen-Duiveland” bestaat grotendeels uit evenementen. Deze hebben niet plaats kunnen vinden door de corona maatregelen. Dit was zowel in 2020 als 2021 het geval. Er is besloten om het plan daarom te beëindigen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.4.6.2. We sponsoren de opening van het Kreeftenseizoen structureel

Omschrijving

In relatie tot het plan van aanpak 'Gezond eten Schouwen-Duiveland' zetten we vanaf 2019 ook de sponsoring van de culinaire evenementen 'Opening Oosterscheldekreeftseizoen' voort. De sponsoring van de 'Opening Oesterseizoen' hebben we beëindigd, omdat deze is verplaatst naar Yerseke.

Stand van zaken

Het bestuur van de Opening van het Oosterscheldekreeftseizoen is volledig gewijzigd. Het nieuwe bestuur organiseert de opening op een nieuwe manier die beter past bij het eiland. Door een foutieve datum in de subsidie beschikking heeft het bestuur in 2022 en 2023 nog recht op subsidie. Er heeft een kennismaking met het nieuwe bestuur plaatsgevonden.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-2.502.529	-2.612.683	-2.658.084	-45.401
Baten	1.957.222	1.712.608	1.702.997	-9.611
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-545.307	-900.075	-955.087	-55.012
Gerealiseerd resultaat	-545.307	-900.075	-955.087	-55.012

TOELICHTING EXPLOITATIE

Onderhoud havens, incidenteel voordeel van € 143.000

De werkzaamheden uit het onderhoudscontract voor de havens, met een looptijd van vier jaar, hebben we begrotingstechnisch gelijkmatig over de jaren verdeeld. In de praktijk verloopt dit minder gelijkmatig. Het is soms bijvoorbeeld efficiënter om werkzaamheden te combineren als er een werkschip beschikbaar is. Het overschot in 2021 is dus weer nodig in 2022 en voeren we in 2022 op via de eerste financiële rapportage.

Onderhoud strand, incidenteel nadeel van € 40.000

In het vierde kwartaal hebben we, met name door onvoorziene weersomstandigheden, extra kosten moeten maken voor het strandonderhoud.

Verhuur strandpaviljoens, incidenteel nadeel van € 99.000

Door corona hebben we een terugbetaling over 2020 in 2021 verantwoord en hebben we vooruitlopend op een gerechtelijke uitspraak niet heel de huur over 2021 in rekening gebracht.

Doorbelaste salarislaster en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel nadeel van € 50.000
Voor deze afwijking verwijzen wij u naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Elektrische installatie haven Brouwershaven, nadeel € 100.000

Dit krediet is in 2021 overschreden door de fors toegenomen prijzen voor materiaal. Daarnaast is een deel van het krediet van 2022 al eerder benut. Omdat het kredieten zijn die doorlopen in 2022 nemen we de prijsstijgingen mee bij de eerste afwijkingenrapportage 2022.

Restauratie Oude Haven Zierikzee, voordeel €109.000

De restauratie van de kademuren van de Oude Haven is vooralsnog niet gestart. De gemeenteraad besloot in juli 2021 tot een geohydrologisch onderzoek gedurende vier seizoenen. De resultaten van dit onderzoek worden met een voorstel aangeboden aan de gemeenteraad in het jaar 2022.

Steigers Nieuwe Haven Brouwershaven, nadeel € 192.000

Dit krediet is in 2021 overschreden door de fors toegenomen prijzen voor materiaal. Daarnaast is een deel van het krediet van 2022 al eerder benut. Omdat het kredieten zijn die doorlopen in 2022 nemen we de prijsstijgingen mee bij de eerste afwijkingenrapportage 2022.

Programma 4 Bestuur en Burgerzaken

WAT HOUDT HET PROGRAMMA IN?

Het programma Bestuur is gericht op het voeren van goed lokaal bestuur; flexibel en gericht op de lokaal maatschappelijke opgaven waarvoor inwoners en ondernemers de lokale overheid nodig hebben. Daarnaast mogen inwoners, ondernemers, partners en gasten verwachten dat we kwalitatief goede producten en diensten leveren door middel van een goed dienstverleningsconcept. Eisen die je aan een moderne organisatie mag stellen.

Dit programma gaat ook over hoe we taken invullen en welke rol we in de lokale samenleving willen spelen en over hoe we ons willen gedragen in de samenleving. Kernbegrippen daarbij zijn dat we omgevingsbewust en verbindend willen zijn, handig en verstandig, daadkrachtig en focus hebben en houden. Deze elementen zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Organisatievisie. Aangezien het overgrote deel van dit uitvoeringsprogramma bedrijfsvoeringsaspecten betreft is dit uitvoeringsprogramma opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

IN WELKE GEMEENTELIJKE BELEIDSSTUKKEN IS HET BESTAANDE BELEID OMSCHREVEN?

- Strategische Visie Tj van de toekomst 2040
- Collegeprogramma 2018-2022 Verbindend verder
- Visie op dienstverlening
- Organisatievisie Met het tij mee
- Uitvoeringsprogramma Organisatievisie
- Algemeen privacybeleid 2018
- Informatiebeveiligingsbeleid 2018
- Informatiestrategie 2020-2021
- Kadernota risicomangement en rechtmatigheidsverantwoording 2019
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019-2023

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

4.1.1. We staan midden in de samenleving, we inspireren, verbinden en werken samen met inwoners, ondernemers en partners aan het behouden van en versterken van ons woon-, werk- en verblijfsklimaat.

Hierbij bewegen we mee met de ontwikkelingen die op ons afkomen (flexibel en actueel bestuur).

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

- Participatie in samenwerkingsverbanden zoals de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Vereniging van Zeeuwse gemeenten, Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) en P10.
- Afstemmen van onze investeringsagenda met die van andere partners zoals provincie Zeeland, waterschap Scheldestromen, Rijkswaterstaat en gemeente Goeree-Overflakkee.
- Vroegtijdig betrekken van de raad bij nieuwe ontwikkelingen en tussentijds informeren van de raad over de voortgang.

WAT DEDEDEN WE DAARVOOR?

4.1.1.1. We evalueren en vernieuwen Strategische Visie

Omschrijving

Dit proces pakken we met de nieuwe burgemeester op na de zomer van 2020. We leggen in de tweede helft van 2020 een procesvoorstel voor aan uw raad, waarin we ook aandacht geven aan participatie. Vervolgens gaan we over tot de inhoudelijke evaluatie en vernieuwing. Voor de uitvoering van de participatieprocessen, communicatie en vormgeving brengen wij incidenteel een bedrag van € 15.000 voor 2021 ter begroting via de Lijst uitbreidingsinvesteringen/nieuw beleid.

Stand van zaken

Dit proces heeft vertraging opgelopen, omdat wij dit proces wilden opstarten op het moment dat een combinatie van fysieke en digitale bijeenkomsten met belangrijke stakeholders weer mogelijk waren. Dit proces wordt opgepakt met de nieuwe gemeenteraad.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.10. We zetten in op regionale samenwerking en benutten de Zeeuwse Investeringsagenda

Omschrijving

We blijven gedurende de afgesproken doorlooptijd tot en met 2022 bijdragen aan de Zeeuwse Investeringsagenda. Daarnaast dragen we financieel en inhoudelijk bij aan het vernieuwde samenwerkingsplatform voor Zeeland: het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) en het ondersteunende Regiobureau. Waar mogelijk brengen we projecten onder in de Zeeuwse Investeringsagenda of maken daarmee koppelingen. Bedrijven en maatschappelijke organisaties uit Zeeland en ook uit onze gemeente maken goed gebruik van de Zeeuwse Investeringsagenda, die gevoed wordt met Aanjaaggelden en gelden uit de Regiodeals. Een goed voorbeeld is het project Innovatievouchers voor recreatie die inmiddels ook naar andere sectoren wordt uitgebreid. Voor de bijdrage aan het Regiobureau is een structureel budget van € 34.000 beschikbaar.

Stand van zaken

Bedrijven en maatschappelijke organisaties uit Zeeland en ook uit onze gemeente maken goed gebruik van de Zeeuwse investeringsagenda, die gevoed wordt met Aanjaaggelden en gelden uit de Regiodeals. Ook in 2021 hebben diverse bedrijven en instellingen uit de gemeente bijdragen ontvangen. De samenwerking tussen de Zeeuwse overheden krijgt steeds verder vorm. In 2021 is een evaluatie opgeleverd. Op grond van de bevindingen hebben de Zeeuwse overheden gezamenlijk unaniem besloten om het samenwerkingsverband OZO en het Regiobureau Zeeland voor tenminste vier jaar voort te zetten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.11. We benutten het Interbestuurlijke Programma voor (nieuwe) gemeentelijke opgaven en vangen budgettaire lasten op door het inruilen van “oud” voor “nieuw” beleid of terugdringen van kosten

Omschrijving

We participeren als gemeente succesvol in het Interbestuurlijke Programma (IBP), vooral op het thema Vitaal Platteland. Voor het thema Democratie maken we gebruik van het programma Democratie in Actie (Raad in beraad, R2C). We zetten nu in op de thema's Klimaatadaptatie en Regionale economie omdat ook daar concrete programma's gaan lopen. We benutten zoveel als mogelijk het IBP in de bekostigingssystematiek van onze programmabegroting. Daar waar sprake is van nieuw beleid of nieuwe opgaven bezien we of nieuw beleid kunnen uitruilen voor staand beleid om stapeling te voorkomen en uitgaven zo efficiënt mogelijk te doen.

Stand van zaken

In 2021 is het Interbestuurlijk Programma, conform de eerder geformuleerde uitgangspunten bij het aantreden van het Kabinet Rutte III, met een evaluatie beëindigd. De op grond van het Interbestuurlijk Programma ontvangen budgetten, waar onze gemeente in het bijzonder van profiteert, zijn inzetbaar tot en met 2024. Met de projecten uit het Living Lab voorziet het college hierin. De positieve bevindingen op grond van een landsbrede evaluatie door alle IBP-regio's zijn gebundeld in een rapportage en onder de aandacht van de informateurs voor een nieuw Kabinet gebracht. Uit het Regeerakkoord blijkt dat de uitgangspunten voor interbestuurlijke samenwerking vooral worden voortgezet via de Regiodeals.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.12. Discussienota Toekomstbestendige koers.

Omschrijving

Het doel van deze discussienota is door uw raad bij amendement geformuleerd. U vraagt om een inventarisatie van de verschillende manieren waarop Nederlandse gemeenten zijn georganiseerd en hoe bijvoorbeeld deskundigheid, competenties en vaardigheden en kwetsbaarheid geborgd zijn. Daarnaast vraagt u een schets van de toepasbaarheid van deze vormen voor onze gemeente en de voor- en nadelen van de verschillende vormen van organisatie te schetsen. We leveren deze discussienota begin 2021 op. Wij denken dat we de uitvoering van dit amendement niet los kunnen zien van andere

ontwikkelingen zoals de ontwikkeling van de netwerksamenleving en de verdergaande Zeeuwse samenwerking via het OZO. Wij zullen relevante ontwikkelingen meenemen in de discussienota.

Stand van zaken

De uitvoering van het amendement is door de voorzitter van de gemeenteraad betrokken in gesprekken met de gemeenteraad over rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van respectievelijk de gemeenteraad en het college en de onderlinge verhoudingen tussen het college en de gemeenteraad. De voorzitter van de gemeenteraad en tevens het college brengt hierover verslag uit in het Presidium.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.13. We laten de website “opschouwenduiveland.nl” voldoen aan de toegankelijkheidseisen

Omschrijving

De website opschouwenduiveland.nl voldoet nog niet aan de toegankelijkheidseisen. Daarnaast wordt de huidige versie van de software na 2021 niet meer onderhouden. Voor het up-to-date maken van deze website in 2021 een budget opnemen van € 9.000.

Stand van zaken

De projectwebsite 'Opschouwenduiveland.nl' en de daaronder vallende sub-websites voor de diverse projecten zijn geüpdated. Technisch voldoen de projectwebsites nu aan de toegankelijkheidseisen en is de software bijgewerkt naar de laatste versie.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.2. We houden gemeenschappelijke regelingen tegen het licht op nut en noodzaak

Omschrijving

Het tegen het licht houden van bestaande gemeenschappelijke regelingen koppelen we aan de uitvoering van de nota "aanpak voor een goede samenwerking tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen" die vastgesteld is door de Vereniging van Zeeuwse gemeenten. De uitvoering van deze nota is provinciaal opgepakt door de werkgroep "Aan de slag met gemeenschappelijke regelingen". De komende jaren worden doelmatigheidsonderzoeken uitgevoerd volgens een opgestelde planning. Voor

2021 staan de Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) en het Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO) op de rol om te worden onderzocht.

Stand van zaken

Eind 2020 heeft de Vereniging Zeeuwse Gemeenten een aangepaste planning vastgesteld. In 2021 zijn niet de GGD en het SWVO onderzocht. In de plaats daarvan zijn het OLAZ en het Collectief vervoer Zeeuwse Vlaanderen onderzocht.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.3. We verbeteren de informatiepositie in het kader van integer besturen

Omschrijving

Dit is een actiepoint uit het Integraal veiligheidsprogramma 2021-2023 en het uitvoeringsprogramma 2021. We blijven verder investeren in bewustwording van de organisatie op het gebied van ondermijning om meer signalen uit de organisatie te kunnen halen en onze informatiepositie te verbeteren. Het RIEC is hierin onmisbaar. Ter versterking van het RIEC voeren wij met ingang van 2021 structureel een bedrag op van € 13.000 ter versterking van de Taskforce.

Stand van zaken

In 2021 zijn we gestart met een awarenessstraject in het kader van ondermijning en georganiseerde criminaliteit om de bewustwording van zowel de ambtelijke organisatie als het bestuur te vergroten. Er heeft een informatiebijeenkomst plaatsgevonden voor de gemeenteraad welke in het teken stond van ondermijning. Daarnaast zijn de handhavers leefbaarheid en de toezichthouders bouw en wonen getraind op het herkennen van signalen van ondermijning.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.4. We dragen zorg voor laagdrempelige en toegankelijke informatievoorziening voor al onze doelgroepen

Omschrijving

Het serviceteam is definitief ingericht op één locatie en functioneert naar tevredenheid. Op grond van wetgeving dienen elektronische mediakanalen die de overheid gebruikt toegankelijk te zijn voor blinden en

slechtzienden. Gedeeltelijk is een aantal van de gemeentelijke websites qua structuur hierop aangepast. Nieuwe beleidsstukken worden in PDF opgemaakt volgens de webrichtlijnen voor toegankelijkheid. In 2021 gaan wij verder met het omzetten van oudere beleidsstukken die vindbaar moeten blijven op de website naar het genoemde protocol. De gemeentelijke website is vernieuwd en in mei 2021 live gegaan. Met de nieuwe website voldoen we aan de toegankelijkheidseisen en ook is de online dienstverlening verbeterd.

Stand van zaken

Het toegankelijk houden van de gemeentelijke websites is een continu proces. We toetsen de gemeentelijke website met enige regelmaat op de huidige en gewijzigde toegankelijkheidseisen. Daar waar nodig worden aanpassingen gedaan.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.5. We voeren de bestuursopdracht "Creëren budgettaire ruimte" uit

Omschrijving

In de door u op 9 juli 2020 vastgestelde Kadernota 2021-2024 melden wij dat het beoogde financiële resultaat vanuit de "bestuursopdracht creëren budgettaire ruimte" reeds was gerealiseerd. De planning was structureel € 3 miljoen te realiseren in 2025. Bij de vaststelling van de begroting 2020 (€ 1,2 miljoen) en op 4 juni 2020 bij het sluitend maken van de begroting 2020-2023 (€ 1,8 miljoen) is totaal € 3 miljoen gerealiseerd. Dit betrof fase 1. Daarnaast is er incidenteel via de Notitie reserves en voorzieningen € 2,1 miljoen vrijgespeeld ter versterking van ons eigen vermogen. Deze notitie heeft u ook vastgesteld in uw raad van 9 juli 2020.

Om financieel gezond te worden en te blijven is in het afgelopen halfjaar onderzocht om extra budgettaire ruimte (incidenteel en structureel) te creëren voor de dekking van kosten voortvloeiend het geprognostiseerde tekort vanaf 2022 door de herverdeling van het gemeentefonds, de actualisatie van de meerjarenraming en de lasten voortvloeiende uit de actualisatie van het investeringsprogramma (waaronder de doorgeschoven prioriteiten vanuit de begroting 2020-2023). De financiële opbrengst van deze onderzoeken bedraagt € 2,5 miljoen structureel. Deze voorstellen zijn gedeeld met de leden van de Klankbordgroep (KBG) van de raad. Deze KBG fungeerde op uw verzoek als overlegorgaan voor ons college. Deze voorstellen zijn zeer recent in een afzonderlijke raadsvergadering op 21 september 2020 besproken. Vanzelfsprekend kon de besluitvorming over deze voorstellen nog niet verwerkt worden in de voorliggende begroting. De uitkomst hiervan verwerken we via een wijziging op de aangeboden begroting 2021-2024.

In 2021 ronden we de bestuursopdracht af. We onderzoeken nog mogelijke resultaten vanuit ingebrachte ideeën tijdens het deelproject "uitnutten budgetten", waaronder het schrappen van bestaand beleid en cofinanciering bij projecten om incidentele en structurele lasten in de programmabegroting te verminderen.

Stand van zaken

In 2021 ondernamen wij geen nieuwe acties meer vanuit de bestuursopdracht creëren budgettaire ruimte. Met het aangepaste voorstel herverdeling gemeentefonds, waarin onze gemeente nu als voordeel- in plaats van nadeelgemeente uitkomt, ziet onze financiële positie er positiever uit.

Wel monitorde wij de realisatie van de in 2021 ingeboekte financiële opbrengst van de uitgevoerde onderzoeken van € 4,4 miljoen. Via de financiële rapportages informeerden wij u hierover. De werkelijke realisatie in 2021 bedraagt € 3.3 miljoen. Dit is 75% van de totaal ingeboekte financiële opbrengst in 2021. Al een mooi resultaat! Het 100% kostendekkend maken van de legesopbrengsten en de besparing op onderhoud wegen door het verlagen van het kwaliteitsniveau realiseerden wij in 2021 nog niet volledig. Daarnaast is als gevolg van de invoering van het parkeervignet voor de bewoners van Schouwen-Duiveland een deel van de ingeboekte verhoging van de parkeeropbrengsten niet gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.6. Daar waar we zelf een ontwikkeling starten, zoals voor het ontwikkelen en evalueren van beleid of het maken van plannen, betrekken we actief onze stakeholders.

Omschrijving

Dit is inmiddels een gangbaar onderdeel in het beleidsproces en manieren van werken bij uitvoeringstaken. Voorbeelden zijn het opstellen en uitvoeren van de Agenda Toerisme en het opstellen en uitvoeren van Stads- en dorpsvisies. Deze manier van werken passen we veelvuldig toe en ontwikkelen we door op basis van ervaringen uit de praktijk. Daarnaast werken we met Right to Challenge (R2C) zoals bij het dorpsplan Sirjansland en het onderhoud van de Duinzoom te Renesse. Op basis van de opgedane ervaringen stellen we gemeentelijk beleid voor R2C op.

Stand van zaken

Begin 2021 is het platform [denkmee.schouwen-duiveland.nl](https://denkmee.schouwen-duiveland.nl/nl-NL/) (<https://denkmee.schouwen-duiveland.nl/nl-NL/>) live gegaan. Denkmee.schouwen-duiveland.nl is een online participatieplatform dat bereikbaar is via de gemeentelijke website. Wij zetten dit in om ideeën, stemmen of reacties op te halen voor projecten en beleid. Inwoners en ondernemers kunnen via dit platform digitaal participeren. De gemeente deelt hierop bijvoorbeeld een project met inwoners en vraagt om reactie. Dit kan met een enquête of door mensen een locatie op een kaart aan te laten vinken. De feedback van inwoners en ondernemers gebruiken we om beleid vorm te geven. Het platform kunnen we als gemeente inzetten naast bestaande manieren om te participeren, zoals informatieavonden. In 2021 is bij een aantal trajecten alleen gebruik gemaakt van digitale participatie via het platform, omdat fysieke bijeenkomsten niet mogelijk waren.

In 2021 zijn de experimenten Right to Challenge (hierna Uitdaagrecht) in Sirjansland en Renesse geëvalueerd met de betrokken inwoners. Op basis van deze evaluatie zijn uitgangspunten geformuleerd op basis waarvan gemeente Schouwen-Duiveland het Uitdaagrecht breder kan gaan toepassen.

De toegang voor inwoners met een burgerinitiatief, 'ik heb een idee' heeft in 2021 voor het eerst een heel jaar gedraaid. Ongeveer 40 vragen zijn binnengekomen via ikhebeenidee@schouwen-duiveland.nl. Deze toegang bestaat uit een team van 4 medewerkers van verschillende afdelingen. Zij zorgen ervoor dat het idee bij de juiste afdeling(en) terecht komt en zijn contactpersoon voor de initiatiefnemer. Een aantal

voorbeelden van ideeën die binnen zijn gekomen zijn: lenen van spullen voor opruimacties, vergroenen van een straat, een stuk groen in beheer nemen, speeltoestellen aanpassen, bordjes plaatsen op monumenten en een Jeu de Boules baan.

De inzet van digitale bijeenkomsten heeft een vlucht genomen in 2021. Intern werkt de gemeente met een begeiderspool; de begeiderspool faciliteert digitale bijeenkomsten. Zodat digitale participatie op een eenduidige en goede manier vormgegeven wordt. Elke vorm van interactie en/of participatie sluit sommige mensen uit en anderen in. Dat geldt zowel offline als online en hangt onder andere samen met voorkeuren, vaardigheden, beschikbare tijd en mobiliteit. Om digitale bijeenkomsten toegankelijk te maken faciliteert de begeiderspool bijeenkomsten en oefenmomenten met participanten.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.7. Initiatieven vanuit de samenleving stimuleren we actief (aanstellen procesbegeleider en integreren in gemeentelijke dienstverlening van het serviceteam)

Omschrijving

Veel organisaties, belangengroeperingen of andere initiatiefnemers zijn niet altijd (volledig) in staat hun initiatief uit te werken, fondsen en subsidies aan te boren en het gesprek met de gemeente aan te gaan om ook daadwerkelijk tot realisatie te komen. We zorgen voor procesbegeleiding om initiatiefnemers de weg te wijzen binnen de ambtelijke organisatie om zo tot daadwerkelijke realisatie van hun initiatief te komen.

Stand van zaken

Ikhebeenidee heeft in 2021 voor het eerst een volledig jaar gedraaid en is extern bekend als: ikhebeenidee@schouwen-duiveland.nl. Sinds de start eind 2020 zijn er ongeveer 50 aanvragen binnengekomen. Met ikhebeenidee@schouwen-duiveland.nl is een duidelijk initiatievenloket voor Schouwen-Duiveland ingericht. Als een inwoner een idee voor een initiatief heeft kan hij/zij hier terecht. Daarnaast werkt de gemeente met 'ik heb een idee' aan een eenduidig verhaal vanuit de gemeente naar initiatiefnemers en een integrale behandeling van het initiatieven.

Ikhebeenidee is een afdeling overstijgend team dat burgerinitiatieven begeleidt, samen met collega's van de vakafdelingen. Het team van 'ik heb een idee' helpt initiatiefnemers bij het verder brengen van hun idee in de gemeentelijke organisatie. Een idee komt binnen via e-mail of telefoon. Vervolgens gaat één van de medewerkers in gesprek met de initiatiefnemers, eventueel samen met een vakinhoudelijke collega. In gesprek met de initiatiefnemers worden de verwachtingen afgestemd en o.a. de volgende vragen besproken over het initiatief:

- Gaat het om een taak van de gemeente?
- Wat is de locatie/plek?
- Wie zijn er betrokken? / wat is het draagvlak?
- Welke ondersteuning is nodig vanuit de gemeente?

Het team van 'ik heb een idee' werkt samen met vakinhoudelijke collega's, die nodig zijn bij de realisatie van een initiatief. Na de intake wordt het initiatief vanuit 'ik heb een idee' overgedragen aan een vakinhoudelijke collega en wordt het initiatief vanuit 'ik heb een idee' op procesniveau gevolgd.

Eén van de doelen die we nastreven met 'ik heb een idee' is het creëren van één integrale toegang voor initiatieven. Zodat we als gemeente een duidelijke ingang voor initiatiefnemers hebben. Hier werken we aan door in- en extern bekendheid te geven aan ikhebeenidee@schouwen-duiveland.nl. In 2021 hebben we hiervoor intern presentaties gegeven op de afdelingen en extern bekendheid gegeven aan [ikhebeenidee](mailto:ikhebeenidee@schouwen-duiveland.nl) op de gemeentelijke website. Daarnaast wordt [ikhebeenidee](mailto:ikhebeenidee@schouwen-duiveland.nl) gebruikt als correspondentieadres als de gemeente inwoners oproept om ideeën in te sturen, bijvoorbeeld bij de oproep voor ideeën voor ondersteuning van ouderen en/of kwetsbare groepen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.8. We rusten organisatie en bestuur toe om goed te functioneren in de participatieve samenleving

Omschrijving

Dit doen we met het project 'Netwerksamenleving en netwerkmanagement', aan de hand van een plan van aanpak met actiepunten. Hierin zit bijvoorbeeld de ontwikkeling van medewerkers aan de hand van trainingen, de doorontwikkeling van de toegang voor initiatieven, de pilots R2C en het opstellen van beleid voor R2C. Wij informeren uw raad over de vorderingen van het gehele actieplan in 2021 per raadsbrief. Over specifieke onderdelen, zoals R2C, gaan we apart in gesprek. Daarnaast is het gesprek met uw raad over welke rol we als gemeente hebben een onderdeel van dit project. Presterend, samenwerkend, rechtmatig of responsief. Deze rol kan per taak of project anders zijn. Het is van belang om ons hiervan bewust te zijn en een keus in te maken.

Stand van zaken

Afgelopen periode hebben we als gemeente flink geïnvesteerd in participatie. Participatie is altijd onderdeel van het werk van de gemeente en komt terug in veel taken. We hebben als gemeente flink ervaring opgedaan met participatie, mede door nieuwe instrumenten in te zetten zoals 'denk mee' (digitaal platform) en 'ik ben een idee' (loket voor burgerinitiatieven). Uitleg over ikhebeenidee@schouwen-duiveland.nl is opgenomen onder 4.1.1.7.

In 2021 zijn de experimenten R2C (vanaf nu Uitdaagrecht) geëvalueerd en er is beleid opgesteld, besluitvorming hierover is begin 2022. Uitdaagrecht is een participatie-instrument. Hierbij kunnen inwoners hun gemeente uitdagen om gemeentelijke taken (en budget) over te nemen om bijvoorbeeld hun buurt te verbeteren. Dit kunnen inwoners doen als zij denken dat het anders, beter, slimmer en/of goedkoper kan. De taak waarop inwoners de gemeente uitdagen moet vastgelegd zijn in de gemeentelijke begroting. Voorbeelden van taken die inwoners overnemen van een gemeente zijn: onderhoud van een plantsoen of buurtspeeltuin, een maaltijdservice waardoor ouderen langer in de wijk kunnen blijven wonen, het beheren van een sportveld of een activiteit voor eenzame buurtbewoners. Sinds 2019 zijn er drie experimenten uitdaagrecht uitgevoerd, waarbij inwoners en een stichting taken van de gemeente overnemen. De taken die zijn overgenomen variëren van groenbeheer tot het schrijven van beleid.

In 2021 hebben we een opleiding participatie aangeboden aan projectleiders en beleidsmedewerkers die participatieprocessen vormgeven. Met de training hebben we kennis overgedragen en ervaringen gedeeld. Als gemeente hebben we veel ervaring in huis, die tijdens de opleiding is uitgewisseld. Deze uitwisseling was een belangrijke motivatie om de training intern vorm te geven. 18 medewerkers hebben deelgenomen aan de opleiding.

Het gesprek met uw raad over participatie en de verschillende rollen van de gemeente is in 2021 op verzoek van uw raad niet gevoerd, dat is doorgeschoven tot na de gemeenteraadsverkiezingen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

4.1.1.9. We optimaliseren de gemeentelijke dienstverlening van het serviceteam

Omschrijving

In 2020 zijn er stappen gezet om de gemeentelijke dienstverlening van het serviceteam te optimaliseren. In 2021 onderzoeken wij hoe we het serviceteam verder vorm geven in de organisatie. Uitgangspunt is om het serviceteam zo bereikbaar, herkenbaar en toegankelijk mogelijk te maken voor alle inwoners, ondernemers en gasten.

Stand van zaken

In 2021 is het serviceteam (ST) overgegaan van de afdeling Openbare werken naar Bedrijfsvoering². Het ST valt nu onder een nieuw cluster Informatie en Ondersteuning (I&O) met de helpdesk en het team DIV. Dit cluster moet nog vorm krijgen, maar er is in de tweede helft wel een opzet gemaakt en uitvoering gegeven aan structuur, coaching en het verzamelen van data. Alle medewerkers binnen het team zijn getraind op gesprekstechnieken en voor aankomend jaar is coaching door collega's voorbereid. Er is een wekelijks planningsoverleg in het leven geroepen om geen verassingen te hebben in de planning. Structureel denken we hierin ook op langere termijn na over de planning.

Door een aantal langdurige zieken binnen het team is in 2021 veel gebruik gemaakt van inhuur.

Om een efficiëntere inzet van de beschikbare uren mogelijk te maken zijn we data gaan verzamelen om bij te kunnen sturen. Dit hebben we gerealiseerd door het opzetten van een verzamelrapportage om inkomende oproepen te meten. Zo zagen we dat voornamelijk in de ochtend telefoontjes worden gemist door vroegtijdig ophangen. Hierop hebben we actie ondernomen. Dit heeft bij een magere bezetting gezorgd dat het servicelevel vanaf week 35-52 (het aantal gesprekken die binnen twee minuten wordt opgepakt) gemiddeld 98,46% was op het hoofdnummer. Er is ook een 2e telefoonlijn "terugval". Via deze lijn komen de telefoontjes door die vanuit niet bereikbare collega's naar het ST worden doorverbonden. Van de twee lijnen samen was het servicelevel van week 35-52: 95,78%.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

4.1.2. We blijven inzetten op deregulering.

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

We houden continue oog voor overbodige regels in gemeentelijke regelgeving.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

4.1.3. We geven vorm aan ons eigen maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).

Wat doen we hiervoor nu al - bestaand beleid dat bijdraagt aan de doelstelling

We kopen duurzaam en zo mogelijk circulair in (zie hiervoor ook sub-programma 1.1).

WAT DEDEN WE DAARVOOR?

4.1.3.1. Vanuit onze verantwoordelijkheid realiseren we in de organisatie banen c.q. plaatsingen voor mensen met een arbeidsbeperking of een afstand tot de arbeidsmarkt

Omschrijving

Wij willen als gemeente een evenredige bijdrage leveren aan de banenafspraken zoals in de Participatiewet/Wet banenafpraak is opgenomen. Hiertoe realiseren wij gefaseerd tot 2024 13 garantiebannen c.q. plaatsingen voor mensen met een arbeidsbeperking. Tot nu toe lopen we in het aantal aanstellingen op schema om de doelstelling in 2024 te halen.

Stand van zaken

Ook in 2021 is een aantal garantiebannen door de gemeentelijke organisatie gerealiseerd. Dit past binnen de afgesproken ambitie en het daarbij horende schema tot plaatsing. Aanvullend werkt de gemeente samen met de Zuidhoek in het werkinnovatieproject StartFoundation met doel extra plaatsings- en toetredingsmogelijkheden in de samenleving te realiseren. Ook op Zeeuwse schaal is binnen de Zeeuwse overheden aandacht voor het realiseren van en plaatsen in garantiebannen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

BIJDRAGE VERBONDEN PARTIJEN AAN DOELSTELLINGEN PROGRAMMA 4

Vereniging van Zeeuwse Gemeenten

Uitwisselen van kennis en ervaring en het behartigen van onze belangen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Uitwisselen van kennis en ervaring en het behartigen van onze belangen.

P10

Uitwisselen van kennis en ervaring en het behartigen van onze belangen als plattelandsgemeente.

Overleg Zeeuwse Overheden (OZO)

Het OZO behartigt de belangen van Zeeland door onderlinge samenwerking van de Zeeuwse gemeenten, waterschap Scheldestromen en provincie Zeeland door afstemming van agenda's en programma's en een samenhangende en uniforme lobby naar de landelijke en Europese overheid.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-2.538.906	-2.839.609	-2.779.720	59.889
Baten	447.239	514.777	579.551	64.774
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-2.091.667	-2.324.832	-2.200.169	124.663
Gerealiseerd resultaat	-2.091.667	-2.324.832	-2.200.169	124.663

TOELICHTING EXPLOITATIE

Doorbelaste salarislasteren en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel voordeel van € 93.000

Voor deze afwijking verwijzen wij u naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Geen relevante afwijkingen te melden

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

ALGEMEEN

In de programma's worden baten en lasten opgenomen en toegelicht die een direct verband hebben met die programma's. Binnen onze gemeente komen baten en lasten voor welke niet aan een programma zijn toe te rekenen. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) presenteren we deze in dit afzonderlijk hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen. Dit betreft de volgende baten en lasten:

FINANCIERINGSFUNCTIE

Het saldo op de financieringsfunctie (zijnde het renteresultaat op het taakveld treasury) betreft het saldo van de werkelijk betaalde rente en de bespaarde rente en de toerekening daarvan aan de taakvelden. In de paragraaf financiering lichten we dit aan de hand van het renteschema verder toe.

ALGEMENE UITKERING UIT HET GEMEENTEFONDS EN UITKERING DEELFONDS SOCIAAL DOMEIN

De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de septembercirculaire 2021. In de jaarrekening zijn ook de uitkomsten van de decembercirculaire 2021 verwerkt.

BESPAARDE RENTE

Onder de algemene dekkingsmiddelen wordt de bespaarde rente geraamd. Dit is de rente die wordt gerekend over de eigen financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen). De bespaarde rente vormt een structurele inkomstenpost in de begroting en jaarrekening.

DIVIDEND

De gemeente bezit aandelen in diverse naamloze vennootschappen, welke dividend uitkeren. De hoogte van deze dividendopbrengsten is afhankelijk van het bedrijfseconomische resultaat van de betreffende naamloze vennootschappen.

LOKALE HEFFINGEN

De volgende lokale heffingen worden verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen:

- onroerende zaakbelastingen
- forensenbelasting
- toeristenbelasting
- precariobelasting

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren niet de rioolheffing en de afvalstoffenheffing, omdat deze een vastgesteld bestedingsdoel hebben. Voor een toelichting op de lokale heffingen verwijzen we naar de gelijknamige paragraaf.

OVERIGE ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Hieronder vallen onder andere:

- nog niet verdeeld bedrag voor inhuur van derden;
- lasten van heffing en invordering lokale heffingen;
- overige algemene baten en lasten.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting	Begroting na	Realisatie	Resultaat
	primitief 2021	wijziging 2021	2021	2021
Algemene uitkering	0	-109.000	-66.000	43.000
Dividend	-1.516	-1.516	-1.516	0
Financieringsfunctie	-48.007	66.989	20.127	-46.862
Lokale Heffingen	-784.420	-724.420	-723.574	846
Overige algemene dekkingsmiddelen	-1.885.392	-590.095	-1.001.347	-411.252
Totaal lasten programma	-2.719.335	-1.358.042	-1.772.310	-414.268
Algemene uitkering	49.793.489	53.131.489	53.794.650	663.161
Bespaarde rente	475.444	548.398	548.398	0
Dividend	27.500	27.500	53.060	25.560
Financieringsfunctie	30.000	30.000	15.838	-14.162
Lokale Heffingen	21.654.827	21.627.827	21.576.734	-51.093
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	36.847	36.847
Uitkering deelfonds sociaal domein	6.017.385	6.108.385	6.180.010	71.625
Totaal baten programma	77.998.645	81.473.599	82.205.537	731.938
Geraamd totaal saldo lasten en baten	75.279.310	80.115.557	80.433.227	317.670
Stortingen in reserve	-5.090.576	-12.214.462	-13.995.556	-1.781.094
Onttrekkingen aan reserve	4.096.241	12.157.759	11.958.576	-199.183
Mutaties in reserves	-994.335	-56.703	-2.036.981	-1.980.278
Gerealiseerd resultaat	74.284.975	80.058.854	78.396.246	-1.662.608

TOELICHTING EXPLOITATIE

Doorbelaste salarislasten en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel nadeel van € 318.000

Vrijval van vacatureruimte wordt verrekend met het calamiteitenbudget. Hieruit wordt incidentele inhuur bekostigd. Via een strak ingericht proces houden wij hierop zicht en grip. Hoewel in 2021 minder incidentele inhuur plaatsvond (voor € 2,4 miljoen ten opzichte van € 2,8 miljoen in 2020) is toch sprake van een overschrijding. Deze is veroorzaakt doordat in 2022 vanuit nieuwe CAO-afspraken een last en een verplichting over 2021 onder de kortlopende schulden per 31 december 2021 is opgenomen. Het betreft hier een gebeurtenis (salarisstijging per 1 december 2021 en de eenmalige uitkering) die begin 2022 definitief is geworden en nog betrekking heeft op 2021. Bij het opstellen van de 2e Financiële rapportage 2021 werd nog niet verwacht dat voor 2021 op afzienbare termijn een CAO-akkoord zou worden gesloten. Dit gelet op het zeer moeizame verloop van de onderhandelingen. Om die reden besloot de raad bij het vaststellen van deze rapportage een hiervoor geschat budget van € 500.000 door te schuiven naar 2022. Verder verwijzen wij u voor deze afwijking naar een centrale toelichting binnen het onderdeel Overhead.

Algemene uitkering en deelfonds sociaal domein, incidenteel voordeel van € 778.000

In de jaarrekening is de decembercirculaire 2021 van het gemeentefonds verwerkt. Het raadsvoorstel hierover behandelt de raad in april 2022. De financiële gevolgen van deze circulaire konden derhalve niet meer in de begroting 2021 worden verwerkt. De hogere uitkering wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door coronacompensatie en middelen voor specifieke taken.

Algemene reserve, hogere toevoeging van € 1,7 miljoen (per saldo nihil)

Aan de algemene reserve heeft een extra toevoeging plaatsgevonden van € 1,7 miljoen. Dit betreft een overheveling van de algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf. Conform de Nota Reserves en voorzieningen 2020 is deze laatste reserve gemaximeerd op € 2 miljoen plus 5% van de omzet van de bouwgrondexploitatie per ultimo van enig jaar. Als gevolg van het toevoegen van winsten uit de bouwgrondexploitatie en het vrijvallen van de verliesvoorziening kwam het saldo van deze reserve ultimo 2021 boven dit maximum uit.

Algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf, hogere toevoeging van € 560.000

Door uit te gaan van 100% uitgeefbare bouwgrond slaat het geprognoteerde verlies voor bedrijventerrein Businesspark NW Zierikzee om in een positief resultaat. Hierdoor valt de getroffen verliesvoorziening vrij en wordt deze weer toegevoegd aan de algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf (€ 0,4 miljoen). Daarnaast prognosticeren we een lager financiële risico in de bouwgrondexploitatie Gouwepoort, waardoor ook een deel van de voor dit plan getroffen verliesvoorziening vrijvalt ten gunste van deze reserve (€ 0,4 miljoen).

Een verwachte grondverkoop binnen de exploitatieovereenkomst MFC Malta is in 2021 niet gerealiseerd. Dit komt doordat deze verkoop gekoppeld is aan het tijdstip van onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning. Naar verwachting zal dit in 2022 zijn. Hierdoor heeft er geen toevoeging plaatsgevonden aan de algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf (€ 0,2 miljoen).

Daarnaast is er in 2021 bijna € 0,2 miljoen meer aan de reserve toegevoegd als gevolg van hogere tussentijdse winsten op de bouwgrondexploitaties.

Reserve dekking afschrijvingslasten, lagere toevoeging van € 633.000

De begrote overheveling vanuit de bestemmingsreserve Regiovisie naar de reserve dekking afschrijvingslasten voor een bedrag van € 633.000 vond niet plaats in 2021. Deze schuift door naar 2022.

Reserve strategische visie, lagere onttrekking van € 1,7 miljoen

In 2021 zijn voor diverse projecten budgetten in de begroting opgenomen die, vanwege hun relatie met de uitvoering van de strategische visie, werden gedekt uit de daarvoor bestemde reserve strategische visie. Om diverse redenen vond de uitvoering van deze projecten in 2021 niet plaats. Onder andere betreffen dit het instellen van het sloop- en saneringsfonds (€ 1,0 miljoen), de bijdrage aan de verkeersveiligheid van de N57/N59 (€ 0,2 miljoen) en de kosten voor het IHP (€ 0,14 miljoen).

Algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf, hogere onttrekking van € 1,7 miljoen (per saldo nihil)

Zoals hierboven vermeld bij de hogere toevoeging aan de algemene reserve vindt er een overheveling naar deze reserve plaats vanuit de algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf.

Overzicht van de kosten van overhead

Gemeenten zijn verplicht om de kosten van overhead apart inzichtelijk te maken via het overzicht van de kosten van overhead. Deze kosten worden daarom niet meer opgenomen in de sub-programma's. Uitzondering hierop zijn de grondexploitaties, investeringen en subsidieprojecten. Op grond van de notitie Overhead van de Commissie BBV mogen hieraan wel overheadkosten worden toegerekend.

In het BBV zijn de kosten van overhead als volgt gedefinieerd:

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

WAT HEEFT HET GEKOST?

De wijze waarop de toerekening van overhead aan grondexploitaties, investeringen en subsidieprojecten, maar ook aan de kostenonderbouwing van leges plaatsvindt is in het BBV vrijgelaten. In onze systematiek vindt toerekening plaats door het aandeel van de kosten overhead in de totale apparaatskosten exclusief direct aan taakvelden toe te rekenen materieel en externe huisvestingskosten. Ons overheadpercentage komt hiermee uit op 40%.

Exploitatie	Begroting	Begroting na	Realisatie	Resultaat
	primitief 2021	wijziging 2021	2021	2021
Bestuursondersteuning	-262.754	-282.704	-267.158	15.546
Facilitaire zaken en huisvesting	-2.270.579	-2.442.391	-2.476.141	-33.750
Informatievoorziening en automatisering	-1.296.788	-1.526.690	-1.467.723	58.967
Juridische kosten	-175.000	-351.000	-289.365	61.635
Management	-1.126.618	-1.145.154	-1.137.916	7.238
Overige personeelskosten	-258.696	-581.130	-417.741	163.389
Personeelskosten bedrijfsvoering	-6.837.518	-6.898.283	-6.828.854	69.429
Subtotaal	-12.227.953	-13.227.352	-12.884.898	342.454
Toegerekende overhead bouwgrond en projecten	174.435	188.816	212.600	23.784
Totale kosten van overhead	-12.053.518	-13.038.536	-12.672.298	366.238

TOELICHTING EXPLOITATIE

Juridische- en procedurekosten, incidenteel voordeel van € 61.000

Bij de eerste financiële rapportage 2021 hebben we, met een doorkijk naar het eind van het jaar, € 160.000 bijgeraamd omdat er een aantal grote dossiers speelden waarbij juridische ondersteuning nodig was. Achteraf is dit bedrag lager uitgevallen.

De consequenties voor het budget 2022 verwerken we bij de eerste financiële rapportage 2022.

Opleidingskosten, incidenteel voordeel van € 86.000

Met name door Corona is het opleidingsbudget in 2021 niet volledig benut. Een gedeelte van dit budget is bij de tweede financiële rapportage 2021 al door geschoven naar 2022.

We bekijken bij de eerste financiële rapportage 2022 of er ook nog een gedeelte van het restant uit 2021 nodig is in 2022.

Advieskosten RenM, incidenteel voordeel van € 51.000

De advieskosten voor de Moermondse Graveling zijn volledig in 2021 geraamd, terwijl de

werkzaamheden doorlopen naar 2022. Het benodigde bedrag in 2022 verwerken we in de eerste financiële rapportage 2022.

Doorbelaste salarislasten en lasten van ingehuurd personeel, incidenteel voordeel van € 93.000

Voor deze afwijking verwijzen wij u naar de centrale toelichting hieronder.

CENTRALE TOELICHTING PERSONEELSLASTEN EN LASTEN VOOR INGEHUURD PERSONEEL

Alle salarislasten van het ambtelijk personeel worden in eerste instantie geraamd op de overhead (met uitzondering van het ambtelijke personeel van de Zuidhoek). Omdat de afdelingen Openbare Werken, Wonen, Werken en Leven en Ruimte en Milieu uitvoering geven aan de taken op de sub-programma's, verdelen we de salarislasten van deze medewerkers op basis van tijdsbesteding door naar de betreffende sub-programma's. Dit gebeurt in de begroting op basis van capaciteitsramingen en in de jaarrekening grotendeels op basis van werkelijke tijdsbesteding. In 2021 bleef een deel van het salarisbudget onbenut als gevolg van niet vervulde vacatures. Deze middelen werden ingezet ter dekking van personeel dat hier tijdelijk voor werd ingehuurd. Ook de lasten van ingehuurd personeel ramen we in eerste instantie op de overhead en verdelen we via grotendeels tijdsbesteding door naar de betreffende sub-programma's. De budgetten voor personeel en inhuur derden werken derhalve als communicerende vaten.

Omdat de werkelijke tijdsbesteding van zowel het eigen personeel als het ingehuurd personeel afwijkt van de begrote tijdsbesteding, leidt dit op de betreffende sub-programma's tot verschillen. Om inzicht te geven in de totale raming versus de werkelijke salarislasten en de lasten van ingehuurd personeel, brengen wij in onderstaande tabel deze ramingen en werkelijke lasten bij elkaar. Hieruit blijkt dat er op de totale budgetten voor personeel en inhuur bijna € 0,4 miljoen over is gebleven. Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door lagere kosten voor woon-werkverkeer en piketvergoedingen. Daarnaast ontvingen wij van het UWV ziektekostenvergoedingen, die niet waren begroot.

Subprogramma/onderdeel	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Afwijking
1.1 Economie sterk water gerelateerd	75.054	143.307	-68.253
1.2 Innovatieve landbouw en aquacultuur	0	9.668	-9.668
1.3 Florerende kleinschalige bedrijvigheid	264.922	185.734	79.188
1.4 Arbeidsmarkt in balans	906.177	870.285	35.892
2.1 Goed+realistisch voorzieningenniveau	1.245.099	1.240.082	5.017
2.2 Wonen naar wens	10.303.281	9.816.489	486.792
2.3 Leefbare kernen met betrokken inwoners	261.533	142.581	118.952
2.4 Goed+betaalbaar aanbod zorg-welzijn	4.177.195	4.015.852	161.343
3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland	177.174	167.201	9.973
3.2 Krachtige toeristische hoofdstructuur	427.869	547.923	-120.054
3.3 Toerisme divers+profiteert van water	0	7.749	-7.749
3.4 Evenementen+activiteiten aan water	497.428	547.862	-50.434
4 Bestuur	2.092.662	1.999.625	93.037
Algemene dekkingsmiddelen	-192.438	125.584	-318.022
Overhead	7.661.008	7.567.443	93.565
Investerings	246.346	369.089	-122.743
	28.143.310	27.756.472	386.838

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 rust er een vennootschapsbelastingplicht op winstgevende ondernemingsactiviteiten van gemeenten. Dit met als doel een gelijk speelveld te creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. De verschuldigde vennootschapsbelasting (Vpb) wordt extracomptabel berekend over (winstgevende) ondernemersactiviteiten.

Aan de hand van de cijfers van deze jaarrekening berekende onze externe adviseur onze fiscale positie 2021. Hieruit komt naar voren dat wij in beginsel belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting ten aanzien van de clusters grondexploitaties, afval (opbrengst recyclebare reststromen) en commerciële opdrachten reiniging. Aan de hand van de ingenomen stand- en uitgangspunten blijkt een belastbaar bedrag van € 609.644. Daaruit volgt een te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting van € 92.787. Hiervan komt € 35.034 ten laste van de algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf (vanuit het cluster grondexploitaties) en € 3.212 ten laste van de egalisatievoorziening vuilverwerking (vanuit de cluster afval).

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	0	0	-90.230	-90.230
Gerealiseerd resultaat	0	0	-90.230	-90.230

Onvoorzien

Voor het opvangen van niet voorziene calamiteiten wordt in de begroting jaarlijks € 150.000 geraamd voor onvoorziene uitgaven. Dit was in 2021 voldoende om onvoorziene uitgaven op te kunnen vangen.

De zaken die ten laste van de post onvoorziene uitgaven komen, moeten voldoen aan de criteria onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

De post onvoorzien wordt slechts belast met éénmalige tegenvallers. Structurele financiële knelpunten in de begrotingsuitvoering moeten door inzet van de budgettaire ruimte of op structurele wijze door lastenverlaging of inkomstenverhoging worden opgelost.

WAT HEEFT HET GEKOST?

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten	-150.000	-202.522	0	202.522
Gerealiseerd resultaat	-150.000	-202.522	0	202.522

TOELICHTING ONVOORZIEN

Overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien 2021

Het saldo van de post onvoorzien bedroeg aan het begin van 2021 € 150.000. In 2021 is er door mee- en tegenvallers per saldo € 148.000 toegevoegd aan de post onvoorzien. In de tabel zijn de grootste posten hiervan weergegeven. Via de financiële rapportages is totaal € 95.000 van het saldo afgeroomd:

Onderwerp	(bedragen in € x 1.000)
Beschikbaar voor onvoorziene uitgaven op 1 januari 2021	150
Herziening bouwgrond 2021-2027	56
Decembercirculaire 2020	77
Overige posten	15
Saldo na beroep op de post onvoorzien	298
Afoming saldo in Financiële rapportages	-95
Saldo na beroep op de post onvoorzien en afoming saldo	203

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 ALGEMEEN

In deze paragraaf verantwoorden wij de gerealiseerde opbrengsten en realisaties van beleidsvoornemens op het gebied van lokale heffingen voor het dienstjaar 2021. Dit in relatie tot de in de Programmabegroting 2021–2024 opgenomen paragraaf lokale heffingen.

1.2 GEMEENTELIJK BELEID

De gemeente Schouwen-Duiveland kent de volgende heffingen (belastingen en rechten):

- onroerende-zaakbelastingen (OZB)
- afvalstoffenheffing / reinigingsrecht
- rioolheffingen
- precariobelasting
- bedrijfsinvesteringszone
- forensenbelasting
- (water)toeristenbelasting
- parkeerbelasting

De eerste vier heffingen zijn per belastingplichtige zoveel mogelijk verzameld op één aanslagbiljet (gecombineerde aanslag). In het dienstjaar 2021 zijn niet alleen aanslagen over het belastingjaar 2021 opgelegd, maar ook nog aanslagen over 2018, 2019 en 2020. Dit conform de mogelijkheid uit de Algemene wet inzake rijksbelastingen.

Voor het belastingjaar 2021 is uitgegaan van de door u vastgestelde tarieven (raadsbesluit 17 december 2020). In het kader van de begroting 2021-2024 besloot u op de belastingtarieven een inflatoire correctie van 2,4% door te voeren.

Op 4 juni 2020 stemde u in met de verlenging van het vigerende vGRP 2015-2019, inclusief het kostendekkingsplan voor de periode 2020 en 2021. Onder het uitgangspunt van 100% kostendekking komen we voor de periode 2021 tot en met 2055 uit op een jaarlijkse stijging van de rioolheffing met 1,5% inclusief indexatie.

Naast de hierboven genoemde heffingen worden ook nog leges en andere rechten geheven. Deze zijn gekoppeld aan door de gemeente individueel te leveren diensten, zoals de afgifte van een paspoort of de aanvraag van een omgevingsvergunning. Het betreft de hierna genoemde rechten:

- leges
- lijkbezorgingrechten
- scheepvaartrechten

1.3 GEREALISEERDE INKOMSTEN

Hieronder treft u een tabel aan met de gerealiseerde inkomsten van de belangrijkste lokale heffingen. Wij presenteren dit overzicht aan de hand van de begrote en de werkelijke opbrengsten over verschillende dienst- c.q. belastingjaren. Ter vergelijking hebben wij de begrote cijfers van 2022 erbij vermeld. Omdat deze paragraaf betrekking heeft op het jaar 2021 gaan we daar niet verder op in.

Belastingopbrengsten (bedragen in €)	Realisatie dienstjaar 2020	Begroot na wijziging 2021	Realisatie dienstjaar 2021	Begroot 2022
Onroerende-zaakbelastingen	9.586.211	10.147.351	10.275.632	10.783.439
Afvalstoffenheffing/Reinigingsrecht	4.435.503	4.766.653	4.678.628	4.850.068
Rioolheffing	6.857.875	6.918.087	7.002.613	7.025.314
Hondenbelasting	45.804	0	-65	0
Landtoeristenbelasting	5.898.285	6.608.993	6.335.948	9.108.933
Watertoeristenbelasting	254.961	270.276	275.687	270.276
Forensenbelasting	2.959.942	3.154.989	3.269.257	3.200.736
Parkeergelden/parkeervergunningen	1.515.167	2.010.214	2.416.467	1.958.087
Bedrijfsinvesteringszone (BIZ)	213.435	229.317	227.245	229.317
Precariobelasting	1.342.265	1.365.661	1.353.287	240.694
Totaal	33.109.448	35.471.541	35.834.699	37.666.864

De daadwerkelijke gerealiseerde opbrengsten over het dienstjaar 2021 lopen niet gelijk met de opbrengsten over het belastingjaar 2021. Immers, in 2021 zijn ook nog aanslagen opgelegd en verminderd over oude belastingjaren. Hieronder een tabel met de onderverdeling van de bedragen vanuit de jaarrekening 2021 naar de verschillende belastingjaren.

Onderverdeling bedragen jaarrekening 2021 naar belastingjaar (bedragen in €)	Realisatie oude belastingjaren < 2021	Realisatie belastingjaar 2021	Totaal dienstjaar 2021 (vanuit jaarrekening)
Onroerende-zaakbelastingen	9.299	10.266.333	10.275.632
Afvalstoffenheffing/Reinigingsrecht	58.697	4.619.931	4.678.628
Rioolheffing	-45.567	7.048.184	7.002.613
Hondenbelasting	-65	0	-65
Landtoeristenbelasting	-287.678	6.623.626	6.335.948
Watertoeristenbelasting	2.609	273.078	275.687
Forensenbelasting	68.604	3.200.653	3.269.257
Parkeergelden/parkeervergunningen	0	2.416.467	2.416.467
Bedrijfsinvesteringszone (BIZ)	9.245	218.000	227.245
Precariobelasting	5.605	1.347.682	1.353.287

1.4 BELEIDSVOORNEMENS PER HEFFING

In dit onderdeel geven wij een toelichting op de belangrijkste tariefsaanpassingen en realisaties van beleidsvoornemens voor het begrotingsjaar 2021. Hierbij hebben wij rekening gehouden met de eerdergenoemde verhogingen. Hierna allereerst een tabel met de ontwikkeling van de belangrijkste belastingtarieven.

Afvalstoffenheffing

Tarieven in hele euro (€)	2019	2020	2021	2022
Eenpersoonshuishouden	174,80	181,20	185,91	188,61
Meerpersoonshuishouden	223,80	230,40	236,39	239,82
Bedrag per lediging van de rolcontainer	5,40	6,12	6,28	6,37
Bedrag per aanbieding ondergrondse container	1,35	1,53	1,57	1,59

Rioolheffingen

Tarieven in hele euro (€)	2019	2020	2021	2022
Zakelijk recht (per eigendom)	173,14	178,14	180,21	184,25
Gebruiker	68,49	70,14	71,19	72,54
+ per m3 boven 200m3	2,39	2,45	2,49	2,54

Onroerende-zaakbelastingen

Tarieven in hele euro (€)	2019	2020	2021	2022
Zakelijk recht woningen	0,1381%	0,1351%	0,1294%	0,1187%
Zakelijk recht niet-woningen	0,1559%	0,1847%	0,2128%	0,2386%
Gebruik niet-woningen	0,1046%	0,1347%	0,1643%	0,1922%

Hondenbelasting

Tarieven in hele euro (€)	2019	2020	2021	2022
Eerste hond	29,43	15,00	0	0
Volgende hond	43,17	22,00	0	0

Forensenbelasting

Tarieven in hele euro (€)	2019	2020	2021	2022
economische waarde <= € 51.300	257,60			
economische waarde > € 51.300	95,62 + 0,2920%			
economische waarde <= € 54.425		263,12		
economische waarde > € 54.425		101,84 + 0,311%		
economische waarde <= € 52.000			263,12	
economische waarde > € 52.000			101,84 + 0,331%	
economische waarde <= € 55.800				278,00
economische waarde > € 55.800				110,00 + 0,3037%

(Water)toeristenbelasting

Tarieven in hele euro (€)	2019	2020	2021	2022
Per persoon per nacht hoogseizoen	1,40	1,43	1,46	1,95
Per persoon per nacht laagseizoen	1,40	1,43	1,46	1,75
Per persoon per nacht minicamping	1,40	1,43	1,46	1,50
Vaste jaar- of seizoenplaats	257,60	263,12	268,64	347,80
Vaste jaar- of seizoenplaats minicamping	257,60	263,12	268,64	276,00
Voorseizoenarrangement	114,80	117,26	119,72	151,70
Voorseizoenarrangement minicamping	114,80	117,26	119,72	123,00
Verlengd voorseizoenarrangement	141,96	145,00	148,04	187,95
Verlengd voorseizoenarrangement minicamping	141,96	145,00	148,04	151,50
Naseizoenarrangement	89,60	91,52	93,44	112,00
Naseizoenarrangement minicamping	89,60	91,52	93,44	96,00
Maandarrangement juni	35,28	36,04	36,79	49,14
Maandarrangement september	35,28	36,04	36,79	44,10
Maandarrangement juni minicamping	35,28	36,04	36,79	37,80

Maandarrangement september minicamping	35,28	36,04	36,79	37,80
Winterarrangement 1	47,04	48,05	49,06	35,00
Winterarrangement 2	47,04	48,05	49,06	24,50
Winterarrangement 1 minicamping	47,04	48,05	49,06	30,00
Winterarrangement 2 minicamping	47,04	48,05	49,06	21,00

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 10.147.351
Werkelijke opbrengst	<u>€ 10.266.333</u>
Afwijking	€ 118.982

Toelichting afwijking

De meeropbrengst is veroorzaakt door een hogere toename van het aantal woningen en niet woningen dan waarmee rekening gehouden in de berekening van de tarieven.

Over oude jaren melden wij nog een meeropbrengst (€ 9.299).

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

Afvalstoffenheffing

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 4.621.932
Werkelijke opbrengst	<u>€ 4.485.693</u>
Afwijking	€ -136.239

Toelichting afwijking

In de gerealiseerde opbrengst zijn de aanslagen met betrekking tot de ledigingen 2020 verdisconteerd, die in februari 2021 zijn opgelegd.

De afwijking wordt veroorzaakt, doordat het aantal ledigingen achterblijft bij het aantal geraamde ledigingen (-€ 152.774). Daarnaast is er een meeropbrengst bij de vaste bedragen (€ 16.536).

Over oude jaren melden wij nog een meeropbrengst (€ 34.577).

Reinigingsrechten

Begroot na wijziging	€ 144.721
Werkelijke opbrengst	<u>€ 134.238</u>
Afwijking	€ -10.483

Toelichting afwijking

Deze afwijking wordt veroorzaakt door de afname van het aantal bedrijven die gebruik maken van gemeentelijke reiniging.

Over oude jaren melden wij een meeropbrengst van € 24.121.

Alle mutaties van het onderdeel reiniging lopen overigens budgettair neutraal via de voorziening vuilverwerking.

Rioolheffingen

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 6.918.087
Werkelijke opbrengst	<u>€ 7.048.184</u>
Afwijking	€ 130.097

Toelichting afwijking

Een meeropbrengst van € 50.000 vloeit voort vanuit de verlenging van het vGRP 2015-2019. Verder is in de raming niet voldoende rekening gehouden met de toename van het aantal panden door nieuwbouw en splitsing.

Over de belastingjaren 2020 en daarvoor melden we een minderopbrengst van € 45.567. Deze minderopbrengst wordt veroorzaakt door verminderingen over 2020 en 2019 van respectievelijk € 28.000 en € 26.000 waar geen rekening mee gehouden was.

Alle mutaties van het onderdeel riolering lopen overigens budgettair neutraal via de voorziening GRP.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is in 2021 afgeschaft.

Over oude jaren melden wij een kleine minderopbrengst van € 65.

Forensenbelasting

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 3.154.989
Werkelijke opbrengst	<u>€ 3.200.653</u>
Afwijking	€ 45.664

Toelichting afwijking

In de werkelijke opbrengst is een bedrag van € 314.000 als nog te ontvangen bedrag opgenomen voor Forensen verhuur. Dit bedrag is gebaseerd op de opbrengst van 2020, omdat er nog geen duidelijkheid is over het werkelijk aantal objecten dat is betrokken bij de verhuur. Dit betekent dat de nu geconstateerde afwijking nog aan wijziging onderhevig is.

Over oude jaren melden we een meeropbrengst van € 68.604.

Het bedrag aan Forensen verhuur 2020 blijkt te laag te zijn ingeschat. Het nog te ontvangen bedrag voor 2021 is hierop aangepast.

Toeristenbelasting

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 6.608.933
Werkelijke opbrengst	<u>€ 6.623.626</u>
Afwijking	€ 14.693

Toelichting afwijking

Ondanks de COVID pandemie is het een prima jaar gebleken voor de recreatie. Dit blijkt uit het werkelijk aantal overnachtingen dat hoger is gebleken dan aanvankelijk geraamd.

Over oude jaren melden we een mindere opbrengst van € 287.678. Deze afwijking wordt veroorzaakt door de maatregelen in het kader van de COVID 19 pandemie

Voor uw beeldvorming nemen wij hieronder een opsomming op van het aantal overnachtingen dat ten grondslag ligt aan de opbrengst toeristenbelasting van de afgelopen jaren, waarbij de forfaitair afgerekende plaatsen zijn omgerekend naar overnachtingen:

- 2005 4.185.290 overnachtingen
- 2006 4.177.873 overnachtingen
- 2007 4.213.439 overnachtingen
- 2008 4.236.992 overnachtingen
- 2009 4.357.002 overnachtingen
- 2010 4.301.539 overnachtingen
- 2011 4.273.424 overnachtingen
- 2012 4.213.226 overnachtingen
- 2013 4.179.456 overnachtingen
- 2014 4.117.446 overnachtingen
- 2015 4.294.479 overnachtingen
- 2016 4.459.441 overnachtingen
- 2017 4.534.496 overnachtingen
- 2018 4.635.596 overnachtingen
- 2019 4.953.715 overnachtingen
- 2020 4.225.313 overnachtingen
- 2021 4.719.726 overnachtingen

Watertoeristenbelasting

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Primitief na wijziging	€ 270.276
Werkelijke opbrengst	<u>€ 273.078</u>
Afwijking	€ 2.802

Over oude jaren melden we een meeropbrengst van € 2.609.

Toelichting afwijking

Deze geringe afwijking is niet verder onderzocht.

Parkeergelden/parkeervergunningen

Hieronder vindt u het financiële verloop over het dienstjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 2.010.214
Werkelijke opbrengst	€ <u>2.416.467</u>
Afwijking	€ 406.253

Binnen deze opbrengst kunnen we de volgende onderverdeling maken (met uitzondering van de opbrengsten van de parkeerautomaten):

Naheffingen parkeerbelasting

Begroot na wijziging	€ 168.952
Werkelijke opbrengst	€ <u>301.778</u>
Afwijking	€ 132.826

Parkeervergunningen

Begroot na wijziging	€ 198.105
Werkelijke opbrengst	€ <u>152.689</u>
Afwijking	€ -45.416

Parkeervignet

Begroot na wijziging	€ 67.500
Werkelijke opbrengst	€ <u>55.596</u>
Afwijking	€ -11.904

Toelichting afwijking

Voor een algemene toelichting op deze afwijkingen verwijzen we u naar sub-programma 3.2.

Bedrijfsinvesteringszone Zierikzee (BIZ)

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 46.533
Werkelijke opbrengst	€ <u>42.600</u>

Afwijking	€ -3.933
-----------	----------

Toelichting afwijking

Deze geringe afwijking is niet verder onderzocht.

Over oude jaren melden we een kleine minderopbrengst van € 180.

Bedrijfsinvesteringszone Renesse (BIZ)

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 182.784
Werkelijke opbrengst	<u>€ 175.400</u>
Afwijking	€ -7.384

Toelichting afwijking

Deze geringe afwijking is niet verder onderzocht.

Over oude jaren melden we een kleine meeropbrengst van € 9.425.

Precariobelasting

Hieronder vindt u het financiële verloop over het belastingjaar 2021 schematisch weergegeven:

Begroot na wijziging	€ 1.365.661
Werkelijke opbrengst	<u>€ 1.347.682</u>
Afwijking	€ - 17.979

Toelichting afwijking

Deze geringe afwijking is niet verder onderzocht

Over oude jaren melden we een meeropbrengst van € 5.605.

1.5 KOSTENONDERBOUWING HEFFINGEN

Met ingang van de Programmabegroting 2017–2020 zijn gemeenten op grond van het BBV verplicht in de paragraaf lokale heffingen een overzicht op hoofdlijnen op te nemen van de diverse heffingen. Bij onze gemeente gaat het om:

- scheepvaartrechten
- afvalstoffenheffing en reinigingsrechten
- rioolheffing
- lijkbezorgingsrechten
- leges

Hierna maken wij per heffing het percentage kostendekkendheid inzichtelijk en geven we een korte tekstuele toelichting.

Scheepvaartrechten

De gemeente Schouwen-Duiveland beheert een aantal havens. Dit brengt een veelheid aan kosten met zich mee. De voornaamste zijn de salarissen van de havenmeesters, onderhoudskosten en kapitaallasten. Daartegenover staan vooral baten uit scheepvaartrechten en vergoedingen voor nutsvoorzieningen. Het percentage kostendekking is iets hoger dan begroot, namelijk 38% (begroot was 35%). Hoofdrede hiervoor is dat de werkelijke lasten lager uitvielen dan begroot.

Bij deze percentages merken we op dat deze exclusief privaatrechtelijke baten zijn, zoals verhuurde en verpachte gedeelten van de havens. Deze maken geen onderdeel uit van de fiscale kostendekkendheid. Daarom zijn deze cijfers onvergelijkbaar met overzichten die bijvoorbeeld te relateren zijn aan de Wet Markt en Overheid.

Kostenonderbouwing scheepvaartrechten 2021	Bedragen in €
Baten	397.644
Lasten taakvelden	
2.3 Recreatieve havens	488.157
2.4 Economische havens en waterwegen	220.970
5.7 Openbaar groen-(openlucht) recreatie	256.682
Netto lasten taakvelden	965.809
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	89.231
Totale lasten	1.055.040

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

De lasten en baten voor gemeentereiniging verwerken we budgettair neutraal via de voorziening vuilverwerking.

Kostenonderbouwing afvalstoffenheffing 2021	Bedragen in €
Opbrengst heffingen	4.485.693
Lasten taakvelden:	
6.3 Inkomensregelingen	117.882
7.3 Afval	3.448.068
Netto lasten taakvelden	3.565.950
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	378.600
BTW	515.871
Dotatie voorziening	102.731
Totale lasten	4.563.152

Dekkingspercentage 98%

Kostenonderbouwing reinigingsrechten 2021	Bedragen in €
Opbrengst heffingen	133.896
Lasten taakvelden:	
7.3 Afval	115.135
Netto lasten taakvelden	115.135
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	7.099
BTW	0
Totale lasten	122.234

Dekkingspercentage 110%

Rioolheffingen

Op grond van het vGRP worden de lasten en baten voor riolering budgettair neutraal verwerkt.

Kostenonderbouwing rioolheffingen 2021	Bedragen in €
Opbrengst heffingen	7.048.184
Lasten taakvelden:	
2.1 Verkeer en vervoer	248.991
6.3 Inkomensregelingen	36.245
7.2 Riolering	5.044.018
Netto lasten taakvelden	5.329.254
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	132.542
BTW	784.303
Dotatie voorziening	756.515
Totale lasten	7.002.614

Dekkingspercentage 101%

Lijkbezorgingsrechten

Met 97% is het percentage kostendekking hoger dan de begrote 77%. Het afgelopen jaar zagen we helaas een aanzienlijke stijging in het aantal overlidens. Hierdoor zijn meer graven uitgegeven dan in voorgaande jaren. Daarnaast zien we een trend dat de onderhoudskosten van de graven voor een langere periode worden afgekocht. Logischerwijs fluctueren de baten van jaar tot jaar, wat gevolgen heeft voor het percentage kostendekkendheid.

Kostenonderbouwing lijkbezorgingsrechten 2021	Bedragen in €
Opbrengst heffingen	635.534
Lasten taakvelden:	
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	554.822
Netto lasten taakvelden	554.822
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	100.159
Totale lasten	654.981

Dekkingspercentage 97%

Leges

Kostenonderbouwing leges 2021	Bedragen in €
Opbrengst heffingen	1.964.754
Lasten:	
Uren	1.368.929
Overige kosten	364.219
Netto lasten	1.733.149
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	547.572
Totale lasten	2.280.720

Dekkingspercentage 86%

Leges worden over tal van producten gegeven. Conform het raadsbesluit van 21 september 2020 hanteren we het uitgangspunt van 100% kostendekking bij de leges. In bovenstaande tabel is het gemiddelde kostendekkingspercentage aangegeven. In onderstaande tabel presenteren wij de kostendekking per hoofdstuk in de legesverordening. We hanteren bij de leges de toegestane regels van kruissubsidiëring, waarbij binnen een titel een percentage boven de 100% op hoofdstukniveau is toegestaan onder voorwaarde dat het gemiddelde percentage per titel niet boven de 100% uitkomt. Dat het werkelijke percentage kostendekking lager uitvalt dan begroot is met name een gevolg van een lagere opbrengst aan bouwleges.

Hoofdstuk	Naam hoofdstuk	Totale kosten	Opbrengsten	Percentage
Titel I	Algemene dienstverlening	584.497	539.330	92%
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	73.524	78.928	107%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	126.747	134.599	106%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen incl. eigen verklaringen	173.964	162.981	94%
Hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de Basisregistratie Personen	20.674	10.537	51%
Hoofdstuk 5	Verstrekingen uit het Kiezersregister			
Hoofdstuk 6	Verstrekingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens			
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken			
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie			
Hoofdstuk 8a	Milieu			
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	19.342	9.085	47%
	Naturalisaties (extra opgenomen)	40.520	49.937	123%
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief			
Hoofdstuk 11	Huisvestingswet			
Hoofdstuk 12	Leegstandwet			
Hoofdstuk 13	Gemeentegarantie			
Hoofdstuk 14	Marktstandplaatsen	4.820	3.206	67%
Hoofdstuk 15	Winkeltijdenwet			
Hoofdstuk 16	Kansspelen	4.820	147	3%
Hoofdstuk 17	Kinderopvang			
Hoofdstuk 18	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren - AVOI	60.794	61.203	101%
Hoofdstuk 19	Verkeer en vervoer	48.753	27.018	55%
Hoofdstuk 20	Diversen	10.539	1.690	16%
Titel II	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving omgevingsvergunning	1.515.723	1.408.035	93%
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen			
Hoofdstuk 2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag			
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	1.344.428	1.332.453	99%
Hoofdstuk 4	Vermindering			
Hoofdstuk 5	Teruggaaf			
Hoofdstuk 6	Intrekking omgevingsvergunning			
Hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project			
Hoofdstuk 7a	Overdracht omgevingsvergunning			
Hoofdstuk 8	(Principe) uitspraak	114.197	71.141	62%
Hoofdstuk 9	Bestemmingswijzigingen	57.099	4.440	8%
Hoofdstuk 10	Sloopmelding			
Hoofdstuk 11	In deze titel niet benoemde beschikking			
Titel III	Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn	180.500	17.389	10%
Hoofdstuk 1	Horeca	45.779	13.418	29%
Hoofdstuk 2	Organiseren evenementen of markten	134.721	3.971	3%
Hoofdstuk 3	Seksbedrijven			
Hoofdstuk 4	Splitsingsvergunning woonruimte			
Hoofdstuk 5	Leefmilieuverordening			
Hoofdstuk 6	Brandbeveiligingsverordening			
Hoofdstuk 7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking			
Totaal		2.280.720	1.964.754	86%

1.6 KWIJTSCHELDINGSBELEID

Gemeenten kunnen met inachtneming van de Invorderingswet 1990 kwijtschelding verlenen voor gemeentelijke heffingen, waarbij zij zelf kunnen beslissen voor welke heffingen kwijtschelding mogelijk is.

Op 17 december 2015 stelde u de gewijzigde verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen vast. Het doel hiervan was tweeledig:

- Een zo ruim mogelijk kwijtscheldingsbeleid toepassen voor inwoners die door hun inkomenspositie niet of moeilijk in staat zijn de aanslagen gemeentelijke heffingen te voldoen.
- Een efficiënte toepassing van de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken door conformatie aan de uniforme normen van de deelnemers binnen Sabewa Zeeland.

Kwijtschelding kan voor de volgende belastingen worden verleend:

- Afvalstoffenheffing, behoudens op extra aangevraagde emmers.
- Rioolheffing gebruikersdeel, behoudens op extra afgenomen kubieke meters water.

Daarnaast zijn de volgende aanvullende voorwaarden vastgesteld:

- Alleen natuurlijke personen komen in aanmerking voor kwijtschelding.
- De normbedragen voor kwijtschelding worden gesteld op 100%.

Sabewa Zeeland voert voor ons de toetsing van kwijtscheldingverzoeken uit. Sinds 2010 wordt deelgenomen aan de automatische beoordeling van een deel van de kwijtscheldingsaanvragen. Dit gebeurt bij de Stichting Inlichtingenbureau, opgericht door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Uitvoering 2021

Voor het belastingjaar 2021 waren de uitgaven aan kwijtschelding van afvalstoffenheffing begroot op € 128.846. De werkelijk verleende kwijtschelding bedraagt € 86.264 (vast bedrag 2021) en € 31.627 (ledigingen 2020).

Voor de rioolheffing waren de uitgaven geraamd op primitief begroot op € 37.960. De werkelijk verleende kwijtschelding bedraagt € 34.326 (2021) en € 1.919 (oude jaren).

Geautomatiseerde kwijtschelding

In 2021 is voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing in 287 gevallen geautomatiseerde kwijtschelding verleend.

Handmatig beoordeelde kwijtschelding

Daarnaast zijn door Sabewa Zeeland handmatig kwijtscheldingsverzoeken beoordeeld. Er zijn voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing 215 verzoeken over 2021 ingediend. Over de jaren ervoor zijn 43 verzoeken ingediend.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 INLEIDING

De paragraaf Weerstandsvermogen gaat in op het gemeentelijke beleid rondom Risicomanagement, op het beschikbare weerstandsvermogen, de ontwikkeling van de risico's en op de financiële positie van de gemeente.

2.2 ONS BELEID

Op 4 juli 2019 stelde de raad de Kadernota 2019-2023 Risicomanagement & Rechtmatigheidsverantwoording (hierna genoemd Kadernota Risicomanagement) vast. Deze Kadernota Risicomanagement beperkt zich niet tot financiële risico's, maar gaat ook over niet-financiële risico's, zoals bestuurlijke en juridische risico's, imago- en frauderisico's en risico's in de bedrijfsvoering op het gebied van personeel en Informatie- en Communicatietechnologie. Deze hebben weliswaar niet (altijd) direct een financiële impact, maar kunnen op termijn wel grote gevolgen hebben voor de gemeente. Met deze nota zetten we een belangrijke stap in het versterken van risicomanagement en de verbetering van de interne administratieve organisatie en interne controle. In deze Kadernota ligt het gemeentelijk risicoprofiel vast, als ook de normen voor de weerstandsratio en streefwaarden voor financiële kengetallen aan de hand waarvan wij kunnen monitoren dat we als gemeente financieel gezond blijven. Daarnaast richten wij met deze Kadernota ons op het bereiken van de volgende doelstellingen:

1. We voeren integraal risicomanagement uit: het signaleren van de risico's en het beheersen ervan maakt onderdeel uit van de integrale verantwoordelijkheid.
2. Vanaf 2022 beheersen wij de financieel impactvolle processen zodanig, dat we voldoen aan de minimale eis voor afgifte van de rechtmatigheidsverantwoording en dat risico's worden beperkt.

Uitgangspunt voor de ontwikkeling en invoering van risicomanagement is om niet alleen de mogelijke risico's te analyseren en in kaart te brengen, maar om tevens de methodiek van risicomanagement in te voeren. Hierbij betrekken wij ook de adviezen van de accountant en de auditcommissie.

De raad evalueerde in februari 2022 de streefwaarden voor de financiële kengetallen en concludeerde dat de bestaande normen de organisatie, het college en de raad scherp houden op de ontwikkeling van de financiële positie en daarom niet behoeven te worden aangepast.

2.3 VOORZIENING OM RISICO'S AF TE WENDEN

Voorziening dubieuze debiteuren

Bij de bepaling van de omvang van de voorziening (exclusief dubieuze debiteuren afdeling Werken, Wonen en Leven) hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Vorderingen uit het jaar 2021 zijn voor 100% inbaar (inclusief dwangsommen);
- Vorderingen uit de jaren 2020 en daarvoor zijn 100% dubieus. Vorderingen boven de € 5.000 met een betalingsregeling (loopt veelal over meerdere jaren) brengen we in mindering;
- Dwangsommen uit de jaren 2020 en daarvoor beschouwen we voor 25% dubieus. Dit omdat de betalingstermijnen veelal over meerdere jaren lopen;
- Om de nadelige effecten van de economische ontwikkelingen op te kunnen vangen, hanteren we een toeslagpercentage. We passen het maximale percentage van 25% toe vanwege de financiële gevolgen van COVID-19 voor diverse groepen belastingplichtigen.

Daarnaast zijn de grote individuele vorderingen beoordeeld. Hiervoor zijn geen extra dotaties aan de voorziening nodig.

In overleg met de Samenwerking belastingen Walcheren en Schouwen-Duiveland voegen we op dit moment geen extra bedrag toe aan de voorziening in het kader van COVID-19. Over 2021 was het betalingsbedrag van onze debiteuren goed en er waren minder faillissementen dan andere jaren.

Bovenstaande leidt tot de volgende financiële vertaling:

Openstaande vorderingen per 31-12-2020	Bedrag in € / percentage	Bedrag in €
Vorderingen tot en met 2019		108.500
Dwangsommen tot en met 2019 (totaal)	1.500	
Oninbaar	25%	500
Subtotaal		109.000
Toeslag economische situatie	25%	27.000
Totaal dubieuze debiteuren		136.000

Op 31 december 2021 bevat de voorziening dubieuze debiteuren € 136.000. In 2021 verklaarden we voor € 68.000 aan vorderingen oninbaar. Voeding van de voorziening vindt plaats ten laste van de voorziening vuilverwerking (afvalstoffenheffing), de voorziening gemeentelijk rioleringsplan (rioolrecht) en de exploitatie. De toevoeging via de exploitatie beoordelen we jaarlijks. Dat geldt ook voor het toeslagpercentage voor economische ontwikkelingen.

Voorziening dubieuze debiteuren afdeling Werken, Wonen en Leven (WWL)

De afdeling WWL heeft een registratie van dubieuze debiteuren van bijstandsuitkeringen waarbij sprake is van teveel betaalde uitkeringen. Dit op basis van het uitgevoerde beleid "terugvordering & verhaal en de fraudewet". Periodiek beoordelen we de voortgang (inbaarheid) van de openstaande vorderingen en de financiële omvang van de voorziening. Vanwege de specifieke doelgroep (de inkomens- en vermogenssituatie kan wijzigen) boeken we geen vorderingen af. Per 31 december 2021 is de voorziening € 246.000 groot.

2.4 ONZE RISICO'S

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een gevolg voor de organisatie. Met behulp van een risicomangementinformatiesysteem prioriteert, analyseert en beoordeelt de gemeentelijke organisatie risico's op systematische wijze. Door een goed systeem van risicomangement kunnen we vervolgens voor risico's, die het behalen van de doelstellingen van de organisatie bedreigen, passende beheersmaatregelen nemen. Alle ons bekende risico's zijn opgetekend. We onderzochten vervolgens welke risico's met welke beheersmaatregelen zijn afgedekt. Niet door beheersmaatregelen afgedekte risico's nemen we op in deze paragraaf en geven ons inzicht in hun invloed op onze financiële positie. Deze risico's zijn op basis van hun financiële omvang gecategoriseerd in vijf rubrieken qua impact op onze financiële positie: oplopend van 1: minimaal (tot € 25.000) tot en met 5: catastrofaal (groter dan € 500.000). Daarnaast stellen we ons ook de vraag: wat is de verwachte frequentie dat het risico zich voordoet in een bepaalde periode (kans/waarschijnlijkheid). Ook deze frequenties categoriseren wij in 5 rubrieken:

Verwachte frequentie dat het risico zich voordoet	Kans
Risico doet zich minder dan 1 maal per 10 jaar voor	1
Risico doet zich 1 maal per 5-10 jaar voor	2
Risico doet zich 1 maal per 2-5 jaar voor	3
Risico doet zich 1 maal per 1-2 jaar voor	4
Risico doet zich 1 maal per jaar voor	5

Door deze twee parameters (impact en kans/waarschijnlijkheid) met elkaar te vermenigvuldigen en in onderstaande risicokaart weer te geven, wordt inzicht verkregen in de spreiding van de risico's naar kans, optreden en gevolg. De nummers geven de aantallen risico's weer die zich in het desbetreffende vak van de risicokaart bevinden. Dit maakt inzichtelijk hoe de risico's zijn verdeeld over het groene, oranje en rode gebied. Een risicoscore in het groene gebied, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Risico's die in het oranje gebied zitten vragen om aandacht. Ze vormen individueel nog geen reëel gevaar voor de continuïteit van de organisatie, maar naarmate de tijd vordert, kan het risico wel een bedreiging gaan vormen. Het is aan te raden niet te lang te wachten met het uitvoeren van beheersmaatregelen.

Risicomatrix						
Risico Impact		Risico Waarschijnlijkheid				
		1 - Onwaarschijnlijk	2 - Mogelijk	3 - Aannemelijk	4 - Waarschijnlijk	5 - Zeker
5 - Catastrofaal			2			
4 - Substantieel		4	1		1	
3 - Matig		1	1			
2 - Gering		4	1	2		2
1 - Minimaal		15	2	2	5	3

Het onderstaande overzicht toont de tien grootste financiële risico's en de som van de overige risico's die niet door beheersmaatregelen zijn afgedekt. Per risico geven wij aan wat de waarschijnlijkheid is dat deze zich voordoet.

Risico	Omschrijving	Waarschijnlijkheid	Financieel gevolg in €	Financieel gevolg weging in €
Schadeclaims	Betreft verwachte en/of neergelegde schadeclaims, waaronder Brouwerseiland			10.105.000
Gevolgschade door bestrijding van een ramp of incident	Er kunnen incidenten voorkomen die niet voorzien zijn, waaronder brand in een natuurgebied, oude binnensteden en incidenten met een grote maatschappelijke impact zoals een infectieziekten. Het toeristische karakter van onze gemeente en het aantal grote evenementen brengen risico's met zich mee. Vervuiling van het strand brengt grote economische schade met zich mee. Voor de ondernemers een daling van inkomsten en minder personeel. Voor onze gemeente is de schade ook groot door daling van de toeristenbelasting, parkeerheffingen en verhoging van sociale uitkeringen en extra lasten voor inzit van (extra) menskracht alsmede verhoging van de bijdrage van de uitvoeringslasten van de Veiligheidsregio en/of GGD.	30% - Mogelijk	2.000.000	600.000
Bescherming persoonsgegevens	De organisatie heeft vanuit de Algemene verordening Gegevensbescherming de verplichting om inbreuken op de bescherming van persoonsgegevens te voorkomen (datalek).	70% - Waarschijnlijk	750.000	525.000
Gegevensbescherming	We voldoen niet aan de plicht persoonsgegevens goed te verwerken en te beschermen.	70% - Waarschijnlijk	750.000	525.000
Onderhoud havens	Door uit- en/of afstel renovatie van de Oude Haven kunnen we de rijkssubsidie voor het onderhoud mislopen omdat we niet voldoen aan de voorwaarden.	30% - Mogelijk	1.700.000	510.000
Uitvoering Jeugdwet	De lasten van Jeugdhulp blijft in een stijgende lijn terwijl het aantal jeugdigen met een hulpvraag daalt.	70% - Waarschijnlijk	500.000	350.000
Onvoldoende orderportefeuille De Zuidhoek	Wegvallen van opdrachten, waardoor er een omzetverlies volgt met doorlopende kosten. Het gevolg is een negatief bedrijfsresultaat.	30% - Mogelijk	1.000.000	300.000
Borg- en garantstellingen rente en aflossing leningen	De gemeente staat garant voor geldeningen van woningeigenaren ter bevordering van het eigen woningbezit.	10% - Onwaarschijnlijk	2.887.000	289.000
Gegevensbescherming	Gemeente en ketenpartners lopen bedrijfsrisico's bij verlies van gegevens, uitval van ICT, of het door onbevoegden kennismaken of manipuleren van bepaalde informatie.	10% - Onwaarschijnlijk	2.000.000	200.000
Overige risico's				164.000
Totaal				13.568.000

Ten opzichte van de meest recente risico-inventarisatie (programmabegroting 2022-2025) is de totale impact van de financiële risico's toegenomen van € 7,7 miljoen naar € 13,6 miljoen. Dit is met name toegenomen door de stijging van de schadeclaims met € 5,7 miljoen van € 4,4 miljoen naar € 10,1 miljoen als gevolg van de verhoogde schadeclaim voor Brouwerseiland. Het risico van de COVID-19 pandemie is geen expliciet risico meer.

Als alle risico's zich gelijktijdig zouden voordoen, treedt in één keer een nadeel op van € 13,6 miljoen. Het reserveren van een dergelijk groot bedrag als buffer voor alle risico's is echter niet noodzakelijk, omdat het niet waarschijnlijk is dat alle risico's zich in 2022 gelijktijdig voordoen. Daarom wordt voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit uitgegaan van een kans van 90% dat alle risico's zich gelijktijdig voordoen. Dit maakt dat de benodigde weerstandscapaciteit € 12,2 miljoen is. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door alle risico's waarvoor geen of onvoldoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

2.5 BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om financiële tegenvallers te dekken. Het gaat om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie. Buffers die we vrij kunnen maken, dan wel beschikbaar laten komen om niet-begrote kosten, die substantieel zijn, te dekken, zonder dat dit gevolgen heeft voor het beleid en de uitvoering van taken. De weerstandscapaciteit is eind 2021 als volgt:

Weerstandscapaciteit	Bedragen in €
Resterende belastingcapaciteit:	
· Onroerende-zaakbelastingen	2.612.000
· (Water)toeristenbelasting	0
· Forensenbelasting	0
· Lijkbezorgingsrechten	19.000
· Parkeerbelasting	0
· Scheepvaartrechten	657.000
· Leges	316.000
Totale resterende belastingcapaciteit	3.604.000
Vrij aanwendbare reserves:	
· Algemene reserve	19.457.000
· Reserve strategische visie	5.369.000
· Algemene reserve De Zuidhoek	273.000
· Egalisatiereserve algemene uitkering	897.000
· Algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf	2.307.000
Totaal weerstandscapaciteit vermogen	28.303.000
Totale weerstandscapaciteit	31.907.000

Toelichting weerstandscapaciteit

Resterende belastingcapaciteit

Belastingcapaciteit is de ruimte om de belastingen en heffingen te verhogen of in te voeren. Voor de heffingen gelden regels: de tarieven mogen maximaal kostendekkend zijn.

Voor de onroerende-zaakbelastingen (OZB) hanteert het Rijk de zogenaamde artikel 12-norm (voor financieel armlastige gemeenten). Dit is het tarief dat een gemeente moet hanteren als zij voor een eventuele aanvullende uitkering uit het gemeentefonds in aanmerking wil komen. Dit speelt voor onze gemeente niet, maar het tarief zien wij als bovengrens die wij kunnen hanteren voor de OZB. Het normtarief is voor 2021 vastgesteld op 0,1809 % van de waarde volgens de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Ons gewogen gemiddelde tarief is 0,1457%. Op basis van de werkelijke WOZ-waarde 2021 resulteert dit in een resterende belastingcapaciteit OZB van € 2.612.000.

Voor de (water-)toeristenbelasting, forensenbelasting en parkeerbelasting gelden geen maximum- of normtarieven. Voor de overige heffingen verwijzen wij u naar de Paragraaf lokale heffingen, onderdeel 1.5 (Kostenonderbouwing heffingen).

Vrij aanwendbare reserves

Algemene reserve

De algemene reserve dient primair als buffer om in jaren waarin een sluitende begroting niet mogelijk is bij te springen en ter opvang van negatieve jaarresultaten.

Op 11 november 2011 is bij amendement door de raad besloten € 12 miljoen binnen de algemene reserve te oormerken voor uitvoering van de Strategische Visie. Deze kan bij het zich voordoen van de risico's worden ingezet. Ultimo 2021 is het saldo van de reserve strategische visie nog € 5,4 miljoen.

Egalisatiereserve algemene uitkering

Deze reserve zetten we in om mutaties vanuit het gemeentefonds op te vangen. De reserve bedraagt eind 2021 € 0,9 miljoen. Het plafond is € 2 miljoen.

Reserves Ontwikkelingsbedrijf

De algemene reserve van het ontwikkelingsbedrijf, waarin onze grondexploitatie is ondergebracht, is betrokken bij het weerstandsvermogen.

2.6 WEERSTANDSVERMOGEN

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{31.907.000}{12.200.000} = 2,6$$

In de kadernota Risicomanagement is voor de weerstandsratio een minimale norm bepaald van 1,5.

2.7 RATIO'S EN KENGETALLEN

Deze paragraaf bevat op basis van wettelijke verantwoordingsregels de eerste vijf financiële kengetallen. De zesde is geen verplicht kengetal, maar vloeit voort uit de eigen Kadernota risicomanagement. De kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Kengetallen	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
1a Netto schuldquote	50,2%	80,7%	55,0%
1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	45,8%	76,4%	50,6%
2 Solvabiliteitsratio	27,4%	18,4%	24,2%
3 Structurele exploitatieruimte	1,0%	1,6%	1,4%
4 Grondexploitatie	4,4%	2,9%	3,4%
5 Belastingcapaciteit	122,3%	120,1%	119,1%
6 Weerstandsratio	2,8	2,1	2,6

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Op deze manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast. De Vereniging Nederlandse Gemeenten adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Bij verstrekte leningen kan er onzekerheid bestaan of deze worden terugbetaald. Bij de berekening van de netto schuldquote maken we onderscheid door het kengetal zowel inclusief als exclusief de verstrekte leningen te berekenen. Inclusief alle verstrekte leningen volgt hieronder.

De verwachte stijging in 2021 is niet doorgezet. Er is weliswaar een nieuwe lening aangetrokken, maar een groot deel hiervan is nog niet besteed als gevolg van doorschuiving van investeringen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal geeft inzicht in hoeverre er sprake is van doorlenen en geeft de netto schuldquote zowel in-

als exclusief doorgeleende gelden weer. Hieruit blijkt het aandeel van de verstrekte leningen en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Solvabiliteitsratio

Dit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen: welk deel van het bezit niet met schulden is belast. Het zegt iets over het vermogen om zowel de kortlopende alsook de langlopende schulden te kunnen terugbetalen en is daarmee een indicator over “de financiële gezondheid” van de gemeente. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (solvabiliteitsratio), hoe financieel gezonder de gemeente.

Structurele exploitatieruimte

Dit geeft een beeld of de begroting en jaarrekening in evenwicht zijn. Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Grondexploitatie

Dit is de verhouding van de grondwaarde tot de totale baten. De afgelopen jaren bleek dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van onze gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend. De gronden zijn tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs dan wel lagere marktwaarde opgenomen. Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Hoe lager de ratio is, hoe beter.

Belastingcapaciteit

Dit geeft inzicht in de belastingdruk ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hierbij is een percentage van 100% precies gelijk aan het landelijk gemiddelde. Bij gemeenten zijn hierin de OZB-lasten, rioolheffing, afvalstoffenheffing en een eventuele heffingskorting betrokken.

Weerstandsratio

Dit geeft de verhouding aan tussen het bedrag waarover we risico's lopen en de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-voorzienne financiële tegenvallers te bekostigen. Het gaat om buffers in het eigen vermogen en exploitatie. In de Kadernota risicomanagement is de minimale omvang op 1,5 vastgesteld.

In vergelijking met de ratio van de begroting 2021 zien we een verschuiving in positieve zin van 2,1 naar 2,6. De ratio is onder andere verbeterd, doordat de raad heeft besloten tot het vergroten van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Beoordeling van de kengetallen

Bij de beoordeling van de waarde van de financiële kengetallen sluiten we aan bij de zogeheten ‘signaleringswaarden’ die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten en die zijn afgesproken door alle provinciale toezichthouders in het Vakberaad Gemeentefinanciën. Daarbij bepaalde uw raad via de vaststelling van de Kadernota risicomanagement dat de minimale omvang van het weerstandsvermogen 1,5 moet zijn.

In de tabel hieronder is te zien welke waarden bij welke categorie (A, B of C) behoren, waarbij categorie A het meest financieel gezond is en categorie C het minst.

Kengetal	Waarde kengetal Categorie A	Waarde kengetal Categorie B	Waarde kengetal Categorie C
1. Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
2. Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
3. Structurele exploitatieruimte	Begroting en meerjarenbegroting > 0%	Begroting of meerjarenbegroting > 0%	Begroting en meerjarenbegroting < 0%
4. Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
5. Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%
6. Weerstandsratio	>1,5	<1,5	<1,5

In de Kadernota Risicomanagement is als norm bepaald dat:

Onze gemeente is financieel gezond als:

- Kengetal structurele exploitatieruimte (meerjaren-)begroting in categorie A zit, en
- Drie van de overige kengetallen zitten in categorie A, of
- Twee kengetallen zitten in categorie A en twee in categorie B.

Onze gemeente is matig financieel gezond als:

- Drie kengetallen zitten in categorie A gecombineerd met structurele exploitatieruimte (begroting en meerjarenraming) en weerstandsvermogen beide in B of
- Drie kengetallen zitten in categorie B of
- Eén kengetal zit in categorie B en één in categorie C.

Onze gemeente is financieel het minst gezond als:

- Twee of meer kengetallen zitten in categorie C.

Onze kengetallen scoren in de volgende categorieën:

Kengetallen	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
Netto schuldquote	A	A	A
Solvabiliteitsratio	B	C	B
Structurele exploitatieruimte	A	A	A
Grondexploitatie	A	A	A
Belastingcapaciteit	C	C	C
Weerstandsratio	A	A	A

2.8 EMU-SALDO

In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting opgenomen dat gemeenten het EMU-saldo verstrekken. De bedragen zijn x € 1.000:

Omschrijving	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
1 Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking aan reserves	3.531	90	2.814
2 Mutaties (im-) materiële activa	-6.764	28.454	16.684
3 Mutaties voorzieningen	3.133	1.299	3.080
4 Mutaties voorraden	499	-1.014	-314
5 Boekwinst bij verkoop effecten en (im-)materiële vaste activa	0	0	
Berekend EMU-saldo	399	- 26.051	- 10.476

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode. Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeente.

Het EMU-saldo voor 2021 komt uit op minus € 10,4 miljoen, wat betekent dat in EMU-termen de inkomsten € 10,4 miljoen lager zijn dan de uitgaven. Er was een negatief saldo verwacht van € 26,1 miljoen; een verschil dus van € 15,7 miljoen. Het verschil wordt onder andere veroorzaakt door vertraagde uitgaven op diverse investeringen.

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). In dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Het jaarlijkse aandeel in het EMU-saldo van de decentrale overheden is gesteld op -0,4% van het BBP. Het aandeel van de gemeenten is gesteld op -0,27% van het BBP. Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort. Zoals eerder aangegeven werkt de EMU-systematiek op een andere manier dan het baten- en lastenstelsel dat gemeenten hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo.

2.9 CONCLUSIES

De paragraaf weerstandsvermogen is direct verbonden met alle programma's en de gehele bedrijfsvoering (paragrafen) van de gemeente. Feitelijk is deze paragraaf hiervan een dwarsdoorsnede. De confrontatie tussen het weerstandsvermogen en de risico's geeft een positief getal, in die zin dat de weerstandsratio boven de 1,5 ligt. Omdat van de financiële kengetallen er een score is in de categorie B en in de categorie C, is de gemeente Schouwen-Duiveland, conform de vastgestelde Kadernota risicomangement, matig financieel gezond. Om financieel gezond te worden is inzet nodig om de vaste schulden en de belastingdruk te verlagen.

De impact van de oorlog in Oekraïne op de wereldwijde economie zal groot zijn en is op dit moment nog niet precies in te schatten. Directe gevolgen voor onze gemeente zijn bijvoorbeeld de opvang van Oekraïense vluchtelingen, de impact van economische sancties op burgers en ondernemers, maar ook de afhankelijkheid en eventuele contracten voor afname van Russisch gas (Gazprom). Ook zijn er macro-economisch ingrediënten aanwezig voor een recessie (stijgende inflatie, tekort aan grondstoffen, tekort aan fossiele brandstoffen, verstoring van productielijnen en oplopende rente). Dit kan mogelijk impact hebben op de financiële positie van de gemeente, bijvoorbeeld voor de haalbaar- en financierbaarheid van meerjarige investeringen, maar ook op het sociaal domein (uitkeringen, vluchtelingen, jeugdhulp, etc.).

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 OVERZICHT

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de wijze waarop onze kapitaalgoederen zijn ondergebracht in beheerplannen en zijn vertaald in de jaarrekening.

Beheerplannen/MJOP	Door de raad vastgesteld in	Looptijd	Financiële vertaling in de begroting	Achterstallig onderhoud
Wegen	2017	Tot en met 2021	Ja	Nee
Riolering	2015	Tot en met 2021	Ja	Nee
Groen	2014	Tot en met 2018	Ja	Nee
Speeltoestellen	2017	Tot en met 2026	Ja	Nee
Gebouwen	2019	Tot en met 2030	Ja	Nee
Openbare verlichting	2019	Tot en met 2023	Ja	Nee
Kunstwerken en overige elementen	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Ja	Ja
Havens en waterwegen	2019	Tot en met 2028	Ja	Nee
Baggerbeheersplan	2019	Tot en met 2028	Ja	Nee

Toelichting

Het integraal beheren van de openbare ruimte wordt verder geoptimaliseerd. De aanwezige kennis en kunde van zowel UOR, Handhaving, Reiniging, Ruimte en Milieu als Infra, allen met hun eigen specialisten, wordt verder uitgebouwd. De kwaliteit om samen de juiste éénduidige en gedragen keuzes te maken is aanwezig en wordt benut om nieuwe inrichtingsvraagstukken van alle kanten te bekijken en hierin de juiste keuzes te maken.

Het Beheerplan Groen maakt onderdeel uit van de Integrale Beheervisie Openbare ruimte (IBOR). Ook in het jaar 2021 is binnen het cluster Groen volgens dit principe gewerkt. De hierin vastgelegde kwaliteitsambities zijn opnieuw tegen het licht gehouden en getoetst aan het vastgestelde beleid. Op basis van deze toetsing en kwaliteitsmetingen zijn er, waar nodig, bijstellingen gedaan. In 2021 is de keuze gemaakt om het Beheerplan Groen om te zetten naar een exploitatiebudget.

Voor kunstwerken en overige elementen is in 2021 gestart met een kwaliteitsmeting. Deze meting heeft inzicht geven in de onderhoudstoestand van de kunstwerken en overige objecten. Zie voor verdere toelichting paragraaf 3.7.

Voor het onderhoud van de havens en het baggeren is er in 2021 gewerkt vanuit een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) welke is vastgesteld voor een periode van tien jaar.

Het beheerplan Riolering vindt zijn basis in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) Dit rioleringsplan is in 2021 opnieuw vastgesteld voor de periode 2022-2026. In 2021 zijn de projecten vanuit het nog geldende vGRP. Vanuit dit rioleringsplan, met als belangrijk speerpunt het toepassen van klimaat adaptieve maatregelen bij projecten in de openbare ruimte, zijn onder andere in de projecten Oranjedok fase III te Bruinisse en het parkeerterrein 's Heer Lauwendorp klimaat adaptieve maatregelen toegepast. Om meer inzicht te krijgen in kwaliteit van de wegen zijn er weginspecties uitgevoerd. De uitkomst van deze inspecties laat zien dat we nog niet overal op het vastgestelde kwaliteitsniveau C zitten. In 2021 is opdracht gegeven voor het opstellen van een beleids- en uitvoeringsplan wegen. Dit plan is de basis om vast te stellen of de vastgestelde kwaliteit haalbaar is binnen de financiële middelen.

3.2 WEGEN

Algemeen

Wegbeheerders hebben vanuit de Wegenwet de zorgplicht voor wegverhardingen. Dit betekent dat wij als wegbeheerder altijd verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit (onderhoudstoestand) van de verhardingen die de gemeente in beheer heeft. Deze zorgplicht moet waarborgen dat het gebruik van de wegen veilig plaats kan vinden en schades en/of ongevallen door gebreken aan de wegverharding zoveel mogelijk worden voorkomen. Verreweg het grootste deel van de gemeentelijke wegverhardingen ligt binnen de bebouwde kom van de kernen.

U heeft hiervoor in 2017 het Beheer- en Beleidsplan Wegen 2017–2021 vastgesteld. In dit plan is objectief inzicht gegeven in de kwaliteit van de gemeentelijke verhardingen en de daaruit voortvloeiende te nemen maatregelen en financiële consequenties voor de periode 2017-2021. Verder is het bestuurlijk kader en het beleidskader aangegeven.

Uitgangspunten bij het gemeentelijke wegbeheer voor 2021 waren:

- Het gebruik van wegen moet te allen tijde veilig kunnen plaatsvinden. Bij calamiteiten wordt direct ingegrepen.
- Alle gemeentelijke wegen worden, conform de landelijke standaard van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek (CROW), op minimaal kwaliteitsniveau "B" gehouden. Door raadsbesluit is in 2020 gekozen voor de optie "C".
- Overlast van wegenonderhoud voor de burger wordt zoveel mogelijk beperkt.

In 2021 is er opdracht gegeven voor het opstellen van het Beheer- en Beleidsplan Wegen 2022–2026. Dit plan geeft in hoofdlijnen het kwalitatieve en financiële niveau aan waarop het college haar taak als wegbeherende instantie wenst uit te voeren. Daarnaast kijkt het beleidsplan vooruit en is het bepalend voor het stellen van prioriteiten en het beschikbaar stellen van budgetten.

Uitvoeringsplannen

In het kader van integraal werken combineren we de uitvoeringsplannen zoveel mogelijk met rioolvervanging en groenonderhoud. Groot onderhoud aan wegen die binnen de Masterplannen en stads- en dorpsvisies vallen stellen we uit tot uitvoering in het kader van de Masterplannen/ stads- dorpsvisies aan de orde is. Onder andere de Flankerende maatregelen Scharendijke, Grevelingenlaan Scharendijke, Bethlehemplein Scharendijke, Kerkring Bruinisse, Oosterlijke Achterweg Oosterland, Hogezoom fase 3 Renesse en Korte Nobelstraat Zierikzee zijn vanuit de Masterplannen uitgevoerd.

Tot die tijd onderhouden we deze wegen dusdanig dat de veiligheid is gewaarborgd. Veelal betekent dit dat we in 2021 alleen klein onderhoud hebben uitgevoerd.

Wortelopdruk

In 2019 en 2020 hebben we enorm veel overlast gehad van wortelopdruk. Door onder andere de droge zomers zijn veel wortels onder de bestrating op zoek gegaan naar vocht. In 2021 is de wortelopdruk achteraf gezien meegevallen door een relatief natte zomer.

Glasvezel

In 2021 zijn Poortambacht, Malta en Noorderpolder Zierikzee voorzien van glasvezel van Delta Fiber.

Kwaliteit

Het wegbeheer voeren we uit volgens de CROW-methodiek. Op basis van een jaarlijkse inspectie van de in beheer zijnde verhardingen verkrijgen we een actueel beeld van de conditie van het wegennet.

Financiën

Zie de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij sub-programma 2.2. Per saldo is er sprake van een nadeel van € 123.000.

Risico's

In 2021 is gebleken dat de optie "C" die de raad heeft gekozen, alleen maar een vertraging van degeneratie oplevert. De bezuiniging an sich (€ 400.000,00) wordt een risico, omdat we de degeneratie niet voor kunnen blijven. Ook blijft er geen geld over voor projecten die naast het reguliere onderhoud bestaan. Gevolg is dat integrale samenwerking door wegen en riolering niet haalbaar is. Ook wordt binnen het areaal wegen duidelijker wat de stand van zaken is wanneer onze data inzichtelijker worden.

3.3 RIOLERING

Algemeen

De zorg voor de gemeentelijke riolering is vastgelegd in de wet Milieubeheer. In het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) is het beleid met betrekking tot onderhoud, uitbreiding en verbetering van het rioleringsstelsel vastgelegd en wordt de gewenste situatie met betrekking tot de toestand en het functioneren van het gemeentelijk rioolstelsel beschreven. De kosten voor aanleg van nieuwe riolering en aanpassingen als gevolg van uitbreidingen van woonwijken of bedrijventerreinen komen ten laste van de betreffende grondexploitaties. Daarna worden de rioleringen via een areaaluitbreiding overgedragen aan beheer.

In 2021 is het nieuwe vGRP vastgesteld.

Uitvoeringsplannen

De behaalde activiteiten in het begrotingsjaar 2021 zijn:

- Verdere completering van de rioolbeheerdata;
- Definiëren en uitvoeren van maatregelen voor onderhoud, reparatie of vervanging van hoofdriolen op basis van de inspectieresultaten en vastgesteld beleid;
- Metingen aan overstorten ter controle van de vuilemissie uit het rioolstelsel;
- Optimaliseren van het gemalenbeheer middels de hoofdpot.

De volgende rioolvervangingsprojecten zijn in 2021 uitgevoerd:

- Bruinisse, Kerkstraat, Kerkplein en Nieuwstraat (onderdeel van Masterplan, start 2020);
- Scharendijke, Dorpsstraat en Grevelingenlaan; Zierikzee, Korte Nobelstraat;
- Renesse, Hogezoom (onderdeel van Masterplan, start 2020)
- Oosterland, Korte Achterweg (start 2020).

Kwaliteit

In 2021 is er een slag geslagen naar het herzien van het contract van reiniging tot renovatie. Het huidige contract dekte niet de lading en het accent beheer kwam niet van de grond. We hebben het contract verlengd, maar zonder het accent beheer. De fine tuning van de kernafspraken loopt momenteel nog, maar zal er uit gaan zien als een cyclische reiniging.

Betreffende de riolering binnenstad Zierikzee worden aan de hand van het te actualiseren rioleringsplan en de inspecties stapsgewijs rioolstrengen vervangen en de oude gewelven buitengebruik gesteld c.q. voorzien van een nieuwe kleinere rioolbuis.

Ontwikkelingen

Samenwerking Afvalwaterketen Zeeland +

Wij hebben deelgenomen aan het pilotproject genaamd SORBET (Samenwerken in de OndeRgrond en BuitEnruimTe) van de SAZ+, waarin belanghebbenden, gemeenten en netbeheerders hun projecten voor de komende jaren aanmelden. Doel van deze pilot was om te kijken of er overlappende werkzaamheden zijn en waar de belanghebbenden samen kunnen optrekken om de overlast voor de burger zo beperkt mogelijk te houden. Het wordt steeds lastiger voor de netbeheerders om hun werkzaamheden af te stemmen met onze werkzaamheden. Hierdoor worden wij gedwongen om een heel lange doorlooptijd te creëren (+ 1 jaar). Dit is een risico en hierdoor wordt in 2022 de conclusie getrokken of samenwerken op deze manier te borgen is.

OAS Westerschouwen

De uitvoering van het maatregelenplan van de Optimalisatiestudie Afvalwatersysteem (OAS) voor het afvalwatersysteem in Westerschouwen is zowel qua planning als financiën in het nieuwe vGRP geborgd. Fase 1 van het maatregelenplan is nagenoeg uitgevoerd. In 2021 heeft de evaluatie plaatsgevonden en hebben we bepaald welke maatregelen nog genomen moeten worden om te kunnen voldoen aan de doelstellingen van het convenant (= fase 2).

Financiën

Voorziening groot onderhoud riolering

Financieel zijn er binnen de voorziening riool groot onderhoud geen bijzonderheden te melden.

Toereikendheid

De voorziening is meerjarig toereikend.

Voorziening vervangingsinvesteringen

Bij de vervangingsinvesteringen is er € 163.000 minder uitgegeven dan begroot. Voor de afwijkingen op deze investeringen verwijzen we naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten bij sub-programma 2.2. Wonen naar wens.

Toereikendheid

De voorziening is meerjarig toereikend.

Risico's

Door het steeds meer op orde komen van de data wordt ook steeds duidelijker dat we niet zo ver waren als gedacht. Dit is een risico, met name voor de binnenstad. Om dit in te perken gaan we werken aan een uitvoeringsplan voor specifiek de binnenstad en in de grovere benadering doen we dit ook voor al ons andere areaal.

3.4 GROEN

Algemeen

Het openbaar groen is ons natuurlijk kapitaal. Groen kleedt de buitenruimte aan en zorgt ervoor dat we ons buiten prettig voelen. Wetenschappelijk is aangetoond dat groen in de openbare ruimte effect heeft op het welbevinden en de gezondheid van mensen. Ook is groen een belangrijk instrument in de klimaatadaptatie, bijvoorbeeld in wateropvang en –berging en het tegengaan van hittestress. Openbaar groen speelt ook een rol in het streven naar een grotere biodiversiteit, wat noodzakelijk is om een evenwichtige en veerkrachtige leefomgeving voor mens en dier te realiseren.

Kwaliteit

Vanuit de visie Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) werken we aan een duurzame en veilige omgeving. We werken volgens de gouden driehoek inrichting, beheer en gebruik. Voor het openbaar groen betekent dit, dat we het onderhoud in centra en accenten op kwaliteitsniveau A uitvoeren (volgens de CROW kwaliteitscatalogus). In de woon- en verblijfsgebieden hanteren we kwaliteitsniveau B. Evaluatie van ons groenbeheer met bijbehorende kwaliteitsmetingen leidt tot bijsturen van onderhoudsmaatregelen en waar nodig aanpassen van beheergroepen. In 2021 laten de kwaliteitsmetingen zien dat de kwaliteit van de openbare ruimte grotendeels voldoet aan het ambitieniveau. In 2021 zijn de kwaliteitsambities niet aangepast.

Uitvoeringsplannen

Zoals verwoord in de visie Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) werken we zoveel mogelijk integraal. Werkzaamheden in de openbare ruimte stemmen we op elkaar af. Hiermee voorkomen we overlast voor de inwoners en gaan we efficiënt om met de beschikbare middelen. We werken aan een efficiënt te beheren areaal, door een evenwicht te zoeken in dagelijks onderhoud en groot onderhoud. Wanneer regulier onderhoud niet langer effectief is vervangen we het groen of vormen we het groen om, met als uitgangspunt kwaliteitsverbetering (groenactieplannen). Aanleiding kan zijn gebieds- en/of interdisciplinaire projecten of vervanging/renovatie in verband met niet functioneren, ziektes en plagen of leeftijd van de beplanting.

In vrijwel alle projecten die openbare werken oppakt zit een onderdeel groen. De aanleiding voor de gebiedsprojecten is in veel gevallen civiel (riolering en/of verharding). In deze projecten loopt groen mee in de onder Wegen en Riolering geplande projecten. Ook kan herinrichting onderdeel vormen van uitvoering van een masterplan of dorpsvisie.

Voor 2021 was groen onderdeel van de onder 3.2 Wegen en 3.3 Riolering geplande projecten en zijn in het kader van de stads- en dorpsvisies onder andere projecten in Scharendijke (Bethlehemplein), Brouwershaven (Markt) en Zonnemaire (binnentuin Margrietstraat/Julianastraat) uitgevoerd. In 2021 zijn in verband met het ontbreken van budget, te weinig capaciteit en geen mogelijkheid om aan te sluiten bij lopende civiele projecten geen onderdelen uit het Ambitiedocument stadswallen opgepakt.

Speelruimtes

In 2021 hebben we een jaarfase van het Speelruimtebeleid (2017) uitgevoerd. Speeltoestellen zijn onder andere vervangen in Bruinisse, Dreischor, Oosterland en Noordgouwe. In Zierikzee is de speelplaats aan de Watersnip opnieuw ingericht. In Brouwershaven is de niet langer functionerende speellocatie aan de Wethouder Dekkerstraat omgevormd naar groen.

Het speelruimtebeleid vormt tevens het toetsingskader voor burgerinitiatieven, waarbij ruimte is voor cofinanciering. In 2021 is een initiatief van de dorpsraad in Nieuwerkerk vanwege bezwaren van aanwonenden uitgesteld. Vanuit de wettelijke zorgplicht en voor een veilig gebruik van onze speelvoorzieningen hebben we in 2021 twee keer een inspectie van de speeltoestellen uitgevoerd.

Bomenbeleid

De actualisatie van het Bomenbeleidsplan (2009), waarin we het beleid ten aanzien van ons bomenbestand aanscherpen, is in verband met andere prioriteiten nog niet afgerond. Onderwerpen hierin zijn het behouden en ontwikkelen van groene (hoofd-)structuren, bescherming van cultuurhistorisch waardevolle bomen, veiligheid en zorgplicht, wet- en regelgeving, ziekten en plagen en de waarde van bomen in het kader van biodiversiteit. Het onderdeel richtlijnen voor ontwerp, aanleg en beheer is opgenomen in de Standaard ontwerp- en materiaaleisen OW (2021).

De achterstand in de opname van de kwaliteit van ons bomenbestand (Boom Veiligheid Controle) is ingelopen. In 2021 was hiervoor een bedrag van incidenteel € 52.000 beschikbaar gesteld via de lijst te honoreren prioriteiten.

Het indienen van een 'boomverzoek' door inwoners, waarbij inwoners een verzoek kunnen doen om op een door hun gekozen plek in hun woonomgeving (in de openbare ruimte) een boom te planten, valt tot nu toe onder de mogelijkheid om bij de gemeente een gedenkboom aan te vragen.

Beheer oppervlaktewater bebouwd gebied

In 2017 is de overeenkomst Beheer Oppervlaktewater Bebouwd gebied (BOB) tussen het waterschap en de Zeeuwse gemeentes verlengd. Het baggeren en in stand houden van de oevers is noodzakelijk voor een goed functionerend watersysteem. Het eiland is opgedeeld in acht delfblokken. Ieder jaar wordt er één blok gebaggerd, hiermee willen we achterstallig onderhoud voorkomen. In 2021 is het delfblok Renesse gebaggerd en waar nodig is beschoeiing vervangen.

Ontwikkelingen: verbod gewasbeschermingsmiddelen

In de openbare ruimte mogen geen chemische onkruidbestrijdingsmiddelen meer gebruikt worden. Met name op verhardingen hebben we de afgelopen jaren gezocht naar een acceptabel alternatief. We hebben gekozen voor intensief vegen; een schone straat biedt weinig ruimte aan kiemend onkruidzaad. We volgen deze beheersingsmethode intensief en stellen onze veegfrequentie hierop af. Vanaf 2020 is het verbod op het gebruik van chemische onkruidbestrijding ook van toepassing op sportvelden. Tot 2022 is sprake van een overgangperiode met uitzonderingen voor een beperkt aantal plagen. In 2021 was de onkruiddruk op sportvelden beperkt en waren geen extra maatregelen noodzakelijk.

Ontwikkelingen: invasieve exoten

Invasieve exoten zijn planten die van nature niet voorkomen in Nederland. Zij bedreigen de biodiversiteit en kunnen grote economische schade veroorzaken. De laatste jaren komt ook op Schouwen-Duiveland de Japanse Duizendknoop steeds meer voor, met name in de Westhoek. Het beleid is om verspreiding te voorkomen door gericht te maaien of handmatig te verwijderen, afhankelijk van de locatie en intensiteit. In samenwerking met overige terreinbeheerders houden we de locaties in beeld. Naast de Japanse Duizendknoop houden we ook de opkomst van Ambrosia en Reuzenbereklaauw in de gaten. In 2021 hadden we de locaties waar invasieve exoten voorkomen in beeld en is waar nodig met maatwerk ter plaatse bestreden. De omvang en risico's van deze locaties waren in 2021 nog niet zodanig dat structurele maatregelen om de invasieve exoten terug te dringen noodzakelijk zijn.

Ontwikkelingen: ziekten en plagen

Essentaksterfte komt al een aantal jaren voor in Nederland. Essentaksterfte is een schimmel; er is weinig tegen te doen. Wij zien in ons areaal dat de gezondheid van de essen terugloopt. Bij herplant kiezen we voor andere of resistente soorten; meer diversiteit is bovendien positief voor de biodiversiteit. De kastanjabloedingsziekte is een andere ziekte die ook op Schouwen-Duiveland voorkomt. We houden de verspreiding van deze ziekte zo goed mogelijk in beeld en nemen per geval passende maatregelen. De eikenprocessierups komt tot nu toe relatief weinig voor binnen onze gemeente. We inventariseren de betreffende locaties en volgen de ontwikkelingen op het kennisplatform eikenprocessierups. In 2021 konden we door het snel lokaliseren van ziekten en plagen en maatwerk in bestrijding de schade beperkt houden. We werken hierbij samen met de overige beherende instanties in het buitengebied.

Ontwikkelingen: biodiversiteit

In 2019 heeft onze gemeente de Zeeuwse bijenstrategie ondertekend. Daarmee bevestigen we dat we maatregelen willen nemen om de biodiversiteit te bevorderen. In het buitengebied doen we dat door budget beschikbaar te stellen voor het realiseren van bloemenranden langs akkers. 2021 was het laatste jaar van een driejarige pilot en is bijna 25 ha aan bloemenrand ingezaaid. Daarbij zijn in 2021 de eerste ervaringen met verdienmodellen opgedaan, onder andere door sponsoring en het invoeren van plukbonnen. Binnen de bebouwde kom, waar het zwaartepunt ligt van ons groenbeheer, ontwikkelen we in nauwe samenwerking met de imkersvereniging en Zeeuwsland diverse projecten, waarbij biodiversiteit centraal staat. In 2021 was het realiseren van een binnentuin in Zonnemaire een gezamenlijk project met Zeeuwsland. Bij (her-)inrichting van projecten kiezen we waar mogelijk voor soorten die meerwaarde hebben voor bestuivende insecten. Daarnaast verkennen we hoe we in het groenbeheer onze

maatregelen zodanig kunnen aanpassen dat de biodiversiteitswaarde toeneemt. In 2021 zijn we op 3 locaties een pilot met het ecologisch beheren van bermen gestart. Daarnaast hebben we in 2021 ca 0,7 ha ruw gras in en nabij de bebouwde kom omgevormd in bloemenweide. In 2021 waren er geen geschikte terreinen beschikbaar om in te richten als tijdelijke natuur: braakliggende terreinen tijdelijk een natuurbestemming geven en zodanig inrichten dat deze terreinen in ieder geval tijdelijk de biodiversiteit vergroten. In 2021 hebben we het concept 'Elke kern zijn eigen dorpsboomgaard' in samenwerking met de Imkervereniging, SLZ en Rotary Zierikzee verder uitgewerkt en de aanleg van de eerste dorpsboomgaarden voorbereid.

In 2021 hebben we in een brede projectgroep met onder andere waterschap Scheldestromen, provincie, SLZ en NVSD basismateriaal en -kaarten verzameld ten behoeve van de kanskaart biodiversiteit.

Ontwikkelingen: bewegen en ontmoeten

Bij het opstellen van stads- en dorpsvisies inventariseren we de behoefte aan buitenlocaties die kunnen functioneren als ontmoetings- en beweegruimte voor jong en oud. Groene plekken met beweegtoestellen kunnen de leefbaarheid van een kern opwaarderen. Ook burgerinitiatieven zijn vaak gericht op gebruik van het groen in de buurt. Ideeën over inrichting en beheer, met als insteek spelen/bewegen voor ouderen en/of jongeren en vragen afstemming in groenbeleid. In Ellemeet is in 2021 de eerste fase van een beweegpark op het voormalig sportveld gerealiseerd. Voor een particulier initiatief, met als doel het bewegen door ouderen te stimuleren door het plaatsen van beweegtoestellen in de kernen Scharendijke, Brouwershaven en Zonnemaire, zijn in 2021 geschikte locaties gezocht.

Ontwikkelingen: klimaatadaptatie

Groene ontwikkelingen in de buitenruimte hebben een rol in de klimaatadaptatie. Bij het ontwikkelen van groenbeleid en -beheer wordt dit aspect meegenomen (waterbalans, hittestress, et cetera).

De afgelopen jaren, vanaf 2018, hebben we te maken gehad met extreem droge zomers. Dit heeft met name effect op het sportveldenonderhoud. Bij aanhoudende droogte moet, om blijvende schade aan de grasmat te voorkomen, beregend worden. Omdat op de meeste sportvelden geen zoet water voorhanden is betekent dit aanvoer van water met tankwagens, wat een kostbare aangelegenheid is. In 2021 hebben we, aansluitend bij de activiteiten van het LivingLab met betrekking tot zoet water, verkend wat alternatieve oplossingen kunnen zijn om de velden wat betreft waterbalans in goede conditie te houden. Een eerste verkenning naar mogelijkheden om zoet water in de ondergrond nabij sportvelden op te slaan hebben nog geen resultaat opgeleverd. In Scharendijke is gekozen voor het realiseren van een waterbassin op het sportpark. De keuze om op de sportparken in Oosterland en Nieuwerkerk een kunstgrasveld te realiseren is mede ingegeven door de verminderde behoefte aan beregeningscapaciteit.

Propcontract

Verantwoording Onderhoudscontract Buitenruimte

In de motie groenonderhoud van november 2019 heeft u gevraagd de aannemer strenger en beter te controleren op het afgesproken beeld- en kwaliteitsplan. De afspraak is om u hierover te informeren via de programmarapportages en jaarrekening. Evenals vorig jaar informeren we u hierover via een raadsbrief "Evaluatie groenonderhoud 2021" (in april 2022). In deze raadsbrief kunt u uitgebreide informatie lezen. Hierbij een samenvatting:

- De evaluatie groenonderhoud 2021 laat een stabiele lijn zien op de afgesproken beeld kwaliteit.
- De onafhankelijke kwaliteitsmetingen geven een betere score dan in 2020 aan.
- De samenwerking met onze groenpartners was lastig. Door corona was er relatief weinig (fysiek) contact of overleg ter plaatse. Dit is in de tweede helft van het afgelopen jaar opgelost en de

samenwerking verloopt goed.

- De actie uit het actieplan 2021: “we richten ons op de klanttevredenheid” is voorbereid. Echter door de beperkende corona maatregelen konden we niet met onze inwoners in gesprek op locatie. Dit doen wij in 2022.
- De aannemer heeft in voldoende mate voldaan aan de projectdoelstellingen en Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI).

Financieel

In de financiële rapportages 2021 is aan u de actuele financiële verantwoording afgelegd. De prognose was € 1.726.873, benodigd voor de realisatie van dit contract. In de jaarrekening valt af te lezen dat dit is geworden € 1.727.902, een incidentele toename van € 1.029 als gevolg van extra afval inzamelen buitenom afgesproken kernen.

Financiën

Voorziening kwaliteitsplan groen

Op dit moment hebben we niet de beschikking over een geactualiseerd beheersplan. De consequentie hiervan is dat we het saldo van de voorziening eind 2019 hebben laten vrijvallen. We werken nu dus met een structureel exploitatiebudget. Op dit budget melden voor 2021 een incidenteel voordeel van € 112.000. Zie sub-programma 2.2.

Voorziening speelruimtes

Financieel zijn er binnen de voorziening speelruimtes geen bijzonderheden te melden.

Toereikendheid

De voorziening is meerjarig toereikend.

Risico's

Risico's in de openbare ruimte bestaan hoofdzakelijk uit aansprakelijkheid bij schade door gebreken aan elementen of objecten. Van belang is dat de gemeente voldoet aan haar wettelijke zorgplicht. Om hieraan te voldoen, keuren we de speeltoestellen en inspecteren we de bomen (BVC). Door het uitvoeren van inspecties en keuringen en het nemen van adequate maatregelen blijven de risico's beperkt.

3.5 GEBOUWEN

Algemeen

Wij bezitten een relatief groot aantal gebouwen. Deze gebouwen moeten op een adequate manier worden beheerd, geëxploiteerd en onderhouden. Hiervoor is het cluster Centrale Beheersorganisatie Gebouwen (CBG) van de afdeling Openbare Werken verantwoordelijk. Voor inrichting van de beheerorganisatie is gebruik gemaakt van het programma Topdesk. Hierin zijn alle gemeentelijke gebouwen opgenomen met de juiste adressering conform de BAG, foto's en gekoppeld aan de juiste gegevens van o.a. relaties, ICT en verzekeringen. Dit informatieve gedeelte binnen Topdesk is organisatie breed toegankelijk. Tevens is in het programma opgenomen welk onderhoud verricht moet worden om al deze gebouwen in een goede staat te houden. Binnen dit meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is per gebouw aangegeven welk onderhoud verricht moet worden en wat hiervan de kosten zijn voor de komende jaren. Dit gedeelte binnen Topdesk is niet organisatie breed benaderbaar. In de begroting zijn alle kosten en baten die behoren tot de centrale beheersorganisatie bij elkaar gezet zodat hiervoor de (budget)verantwoordelijkheid is gewaarborgd.

Kwaliteit

Uw raad heeft het kwaliteitsniveau van het uit te voeren onderhoud vastgesteld. Uitgangspunt hierbij is vervanging van het bestaande, sober en doelmatig. Dit houdt in dat we per gebouw bekijken welke onderhoudsactiviteiten uitgevoerd moeten worden om het huidige gebruik ongehinderd voortgang te laten vinden en geen achterstallig onderhoud te laten ontstaan.

Uiteraard doen we dat binnen deze kaders zo duurzaam mogelijk en kijken we bij geplande vervangingen naar de meest duurzame en energiezuinige oplossing die binnen de beschikbare financiële middelen mogelijk is. Ook proberen we door in de uitvoering verschillende zaken gecombineerd uit te laten voeren door onderdelen door te schuiven of juist naar voren te halen in de planning zo veel mogelijk voordeel te halen, zodat op het gebied van verduurzaming binnen de voorziening gebouwenonderhoud al zo veel mogelijk gerealiseerd kan worden.

Het hoofddoel binnen de voorziening gebouwenonderhoud blijft echter het onderhouden van de gebouwen die we in bezit hebben en verduurzamen een 'aparte' opdracht. Daarom is in 2020 de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed opgesteld en conform vastgesteld door de gemeenteraad.

Uitvoeringsplannen

De uitvoeringsplannen voor 2021 zijn grotendeels conform onderhoudsplan en beleid uitgevoerd. De afwijkingen op het gemeentehuis, gymzalen en molens worden verder toegelicht bij het onderdeel financiën.

Voor de molens lopen momenteel gesprekken over de beschikbare subsidiemogelijkheden. Zoals als eerder gemeld is het onderhoudsbudget van de drie nog resterende molens van in totaal zeven, die in gemeentelijk eigendom zijn, opgegaan aan het dekken van de overschrijding op de reeds drie uitgevoerde molens. Voor molen de Haas in Zierikzee is afgelopen jaar opdracht verstrekt. De uitvoering hiervan is om technische redenen doorgeschoven naar voorjaar 2022. Vandaar ook de onderschrijving op de bouwgroep molens in 2021. De financiële consequenties voor de drie nog resterende molens worden meegenomen in het separate advies actualisering van de jaarschijf 2022 van de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Ontwikkelingen

In 2019 is ingestemd met de actualisering van de meerjarige onderhoudsplanning 2019–2028 en zijn de financiële consequenties daarvan betrokken bij de integrale begrotingsvoorbereiding 2021. Deze actualisering dient om de vijf jaar plaats te vinden. Met het separate advies actualisering van de jaarschijf 2022 van de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen zijn we bezig alvast een doorkijk te maken en de consequenties in beeld te brengen voor de actualisatie van de meerjarige onderhoudsplanning 2023-2032.

Voor het onderhoud aan de installaties van het gemeentehuis is in 2018 een nieuw onderhoudscontract afgesloten. Momenteel zijn we aan het bekijken in welke vorm we dit het uit kunnen breiden met de coördinatie over de onderhoudscontracten van externe partners van technische installatieonderdelen die raakvlakken met elkaar hebben. Voor de sprinkler- en brandmeldinstallatie is gebleken dat het beter is dit door gespecialiseerde en gecertificeerde partijen uit te laten voeren en als CBG zelf de regie en coördinatie daarop te voeren. Voor de noodstroomvoorziening in combinatie de UPS en de regelinstallatie van het klimaatsysteem zijn we momenteel aan het kijken hoe we daarbij het onderhoud en daarbij behorende bedrijfszekerheid voor de organisatie het beste kunnen organiseren.

Met betrekking tot het technisch beheer (uitvoeren van onderhoud) werken we via het programma Topdesk samen met onze huisaannemer. Vanuit de geplande onderhoudsactiviteiten doet de huisaannemer een voorstel voor uitvoering. Het gehele traject vanaf planvorming tot opdrachtverstrekking gebeurt hierbij digitaal. Ook voor aankomend jaar stond er eind maart een evaluatie, met een al

gecommuniceerde verlenging van een jaar, naar onze huisaannemer op de planning. Tijdens deze evaluatie kijken we ook samen naar verbeteringen in de samenwerking. Dit is de laatste jaarlijkse verlenging die mogelijk is binnen de huidige contractperiode. We gaan ons de komende maanden oriënteren ofwel verlengen tot de mogelijkheden behoort ofwel dat opnieuw aanbesteden de meest wenselijke optie is.

De onderzoeken, maatwerkadviezen en energielabeling van onze gebouwen conform de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed lopen voor op de planning welke loopt tot en met 2023. Deze routekaart, welke in 2020 is vastgesteld door de gemeenteraad (als een van de weinige Zeeuwse gemeentes momenteel) is een coproductie van de beleidsvelden Vastgoed energie en duurzaamheid, Cultuur en Onderwijs, Communicatie en Openbare werken. Zodra de hierboven omschreven werkzaamheden gereed zijn volgt onder dezelfde coproductie een separaat advies voor dekking van de hieruit volgende te nemen maatregelen. Na goedkeuring wordt dit mee verwerkt in de eerder omschreven actualisering van de meerjarige onderhoudsplanning 2023–2032. Daarmee zijn dan conform de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed onze meerjaren onderhoudsplanningen (mjop`s) ook omgebouwd tot duurzame meerjaren onderhoudsplanningen (Dmjop`s).

Financiën

Voorziening onderhoud gebouwen

Binnen de voorziening melden we een overschot aan de lastenkant van € 495.895. Dit komt met name door een overschot bij het gemeentehuis (€ 282.142), de gymzalen (€ 27.673) en bij de molens (€ 93.329).

Het overschot bij het gemeentehuis is ontstaan, omdat het vervangen van de klimaatinstallatie en verdere verduurzaming van het gemeentehuis doorloopt in het eerste kwartaal van 2022. De uitvoerende partijen hebben over alle linies te kampen met leveringsproblemen, waardoor we enkele weken vertraging op de planning hebben opgelopen. Op 11 februari is de gasaansluiting en de meetinstallatie verwijderd uit het gemeentehuis, de gasgestookte toestellen waren daarvoor al onklaar gemaakt en grotendeels verwijderd. Sinds 11 februari 2022 is het gemeentehuis van de gemeente Schouwen-Duiveland dus officieel gasloos.

Bij de gymzalen is een dakrenovatie van de gymzaal Oosterland de oorzaak van de onderschrijding. Deze dakrenovatie willen we koppelen aan de te nemen verduurzamingsmaatregelen welke volgen uit de eerder omschreven routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed en wordt om die reden doorgeschoven naar 2024. We monitoren het dak tweemaal per jaar met de schoonmaakrondes om lekkages voor te blijven.

Op de molens is de uitvoering van de dak renovatie van molen de Haas, zoals als eerder genoemd bij uitvoeringsplannen, om weer technische redenen doorgeschoven naar het voorjaar 2022.

Op de overige gebouwengroepen is in totaal € 92.751 overgebleven.

Hier zijn verschillende oorzaken voor aan te wijzen: efficiencymaatregelen door combineren van werkzaamheden, goedkoper uitgevallen projecten en zaken die niet noodzakelijk zijn gebleken of zijn doorgeschoven naar 2022 of verder.

In het in 2019 ingestemde voorstel actualisering van de meerjarige onderhoudsplanning 2019–2028 was opgenomen:

Door met de betreffende aannemer kritisch te kijken naar de geplande activiteiten per gebouw zijn onnodige activiteiten komen te vervallen. Daarnaast zijn door activiteiten strategisch te verschuiven en slim te combineren dusdanige besparingen gerealiseerd dat met de in de begroting 2019 opgenomen middelen kan worden volstaan.

Om hierbij geen beroep te hoeven doen op de budgettaire ruimte is wel een taakstelling opgenomen van ruim 42.000 euro per jaar.

In 2021 konden we de taakstelling realiseren vanuit het overschot op de voorziening. Doordat dit beeld al een aantal jaren hetzelfde is kan de inlossing van de taakstelling gezien de stand van de voorziening structureel worden gemaakt. Dit verwerken we via de eerste financiële rapportage 2022.

Verder zijn er Brim subsidies teruggevorderd over de afgelopen jaren vanwege niet uitgevoerde werkzaamheden. Dit gaan we in de toekomst proberen te voorkomen door de aanvragen beter af te stemmen op onze mjop's en ons onderhoudscontract.

Op de exploitatiebudgetten voor het reguliere onderhoud melden we een nadeel van € 40.101

Toereikendheid

De voorziening is meerjarig toereikend.

Voorziening onderhoud gebouwen Reiniging

Financieel zijn er binnen de voorziening onderhoud gebouwen Reiniging geen bijzonderheden te melden.

Toereikendheid

De voorziening is meerjarig toereikend.

Risico's

Binnen het gebouwenonderhoud bepaalt de beleidsmatige afdeling in principe wat er wordt uitgevoerd aan onderhoud aan een gebouw binnen zijn/haar beleidsveld. Het is bij een aantal gebouwen zo dat bepaald is om alleen het hoogst noodzakelijke aan onderhoud uit te voeren, aangezien nog niet duidelijk is wat er met het gebouw gaat gebeuren (bijvoorbeeld afstoting). achterstallig onderhoud en krijgt het gebouw een verpauperd uiterlijk, wat weer vandalisme in de hand werkt.

De herstelkosten achteraf, indien een gebouw toch niet wordt afgestoten, zijn vele malen hoger dan de oorspronkelijke reguliere onderhoudskosten. Met achterstallig onderhoud krijgen we tevens te maken met het risico dat het verval van het gebouw sneller gaat dan verwacht met alle gevolgen van dien (lekkage, kortsluiting et cetera).

3.6 OPENBARE VERLICHTING

Algemeen

In het Beheer- en Beleidsplan Openbare Verlichting 2019-2023 zijn onder andere de volgende uitgangspunten opgenomen:

- Het in stand houden van de huidige openbare verlichting, waarbij vervanging plaats vindt op basis van inspectie. Alle masten die de technische levensduur van 40 jaar hebben bereikt worden iedere 5 jaar geïnspecteerd en indien afgekeurd vervangen;
- De beleidsdoelstelling "Aanpassen van de openbare verlichting conform Richtlijn Openbare verlichting NPR 13201 op plaatsen waar projectmatige vervangingen worden uitgevoerd (renovaties, herinrichting en groot wegonderhoud)", continueren. In bestaande situaties, waar nog geen openbare verlichting aanwezig is, plaatsen we geen lichtmasten. Uitzonderingen hierop zijn locaties waar ons college of uw raad dit noodzakelijk vinden, of de politie of de beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid nadrukkelijk verzoekt verlichting te plaatsen. Vanuit het beleidsstuk "Licht en Donker" bestaat ook de mogelijkheid om de openbare verlichting aan te passen. Hiervoor is in 2015 het advies "Maatstaven openbare verlichting buitengebied" vastgesteld.

Uitvoeringsplannen

Uitvoering van onderhoud en aanpassingen gebeurden in 2021 conform het vastgestelde beleid.

Ontwikkelingen

Het onderhoud van de openbare verlichting, uitgevoerd door het bedrijf Dynniq, loopt. Het aantal lampstoringen is beduidend minder dan in de voorgaande jaren en zit voor 20%-25% in het netwerk van Enduris. De ontwikkeling in dynamische LED-verlichting heeft daar mede aan bijgedragen en is standaard bij vervangingen. Ruim 57% van de openbare verlichting is reeds dynamisch.

Kwaliteit

De huidige openbare verlichtingsinstallaties hebben een basis niveau. Eventuele vervanging vond plaats op basis van inspectie. Masten die de technische levensduur hebben bereikt, maar nog in goede staat verkeren, werden niet vervangen. Energie onzuinige armaturen vervingen we door LED. Deze leverden weer een energiebesparing op in Kwh, geen euro's. De beschikbare middelen zijn afgestemd op het vastgelegde kwaliteitsniveau.

Financiën

Conform het nieuwe beleidsplan Openbare Verlichting verantwoordden we alle lasten op het gebied van openbare verlichting op exploitatiebudgetten. Over 2021 zijn er geen bijzonderheden te melden.

Risico's

Op plaatsen waar geen openbare verlichting staat zijn altijd zekere risico's ten aanzien van verkeersveiligheid en sociale veiligheid. In het beleid is hier voldoende aandacht voor.

3.7 KUNSTWERKEN EN OVERIGE ELEMENTEN

Algemeen

De grotere objecten in de openbare ruimte, zoals bruggen en steigers in binnenwateren, trappen, muren en hekwerken zijn geïventariseerd en geïnspecteerd. De financiële middelen zijn structureel beschikbaar in de exploitatiebudgetten en de objecten worden jaarlijks onderhouden.

Daar waar geen kwaliteitsniveau is vastgelegd, betreft het feitelijk het schoon, heel en veilig houden van de objecten. Alle (elektrische) installaties moeten voldoen aan de NEN-normen.

Uitvoeringsplannen

Op basis van jaarlijkse inspecties vindt onderhoud plaats. Hierbij worden bij diverse bruggen en steigers slijtlagen, leuning, dekplanken en dergelijke vervangen en schilderwerkzaamheden uitgevoerd. Wanneer uit inspecties blijkt dat ingrijpende maatregelen noodzakelijk zijn, bedden we dat projectmatig in.

Kwaliteit

In 2021 is er een aanvang gedaan tot inventarisatie van alle objecten in de openbare ruimte (vissteigers, bruggen, trappen, hekwerken en muren). Dit is gedaan om te voorkomen dat we zaken niet in beeld hebben en daardoor het budget onder spanning komt te staan wanneer dergelijke objecten wel in beeld komen. Na deze inventarisatie wordt er in 2022 een beleid- en uitvoeringsplan opgesteld.

Financiën

Omdat we geen actueel beheerplan hebben werken we met een vast exploitatiebudget voor het onderhoud. In 2021 is er ongeveer € 50.000 minder besteed dan begroot.

Voorziening achterstallig onderhoud objecten openbare ruimte

In de tabel waarmee deze paragraaf begint is vermeld dat er bij het onderdeel kunstwerken en overige elementen sprake is van achterstallig onderhoud. Bij de jaarrekening 2020 hebben we hiervoor een voorziening gevormd van € 124.350.

Via de te honoreren prioriteiten bij de begroting 2022 is er voor de renovatie van de Zuidhavenpoortbrug

een apart krediet aangevraagd. Hierin wordt direct het achterstallig onderhoud meegenomen. In 2021 hebben we voor een bedrag van € 29.000 achterstallig onderhoud aan fonteinen in Zierikzee verricht.

Risico's

De kwaliteit van de meeste kunstwerken is in beeld. Om risico's te beheersen voeren we periodiek inventarisaties en inspecties uit en volgen we advies. Het is echter zo dat inspecties op non destructieve manier worden uitgevoerd en verrassingen hiermee niet zijn uitgesloten. Het blijft van belang, zeker bij oude kunstwerken, de juiste onderzoeken tijdig uit te voeren.

3.8 HAVENS EN WATERWEGEN

Algemeen

In het meerjarenperspectief is het onderhoud opgenomen om de havens op een adequaat niveau te houden aan de hand van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor de periode 2020 tot en met 2040. Daarbij spelen we ook in op prioriteiten die vooral in een onderhoudsgevoelig gebied als havens voorkomen. Het dagelijks beheer van de havens berust bij de gemeentelijke havenmeesters, het reguliere onderhoud wordt uitgevoerd door een gespecialiseerde aannemer.

Uitvoeringsplannen

Het regulier onderhoud voeren we met onze partner Aquavia uit op basis van het beginsel en de resultaatafspraak schoon, heel en veilig.

In 2021 vonden de volgende renovatie- en restauratiewerkzaamheden plaats:

- Haven Brouwershaven Noordzijde (locatie Greenport tot en met hoek molen Windlust)
- Vervangen steigers en elektrische installatie haven Brouwershaven en het conserveren van de damwand in de nieuwe haven te Brouwershaven.

De restauratie van de kademuren van de Oude Haven is vooralsnog niet gestart. De gemeenteraad besloot in juli 2021 tot een geohydrologisch onderzoek gedurende vier seizoenen. De resultaten van dit onderzoek worden met een voorstel aangeboden aan de gemeenteraad in het jaar 2022.

De werkzaamheden aan de glooiing zuidelijke strekdam Vluchthaven is verschoven naar 2022, omdat in 2021 van start is gegaan met het opstellen van een plan van aanpak voor de glooiingen binnen ons areaal. Dit plan van aanpak vormt zodoende ook de basis voor de werkzaamheden aan de glooiing van de zuidelijke strekdam in de Vluchthaven.

Baggeren:

Vanuit het beheersplan Baggeren heeft in 2021 het baggeren van de haven Zierikzee plaatsgevonden vanaf het benzinedepot tot en met de keersluis. In verband met het vernieuwen van steigers en elektrische installatie alsmede het conserveren van een damwand in de haven van Brouwershaven, is deze haven ook gebaggerd. Dat is eerder dan aanvankelijk in de planning opgenomen, maar het voordeel van een volledig lege haven zorgt voor een combinatie van werkzaamheden en zodoende lagere kosten.

Ontwikkelingen

We participeren als gemeente in een project inzake de kansen van het toepassen van kathodische bescherming op stalen damwanden. We proberen daarmee de levensduur van de stalen damwanden te verlengen en deze ervaringen in ons eigen areaal toe te passen.

Financiën

Voor de toelichting op de verschillen tussen begroot en werkelijk met betrekking tot het havenonderhoud verwijzen we u naar de toelichting bij de sub-programma's 1.1 (handelhavens) en 2.2 (jachthavens).

Voorziening baggerbeheerplan

Financieel zijn er binnen de voorziening baggerbeheerplan geen bijzonderheden te melden.

Toereikendheid

De voorziening is meerjarig toereikend.

Risico's

Er blijft altijd een klein risico dat door niet tijdig gesignaleerde gebreken in de havens schades of ongevallen kunnen ontstaan. Het risico op schades en ongevallen door gebreken in de havens wordt zoveel mogelijk ondervangen door controle van de havenmeesters en Aquavia op eventuele calamiteiten.

3.9 CONCLUSIE

Het noodzakelijke inzicht in de consequenties van beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen is voldoende. De focus blijft liggen op het verder optimaliseren van ons beheerproces en actualiseren van de areaalgegevens.

In navolging van de verlenging van het de MJOP havens, beleidsplan openbare verlichting, en de vaststelling van het vGRP 2022-2026 dragen we in 2022 zorg voor een nieuw beleids- en uitvoeringsplan Wegen. Verder wordt in 2022 de wegenlegger, welke dateert uit 1976, geactualiseerd.

Met betrekking tot kunstwerken blijft het risico aanwezig dat vanuit de inspecties noodzakelijke renovaties en maatregelen nodig zijn, waar financieel nog geen rekening mee gehouden is in het reguliere budget. In 2022 wordt het beleidsplan kunstwerken opgesteld.

Paragraaf 4 Financiering

In deze financieringsparagraaf lichten we de beleidsuitvoering op het gebied van treasury toe. De onderdelen van deze paragraaf zijn een onderdeel van de rapportage en verantwoording van wettelijke richtlijnen met betrekking tot treasury.

4.1 RENTERISICOBEBEER

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is ingesteld als instrument om de renterisico's bij de vlottende schuld te beheersen. Het Rijk stelt een maximum bij het gebruik van korte financiering (looptijd maximaal één jaar). De wettelijke toegestane omvang bedraagt 8,5% van de jaarbegroting bij aanvang van het dienstjaar.

In 2021 is per kwartaal de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm. Hieruit bleek dat wij binnen de gestelde norm bleven met de afgesloten kasgeldleningen. De kasgeldleningen werden afgesloten in januari (€ 6 miljoen), maart (€ 9,5 miljoen) en juni (€ 6 miljoen).

Berekening van de kasgeldlimiet begrotingsjaar 2021 (x € 1.000):

Toegestane kasgeldlimiet 2021	Bedragen x € 1.000
a) Begrotingstotaal per 1-1-2021	115.437
b) Vastgestelde percentage	0
c) Kasgeldlimiet a x b	9.812

Renterisiconorm

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm ziet vooruit en is direct gerelateerd aan het budgettaire risico. Het doel van de renterisiconorm is hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij renteherzieningen. Binnen de Wet Financiering decentrale overheid (Fido) is een bindend kader vastgesteld om bij een overschrijding van de renterisiconorm maatregelen te treffen.

Onderstaande tabel geeft aan dat de renterisiconorm in 2021 niet is overschreden.

Stap	Variabelen	Begroting 2021 bedragen x € 1.000	Jaarrekening 2021 bedragen x € 1.000
1	Renteherzieningen	2.400	2.400
2	Aflossingen	5.276	5.506
3	Renterisico (1+2)	7.676	7.906
4	Bepaling renterisiconorm:		
4a	Begrotingstotaal	115.437	122.580
4b	% in de regeling	20%	20%
4 = (4ax4b/100)	Renterisiconorm	23.087	24.516
5a=(4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	15.411	16.610

4.2 KOERSRISICOBEBEER

Koersrisico is het risico dat de financiële vaste activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. Op basis van artikel 6 van het Treasurystatuut van onze gemeente wordt dit risico beperkt doordat alle uitzettingen een hoofdsomgarantie aan het einde van de looptijd en vastrentende waarde hebben.

4.3 KREDIETRISICOBEEHER

Kredietrisico is het risico op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door financiële instellingen. Op basis van artikel 7 van het Treasurystatuut van onze gemeente wordt dit risico beperkt doordat alle financiële instellingen zijn gevestigd in een lidstaat met ten minste een AA-rating en dat alle uitzettingen ten minste AA-minus rating hebben. De leningen uit de huidige portefeuille zijn volledig afgesloten bij instellingen in Nederland.

4.4 INTERN LIQUIDITEITSRISICOBEEHER

In 2021 is, overeenkomstig de begroting 2021 een lening van € 34 miljoen aangetrokken. Uit de analyse van de liquiditeit in 2021 blijkt dat eind 2021 nog € 20 miljoen liquide middelen aanwezig waren. Dit is voornamelijk voor € 8 miljoen veroorzaakt door uitgestelde investeringen, voor € 11 miljoen door hogere ontvangsten van met name algemene uitkering, belastingen, verkoop van bouwgrond en lagere exploitatie-uitgaven en voor € 0,5 miljoen aan lagere uitgaven aan groot onderhoud.

De per eind 2021 resterende liquide middelen zijn benodigd om de uitgestelde investeringsplannen in 2022 (begroot op € 26 miljoen) te kunnen uitvoeren. De begroting 2022 voorziet in een nog op te nemen lening van € 16 miljoen ter dekking van de benodigde liquide middelen voor de uitvoering van het investeringsprogramma.

Vanaf medio 2021 startten wij met een verbeterde opzet van de liquiditeitsplanning. Ook budgethouders betrokken wij actiever bij het inschatten van de geldstromen van de investeringen en de voorzieningen. zodat het inzicht en de bewustwording verder toeneemt in het plannen van onze geldstromen. In 2022 onderzoeken wij de aanschaf van een applicatie die ons helpt het proces efficiënter te laten verlopen en ons meer real time inzicht verschaft.

Rentekosten in 2021

Rentekosten	Raming bedrag rente in 2021 (primitief)	Werkelijk bedrag rente in 2021	Verschil
Kortgeld	0	-15.617	-15.617
Langgeld	1.707.867	1.702.737	-5.130
Totaal	1.707.867	1.687.120	-20.747

Leningenportefeuille

De onderhandse leningen vormen een belangrijk deel van het totale vreemd vermogen van de gemeente. De reguliere aflossingen en de gemiddelde rente in 2021 zijn in onderstaande tabel weergegeven. In 2021 is de rente herzien op een bestaande lening met een restant hoofdsom van 2,4 miljoen, het oude percentage bedroeg 3,27% en het nieuwe percentage bedraagt -0,15%.

Mutaties in de leningenportefeuille	Bedrag in €	Gemiddelde rente in %
Stand per 1 januari 2021	67.598.075	2,56
Nieuwe lening	34.000.000	
Reguliere aflossingen	5.506.074	
Vervroegde aflossingen	0	
Stand per 31 december 2021	96.092.001	2,08

Uitzettingen kortgeld

Bij het tijdelijk verstrekken van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen spreekt men van uitzettingen. Vanaf 17 december 2013 is het schatkistbankieren in werking

getreden, waardoor wij uitzettingen per kwartaal van kortgeld boven de 0,75% van het begrotingstotaal alleen mogen uitzetten bij de schatkist.

Uit een evaluatie door het Rijk bleek dat de drempel voor het schatkistbankieren te krap was vastgesteld. In plaats van dat alleen overtollige liquide middelen in de schatkist belandden, werden gemeenten met grote regelmaat gedwongen om bij de drempel van 0,75% ook geld voor het normale betalingsverkeer bij de schatkist te stallen. Daarom is de drempel voor het schatkistbankieren per 1 juli 2021 gewijzigd van 0,75 naar 2% van het begrotingstotaal – met een minimum van € 1 miljoen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat er geen overschrijdingen van het drempelbedrag hebben plaatsgevonden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000) inclusief de Zuidhoek

Nr.	Omschrijving, bedragen x €1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
1	Drempelbedrag	866	866	2.309	2.309
2	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	146	371	267	301
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	720	495	2.042	2.008
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Aandelen

Het deelnemen in aandelenkapitalen heeft in 2021 geleid tot de volgende opbrengsten:

Instantie	Nominaal bedrag van de deelneming in €	Dividenuitkering of renteopbrengst in €
BNG Bank	59.475	43.060
PZEM (voorheen Delta NV)	270.907	0
Zuidhoek BV's	36.302	0
GBE/Aqua	39.140	0
Totaal	371.194	43.060

Relatiebeheer

Sinds 2019 hebben we op de rekening-courant van de BNG een kredietfaciliteit van € 4 miljoen en een intra-daglimiet van € 10 miljoen. Doelstelling is om de hoogte van de kredietlimiet te verlagen om op het ongebruikte deel van de kredietlimiet kosten te besparen. Daarbij is een intra-daglimiet geïntroduceerd als aanvulling op de kredietlimiet. Deze intra-daglimiet is één kalenderdag beschikbaar ter overbrugging om overstanden op de kredietfaciliteit te voorkomen.

4.5 RENTESCHEMA

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording maken wij een renteschema op. Deze geeft inzicht in de totale rentelasten en de wijze van toerekening aan de grondexploitaties en taakvelden.

Renteschema 2021		Bedrag	Bedrag
a.	Rentelasten korte en lange financiering	1.726.559	
b.	Externe rentebaten	-54.909	
	Totaal door te rekenen externe rente		1.671.650
c1.	Rente die aan de grondexploitatie wordt doorgerekend	-96.454	
c2.	Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld wordt toegerekend	-853.038	
	Saldo totaal door te rekenen externe rente		722.158
d1.	Rente over eigen vermogen en voorzieningen		548.398
	Aan taakvelden toe te rekenen rente		1.270.556
e.	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente		1.306.521
	Renteresultaat op taakveld Treasury		-35.965

Ad b. De externe rentebaten betreffen voornamelijk de ontvangen rente van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Deze worden doorbelast naar het desbetreffende taakveld.

Ad c1 en c2. Er mag geen rente over het eigen vermogen en voorzieningen worden toegerekend aan grondexploitaties en investeringen waarbij sprake is van projectfinanciering. Er is sprake van projectfinanciering voor de bouw van het sportcentrum in Zierikzee en de Pontes.

Ad d1. Het rentepercentage over het eigen vermogen en de voorzieningen mag maximaal het rentepercentage zijn dat door ons aan rentelasten over de extern aangetrokken korte en lange financiering wordt betaald (= 2,08% in 2021, zie onderdeel 4.4). In 2021 rekenen we met 1,0% zoals vastgesteld bij de Kadernota 2021.

Ad e. De resterende rente wordt via het rente-omslagpercentage toegerekend aan de taakvelden. De notitie rente van de BBV stelt dat het niet is toegestaan om op taakvelden te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage (behalve aan bouwgronden en investeringen die met projectfinanciering zijn gefinancierd). Aan deze uitspraak voldoen wij.

Renteresultaat

De afwijking tussen de werkelijke rentelasten en de toegerekende rentelasten bedraagt 2,83%. Op grond van de notitie rente 2017 van de Commissie BBV is een correctie verplicht indien de afwijking groter is dan 25%. Omdat de afwijking beneden deze norm ligt, hebben wij vanuit efficiency geen correctie toegepast.

4.6 VALUTARISICOBEBEER

Het valutarisico is in onze gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

4.7 INFORMATIEVOORZIENING

Aan de toezichthouder (provincie Zeeland) verstrekken wij verantwoordingsinformatie over de treasury-activiteiten:

1. bij overschrijding van de kasgeldlimiet in drie achtereenvolgende kwartaalrapportages (Staat A).
2. jaarlijks bij de begroting en de jaarstukken via de paragraaf financiering.
3. de leningsbesluiten bij het aantrekken van leningen.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

IN WELKE GEMEENTELIJK BELEIDSSTUKKEN IS HET BESTAANDE BELEID OMSCHREVEN?

- Organisatievisie Met het tij mee
- Uitvoeringsprogramma Organisatievisie
- Visie op dienstverlening

5.1 INLEIDING

De doelen die de gemeente op tal van terreinen wil bereiken, staan beschreven in de vier programma's en de daaronder hangende sub-programma's van de programmabegroting. Om deze doelen en te leveren producten te verwezenlijken, is interne ondersteuning en facilitering nodig. De bedrijfsvoeringprocessen in onze gemeente ondersteunen de uitvoering van de programma's en dragen in belangrijke mate bij aan de continuïteit van de organisatie.

De traditionele bedrijfsvoering was veelal intern gericht. In deze tijd worden echter aan gemeenten andere eisen gesteld, waardoor de bedrijfsvoering meer extern gericht moet zijn. Zo verwachten de inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en gasten terecht dat de gemeente rechtmatig handelt, dat de gelden doelmatig en doeltreffend worden besteed en dat de gemeente betrouwbaar, transparant en responsief is. Die eisen vragen een bepaalde cultuur, competenties, organisatiestructuur en niveau van informatisering.

In deze bedrijfsvoeringparagraaf verschaffen we informatie over de wijze waarop we een adequate bedrijfsvoering bereiken en waarborgen. Belangrijke basis voor de organisatieontwikkeling is het uitvoeringsprogramma organisatievisie dat we in februari 2015 vaststelden en daarnaast acties die voortvloeien uit een in 2019 gehouden onderzoek naar de werkdruk.

5.2 ORGANISATIEONTWIKKELING

Basis voor de ontwikkeling van de organisatie is een visie. De organisatievisie 'Met het tij mee' stelden we in september 2013 vast. De visie geeft onder andere een antwoord op de vraag wat nodig is om onze Strategische Visie 'Tij van de toekomst' te realiseren. Belangrijkste thema in de organisatievisie is dat de mens centraal staat in al ons denken en handelen. Deze visie dragen we uit en we zorgen er voor dat deze in de gehele organisatie is verinnerlijkt en wordt gerealiseerd.

De visie dateert weer al van 2013 en het eerdergenoemde uitvoeringsprogramma van 2015. In 2021 hebben we met input vanuit de gehele organisatie de organisatievisie geactualiseerd. We werken inmiddels aan de bijbehorende strategie om concreet uitvoering te kunnen geven aan de geactualiseerde visie.

Het overheidsontwikkelmodel

Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma hebben we het overheidsontwikkelmodel benut. Dit is een kwaliteitsmodel dat is afgestemd op overheden.

Het model¹ kent de organisatiegebieden beleid en strategie, management, medewerkers, financiën, informatie en processen. In de paragrafen 5.5 tot en met 5.10 gaan we in op deze organisatiegebieden en de ontwikkelingen die daarop spelen in onze organisatie.

5.3 MONITORING

Vanuit hun verschillende verantwoordelijkheden beschikken gemeenteraad, college en gemeentesecretaris/management over diverse instrumenten om vast te stellen in hoeverre voldaan wordt aan de genoemde criteria voor een adequate bedrijfsvoering.

Uw raad heeft, naast een kaderstellende rol, ook een controlerende rol. In deze rol heeft u de beschikking over de volgende 'instrumenten': De Rekenkamer, de accountant en de onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid als bedoeld in artikel 213a Gemeentewet. Door uw raad is ook een auditcommissie ingesteld die in dit kader een ondersteunende en adviserende rol vervult.

Op 7 mei 2020 heeft u besloten tot de instelling van een onafhankelijke Rekenkamer. In 2021 pakte de Rekenkamer een eerste onderzoek op. Namelijk het inkoopproces. Op 3 februari 2022 presenteerde de Rekenkamer de uitkomsten hiervan.

Het voornemen was om in 2021 te kijken naar de werking van de onderzoeken 213a. Hier zijn we niet aan toegekomen. In 2022 bekijken we in samenspraak met u hoe we die de komende jaren zo goed mogelijk kunnen inzetten.

5.4 STRUCTUUR EN INRICHTING

Als overheidsorganisatie zoeken we constant naar mogelijkheden om onze organisatie structureel in evenwicht te houden, met enerzijds de taken waar we voor staan en anderzijds de kosten voor onze inwoners. Om de plannen en dynamiek van ondernemende en actieve inwoners in Schouwen-Duiveland optimaal te stimuleren en te ondersteunen, moet je immers voldoende toegerust zijn.

5.4.1 SALARISLASTEN

Onderstaande tabel geeft de gemeentelijke salarislasten over 2021 weer.

Salarislasten	Primitieve begroting 2021 in €	Realisatie 2021 in €
Salarislasten Ambtelijke organisatie*	22.689.200	22.719.190
Salarislasten College van B&W en raad**	1.099.700	1.100.686

* Exclusief de Zuidhoek

** Dit betreft de burgemeester, wethouders, raadsleden en de (adjunct-)griffier

Voor 2021 hanteerden we 3,1% als indexeringspercentage voor geprognosticeerde stijgingen van salarissen, pensioenen en sociale premies.

De salarislasten 2021 zijn voor de ambtelijke organisatie zijn nagenoeg gelijk aan de primitieve begroting
De salarislasten voor college en raad zijn nagenoeg gelijk aan de primitieve begroting.

Inhuur en uitbesteding	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021
Inhuur met name uit vacatureruimte	2.498.764	2.431.396
Vaste inhuur (o.a. handhaving)	858.192	848.096
Uitbesteding	132.013	297.921
Subtotaal	3.488.969	3.577.413

Naam indicator	Eenheid	Waarde begroting 2021	Waarde gerealiseerd 2021
Formatie	Aantal fte per 1000 inwoners	9,73 fte	10,07 fte
Bezetting	Aantal fte per 1000 inwoners	9,73 fte	9,40 fte
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 892	€ 902

Definitie Apparaatskosten

Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

In vergelijking met andere gemeenten kunnen de apparaatskosten per inwoner afwijken als gevolg van in- of uitbesteden van gemeentelijke taken, zoals gemeentelijke reiniging, afvalverwerking, en dergelijke. Wanneer deze taken zijn uitbesteed worden deze kosten niet meer meegeteld in de apparaatskosten, waardoor de apparaatskosten per inwoner lager worden gepresenteerd. In feite zitten deze kosten in de overige kosten opgenomen.

5.5 BELEID EN STRATEGIE

Een belangrijk richtinggevend document voor onze strategie en beleid is de in 2011 tot stand gekomen Strategische Visie 'Tij van de toekomst'. In mei 2018 is het collegeprogramma 'Verbindend Verder' gepresenteerd en vastgesteld. In dit collegeprogramma zijn doelstellingen uit 'Tij van de Toekomst' vertaald naar te behalen resultaten voor de bestuursperiode 2018-2022. Daarmee ontstond een meerjarig uitvoeringsprogramma dat is vertaald in de meerjarige programmabegroting. Hierdoor is de uitvoering voor de korte en middellange termijn geborgd en loopt de monitoring van de uitvoering mee in de reguliere planning en control cyclus. Onze organisatievisie 'Met het Tij mee' ondersteunt een goede uitvoering van deze programma's, en daarmee ook de realisatie van onze Strategische Visie. In 2021 pakten we daartoe de volgende acties op:

Netwerksamenleving en netwerkmanagement

Voor het project 'netwerksamenleving en netwerkmanagement' werken we met een actieplan met daarin zes topics. Aan de hand van deze topics ontwikkelen we onze werkwijze en vaardigheden. De volgende vier topics kwamen naar voren in 2021:

- Voor inwoners is het belangrijk dat zij goed ontvangen worden met een (burger)initiatief: De toegang voor initiatieven "ik heb een idee @Schouwen-Duiveland" is gerealiseerd en extern bekend, vier medewerkers bemensen deze toegang en zijn procesbegeleider voor initiatiefnemers. We optimaliseren de werkwijze aan de hand van initiatieven die binnenkomen.
- Samenwerken gaat (ook) over organisatie, rollen, competenties en gedrag: in 2021 hebben we intern een opleiding ontwikkeld voor projectleiders en beleidsmedewerkers over participatie. 19 medewerkers hebben deelgenomen aan de opleiding, waarin uitwisseling van ervaring en leren van elkaar een heel belangrijk onderdeel was.
- Co-creatie is vooral doen en leren van het doen: De experimenten Right to Challenge (vanaf nu Uitdaagrecht) zijn in 2021 geëvalueerd en op basis hiervan is beleid gemaakt.
- Samenwerken in de netwerksamenleving en co-creatie is vaak maatwerk en vraag om een andere, eigen aanpak: We zetten middelen in die helpen om participatie en co-creatie te bevorderen. Hiervoor is in 2021 het participatieplatform denkmee.schouwen-duiveland.nl gelanceerd, waarop 5 projecten hebben gestaan. Inwoners konden via dit platform meedenken over deze projecten.

Doorontwikkeling organisatievisie

Voor de actualisatie van de organisatievisie hebben we ons de volgende vragen gesteld: Waar staan we

en wat kan anders? Wat zijn onze ervaringen met klantcontact, zowel extern als intern? Wat zien we om ons heen gebeuren en waar kunnen wij een toegevoegde waarde leveren?

Om hier inzicht in te krijgen hebben we belangrijke aandachtspunten uit het medewerkers- en imago-onderzoek als 'de mens centraal, slagvaardigheid, professionele werkomgeving en verinnerlijken van de visie' in gesprekken met een afspiegeling van de organisatie met elkaar verkend. Op basis van de gesprekken zijn we gekomen tot aanbevelingen voor de actualisatie van de organisatievisie. De aanbevelingen hebben betrekking op de inhoud, de vorm en de relaties met andere visies. Een voorbeeld van een aanbeveling op de inhoud is: besteed nadrukkelijker aandacht aan slagvaardigheid, de eigen verantwoordelijkheid van medewerkers en de bijbehorende handelingsruimte. Voor wat betreft de vorm: zorg voor een goede communicatiecampagne, maak het visueel, houd het beknopt en koppel de visie aan actualiteiten. Voor wat betreft de relaties met andere visies: maak inzichtelijk hoe de organisatievisie zich verhoudt tot de strategische visie en afdelingsvisies.

Begin 2021 zijn we op basis van deze input gestart met het herschrijven van de organisatievisie. Het MT is gekomen tot een hernieuwde missie, visie en kernwaarden, 'ons organisatieverhaal'. Voor het laten leven van de visie in de organisatie is het namelijk heel belangrijk dat in eerste instantie het 'het organisatieverhaal' is van het MT. Alleen dan is het mogelijk het gedachtengoed met verve uit te dragen en te stimuleren daar naar te handelen.

Eind 2021 is 'ons organisatieverhaal' voorzien van de bijbehorende koers. 'Ons organisatieverhaal' heeft namelijk ook een duidelijke strategie nodig om onze doelstellingen te realiseren. Ook deze slag is gemaakt in gesprekken met een afspiegeling van de organisatie. De koers bestaat uit vier thema's waarbinnen we overgaan tot uitrol en uitvoering van 'ons organisatieverhaal', Collega, Organisatie, Klant en Communicatie.

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de omgevingswet is opnieuw uitgesteld, inwerkingtreding is nu voorzien op 1 januari 2023. De implementatie loopt in lijn met het plan van aanpak.

Met ondersteuning van de VNG monitoren we de voortgang van de onderdelen ICT en het vergunningenproces.

Uitvoeringsprogramma's

We borgen de uitvoering van en de monitoring op het collegeprogramma. Op de keper beschouwd is dit het uitvoeringsprogramma voor vier jaar van de Strategische Visie, aangevuld met politieke accenten en daarbij behorende ambities. Dit doen we via de planning- en controlcyclus. We borgen eveneens de uitvoering van de organisatievisie. Inmiddels nemen we de uitvoering van de organisatievisie ook mee in de planning- en controlcyclus. We hebben eerder daarom een voortgangsmonitor ontwikkeld, waarbij we nadrukkelijker de verbinding tussen de uitvoeringspraktijk, het collegeprogramma en de beide visies leggen. Acties die hier niet onder vallen bekijken we kritisch. Deze voortgangsmonitor ontwikkelen we blijvend door, afgestemd op de informatiebehoefte van uw raad. Jaarlijks leggen we deze monitor twee maal per jaar aan u voor. In 2021 (in januari) legden we de complete monitor één maal aan u voor. In het najaar van 2021 hebben we alleen een financiële monitor opgesteld en aan u voorgelegd. Dit hield verband met de oplevering van het overdrachtsdocument voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022.

5.6 MANAGEMENT

Communicatiecampagne

In de organisatievisie is beschreven welke houding en welk gedrag van medewerkers nodig zijn om de doelen uit de Strategische Visie te bereiken. De organisatievisie ondersteunt ambtelijk de uitvoering van de Strategische Visie. De actualisatie van de organisatievisie is in 2021 afgerond. Het is belangrijk om op concernniveau zowel de Strategische Visie als de organisatievisie levend te houden door de inzet van

gerichte communicatie. Bij het intrinsiek motiveren van medewerkers spelen leidinggevenden een belangrijke rol; zij worden betrokken bij de communicatie. Zoals gepland zijn we hiermee in 2021 verder gegaan.

5.7 MEDEWERKERS

Funciewaardering: FUWA HR21

Eind 2020 is gestart met het project Funciewaardering HR21 (FUWA HR21). Funciewaardering is een systematiek om functies binnen een organisatie te rangschikken en op een objectieve manier de verschillen in zwaarte te bepalen. Om zo medewerkers eerlijk te kunnen belonen voor hun taken en verantwoordelijkheden. Daarnaast biedt funciewaardering een belangrijke basis voor functioneren en ontwikkeling van onze medewerkers.

Ons functieboek was verouderd en sloot onvoldoende aan bij onze huidige werkzaamheden. Daarom is in begin 2021 de keuze gemaakt om over te stappen op een nieuwe funciewaarderingssysteem: HR21. HR21 is op initiatief van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) speciaal voor gemeenten ontwikkeld. Uitgangspunt bij dit traject is dat het functiehuis in principe “horizontaal”, en daarmee budgettair neutraal, wordt omgezet. Gedurende dit traject heeft echter ook onderhoud en actualisatie plaats van de functiebeschrijvingen. Dat kan betekenen dat sommige functies hoger of lager worden gewaardeerd bijvoorbeeld als gevolg van toegenomen complexiteit. Het project FUWA HR21 kan dus gevolgen hebben voor de salariscomponent.

In 2021 heeft in samenwerking met Leeuwendaal (extern bureau gespecialiseerd in funciewaardering en HR21) een actualisatie van alle bestaande functies plaatsgevonden. Daarbij zijn de hoofdtaken per functie beschreven en getoetst. Vervolgens zijn op basis van deze taakinventarisaties alle functies ingedeeld in een nieuwe HR21 functie. Deze indeling is eind december getoetst door een onafhankelijk indelingscommissie. Op basis van deze indeling zal begin 2022 duidelijk worden wat de financiële consequenties van deze indeling zijn en zullen deze worden verwerkt.

Werving en selectie

De arbeidsmarkt is het afgelopen jaar steeds krappere geworden, waardoor het steeds lastiger wordt om onze vacatures snel en goed in te vullen. Hierdoor stond ook het beschikbare budget voor werving en selectie onder druk.

Doelstelling was (en is) om vacatures als gevolg van reguliere uitstroom en uitstroom van medewerkers in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd tijdig en kwalitatief te kunnen invullen, de inhuur te beperken en medewerkers voor onze organisatie te behouden. We hebben daarom het afgelopen jaar ingezet op een aantal initiatieven om ons wervingsproces te optimaliseren.

Zo zijn we bezig (geweest) met het verbeteren van de wervingsteksten en zoomen we nog dieper in op specifieke doelgroepen. Hier passen we dan onze wervingscampagne op aan, van tijd tot tijd ook in nauwe samenwerking met werving & selectie bureaus. Verder zijn de contacten met scholen en TWZ (The Work Zone is het stagebureau en het uitzendbureau van HZ University of Applied Sciences) aangehaald voor een intensievere samenwerking. Ook wordt sinds 2021 de hulp van de eigen collega's bij het aandragen van kandidaten beloond (Bring a Friend). Tot slot zijn we gestart met het investeren in trainees door aansluiting bij een Zeeuws-breed initiatief (inmiddels zijn er twee trainees bij ons gestart). Ook in 2022 zal dit thema relevant blijven en aandacht vragen en staat onder andere 'Arbeidsmarktpositionering' als project op de agenda.

Duurzame inzetbaarheid

Eind 2019 heeft ongeveer 70% van onze medewerkers deelgenomen aan het Preventief Medisch

Onderzoek (PMO). De uitkomsten van dit onderzoek bieden aanknopingspunten om medewerkers te ondersteunen in hun vitaliteit, vakmanschap en veerkracht (duurzame inzetbaarheid).

Onze medewerkers zijn ons grootste kapitaal. Hun duurzame inzetbaarheid (op de lange termijn in staat zijn fit werk te kunnen doen) is essentieel in het realiseren van onze doelstellingen. Daarom was voor 2021 budget gereserveerd voor dit thema (€ 20.000). Vanwege de coronacrisis, die veel tijd en aandacht vergde, en een aantal andere belangrijke organisatiethema's heeft dit onderwerp in 2021 echter geen opvolging gekregen. Het beschikbare budget is daarom doorgeschoven naar 2022.

Hybride werken

De corona crisis en bijbehorende maatregelen hebben onze patronen en werkwijzen van de een op andere dag volledig veranderd. Veel medewerkers konden niet langer op kantoor werken en werkten ineens de hele week thuis. En ook voor collega's op het gemeentehuis en de buitendienst veranderde het werk vanwege de 1,5 meter afstand en de rust op ons eiland en in het gemeentehuis. Deze ervaring heeft ons aan het denken gezet over hoe we in de toekomst willen werken en heeft geresulteerd in de visie 'onze manier van werken'. Medewerkers verrichten hun werkzaamheden daar waar zij dit het beste kunnen doen. Dat kan zijn in de buitenruimte, op kantoor of thuis.

In 2021 hebben we veel tijd en aandacht besteed aan het vormgeven van deze visie en het uitwerken van de gevolgen hiervan. We hebben daarom onze arbeidsvoorwaarden hierop aangepast, ervaringen en feedback van onze medewerkers opgehaald, gesprekken in de teams opgestart en voorbereidingen getroffen voor de herinrichting van ons gemeentehuis (meer flexibiliteit). In 2022 gaan we hiermee door. Dan vindt de daadwerkelijke herinrichting plaats én hopen we onze manier van werken écht te kunnen toepassen.

Leiderschapskompas

Binnen onze organisatie ontbrak een gemeenschappelijk kader over hoe we leidinggeven. Hierdoor vervulde iedereen de rol van leidinggevende of coördinator op een eigen manier, wat zorgde voor onduidelijkheid en negatieve impact had op de werkdruk. Een concreet kader en gezamenlijk beeld van leiderschap was daarom wenselijk. Daarom zijn we in 2020, gezamenlijk met de hele leiding, aan de slag gegaan met ons leiderschapskompas; 5 leiderschapsprincipes die richting geven aan de leiding in het aansturen van medewerkers. In 2021 heeft dit kompas echt vorm gekregen, waarbij naast de principes ook de competenties zijn beschreven die noodzakelijk zijn om de principes goed te kunnen naleven. Daarnaast is in de zomer een implementatieplan opgesteld om ook écht met het leiderschapskompas aan de slag te gaan. Dit leiderschapskompas vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van ons leiderschap in de toekomst.

5.8 FINANCIËN EN PLANNING EN CONTROL

P&C-cyclus

In 2021 hebben we Pepperflow geïmplementeerd. Met dit instrument hebben we het proces voor het opstellen van de programmabegroting gedigitaliseerd. Het eerste resultaat, de programmabegroting 2022 - 2025, is ontsloten via schouwen-duiveland.begrotingsapp.nl. Daarnaast hebben we eind 2021 een start gemaakt met de digitalisering van het proces voor het opstellen van de jaarrekening.

5.8.1 FINANCIËN EN PLANNING EN CONTROL

Risicomanagement en governance

De verwachting is dat vanaf 2022 er nieuwe wet- en regelgeving is die bepaalt dat burgemeester en wethouders zelf de rechtmatigheidsverantwoording afgeven aan de gemeenteraad. Hiermee vervalt de rechtmatigheidsverklaring van de accountant.

In de beleidsnota Risicomanagement en Rechtmatigheidsverantwoording uit 2019 en de daarbij

behorende uitvoeringsnotitie is uiteen gezet wat het inhoud en welke stappen te nemen zijn. Software helpt ons om de operationele en strategische risico's beter te kunnen presenteren en monitoren. Hiermee kunnen we ook de opzet van de interne controle en de verbijzonderde interne controle verder verbeteren.

Verder zetten we ook stappen in het versterken van risicomanagement. Het is de manier van denken over en beheersen van risico's, kansen en onzekerheden met als doel het vergroten van het risicobewustzijn van organisatie en bestuur. Maar ook dwingt het ons soms ook tot keuzes, het benoemen van beheermaatregelen en de sturing hierop. Zo ontstaat een goede en verantwoorde balans tussen risico's nemen en risico's beheersen.

5.9 INFORMATIE

Informatie en Communicatietechnologie (ICT)

Om onze organisatievisie te ondersteunen is een goed en stabiel functionerende ICT-functie een onmisbare component. Zij verzorgt en beheert kwalitatief goede informatie die nodig is voor de juiste beleidsbeslissingen en onze gewenste dienstverlening.

Om die beslissingen te ondersteunen hebben we een informatieanalist aangetrokken. In 2021 lag de focus van zijn werkzaamheden specifiek op het Sociaal Domein. Zowel interne- als externe gegevens werden verzameld en via grafische dashboards werd informatie gegenereerd die gebruikt werd voor het nemen van besluiten. De komende periode gaan we ook andere taakvelden hierin faciliteren.

In 2021 hebben we grote stappen gezet in het vervangen van onze ICT-infrastructuur. Daarbij maken we gebruik van de slimme mogelijkheden die marktpartijen ons bieden. Dat betekent dat we meer gebruik maken van de diensten van marktpartijen in de vorm van outsourcing van centrale hardware en schaalbare cloud-toepassingen. We gaan minder zelf investeren, minder zelf onderhouden en minder zelf beheren. Ook zijn we dit jaar begonnen om bestuur en medewerkers over te zetten naar de nieuwe digitale werkplek op basis van Microsoft365.

Ook op het gebied van andere bedrijfssoftware gaan we de komende periode steeds vaker de SAAS mogelijkheden benutten. SAAS staat daarbij voor software as a service, wat betekent dat we de software niet meer zelf kopen, installeren en technisch onderhouden, maar dit als dienst van de markt afnemen.

Informatieveiligheid heeft de laatste jaren een steeds belangrijkere plaats ingenomen in gemeenteland. De informatie die we beheren over (en voor) onze inwoners, ondernemers en gasten willen en moeten we goed beveiligen en daar horen bepaalde afspraken en werkwijzen bij. Het college van burgemeester en wethouders verantwoord zich elk jaar naar de gemeenteraad over de kwaliteit van de informatieveiligheid van informatiesystemen en werkwijzen. Dit gebeurt via ENSIA: Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Om te blijven voldoen aan het kwaliteitsniveau van informatieveiligheid zoals we dat in VNG-verband hebben afgesproken, is voortdurende en toenemende aandacht, bewustwording, kennis en investering in techniek en processen noodzakelijk.

De gemeente wil een betrouwbare partner zijn voor inwoners, organisaties en bedrijven. Op een juiste manier omgaan met informatie en privacy is hierbij erg belangrijk. In 2021 is daarom een bewustwordingscampagne uitgerold op het gebied van privacy en informatiebeveiliging (PIB), onder de naam "CHECK". Met een online training en regelmatige interacties zoals screensavers, privacy kit en banners, leren medewerkers wat veilig gedrag is, waarom dit belangrijk is en hoe ze dit kunnen toepassen in hun dagelijks werk.

Eind 2021 werd in applicaties wereldwijd de kwetsbaarheid log4j gevonden, waarmee een externe partij op afstand toegang kan krijgen tot een applicatie. Deze kwetsbaarheid raakte ook onze gemeente. Cluster ICT heeft hierop direct mitigerende maatregelen genomen om, in samenwerking met de

Informatiebeveiligingsdienst van de VNG en onze leveranciers, alle kwetsbaarheden in kaart te brengen en verhelpen. Dit nam meerdere weken in beslag. Waar nodig zijn in de tussenliggende periode systemen uitgeschakeld tot een veilige oplossing beschikbaar was.

ENSIA 2021

ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) is een landelijk voorgeschreven sturingsinstrument voor informatieveiligheid. Over het jaar 2021 leggen we op basis van het BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) normenkader verantwoording af over de staat van informatiebeveiliging. Aan de in de BIO gestelde verplichte maatregelen wordt op meerdere punten nog niet volledig voldaan. Voor het komende jaar hebben de verdere implementatie van de technische en organisatorische BIO maatregelen en bewustwording van medewerkers op gebied van informatiebeveiliging dan ook een belangrijk deel van de aandacht.

Voor de onderdelen DigiD en Suwinet wordt het resultaat verwoord in de collegeverklaring ENSIA 2021, welke een externe audit vereist. De externe auditor heeft in zijn assurance rapport verklaard dat de collegeverklaring juist is en naar het oordeel van de auditor wordt voldaan aan de normen inzake DigiD en Suwinet, conform de collegeverklaring.

Voor het gebruik van de basisregistraties BRP (Basisregistratie Personen), Reisdocumenten, BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie), BRO (Basisregistratie Ondergrond) en WOZ (Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken) is een zelfevaluatie uitgevoerd. Uit de zelfevaluatie blijkt dat de BGT voldoet op de gestelde normen, maar de BRP, Reisdocumenten, BAG, BRO en WOZ nog niet volledig. Hiervoor zijn dan ook verbeterplannen opgesteld.

Digitalisering en aansluiting e-depot

In 2021 werd het gemeentearchief een nevenvestiging van het Zeeuws Archief. Onze medewerkers gingen daarbij over naar het Zeeuws Archief. De archieftaken, waaronder de digitalisering van archiefstukken, worden vanaf dat moment uitgevoerd door medewerkers van het Zeeuws Archief.

Digitalisering en het vergemakkelijken van de toegang tot de collectie zijn onderdeel van het beleid van het Zeeuws Archief. Hiermee spelen zij in op de wensen van het publiek met betrekking tot de bereikbaarheid van de informatie. Het Zeeuws Archief zette het digitaliseren van vaak geraadpleegde archivalia en beeldmateriaal voort. Deze komt beschikbaar op een gemakkelijk toegankelijke wijze, via de website van het Zeeuws Archief. Digitaliseringsprojecten zoals het digitaliseren van het notarieel archief, de bevolkingsregisters en de bouwvergunningen, zijn in 2021 verder opgepakt.

Met het Zeeuws Archief houden we steeds goed contact over de uitvoering van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst.

Het archief van de gemeente wordt tegenwoordig digitaal gevormd. Digitaal archief is zonder goede beheersmaatregelen kwetsbaar en vluchtig. Digitaal gevormd archief dat voor langdurige bewaring is bestemd, dient digitaal duurzaam opgeslagen te worden. Binnen Zeeland is hiervoor een digitale archiefbewaarplaats, een e-depot, ontwikkeld in samenwerking met de Zeeuwse overheden. Dit e-depot is in beheer bij het Zeeuws Archief. In 2019 is onze gemeente volgens plan aangesloten op dit e-depot. Samen met het Zeeuws Archief werkten we ook in 2021 aan ons digitale archief.

Documentaire Informatieverzorging (DIV)

DIV is in de zomer van 2021 naar een nieuw cluster Informatie en Ondersteuning (I&O) gegaan om de dienstverlening te verbeteren. In 2021 verzamelden we data om betere sturing te kunnen geven aan de werkprocessen. Uit de data is vastgesteld dat we op basis van de hoeveelheid werk de aankomende jaren door kunnen met het huidige team. Bewustwording op vragen als 'Wat doet digitalisering met informatie

binnen een gemeente?' en 'Wat is de waarde van informatie?' zijn belangrijk. Om die bewustwording te verbeteren zijn we in 2021 gestart aan verbetering van de naamsbekendheid in de organisatie om te zorgen dat het DIV Team beter wordt ingezet door de organisatie.

In 2022 schonen we de netwerkschijven op. Als voorbereiding startten we in 2021 een project om de oude data te vernietigen of te archiveren. Dit project is het voortraject om data op te gaan slaan binnen Microsoft 365.

5.10 PROCESSEN

Leanmanagement

Het hulpmiddel voor procesoptimalisatie, leanmanagement, pasten we de afgelopen jaren nog maar mondjesmaat toe. De nadruk lag meer op de optimalisatie van het zaakstelsel. Vanuit een behoefte om de gevoelde werkdruk in de organisatie te verminderen herintroduceerden we leanmanagement. De voorbereidingen hiervoor lopen op dit moment. We stemmen de aanpak namelijk af op de actuele inzichten en ontwikkelingen. In 2021 probeerden we de nieuwe aanpak uit. Gebleken is dat optimalisatietrajecten ook heel goed digitaal kunnen worden opgepakt. Verder inventariseerden we in 2021 wensen voor te verbeteren processen.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 ALGEMEEN

Deze paragraaf gaat in op doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid van samenwerkingsverbanden waarin onze gemeente participeert en waarin zij een bestuurlijke invloed kan uitoefenen. Daarbij staat het realiseren van een publiek belang centraal. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten wordt hiervoor het begrip “verbonden partijen” gehanteerd.

Per partij kan sprake zijn van een financieel en/of een bestuurlijk belang. De nadruk dient op de combinatie te liggen: indien alleen een financiële relatie bestaat, bijvoorbeeld een subsidierelatie, dan is geen sprake van een verbonden partij, zoals in het Besluit beschreven. Indien er structureel sprake is van een overwegende bekostiging van (activiteiten van) de organisatie gezien het maatschappelijk of algemeen belang in combinatie met een bestuurlijk belang, dan is de vermelding van deze organisatie in de paragraaf verbonden partijen ook op zijn plaats.

Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Voor de raad is informatie over de verbonden partijen om twee redenen van belang:

- de partijen voeren taken uit die in het verlengde van de gemeentelijke doelstellingen liggen;
- er is sprake van budgettaire consequenties.

De bijdrage van de verbonden partijen aan de programmadoelen zijn bij de (sub-)programma's opgenomen.

In deze paragraaf benoemen we ook de risico's die wij lopen. Zijn die er niet, dan worden ze hier niet benoemd. Indien de risico's substantieel en financieel van belang zijn, benoemen we die ook de Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6.2 VISIE EN BELEID GEMEENTE

De Vereniging Zeeuwse Gemeenten (VZG) heeft in 2019 een rapport opgesteld met de titel “Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland”. In dit rapport zijn afspraken gemaakt over het sturen en beheersen van, het verantwoorden door en het toezichthouden op gemeenschappelijke regelingen. Ook zijn er afspraken in vastgelegd over de wijze van totstandkoming van de VZG-richtlijn voor de jaarlijkse bijstelling van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Onze gemeente volgt dit rapport.

Per 1 juli 2022 wijzigt de Wet op de gemeenschappelijke regelingen. Met deze wijziging wordt de betrokkenheid van de raad bij het bestuur van een samenwerkingsverband verbeterd. Zo krijgt de raad meer invloed op besluiten van een gemeenschappelijke regeling, bijvoorbeeld via zienswijzen of door het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden bij zware regelingen. Ook krijgt de raad meer mogelijkheden om invloed te hebben op het functioneren van een regeling, bijvoorbeeld via verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de verplichting om scherpere afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittreding voor de uittredende deelnemers. Op deze manier bestaat vooraf al duidelijkheid bij alle deelnemers over de (financiële) gevolgen die een eventuele uittreding met zich mee brengt.

Daarnaast komen er extra controlebevoegdheden, zoals de mogelijkheid om een enquête in te stellen over het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. Wel dienen alle betrokken bestuursorganen met deze enquête in te stemmen.

De wetswijziging moet uiterlijk 1 juli 2024 zijn geïmplementeerd. Daarvoor zijn we in overleg gegaan met de Vereniging Zeeuwse Gemeenten om dit proces te begeleiden voor heel Zeeland.

6.3 OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Er zijn vier verplichte categorieën om verbonden partijen te onderscheiden: gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen en coöperaties, stichtingen en verenigingen en overige verbonden partijen. Daarnaast is er een vijfde categorie: organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang. Per partij geven we het publieke, bestuurlijke en financiële belang aan.

Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Goes
Doelstelling en openbaar belang	Jongeren maximale kansen bieden op een zelfstandige positie op de arbeidsmarkt en een zelfredzame toekomst in de maatschappij door uitvoering van de Leerplichtwet en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) om zo voortijdige schooluitval terug te dringen en te voorkomen.
Sub-Programma	2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau.
Deelnemende partijen	Gemeenten Goes, Borsele, Kapelle, Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland en Tholen.
Bestuurlijk belang	De wethouder onderwijs is lid van het algemeen bestuur.
Financieel belang	De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 89.324 Begroot begroting 2021: € 84.981 Werkelijk jaarrekening 2021: € 84.981
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 101.406 Per 31-12-2021: € 133.009
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 0 Per 31-12-2021: € 0

Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 0
Risico's	
Beleidsverantwoording	Alle leerlingen uit de Oosterschelderegio zijn in beeld en alle leerplichtige leerlingen die spijbelen, dreigen uit te vallen of uitgevallen zijn hebben we begeleiding geboden met als doel het succesvol (ver)volgen van hun schoolcarrière.

De Zeeuwse Muziekschool (ZMS)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Middelburg
Doelstelling en openbaar belang	Bevordering van de kunstzinnige vorming in de ruimste zin.
Sub-Programma	2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau.
Deelnemende partijen	Alle Zeeuwse gemeenten, behalve Sluis, Terneuzen en Vlissingen.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zitting in het algemeen en dagelijks bestuur.
Financieel belang	Deels een bedrag per inwoner en deels variabel in verband met overeengekomen budget (aantal leseenheden).
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 244.904 Begroot begroting 2021: € 234.675 Werkelijk jaarrekening 2021: € 234.592
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 554.000 Per 31-12-2021: € 280.000 (bij instemming van het AB)

Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 997.574 Per 31-12-2021: € 1.189.454
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: - € 274.000
Risico's	
Beleidsverantwoording	<p>Naar aanleiding van het resultaat van 2020 hebben de leden van de GR ingestemd met investeringen die moeten leiden tot een toekomstgerichte en meer robuuste Muziekschool Zeeland. Muziekschool Zeeland ziet hier voldoende mogelijkheden voor, en heeft voorgesteld investeringen op diverse plekken in de organisatie door te voeren. De uitgaven hiervoor volgen uit resultaatbestemmingen, welke als volgt opgenomen zijn in deze gewijzigde begroting 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investering in project Brug voor Talent € 50.000 - Investering en groot onderhoud vestigingen Middelburg en Hulst € 55.307 - Investering in het Mostly modern Festival € 50.000 - Verbeteren Adm. Organisatie en implementatie BI-tool € 30.000 <p>Veel van deze investeringen moeten nog worden gedaan en zullen zoals toegezegd door Muziekschool Zeeland worden geëvalueerd in de komende jaarverslagen. De investeringen tot nu toe hebben geleid tot: 160 proeflessen (ondanks corona), zijn nieuwe cursussen gestart, is er veel positieve publiciteit gegenereerd en wordt Muziekschool Zeeland door haar volume en veranderende imago door externe partijen gezien als interessante partner en hierdoor door hen actief benaderd.</p>

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Goes

Doelstelling en openbaar belang	<p>De GGD voert taken uit die de Wet publieke gezondheid, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet aan de gemeente opdragen. Het gaat om de volgende taken:</p> <p>a. publieke gezondheid: het bevorderen en beschermen van de gezondheid van de burgers van Zeeland door middel van het verkrijgen van inzicht in de gezondheidssituatie en het voorkomen van ziekten (waaronder infectie- en welvaartsziekten), het treffen van maatregelen om uitbreiding te voorkomen en het bevorderen van een gezonde levensstijl.</p> <p>b. jeugdgezondheidszorg: het bevorderen en veiligstellen van een gezonde lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van 0- tot 19-jarigen zodat het kind een optimaal niveau van individueel en maatschappelijk functioneren kan bereiken. Hierbij wordt uitgegaan van de eigen verantwoordelijkheid van de ouders of verzorgers van het kind.</p> <p>c. Veilig Thuis: de integrale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling door één meldpunt te hebben voor burgers en professionals en waarbij wordt uitgegaan van één gezin, één plan.</p> <p>d. Inkoop Jeugdhulp Zeeland: het contracteren en subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp, -reclassering en –beschermingsmaatregelen, de monitoring en advisering.</p>
Sub-Programma	2.4 Goed en betaalbaar aanbod zorg en welzijn.
Deelnemende partijen	Alle Zeeuwse gemeenten.
Bestuurlijk belang	De wethouder welzijn en volksgezondheid is lid van het algemeen bestuur.
Financieel belang	Een bijdrage in de exploitatielasten voor gezondheidsdiensten op basis van het inwoneraantal (totaal & 0-19-jarigen). De lasten van de jeugdhulp worden 100% doorberekend.
Bijdragen	<p>Werkelijk jaarrekening 2020: € 8.995.139</p> <p>Begroot begroting 2021: € 9.576.911</p> <p>Werkelijk jaarrekening 2021: € 9.569.383</p>
Eigen vermogen	<p>Per 01-01-2021: € 1.289.047</p> <p>Per 31-12-2021: € 1.289.047 (per 1-1-2021)</p>
Vreemd vermogen	<p>Per 01-01-2021: € 25.170.985</p> <p>Per 31-12-2021: € 25.170.095 (per 1-1-2021)</p>
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € N.B. (wordt bekend in mei/juni 2022)

Risico's	Sinds 1 januari 2019 geldt een aanscherping van de Wet Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Deze aanscherping veroorzaakte een stijging van het aantal meldingen bij Veilig Thuis.
Beleidsverantwoording	<p>In 2021 lag de focus voor een groot deel op corona gerelateerde werkzaamheden. Hierdoor zijn inhoudelijke en organisatorische taken (enigszins) aangepast in de uitvoering en/of de tijd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Publieke gezondheid: Aan de reguliere taken is, ondanks corona, nagenoeg op alle onderdelen uitvoering gegeven. Met creatieve oplossingen, passend bij de geldende RIVM-maatregelen, zijn de werkzaamheden en projecten uitgevoerd en voortgezet. 2. Jeugdgezondheidszorg: Ook hier is uitvoering gegeven aan de reguliere werkzaamheden. Het aanbod is op maat aangepast naar de toen geldende omstandigheden en maatregelen. Consulten hebben telefonisch dan wel (indien mogelijk) met een huisbezoek plaatsgevonden. 3. Veilig Thuis: De aanscherping van de Wet Meldcode (2019) leidde aanvankelijk tot een verhoogde tijdsinvestering per casus maar bovenal tot een explosieve stijging van de meldingen. Inmiddels is de stijging gestabiliseerd en zijn de wachtlijsten fors teruggebracht. Veilig Thuis heeft veel energie gestoken in de samenwerking met gemeenten en de toegang. 4. Inkoop Jeugdhulp Zeeland: In 2021 heeft onderzoek plaatsgevonden naar de werking van het inkoopkader, ingegaan op 1 januari 2020. Het onderzoek dient als bouwsteen van de totale doorontwikkeling van de Inkooporganisatie Jeugd Zeeland (IJZ), in samenwerking met gemeenten en jeugdhulpaanbieders. Het behelst aanknopingspunten en concrete maatregelen. In 2021 is gewerkt aan een aantal maatregelen, zoals de verbetering van datakwaliteit. In de contractgesprekken met de zorgaanbieders is deze data besproken. Hierdoor kan de IJZ zijn sturende rol beter invullen. Daarnaast is de werkgroep Bedrijfsvoering vanaf september 2021 opnieuw actief. Recent is de eerste versie van een prognosemodel gerepresenteerd, wat helpt bij het maken van een betrouwbare inschatting van de uitgaven. <p>GGD Zeeland, RUD Zeeland en Veiligheidsregio Zeeland hebben een verkenning uitgevoerd naar een mogelijke samenwerking. Er is gekozen voor een groeiscenario in de samenwerking tussen de drie gemeenschappelijke regelingen. De geadviseerde thema's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • advisering over de Omgevingswet; • stroomlijnen van begrotings-, verantwoordings- en besluitvormingsprocessen richting de deelnemers (gemeenten, provincie en waterschap); • samenwerking op bedrijfsvoeringsprocessen.

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Middelburg
Doelstelling en openbaar belang	Het inrichten en in stand houden van een regionale crisisorganisatie en brandweezorg.
Sub-Programma	2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau.
Deelnemende partijen	Alle Zeeuwse gemeenten.
Bestuurlijk belang	Elke gemeente heeft één zetel in het algemeen bestuur, bezet door de burgemeester.
Financieel belang	De belangrijkste inkomstenbron van de veiligheidsregio is de gemeentelijke bijdrage. De verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op de uitkeringsmaatstaf Veiligheid in het Gemeentefonds.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 2.796.536 Begroot begroting 2021: € 2.822.433 Werkelijk jaarrekening 2021: € 2.834.100
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 4.708.553 Per 31-12-2021: € 4.432.962
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 34.125.916 Per 31-12-2021: € 33.525.975
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 669.517
Risico's	De belangstelling voor het vak van vrijwilliger staat nog steeds onder druk en blijft een voortdurend punt van zorg.
Beleidsverantwoording	<p>De pilot rond de post Dreischor, die in de oorspronkelijke opzet van Maatwerk in Brandweezorg op de nominatie stond om gesloten te worden, is afgerond. De post blijft open en staat vanaf 2022 weer volledig op de begroting van de VRZ. We gaan in 2022 concreet starten met het realiseren van de nieuwe brandweerkazerne Zierikzee.</p> <p>GGD Zeeland, RUD Zeeland en Veiligheidsregio Zeeland hebben een verkenning uitgevoerd naar een mogelijke samenwerking. Er is gekozen voor een groeiscenario in de samenwerking tussen de drie gemeenschappelijke regelingen. De geadviseerde thema's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • advisering over de Omgevingswet; • stroomlijnen van begrotings-, verantwoordings- en besluitvormingsprocessen richting de deelnemers (gemeenten, provincie en waterschap); • samenwerking op bedrijfsvoeringsprocessen.

Openbaar Lichaam Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Borsssele
Doelstelling en openbaar belang	Behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het gebied van de afvalstoffenverwijdering, waaronder de zorg voor verwijdering van afvalstoffen en het inrichten en beheren van installaties voor inzameling, overslag en transport van afvalstoffen.
Sub-Programma	2.2 Wonen naar wens.
Deelnemende partijen	Alle Zeeuwse gemeenten.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zitting in het dagelijks bestuur.
Financieel belang	De kosten worden verdeeld naar rato van het aantal inwoners en verwerking van de afvalstroom in tonnages.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 2.240.102 Begroot begroting 2021: €899.906 Werkelijk jaarrekening 2021: € 888.341
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 428.940 Per 31-12-2021: € 481.940
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 10.541.377 Per 31-12-2021: € 9.341.458
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 53.000
Risico's	
Beleidsverantwoording	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie Governance regeling (OLAZ en ZRD): Uitvoering gemeenschappelijke regeling OLAZ en hierbinnen afstemming tussen de Zeeuwse gemeenten laten plaatsvinden over het te voeren beleid van de afvalverwijdering. Verwerkingscontracten van huishoudelijk afval via de OLAZ laten lopen. Dit is eind 2021 geëffectueerd. • In 2021 was nieuw regionaal beleidsplan milieustraten verwacht. Dat is vertraagd en komt het 4e kwartaal 2022 in het AB van de GR. Dit vanwege Corona en complexiteit. • Er is in 2020 door het bureau Royal Haskoning DHV een onderzoek gedaan naar hoe de toekomstige milieustraten eruit moeten komen te zien omdat er op de milieustraten steeds meer afvalstromen moeten worden gescheiden om de VANG-doelstelling te halen en te voldoen aan de landelijke wetgeving. De aanbevelingen in het rapport om als te starten met toegangscontrole op de milieu straten wordt dit jaar verder

	<p>onderzocht. De rapportage is nog niet afgerond in 2021. Ook dat komt het 4e kwartaal 2022.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan gevolgen Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 en ketenovereenkomst verpakkingen 2020-2029 door het ophalen van het PMD-afval die wij vervolgens aanbieden ter verwerking aan het OLAZ.
--	--

Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Goes
Doelstelling en openbaar belang	Het Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio (SWVO) is een Gemeenschappelijke Regeling en voert beleids- en uitvoeringstaken uit op het terrein van zorg, jeugd, maatschappelijke ondersteuning, cultuur- en volwasseneducatie. Het SWVO heeft bovendien een overleg- en adviesfunctie op andere en nieuwe terreinen van welzijn en zorg.
Sub-Programma	2.4 Goed en betaalbaar aanbod zorg en welzijn.
Deelnemende partijen	De gemeenten Borsele, Kapelle, Reimerswaal, Tholen, Goes, Noord-Beveland en Schouwen-Duiveland.
Bestuurlijk belang	De wethouder Sociaal Domein heeft zitting in het algemeen bestuur.
Financieel belang	Bijdrage in de kosten van het secretariaat, beleidscapaciteit en de kosten van uitvoering van een aantal werksoorten. De lasten van de maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning worden voor 100% doorberekend.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 8.280.333 Begroot begroting 2021: € 8.783.768 Werkelijk jaarrekening 2021: € 8.783.768
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 681.832 Per 31-12-2021: €681.832 (01-01-2021)
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: €6.797.568 Per 31-12-2021: € 6.797.658 (01-01-2021)
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 0

Risico's	Voor wat betreft de uitvoering van de inkoop van zorg in het kader van de maatschappelijke ondersteuning is er sprake van een open-einde-regeling.
Beleidsverantwoording	<p>Binnen het SWVO werken de gemeenten samen aan de transformatie van het sociaal domein. De gemeenten willen regionaal samenwerken om de gewenste transformatie van de samenleving voor elkaar te krijgen als dit voor de lokale situatie meerwaarde heeft.</p> <p>Bij initiatieven die bijdragen aan vernieuwing in het sociaal domein kan SWVO een ondersteunende rol spelen. SWVO verzorgt de contractering en het contractenbeheer van zorgaanbieders op de taken van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)</p> <p>Vanuit de Zeeuwse samenwerking Sociaal Domein (SWVO, CZW en GGD inclusief IJZ) kunnen zowel inhoudelijke, organisatorische als financiële wijzigingen voor SWVO komen. Hierover is op dit moment nog niets bekend. Berenschot presenteerde in mei 2020 het rapport: 'Naar een werkende samenwerking in het sociale domein, voor goede, bereikbare en betaalbare zorg in Zeeland'. De uitvoering van het rapport vond in 2021 plaats in het regionale project Grip op Wmo.</p>

Bureau College Zorg en Welzijn (CZW-bureau)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Goes
Doelstelling en openbaar belang	<p>Het CZW Bureau voert de gezamenlijke beleidsvoorbereiding en -uitvoering uit voor alle 13 Zeeuwse gemeenten. Het gaat om de invulling van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de gemeentelijke Anti Discriminatie Voorziening: Anti Discriminatie Bureau Zeeland. • Huiselijk Geweld/ Huisverbod. • Project Laat Ze Niet Verzuipen Zeeland: aanpak jeugd en alcohol. • Maatschappelijke Opvang, Beschermd Wonen en Vrouwenopvang (in opdracht van de centrumgemeente Vlissingen).
Sub-Programma	2.4 Goed en betaalbaar aanbod zorg en welzijn.

Deelnemende partijen	Alle Zeeuwse gemeenten.
Bestuurlijk belang	De wethouder Sociaal Domein neemt deel aan het overleg CZW.
Financieel belang	Bijdrage in de kosten van het secretariaat en bijdragen in de kosten van uitvoering van de werksoorten.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 103.112 Begroot begroting 2021: € 110.559 Werkelijk jaarrekening 2021: € 109.119
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: €80.336 Per 31-12-2021: € 80.336 (1-1-2021)
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 3.770.467 Per 31-12-2021: € 3.770.467 (1-1-2021)
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 0 (begroot 2021)
Risico's	
Beleidsverantwoording	Vanuit de Zeeuwse samenwerking Sociaal Domein (CZW en GGD inclusief IJZ) kunnen zowel inhoudelijke, organisatorische als financiële wijzigingen voortkomen. Hierover is op dit moment nog niets bekend. Het implementatieplan van de uitkomsten van het rapport: 'Naar een werkende samenwerking in het sociale domein, voor goede, bereikbare en betaalbare zorg in Zeeland' (Berenschot, mei 2020) wordt de komende jaren gerealiseerd. Gelijktijdig vindt er een onderzoek plaats naar de nieuw te vormen governancestructuur: er is meer behoefte aan een integrale benadering en er is meer duidelijkheid gewenst over de rol en positie van het CZW Bureau.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Terneuzen
Doelstelling en openbaar belang	De RUD voert de wettelijke taken voortvloeiende uit de Wet Algemene bepalingen Omgevingsrecht en Wet Milieubeheer van de milieu-inrichtingen uit.
Sub-Programma	2.2 Wonen naar wens.
Deelnemende partijen	Alle Zeeuwse gemeenten, de provincie Zeeland en het waterschap Scheldestromen.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zitting in het algemeen bestuur. Daarnaast zijn wij regiovertegenwoordiger in het dagelijks bestuur.
Financieel belang	De randvoorwaarden waren nog niet rond om in 2021 te starten met de betaling voor het product via P*Q. De invoeringsdatum is nog onderdeel van het onderzoek.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 658.471 Begroot begroting 2021: € 700.700 Werkelijk jaarrekening 2021: € 702.800
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 1.596.642 Per 31-12-2021: € 2.368.580
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 1.752.250 Per 31-12-2021: € 2.598.095
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 888.831
Risico's	De RUD kent een hoog aantal risico's van structureel ruim € 1,8 miljoen per jaar. Volgens de VZG-richtlijn mogen zij 5% van de omzet (is € 0,5 miljoen) als algemene reserve aanhouden. De RUD is in overleg gegaan met de VZG om een passende norm af te spreken.
Beleidsverantwoording	<ul style="list-style-type: none"> • De RUD past bij de advisering over handhaving de Landelijke Sanctiestrategie toe en voert taken uit conform de landelijk vastgelegde kwaliteitscriteria. • De RUD werkt conform het VTH-beleid Zeeland. • Er loopt een traject voor samenwerking met de GGD en VRZ met planvorming in 2022. • In 2022 staat de toekomstvisie over robuustheid van organisatie, alsmede de bekostiging op de agenda.

	<p>GGD Zeeland, RUD Zeeland en Veiligheidsregio Zeeland hebben een verkenning uitgevoerd naar een mogelijke samenwerking. Er is gekozen voor een groeiscenario in de samenwerking tussen de drie gemeenschappelijke regelingen. De geadviseerde thema's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • advisering over de Omgevingswet; • stroomlijnen van begrotings-, verantwoordings- en besluitvormingsprocessen richting de deelnemers (gemeenten, provincie en waterschap); • samenwerking op bedrijfsvoeringsprocessen.
--	---

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Rechtsvorm	Vennootschappen/Coöperaties
Vestigingsplaats	's-Gravenhage
Doelstelling en openbaar belang	<p>BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De gemeente heeft de BNG als huisbankier.</p> <p>Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.</p>
Sub-Programma	Algemene dekkingsmiddelen.
Deelnemende partijen	De Rijksoverheid, gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft geen zetel in het bestuur van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang	De gemeente bezit 0,04271806% van aandelen, zijnde 23.790 aandelen van € 2,50 per aandeel.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € nihil Begroot begroting 2021: € nihil Werkelijk jaarrekening 2021: € nihil
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 5.097.000.000 Per 31-12-2021: € 5.062.000.000
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 155.262.000.000 Per 31-12-2021: € 143.995.000.000
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 236.000.000
Risico's	De bank licht in haar jaarverslag de risico's toe. Daarbij gaat het om kredietrisico, marktrisico, liquiditeits- of herfinancieringsrisico en operationeel risico.
Beleidsverantwoording	<ul style="list-style-type: none"> • De bank wil haar sterke liquiditeitsprofiel continueren door het aantrekken van funding met relatief lange looptijden. • In 2020 heeft BNG Bank gereflecteerd op haar 'purpose' en kernactiviteiten. Hieruit is 'Ons Kompas Naar Impact' ontstaan, de koers die BNG Bank de komende jaren gaat volgen. Het versterken van de klantrelatie vanuit meer focus en het vergroten van klantpartnerschap en de daarvoor benodigde optimale interne organisatie, bepalen de koers van BNG Bank de komende jaren. BNG Bank heeft in 2021 actie ondernomen om de maatschappelijke impact van klanten meetbaar te maken en om de eigen bedrijfsvoering te optimaliseren. BNG wil hier aantoonbaar een bijdrage aan leveren en door haar klanten en stakeholders worden gezien als een natuurlijke partner voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

PZEM N.V.	
Rechtsvorm	Vennootschappen/Coöperaties

Vestigingsplaats	Middelburg
Doelstelling en openbaar belang	Werkzaam zijn op het gebied van de openbare gas-, elektriciteits-, water- en warmtevoorziening.
Sub-Programma	1.1 Economie sterk water gerelateerd.
Deelnemende partijen	Alle Zeeuwse gemeenten, gemeente Bergen op Zoom, Woensdrecht, Goeree-Overflakkee en de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland.
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente bezit 597 van de in totaal 15.280 volgestorte aandelen (nominaal per aandeel € 473,78).
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 0 Begroot begroting 2020: € 0 Werkelijk jaarrekening 2021: € 0
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: ca. € 1.400.000.000 Per 31-12-2021: ca. € 1.400.000.000
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: ca. € 940.000.000 Per 31-12-2021: ca. € 940.000.000
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 11.800.000 negatief
Beleidsverantwoording	De gemeente bezit aandelen met een nominale waarde van € 270.000. De intrinsieke waarde bedraagt € 54 miljoen. Het risico bestaat dat dit bedrag verloren gaat. Dit kan het geval zijn wanneer het gehele vermogen van de PZEM moet worden ingezet voor de ontmanteling van de kerncentrale. PZEM moet hiervoor de benodigde gelden reserveren en heeft hiertoe conform de richtlijnen van het Rijk een fonds ingesteld. Inmiddels bestaat er elders in de wereld ervaring met het ontmantelen van kerncentrales. Daarbij is gebleken dat in een aantal gevallen de kosten hoger uitvallen

	<p>dan vooraf gedacht. In het kader van het Energieakkoord en de onderhandelingen eind 2021 naar een Regeerakkoord is duidelijk dat op Rijksniveau biomassa niet meer wordt gezien als een duurzame methode om te voorzien in de elektriciteits- en warmtevraag. De optie kernenergie wordt nadrukkelijk open gehouden en door de Europese Commissie aangemerkt als een vorm van groene c.q. duurzame energie. Het ligt dus in de lijn der verwachting dat de bedrijfsduur van de kerncentrale verlengd gaat worden om te voldoen aan de eis van 49% CO2-reductie in 2030 (ten opzichte van 1990). Een definitief besluit heeft gevolgen voor de financiële huishouding en positie van PZEM.</p> <p>In 2021 heeft het bedrijf nog hinder van de COVID-19-crisis ondervonden. In de loop van 2021 zijn als gevolg van weer toenemende vraag maar ook als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen de energieprijzen gestegen. PZEM beschikt inmiddels over een andere strategie met onderliggende processen op basis van data gedreven werken. Met de productmix die is ontwikkeld moet het bedrijf hiervan gaan profiteren. De vooruitzichten voor de bedrijfsprestaties zijn gunstiger. Het nettoresultaat van PZEM wordt door de ontvlechting van Evides in 2021 negatief beïnvloed vanaf 2022. Het beleid is in 2021 gericht op het financieel gezond houden van het bedrijf en het voorbereid zijn op wijzigingen in de energiemarkt. Daar zijn de nodige stappen in ondernomen. In 2021 zijn de nodige werkzaamheden uitgevoerd om de afsplitsing van de eigendom van Evides, het waterbedrijf, vorm te geven. PZEM is hiervan 50% aandeelhouder. In 2021 zijn de werkzaamheden en afspraken zodanig ver gevorderd dat in het eerste kwartaal van 2022 het waterbedrijf als gevolg van de afsplitsing van PZEM opgericht kan worden. De Gemeente Schouwen-Duiveland zal hierin aandeelhouder worden voor het proportionele deel van haar aandelen PZEM.</p>
--	--

Zuidhoek - Flex bv	
Rechtsvorm	Vennootschappen/Coöperaties
Vestigingsplaats	Zierikzee
Doelstelling en openbaar belang	Het al dan niet tijdelijk inzetten van arbeidskrachten, het aannemen en uitbesteden van werk voor derden, het (laten) uitvoeren van werkzaamheden, het werven en selecteren van arbeidskrachten.
Sub-Programma	1.4 Arbeidsmarkt in balans.

Deelnemende partijen	Gemeente Schouwen-Duiveland.
Bestuurlijk belang	Het college van burgemeester en wethouders vormt de Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is enig aandeelhouder.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € - 24.000 Begroot begroting 2021: € 0. Werkelijk jaarrekening 2021: € - 39.000
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 250.000 Per 31-12-2021: € 211.000
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 239.000 Per 31-12-2021: € 190.000
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € -39.000
Risico's	N.v.t.
Beleidsverantwoording	In deze B.V. zijn voorlieden en/of vaklieden in dienst genomen voor opvallende plaatsen in de Sociale Werkvoorziening die niet meer vanuit de doelgroep vervuld kunnen worden. Ook worden vakantiekrachten in deze BV in dienst genomen. De toename van het negatief resultaat betreft incidentele kosten.

Zuidhoek - Re-integratie bv	
Rechtsvorm	Vennootschappen/Coöperaties
Vestigingsplaats	Zierikzee
Doelstelling en openbaar belang	Het bevorderen van de reïntegratie van uitkeringsgerechtigden in het arbeidsproces en het verrichten van allerlei daarmee verband houdende

	werkzaamheden, zowel voor publiekrechtelijke als privaatrechtelijke instellingen en ondernemingen.
Sub-Programma	1.4 Arbeidsmarkt in balans.
Deelnemende partijen	Gemeente Schouwen-Duiveland.
Bestuurlijk belang	Het college van burgemeester en wethouders vormt de Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is enig aandeelhouder.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 29.000 Begroot begroting 2021: € n.v.t. Werkelijk jaarrekening 2021: € 5.000
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 296.000 Per 31-12-2021: € 301.000
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 4.000 Per 31-12-2021: € 115.000
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 5.000
Risico's	
Beleidsverantwoording	Door toename van voornamelijk lonen en salarissen is het resultaat afgenomen met minus 24.000 euro naar 5.000 financieel resultaat eind 2021.

Zuidhoek - Personeels bv	
Rechtsvorm	Vennootschappen/Coöperaties
Vestigingsplaats	Zierikzee
Doelstelling en openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> - het al dan niet tijdelijk inzetten van arbeidskrachten, al dan niet geïndiceerd, voor een vorm van gesubsidieerde arbeid, bij bedrijven, instellingen en de moederorganisatie - het (laten) uitvoeren van werkzaamheden;

	<ul style="list-style-type: none"> - het werven en selecteren van arbeidskrachten; - het bemiddelen bij vorenstaande
Sub-Programma	1.4 Arbeidsmarkt in balans.
Deelnemende partijen	Gemeente Schouwen-Duiveland.
Bestuurlijk belang	Het college van burgemeester en wethouders vormt de Algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente is enig aandeelhouder.
Bijdragen	<p>Werkelijk jaarrekening 2020: - € 5.000</p> <p>Begroot begroting 2021: € n.v.t.</p> <p>Werkelijk jaarrekening 2021: € -8.000</p>
Eigen vermogen	<p>Per 01-01-2021: € 16.000</p> <p>Per 31-12-2021: € 8.000</p>
Vreemd vermogen	<p>Per 01-01-2021: € 2.000</p> <p>Per 31-12-2021: € 181.000</p>
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € -8.000
Risico's	N.v.t.
Beleidsverantwoording	Per 1 januari 2020 is al het personeel overgeheveld naar de gemeente en volgen zij de cao van de gemeente. In 2021 is de nieuwe cao Participatiewet afgesloten. Werknemers die onder deze cao vallen zijn per 01-07-2021 ondergebracht bij Zuidhoek Personeels BV. Hieronder bijvoorbeeld werknemers met een arbeidsovereenkomst in het kader van Beschut Werken nieuw.

Economische Impuls Zeeland (EIZ)

Rechtsvorm	Vennootschappen/Coöperaties
Vestigingsplaats	Vlissingen
Doelstelling en openbaar belang	Het vergroten van de dynamiek van de Zeeuwse economie, met groei van werkgelegenheid, door uitvoering van concrete structuurversterkende projecten, een betere instroming van de Zeeuwse beroepsbevolking in de kenniseconomie door acquisitie van bedrijven en investeringen van elders.
Sub-Programma	1.3 Florerende kleinschalige bedrijvigheid.
Deelnemende partijen	Bemiddelde en gevestigde bedrijven, alle Zeeuwse gemeenten, Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA), provincie Zeeland, de regionale ontwikkelingsmaatschappij REWIN West-Brabant, Zeeland Seaports, dienstverleners, maatschappelijke organisaties, makelaars en ontwikkelaars.
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders.
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage is gerelateerd aan het aantal inwoners.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 95.000 Begroot begroting 2021: € 34.000 Werkelijk jaarrekening 2021: € 34.000
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 4.872.542 Per 31-12-2021: € 8.158.794
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 3.388.803 Per 31-12-2021: € 3.411.877
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 141.552
Risico's	

Beleidsverantwoording	Impuls voerde samen met het Kenniscentrum Kusttoerisme, Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ, de provincie en gemeenten (Europese) projecten uit op het gebied van de Vrijtijdseconomie. Daarnaast begeleidde Impuls ondernemers in innovatietrajecten en innovatiefinancieringen op het gebied van circulaire economie en energieneutraal.
------------------------------	---

Vereniging van Zeeuwse Gemeenten	
Rechtsvorm	Vereniging
Vestigingsplaats	Middelburg
Doelstelling en openbaar belang	Behartiging van de collectieve belangen van de Zeeuwse gemeenten.
Sub-Programma	4 Bestuur en Burgerzaken.
Deelnemende partijen	De Zeeuwse gemeenten en hun bestuursorganen.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zitting in het bestuur.
Financieel belang	De contributie is gebaseerd op een bedrag per inwoner.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 15.881 Begroot begroting 2021: € 16.000 Werkelijk jaarrekening 2021: 16.000
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 45.000 Per 31-12-2021: € 45.000
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 0 Per 31-12-2021: € 0

Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 2.500
Risico's	
Beleidsverantwoording	De bestuurlijke banden tussen de 13 Zeeuwse gemeenten, de provincie en het waterschap worden verder verstevigd om desgewenst of zo nodig een vuist te maken richting centrale overheid of richting Brussel. Dit krijgt vorm in het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Hoofddoel van de VZG blijft het behartigen van belangen die de leden als gemeentelijke organisaties gemeenschappelijk hebben en daar zoveel mogelijk gezamenlijk in op te trekken. In 2021 is via de VZG advies uitgebracht op onderwerpen die in de Algemene Ledenvergadering van de VNG zijn behandeld.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten	
Rechtsvorm	Vereniging
Vestigingsplaats	's-Gravenhage
Doelstelling en openbaar belang	De vereniging heeft tot doel de leden individueel en collectief bij te staan bij de vervulling van hun bestuurstaken.
Sub-Programma	4 Bestuur en Burgerzaken.
Deelnemende partijen	De Nederlandse gemeenten.
Bestuurlijk belang	De gemeente is rechtstreeks vertegenwoordigd in het bestuur met een raadslid, tevens voorzitter van de commissie Raadsleden en -griffiers.
Financieel belang	Bijdrage in hoofdzaak naar rato van het aantal inwoners.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 61.290 Begroot begroting 2021: € 62.000 Werkelijk jaarrekening 2021: € 62.000
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 62.379.000 Per 31-12-2021: € 62.379.000 (1-1-2021)
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 94.719.000 Per 31-12-2021: € 94.719.000 (1-1-2021)
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € n.b.
Risico's	

Beleidsverantwoording	<p>De VNG-strategie is neergelegd in de verenigingsstrategie 'Gemeenten 2024'. Daarin staat beschreven wat de VNG op een groot aantal terreinen collectief wil oppakken, waarbij samenwerking hét centrale thema van de toekomst is.</p> <p>In 2021 zijn de herverdelingsvraagstukken Gemeentefonds en Sociaal Domein door de VNG geagendeerd en is inbreng geleverd vanuit de gemeenten aan de coalitievormende partijen voor het Regeerakkoord. Ook in 2021 heeft de VNG in het kader van COVID-19 veel coördinerend werk gedaan voor de gemeenten in het kader van noodverordeningen, ontwikkelen en implementeren van regelingen en onderhandelingen met het Rijk over vergoedingen en compensaties. Verder is aandacht besteed aan het groei- en herstelprogramma corona.</p>
------------------------------	--

Stichting Renesse	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Renesse
Doelstelling en openbaar belang	Met de beschikbare middelen geldelijke bijdragen verstrekken voor activiteiten binnen de gemeente Schouwen-Duiveland van recreatieve, toeristische, culturele, educatieve of sportieve aard en objecten met een cultuurhistorische waarde en/of een uniek karakter, niet zijnde gebouwen.
Sub-Programma	2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau.
Deelnemende partijen	Stichting Renesse, gemeente Schouwen-Duiveland, stichtingen en burgers individueel binnen de gemeente Schouwen-Duiveland op de aandachtsgebieden van de Stichting Renesse.
Bestuurlijk belang	Niet rechtstreeks, de gemeente benoemt de bestuursleden en de Raad van Toezicht.
Financieel belang	<p>De Raad van toezicht van de Stichting Renesse vraagt om goedkeuring van de opgestelde begrotingen en jaarstukken, dit in overeenstemming met de bepalingen in de statuten van de stichting. Door middel van deze goedkeuring wordt de controlerende taak van de gemeente uitgevoerd. Daarmee wordt de gemeentelijke rol bevestigd.</p> <p>Bij het opheffen van de stichting vervalt het vermogen aan de gemeente.</p>

Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 0 Begroot begroting 2021: € 0 Werkelijk jaarrekening 2021: € 0
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 11.619.568 Per 31-12-2021: € 11.619.568 (per 1-1-2021)
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 1.222.423 Per 31-12-2021: € 1.222.423 (per 1-1-2021)
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € n.b.
Risico's	
Beleidsverantwoording	<p>Het bestuur en de raad van toezicht van de stichting hebben zich in 2021 toegelegd op de statutaire doelen van de stichting.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het zelfstandig beheren van het vermogen. 2. Het verstrekken van subsidies ten behoeve van activiteiten, die passen zijn binnen haar doelstelling. 3. Het behouden van het culturele erfgoed op Schouwen-Duiveland door investeringen in monumenten en cultureel erfgoed door middel van de Stichting Monumenten Schouwen-Duiveland. 4. Het functioneren van de Stichting Renesse regelmatig onder de aandacht van de gemeenschap op Schouwen-Duiveland brengen. <p>Daarnaast is een nieuwe organisatiestructuur voorbereid die meer past binnen de bestuursstructuren zoals die heden door organisaties worden toegepast. Hiervoor is in 2021 een aantal keren overleg gevoerd met een afvaardiging van het college om de gewenste doelen en inrichting van de organisatie door te nemen.</p>

Stichting Obase	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Zierikzee
Doelstelling en openbaar belang	Het verstrekken van voldoende openbaar primair onderwijs in Schouwen-Duiveland.

Sub-Programma	2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau.
Deelnemende partijen	De gemeente Schouwen-Duiveland.
Bestuurlijk belang	De gemeenteraad benoemt op voordracht van de benoemingscommissie de leden van de Raad van Toezicht, waaronder één lid op bindende voordracht van het ouderdeel van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en één lid op bindende voordracht van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, welke voordracht eveneens wordt geacht te zijn gedaan door het ouderdeel van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.
Financieel belang	Bij (dreigend) faillissement van de stichting kan de gemeente voor de vraag komen te staan welke financiële middelen noodzakelijk zijn om voldoende aanbod van openbaar primair onderwijs te behouden voor haar inwoners. Mogelijk zelfs het bevoegd gezag overnemen met verantwoordelijkheid voor de ontstane tekorten.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 0 Begroot begroting 2021: € 0 Werkelijk jaarrekening 2021: € 0
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 1.295.368 Per 31-12-2021: € 1.482.037
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 2.645.308 Per 31-12-2021: € 2.645.308 (01-01-2021)
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 0
Risico's	Het risico is gering gelet op het eigen vermogen en de financiële resultaten.
Beleidsverantwoording	Stichting Obase geeft uitvoering aan het Koersplan "Samenscholen met Obase 2018-2026".

Stichting Pontes Scholengroep	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Goes
Doelstelling en openbaar belang	Het verstrekken van voldoende openbaar voortgezet onderwijs.
Sub-Programma	2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau.

Deelnemende partijen	De gemeenten Goes en Schouwen-Duiveland.
Bestuurlijk belang	<p>De gemeente heeft het bestuur op afstand gezet. De gemeenteraad is bevoegd tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Benoeming leden Raad van Toezicht op voordracht van de Raad van Toezicht. b. Goedkeuring tot statutenwijziging op voordracht van de Stichting. c. Goedkeuring tot ontbinding van de Stichting op voordracht van de Stichting. d. Besluit tot ontbinding bij ernstige taakverwaarlozing of functioneren in strijd met de wet door de Stichting. e. Goedkeuring tot juridische fusie waarbij de Stichting verdwijnt. f. Goedkeuring tot juridische splitsing waarbij een door de Stichting in stand gehouden openbare school overgaat naar een andere rechtspersoon.
Financieel belang	Bij (dreigend) faillissement van de stichting kan de gemeente voor de vraag komen te staan welke financiële middelen noodzakelijk zijn om voldoende aanbod van openbaar voortgezet onderwijs te behouden voor haar inwoners. Mogelijk zelfs het bevoegd gezag overnemen met verantwoordelijkheid voor de ontstane tekorten.
Bijdragen	<p>Werkelijk jaarrekening 2020: € 0 Begroot begroting 2021: € 0 Werkelijk jaarrekening 2021: € 0</p>
Eigen vermogen	<p>Per 01-01-2021: € 5.237.962 Per 31-12-2021: € 5.237.962 (01-01-2021)</p>
Vreemd vermogen	<p>Per 01-01-2021: € 7.779.983 Per 31-12-2021: € 7.779.983 (01-01-2021)</p>
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € -96.818 (geraamd in 2021)
Risico's	Voor Pieter Zeeman geldt dat het onderwijs niet gewaarborgd kan worden als het aantal bezoeken leerlingen onder een kritische norm komt. Dit heeft tot gevolg dat het pand leeg komt te staan en dat leerlingen moeten reizen naar andere scholen buiten de gemeente. Het risico wordt verkleind door een stijgend aantal leerlingeninschrijvingen in het schooljaar 2022/2023.
Beleidsverantwoording	Pieter Zeeman heeft medio 2018 het Koersplan "Met jouw talent vooruit" vastgesteld met daarin onder andere een persoonsgerichte benadering van de leerlingen en gestart met de uitvoering.

Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Gouda
Doelstelling en openbaar belang	Het breed toegankelijk maken en beschikbaar maken van vastgoed- en hieraan gerelateerde gegevens uit het informatiedomein van gemeenten voor de overheid, de burgers en het bedrijfsleven. Daartoe wordt een actieve bijdrage verleend aan de realisatie en het gebruik van het Stelsel van Authentieke Registraties. Vanaf 2007 hebben wij toegang tot een webapplicatie waar wij online geïnformeerd worden over de validatie van gemeentelijke vastgoedgegevens.
Sub-Programma	2.2 Wonen naar wens.
Deelnemende partijen	Nederlandse gemeenten en de Bank voor Nederlandse Gemeenten.
Bestuurlijk belang	Gemeente maakt geen deel uit van het bestuur. Wel is er zeggenschap in de Algemene vergadering van certificaathouders ter grootte van het aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal (0,3 %).
Financieel belang	De gemeente bezit 22.231 certificaten à € 0,10. Verstrekking van gegevens aan afnemers vindt plaats tegen kosten.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € nvt Begroot begroting 2021: € nvt Werkelijk jaarrekening 2021: € nvt
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € nvt Per 31-12-2021: €nvt
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € nvt Per 31-12-2021: €nvt
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € nvt
Risico's	Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Het betreft een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten aan deelname verbonden. De ontwikkeling van het eigen vermogen van DataLand is neutraal of positief.

Beleidsverantwoording	<p>Intentie is dat de activiteiten per 1 januari 2022 worden geïntegreerd in die van de Dienst Kadaster en de VNG. Inmiddels is de dataverzameling en data-ontsluiting al overgedragen aan het Kadaster en worden de aangeboden opleidingen ingebed in de structuren van de VNG. Vanaf 1 januari 2022 zal de volledige dienstverlening van Dataland zijn overgedragen.</p> <p>Op 25 maart 2021 is het definitieve besluit genomen om zowel de Stichting Administratiekantoor DataLand als de Vennootschap DataLand B.V. met ingang van 31 maart 2022 te ontbinden. Op basis van de huidige financiële inzichten kunnen we stellen dat de voorgenomen opheffing van Dataland zonder extra bijdragen van de in de Stichting participerende gemeenten kan gebeuren. De verwachting is dat de gemeente Schouwen-Duiveland als certificaathouder een deel van de inleg terugontvangt.</p>
------------------------------	--

Stichting Sportbedrijf Schouwen-Duiveland	
Rechtsvorm	Stichting
Vestigingsplaats	Zierikzee
Doelstelling en openbaar belang	De stichting heeft onder meer ten doel gelegenheid te bieden voor bewegingsonderwijs en tegen maatschappelijk aanvaardbare prijzen, sport te beoefenen en het beheer en de exploitatie van sportfaciliteiten.
Sub-Programma	2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau.
Deelnemende partijen	Stichting Sportbedrijf Schouwen-Duiveland, gemeente Schouwen-Duiveland en (in eerste instantie) de drie gebruikers van de nieuwe buitensportaccommodatie Lange Blokweg Zierikzee. Momenteel is de hockeyvereniging nog de enige gebruiker van die accommodatie; korfbal- en handbalvereniging hebben de gebruikersovereenkomst opgezegd.
Bestuurlijk belang	De gemeente maakt geen deel uit van het bestuur. Wel worden de bestuurders benoemd (en geschorst) door burgemeester en wethouders.
Financieel belang	Aan de stichting is een lening verstrekt.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 18.444* Begroot begroting 2021: € Werkelijk jaarrekening 2021: €

	*o.b.v. onze eigen jaarrekeningen en begroting. De jaarrekeningen en begroting van de stichting zijn nog niet opgesteld.
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € n.n.b. Per 31-12-2021: € n.n.b.
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € n.n.b. Per 31-12-2021: € n.n.b.
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € n.n.b.
Risico's	De stichting heeft ingeteerd op haar vermogen, omdat twee gebruikers hebben opgezegd, waardoor geen huur meer werd ontvangen. Dit terwijl de lasten van de huur, de aflossing en rente van de lening en de gemeentelijke lasten van het betreffende complex jaarlijks doorgaan.
Beleidsverantwoording	Het beleid is gericht op het realiseren van synergievoordelen vanwege de samengebrachte sportfaciliteiten en hoe sportverenigingen hier meerwaarde aan kunnen ontlenuen. Het ligt in de bedoeling de accommodaties betreffende sportvereniging MZC'11 en atletiekvereniging Deltasport toe te voegen.

P10	
Rechtsvorm	Overige verbonden partijen
Vestigingsplaats	De gemeente Opsterland fungeert als penvoerende gemeente.
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de P10 (grote plattelandsgemeenten met vergelijkbare opbouw en problematiek) is in eerste aanleg krachtenbundeling om gezamenlijk een steviger gesprekspartner te zijn van het Rijk, de VNG en andere partijen. Verder kunnen de deelnemers veel leren van elkaars ervaringen en aanpak op de diverse domeinen waar specifiek plattelandsproblematiek speelt.
Sub-Programma	4 Bestuur en Burgerzaken.
Deelnemende partijen	30 gemeenten waaronder Schouwen-Duiveland vormen samen de P10-gemeenten.
Bestuurlijk belang	P10 is een samenwerkingsverband van inmiddels 30 grootste plattelandsgemeenten. In het algemeen bestuur van de P10 hebben twee collegeleden namens onze gemeente zitting.

Financieel belang	Bijdrage per inwoner.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: 7.500 Begroot begroting 2021: 7.500 Werkelijk jaarrekening 2021: 7.500
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 95.000 Per 31-12-2021: € 86.000
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 0 Per 31-12-2021: € 0
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € -9.000
Risico's	
Beleidsverantwoording	<p>In 2021 is door het bestuur van P10 aandacht besteed aan landelijk spelende dossiers en de invloed hiervan op de specifieke positie van het platteland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • herverdeling van het gemeentefonds • ontwikkelingen in het sociale domein • deelname werkgroepen Interbestuurlijke Programma's (IBP) • mobiliteit en bereikbaarheid • nieuwe omgevingswet <p>Daarnaast is input geleverd in de taskforce Economisch herstel en corona van de VNG ten behoeve van de rijksagenda.</p> <p>De vastgestelde programmalijnen zijn verder uitgewerkt. In 2021 is verder aandacht besteed aan de mogelijkheden voor beleidsbeïnvloeding en financieringsmogelijkheden vanuit Europa. De jaarlijkse netwerkbijeenkomsten hebben beperkt plaats kunnen vinden als gevolg van de beperkende maatregelen die in een belangrijk deel van 2021 golden. Kennisuitwisseling en netwerkontwikkeling hebben vooral digitaal plaatsgevonden.</p>

Rechtsvorm	Organisatie met een maatschappelijk of algemeen belang.
Vestigingsplaats	Heinkenszand
Doelstelling en openbaar belang	Bijdragen aan en de basis te vormen voor de kennis- en informatiesamenleving.
Sub-Programma	2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau.
Deelnemende partijen	De gemeenten Borsele, Goes, Kapelle, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland en Tholen.
Bestuurlijk belang	Niet rechtstreeks, maar bij afwezigheid van een bestuur kan het college bestuursleden benoemen.
Financieel belang	
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 742.414 Begroot begroting 2021: € 758.747 Werkelijk jaarrekening 2021: € 758.747
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 178.138 Per 31-12-2021: € 119.003
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 1.301.658 Per 31-12-2021: € 1.341.968
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 71.190
Risico's	De stichting heeft geen weerstandsvermogen om tegenvallers in de exploitatie zelf op te vangen. Tekorten worden door de deelnemende gemeenten bijgesteld op basis van de overeenkomst op basis van inwonertal.
Beleidsverantwoording	<ul style="list-style-type: none"> • Structureel worden activiteiten uitgevoerd conform de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken, waaronder trainingen voor taal en digitale vaardigheden. Bijvoorbeeld via het (digi)Taalhuis (ontwikkeling en educatie) en (doelgroep) bijeenkomsten en lezingen (ontmoeting en debat). • Het programma 'de Bibliotheek op school' (dBos) wordt uitgebreid van 4 naar alle scholen op Schouwen-Duiveland.

Stichting Maatschappelijk Werk en Welzijn Oosterschelde (SMWO)	
Rechtsvorm	Organisatie met een maatschappelijk of algemeen belang.

Vestigingsplaats	Goes
Doelstelling en openbaar belang	De organisatie draagt bij aan zelfredzaamheid en participatie.
Sub-Programma	2.4 Goed en betaalbaar aanbod zorg en welzijn.
Deelnemende partijen	De gemeenten in de Oosterschelderegio met ondersteuning van het Samenwerkingsverband Welzijnzorg Oosterschelderegio (SWVO).
Bestuurlijk belang	Geen.
Financieel belang	Gemeente subsidieert de stichting.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: €2.118.382 Begroot begroting 2021: € 2.013.000 Werkelijk jaarrekening 2021: € 2.247.950
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 3.887.926 Per 31-12-2021: € 3.908.024
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 2.433.602 Per 31-12-2021: € 2.693.952
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 20.098
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • SMWO kent een onzekere financiering omdat een groot aantal contracten jaarlijks moet worden verlengd. Hiermee loopt de organisatie jaarlijks het risico dat een deel van de diensten niet meer wordt afgenomen. Er zijn grote tekorten op het Sociaal Domein bij deelnemende gemeenten waardoor sprake is van risico op omzetverlies. Ook het niet indexeren van de loonkosten analoog aan de CAO-indexeringen maakt dat de organisatie van activiteiten en diensten in de knel kan komen. • Niet in control zijn van de organisatie. Door adequate sturing op resultaten en beter ingerichte en efficiëntere werkprocessen kan dit risico beperkt worden. • Voor Schouwen-Duiveland rekent SMWO een 'fictieve' risicoreserve uit. Deze is na 2021 nog positief (o.a. door onttrekkingen uit bestemmingsreserves ICT, Ziekengelden, loopbaanbudget en Transitievergoeding). In het jaar 2022 dreigt deze risicoreserve negatief te worden.
Beleidsverantwoording	<p>SMWO voert activiteiten uit op basis van het gemeentelijk ambitiekader. SMWO heeft een Meerjarenbeleidsplan 2020-2025. Deze is vormgegeven langs drie sporen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werken in de wijk; ze zijn daar waar het gebeurt, dicht bij onze klanten: de inwoners. Ze zijn de ogen en oren van de gemeente in wijken en dorpen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Werken aan positieve gezondheid; het bijdragen aan het vermogen van mensen om – vanuit het principe van regie - met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Kwetsbare mensen hebben hierbij specifiek de aandacht. • Werk aan de winkel; SMWO is een flexibele en wendbare organisatie in de regio waar niemand omheen kan. SMWO biedt maatwerk aan klanten en opdrachtgevers waarbij vakmanschap en expertise van medewerkers cruciaal zijn, evenals kwalitatief goede zorg.
--	---

Regionaal Informatie en Expertise Centrum Zuid-West Nederland (RIEC)	
Rechtsvorm	Organisatie met een maatschappelijk of algemeen belang.
Vestigingsplaats	Tilburg
Doelstelling en openbaar belang	Informatiedeling op gebied van BIBOB zaken, witwaspraktijken en risicovolle criminele gedragingen voor lokaal bestuur.
Sub-Programma	2.2 Wonen naar wens.
Deelnemende partijen	Alle partners in de (deel-) provincies Zeeland en West-Brabant.
Bestuurlijk belang	Geen
Financieel belang	Een bijdrage per inwoner.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: €15.328 Begroot begroting 2021: € 28.718 Werkelijk jaarrekening 2021: € 28.718

Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € n.b. Per 31-12-2021: € n.b.
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € n.b. Per 31-12-2021: € n.b.
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € n.b.
Risico's	Niet van toepassing
Beleidsverantwoording	Beleidsmatige uitwerking van de bewustwording van de risico's over ondermijnende criminaliteit. Niet alleen bij horeca aangelegenheden, maar ook bij grote bouwprojecten en aanbestedingen is het in de toekomst wenselijk een risicotoets in te bouwen. In 2021 is daarom gestart met het actualiseren van het regionaal BIBOB-beleid. Dit beleid wordt in 2022 opgeleverd.

Bestuurlijk overleg Grevelingen (BOG)	
Rechtsvorm	Organisatie met een maatschappelijk of algemeen belang.
Vestigingsplaats	Locatie Staatsbosbeheer (SBB) te Schiedam en Haven van Bommenede Zonnemaire.
Doelstelling en openbaar belang	Behartiging in onderlinge samenhang van de belangen van natuur, landschap, openluchtrecreatie en visserij.
Sub-Programma	3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland.
Deelnemende partijen	Provincie Zeeland, de gemeente Goeree-Overflakkee (bestuurlijk) en Staatsbosbeheer (gebiedsbeheerder), Rijkswaterstaat en het waterschap (adviserend). Daarnaast is er een overleg de Natuur- en Recreatie- Adviescommissie Zuidwestelijke Delta (NRAC) waaraan gebruikers (ondernemers, belangenorganisaties etc.) in het gebied van de Grevelingen deelnemen.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zitting in het Bestuurlijk Overleg Grevelingen, samen met de gemeente Goeree-Overflakkee en de provincie Zeeland.
Financieel belang	Een (deelnemers)bijdrage.

Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 20.135 Begroot begroting 2021: € 20.135 Werkelijk jaarrekening 2021: 20.135
Eigen vermogen	Per 01-01-2020: € 8.600.000 Per 31-12-2020: € 8.600.000
Vreemd vermogen	Per 01-01-2020: € 0 Per 31-12-2020: € 0
Financieel resultaat	Werkelijk 2020: € 3.500
Risico's	Onze gemeentelijke bijdrage ligt vast in de overeenkomst Samenwerkingsverband Grevelingen. Vooralsnog worden de eventuele financiële risico's nihil geacht.
Beleidsverantwoording	In 2021 is het uitvoeringsprogramma Grevelingen verder vorm gegeven. Bij de uit te voeren projecten is de inzet om zoveel als mogelijk synergievoordelen te realiseren ten behoeve van het project Getij Grevelingen om de kosten ten behoeve van de compenserende en mitigerende maatregelen ten behoeve van de introductie van beperkt getij te verlagen. In 2021 is vooral gewerkt aan de juridische inbedding van deze ambitie vanuit de natuurwetgeving en de validiteit voor het project Getij Grevelingen. Het vraagstuk blijkt complex te zijn. Onze bijdrage in het Bestuurlijk Overleg Grevelingen blijft vooralsnog gelijk.

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland	
Rechtsvorm	Organisatie met een maatschappelijk of algemeen belang.
Vestigingsplaats	Middelburg
Doelstelling en openbaar belang	De stichting koppelt de justitiële keten en de zorg- en welzijnketen fysiek aan elkaar om op een zo effectief mogelijke wijze criminaliteit, recidive en overlast tegen te gaan en daarmee de (sociale) veiligheid in Zeeland te verhogen.
Sub-Programma	2.2 Wonen naar wens.
Deelnemende partijen	Alle 13 Zeeuwse gemeenten en andere relevantie maatschappelijke partners.
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de stichting bestaat uit een afgevaardigde van het College Zorg en Welzijn (de dertien wethouders Zorg van de provincie Zeeland), een afgevaardigde van het bestuursoverleg Integrale Veiligheid (de overlegstructuur van de dertien burgemeesters van de

	provincie Zeeland), Politie Zeeland-West-Brabant en het Openbaar Ministerie.
Financieel belang	Bijdrage Zorg- en Veiligheidshuis en zorgcoördinatie mensenhandel een bedrag per inwoner. Bijdrage coördinatie re-integratie (nazorg) ex-gedetineerden op basis van de verdeelsleutel 50% en 50% van de uitstroom detentie.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: €21.281 Begroot begroting 2021: € 21.995 Werkelijk jaarrekening 2021: € 21.995
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 149.556 Per 31-12-2021: € 149.556 (1-1-2021)
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 347.517 Per 31-12-2021: € 347.517 (1-1-2021)
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € n.b.
Risico's	Niet van toepassing
Beleidsverantwoording	In 2021 is de Meerjarenagenda 2021-2025 - Zorg en Veiligheidshuis Zeeland vastgesteld. Hierin zijn de volgende doelen gesteld voor de lopende periode: <ul style="list-style-type: none"> • verder versterken van de persoonsgerichte aanpak; • blijvende verbinding met de omgeving en waar nodig versterken; • het "huis" staat maar moet op orde gehouden worden.

Overleg Zeeuwse Overheden (OZO)	
Rechtsvorm	Organisatie met een maatschappelijk of algemeen belang.
Vestigingsplaats	Middelburg
Doelstelling en openbaar belang	Behartiging van de belangen van Zeeland door onderlinge samenwerking van de Zeeuwse gemeenten, waterschap Scheldestromen en provincie Zeeland door afstemming van agenda's en programma's en een samenhangende en uniforme lobby naar de landelijke en Europese overheid.

Sub-Programma	4.1 Bestuur en burgerzaken.
Deelnemende partijen	Provincie Zeeland, waterschap Scheldestromen en alle dertien Zeeuwse gemeenten.
Bestuurlijk belang	Het OZO kent een lichte samenwerkings- en organisatievorm. De gemeente heeft zitting in het Bestuurlijk Overleg OZO.
Financieel belang	Bedrag per inwoner.
Bijdragen	Werkelijk jaarrekening 2020: € 34.152 Begroot begroting 2021: € 34.326 Werkelijk jaarrekening 2021: € 34.226
Eigen vermogen	Per 01-01-2021: € 2.500 Per 31-12-2021: € 2.500
Vreemd vermogen	Per 01-01-2021: € 0 Per 31-12-2021: € 0
Financieel resultaat	Werkelijk 2021: € 0
Risico's	Het financieel risico is beperkt tot de gemeentelijke bijdrage per inwoner.
Beleidsverantwoording	In 2021 is verder geïnvesteerd in het functioneren van de bestuurlijke werkgroepen per onderwerp van de Zeeuwse Agenda. Hiertoe is aandacht besteed aan de wijze van agenderen van onderwerpen en vergaderen. In 2021 is een start gemaakt met het opstellen van een gezamenlijke visie op onderwerpen die geschikt zijn om door het OZO op te pakken. Het doel hiervan is de betrokken portefeuillehouders inhoudelijk nog beter te voeden ten behoeve van de Zeeuwse lobby maar ook in belangrijke dossiers voor Zeeland.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Via deze paragraaf brengen we verslag uit en leggen we verantwoording af over het gevoerde grondbeleid. We bieden inzicht in de voortgang van de ruimtelijke ontwikkelingen voor de bouwgrondexploitaties die we zelf actief uitvoeren.

De jaarrekening toont inzicht in verschillen tussen de begrootte en gerealiseerde kosten en opbrengsten van de bouwgrondexploitaties. Daarnaast biedt de jaarrekening inzicht in eventuele afwijkingen in het inhoudelijke programma en in de tijdsplanning ten opzichte van de vastgestelde uitgangspunten. Onderwerpen die eveneens aan bod komen zijn de winst- en verliesnemingen, afgesloten plannen, risico's en weerstandvermogen in de vorm van reserves en voorzieningen.

7.1 GEMEENTELIJK GRONDBELEID

De nota grondbeleid gemeente Schouwen-Duiveland 2018 is vastgesteld door de gemeenteraad op 25 januari 2018. Met de nota grondbeleid beoogt de gemeente Schouwen-Duiveland:

- haar strategische ruimtelijke (en maatschappelijke) doelen te realiseren door
 - a. het gewenste ruimtegebruik te realiseren;
 - b. de gewenste ruimtelijke kwaliteit te bevorderen;
- te zorgen voor een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten (tussen eigenaren, exploitanten, gebruikers en de gemeente);
- de gemeentelijke financiële risico's van ruimtelijke ontwikkelingen te beheersen.

Grondbeleid is in zowel juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van de doelstellingen, die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot sectoraal gerichte beleidsvelden, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volkshuisvesting, werkgelegenheid en maatschappelijke ontwikkeling. Grondbeleid is ondersteunend aan de (ruimtelijke) ambities en doelstellingen van marktpartijen en particulieren, maar uiteraard ook aan de doelstellingen van de gemeente, zoals omschreven in gebiedsgerichte programma's en beleidsnota's.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen ziet de gemeente Schouwen-Duiveland het als haar publieke taak om zoveel mogelijk regie te voeren, zodat zij haar beleidsdoelstellingen zo goed mogelijk kan realiseren. De uitvoeringspraktijk van de gemeente Schouwen-Duiveland laat zien dat zij bij het voeren van haar grondbeleid kiest voor flexibel maatwerk (situationeel grondbeleid). Per project wordt gezocht naar de gewenste vorm van grondbeleid, actief of facilitair, om verantwoord en gecontroleerd te kunnen sturen op de ruimtelijke ambities en beleidsdoelstellingen. De keuze tussen actief of facilitair wordt bepaald door de prioriteit van het te dienen doel en het hebben van wel of geen grondpositie.

Wanneer de gemeente facilitair optreedt, wordt de grondexploitatiecyclus doorlopen door de ontwikkelende partij. De rol van de gemeente beperkt zich in dat geval meestal tot het vaststellen van ruimtelijke plannen en het verhalen van gemeentelijke kosten op de ontwikkelende partij. De afspraken tussen de ontwikkelende partij en de gemeente worden vastgelegd in een exploitatieovereenkomst.

Daar waar wenselijk grijpt de gemeente in op de lokale grond- of vastgoedmarkt. De gemeente gaat terughoudend om met het verwerven van grond en opstallen. Slechts wanneer een vastgestelde ruimtelijke opgave door de markt niet wordt/kan worden gerealiseerd of wanneer de gemeenteraad een project aanmerkt als 'bestuurlijke prioriteit' wordt daartoe overwogen. In dat geval zet de gemeente in op minnelijke verwerving. In het uiterste geval kan de gemeenteraad besluiten om de Wet voorkeursrecht gemeenten of de onteigeningswet in te zetten.

Bij verkoop van vastgoed hanteert de gemeente marktconforme prijzen die door taxatie worden onderbouwd volgens de residuele grondwaardebepaling en/of comparatieve methode.

7.2 HOOFDLIJNEN ONTWIKKELINGSPROGRAMMA

Met het vaststellen van de begroting 2022 zijn alle grondexploitaties voor de laatste keer herzien. Hierna gaan we in op de voor 2021 beoogde en gerealiseerde doelen van de in exploitatie genomen plannen.

Voor de juiste waardering van de grondexploitaties zijn in het kader van de jaarrekening 2021 voor alle plannen de nog te verwachten kosten en opbrengsten geactualiseerd. Per grondexploitatie is gekeken welke werkzaamheden er nog plaats moeten vinden en zijn de te verwachten kosten herrekend op basis van actuele prijzen. De nog te verwachten opbrengsten zijn bijgesteld aan de hand van de nog uitgeefbare m2 bouwgrond en de grondprijsbrief 2022. Voor de kostenstijging is rekening gehouden met 2% inflatie en voor de opbrengststijging met 1%. In de meerjarige grondexploitaties is rekening gehouden met een rentepercentage van 1,8%. Voor het negatief sluitende plan Gouwepoort is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2%. Doordat de prijzen voor het bouw- en woonrijp maken de laatste tijd enorm gestegen zijn, is rekening gehouden met een eenmalige stijging van de te verwachten kosten met 5%.

Bedragen in €

Categorie	In exploitatie	Boekwaarde 01-01-2021	Kosten	Opbrengsten	(Tussentijdse winst- of verliesneming)	Boekwaarde 31-12-2021
Wonen	Vuufgemeten 2 – Kerkwerve	74.998	-3.698	88.340	25.607	134.033
Wonen	d'Heule 2 - Nieuwerkerk	-36.711	-8.347	156.097	11.440	99.599
Wonen	Oostkenschil 2 – Oosterland	-320.526	-15.632	502.041	19.304	146.579
Wonen	Hogezoom - Renesse	7.265	-1.517		-2.273	8.021
Wonen	Poortambacht 11 - Zierikzee	1.504.062	-1.279.976	3.014	110.404	116.696
Wonen	Subtotaal woningbouw	1.229.088	-1.309.170	749.492	164.482	504.928
Bedrijvigheid/recreatie	Bedrijventerrein 3 – Bruinisse	-870.297	-47.364	570.387	121.980	-469.254
Bedrijvigheid/recreatie	Business Park NW – Zierikzee	-1.011.384	-27.103	4.500	30.042	-1.064.029
Bedrijvigheid/recreatie	Business Park ZO - Zierikzee	-1.197.859	-39.116	426.199	82.842	-893.618
Bedrijvigheid/recreatie	Straalweg 2 – Zierikzee	-1.509.300	-54.336	2.136.346	820.784	-248.074
Bedrijvigheid/recreatie	Gouwepoort – Zierikzee	-1.203.849	-25.441			-1.229.290
Bedrijvigheid/recreatie	Zoomgebied 1e fase - Renesse	-794.973	-33.325		1.010	-829.308
Bedrijvigheid/recreatie	Subtotaal bedrijvigheid/recreatie	-6.587.662	-226.685	3.137.432	1.056.658	-4.733.573
	Totaal in exploitatie	-5.358.574	-1.535.855	3.886.924	1.221.140	-4.228.645

In exploitatie	Boekwaarde 31-12- 2021	Nog te maken kosten	Nog te verwachten opbrengsten	Tussentijdse winstneming	Vermoedelijk resultaat op einddatum	Vermoedelijk resultaat contant 01- 01-2022	Vermoedelijk resultaat begroting 2022 contant
Wonen:							
Vuufgemeten 2 - Kerkwerve	134.033	-84.601			49.432	48.557	81.671
d'Heule 2 – Nieuwerkerk	99.599	-92.067			7.532	7.398	7.564
Oostkenschil 2 - Oosterland	146.579	-142.655		2.460	1.464	3.831	3.086
Hogezoom – Renesse	8.021	-7.212			809	796	
Poortambacht 11 – Zierikzee	116.696	-109.225			7.471	7.338	3.635
Subtotaal woningbouw	504.928	-435.760		2.460	66.708	67.920	95.956
Bedrijvigheid/recreatie:							
Bedrijventerrein 3 - Bruinisse	-469.254	-121.781	742.693	137.090	14.568	148.725	132.368
Business Park NW – Zierikzee	-1.064.029	-300.466	1.426.501	57.472	4.534	58.590	-394.847
Business Park ZO – Zierikzee	-893.618	-192.491	1.433.250	336.182	10.959	339.258	345.887
Straalweg 2 - Zierikzee	-248.074	-790.020	2.466.553	1.278.251	150.208	1.391.016	1.352.647
Gouwepoort – Zierikzee	-1.229.290	-521.420	1.549.813		-200.897	-185.598	-550.747
Zoomgebied 1e fase - Renesse	-829.308	-58.893	1.223.021	-1.059	335.879	328.917	348.691
Subtotaal bedrijvigheid / recreatie	-4.733.573	-1.985.071	8.841.831	1.807.936	315.251	2.080.908	1.233.999

Totaal in exploitatie	-4.228.645	-2.420.831	8.841.831	1.810.396	381.959	2.148.828	1.329.955
-----------------------	------------	------------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------

Resultaat

Zoals blijkt uit het overzicht is het vermoedelijke resultaat van de in exploitatie genomen gronden (exclusief de tussentijdse winstneming jaarrekening 2021) € 2.148.800 positief (contante waarde 1-1-2022). In dit resultaat is één negatief sluitende grondexploitatie, bedrijventerrein Gouwepoort te Zierikzee meegenomen. Voor deze negatief sluitende grondexploitatie is een voorziening getroffen van € 185.600. Het verwachte resultaat exclusief de negatief sluitende grondexploitatie bedraagt € 2.334.400.

Het verschil in het te verwachten resultaat ten opzichte van de begroting 2022 wordt veroorzaakt doordat de uitgifte op de bedrijventerreinen sneller verloopt dan voorzien. Het is de verwachting dat alle nog beschikbare bouwgrond op de bedrijventerreinen de komende jaren worden verkocht. Met het opstellen van de begroting 2022 werd nog rekening gehouden met verkoop van 60% van de uitgeefbare bouwgrond voor bedrijventerrein Business Park NW en 75% voor bedrijventerrein Gouwepoort. De verkoop van de uitgeefbare bouwgrond is nu aangepast naar 100%.

Voortgang en ontwikkelingen 2021 woningbouw

De gemeentelijke grondexploitaties voor woningbouw zijn allen opgenomen in het woningbouwprogramma.

Vuufgemeten 2 (Kerkwerve), d'Heule (Nieuwerkerk), Oostkenschil 2 (Oosterland) en Hogezoom (Renesse)

De laatste bouw kavels binnen deze woningbouwplannen zijn in 2020 en 2021 verkocht. De verwachting is dat in het najaar van 2022 begonnen wordt met (de afronding) van het woonrijp maken van deze woningbouwlocaties.

Poortambacht 11 (Zierikzee)

In 2021 is gestart met de afronding van het woonrijp maken van deze woningbouwlocatie. Begin 2022 wordt het woonrijp maken afgerond en eind 2022 wordt de buitenruimte in beheer en onderhoud overgedragen aan de uitvoeringsdienst openbare ruimte.

Voortgang en ontwikkelingen 2021 bedrijventerreinen en recreatiegronden

Bedrijventerreinenprogramma

In opdracht van de provincie Zeeland stelde STEC een nieuwe prognose op van de ruimtevraag naar bedrijventerreinen. De nieuwe prognose geeft een inschatting van de vraag naar bedrijfsgrond per regio en per sector in de periode 2019-2030.

De uitbreidingsvraag voor Schouwen-Duiveland in de periode 2019–2030 is geraamd op 10 hectare (scenario laag) tot 19 hectare (scenario hoog) bedrijventerrein.

Voorzichtigheidshalve werd in de begroting 2022 nog rekening gehouden met het voorzichtige scenario van 10 hectare uitgeefbare bouwgrond over de periode 2019–2030. Gelet op de snellere uitgifte dan voorzien en de huidige vraag naar bouwgrond is het uitgangspunt in de fasering dat alle bouwgrond de komende jaren wordt verkocht.

Prognose bedrijventerreinen 2022 tot en met 2026

Uitgifte	1-1-2022 in m2	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal in m2
Bruinisse fase 3	8.380	8.380					8.380
Zierikzee Straalweg fase 2	29.291	29.291					29.291
Zierikzee Businesspark ZO	17.231	7.303	9.928				17.231
Zierikzee Businesspark NW	8.825		4.705	2.060		2.060	8.825
Zierikzee Gouwepoort	13.212	3.351		9.861			13.212
Totaal	76.939	48.325	14.633	11.921		2.060	76.939

Bedrijventerrein 3 (Bruinisse)

In Bruinisse is in 2021 ongeveer 6.000 m2 bouwgrond verkocht. De resterende grond is per 31 december 2021 volledig in optie uitgegeven. Verwacht wordt dat alle resterende bouwgrond in 2022 verkocht wordt waarna de grondexploitatie in 2023 afgesloten kan worden.

Bedrijventerrein Straalweg 2 (Zierikzee)

In 2021 is er op het bedrijventerrein Straalweg ongeveer 25.000 m2 bouwgrond verkocht. Verwacht wordt dat de resterende bouwgrond, ongeveer 28.700 m2 in 2022 verkocht wordt. In 2023 starten we met het 'woonrijp' maken van het plangebied.

Business Park NW (Zierikzee)

In 2022 wordt op verzoek van de ondernemers van Business Park NW en Business Park Centrum – in overleg – ten behoeve van de werknemers (voetgangers en fietsers) een veilige oversteekplaats gerealiseerd. Naast kantoorbestemming zijn we bereid, indien hier interesse voor is bedrijven met een categorie 1-2 (onder voorwaarden) op deze locatie te faciliteren.

Voor de nog uit te geven bouwgrond heeft zich een ondernemer gemeld die een meerjarige optie wil om dat al dan niet gefaseerd te ontwikkelen. De uitgangspunten worden in 2022 samen nader bekeken.

Door uit te gaan van 100% uitgifbare bouwgrond slaat het geprognoseerde verlies om in een positief resultaat waardoor de getroffen verliesvoorziening vrijvalt.

Business Park ZO (Zierikzee)

Alle bouwgrond binnen de grondexploitatie is in optie uitgegeven of verkocht (waarvan een deel met uitgestelde levering). In 2021 is een tankstation gerealiseerd en in gebruik genomen en is er ongeveer 1.800 m2 bouwgrond verkocht.

Gouwepoort (Zierikzee)

Op dit moment zijn wij in gesprek met enkele ondernemers die zich willen vestigen op het bedrijventerrein Gouwepoort. Een enkele optie is al uitgegeven. Naast bedrijven met categorie 1-2 kijken we naar een iets flexibelere invulling, zoals ondernemers die uitsluitend een kantoorbestemming zoeken. Het ziet er naar uit dat in het 4e kwartaal 2022 begonnen wordt met het bouwrijp maken van deze locatie.

Afzet 2021	Resultaat 2020	Begroting 2022	Resultaat 2021
Aantal bouwkavels (woningen)	6	7	8
Bedrijfsterreinen in m2	29.952	37.742	32.494

Omzet 2021 (bedragen in € mln.)	Resultaat 2020	Begroting 2022	Resultaat 2021
Woningbouw	0,6	0,7	0,7
Bedrijfsterreinen	2,7	2,9	3,0

7.3 FINANCIËEL RESULTAAT/RESERVES EN VOORZIENINGEN

Boekwaarden

In exploitatie genomen gronden

De totale boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden is in 2021 afgenomen van € 5,4 miljoen naar € 4,2 miljoen per 31 december 2021.

Boekwaarde 1-1-2021			5.358.600
Vermeerdering 2021	+/+		1.535.900
Vermindering 2021	-/-		3.886.900
Tussentijdse winst 2021	+/+		1.221.100
Stand 31-12-2021			4.228.700

De vermeerdering met € 1,5 miljoen wordt vooral veroorzaakt door het woonrijp maken van Poortambacht 11 (€ 1,3 miljoen) en de rentekosten op de bedrijventerreinen. De vermindering van € 3,9 miljoen betreft de verkoop van bouwgrond, vooral binnen de grondexploitatie Straalweg (€ 2,1 miljoen). Daarnaast is er voor € 1,2 miljoen aan tussentijdse winst genomen.

Resultaten

Tussentijdse winst en resultaten afgesloten plannen

Voor de tussentijdse winstnemingen wordt de Percentage of Completion (POC) methode gebruikt. Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Daarmee moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden geschat;
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Uit herberekening van de winstnemingen kan blijken dat er in het verleden te veel tussentijdse winst is genomen. Als dit het geval is, vindt er een correctie plaats, een zogenaamde 'negatieve' winstneming.

De herziening van de grondexploitaties heeft in de volgende tussentijdse (gecorrigeerde) winst- nemingen en resultaten van afgesloten plannen geresulteerd:

Plan	Winst- en verliesneming < 2021 in €	(gecorrigeerde) Winstneming 2021 in €	Winstneming 2022 en verder in €
Bruinisse, Bedrijventerrein fase 3	481.900	122.000	148.700
Nieuwerkerk, d'Heule 2	2.649.200	11.400	7.400
Zierikzee, Businesspark ZO C	972.200	82.800	339.300
Zierikzee, Businesspark NW	-140.000	30.100	58.600
Zierikzee, Poortambacht 11	-4.296.700	110.400	7.300
Zierikzee, Straalweg 2	439.400	820.800	1.391.000
Renesse, Hogezoom	213.800	-2.300	800
Renesse, Zoomgebied fase 1	131.900	1.000	328.900
Kerkwerpe, Vuufgemeten 2	248.800	25.600	48.600
Oosterland, Oostkenshil 2	16.300	19.300	3.800
Totaal	716.800	1.221.100	2.334.400

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er in 2021 een tussentijdse winst genomen wordt van € 1.221.100 waarvan circa € 1.300 is onttrokken aan de reserve Regiovisie Schouwen West (Hogezoom en Zoomgebied fase 1) en circa € 1,2 miljoen is toegevoegd aan de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf. Voor de jaren vanaf 2022 is een tussentijdse winst geprognosticeerd van circa € 2,3 miljoen (contante waarde 1-1-2022) waarvan € 0,3 miljoen voor de regiovisie Schouwen-West.

Voorziening en reserves

Algemene reserve ontwikkelingsbedrijf

De algemene reserve ontwikkelingsbedrijf wordt voor verschillende doelen gevormd:

- a. als financieel weerstandsvermogen voor het opvangen van onvoorziene tegenvallers in de exploitatie van bouwgrond. De reserve wordt gevoed door tussentijdse winstnemingen vanuit lopende grondexploitaties en exploitatieoverschotten van afgewikkelde plannen. Eventueel nadelige exploitatieresultaten worden ten laste van de reserve gebracht indien hiervoor geen voorziening is gevormd.
- b. Als buffer voor het opvangen van een eventueel onrendabel deel van een strategische (grond)aankoop. Het betreft aankopen waarbij het risico bestaat dat de gronden mogelijk niet voor het beoogde doel in exploitatie kunnen worden genomen en risicovol zijn.
- c. Als egalisatiefunctie voor de resultaten uit de exploitatie van gemeentelijk onroerend goed in tijdelijk beheer.

De hoogte van de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf voor het opvangen van tegenvallers binnen de grondexploitatie, zoals genoemd onder a), is bepaald op 5% van "de omzet van de bouwgrondexploitatie per ultimo van enig jaar". Onder de omzet zoals genoemd in de vorige zin gaan we uit van de boekwaarde per ultimo van enig jaar te vermeerderen met de nog te verwachten kosten. De hoogte van de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf voor de doelen als benoemd onder b) en c) is maximaal 2,0 miljoen.

Als het saldo van de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf lager is dan de hiervoor genoemde 5% van de omzet wordt de reserve aangevuld tot dit bedrag vanuit de algemene reserve van het concern. Indien het

saldo van de reserve hoger is dan de hiervoor genoemde 5% van de omzet plus de € 2,0 miljoen wordt het surplus overgeheveld naar de algemene reserve van het concern.

Algemene reserve ontwikkelingsbedrijf	Bedrag in €
Stand per 1-1-2021	2.468.600
Facilitaire grondexploitatie	-28.000
Saldo beheer en exploitatie vastgoed	-222.300
Vennootschapsbelasting	-35.000
Tussentijdse winst bouwgrondexploitatie	1.222.400
Vrijval voorziening bouwgrondexploitatie	764.500
Aanleg 80 parkeerplaatsen Noorderpolder	-200.000
Saldo 2021 overheveling naar algemene reserve	-1.663.800
Stand per 31-12-2021	2.306.400

Berekening benodigde reserve per ultimo 2021	Bedrag in €
Boekwaarde	4.228.600
Verwachte lasten	1.899.400
Totale "Omzet"	6.128.000
5% hierover is	306.400
Minimale hoogte algemene reserve ontwikkelingsbedrijf	306.400
Maximale buffer strategische aankopen en vastgoedexploitatie	2.000.000
Maximale hoogte algemene reserve ontwikkelingsbedrijf	2.306.400

Op 9 juli 2020 is het besluit genomen tot actualisatie van reserves en voorzieningen. Hierbij is de maximale hoogte van de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf terug gebracht tot maximaal 2,0 miljoen + 5% van de omzet van de bouwgrondexploitatie per ultimo van enig jaar. Op grond van de nieuwe uitgangspunten voor de hoogte van de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf blijkt dat het saldo ultimo 2021 € 1.663.800 boven het maximum zit. Dit bedrag is overgeheveld van de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf naar de algemene reserve van het concern.

Voorziening bouwgrondexploitatie

De voorziening bouwgrondexploitatie wordt gevormd ter dekking van kwantificeerbare financiële risico's binnen de bouwgrondexploitatie. De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks opnieuw beoordeeld. Voeding van de voorziening vindt plaats via de algemene reserve ontwikkelings-bedrijf. Een surplus wordt overgeheveld naar de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf.

Verloop voorziening bouwgrondexploitatie	Bedrag in €
Stand per 1-1-2021	950.100
Naar algemene reserve ontwikkelingsbedrijf	-764.500
Stand per 31-12-2021	185.600

De voorziening is gevormd voor het financiële risico binnen de bouwgrondexploitatie Gouwepoort:

Naam grondexploitatie	1-1-2021 in €	Mutatie 2021 in €	31-12-2021 in €
Businesspark NW te Zierikzee	388.600	-388.600	0
Gouwepoort te Zierikzee	561.500	-375.900	185.600
Totaal voorziening bouwgrondexploitatie	950.100	-764.500	185.600

Reserve bovenwijkse voorzieningen

De reserve bovenwijkse voorzieningen dient ter realisatie van infrastructurele werken met een bestemmingsplan overschrijdende betekenis.

De voeding van de reserve vindt plaats volgens het bepaalde in de nota kostenverhaal. Indien sprake is van profijt en toerekenbaarheid dient de toerekening plaats te vinden op basis van proportionaliteit. Voor plannen die in werking traden voor 1 juli 2008 blijft de oude methode (een bijdrage per verkochte m2 bouwgrond) van toepassing. De onttrekkingen geschieden ten behoeve van de aanleg van infrastructurele werken, nadat hier een besluit over is genomen.

Verloop reserve bovenwijkse voorzieningen	Bedrag in €
Stand per 1-1-2021	456.800
Toevoegingen vanuit grondexploitaties	49.100
Rentebijdrage	5.500
Stand per 31-12-2021	511.400

Risico's

Binnen de grondexploitatie kunnen zich verschillende risico's voordoen waarvan de hoogte, evenmin als het moment waarop zij zich kunnen aandienen, nu nog niet is in te schatten. Door de lange looptijden en aard van de projecten loopt de gemeente bij het uitvoeren van haar grondbeleid financiële risico's.

Deze risico's kunnen ontstaan doordat parameters die ten grondslag liggen aan de financiële ramingen, zoals rentestand, inflatie en fasering, wijzigen, alsook door wijzigingen in de afzetmarkt, concurrerende plannen, economische ontwikkelingen of wet- en regelgeving.

Daarnaast kunnen risico's voortkomen uit meer projectgebonden aspecten. zoals risico's die samenhangen met de bodemkwaliteit, planstructuur, infrastructurele investeringen, hogere verwervingskosten, concurrerende plannen en interne oorzaken (capaciteit en prioritering projecten).

Gelet op de huidige vraag naar bouwgrond en de fase waarin de verschillende grondexploitaties zich bevinden wordt verwacht dat de risico's beperkt zijn. De prijzen voor het bouw- en woonrijp maken zijn de laatste tijd enorm gestegen. In de grondexploitaties is hier rekening mee gehouden door de nog te verwachten kosten eenmalig met 5% te verhogen.

Paragraaf 8 Demografische ontwikkeling

8.1 DEMOGRAFISCHE VERANDERINGEN

Schouwen-Duiveland is één van de elf anticipeerregio's in Nederland. Dit zijn regio's waarvan naar verwachting de totale bevolkings- en huishoudensomvang in een periode van tien jaar gaat afnemen. Sinds het duiden van krimp- en anticipeerregio's veranderde de ontwikkeling van de bevolkingsgroei in nationaal opzicht. Het aantal inwoners in Nederland groeit sneller dan verwacht. Dat is overigens niet toe te schrijven aan een geboorteoverschot maar aan immigratie. Toch is er in perifere gedeelten van Nederland sprake van krimp maar dit komt wel steeds beperkter voor. Het belangrijkste argument voor de duiding van krimpregio is de verwachte verandering van de samenstelling van de bevolking en huishoudens. Met name de voorziene vergrijzing en ontgroening. De bevolking bestaat hierdoor uit relatief steeds meer ouderen, minder jongeren en met name oudere één- en tweepersoonshuishoudens. Dat levert specifieke vraagstukken op. Bijvoorbeeld op de domeinen van wonen, voorzieningen, zorg, mobiliteit en onderwijs. Het nationaal gevoerde beleid betreffende langer zelfstandig thuis wonen heeft hier een belangrijke invloed op.

In november 2021 heeft de Provinciale Commissie Wonen (PCW) een onderzoek opgeleverd naar de invloed van corona op verhuismotieven. Aanleiding hiervoor zijn de afwijkende en gestegen migratiecijfers over 2020. Met als doel: een verkenning naar de impact van de demografische en sociaaleconomische gevolgen (waaronder thuiswerken en verhuismotieven) door corona op de woningbehoefte van Zeeland voor de komende vijf tot tien jaar. De uitkomsten zijn dat er geen grote bevolkingsgroei voor Zeeland wordt verwacht maar dat er wel nadrukkelijk behoefte is aan meer flexibiliteit en vooral meer doorstroming op de woningmarkt. Dit moet nadrukkelijker in de bouwopgaves verwerkt worden.

8.2 WERKELIJKE CIJFERS VERSUS PROGNOSES

In paragrafen Demografische ontwikkeling van voorgaande programmarekeningen bliken we terug over een wat langere termijn en keken vervolgens op basis van de prognoses vooruit. Corona heeft in 2020 in vrijwel alle domeinen van de samenleving enorme en niet te voorziene gevolgen gehad. Gevolgen, die geleid tot alle discussies die nu plaatsvinden, ook gevolgen zullen hebben voor de post corona periode, hoe die er ook uit gaat zien. Een eerste conclusie, die algemeen postvat, is in ieder geval dat we als samenleving anders naar afstanden zijn gaan kijken vanwege het digitale werken en de afstand woon-werkverkeer minder relevant wordt voor de keuze van de woonplaats. Rust en ruimte lijken (opnieuw) gewaardeerd te worden. Tegelijkertijd zien we de wat grotere toename van nieuw vestigers in 2020 niet voortgezet in 2021. Huisvestingsopgaven vanwege immigratie zullen de komende jaren waarschijnlijk veranderen maar hoe is nog onduidelijk. We volstaan op dit moment daarom om op hoofdlijnen terug te kijken naar de afgelopen jaren en meer specifiek naar de bijzondere ontwikkeling op het gebied van demografie in het afgelopen jaar.

Inmiddels is te stellen dat de laatste jaren de bevolkingsomvang van onze gemeente licht groeit in plaats van krimpt. Dat vindt, behoudens een wat hogere piek in 2020, in een vrij gelijkmatig patroon plaats. Daarmee loopt onze gemeente in de pas met de bevolkingsontwikkeling van de overige Zeeuwse plattelandsgemeenten, met uitzondering van de gemeente Tholen. De Zeeuwse steden, met uitzondering van Terneuzen, groeien met hogere vestigeraantallen.

In 2020 bedroeg de totale Zeeuwse bevolkingsgroei 1.891 inwoners. Deze groei is toe te schrijven aan nieuw vestigers want de natuurlijke aanwas van de Zeeuwse bevolking is in 2020 afgenomen (-2,5% in 2019 en -3,8% in 2020). In 2021 bedraagt de Zeeuwse bevolkingsgroei 1.400 inwoners. Ook deze groei wordt veroorzaakt door nieuw vestigers. Deze toename past in een trend die al een paar jaar is te zien en is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de immigratieopgave. Deze cijfers passen ook in het onderzoek dat PCW heeft uitgebracht in november 2021.

Onze gemeente groeide in 2020 met 224 inwoners vanwege een vestigingsoverschot. In 2021 kennen we een sterfteoverschot van 176 inwoners en een vestigingsoverschot van 263 inwoners. Per saldo nam de bevolking in 2021 dus toe met 87 personen (bron: WWL/Burgerzaken).

Als we inzoomen op de bevolkingsontwikkeling dan valt het aantal van 1.192 nieuw vestigers op. Dat waren er in 2020 1.422 en in 2019 1.170. Dit zijn personen die zich, behoudens statushouders, in onze gemeente vestigen op grond van eigen gemaakte overwegingen. De groep nieuw vestigers bestaat uit zowel jonge gezinnen als vitale 50- en 60-plussers die zich bewust vestigen in onze gemeente vanwege de rust en de omgevingskwaliteiten. Vaak speelt een band met Zeeland ook een rol (familie- en vriendenkring, vakantie). Een deel van deze vestigers heeft geen woningvraag, omdat sprake is van voegen bij een bestaand huishouden of permanent gaan wonen in een tweede woning. In de Woningmarkt Analyse (WMA) die in 2021 geactualiseerd door de gemeenteraad is vastgesteld wordt aan dit aspect aandacht besteed.

8.3 WAT HEBBEN WE HIERVOOR GEDAAN

In 2020 heeft het college in het kader van de landelijke evaluatie van het programma Bevolkingsdaling input geleverd voor de rapportage en de eindrapportage becommentarieerd. Op rijksniveau zijn in 2021 voorstellen uitgewerkt om het programma te verlengen voor de landelijke en meer perifere gebieden van Nederland. Via lobby heeft het college daar relevante punten voor onze gemeente, vergelijkbare Zeeuwse gemeenten en P10-gemeenten ingebracht. Dit heeft er toe geleid dat er in samenwerking met het kerndepartement prominente vraagstukken zijn geadresseerd voor het ontwerp-Regeerakkoord, zoals (digitale) bereikbaarheid, voorzieningenniveau, aanpak bestaande woningvoorraad, bereikbaarheid van onderwijs en zorg en (sociale) mobiliteit. Een belangrijk kader hierbij is de Agenda Vitaal Platteland van de P10 en de lobby en beleidsbeïnvloeding via het netwerk van P10. Als instrument om dit verder uit te werken wordt Villagedeal genoemd naar analogie van de eerder geïntroduceerde Citydeal. In 2021 is door de betrokken beleidsdepartementen een start gemaakt om dit verder in overleg met relevante gemeenten verder uit te werken. Onze gemeente zit, mede namens P10, aan tafel.

We hebben ons in 2021 ingezet op de voortzetting van het beleid op het gebied van digitale en fysieke bereikbaarheid, toegang tot voorzieningen, arbeidsmarkt, leefbare en onderscheidende kernen met elk hun eigen bijzondere leefmilieu. Daarbij hebben we ons vooral moeten concentreren op crisisbeheersing, bijsturen en mogelijkheden bieden voor het deelnemen aan faciliteiten die vanwege het voorduren van de pandemie en de geldende beperkende maatregelen niet meer op de normale manier konden plaatsvinden.

Het proces van onderzoek en opstellen van het advies van de PCW is door het college gevolgd om daar waar nodig aanvullende relevante informatie te verstrekken. Het advies moet leiden tot besluitvorming die tot meer flexibiliteit leidt op het gebied van woningmarktbeleid met handvatten om de stagnaties waar momenteel sprake van is te verminderen en waar mogelijk voortvarend op te lossen. Deze handvatten zijn al voor een deel opgenomen in de in juli 2021 vastgestelde Zeeuwse Woonagenda. Deze Zeeuwse Woonagenda is bekrachtigd door provincie Zeeland en de Zeeuwse gemeenten.

Tegelijkertijd leiden de stagnaties op de woningmarkt tot stijgende huizenprijzen, ook in de meer rurale gebieden waaronder Schouwen-Duiveland. De nieuw vestigers in 2021 komen overwegend vanuit de provincies Noord-Brabant en Zuid-Holland. Ondanks dat het prijsniveau nog steeds lager is in Zeeland zijn de huizenprijzen in het afgelopen jaar in Zeeland met 7,2 % gestegen. Dat is fors. Vanaf het tweede kwartaal van 2021 zijn niet alleen stagnaties op de woningmarkt hier debet aan maar ook de toename van prijzen voor bouwmaterialen en de beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel.

Paragraaf 9 Sociaal Domein

9.1 INLEIDING

In de paragraaf sociaal domein beschrijven we in onderlinge samenhang de belangrijkste ontwikkelingen in het brede sociaal domein en geven een totaalbeeld van de uitgaven. De transformatie die we willen realiseren is omvangrijk en vraagt om een lange adem om de gewenste effecten te bereiken. Ook is de opgave complex, omdat we alleen in samenwerking met veel en verschillende partijen de doelstellingen kunnen bereiken. Dit alles gaat gepaard met teruglopende financiën en een groeiende doelgroep kwetsbare inwoners, vooral onder ouderen. Ons doel blijft: de inwoners krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben, er is veel aandacht voor preventie en vroegsignalering en de financiën zijn beheersbaar. Om dit te bereiken moeten we als gemeente (meer) regie kunnen voeren op het totale proces van zorg en ondersteuning: adequate financiering, vastleggen van de rol en verantwoordelijkheid van alle partijen en samenwerking tussen alle partijen in de keten beter vormgeven: onderwijs, huisartsen, zorgverzekeraars, zorgaanbieders en werkgevers (zie ook visierapport gemeenten 2024, VNG).

In de sub-programma's 1.4, 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4 van deze begroting vindt u een gedetailleerde uitwerking van de geplande activiteiten en uitgaven.

De definitie van het sociaal domein die wij hanteren is breder dan de drie decentralisaties per 2015. Naast de taken voor maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en participatie verstaan wij onder het sociaal domein ook de taken op het gebied van volksgezondheid, onderwijs, minimabeleid, schuldhulpverlening, inburgering en welzijn en preventie.

9.2 WAAR STAAN WE MET DE TRANSFORMATIE IN HET SOCIAAL DOMEIN?

In de periode 2015 – 2020 zijn we aan de slag gegaan met:

- Het neerzetten van de kaders – het integraal dienstverleningsmodel en de 5 maatschappelijke resultaten;
- De basis op orde brengen: processen, procedures, organisatie en mensen;
- Op beleids- en uitvoeringsniveau het vormgeven van de lokale structuur van zorg en ondersteuning met onze partners op provinciaal, regionaal en lokaal niveau;
- Het realiseren van een integraal loket Samenleving en Zorg;
- Het werken aan goede informatievoorziening, met aandacht voor privacy.

Brede evaluatie sociaal domein

Aan het eind van de eerste fase, 2015-2019 van het programma sociaal domein, hebben we een brede evaluatie van het sociaal domein uitgevoerd. De evaluatie heeft opgeleverd dat het in Schouwen-Duiveland is gelukt om de continuïteit van de dienstverlening aan de inwoners te waarborgen na de invoering van de decentralisaties. Inwoners weten in het algemeen de weg te vinden naar advies of hulp en zijn tevreden over de hulp die zij krijgen en over de bejegening. Voor de komende jaren liggen er echter ook nog de nodige uitdagingen:

- Verbeteren van de gemeentelijke informatievoorziening voor mensen met minder taalbeheersing en/of minder digitale vaardigheden;
- Bereiken van inwoners die advies of hulp nodig hebben, maar de weg niet kunnen of willen vinden;
- Inzetten op meer samenspel tussen informele en formele voorzieningen. Meer gebruik maken van beschikbare voorliggende voorzieningen in de eigen leefomgeving van de inwoner;
- Beter benutten van de informatie die bij aanbieders beschikbaar is;

- De toegang voor inwoners zo organiseren dat meer inwoners vroegtijdig en met lichte ondersteuning geholpen kunnen worden, waardoor zij zo snel mogelijk weer in staat zijn de eigen regie weer op te pakken;
- Bij begeleiding of hulp nog beter aansluiten op de vraag van inwoners en bij betrokkenheid van meerdere hulpverleners duidelijk hebben wie het voortouw heeft;
- Bereikbaar houden van voorzieningen voor het vergroten van de zelfredzaamheid, terugdringen van eenzaamheid en participatie van de inwoners in de samenleving. De toegang tot voorzieningen voor ouderen hangt in belangrijke mate af van de fysieke bereikbaarheid van die voorzieningen;
- Passende huisvesting is nodig voor verschillende leeftijdsgroepen;
- Terugdringen van de forse overschrijding op het jeugdbudget en maatschappelijke ondersteuning.

De uitkomsten van deze evaluatie gebruiken we voor de verdere transformatie van het sociaal domein.

9.3 LANDELIJK EN LOKAAL BEELD DECENTRALISATIES

Wmo

We zagen in 2021 het beroep op de Wmo-voorzieningen toenemen. Een belangrijke oorzaak hiervoor ligt in demografische ontwikkelingen: we worden ouder en hebben meer zorg nodig. De extramuralisering speelt hierbij ook een rol: mensen wonen langer zelfstandig en worden indien nodig ambulante ondersteuning, waardoor het beroep op de voorzieningen vanuit de gemeente toeneemt. Ook de impact van het abonnementstarief speelde in 2021 een rol, met name op de toename van de uitgaven voor de maatwerkvoorziening hulp bij het huishouden. De kosten voor begeleiding namen niet toe. Mogelijk waren hier de eerste effecten merkbaar van de inspanningen van de gemeenten om grip op de kosten te krijgen met het plan Aanpak Wmo tekorten. Deze inspanningen bestonden uit een startbijeenkomst voor zorgaanbieders in onze gemeenten en de gerichte gesprekken met zorgaanbieders over onze werkwijze van doelgericht beschikken, waarbij het doel van de begeleiding voor de cliënt concreet wordt vastgelegd en wordt geëvalueerd.

In 2021 heeft de cliëntondersteuning verder vorm gekregen. Cliëntondersteuning kan inwoners helpen om hun vraag te verduidelijken en mogelijk oplossingen in eigen kring te vinden. Naast de bestaande organisaties voor cliëntondersteuning zijn vrijwilligers getraind tot Meedenker. We zijn gestart met de pilot Meedenkers. De pilot laat al positieve ontwikkelingen zien waarbij vragen van inwoners eerder worden ondersteund en de inzet van maatwerkvoorzieningen wordt voorkomen.

Voor het ondersteunen van kwetsbare inwoners, met name met psycho-sociale problematiek, heeft Stichting HerstelTalent in samenwerking met onze gemeente een subsidie ontvangen voor het ontwikkelen van een Zelfregiecentrum. De oriëntatie voor drie locaties om een laagdrempelige inloop te organiseren is gestart.

In februari 2021 stelde uw raad de Beleidsvisie zorglandschap en de Beslisboom zorglandschap vast. Aan de hand hiervan zijn enkele nieuwe zorginitiatieven, initiatieven tot verplaatsing en uitbreiding beoordeeld.

Met een drietal huisartsenpraktijken is in 2021 een pilot gestart voor sociaal medisch overleg. Het doel daarbij is om een werkbaar overlegvorm op te zetten tussen sociaal domein en de huisartsenpraktijk waarbij ouderen adequaat en passend geholpen worden met hun wens om zo lang mogelijk thuis te wonen. Veel vragen die leven bij (kwetsbare) ouderen die bij de huisartsenpraktijk raken gemeentelijke taken binnen het sociaal domein. Door elkaar goed te kennen is de verwachting dat de zorgketen beter op elkaar wordt afgestemd. In de pilot vindt samenwerking plaats tussen huisartsen, wijkverpleegkundigen en Wmo-consulenten.

Jeugd

De behoefte aan specialistische jeugdhulp blijft bij onze jeugdigen onveranderd hoog. Uit de voorlopige cijfers van de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland zien we vooral een toename bij jeugdhulp uitgevoerd door de GGZ (geestelijke gezondheid zorg) en een stijging bij het product "verblijf zonder behandeling". Dit product wordt uitgevoerd door zorgboerderijen en gezinshuizen. Daarnaast zien we een stijging van het product (LTA) Landelijk transitie arrangementen, aangeboden door de Viersprong. De stijging GGZ hulp laat zich verklaren door een aantal oorzaken. Enerzijds zien we dat de behandelduur binnen de GGZ is toegenomen. Dit kan het gevolg zijn van de gewijzigde manier van toekennen van deze vorm van jeugdhulp. Deze verloopt vanaf 2019 specifiek. Dat wil zeggen dat er geen behandelduur en tijd bij aanvang wordt afgesproken. Specifiek toewijzen moest een antwoord geven op de toegenomen administratieve last. Anderzijds verwachten we dat corona er mede voor heeft gezorgd dat de vraag is toegenomen.

De toenemende vraag naar gezinshuizen laat zich verklaren door een ontwikkeling die in 2020 is ingezet en zich in 2021 heeft doorgezet. Onderzoek naar de ontwikkelingen van gezinshuizen in onze provincie heeft onder andere aangetoond dat een aantal pleeggezinnen hun aanbod hebben omgezet van pleegzorg naar gezinshuis.

In 2021 werkten we aan het naar voren halen van kennis en expertise. Dit hebben we gedaan in het project Vaart in Veiligheid waarbij de betrokken organisaties Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, de gecertificeerde instellingen en het voorliggend veld in één team samenwerken.

Tot slot is samen met jeugdzorgaanbieder Juvent en de kinderopvangorganisatie Kibeo gewerkt aan het ontwikkelen van een inclusief aanbod. Hierbij wordt naschoolse dagbehandeling in een reguliere buitenschoolse opvang aangeboden.

Participatiewet

In 2021 hebben we te maken gehad met de gevolgen van de coronacrisis. In 2020 werd nog gedacht dat de economie meerdere jaren te lijden zou hebben onder de gevolgen van corona met als gevolg veel instroom in de uitkeringen. In werkelijkheid trok de economie aan zodra de maatregelen versoepeld werden en stroomden er vanaf het voorjaar 2021 weer veel mensen uit de uitkering. Gedurende het jaar bleef dit een stijgende lijn met als gevolg een dalende lijn van het aantal mensen dat een uitkering ontvangt.

Aan het eind van 2021 is het aantal mensen dat een bijstandsuitkering heeft zelfs iets lager dan het aantal mensen met een uitkering eind 2019, vlak voor de uitbraak van de pandemie. De personen die in 2021 niet aan het werk konden gaan en blijvend gebruik maken van de uitkering zijn personen die vaak al langdurig (meerdere jaren) een uitkering ontvangen. Deze personen zijn, als ze hiertoe al in staat zijn, aangewezen op ontwikkeltrajecten, werkervaringsplaatsen, beschut werkplaatsen en loonkostensubsidies. Deze trajecten zijn voorhanden binnen de Zuidhoek in de vorm van Startbloq en Participatielab en elders in de vorm van de Ruilwinkel en vele maatwerktrajecten bij reguliere werkgevers.

In 2021 zijn nieuwe trajecten specifiek voor de doelgroep statushouders- en anderstaligen ontwikkeld en ingezet. Dit als voorbereiding op de nieuwe wet Inburgering.

Daarnaast zijn er ook inwoners die (langdurig) gebruik maken bijstandsuitkeringen waarbij bovenstaande instrumenten (nog) niet kansrijk zijn. Voor hen zijn trajecten gericht op het versterken van sociale zelfredzaamheid van belang, denk hierbij aan vrijwilligerswerk, dagbesteding en empowermentcursussen. Hierbij is in 2021 de samenwerking met de domeinen jeugd en Wmo opgezocht en versterkt.

9.4 WAAR GAAN WE NAAR TOE MET DE TRANSFORMATIE IN HET SOCIAAL DOMEIN?

In deze jaarrekening kunt u op veel verschillende onderwerpen lezen hoe we verder werken aan de gestelde transformatiedoelen. De hoofdlijnen van het programma sociaal domein zijn:

1. Een (nog) betere kwaliteit van zorg en ondersteuning

- a. Doorontwikkeling lokale toegang met partners
- b. Gericht op meer betrokkenheid en zelfredzaamheid van inwoners

2. Integraal samenwerken

- a. Werken vanuit een nieuwe beleidsagenda, opgesteld met en door partners en gericht op het versterken van samenwerking in de keten
- b. Versterken van de samenwerking tussen beleid en uitvoering
- c. De klantvraag staat centraal, niet het wettelijke regime van waaruit de vraag gesteld wordt

3. Grip op financiën

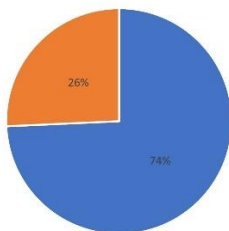
Naast de inhoudelijke agenda ligt de focus op het beheersen van de oplopende kosten binnen het sociaal domein. Door integraal (vanuit de gezamenlijke transformatieopgave) te kijken naar kwaliteit van ondersteuning en kostenefficiëntie, zetten we de beschikbare middelen zo effectief mogelijk in. De middellange termijn acties in het actieplan Jeugd zijn opgestart door voorliggende activiteiten te versterken, bijvoorbeeld door het plan BSO+, jongerenwerk uit te breiden en onderzoek naar integrale hulpverlening 16-27 jarigen. Het onderzoek naar de kostenontwikkelingen Wmo voeren we uit binnen de Oosterschelderegio. We voeren het actieplan 'Grip op de kosten Wmo' uit, waarmee we de groei proberen te beteugelen om zo de kosten terug te dringen. In 2021 zijn we lokaal in gesprek gegaan met de zorgaanbieders om op basis van feiten te bespreken wat beter kan. Ook zijn verschillende plannen om het voorliggend veld te versterken uitgevoerd, zoals het zelfregiecentrum en de scholing en inzet van vrijwillige meedenkers die de onafhankelijk cliëntondersteuners bijstaan. De financiële ontwikkelingen binnen de Participatiewet zijn ondanks de coronacrisis, gunstig uitgekapt.

4. Monitoren en analyseren

In 2021 hebben we nieuwe stappen gezet in het monitoren en analyseren om zo beter te kunnen sturen. We doen dit in nauw overleg met de uitvoeringsorganisaties SWVO en Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland. Het prognosemodel voor jeugdhulp is ingebouwd in de jeugdmonitor voor de dertien gemeenten. Tot slot is inzichtelijk gemaakt op welke wijze de datakwaliteit nog verder moet worden verbeterd.

9.5 SAMENVATTING FINANCIËN VAN HET SOCIAAL DOMEIN

Aandeel sociaal domein in totale begroting

Verdeling financiën binnen het 'brede sociaal domein'

TOTALE WERKELIJKE LASTEN	49.888.802
TOTAAL WERKELIJKE BATEN	-14.079.063
SALDO WERKELIJK 2021	35.808.798

9.6 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Wet verplichte GGZ

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) is per 1 januari 2020 in werking getreden. De wet beschermt de rechten van psychiatrische patiënten die te maken hebben met verplichte zorg. De wet maakt het mogelijk om ook buiten het psychiatrisch ziekenhuis verplichte zorg te geven (ambulantisering) en biedt meer instrumenten voor zorg op maat: verplichte zorg zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk. Vanaf 2020 is structureel € 20 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds.

Sinds 2020 vindt monitoring plaats. Dit geeft inzicht in het aantal cliënten voor wie een zorgmachtiging aangevraagd wordt. Monitoring geeft eveneens zicht op de benodigde formatie en kosten die gepaard gaan met de implementatie van deze taak. De kosten worden in de jaarlijkse verantwoording uitgesplitst in vaste kosten en incidentele kosten, en waar nodig positief of negatief bijgesteld na akkoord door ons college of indien nodig uw gemeenteraad. In 2021 is de rapportage Wvvgz met cijfers van geheel 2020 en het eerste halfjaar van 2021 met uw raad gedeeld.

Beschermd Wonen

In 2021 is een landelijk een uitname gedaan van € 495 miljoen uit de centrumgemeentemiddelen Beschermd Wonen, wegens de openstelling van de Wet langdurige zorg voor mensen met een psychische stoornis.

Volgens de laatste afspraken zou vanaf 2022 Beschermd wonen worden gedecentraliseerd van de centrumgemeenten naar de individuele gemeenten, met een ingroepad van 10 jaar. Op 7 december 2020 hebben het Ministerie van VWS en Binnenlandse zaken besloten de decentralisatie van de middelen Beschermd Wonen met een jaar uit te stellen. Het financieel verdeelmodel is vertraagd en de invoering is nu vooralsnog vastgesteld op 1 januari 2023. Tot die tijd blijft de huidige situatie, waarbij centrumgemeente Vlissingen verantwoordelijk is voor het budget Beschermd Wonen, bestaan. Ook de voorgenomen invoering van het woonplaatsbeginsel (daarbij blijft de gemeente van herkomst financieel verantwoordelijk als een inwoner in een andere gemeente beschermd gaat wonen) zal tot die datum worden uitgesteld.

In 2021 is door het Rijk een voorlopig objectief verdeelmodel gepubliceerd. Daarin zou onze regio er financieel nagenoeg hetzelfde voor blijven staan, waarbij het budget dekkend is voor de kosten die we maken. Het is nog niet zeker dat de voorlopige uitkomsten uiteindelijk ook de werkelijke verdeling wordt, maar het is voor nu een goede uitgangspositie. Vooralsnog voorzien we in Zeeland geen financiële problemen. Ondanks het uitblijven van deze financiële duidelijkheid gaan alle dertien Zeeuwse

gemeenten door met de inhoudelijke voorbereidingen van de doordecentralisatie zoals de ambulantiseringsopgave. Met de ambulantiseringsopgave wordt bedoeld dat meer mensen blijven wonen in de wijk met passende ondersteuning in plaats van in een instelling. Ook is er in 2021 in Zeeuws verband een Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang opgesteld, waarin de regionale samenwerkingsafspraken en financiële kaders zijn opgenomen voor de periode 2022-2025. Dit plan gaat in op de volgende onderwerpen:

1. Preventie en vroegsignalering
2. Toegang
3. Wonen
4. Voorzieningen en ondersteuningsbehoefte
5. Inkoop, contractbeheer, toezicht en kwaliteit
6. Bekostiging en partnerschap
7. Governance
8. Monitoring en evaluatie

In Q4 van 2021 is besloten om per 1 januari 2022 een herinrichting van de Toegang Beschermd Wonen te realiseren. Vanaf 2022 vindt de toegang tot Beschermd Wonen lokaal plaats. Dit houdt in dat inwoners zich bij hun eigen gemeente kunnen melden voor een aanmelding Beschermd Wonen. Tot 31 december 2021 moesten inwoners zich melden bij het CZW-bureau die door centrumgemeente Vlissingen gemandateerd was voor het in behandeling nemen van aanmeldingen en afgeven van beschikkingen Beschermd Wonen. Door de toegang lokaal te organiseren beogen we nog beter aan te kunnen sluiten op de lokale zorginfrastructuur en de zorg tijdiger te kunnen op- en afschalen.

Nieuwe Wet inburgering

In de loop van 2021 is de invoering van de Wet inburgering nog verder uitgesteld tot 1 januari 2022. Daarnaast is deze wet, met raakvlakken met alle aspecten van het Sociaal Domein, ook nadrukkelijker verbonden aan het proces van flexibilisering van de asielketen. Met deze beweging is tevens de urgentie tot afstemming op lokaal en regionaal niveau verder toegenomen. Vanuit dit oogpunt is gedurende 2021 een netwerkorganisatie ontwikkeld waarin diverse organisaties, onder coördinatie van de gemeente, hun rol vervullen in de uitvoering van de verschillende onderdelen van de wet. Ten aanzien van de regionale afstemming zijn tevens op het niveau van de Oosterschelderegio een aantal zaken gezamenlijk ontwikkeld, zoals de inkoop van de inburgeringstrajecten, de beleidsregels voor de Wet inburgering en afstemming tussen asielopvang en huisvesting van statushouders.

Eind 2021 heeft uw raad de kadernota Wet inburgering vastgesteld. De Kadernota Wet inburgering biedt een overzicht van de regionale afspraken rond de invoering van de nieuwe wet en geeft een eerste aanzet tot een vertaalslag hiervan naar het lokale niveau. De Kadernota vormt hiermee de basis voor een verdere uitwerking naar het operationele niveau. Deze uitwerking wordt vormgegeven via overeenkomsten tussen de verschillende uitvoerende partijen en de gemeente, waarbij de onderlinge verantwoordelijkheden en de te bereiken doelen op de verschillende onderdelen van het inburgeringsproces worden vastgelegd.

Daarnaast zijn in de loop van 2021 diverse trajecten uitgevoerd om de statushouders, vallend onder de Wet inburgering 2013 en met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, beter te laten participeren en toe te leiden naar werk. Dergelijke trajecten worden voor de jaren 2022 en 2023 verder gecontinueerd.

Kwetsbaarheid zorginstellingen in Zeeland en krapte arbeidsmarkt

De afgelopen jaren hebben diverse grote Zeeuwse zorginstellingen moeilijkheden gekend in hun voortbestaan. Het zijn organisaties die voor het zorgaanbod in Zeeland 'too big to fail' zijn en waar we als gemeenten de verantwoordelijkheid voor voelen en nemen om het voortbestaan veilig te stellen. De decentralisaties met nieuwe contractafspraken, de gevraagde transformatie, het verloop van personeel en

de moeilijkheid om aan nieuw personeel te komen zorgen voor een grote opgave voor een aantal grote zorgorganisaties om een kwalitatief goed en qua omvang voldoende zorgaanbod aan te blijven bieden.

De krappe arbeidsmarkt in de zorgsector werkt door in heel Zeeland. Het is lastig om deskundig personeel naar Zeeland te halen en jongeren te binden. In de zorg ontstaan hierdoor personeelstekorten en wachtlijsten, maar ook de opvolging van huisartsen is een groot vraagstuk. Om de zorg in Zeeland toegankelijk te houden en daarmee de leefbaarheid voor de Zeeuwen te borgen, heeft een groot aantal partijen de krachten gebundeld in de Zeeuwse Zorg Coalitie. Het samenwerkingsverband wil een oplossing vinden voor de gevolgen van de vergrijzing en ontgroening, met problemen als personeelstekorten, een toename van het aantal kwetsbare ouderen en lange aanrijtijden voor acute zorg. Inmiddels zijn ook Provincie en gemeenten aangesloten bij de initiatiefnemers. In 2021 is toegewerkt naar de ondertekening van een pact door de Zeeuwse Zorg coalitie. Daarin ligt het accent vooral op preventie: het voorkomen van hulp. Daarnaast is er aandacht voor een aantrekkelijk werkklimaat. Inzet van technologie en innovatie moet zorgpersoneel ontlasten.

Mede door de krapte op de arbeidsmarkt zien we ook een positieve ontwikkeling: toename inzet loonkostensubsidies Wet Banenafpraak. In 2021 heeft de gemeente Schouwen-Duiveland een flinke toename van personen die door middel van een loonkostensubsidie in het kader van de Wet banenafpraak aan de slag zijn gegaan. Er zijn steeds meer bedrijven die hier medewerking aan verlenen. Dit wordt mede veroorzaakt door de zeer grote spanning op de arbeidsmarkt. Bedrijven staan open voor deze regeling wanneer zij moeite hebben om aan personeel te komen. De toename aan loonkostensubsidies zorgt voor een positief effect op het aantal uitkeringen, dit neemt hierdoor af. Dit zorgt voor een besparing op de uitkeringslast. Op deze manier zien we dat werken en de inzet van deze instrumenten echt loont. De kosten wegen op tegen de baten.

Toezicht Wmo

Vanaf de inwerkingtreding van de Wmo 2015 is er in toenemende mate landelijk aandacht voor het voorkomen van fraude bij zorginstellingen en de noodzaak van adequaat toezicht op zorg die door de gemeente in het kader van de Wmo wordt verstrekt. Landelijk wordt de wet 'Bevorderen samenwerking en rechtmatige zorg' voorbereid. Hiermee wordt ingezet op een verbetering van de samenwerking tussen verschillende instanties bij het aanpakken van zorgfraude. Het wetsvoorstel regelt dat gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren gegevens over fraudeurs in een Waarschuwingsregister kunnen registreren op één centrale plek. In 2021 is een overzicht opgesteld van de vormen van toezicht bij de zorg die vanuit de Wmo respectievelijk de Wlz wordt verstrekt. Voor inwoners en zorgaanbieders is de informatie opgenomen op de gemeentelijke website.

Corona

Corona heeft ook in 2021 een flinke wissel getrokken op onze samenleving en zal ook de komende maanden en mogelijk jaren nog de nodige inventiviteit en flexibiliteit vragen hoe om te gaan met vraagstukken die door corona worden veroorzaakt. Maar het brengt ook kansen. De verwachting is dat in de komende jaren digitalisering van zorg, beeldbellen en technologische oplossingen in de zorg een enorme impuls krijgen. Voor het sociaal domein kan het een impuls geven aan het verhogen van de efficiëntie in de zorg, met behoudt van kwaliteit. We leren van en stimuleren deze ontwikkeling binnen het e-Health programma, waarvoor door het SWVO subsidie is ontvangen vanuit de Europese commissie.

In 2021 is door uw raad corona-compensatiegeld vrijgemaakt voor de jaren 2021 en 2022 ter ondersteuning en stimulering van onze inwoners en verenigingen. Deze middelen zijn in 2021 op verschillende manieren besteed:

In 2021 heeft Emergis Preventie/1NUL1 extra uren ingezet op alcohol- en drugspreventie. Er is onder andere meer inzet gepleegd op voorlichting op straat aan jongeren. Daarnaast zijn meer uren ingezet op individuele casuïstiek, waarbij ook ouders zijn betrokken. Ook zijn er, toen de scholen weer open gingen, meer gesprekken gedraaid.

Het lokale uitvoeringsprogramma gezondheid Schouwen-Duiveland Vitaal heeft extra uren voor buurtsportcoaches (via SMWO) ingezet voor het tot stand brengen van beweegtuinen, als onderdeel van het project Vitale Kernen.

Sportverenigingen hebben de mogelijkheid gekregen om sportclinics aan te bieden. Hier is door een aantal verenigingen gebruik van gemaakt.

Ontwikkelingen TOZO, TONK en BBZ

Voor veel bedrijven, ondernemers en werkenden is het de afgelopen periode een enorme uitdaging geweest en heeft deze twee jaar veel gevraagd. Het generieke steunpakket heeft in deze periode de klap voor bedrijven, ondernemers en werkenden voor een groot gedeelte opgevangen. Wij hebben ingezet op een snelle uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) en de Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK). Deze laatste maatregel hebben wij verlengd vanuit de Bijzondere Bijstand. Met in gang van 1 oktober geven wij uitvoering aan het vereenvoudigde Besluit Bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz). Ter verbetering van de directe en duurzame inzetbaarheid van werkzoekenden en werkenden op de arbeidsmarkt is zowel door de gemeente zelf, als regionaal samengewerkt. Dit laatste in het regionale mobiliteitsteam. De intensieve begeleiding en ondersteuning werd hierbij geholpen door een krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast wordt ingezet op het bieden van snelle ondersteuning aan inwoners die vanwege de coronamaatregelen te maken krijgen met schulden- en armoedeproblematiek.

Uitkeringen

In 2021 hebben we nog altijd te maken gehad met gevolgen van de coronapandemie. Deze situatie heeft een veel minder grote invloed gehad op het aantal uitkeringsgerechtigden dan in 2020. In 2020 en aan het begin van 2021 zagen wij een duidelijke piek aan uitkeringsontvangers. In de loop van 2021 is dit teruggezak naar het niveau van eind 2019, vlak voordat Corona uitbrak.

Corona en de gevolgen voor onze samenleving en onze organisatie in 2021

INLEIDING

Het is nu ruim twee jaar geleden dat we werden geconfronteerd met de COVID-19 pandemie. Een wereldwijde pandemie met een grote impact op de samenleving, zowel mondiaal, nationaal als ook in onze Schouwen-Duivelandse samenleving.

In het voorjaar van 2021 kwamen al de eerste vaccins beschikbaar tegen het virus en is een grootscheepse vaccinatiecampagne opgestart. Toch bleef de druk op de zorg hoog vanwege opkomende mutaties die zeer besmettelijk waren. Naast de effecten op de gezondheidszorg hadden de pandemie en de beperkende maatregelen ook in 2021 een grote impact op allerlei onderdelen van de maatschappij, zoals het verenigingsleven, dorpshuizen, sport, cultuur, horeca, economie, toerisme et cetera.

Evenals in 2020 konden ook in de maanden juni tot en met oktober 2021 steeds meer maatregelen worden afgeschaald en veel sectoren zich een beetje herstellen en wat nieuwe buffers opbouwen voor mogelijke nieuwe tegenslagen. In het najaar van 2021 manifesteerde het virus zich weer nadrukkelijk met nieuwe mutaties. Dit leidde opnieuw tot gevoelige beperkende maatregelen. Dit heeft op vele sectoren in onze maatschappij opnieuw een grote impact gehad.

Een groot verschil met 2020 was de beschikbaarheid van vaccins en een booster. De vaccins met booster bleken goede bescherming te blijven bieden tegen de mutaties van het virus die in het najaar van 2021 dominant werden. De besmettelijkheidsgraad bleef echter hoog waardoor beperkende maatregelen nodig bleven. Hierdoor werd in het najaar van 2021 het geduld van onze lokale samenleving flink op de proef gesteld maar werd ook het laatste stuk reserve bij veel sectoren aangesproken vanwege aanhoudende beperkingen en de tweede lockdown die ook tijdens de belangrijke Kerstperiode gold.

Als gemeente (gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie) zijn we in 2021 maatregelen blijven treffen om te helpen waar we konden. We bleven in gesprek met allerlei sectoren van de samenleving, zoals ondernemers, gezondheidszorg, onderwijs, sport, cultuur en anderen. Hiermee hebben we voeling gehouden met de ervaringen en problemen die men had tijdens de beperkende maatregelen, de zomerperiode en de lockdown tijdens de eindejaarperiode.

We hebben maatregelen en voorzieningen vanuit het jaar 2020 herhaald zoals uitstel van betalingen, regelingen rondom huren, en financiële bijdragen verleend waar dat nodig en mogelijk was. We hebben in 2021 weer meegewerkt aan het verruimen van de terrassen en van de regelgeving voor de horeca. Ook het verlenen van financiële steun aan culturele en maatschappelijke instellingen is doorgetrokken in 2021. Een enquête uit 2020 is in 2021 opnieuw door Ondernemerskring Schouwen-Duiveland uitgezet om de situatie bij de bedrijven uit alle relevante branches goed in beeld te houden. In het kader van de Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen wordt een twintigtal ondernemers geholpen met financiële ondersteuning maar ook coaching betreffende de voortzetting van hun bedrijf.

Daarnaast heeft de gemeenteraad besloten tot het instellen van een coronafonds en is voor de uitwerking en uitvoering een plan van aanpak in concept opgesteld. Dit richt zich vooral op de fase waarin herstel en groei aan de orde komt op het moment dat de besmettelijkheid en mate van ziek worden van (varianten van) het virus afneemt.

GEVOLGEN VOOR BELEID, PROJECTEN EN ACTIVITEITEN

Ook in 2021 bleek de gemeentelijke organisatie heel flexibel en creatief te zijn in het omgaan met de beperkende maatregelen. Het thuiswerken met de digitale mogelijkheden voor ontmoeten en vergaderen op afstand is voortgezet. Een begeleidingspool heeft geholpen met het uitvoeren van meer creatieve bijeenkomsten met verschillende werkvormen en de ondersteunende programma's. Veel van de

voorgenomen projecten en activiteiten zijn opgepakt. Op afstand werken en op afstand ontmoeten werd steeds gebruikelijker in de manier van werken en vooral samenwerken. Voor medewerkers die dit echt nodig hadden zijn maatregelen getroffen om toch op kantoor te kunnen werken. Daarnaast is aandacht besteed aan het periodiek met inachtneming van de coronamaatregelen fysiek te ontmoeten.

De organisatie heeft de diverse ondersteuningsregelingen die tijdens lockdowns of als gevolg van beperkende maatregelen golden uitgevoerd. Daarnaast is aandacht besteed aan ondernemers die als gevolg van de pandemie in problemen zijn gekomen.

Ook in 2021 was het niet te vermijden dat uitvoering van (onderdelen van) projecten vertraging opliep. In een bijlage bij de programmarapportage 2020 gaven we al een inzicht in de invloed die de crisis heeft gehad op beleid, projecten of activiteiten. Ook in deze jaarrekening geven we een inzicht in de gevolgen die de crisis heeft gehad.

Daar waar de pandemie en de daaruit voortvloeiende maatregelen invloed hadden op de uitvoering in 2021 hebben we dat vermeld bij de betreffende beleidsvoornemens in de verschillende (sub-) programma's. Belangrijke elementen die in opgelopen vertragingen in 2021 een rol zijn gaan spelen betreffen gebrek aan uitvoeringscapaciteit bij opdrachtnemers als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt en de beschikbaarheid van materialen en grondstoffen. Voor een belangrijk deel is dit veroorzaakt door de gebroken ketens in de logistiek of afgeschaalde activiteiten in 2020 toen de pandemie het hevigst woedde.

Tot slot rapporteert het college de gevolgen in een aantal paragrafen waar dat van toepassing is. In de eerste plaats speelt dit vooral binnen het sociaal domein. Om dubbelingen te voorkomen verwijzen we u naar de (sub-)programma's en de betreffende paragrafen in deze jaarrekening.

GEVOLGEN VOOR DE ORGANISATIE

Eén van de maatregelen tijdens de crisis was het verplicht thuiswerken waar dat kan. Sinds half maart 2020 werken veel van onze medewerkers thuis. Zoals hiervoor al aangegeven blijkt dat onze medewerkers heel flexibel en creatief zijn in het continueren van activiteiten.

De standaard in 2021 was thuiswerken en digitaal werken. Vergaderingen en besprekingen vonden digitaal of telefonisch plaats. De organisatie heeft dit goed opgepikt. Voor medewerkers waar de thuiswerksituatie lastig is of die hierbij problemen ondervinden zochten we passende oplossingen. In het belang van ARBO-technische omstandigheden op de thuiswerkplek heeft het college onze medewerkers een eenmalige bijdrage verstrekt voor de aanschaf van ondersteunende hulpmiddelen. Dit is in 2021 verder uitgewerkt naar een regeling voor vergoeding voor thuiswerken en een methode voor hybride werken. In 2021 is een start gemaakt met de herinrichting van werkplekken en vergaderruimtes in het gemeentehuis om dit op een juiste wijze te ondersteunen. Het digitaal werken heeft een enorme vlucht genomen. Het college bekijkt wat dat betekent voor het post-corona tijdperk.

Een positief voortvloeisel uit de noodgedwongen digitalisering is het digitaal houden van besprekingen en workshops met groepen. We hebben hierin grote stappen gezet door middel van het instellen van een begeleidingspool die helpt met de ondersteuning via creatieve werkvormen en de daarbij behorende ondersteunende software. Daarmee behoort onze gemeente tot de kopgroep in gemeenteland. In onze gesprekken met maatschappelijke geledingen, belangengroepen en dergelijke hebben we hiervan goed gebruik gemaakt.

Gemeenteraad en college hebben het digitaal vergaderen ook direct opgepakt en dat loopt goed. De indruk bestaat ook dat de digitale raadsvergaderingen goed bekeken worden.

Opleidingen zijn in 2021 vaak in digitale vorm gehouden. Klassikale of fysieke opleidingen zijn vrijwel niet

gehouden. Het is belangrijk dat onze medewerkers hun kennis op peil houden en zich verder ontwikkelen. Het college bewaakt dat de gewijzigde opleidingssituatie hierin geen belemmering vormt.

FINANCIËLE GEVOLGEN

De coronacrisis heeft ook consequenties op de jaarcijfers van de gemeente. Op veel onderdelen ontstonden extra lasten, op andere juist weer minder lasten. Op verschillende onderdelen zijn minder baten gerealiseerd dan geraamd. Op een aantal van deze onderdelen zijn, evenals in 2020, compensaties toegezegd en ontvangen van het Rijk. In een separate bijlage bij de jaarstukken zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis inzichtelijk gemaakt.

Jaarrekening

Balans per 31-12-2021

Bedragen x € 1.000

Activa	31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	76
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	369	388
Totaal immateriële vaste activa	369	464
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met economisch nut	94.358	81.449
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.628	16.665
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	16.962	12.638
Totaal materiële vaste activa	127.948	110.752
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	411	372
Overige langlopende leningen	4.832	4.723
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	275	327
Totaal financiële vaste activa	5.518	5.421
Totaal vaste activa	133.835	116.637
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>		
Grond- en hulpstoffen	20	21
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	4.065	4.419
Gereed product en handelsgoederen	1.236	1.242
Totaal voorraden	5.321	5.683
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	7.201	6.545
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	20.850	7.000
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	83	11
Overige vorderingen	5.004	3.260
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	33.138	16.816
<i>Liquide middelen</i>		
Kas- en banksaldi	2.829	3.272
Totaal liquide middelen	2.829	3.272
<i>Overlopende activa</i>		
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
* Nog te ontvangen bedragen van Europese overheidslichamen	180	272
* Nog te ontvangen bedragen van het Rijk	46	0
* Nog te ontvangen bedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	15	283
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	11.006	9.771
Totaal overlopende activa	11.247	10.326
Totaal vlottende activa	52.535	36.097
Totaal generaal	186.370	152.734
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	0	340

Bedragen x € 1.000

Passiva	31-12-2021	31-12-2020
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	25.099	19.458
Bestemmingsreserves	16.357	18.486
Gerealiseerd resultaat	2.814	3.976
Totaal eigen vermogen	44.270	41.920
<i>Voorzieningen</i>		
Voorzieningen	25.536	19.553
Totaal voorzieningen	25.536	19.553
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	96.092	67.598
Waarborgsommen	960	960
Totaal vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	97.052	68.558
Totaal vaste passiva	166.858	130.031
Vlottende passiva		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Banksaldi	2.258	3.207
Overige schulden	9.084	7.682
Totaal netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	11.342	10.889
<i>Overlopende passiva</i>		
Verplichtingen die in het begotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	3.528	8.806
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
* Ontvangen voorschotbedragen van het Rijk	2.535	1.766
* Ontvangen voorschotbedragen van overige Nederlandse overheidslichamen	1.297	347
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	810	895
Totaal overlopende passiva	8.170	11.814
Totaal vlottende passiva	19.512	22.703
Totaal generaal	186.370	152.734
Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	160.164	77.840

Overzicht van baten en lasten

Voor een toelichting op de verschillen verwijzen we u naar het jaarverslag. De (sub-)programma's sluiten wij af met de beantwoording van de vraag 'Wat heeft het gekost?' en de toelichting op de significante verschillen.

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Lasten				
1.1 Economie sterk water gerelateerd	-553.522	-615.780	-709.765	-93.985
1.2 Innovatieve landbouw en aquacultuur	-46.314	-408.440	-437.495	-29.055
1.3 Florerende kleinsch. bedrijvigheid	-1.114.052	-840.231	-645.740	194.491
1.4 Arbeidsmarkt in balans	-9.712.955	-10.680.818	-10.111.005	569.813
1.5 Vakantie-eiland toonaangev. in water	-14.671	-14.671	-10.623	4.048
2.1 Goed+realistisch voorzieningenniveau	-12.847.703	-13.201.109	-12.834.956	366.153
2.2 Wonen naar wens	-32.026.489	-37.715.534	-37.175.958	539.576
2.3 Leefb. kernen met betrokken inwoners	-1.084.315	-1.880.917	-1.354.996	525.921
2.4 Goed+betaalbaar aanbod zorg-welzijn	-33.276.191	-35.899.125	-34.930.996	968.129
3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland	-3.417.251	-2.971.298	-2.649.730	321.568
3.2 Krachtige toeristische hoofdstruct.	-2.387.779	-2.456.852	-2.295.835	161.017
3.3 Toerisme divers+profiteert van water	-25.500	-7.325	-10.848	-3.523
3.4 Evenementen+activiteiten aan water	-2.502.529	-2.612.683	-2.658.084	-45.401
Bestuur en Burgerzaken	-2.538.906	-2.839.609	-2.779.720	59.889
Algemene dekkingsmiddelen	-2.719.335	-1.358.042	-1.772.310	-414.268
Overhead	-12.247.532	-13.268.874	-12.897.710	371.164
Bedrag voor de heffing vpb	0	0	-90.230	-90.230
Onvoorzien	-150.000	-202.522	0	202.522
Totaal Lasten	-116.665.044	-126.973.830	-123.366.003	3.607.827
Baten				
1.1 Economie sterk water gerelateerd	392.451	394.004	452.558	58.554
1.2 Innovatieve landbouw en aquacultuur	0	358.859	140.680	-218.179
1.3 Florerende kleinsch. bedrijvigheid	1.055.095	1.432.770	2.244.090	811.320
1.4 Arbeidsmarkt in balans	3.512.746	4.117.728	4.220.975	103.247
1.5 Vakantie-eiland toonaangev. in water	14.799	2.799	2.575	-224
2.1 Goed+realistisch voorzieningenniveau	1.006.246	1.323.725	1.144.246	-179.479
2.2 Wonen naar wens	18.167.460	20.328.934	20.410.250	81.316
2.3 Leefb. kernen met betrokken inwoners	59.500	59.500	45.074	-14.426
2.4 Goed+betaalbaar aanbod zorg-welzijn	7.823.327	9.105.732	9.443.641	337.909
3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland	1.771.806	536.972	426.293	-110.679
3.2 Krachtige toeristische hoofdstruct.	2.690.603	2.091.940	2.437.596	345.656
3.3 Toerisme divers+profiteert van water	25.500	7.325	7.325	0
3.4 Evenementen+activiteiten aan water	1.957.222	1.712.608	1.702.997	-9.611

Exploitatie	Begroting primitief 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Resultaat 2021
Bestuur en Burgerzaken	447.239	514.777	579.551	64.774
Algemene dekkingsmiddelen	77.998.645	81.473.599	82.205.537	731.938
Overhead	194.014	230.338	225.413	-4.925
Totaal Baten	117.116.653	123.691.610	125.688.802	1.997.192
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	451.609	-3.282.220	2.322.800	5.605.020
Storting				
2.2 Wonen naar wens	-26.450	-45.855	-54.547	-8.692
3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland	-327.934	-12.807	-1.010	11.797
Algemene dekkingsmiddelen	-5.090.576	-12.214.462	-13.995.556	-1.781.094
Totaal Storting	-5.444.960	-12.273.124	-14.051.113	-1.777.989
Onttrekking				
1.4 Arbeidsmarkt in balans	123.392	160.392	135.392	-25.000
2.2 Wonen naar wens	200.000	2.416.974	2.392.974	-24.000
3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland	558.742	820.219	54.935	-765.284
Algemene dekkingsmiddelen	4.096.241	12.157.759	11.958.576	-199.183
Totaal Onttrekking	4.978.375	15.555.344	14.541.878	-1.013.466
Mutaties reserves	-466.585	3.282.220	490.764	-2.791.456
Gerealiseerd resultaat	-14.976	0	2.813.564	2.813.564

Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

INLEIDING

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 10 november 2016 de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten (verkrijgings- of vervaardigingsprijs), tenzij de marktwaarde lager is.

Activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarden, tenzij bij het betreffende onderdeel anders is vermeld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

BALANS

Vaste activa

Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa.

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa vallen de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief. Waardering vindt plaats tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De afschrijving geschiedt lineair op basis van de wettelijke termijnen.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Besluit ruimtelijke ordening;
- de kosten staan maximaal vijf jaar geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Daarna leiden de kosten tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat;
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Kosten van het sluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd als:

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals overeengekomen;

- de bijdrage kan worden teruggevorderd, als de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op activa die samenhangen met de investering.

Activering kan slechts plaatsvinden als aan alle voorwaarden is voldaan.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct toe te rekenen salariskosten.

Artikel 35 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met economisch nut, investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte (bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen en openbaar groen).

Investeringen met economisch nut

Investeringen die op enigerlei wijze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen en/of die verhandelbaar zijn, zijn investeringen met economisch nut. Deze materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en met eventuele subsidies en bijdragen van derden. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of voor rechten die op grond van artikel 229 lid a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen onder een aparte categorie: investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen met maatschappelijk nut

De materiële vaste activa met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. In een tabel, die als bijlage is gekoppeld aan de nota afschrijvings- en waarderingsbeleid, zijn de te hanteren afschrijvingstermijnen voor de verschillende soorten activa opgenomen.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats als de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van resultaat genomen.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs geldt als verkrijgingsprijs.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekingen, leningen u/g en overige uitzettingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, vindt afwaardering plaats. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingprijs.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraden

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening). In de vervaardigingsprijs wordt daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming gebruiken wij overeenkomstig de eisen van het BBV de Percentage of Completion methode (POC). Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Daarmee moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
- de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
- de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Overige voorraden

De overige voorraden worden opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of tegen lagere marktwaarde.

De Zuidhoek waardeert de grond- en hulpstoffen op basis van vaste verrekenprijzen c.q. werkelijke inkooprijzen. Waarderingsverschillen tussen de standaard verrekenprijs en de betaalde inkooprijzen worden als bedrijfsresultaat verantwoord.

De gerede producten en het onderhanden werk worden gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs of, indien lager, tegen de verwachte marktwaarde.

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa

Deze worden opgenomen tegen de nominale waarde. Wat de vorderingen betreft wordt nog vermeld dat deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, liquide middelen en overlopende activa
Deze worden opgenomen tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid van vorderingen zijn voorzieningen in mindering gebracht.

Vaste passiva

Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de reserves en het rekeningresultaat van het dienstjaar. Vervolgens bestaan de reserves uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven, maar waarover de raad nog wel kan besluiten om voor een andere aanwending te kiezen. Reserves worden gevormd conform de door de raad ter zake genomen besluiten. Ook de onttrekkingen aan reserves dienen te geschieden conform daartoe strekkende raadsbesluiten.

Vreemd vermogen

Het vreemd vermogen bestaat uit de voorzieningen en vaste schulden.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Een onverwacht bij de jaarrekening gesignaleerde negatieve stand moet via een eenmalige last worden gedekt.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening pensioen voormalige wethouders wordt gewaardeerd op basis van contante waarde.

Indien sprake is van achterstallig onderhoud moet hiervoor een voorziening worden gevormd. Het is niet langer toegestaan om bij onvoldoende financiële middelen een termijn van vier jaar te hanteren voor het vormen van de voorziening.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een bestaande voorziening, wordt als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen van voorzieningen worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. Het bedrag van binnen een jaar te vervallen aflossingen wordt niet afzonderlijk onder de vlottende passiva opgenomen.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De verplichtingen betreffen in principe de binnen een jaar vervallende schulden, met uitzondering van de aflossingsverplichtingen van langlopende schulden in het volgende boekjaar.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Buiten de balansstelling worden de bedragen vermeld van het recht op verliescompensatie in het kader van

de vennootschapsbelasting (indien van toepassing) en van leningen die door de gemeente zijn gewaarborgd. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

RESULTAATREKENING

Afschrijving

Bij voorkeur hanteren wij de lineaire afschrijvingsmethode, maar afschrijven op basis van de annuïtaire methode, mits gemotiveerd aangegeven en door het college besloten, is mogelijk.

De afschrijving vindt plaats op basis van de nota afschrijvings- en waarderingsbeleid Schouwen-Duiveland 2020 (vastgesteld op 17 december 2020). Hierin besloot de raad tot een schattingswijziging naar aanleiding van het onderzoek dat plaatsvond in het kader van de bestuursopdracht creëren budgettaire ruimte. Bij een aantal soorten activa is gekozen voor een verlenging van de afschrijvingstermijn, omdat de feitelijke gebruiksduur bij nader inzicht afwijkt van de eerder bepaalde gebruiksduur. De bestaande (rest)boekwaarde is niet herrekend. We schrijven de boekwaarde per 1 januari 2020 af over de resterende langere gebruiksduur.

De afschrijvingstermijnen voor het gemeentehuis en onderwijsgebouwen zijn naar aanleiding van de nota afschrijvings- en waarderingsbeleid Schouwen-Duiveland 2020 niet aangepast. Het gemeentehuis wordt afgeschreven in 50 jaar, de onderwijsgebouwen in 60 jaar. Dit conform eerdere besluitvorming van de gemeenteraad over deze gebouwen.

Rente

De rentelasten worden via de rente-omslagmethode ten laste van de exploitatie gebracht. De rentelasten worden berekend over de boekwaarden per 1 januari.

In principe rekenen we geen rente toe aan de reserves en voorzieningen. Alleen aan de reserve bovenwijkse voorzieningen en de voorziening pensioen voormalige wethouders is over het saldo per 1 januari rente toegevoegd.

De bespaarde rente wordt meegenomen in de rente-omslagberekening. Dit gebeurt op basis van de marktrente voor langlopende geldleningen (1%).

Eigen bijdrage op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het Centraal Administratie Kantoor (het CAK). De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat onze gemeente geen zekerheid omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan verkrijgen. Wij moeten deze onzekerheid in de jaarstukken opnemen, ook al ligt de oorzaak niet bij ons.

Toelichting op de balans

ALGEMEEN

Per balanspost vindt u hieronder een specificatie en zo nodig een toelichting.

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2020	Investing	Des- investering	Afschrijving	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief	Afwaardering wegens duurzame waarde- vermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Kosten onderzoek en ontwikkeling	75.845	0	75.845	0	0	0	0
Bijdrage in activa van derden	388.119	0	0	18.796	0	0	369.323
Totaal	463.964	0	75.845	18.796	0	0	369.323

Kosten van onderzoek en ontwikkeling mogen maximaal vijf jaar geactiveerd blijven staan. Omdat de vijfjaarstermijn voorbij is wordt het bedrag van € 75.845 overgeheveld naar de materiële vaste activa met maatschappelijk nut, het onderdeel grond-, weg- en waterbouwkundige werken.

Materiële vaste activa met economisch nut (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2020	Investing	Des- investering	Afschrijving	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief	Afwaardering wegens duurzame waarde- vermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	15.429.496	29.181	552.284	11.674	0	0	14.894.719
Bedrijfsgebouwen	41.346.073	14.462.474	676.000	1.548.979	0	0	53.583.567
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	13.560.828	2.653.028	594.799	733.350	0	0	14.885.706
Vervoermiddelen	979.436	149.766	0	187.971	0	0	941.231
Machines, apparaten en installaties	8.114.792	940.173	35.483	919.321	0	0	8.100.160
Overige materiële vaste activa	2.018.180	239.521	0	305.362	0	0	1.952.339
Totaal	81.448.805	18.474.142	1.858.566	3.706.658	0	0	94.357.723

In het overzicht structurele mutaties reserves verderop in deze jaarstukken ziet u voor welke investeringen de afschrijvingen worden gedekt uit de reserve dekking afschrijvingslasten.

De vermeerderingen en verminderingen groter dan € 100.000 van de materiële vaste activa met economisch nut betreffen:

Materiële vaste activa met economisch nut (bedragen in €)	Krediet	Investering	Desinvestering
Gronden en terreinen	Verkoop erfpachtrecht Hogezoom		398.090
Bedrijfsgebouwen	Nieuwbouw Pontes	13.626.556	
Bedrijfsgebouwen	Toiletgebouw Haringvlietstraat Zierikzee	127.263	
Bedrijfsgebouwen	Zuidhoek Verbouw Roompotstraat 3 - asbest verwijdering	159.918	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting parkeerterrein Laone Renesse	282.787	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Steigers Bruinisse-Vluchthaven	203.786	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Steigers Brouwershaven	789.139	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Kruising Kloosterweg/Vertonsweg/Badweg	190.190	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Verkeersmaatregelen Bosplein Westerschouwen	229.741	
Machines, apparaten en installaties	Herinrichting parkeerlocaties	176.047	
Machines, apparaten en installaties	Electrische installatie Haven Brouwershaven	349.144	

In 2021 vond geen uitgifte van grond tegen eeuwigdurende erfpacht plaats. In de afgelopen jaren hebben we meerdere activa in erfpacht uitgegeven. De boekwaarde per 31 december 2021 voor de activa in erfpacht uitgegeven bedraagt € 2.807.540.

Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2020	Investering	Des-investering	Afschrijving	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief	Afwaardering wegens duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	448.031	0	0	0	0	0	448.031
Bedrijfsgebouwen	299.445	406.294	0	19.274	406.294	0	280.171
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	13.550.957	2.357.741	1.331.064	254.437	1.065.311	0	13.257.887
Vervoermiddelen	791.154	493.926	0	186.358	0	0	1.098.722
Machines, apparaten en installaties	248.424	0	0	25.212	0	0	223.212
Overige materiële vaste activa	1.327.205	137.165	0	143.938	0	0	1.320.432
Totaal	16.665.216	3.395.127	1.331.064	629.219	1.471.605	0	16.628.455

De vermeerderingen en verminderingen groter dan € 100.000 van de materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, betreffen:

Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (bedragen in €)	Krediet	Investering	Desinvestering
Bedrijfsgebouwen	Vervanging gemalen*	406.294	
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	Vervanging vrijerval riolering*	852.917	
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	Relining vrijerval riolering*	146.645	
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	Maatregelen OAS Westerschouwen 2021	896.730	
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	Maatregelen OAS Westerschouwen 2015		277.631
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	Maatregelen OAS Westerschouwen 2016		377.922
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	Maatregelen OAS Westerschouwen 2017		383.213
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	Maatregelen OAS Westerschouwen 2018		164.348
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	Afkoppelen verhard oppervlak 2021	395.700	
Vervoermiddelen	Vervanging Huisvuilauto BV-VL-99	210.861	
Vervoermiddelen	Vervanging haakarmauto BX-PT-40	248.065	
Overige materiële vaste activa	Aanschaf ondergrondse Containers Optimalisatieplan	117.365	

* deze bedragen komen ten laste van de voorziening riool vervangingsinvesteringen

Via de raadsbrief Evaluatie OAS Westerschouwen fase A van 8 februari 2022 informeerden wij u over de afronding van het maatregelenplan voor de optimalisatie van het rioolstelsel in Westerschouwen. In deze optimalisatie hadden wij kosten voor het waterschap voor onze rekening genomen. In 2021 ontvingen we hiervoor € 1,3 miljoen van het waterschap. Dit bedrag is gebruikt voor de verlaging van de boekwaarde van de OAS investeringen 2015-2020 per 31 december 2021.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut na 1-1-2017 (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2020	Investering	Des-investering	Afschrijving	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief	Afwaardering wegens duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	11.472.702	4.755.046	59.084	323.445	0	0	15.845.219
Machines, apparaten en installaties	910.855	0	0	49.813	0	0	861.042
Overige materiële vaste activa	253.983	1.891	0	0	0	0	255.874
Totaal	12.637.540	4.756.938	59.084	373.258	0	0	16.962.135

Alle materiële vaste activa met een maatschappelijk nut voor 1-1-2017 zijn afgeschreven.

De vermeerderingen en verminderingen groter dan € 100.000 van de materiële vaste activa met maatschappelijk nut betreffen:

Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut (bedragen in €)	Krediet	Investing	Desinvestering
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting Kerk-Dorpsplein MP Bruinisse	796.906	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting Dorpstraat Scharendijke	162.303	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting Nieuwstraat Bruinisse	172.117	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting Hogezoom deel 3 Renesse	290.675	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting Kerkring Renesse	483.662	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Bethlehemplein fase2 Scharendijke	485.580	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting Markt Brouwershaven	915.167	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Inrichting buitenruimte Pontes	500.032	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Restauratie Oude Haven Zierikzee	132.730	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting Bethlehemplein Kerktuin fase 1 Scharendijke	132.687	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	Herinrichting Elkerzeeseweg/Putmeet Scharendijke	133.683	

Financiële vaste activa (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2020	Investing	Aflossing	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief	Afwaardering wegens duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	371.194	39.140	0	0	0	410.334
Overige langlopende leningen	4.786.886	237.397	166.676	0	25.610	4.831.997
Overige uitzettingen met looptijd langer dan één jaar	327.033	0	0	0	0	327.033
Subtotaal	5.485.113	276.537	166.676	0	25.610	5.569.364
Af: voorziening dubieuze debiteuren WWL langlopend	64.405	12.985	0	0	25.610	51.780
Totaal	5.420.708	263.552	166.676	0	0	5.517.584

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden (bedragen in €)	Balans 31-12-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	Balans 31-12-2021
Grond- en hulpstoffen Zuidhoek	20.761	0	685	20.076
Onderhanden werk grondexploitatie	5.358.575	2.756.994	3.886.924	4.228.645
Onderhanden werk Zuidhoek	10.681	11.681	0	22.362
Gereed product en handelsgoederen: eigen verklaringen	6.549	0	6.549	0
Gereed product en handelsgoederen: te verkopen gronden/gebouwen	1.228.798	0	0	1.228.798
Gereed product en handelsgoederen Zuidhoek	7.187	0	438	6.749
Subtotaal	6.632.551	2.768.675	3.894.596	5.506.630
Af: voorziening bouwgrondexploitatie	950.100	0	764.500	185.600
Totaal	5.682.451	2.768.675	3.130.096	5.321.030

De post voorraden betreft voornamelijk de bouwgrondexploitatie. Hieronder treft u het verloop in 2020 en 2021 aan. Voor een inhoudelijke toelichting op de diverse complexen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Verloop van de bouwgrondexploitatie (bedragen in €)	2020	2021
(a) Boekwaarde per 1 januari	6.002.016	5.358.575
Grondvererving		
- bouwrijp maken	9.533	12.121
- woonrijp maken	299.727	630.443
- planstructurele voorzieningen	24.484	643.938
Subtotaal	333.744	1.286.502
Voorbereiding en toezicht	178.010	143.918
Rentebijdring	108.036	96.454
Fondsvorming	0	8.980
Overige bestedingen	0	0
(b) Totaal bestedingen	619.790	1.535.854
Opbrengsten in het jaar		
- grondverkoop/opties	1.406.977	3.876.929
- bijdragen derden	0	2.800
- bijdragen reserves	0	0
- overige bijdragen	284.977	7.195
(c) Totaal opbrengsten	1.691.954	3.886.924
(d) Tussentijdse winstneming	428.723	1.221.140
(e) Tussentijdse verliesneming	0	0
(f) Verminderingen in het jaar wegens afgesloten complexen	0	0
(g) Overheveling grond naar materiële vaste activa	0	0
(h) Overheveling boekwaarde naar investering	0	0
(j) Boekwaarde per 31 december	5.358.575	4.228.645
Totale boekwaarde per 31 december	5.358.575	4.228.645
Bouwgrondexploitatie in exploitatie:		
Boekwaarde per 1 januari	5.358.575	4.228.645
Geraamde nog te maken kosten	4.010.332	2.420.831
Geraamde opbrengsten en bijdragen	11.675.281	8.841.831
(k) Geraamd eindresultaat	-2.306.374	-2.192.355

Algemeen

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten zoals bekend bij het opstellen van de jaarrekening 2021 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden. De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf grondbeleid en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Het geraamde positieve eindresultaat bedraagt afgerond € 2,2 miljoen. In dit resultaat is de negatief sluitende grondexploitatie van bedrijventerrein Gouwepoort te Zierikzee opgenomen voor een bedrag op eindwaarde van € 200.900. Voor deze negatief sluitende grondexploitatie is een voorziening getroffen van € 185.600. (contante waarde per 1-1-2022).

Parameters

Bij het doorrekenen van de grondexploitaties is rekening gehouden met:

- Kosteninflatiepercentage: 2%
- Eenmalige stijging van de te verwachten kosten: 5%
- Opbrengstinflatiepercentage: 1%

- Rente: 2,1%. Voor het berekenen van de voorziening grondexploitatie is rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2%.

Grondprijzen

Voor de uitgifteprijzen is rekening gehouden met de grondprijnsbrief 2022. De in de grondprijnsbrief opgenomen prijzen zijn getoetst aan de huidige marktsituatie.

Tussentijdse winstneming

Voor de tussentijdse winstnemingen wordt de Percentage of Completion (POC) methode gebruikt. Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd moet tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Daarmee moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden geschat;
- De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Het saldo aan tussentijdse winstneming en afgesloten plannen van € 1.221.100 is toegevoegd aan de algemene reserve ontwikkelingsbedrijf.

Plancapaciteit woningbouw gemeente Schouwen-Duiveland

De gemeente Schouwen-Duiveland heeft in 2018 een woonvisie vastgesteld. Hieruit blijkt dat er gelet op de confrontatie tussen vraag en (planologisch) aanbod op dat moment vanuit kwantitatief opzicht geen behoefte was aan het vergroten van de planologische voorraad. Er was namelijk sprake van een overschot aan harde plancapaciteit. In juli 2021 zijn de Regionale Woningmarkt Afspraken tussen de provincie en gemeente vastgesteld. Hierdoor kunnen we 235 wooneenheden extra toevoegen bovenop de bestaande behoefte van 460. Met deze extra wooneenheden kunnen we extra woningen realiseren voor specifieke doelgroepen waar behoefte aan is. Aan dit aantal van 235 extra eenheden ligt een sloopopgave ten grondslag. Bij een eventueel overschot aan woningen in de toekomst dient dit aantal onttrokken te worden aan de woningvoorraad. De gemeente heeft per 1 januari 2022 geen bouwgrond voor woningbouw meer beschikbaar. Er is geen risico op de waardering van de grondexploitatie voor woningbouw van de gemeente.

Bedrijventerreinenprogramma

Uit het in opdracht van de provincie Zeeland opgestelde rapport 'prognose bedrijventerreinen Zeeland' blijkt dat de vraag naar bedrijfsgrond voor Schouwen-Duiveland over de periode 2019 tot en met 2030 in het lage scenario 10 hectare bouwgrond betreft en in het hoge scenario 19 hectare.

Het rapport is opgesteld vóór de coronacrisis. Het blijkt uit de uitgifte en de vraag naar bouwgrond voor bedrijventerreinen dat de coronacrisis geen invloed heeft gehad op de uitgifte van bouwgrond voor bedrijvigheid. Integendeel, er is juist veel meer bouwgrond verkocht dan voorzien. Nagenoeg alle beschikbare grond is verkocht of in optie uitgegeven.

Uit de herziening van de bouwgrondexploitaties voor de jaarrekening 2021 blijkt dat er voor één grondexploitatie (bedrijventerrein Gouwepoort) een mogelijk financieel risico ontstaat voor een totaalbedrag van € 185.600 (contante waarde per 1-1-2022). Om dit risico af te dekken is voor dit geprognosticeerde tekort een voorziening bouwgrondexploitatie getroffen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (bedragen in €)	Balans	Balans
	31-12-2021	31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	7.201.444	6.545.339
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	20.850.000	7.000.000
Rekening-courantverhouding met niet-financiële Instellingen	82.633	10.750
Overige vorderingen	5.333.963	3.641.879
Subtotaal	33.468.040	17.197.968
Af: Voorziening dubieuze debiteuren	329.801	381.624
Totaal	33.138.239	16.816.344

Het verloop van de voorzieningen dubieuze debiteuren in 2021:

Voorzieningen dubieuze debiteuren (bedragen in €)	Balans	Balans
	31-12-2021	31-12-2020
Voorzieningen dubieuze debiteuren	135.983	121.496
Voorziening dubieuze debiteuren WWL	193.818	260.128
Totaal	329.801	381.624

Het risico bestaat dat met name de belastingvorderingen lastig invorderbaar zijn vanwege de coronacrisis. Een aantal belastingkohieren is in de loop van 2021 opgelegd. Omdat een deel van de belastingplichtigen de aanslag mag betalen in tien termijnen, vervalt een deel van de aanslagen in 2022. Voor meer informatie verwijzen we u naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderdeel voorziening dubieuze debiteuren.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving, bedragen x €1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
1	Drempelbedrag	866	866	2.309	2.309
2	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	146	371	267	301
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	720	495	2.042	2.008
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen (bedragen in €)	Balans	Balans
	31-12-2021	31-12-2020
Kassaldi	10.528	11.809
Banksaldi	2.818.071	3.260.490
Kruisposten	702	0
Totaal	2.829.301	3.272.299

Specificatie overlopende activa (bedragen in €)	Balans	Balans
	31-12-2021	31-12-2020
De van Europese overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	179.988	239.042
De van het Rijk nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	45.937	32.969
De van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	15.274	282.713
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	11.006.062	9.771.568
Totaal	11.247.261	10.326.293

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (bedragen in €)	Saldo	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo
	31-12-2020			31-12-2021
Star2Cs	239.000	165.000	224.000	180.000
Rijk, subsidie project zoet water	33.000	13.000	0	46.000
Provincie Zuid-Holland, subsidie project broedplaatsen	11.000	0	0	11.000
Provincie Zeeland, subsidie project broedplaatsen	4.000	0	0	4.000
Provincie Zeeland, subsidie restauratie Bolwerk	108.000	0	108.000	0
Provincie Zeeland, subsidie restauratie Zuidwellebrug	159.000	0	159.000	0
	554.000	178.000	491.000	241.000

Recht op verliescompensatie in het kader van de vennootschapsbelasting (Vpb)

Per 31 december 2020 was onder de balans (buiten de balanstelling) een bedrag van € 340.000 opgenomen. Dit betrof het toekomstige recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Het bedrag is verrekend met de winst over 2021. Hierdoor resteert er per 31 december 2021 geen verliescompensatie meer. In de programmaverantwoording, onderdeel vennootschapsbelasting, vindt u een nadere toelichting.

VASTE PASSIVA

Reserves en voorzieningen

In de Financiële verordening van de gemeente Schouwen-Duiveland is opgenomen dat het college jaarlijks, gelijktijdig met de jaarrekening, een actueel overzicht van reserves en voorzieningen aanbiedt. Hierna behandelen we per reserve en voorziening het doel en de vorming, de besteding en de mate van toereikendheid.

Omschrijving reserve (bedragen x € 1.000)	Balans 31-12- 2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	Vermindering in verband met afschrijving op activa	Balans 31-12- 2021
Algemene reserve	12.507	9.654	6.503	3.799	0	19.457
Uitvoering Strategische visie	6.539	596	1.766	0	0	5.369
Algemene reserve Zuidhoek	412	0	139	0	0	273
Subtotaal algemene reserves	19.458	10.250	8.408	3.799	0	25.099
Algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf	2.470	1.962	2.125	0	0	2.307
Bovenwijkse voorzieningen	456	55	0	0	0	511
Egalisatie algemene uitkering	821	256	180	0	0	897
Dekking afschrijvingslasten	6.432	350	300	0	223	6.259
Bestemmingsreserve gemeentelijk rioleringsplan (GRP)	2.393	0	2.393	0	0	0
Bestemmingsreserve Regiovisie	588	-1	53	0	0	534
Kabels en leidingen	2.265	1.177	724	0	0	2.718
Woonwagenlocaties	275	0	0	0	0	275
Investeringssubsidies Zuidhoek	1.914	0	106	64	0	1.872
Calamiteiten Zuidhoek	349	0	0	51	0	400
Re-integratie Zuidhoek	98	0	0	0	0	98
Arbeidsgerelateerde kosten Zuidhoek	403	0	0	61	0	464
Boventallige arbeidsplaatsen Zuidhoek	22	0	0	0	0	22
Subtotaal bestemmingsreserves	18.486	3.799	5.881	176	223	16.357
Totaal reserves	37.944	14.049	14.289	3.975	223	41.456
Gerealiseerd resultaat gemeente						2.471
Gerealiseerd resultaat Zuidhoek						343
Subtotaal gerealiseerd resultaat						2.814
Totaal algemeen	0	0	0	0	0	44.270

Onder "Bestemming resultaat voorgaand boekjaar" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder "Verminderings in verband met afschrijving op activa" staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

Algemene reserve

De algemene reserve dient als buffer om in jaren waarin een sluitende begroting niet mogelijk is te kunnen bijspringen. Daarnaast worden batige dan wel nadelige rekeningsaldi en saldi van financiële en programmerapportages aan deze reserve toegevoegd c.q. erop in mindering gebracht. Vanzelfsprekend dient het aanwenden van de algemene reserve voor het opvangen van nadelige exploitatiesaldi tot een minimum te worden beperkt. De reserve kent geen specifieke bestemming.

Daarnaast biedt de algemene reserve de gemeente een zekere weerstand tegen onverwachte incidentele tegenvallers en er kan een relatie worden gelegd met de in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en jaarrekening genoemde risico's. In deze paragraaf worden de risico's opgesomd waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd. Aparte spelregel binnen deze reserve is dat het college de bevoegdheid heeft besluiten over personele knelpunten ten laste van de algemene reserve achteraf te verantwoorden via financiële/programmerapportages en jaarrekeningen. De minimumgrens

van de algemene reserve is gesteld op € 4 miljoen. Het resterende deel van de algemene reserve is in principe vrij aanwendbaar.

Aandachtspunt hierbij is dat binnen de reserve € 2 miljoen is geormerkt voor het coronaherstelfonds en dat de ontvangen bijdragen voor het transitiefonds van € 13.500 per woning voornamelijk in de algemene reserve worden gestort. In totaal is voor het transitiefonds binnen de algemene reserve nu een bedrag geormerkt van € 94.500. Het instellen van afzonderlijke reserves hiervoor is een bevoegdheid van de raad. Hiervoor stellen we in 2022 raadsvoorstellen op.

In 2021 zijn de volgende toevoegingen en onttrekkingen aan de algemene reserve gedaan:

Toevoegingen algemene reserve	Bedrag
	(x € 1.000)
Septembercirculaire 2020	209
Overheveling TONK-middelen septembercirculaire 2021 naar 2022 (motie PvdA)	158
Septembercirculaire 2021	858
Bestuursopdracht creëren budgettaire ruimte fase 2	2.171
Bijdrage Roterijdsijk naar 2023	512
Bestuursopdracht creëren budgettaire ruimte onderdeel Veilig Thuis	67
Eerste begrotingswijziging 2021 GGD	612
Overschot rampenbestrijding en crisisbeheersing	55
Reservering Stichting Eilandmarketing Schouwen-Duiveland 2023	237
Budgetten 2021 die via de 2e financiële rapportage 2021 zijn doorgeschoven naar 2022 en verder	3.004
Overheveling deel van de algemene reserve Ontwikkelingsbedrijf in verband met boven maximum	1.664
Overige toevoegingen	107
Totaal toevoegingen	9.654

Onttrekkingen algemene reserve	Bedrag
	(x € 1.000)
Bedrijven Investerings Zones	75
Beëindiging/voortzetting huurovereenkomst Sportcentrum Westerschouwen	50
Dekking stelpost Participatiewet	132
3e fase Recreatieverdeelweg	87
Budget stroomlijnen organisatie	319
Noodlokalen brede school Noorderpolder	79
Budgetten 2019 die in het kader van de 2e programmarapportage 2019 zijn doorgeschoven naar 2021	256
Budgetten 2020 die in het kader van de 2e financiële afwijkingenrapportage 2020 zijn doorgeschoven naar 2021	59
Dekking kosten COVID-19 vanuit compensatie 2020	52
Amendement kosten parkeervignet	699
Dekking nadelig saldo begroting 2021	196
Resultaat 2e financiële rapportage 2020	135
Budgetten 2020 die in het kader van de 2e programmarapportage 2020 zijn doorgeschoven naar 2021	1.677
Financiering overdracht Intervence	243
Bestuurlijke fusie Intervence en Juvent	330
Eerste begrotingswijziging 2021 SWVO	348
Resultaat 1e financiële rapportage 2021	1.369
Hertoets aanvragen tegemoetkoming schade COVID-19	51
Stimuleren en ondersteunen jongeren en ouderen	112
Overige onttrekkingen	234
Totaal onttrekkingen	6.503

Reserve uitvoering Strategische Visie

Bij de vaststelling van de begroting 2012-2015 heeft de raad besloten binnen de algemene reserve een bedrag van € 12 miljoen te oormerken voor de uitvoering van de strategische visie. Het geormerkte bedrag stelt ons in staat (tot 2040) te investeren in projecten en activiteiten die bijdragen aan het behalen van de doelen en die niet met 'regulier' geld (volledig) bekostigd kunnen worden. De reserve wordt de komende jaren gevoed met de jaarlijks eventueel resterende middelen voor de uitvoering van de masterplannen voor stads- en dorpsvisies. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen van de gemeente wordt het saldo van deze reserve als vrije reserve ingezet ter dekking van de bekend zijnde risico's.

In 2021 zijn de volgende toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve uitvoering Strategische visie gedaan:

Toevoegingen reserve uitvoering Strategische Visie	Bedrag
	(x € 1.000)
Cofinanciering Inter Bestuurlijk Programma (IBP)	75
Onbenut deel budgetten Masterplannen stads- en dorpsvisies	210
Dekking ontsluiting transferium niet meer benodigd	300
Overige toevoegingen	11
Totaal toevoegingen	596

Onttrekkingen reserve uitvoering Strategische Visie	Bedrag
	(x € 1.000)
Extra impuls praktijkgericht onderwijs	50
Procesgelden schoolbesturen	75
Deestraat Bruinisse	150
Biodiversiteit akkerranden	50
Economische impuls toeristische marketing	500
Broedplaats Zoetwater	192
Cofinanciering POP3 project	65
Inhuur uitvoering dorpsvisie Burgh-Haamstede	50
Doorgeschoven budgetten Masterplannen stads- en dorpsvisies 2020	340
Overige onttrekkingen	294
Totaal onttrekkingen	1.766

Algemene reserve Zuidhoek

De reserve is in het verleden gevormd door een bijdrage van de gemeente. Deze reserve is een onderdeel van de weerstandscapaciteit van de Zuidhoek en dient ter egalisatie van toekomstige exploitatieresultaten van de Zuidhoek. De onttrekking aan de reserve ad € 139.000 betreft de coronacompensatie die verkregen is in 2020. Deze coronacompensatie is in 2021 ingezet.

Algemene reserve ontwikkelingsbedrijf

Zie voor een nadere toelichting op het verloop van deze reserve de paragraaf grondbeleid.

Reserve bovenwijkse voorzieningen

Zie voor een nadere toelichting op het verloop van deze reserve de paragraaf grondbeleid.

Egalisatiereserve algemene uitkering

De egalisatiereserve algemene uitkering wordt ingezet om mutaties vanuit gemeentefondscirculaires op te vangen. In 2021 voegden wij € 256.000 toe aan deze reserve vanuit de septembercirculaire 2018 (€ 106.000) en de meicirculaire 2020 (€ 150.000). Daarnaast onttrokken wij € 180.000 door besluitvorming over de maart- en meicirculaire 2018.

Reserve dekking afschrijvingslasten

Het doel van deze reserve is het dekken van de afschrijvingslasten van diverse investeringen. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten (BBV) zijn gemeenten verplicht om investeringen met een maatschappelijk nut te activeren en af te schrijven. Voorheen mochten deze in één keer ten laste van reserves worden gebracht. Om te voorkomen dat deze verplichting extra structurele lasten met zich meebrengt is deze reserve geëffectueerd.

In 2021 vond er een toevoeging van € 350.000 plaats ter dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen: Deestraat Bruinisse en aanleg 80 extra parkeerplaatsen Noorderpolder.

De verminderingen betreffen:

De dekking van de afschrijvingslasten ad € 223.000 van diverse investeringen, zoals sportvelden Bruinisse, museum Zierikzee, geluidsscherm Malta en masterplan De Dreef in Renesse. Daarnaast hevelde wij € 300.000 over naar de reserve uitvoering Strategische Visie in verband met het nog niet uitvoeren van de ontsluiting van het Transferium te Renesse.

Bestemmingsreserve gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

Op basis van de notitie riolering (vastgesteld door de commissie BBV) mogen alleen efficiencyresultaten worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve GRP. Omdat dit moeilijk is aan te tonen dienen de saldi van het taakveld riolering gemuteerd te worden op de voorziening GRP. Het betreft hier belastingontvangsten, die specifiek aan dit taakveld besteed dienen te worden.

Alle gevormde saldi van 2016 en eerder bleven in de bestemmingsreserve GRP staan. Met het vaststellen van het vGRP 2022-2026 in december 2021 is deze reserve opgeheven en is het saldo overgeheveld naar de voorziening GRP.

Bestemmingsreserve Regiovisie

Gedurende de looptijd van de Regiovisie lopen conform de voorschriften van het BBV de exploitatievooren nadelen via de bestemmingsreserve Regiovisie. Voor de Regiovisie Schouwen-West is een prognose opgesteld tot en met 2022. In deze periode wordt gewerkt aan de uitvoering van diverse projecten binnen het gebiedsgerichte programma Regiovisie Schouwen-West. Zie ook de paragraaf grondbeleid.

Reserve precariobelasting kabels en leidingen

Op 17 december 2015 besloot u met ingang van 2016 precariobelasting te gaan heffen op kabels en leidingen. Daarbij besloot u de opbrengst te reserveren. De reden was dat wij verwachtten dat de belastingplichtigen in bezwaar en beroep zouden gaan tegen de aanslagen en het daarom onzeker is of wij de opbrengst daadwerkelijk zouden realiseren. Bij een positief resultaat zouden de aanslagen onherroepelijk worden en konden wij u een voorstel voorleggen om de opbrengst terug te geven aan inwoners en bedrijven om hen te compenseren voor de toeslagen die de belastingplichtigen hen in rekening brengen. Bij de jaarrekening 2017 informeerden wij u dat er inderdaad bezwaar/beroep loopt tegen de aanslagen, waarbij vanuit de gemeente Hulst een proefprocedure loopt. Het is daarom onzeker of wij de opbrengst daadwerkelijk realiseren. Vanwege deze onzekerheid besloot u bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 tot het instellen van een risicovoorziening en de betwiste bedragen daaraan te doteren vanuit deze reserve. Ook in 2021 vond een dergelijke dotatie plaats.

Jaarlijks maken we een risico-inschatting. Daaruit blijkt dat, gelet op de meest recente uitspraken op het gebied van precariobelasting - die in het voordeel van de gemeenten zijn uitgevallen, de kans groter is geworden dat de belastingaanslagen die de afgelopen jaren zijn opgelegd juridisch stand zouden kunnen houden. Op 14 december 2021 verklaarde de rechtbank te Middelburg het beroep van de gemeente Hulst op formele gronden ongegrond. Inhoudelijk zijn de nadere gronden niet aan de orde gekomen, omdat een formeel punt dit blokkeerde. Inmiddels stelde de gemeente Hulst hoger beroep in. Opmerking geniet wel dat nu eerst het formele punt vanuit de belanghebbende dient te worden gepasseerd door het hof. Pas vanaf dat moment volgt de nadere behandeling ten aanzien van de inhoudelijke gronden. Uitgaande van dit gegeven en eventueel een cassatiezaak bij de Hoge Raad ontstaat niet eerder dan medio 2022 volledige juridische duidelijkheid over de aanslagen 2016 en navolgende belastingjaren.

Reserve woonwagenlocaties

Deze reserve vindt zijn oorsprong in een ontvangen afkoopsom voor de overname van de omliggende gronden op de woonwagenlocaties te Bruinisse en Zierikzee van het opgeheven Woonwagenschap Noord- en Midden Zeeland. De afkoopsom is bedoeld voor onder andere het inrichten, saneren en onderhouden van de openbare ruimte van de terreinen.

In 2021 vonden geen onttrekkingen en toevoegingen aan deze reserve plaats.

Bestemmingsreserve investeringssubsidies Zuidhoek

Het doel van deze reserve is het dekken van de afschrijvingslasten van diverse investeringen. De reserve moet de omvang hebben om de toekomstige afschrijvingslasten van de betreffende investeringen te kunnen dekken. In 2021 is € 135.000 onttrokken uit de reserve. Daarnaast heeft er een toevoeging vanuit het jaarrekeningsaldo van 2020 plaatsgevonden van € 64.000.

Calamiteitenreserve Zuidhoek

Deze reserve wordt gebruikt bij het wegvallen van opdrachtgevers en/of langere implementatiekosten opdrachtgevers. Tevens wordt deze reserve aangewend bij onvoorziene uitgaven die gepaard kunnen gaan met de transformatie van de product-en marktcombinatie (PMC's). Deze kosten dienen te voldoen aan de drie O's (onvoorzienbaar, onontkoombaar en onvermijdbaar). In 2021 vond er een toevoeging vanuit het jaarrekeningsaldo van 2020 plaats van € 51.000.

Bestemmingsreserve arbeidsgerelateerde kosten Zuidhoek

Deze reserve is bedoeld voor reserveringen voor arbeidsgerelateerde kosten, waarvan de betalingen in een ander jaar plaatsvinden. De reserve wordt o.a. gebruikt voor reservering van verplichtingen voor vakantiedagen. In 2021 vond er een toevoeging vanuit het jaarrekeningsaldo van 2020 plaats van € 61.000.

Bestemmingsreserve boventallige arbeidsplaatsen Zuidhoek

Deze reserve wordt ingezet voor verlies aan inkomsten voor boventallige arbeidsplaatsen. De boventallige formatie levert geen Netto Toegevoegde Waarde (NTW) op, terwijl deze NTW wel is mee gecalculeerd in de financiële opzet vanuit Berenschot. Inzet is noodzakelijk ter ondersteuning van klantmanagers werk en de werkgeversdienstverlening. In 2021 vonden geen onttrekkingen en toevoegingen plaats.

Rekeningresultaat

Jaarlijks wordt het uit de jaarrekening blijkende resultaat afzonderlijk op de balans opgenomen. Bij de vaststelling van de jaarstukken geeft uw raad hieraan een bestemming. De saldi betreffen de resultaten van 2021.

Omschrijving voorziening	Balans	Toevoegingen	Vrijval	Onttrekkingen	Balans
(bedragen x € 1.000)	31-12-2020				31-12-2021
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.751	376	0	479	1.648
Onderhoud gebouwen reiniging	392	32	0	63	361
Pensioen voormalige wethouders	3.230	44	116	141	3.017
Baggerbeheersplan	641	596	0	395	842
Speelruimte	222	103	0	120	205
Onderhoud Zuidhoek	829	20	0	85	764
Vuilverwerking	150	690	0	0	840
Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)	1.279	3.149	0	0	4.428
Achterstallig onderhoud objecten openbare ruimte	124	0	30	29	65
Ruimtelijke ontwikkelingen	15	0	0	0	15
Riool groot onderhoud	2.770	445	0	94	3.121
Riool vervangingsinvesteringen	4.331	2.785	0	1.471	5.645
Ruimen begraafplaatsen	179	69	0	25	223
Risico precariobelasting kabels en leidingen	3.639	723	0	0	4.362
Totaal voorzieningen	19.552	9.048	146	2.918	25.536

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen en gebouwen reiniging

Deze voorziening heeft tot doel fluctuaties in het onderhoud van gemeentelijke gebouwen op te vangen. In 2003 werd het gebouwenbeheerplan operationeel. Dit plan is vastgelegd in het pakket Topdesk en voorziet in een onderhoudsplan voor nagenoeg alle gemeentelijke gebouwen. In 2019 vond er een actualisering van de meerjarenprognose plaats. Deze heeft een doorlooptijd tot 2028.

Aan de voorziening voegen we jaarlijks een bedrag toe vanuit de exploitatie om het onderhoud uit te voeren.

In 2021 brachten we de onderhoudskosten van o.a. onderhoud gemeentehuis, gymzalen, molens en andere gemeentelijke gebouwen in mindering op de voorziening.

Zie voor een nadere toelichting de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Voorziening pensioen voormalige wethouders

Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). De Appa-pensioenpremie houden wij op het salaris van de wethouder in. Deze storten wij vervolgens in de voorziening pensioenen wethouders en niet bij een pensioenfonds. De voorziening heeft als doel om toekomstige pensioenuitkeringen van alle huidige en voormalige wethouders te kunnen voldoen.

Aan de hand van actuariële waardeberekeningen blijkt dat met een extra onttrekking van € 116.000 de voorziening op het gewenste niveau blijft. De oorzaak daarvan is onder andere een stijging van de rekenrente (van 0,082% in 2020 naar 0,528% in 2021). Verder is helaas een aantal (partners van) oud-wethouders overleden in 2021.

De toevoeging betreft de rentebijdrage ad € 17.000 aan de hand van de rekenrente 2021 en de ingehouden pensioenpremies van wethouders ad € 26.600.

De resterende onttrekking betreft de pensioenuitkeringen aan ex-wethouders .

Voorziening baggerbeheersplan

De voorziening heeft als doel om de gemeentelijke havens op de gewenste diepte te houden en fluctuaties in de kosten van de uitvoering van het baggerbeheersplan op te vangen. Het baggerbeheersplan is in 2019 geactualiseerd en heeft een looptijd van 2019 tot en met 2029.

Aan de voorziening voegden wij in 2021 € 596.000 toe. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor baggerwerkzaamheden in de Nieuwe Haven Zierikzee en de Jachthaven Brouwershaven ad € 395.000.

Zie voor een verdere toelichting op deze voorziening de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Voorziening speelruimte

Deze voorziening is ingesteld voor het egaliseren van de jaarlijkse lasten voor het onderhoud van de openbare speeltoestellen. Een onderhoudsplanning hiervoor is opgenomen in het speelruimtebeleid.

Aan de voorziening voegen we jaarlijks een bedrag toe vanuit de exploitatie. In 2021 was dit € 103.000. In 2021 zijn er kosten gemaakt voor onderhoud van diverse speeltoestellen.

Voorziening onderhoud Zuidhoek

Deze voorziening heeft tot doel fluctuaties in het groot onderhoud van het gebouw, waarin de Zuidhoek is gevestigd, op te vangen.

Aan de voorziening voegen we jaarlijks een bedrag toe vanuit de exploitatie van de Zuidhoek. In 2021 onttrokken we € 85.000 aan de voorziening.

Voorziening vuilverwerking

Het beleid van de gemeente is dat de tarieven voor afvalverwijdering 100% kostendekkend in de begroting worden opgenomen. Het ene jaar is dat iets meer dan 100% en het andere jaar minder. Om de tarieven, behoudens indexering, niet ieder jaar aan te hoeven passen wordt het saldo van de exploitatie vuilverwerking met deze voorziening verrekend. In 2021 vond er een reguliere toevoeging aan de voorziening plaats van € 103.000. Daarnaast was sprake van een extra dotatie van € 587.000. Voor een nadere toelichting op deze extra dotatie verwijzen we u naar sub-programma 2.2 Wonen naar wens.

Voorziening gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

De gemeente Schouwen-Duiveland werkt 100% kostendekkend binnen de rioolexploitatie. Dat wil zeggen dat de rioolheffingen alle kosten in de rioleringsexploitatie dekken. Het ene jaar is dat iets meer dan 100% en het andere jaar minder. Om de tarieven, behoudens indexering, niet ieder jaar aan te hoeven passen, wordt het saldo van de exploitatie van de riolering met deze voorziening verrekend. Het is dus een egalisatievoorziening voor de uitvoering van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). In 2021 heeft er een toevoeging € 757.000 aan de voorziening plaatsgevonden. Daarnaast is de bestemmingsreserve GRP vrijgevallen ten gunste van deze reserve voor € 2.393.000. Deze vrijval is reeds verwerkt in het nieuwe vGRP.

Voorziening achterstallig onderhoud objecten openbare ruimte

Conform de regels van het BBV zijn we verplicht bij achterstallig onderhoud een voorziening te vormen. Dit doet zich voor bij de objecten in de openbare ruimte, de onderdelen bruggen, trappen en fonteinen. Voor meer informatie verwijzen we u naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Voorziening ruimtelijke ontwikkelingen

De gemeente doet investeringen in een algemene verbetering van de woon-, leef-, werk- en recreatieve kwaliteiten. Deze investeringen hebben een positieve uitwerking op de waarde van bestaand en op de marktwaarde van nieuw te realiseren onroerend goed. Wij vinden het daarom gerechtvaardigd om bij het aangaan van een anterieure overeenkomst betreffende grondexploitatie een bijdrage te vragen voor deze gemeentelijke investeringen. De bijdragen worden gestort in deze voorziening om zo de investering te koppelen aan ontvangen bijdragen (de ontvangen bijdragen van derden hebben een specifiek bestedingsdoel). De voorziening is groot € 8.691 en heeft als specifiek bestedingsdoel "Verevening Buitengebied in Beweging"

In 2021 vonden geen onttrekkingen of dotaties plaats.

Voorziening riool groot onderhoud

Deze voorziening is ingesteld voor het egaliseren van de jaarlijkse lasten voor het onderhoud van de gemeentelijke riolering. Een onderhoudsplanning hiervoor is opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

De toevoeging is gebaseerd op het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). Zie voor een nadere toelichting de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Voorziening riool vervangingsinvesteringen

Het doel van de voorziening is om uitvoeringskredieten met betrekking tot vervanging van het riool te dekken.

De toevoeging is gebaseerd op het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). Op de voorziening zijn de vervangingsinvesteringen van de riolering in mindering gebracht. Zie voor een nadere toelichting de financiële toelichting op de sub-programma's.

Voorziening ruimen begraafplaatsen

In de raad van maart 2016 is het Handboek 'Begraafplaatsen gemeente Schouwen-Duiveland' vastgesteld met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Dit handboek dient als kader voor de uitvoering van de Wet op de lijkbezorging en de exploitatie van onze begraafplaatsen. Met dit handboek is een actief ruimingsbeleid vastgesteld voor de komende tien jaar. Voor dit actief ruimingsbeleid is de voorziening ingesteld.

De voorziening wordt gevoed door de jaarlijkse toevoeging ten laste van de exploitatie begraafplaatsen. In 2021 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 25.000.

Voorziening risico precariobelasting kabels en leidingen

Zie voor een nadere toelichting de reserve precariobelasting kabels en leidingen. In 2021 is er € 723.573 toegevoegd aan de voorziening.

Vaste schulden langer dan één jaar

Voor een toelichting op onderstaande cijfers wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar (bedragen in €)	Balans	Vermeerderingen	Aflossingen	Balans
	31-12-2020			31-12-2021
Onderhandse leningen	67.598.074	34.000.000	5.506.073	96.092.001
(binnenlandse banken en overige financiële instellingen)				
Waarborgsommen	960.000	0	0	960.000
Totaal	68.558.074	34.000.000	5.506.073	97.052.001

Rentelast	Bedrag in €
2020	1.793.873
2021	1.702.737

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (bedragen in €)	Balans	Balans
	31-12-2021	31-12-2020
Banksaldi	2.246.730	3.188.044
Kruisposten	11.006	19.001
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	610.839	277.023
Overige schulden	8.473.553	7.404.906
Totaal	11.342.128	10.888.974

Specificatie overlopende passiva (bedragen in €)	Balans	Balans
	31-12-2021	31-12-2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een vergelijkbaar volume	3.528.233	8.806.359
De van het Rijk ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.535.130	1.766.214
De van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.297.312	346.799
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	189.053	260.057
Grondexploitaties faciliterend	620.558	634.384
Totaal	8.170.286	11.813.813

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren (bedragen in €)	Saldo	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
	31-12-2020			31-12-2021
Rijk, specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	1.029.000	0	220.000	809.000
Rijk, subsidie extern advies warmtetransitie	20.000	0	20.000	0
Rijk, specifieke uitkering regeling reductieverbruik energie woningen	0	94.000	0	94.000
Rijk, subsidie restauratie rijksmonumenten 2019-2020	516.000	688.000	0	1.204.000
Rijk, specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	12.000	11.000	17.000	6.000
Rijk, specifieke uitkering regeling lokale preventieakkoorden	0	19.000	0	19.000
Rijk, specifieke uitkering sportakkoord 2021	0	67.000	0	67.000
Rijk, specifieke uitkering inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	0	85.000	0	85.000
Rijk, specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	189.000	62.000	0	251.000
Provincie Zeeland, subsidie plan van aanpak verduurzaming bedrijvenpark Zuid Zierikzee	15.000	0	15.000	0
Havenbedrijf Rotterdam, bijdrage fietsschakels Regiovisie	232.000	0	0	232.000
Havenbedrijf Rotterdam, aanlegsteiger Watersnoodmuseum	100.000	0	0	100.000
Havenbedrijf Rotterdam, bijdrage ontbrekende fietsschakels	0	900.000	0	900.000
Transformatiefonds ambulantisering GGZ Zeeland	0	65.000	0	65.000
Totaal	2.113.000	1.991.000	272.000	3.832.000

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN/VERPLICHTINGEN

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Borgstellingen (bedragen in €)	Oorspronkelijk leningsbedrag	Saldo	Saldo	Borgstelling 31-12-2021	Percentage borgstelling
		31-12-2020	31-12-2021		
Sportservice Oosterland ten behoeve van s.v. Duiveland	73.410	10.602	7.434	7.434	100%
Tennisvereniging Duiveland te Nieuwerkerk	50.000	25.868	23.372	23.372	100%
Stichting Veldsport Bru	100.000	72.848	68.432	68.432	100%
Stichting Scouting Zierikzee e.o.	35.000	15.265	0	0	100%
Kredietbank West-Brabant	onbekend	onbekend	10.118	10.118	100%
Kredietbank Rotterdam	onbekend	onbekend	22.390	22.390	100%
HVO leningen	917.764	755.677	746.037	746.037	100%
Totaal	1.176.174	880.260	877.783	877.783	

De garantstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Garantstellingen (bedragen in €)	Oorspronkelijk leningsbedrag	Schuld restant 1-1-2021	Schuld restant 31-12-2021	Garantie-verplichting 31-12-2021	Percentage garantstelling
Vereniging Zeeuwend WSW - oud regime	161.766.000	126.705.000	130.811.000	130.811.000	100%
Vereniging Zeeuwend WSW - nieuw regime	6.644.000	0	6.644.000	4.368.000	65,8%
Vereniging Zeeuwend overig	1.323.798	920.719	635.397	635.397	100%
Stichting Woonzorg Nederland - oud regime	23.545.000	21.440.000	21.177.000	21.177.000	100%
Stichting Woonzorg Nederland - nieuw regime	61.235.000	0	61.235.000	486.000	0,8%
Stichting Nationaal Monument Watersnood 1953	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	100%
Particulieren	onbekend	1.533.202	1.218.006	609.003	50%
Totaal	255.713.798	151.798.921	222.920.403	159.286.400	

DE JAARLIJKS TERUGKERENDE ARBEIDSKOSTEN GERELATEERDE VERPLICHTINGEN VAN VERGELIJKBAAR VOLUME

Onder arbeidskosten gerelateerde verplichtingen worden verstaan de aanspraken op toekomstige uitkeringen door huidig dan wel voormalig personeel. Feitelijk heeft de gemeente een schuld aan hen. Het BBV staat niet toe dat voorzieningen worden getroffen voor de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen, zoals vakantiegeld, wachtgeld en wachtgeldpremies, omdat de lasten ieder jaar globaal gelijk zijn. Daarom worden de werkelijke lasten van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen in de exploitatie meegenomen.

Bij jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen waarvan de bedragen fluctueren, zoals pensioenen en wachtgeldverplichtingen voor wethouders, is het wel verplicht gesteld om een voorziening te vormen.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in welke baten en lasten groter dan € 100.000 incidenteel in de (sub-)programma's zijn verantwoord in 2021.

(bedragen x € 1.000)

Sub-programma	Activiteit	Lasten 2021	Baten 2021
1.1 Economie sterk water gerelateerd	Lasten project Star2Cs	84	
	Subsidie project Star2Cs		165
1.2 Innovatie landbouw en aquacultuur	Lasten project Broedplaats zoet water Schouwen-Duiveland	192	
	Lasten POP3-project Samenwerken voor zoet water	187	
	Subsidie POP3-project Samenwerken voor zoet water		122
1.3 Florerende kleinschalige bedrijvigheid	Lasten grondexploitaties bedrijventerreinen	193	
	Baten grondexploitaties bedrijventerreinen		2.061
1.4 Arbeidsmarkt in balans	Minderlasten in het kader van het Participatiebudget	-131	
2.1 Goed en realistisch voorzieningenniveau	Lasten onderwijsachterstanden	104	
	Specifieke uitkering Rijk onderwijsachterstanden		113
2.2 Wonen naar wens	Hogere lasten wegenonderhoud door niet realiseren besparing bestuursopdract creëren budgettaire ruimte	123	
	Hogere baten leges en vergoeding straatwerk vanwege aanleg glasvezel		414
	Minderlasten in het kader van het groenbeheersplan door prioritering capaciteit	-113	
	Diverse grondverkopen		612
	Boekwaarde verkochte gronden	547	
	Bijdrage waterschap in OAS Westerschouwen 2015-2020		1.331
	Inzet bijdrage OAS Westerschouwen 2015-2020 om boekwaarden OAS investeringen te verlagen	1.331	
	Hogere baten begraafrechten door stijging aantal overlijdens en meer afkoop grafonderhoud		132
	Lasten exploitatie-overeenkomsten	234	
	Baten exploitatie-overeenkomsten		249
	Minderopbrengst leges omgevingsvergunningen		-471
	Minderlasten invoeren Omgevingswet	-135	
	Lasten grondexploitaties woningbouw	1.311	
Baten grondexploitaties woningbouw		1.474	
2.3 Leefbare kernen met betrokken inwoners	Uitvoeringskosten mobiliteitsplatform Schouwen-Duiveland Op Weg om dit inwonersinitiatief verder te borgen	142	
	Exploitatiekosten voor het uitvoeren van de masterplannen en stads- en dorpsvisies	290	
2.4 Goed en betaalbaar aanbod zorg en welzijn	Minderlasten uitkeringen BUIG	-359	
	Lasten Tozo	1.338	
	Bijdrage Rijk Tozo		1.201
	Terug te vorderen bedragen in het kader van de BUIG		390
	Hogere lasten vanuit eerste begrotingswijziging 2021 Samenwerkingsverband Oosterschelderegio	348	
	Minderlasten sociale wijkteams	-100	
	Financiering fusie Intervence en Juvent	573	
3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland	Lasten in het kader van energie & klimaat	259	
	Subsidies in het kader van energie & klimaat		183
3.2 Krachtige toeristische hoofdstructuur	Hogere parkeeropbrengsten door meevallen inkomstenderving parkeervignet, minder storingen parkeerautomaten en meer handhaving		405
	Minderlasten uitvoeringsprogramma Toerisme	-209	
	Economische impuls toeristische marketing via subsidie aan stichting Eilandmarketing Schouwen-Duiveland	246	

3.4 Evenementen en activiteiten aan het water	Vestiging recht van opstal haven Zierikzee watersportvereniging Zierikzee		384
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorziene uitgaven	Hogere opbrengst forensenbelasting		114
	Minderopbrengst toeristenbelasting		-169
Overhead	Uitbesteding juridische complexe dossiers	114	
	Uitbreiding staf, strategisch adviseur	103	
Diverse	Lasten en baten naar aanleiding van corona	2.042	2.497
	Incidentele toevoegingen aan reserves	14.051	
	Incidentele onttrekkingen aan reserves		14.319
Totaal		22.765	25.526

Dit leidt tot het volgende structurele rekeningsaldo 2021:

(bedragen x € 1.000)

Structureel rekeningsaldo	2021
Gerealiseerd saldo baten en lasten	2.323
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	491
Gerealiseerd saldo na bestemming	2.814
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-2.761
Structureel rekeningsaldo	53

Overzicht structurele mutaties reserves

OVERZICHT

Onderstaand overzicht geeft inzicht in welke baten en lasten in de programma's structureel worden toegevoegd dan wel onttrokken aan de reserves.

(bedragen x € 1.000)

Reserve dekking afschrijvingslasten	Toevoeging 2021	Onttrekking 2021
Herinrichting parkeerterrein Strandweg/ OudeVuur Burgh-Haamstede		15
Reconstructie Kraaijensteinweg Burgh-Haamstede		11
Uitbreiding Hatfieldpark Zierikzee inclusief parkeersysteem		18
Geluidsscherm Malta Zierikzee		13
Aanleg sportcomplex Bruinisse		32
Kunstgrasveld voetbalvereniging Bruse Boys		30
Museum Zierikzee fase 3 en 4		30
Overige investeringen		74
Totaal	-	223

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector (WNT)

INLEIDING

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de voor onze gemeente geldende regelgeving. Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor onze gemeente is € 209.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen	M.K. van den Heuvel	T. van Oostenbrugge
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 – 31/12	1/1 -31/12
Deeltijdfactor in fte	0,9	1
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging	Bedragen in €	Bedragen in €
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.568	101.704
Beloningen betaalbaar op termijn	18.337	19.122
Subtotaal	108.905	120.826
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	188.100	209.000
- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	108.905	120.826
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v..t	n.v.t.
Gegevens 2020	M.K. van den Heuvel	T. van Oostenbrugge
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Deeltijdfactor 2020 in fte	0,9	1
Beloning	96.084	100.865
Belastbare onkostenvergoedingen	n.v.t.	n.v.t.
Beloningen op termijn	17.307	17.931
Totale bezoldiging 2020	113.391	118.796

OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen, die op grond van de WNT dienen te worden vermeld of die in eerdere jaren op grond van de WOPT (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens) of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Begrotingsrechtmatigheid

INLEIDING EXPLOITATIE

Op grond van de Gemeentewet zijn alle overschrijdingen op de lasten ten opzichte van de begroting (na wijziging) onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige overschrijdingen is het criterium 'passend binnen het door de raad uitgezette beleid' van belang. Wij zijn van mening dat de overschrijdingen op de lasten in de programmarekening passen binnen het door de raad uitgezette beleid. Voor een financiële toelichting verwijzen wij naar de (sub-)programma's.

In de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV staan de uitgangspunten voor de begrotingsrechtmatigheid. Op basis hiervan is van de lastenoverschrijdingen getoetst of deze rechtmatig zijn.

In onderstaande tabel zijn de lastenoverschrijdingen (x € 1.000) opgenomen per (sub-)programma met vermelding of de overschrijding wel of niet meetelt voor het accountantsoordeel. Grotere overschrijdingen worden nader toegelicht.

Sub-progr.	Begroting 2021 incl. wijziging	Realisatie 2021	Verschil	Overschrijding begroting	Overschrijding onrechtmatig, telt niet mee voor oordeel	Overschrijding onrechtmatig, telt mee voor oordeel
1.1	616	710	-94	Ja	-94	
1.2	408	437	-29	Ja	-29	
1.3	840	646	194	Nee		
1.4	10.681	10.111	570	Nee		
1.5	15	11	4	Nee		
2.1	13.201	12.835	366	Nee		
2.2	37.716	37.176	540	Nee		
2.3	1.881	1.355	526	Nee		
2.4	35.899	34.931	968	Nee		
3.1	2.971	2.650	321	Nee		
3.2	2.457	2.296	161	Nee		
3.3	7	11	-4	Ja	-4	
3.4	2.613	2.658	-45	Ja	-45	
4.	2.840	2.780	60	Nee		
Alg.dekk.midd.	1.358	1.772	-414	Ja	-414	
Overhead	13.269	12.898	371	Nee		
Vpb	0	90	-90	Ja	-90	
Onvoorzien	202	0	202	Nee		
Saldo lasten	126.974	123.367	3.607			

TOELICHTING EXPLOITATIE

Sub-programma 1.1

De overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere administratieve doorbelasting van loonkosten. Dergelijke afwijkingen komen tijdens het opstellen van de jaarstukken aan het licht en kunnen daarom niet in een eerder stadium begrotingstechnisch worden bij- of afgeraamd.

Sub-programma 3.4

De overschrijding wordt veroorzaakt door een hogere administratieve doorbelasting van loonkosten en door extra kosten voor het strandonderhoud door onvoorzienere weersomstandigheden.

Algemene dekkingsmiddelen

Vrijval van vacatureruimte wordt verrekend met het calamiteitenbudget inhuur. De overschrijding is veroorzaakt, doordat in 2022 vanuit nieuwe CAO-afspraken een last en een verplichting over 2021 onder de kortlopende schulden per 31 december 2021 zijn opgenomen. Het betreft hier een gebeurtenis (salarisstijging per 1 december 2021 en de eenmalige uitkering) die begin 2022 definitief is geworden en nog betrekking heeft op 2021.

Bij het opstellen van de 2e Financiële rapportage 2021 werd nog niet verwacht dat in 2021 een CAO-akkoord zou worden gesloten. Dit gelet op het zeer moeizame verloop van de onderhandelingen. Om die reden besloot de raad bij het vaststellen van deze rapportage een hiervoor geschat budget van € 500.000 door te schuiven naar 2022. Het betreft een kostenoverschrijding die past binnen het bestaande beleid en die in verband met het tijdstip van het ontstaan ervan, niet tijdig aan de raad kon worden gerapporteerd.

Vennootschapsbelasting

Aan de hand van de cijfers van deze jaarrekening berekende onze externe adviseur onze fiscale positie 2021. Aan de hand van de ingenomen stand- en uitgangspunten volgt een te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting van bijna € 93.000.

INVESTERINGSKREDIETEN

In onderstaand overzicht staan de investeringskredieten vermeld, waarbij sprake is van een overschrijding van het totaal beschikbaar gestelde kredietbedrag. Overschrijdingen boven de € 25.000 worden nader toegelicht.

Via het raadsvoorstel "Autorisatie aanvullende investeringskredieten en afboeking boekwaarden voor de jaarrekening 2021" van 24 februari 2022 stemde de gemeenteraad in met de overschrijding op deze kredieten.

Omschrijving	Totaal krediet	Overschrijding per 31-12-2021
Maatregelen OAS Westerschouwen 2021	725.000	171.730
Elektrische installatie Brouwershaven	395.373	3.325
Aanschaf ondergrondse containers optimalisatieplan	225.000	56.457
Steigers vluchthaven Bruinisse	174.300	29.487
Ondergrondse afvalcontainers strand	-	26.626
Lichtmasten oefenterrein WIK Kerkwerve	16.000	21.640
Core Switch 2020	23.351	13.774
Toiletgebouw Haringvlietstraat Zierikzee	115.500	11.763
Vervangen fietsenstallingen strand	38.471	5.401
Vervangen haakarmauto BX-PT-40	243.640	4.425
Armatuuren oefenterrein WIK Kerkwerve	14.000	4.195
Herinrichting Bethlehemplein Kerktuin fase 1	250.000	3.311
Inrichting gymzaal De Meie	48.760	841
Herinrichting Roelandsweg Renesse	10.000	674
Storage 2020	55.175	424
1e inrichting uitbreiding Theo Thijssensschool	44.756	243

Maatregelen OAS Westerschouwen 2021

De raming in 2021 was gebaseerd op het oorspronkelijke vGRP 2015-2019 en nog niet geactualiseerd naar de huidige situatie in 2021.

De structurele consequenties (kapitaallasten) zijn via het nieuwe vGRP al verwerkt.

Aanschaf ondergrondse containers optimalisatieplan

Extra kosten door afvoer vervuilde grond. In het krediet is daar geen rekening mee gehouden.

Steigers vluchthaven Bruinisse

Deze kosten zijn hoger uitgevallen door de stijging van de prijzen.

Ondergrondse afvalcontainers strand

Door deze investering in ondergrondse afvalcontainers kunnen er 45 afvalcontainers van 120 liter worden weggehaald. Dit heeft veel voordelen, zoals de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het strand. De structurele lasten (kapitaallasten) uit dit krediet worden gedekt uit het budget Strand West. Hierdoor heeft dit geen impact op de budgettaire ruimte.

Single Information Single Audit (SISA)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering/Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020)	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	
			Aard controle R Indicator: A7/01	Aard controle R Indicator: A7/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/05	
			€ 0	€ 22.656	Ja	Nee		
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Aard controle R Indicator: A12B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
			Veiligheidsregio Zeeland	€ 13.805	Ja	€ 13.805	Ja	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)	
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle R Indicator: B2/02	Aard controle R Indicator: B2/03	Aard controle R Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			€ 0	27	27	€ 17.196	€ 17.196	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08			
			Ja	Ja	Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T)	Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3)		
			Keuze werkelijke kosten Aard controle D2 Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3)				
			Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14				
Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T)			
Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20			

			€ 10.260	€ 10.260	€ 6.936	€ 6.936	€ 0	€ 0
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t</i> <i>Indicator: B2/22</i>				
			€ 0	€ 0				
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C43/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/03</i>	Aantal bereikte woningen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/04</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/05</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C43/06</i>
		Gemeenten	RREW2020-00450081	€ 106.130	€ 106.130	957		Nee
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C62/01</i>	Berekening bedrag uitvoeringskosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C62/02</i>	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C62/03</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C62/04</i>		
			0	€ 0	€ 0	Nee		
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/03</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/04</i>		
		Gemeenten	€ 209.035	€ 171.200	€ 17.577	€ 189.310		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/05</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/06</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/07</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/08</i>		
			1					
			2					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld <i>Aard controle R</i>	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen <i>Aard controle R</i>	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R</i>		

			Indicator: D14/01	Indicator: D14/02	Indicator: D14/03	Indicator: D14/04	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Aard controle R Indicator: D14/08	
			1				
			2				
lenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E20/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E20/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04	
			€ 219.787	€ 219.787	€ 219.787	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08	
			1 108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Nee	5		
			2 117 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur aantal in meters	Nee	700		
			3 236 Aanleg van een ongelijkvloerse kruising aantal in st	Nee	0		
			4				
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer Aard controle R Indicator: F9/01	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: F9/02	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05
			1 EAW-20-00685564	€ 20.660	€ 20.660	Ja	
			2				
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06				
			Ja				
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente
							Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 5.469.425	€ 274.358	€ 246.078	€ 2.777	€ 61.687	€ 316
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 67.667	€ 8.284	€ 0	€ 699.858	€ 1.318	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 6.500	€ 100	€ 82.061	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 3.460	€ 0	€ 139.337	€ 4.917	€ 115			
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 158	€ 0	€ 56.966	€ 28.297	€ 597			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 888.426	€ 35.048	€ 64.445	€ 1.163	€ 0			
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 324.504	€ 10.123	€ 14.122	€ 0	€ 0			
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 121.185	€ 1.200	€ 12.895	€ 0	€ 0			
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>				
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	68	8	Ja					
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	1	Ja					
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	122	9	Ja					
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	100	6	Ja					
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	38	1	Ja					
	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in (jaar T)						
		<i>Aard controle R Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>					
	€ 0	€ 0	0						
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)				
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/18</i>			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)								
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)								
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)								
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)								
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)								

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)			
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03			
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 0	€ 0	0			
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 73.328	€ 51.123				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 Gebouwenbeheer zwembad Dol-Fijn	€ 3.740	€ 3.740	€ 0	€ 0	
			2 Beheer sportterreinen	€ 4.792	€ 4.792	€ 0	€ 0	
			3 Sportterreinen OW Uitv.bedr.Openb. R	€ 183	€ 183	€ 0	€ 0	
			4 Sportterr onderhoud groenvoorziening	€ 18.761	€ 18.761	€ 0	€ 0	
			5 Sportcomplex Zierikzee	€ 3.957	€ 0	€ 0	€ 3.957	
			6 IJsbanen algemeen	€ 503	€ 503	€ 0	€ 0	
			7 Toplaag ren. hoofdveld Bruinisse	€ 85	€ 85	€ 0	€ 0	
			8 Renovatie topplaat bijveld Kerkwerpe	€ 3.527	€ 3.527	€ 0	€ 0	
9 Vervanging armaturen Hockeyvelden	€ 5.802	€ 5.802	€ 0	€ 0				
10 Lichtmasten oefenterr. WIK Kerkwerpe	€ 6.588	€ 6.588	€ 0	€ 0				
11 Armaturen oefenterr. WIK Kerkwerpe	€ 3.185	€ 3.185	€ 0	€ 0				
12								
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06

			1	1035547 initieel	€ 40.000	€ 0	€ 18.002	€ 0	€ 18.002
			2	1035547 aanvullend	€ 45.142	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Sportakkoord 2020	€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 20.000
			4						
				Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1	1035547 initieel	Nee				
			2	1035547 aanvullend	Nee				
			3	Sportakkoord 2020	Nee				
			4						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken		Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
				<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
				€ 461	Ja	Nee			
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden		Betreft jaar	Beschikkingsnummer / naam	Totale besteding			
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/03</i>			
			1	2020	nvt	€ 0			
			2	2021	506866	€ 234.507			
				Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/08</i>	
			1	Laco Schouwen-Duiveland B.V.	€ 234.507	€ 234.507	€ 0	2021	
			2						

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Exploitatie	Realisatie 2021				
	Lasten	Baten	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo
0-1 Bestuur	-1.617.686	115.891	0	0	-1.501.795
0-10 Mutaties reserves	0	0	-14.051.113	14.541.878	490.764
0-2 Burgerzaken	-1.162.035	463.661	0	0	-698.374
0-3 Beheer overige gebouwen en gronden	-994.967	994.518	0	0	-449
0-4 Overhead	-12.897.710	225.413	0	0	-12.672.298
0-5 Treasury	-36.733	618.872	0	0	582.138
0-61 OZB woningen	-499.350	7.283.277	0	0	6.783.927
0-62 OZB niet-woningen	-127.561	3.058.033	0	0	2.930.471
0-63 Parkeerbelasting	-6.357	2.416.467	0	0	2.410.110
0-64 Belastingen overig	-742.273	1.353.223	0	0	610.950
0-7 Uitkeringen gemeentefonds	-66.000	59.974.660	0	0	59.908.660
0-8 Overige baten en lasten	-148.991	54.024	0	0	-94.968
0-9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-90.230	0	0	0	-90.230
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	-3.042.107	32.838	0	0	-3.009.269
1-2 Openbare orde en veiligheid	-2.509.664	83.931	0	0	-2.425.734
2-1 Verkeer en vervoer	-8.325.106	909.438	0	0	-7.415.668
2-2 Parkeren	-940.794	25.745	0	0	-915.049
2-3 Recreatieve havens	-1.423.879	1.598.440	0	0	174.561
2-4 Economische havens en waterwegen	-476.865	287.786	0	0	-189.079
3-1 Economische ontwikkeling	-491.453	134.175	0	0	-357.279
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-193.213	2.013.508	0	0	1.820.295
3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-308.886	219.483	0	0	-89.403
3-4 Economische promotie	-606.478	9.924.067	0	0	9.317.590
4-1 Openbaar basisonderwijs	-515.223	19.915	0	0	-495.308
4-2 Onderwijshuisvesting	-1.712.379	57.405	0	0	-1.654.974
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.429.054	422.438	0	0	-1.006.616
5-1 Sportbeleid en activering	-158.088	0	0	0	-158.088
5-2 Sportaccommodaties	-2.571.577	508.599	0	0	-2.062.978
5-3 Cultuur	-904.033	45.074	0	0	-858.959
5-4 Musea	-2.059.271	117.042	0	0	-1.942.229
5-5 Cultureel erfgoed	-344.541	33.389	0	0	-311.152
5-6 Media	-913.545	19.687	0	0	-893.858
5-7 Openbaar groen-(openlucht) recreatie	-6.506.441	287.209	0	0	-6.219.231
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	-5.290.913	114.740	0	0	-5.176.173
6-2 Wijkteams	-2.836.950	22.564	0	0	-2.814.386
6-3 Inkomensregelingen	-10.149.005	8.946.529	0	0	-1.202.477

Exploitatie	Realisatie 2021				
	Lasten	Baten	Storting	Onttrekkingen	Saldo
6-4 Begeleide participatie	-8.745.190	4.159.007	0	0	-4.586.183
6-5 Arbeidsparticipatie	-1.026.472	13.200	0	0	-1.013.272
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-912.726	23.662	0	0	-889.064
6-71 Maatwerkdienstverlening 18+	-8.143.364	367.435	0	0	-7.775.929
6-72 Maatwerkdienstverlening 18-	-4.779.078	0	0	0	-4.779.078
6-81 Geëscaleerde zorg 18+	-11.817	0	0	0	-11.817
6-82 Geëscaleerde zorg 18-	-3.287.497	0	0	0	-3.287.497
7-1 Volksgezondheid	-1.532.643	31.963	0	0	-1.500.680
7-2 Riolering	-9.554.860	8.363.969	0	0	-1.190.891
7-3 Afval	-5.423.711	5.891.633	0	0	467.921
7-4 Milieubeheer	-2.091.600	510.102	0	0	-1.581.498
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	-554.822	635.534	0	0	80.712
8-1 Ruimtelijke ordening	-1.592.032	347.397	0	0	-1.244.636
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijven)	-1.520.802	1.507.986	0	0	-12.816
8-3 Wonen en bouwen	-2.090.028	1.454.876	0	0	-635.152
Gerealiseerd resultaat	-123.366.003	125.688.802	-14.051.113	14.541.878	2.813.564

Verdelingsprincipe taakvelden

Exploitatie	Realisatie 2021				
	Lasten	Baten	Storting	Onttrekkingen	Saldo
1.1 Economie sterk water gerelateerd					
0-5 Treasury	-11.537	0	0	0	-11.537
2-4 Economische havens en waterwegen	-476.865	287.786	0	0	-189.079
3-1 Economische ontwikkeling	-67.494	0	0	0	-67.494
7-4 Milieubeheer	-153.869	164.772	0	0	10.903
Totaal 1.1 Economie sterk water gerelateerd	-709.765	452.558	0	0	-257.207
1.2 Innovatieve landbouw en aquacultuur					
3-1 Economische ontwikkeling	-423.960	134.175	0	0	-289.785
8-1 Ruimtelijke ordening	-13.535	6.505	0	0	-7.030
Totaal 1.2 Innovatieve landbouw en aquacultuur	-437.495	140.680	0	0	-296.815
1.3 Florerende kleinsch. bedrijvigheid					
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-193.213	2.013.508	0	0	1.820.295
3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-268.009	227.245	0	0	-40.764
3-4 Economische promotie	-179.091	0	0	0	-179.091
8-3 Wonen en bouwen	-5.428	3.338	0	0	-2.091
Totaal 1.3 Florerende kleinsch. bedrijvigheid	-645.740	2.244.090	0	0	1.598.350
1.4 Arbeidsmarkt in balans					
0-10 Mutaties reserves	0	0	0	135.392	135.392
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	-339.342	48.769	0	0	-290.574
6-4 Begeleide participatie	-8.745.190	4.159.007	0	0	-4.586.183
6-5 Arbeidsparticipatie	-1.026.472	13.200	0	0	-1.013.272
Totaal 1.4 Arbeidsmarkt in balans	-10.111.005	4.220.975	0	135.392	-5.754.637
1.5 Vakantie-eiland toonaangev. in water					
3-4 Economische promotie	-10.623	2.575	0	0	-8.048
2.1 Goed+realistisch voorzieningenniveau					
0-3 Beheer overige gebouwen en gronden	-143.159	56.126	0	0	-87.033
0-8 Overige baten en lasten	-1.756	18.752	0	0	16.996
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	-3.042.107	32.838	0	0	-3.009.269
3-3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-40.877	-7.762	0	0	-48.640
4-1 Openbaar basisonderwijs	-515.223	19.915	0	0	-495.308
4-2 Onderwijshuisvesting	-1.712.379	57.405	0	0	-1.654.974
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.429.054	422.438	0	0	-1.006.616

Exploitatie	Realisatie 2021				
	Lasten	Baten	Storting	Onttrekkingen	Saldo
5-1 Sportbeleid en activering	-158.088	0	0	0	-158.088
5-2 Sportaccommodaties	-2.571.577	508.599	0	0	-2.062.978
5-3 Cultuur	-323.398	0	0	0	-323.398
5-4 Musea	-519.675	0	0	0	-519.675
5-6 Media	-913.545	19.687	0	0	-893.858
5-7 Openbaar groen-(openlucht) recreatie	-241.996	0	0	0	-241.996
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.220.357	14.483	0	0	-1.205.874
8-1 Ruimtelijke ordening	-1.765	1.765	0	0	0
Totaal 2.1 Goed+realistisch voorzieningenniveau	-12.834.956	1.144.246	0	0	-11.690.710
2.2 Wonen naar wens					
0-10 Mutaties reserves	0	0	-54.547	2.392.974	2.338.428
0-3 Beheer overige gebouwen en gronden	-851.808	938.392	0	0	86.584
1-2 Openbare orde en veiligheid	-1.974.145	83.931	0	0	-1.890.214
2-1 Verkeer en vervoer	-8.325.106	909.438	0	0	-7.415.668
2-2 Parkeren	0	4.616	0	0	4.616
5-7 Openbaar groen-(openlucht) recreatie	-4.307.575	172.576	0	0	-4.134.999
7-2 Riolering	-9.554.860	8.363.969	0	0	-1.190.891
7-3 Afval	-5.423.711	5.891.633	0	0	467.921
7-4 Milieubeheer	-1.449.153	154.592	0	0	-1.294.562
7-5 Begraafplaatsen en crematoria	-554.822	635.534	0	0	80.712
8-1 Ruimtelijke ordening	-1.162.701	330.379	0	0	-832.321
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijven)	-1.487.477	1.473.651	0	0	-13.826
8-3 Wonen en bouwen	-2.084.600	1.451.539	0	0	-633.061
Totaal 2.2 Wonen naar wens	-37.175.958	20.410.250	-54.547	2.392.974	-14.427.281
2.3 Leefb. kernen met betrokken inwoners					
0-8 Overige baten en lasten	-4.140	0	0	0	-4.140
5-3 Cultuur	-580.635	45.074	0	0	-535.561
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	-145.121	0	0	0	-145.121
6-2 Wijkteams	-308.177	0	0	0	-308.177
8-1 Ruimtelijke ordening	-316.922	0	0	0	-316.922
Totaal 2.3 Leefb. kernen met betrokken inwoners	-1.354.996	45.074	0	0	-1.309.922
2.4 Goed+betaalbaar aanbod zorg-welzijn					
6-1 Samenkracht en burgerparticipatie	-3.586.092	51.488	0	0	-3.534.604
6-2 Wijkteams	-2.528.773	22.564	0	0	-2.506.209
6-3 Inkomensregelingen	-10.149.005	8.946.529	0	0	-1.202.477

Exploitatie	Realisatie 2021				
	Lasten	Baten	Storting	Onttrekkingen	Saldo
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-912.726	23.662	0	0	-889.064
6-71 Maatwerkdienstverlening 18+	-8.143.364	367.435	0	0	-7.775.929
6-72 Maatwerkdienstverlening 18-	-4.779.078	0	0	0	-4.779.078
6-81 Geëscaleerde zorg 18+	-11.817	0	0	0	-11.817
6-82 Geëscaleerde zorg 18-	-3.287.497	0	0	0	-3.287.497
7-1 Volksgezondheid	-1.532.643	31.963	0	0	-1.500.680
Totaal 2.4 Goed+betaalbaar aanbod zorg-welzijn	-34.930.996	9.443.641	0	0	-25.487.355
3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland					
0-10 Mutaties reserves	0	0	-1.010	54.935	53.925
3-4 Economische promotie	-120.870	39.291	0	0	-81.579
5-4 Musea	-1.539.596	117.042	0	0	-1.422.554
5-5 Cultureel erfgoed	-344.541	33.389	0	0	-311.152
5-7 Openbaar groen-(openlucht) recreatie	-122.820	11.498	0	0	-111.322
7-4 Milieubeheer	-488.577	190.738	0	0	-297.839
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijven)	-33.325	34.335	0	0	1.010
Totaal 3.1 Schouwen-Duiveland vakantie-eiland	-2.649.730	426.293	-1.010	54.935	-2.169.511
3.2 Krachtige toeristische hoofdstruct.					
0-63 Parkeerbelasting	-6.357	2.416.467	0	0	2.410.110
1-2 Openbare orde en veiligheid	-188.942	0	0	0	-188.942
2-2 Parkeren	-940.794	21.129	0	0	-919.665
5-7 Openbaar groen-(openlucht) recreatie	-1.159.742	0	0	0	-1.159.742
Totaal 3.2 Krachtige toeristische hoofdstruct.	-2.295.835	2.437.596	0	0	141.760
3.3 Toerisme divers+profiteert van water					
8-1 Ruimtelijke ordening	-10.848	7.325	0	0	-3.523
3.4 Evenementen+activiteiten aan water					
1-2 Openbare orde en veiligheid	-346.577	0	0	0	-346.577
2-3 Recreatieve havens	-1.423.879	1.598.440	0	0	174.561
3-4 Economische promotie	-127.059	0	0	0	-127.059
5-7 Openbaar groen-(openlucht) recreatie	-674.307	103.135	0	0	-571.172
8-1 Ruimtelijke ordening	-86.261	1.422	0	0	-84.839

Exploitatie	Realisatie 2021				
	Lasten	Baten	Storting	Onttrekkingen	Saldo
Totaal 3.4 Evenementen+activiteiten aan water	-2.658.084	1.702.997	0	0	-955.087
Bestuur en Burgerzaken					
0-1 Bestuur	-1.617.686	115.891	0	0	-1.501.795
0-2 Burgerzaken	-1.162.035	463.661	0	0	-698.374
Totaal Bestuur en Burgerzaken	-2.779.720	579.551	0	0	-2.200.169
Algemene dekkingsmiddelen					
0-10 Mutaties reserves	0	0	-13.995.556	11.958.576	-2.036.981
0-5 Treasury	-25.196	618.872	0	0	593.676
0-61 OZB woningen	-499.350	7.283.277	0	0	6.783.927
0-62 OZB niet-woningen	-127.561	3.058.033	0	0	2.930.471
0-64 Belastingen overig	-742.273	1.353.223	0	0	610.950
0-7 Uitkeringen gemeentefonds	-66.000	59.974.660	0	0	59.908.660
0-8 Overige baten en lasten	-143.096	35.272	0	0	-107.824
3-4 Economische promotie	-168.834	9.882.201	0	0	9.713.367
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-1.772.310	82.205.537	-13.995.556	11.958.576	78.396.246
Overhead					
0-4 Overhead	-12.897.710	225.413	0	0	-12.672.298
Bedrag voor de heffing vpb					
0-9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-90.230	0	0	0	-90.230
Gerealiseerd resultaat	-123.366.003	125.688.802	-14.051.113	14.541.878	2.813.564

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de gemeenteraad van de gemeente Schouwen-Duiveland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de gemeente Schouwen-Duiveland te Zierikzee gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de gemeente Schouwen-Duiveland op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het controleprotocol.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2021.
- De balans per 31 december 2021.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 24 februari 2022 en het Controleprotocol WNT 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Schouwen-Duiveland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.374.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met het besluit d.d. 24 februari 2022.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 24 februari 2022, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 12 juli 2022

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: J. van Koert MSc RA

Bijlagen

Overzicht verloop investeringen

Naam	Begroot 2021	Realisatie 2021	Restant 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024
Vervanging vrijverval riolering	1.000.864	852.917	147.947	1.512.149	1.540.880	1.568.616
Vervanging riolering binnenstad	163.302	65.749	97.553	642.984	655.201	666.994
Relining vrijverval riolering	100.000	146.645	-46.645	105.508	107.513	109.448
Vervanging gemalen	370.465	406.294	-35.829	250.000	250.000	500.000
Nieuwbouw brandweerkazerne				2.000.000	1.750.000	650.000
Herinrichting Openbare ruimte Oude Haven Zierikzee					835.000	
Inrichting Grevelingenhout-Hageweg Bruinisse				150.000		
Renovatie Zuidhavenpoortbrug				360.000		
Herinrichting Infrastructuur Vroonweg	72.626	44.727	27.899	460.000	1.590.000	
Herinrichting Noordstraat/Ring/Weststraat Burgh-Haamstede				86.250	862.500	948.750
Herinrichting Burghsweg/Weststraat Burgh-Haamstede					57.500	569.250
Dijktrappen Scharendijke		460	-460	100.000		
Herinrichting Dorpstraat Scharendijke	377.088	162.303	214.785	381.125		
Aanvulling Recreatieverdeelweg Scharendijke	55.000	55.000		62.000		
Herinrichting Calandweg-Scheepstimmerdijk Zierikzee						212.000
Herinrichting Scheepstimmerdijk Duiker 't Sas Zierikzee						213.000
Herinrichting Nieuwstraat Bruinisse	208.000	172.118	35.882	94.000		
Recreatieverdeelweg fase 3 Scharendijke		1.041	-1.041	460.000		
Herinrichting Kerkring Renesse	795.000	483.662	311.338	755.000		
Herinrichting Markt Brouwershaven	935.755	915.167	20.588	1.092.500		
Herinrichting Grevelingenstraat				500.000	2.000.000	
Aanleg rotonde Roelandsweg/Transferium				250.000	450.000	
Inprikker Burgh-Haamstede						500.000
Optimaliseren Verkeersveiligheid Kloosterweg					600.000	600.000
Extra parkeerplaatsen Kop Haamstede						200.000
Herinrichting Dijkstraat Scharendijk					125.000	150.000
Herinrichting Oudestraat Bruinisse				250.000	300.000	
Herinrichting Borrendamme Zierikzee					100.000	
Herinrichting Poststraat Zierikzee				125.000	250.000	
Herinrichting Schuithaven Zierikzee						150.000
Herinrichting centrumgebied Sirjansland					250.000	250.000
Herinrichting Torenweg Burgh-Haamstede				85.000	115.000	
Vorbereidingskrediet onderzoek N59				150.000	150.000	150.000
Herinrichting parkeerterrein Laone Renesse	210.000	282.787	-72.787	95.000		
Verduurzamen Natransport Transferium	4.716	4.708	8	99.100		
Mobiliteitshub Transferium Renesse				100.000		
Glooiing Bruinisse Vluchthaven				581.874		
Damwand Bruinisse				800.066		
Steigers Vluchthaven Bruinisse	174.300	203.787	-29.487	184.000	184.000	122.700
Uitbreiding Willibrordschool voorbereiding	30.000		30.000	110.000		
Inrichting buitenruimte Pontes	398.060	500.033	-101.973	677.862		
Nieuwbouw Pontes	13.212.860	13.495.614	-282.754	1.467.411		
Vervanging kunstgrasveld Bruse Boys				300.000		
Renovatie toplaag atletiekbaan					212.960	
Renovatie Toplaag kunstgrasveld hockey						217.800
Toplaag SKNWK				219.029		
Onderlaag SKNWK				238.002		

Toplaag SV Duiveland				219.029		
Onderlaag SV Duiveland				250.211		
Skatepark Schouwen-Duiveland					300.000	
Electrische installatie Haven Brouwershaven	249.224	349.144	-99.920	146.149		
Restauratie Oude Haven Zierikzee	241.379	132.730	108.649	555.500	2.100.000	
Steigers Brouwershaven	597.600	789.139	-191.539	399.336		
Conserveren Damwand Brouwershaven	212.325	166.043	46.281	137.470		
Kademuur Nieuwe Haven Zierikzee				1.865.283		
Kademuur metselwerk Nieuwe Haven Zierikzee				223.440		130.340
Steiger Engelse Kade	92.000	115	91.885	92.000		
Toiletvoorziening strand Havenhoofd Brouwershaven						150.000
Budget reguliere investeringen Zuidhoek	34.000		34.000	198.000	175.000	175.000
Vervoermiddelen groenbedrijf Zuidhoek	72.673		72.673	195.000		
Renovatie Groenloods Zuidhoek	150.000		150.000			
Optimalisering digitalisering						130.000
Vervanging CODA				300.000		
GGI Veilig				140.000		
Hardware Audiovisuele apparatuur	156.907	84.556	72.351			
Aanleg 80 extra parkeerplaatsen Noorderpoler	200.000	9.500	190.500			
Reconstructie Infra de Lanen				370.000		
Herinrichting Deestraat Bruinisse				380.200	134.800	
Herinrichting parkeerlocaties	348.000	176.047	171.953	100.000		
Parkeren voormalige gemeentewerf Scharendijke		6.262	-6.262	170.000		
Flankerende maatregelen 3e fase Recreatieverdeelweg	552.757	75.716	477.041			
Ontwikkelen openbare ruimte Dreef Renesse					275.000	
Vervangen veegmachine Johnston				170.000		
Vervanging huisvuilauto BZ-JS-28					195.000	
Vervanging ondergrondse containers	59.878	117.365	-57.487	150.000	150.000	120.000
Maatregelen OAS Westerschouwen	725.000	896.730	-171.730	250.000	200.000	
Afkoppelen verhard oppervlak	496.897	395.700	101.197	500.000	512.500	525.313
Klimaat adaptatieve maatregelen				180.000	180.000	180.000
Vervanging Vuilniswagen 19-BBZ-7 Volvo					215.000	
Herinrichting parkeerterrein Heer Lauwendorp	86.680	80.090	6.590			
Herinrichting Kerk-Dorpsplein Bruinisse	800.102	796.906	3.196			
Herinrichting Hogezoom deel 3 Renesse	319.071	290.675	28.396			
Toiletgebouw Haringvliet Zierikzee	115.500	127.263	-11.763			
Vervanging Huisvuilauto BV-VL-99	217.240	210.861	6.379			
Vervanging haakarmauto BX-PT-40	243.640	248.065	-4.425			
Herinrichting Bethlehemplein Kerktuin fase 1	129.376	132.687	-3.311			
Kruising Kloosterweg/Vertonsweg/Badweg	210.000	190.190	19.810			
Verkeersmaatregelen Bosplein Westenschouwen	70.000	229.741	-159.741	165.000		
Herinrichting Elkerzeeseweg/Putmeet Scharendijke	133.682	133.683	-1			

Overzicht grote projecten binnen de sub-programma's, niet zijnde investeringen

Alle projecten met een bedrag van € 50.000 of hoger zijn in dit overzicht opgenomen.

(bedragen in €)

Subprogramma	Omschrijving project	Begroting 2021	Begroting na wijziging 2021	Werkelijk 2021
1.1	Bijdrage waterkwaliteit Grevelingen	1.000.000		
2.2	Bijdrage verkeersmaatregelen N57/59	200.000	200.000	
2.2	Bijdrage fietspad Roterijdkijk	512.000		
2.2	Sloop/saneringsfonds woningen	1.000.000	1.000.000	
2.3	Procesgeld voor het opstellen stads- en dorpsplannen	193.448	193.448	193.448
3.1	Biodiversiteit akkerranden	50.000	50.000	57.540
2.2	Invoering omgevingswet	310.000	123.900	123.900
2.4	Procesgelden schoolbesturen	78.513	78.513	
1.4	Project Deltabanen	99.000	30.000	
1.4	Project Wijkwel	120.000	40.000	30.000

Kerngegevens

Sociale structuur	Per 31-12-2021		Per 31-12-2020	
Inwoners:	34.155		34.064	
van 0 - 19 jaar		6.434		6.466
van 20 - 64 jaar		18.116		18.621
van 65 jaar en ouder		9.605		8.977
Participatiewet inkomen:	463		475	
cliënten WWB		383		408
cliënten IOAW/IOAZ		20		22
loonkostensubsidies		60		45
Participatiewet werk:	198		203	
Wet sociale werkvoorziening		178		190
Nieuw beschut		20		13
Fysieke structuur				
Oppervlakte gemeente: (ha)	48.821		48.821	
waarvan				
land (ha)		22.863		22.863
binnenwater (ha)		7.313		7.313
buitenwater (ha)		18.645		18.645
Financiële structuur (bedragen in €)	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner
Totale exploitatielasten	123.000.000	3.601	135.000.000	3.963
Opbrengst belastingen	35.835.000	1.049	33.109.000	972
Algemene uitkering gemeentefonds	53.795.000	1.575	51.573.000	1.514
Boekwaarde vaste activa	133.835.000	3.918	116.637.000	3.424
Eigen financieringsmiddelen:				
Algemene reserve	25.099.000	735	19.458.000	571
Bestemmingsreserves	16.357.000	479	18.486.000	543
Voorzieningen	25.536.000	748	19.553.000	574
Vaste schuld	97.052.000	2.842	68.558.000	2.013